



HABARNAM PE LUNĂ

NICOLAI NOSOV

Prichindeii, sunt dornici să călătorească, sunt foarte curioși și, mai presus de toate, plini de neastâmpăr. De data asta ei vor să pornească spre Lună. Ideea călătoriei i—a venit lui Știetot și, ca s—o ducă la îndeplinire, a construit o navă cosmică, cu care să zboare doar prichindeii cei mai disciplinați, adică bineînțeleș nu Habarnam și Gogoasă.

Dar ce să vezi? Lucrurile au luat o altă întorsătură: tocmai ei doi ajung primii pe Lună, unde au parte de peripeții de tot soiul cu „prichindeii lunatici”, niște prichindei cu altfel de apucături și altfel de preocupări decât cei pământeni.

Cuprins

CAPITOLUL I. CUM L—A ÎNVINS ȘTJETOT PE PROFESORUL TELESCOP	3
CAPITOLUL II. ENIGMA PIETREI LUNARE	13
CAPITOLUL III. CU SUSU—N JOS	20
CAPITOLUL IV. O DESCOPERIRE NEAȘTEPTATĂ.....	30
CAPITOLUL V. GRANDIOSUL PLAN AL LUI ȘTJETOT.....	38
CAPITOLUL VI. DECOLAREA.....	48
CAPITOLUL VII. CUM AU AJUNS HABARNAM ȘI GOGOĂȘĂ PE LUNĂ	57

CAPITOLUL VIII. PRIMA ZI PE LUNĂ.....	65
CAPITOLUL IX. CUM S—A ÎNTÂLNIT HABARNAM CU TROSC ȘI PLEOSC	76
CAPITOLUL X. ÎN AREST	82
CAPITOLUL XI. ELIBERAREA	90
CAPITOLUL XII. O DESCINDERE NOCTURNĂ.....	99
CAPITOLUL XIII. IA FIINȚĂ SOCIETATEA PLANTELOR GIGANTICE	108
CAPITOLUL XIV. PRIMELE GREUTĂȚI.....	114
CAPITOLUL XV. TREABA ÎNCEPE SA MEARGĂ	121
CAPITOLUL XVI. PE SCENĂ APARE DOMNUL CARACATIȚĂ	127
CAPITOLUL XVII. MARELE CARTEL	133
CAPITOLUL XVIII. CUM A CĂZUT CALICUS ÎN CAPCANĂ.....	139
CAPITOLUL XIX. EVADAREA	146
CAPITOLUL XX. DISPARIȚIA SOCIETĂȚII PLANTELOR GIGANTICE	155
CAPITOLUL XXI. AVENTURILE LUI CALICUS	161
CAPITOLUL XXII. CUM AU AJUNS HABARNAM ȘI IEDU LA SAN PARAZITO.....	168
CAPITOLUL XXIII. LA FUNDĂTURICA	176
CAPITOLUL XXIV. AVENTURILE LUI GOGOAȘĂ	184
CAPITOLUL XXV. PANICĂ PE ȘLEPUL DIN ZDROBILON	192
CAPITOLUL XXVI. HABARNAM MUNCEȘTE.....	198
CAPITOLUL XXVII. SUB POD	205
CAPITOLUL XXVIII. CÂND A DISPĂRUT RACHETA.....	212
CAPITOLUL XXIX. ȘTIETOT SE GRĂBEȘTE SĂ VINĂ ÎN AJUTOR.....	219
CAPITOLUL XXX. ÎNCEPE LUPTA.....	227
CAPITOLUL XXXI. SPICULEȚ PRIMEȘTE SEMINȚELE DE PLANTE GIGANTICE.....	235
CAPITOLUL XXXII. IMPONDERABILITATEA ÎN OFENSIVĂ.....	243
CAPITOLUL XXXIII. GOGOAȘĂ SE REPROFILEAZĂ.....	249
CAPITOLUL XXXIV. HABARNAM PE INSULA PROȘTILOR	258
CAPITOLUL XXXV. TIMPUL MARILOR SCHIMBĂRI.....	266
CAPITOLUL XXXVI. SPRE PĂMÂNT	273

PARTEA I

CAPITOLUL I. CUM L—A ÎNVINS ȘTIETOT PE PROFESORUL TELESCOP



De la călătoria lui Habarnam în Orașul Soarelui trecuseră doi ani și jumătate. Deși pentru noi asta nu e chiar atât de mult, pentru prichindei doi ani și jumătate înseamnă enorm. Ascultând povestirile lui Habarnam, ale Țintișoarei și ale lui Murdărici—Pestrițul, mulți prichindei s—au dus și ei în Orașul Soarelui, iar când s—au întors acasă, au hotărât să facă și ei unele lucrări de modernizare. Orașul Florilor s—a schimbat de atunci, încât nici nu—l mai recunoști. Au apărut multe case noi, mari și foarte frumoase. După proiectul arhitectului Rotocol, pe Strada Campanulelor s—au construit chiar două clădiri turnante. Una cu cinci etaje în formă de turn, cu un tobogan în formă de spirală și cu un bazin de înot înjur (coborând pe toboganul în formă de spirală, puteai să cazi direct în apă), iar alta cu șase etaje, cu balcoane care se leagănă, cu un turn în formă de parașută și cu Roata Dracului pe acoperiș. Pe străzi au apărut o mulțime de automobile, spiralete, tubulete cu reacție și pe roțile, aero—hidro—auto—motociclete, autoșenilete și tot soiul de alte mașini.

Și asta încă nu e tot. Locuitorii din Orașul Soarelui au aflat că prichindeii din Orașul Florilor s—au apucat de construit și le—au venit în ajutor: i—au ajutat să construiască câteva fabrici. După proiectul inginerului Nit s—a construit o fabrică mare de confecții, unde se făceau fel de fel de haine, de la veste de cauciuc la haine de iarnă din lână artificială. Acum nimeni nu mai trebuia să se chinuie să—și coasă pantaloni sau jachete. Acest lucru îl făceau mașinile din fabrică, nu prichindeii. Produsele finite, la fel ca în Orașul Soarelui, erau distribuite în magazine și de acolo fiecare își lua hainele de care avea nevoie. Cei care lucrau la fabrică nu trebuiau decât să aibă grijă să creeze noi modele și să urmărească atent ca nu cumva să se fabrice îmbrăcăminte care să nu fie pe gustul cumpărătorilor.



Toată lumea era foarte mulțumită. Singurul care a avut de suferit în acest caz a fost Gogoasă. Când a văzut că acum putea lua de la magazin orice lucru de care avea nevoie, s—a întrebat la ce—i mai trebuie grămada aceea de costume pe care le avea acasă? Toate costumele lui erau demodate și oricum nu mai puteau fi purtate. Într—o noapte mai întunecoasă, Gogoasă și—a adunat costumele vechi, le—a legat într—un balot, a făcut un nod mare și, în secret, le—a scos din casă și le—a aruncat în Pârâul Castraveților, iar în locul lor și—a adus de la magazin costume noi. La un moment dat, camera lui arăta ca un depozit de confecții. A avea costume și în dulap, și pe dulap, și pe masă, și sub masă, și pe rafturile cu cărți, unele erau agățate pe pereți sau atârneau pe spătarele scaunelor, ba chiar și din tavan, pe sfori.



De la atâtea lucruri de lână, în casă au apărut molii și, ca să nu—i strice costumele, Gogoasă trebuia să pună în fiecare zi naftalină. În cameră mirosea atât de tare a naftalină, încât un prichindel

neobișnuit cu mirosul putea să cadă lat. Chiar și Gogoasă a început să miroasă îngrozitor, dar se obișnuise atât de mult cu asta, încât nu mai simțea nimic. Pentru alții însă mirosul era foarte puternic. De îndată ce Gogoasă venea în vizită la cineva, gazdele erau năucite de miros și începeau să aibă amețeli. Gogoasă era gonit imediat și apoi toate ferestrele și ușile erau deschise larg să se aerisească încăperea, că de nu, puteai să—ți pierzi cunoștința sau chiar să înnebunești. Din aceeași cauză, Gogoasă nu putea nici măcar să se joace cu prichindeii prin curte. Numai ce ieșea afară, că toți începeau să scuipe și, ținându—se cu mâinile de nas, fugeau mâncând pământul. Nimeni nu voia să aibă de—a face cu el. Se înțelege de la sine că Gogoasă se simțea extrem de jignit și că a fost nevoit să—și ducă în pod toate costumele care nu—i mai trebuiau.

De altfel, nu asta e important. Important e că Știetot a fost și el în Orașul Soarelui. Acolo a făcut cunoștință cu prichindețele savante, Cercelușa și Scrumbiuța, care tocmai se pregăteau pentru cel de—al doilea zbor pe Lună. Știetot a lucrat și el la construirea rachetei cosmice, iar când racheta a fost gata, a făcut o călătorie interplanetară împreună cu Cercelușa și Scrumbiuța. Ajungând pe Lună, cosmonauții noștri cei viteji au cercetat unul dintre micile cratere de acolo, în zona Mării Seninătății, au fost într—o peșteră aflată în centrul craterului și au făcut cercetări asupra modificării forței de gravitație. Pe Lună, după cum se știe, forța de gravitație este semnificativ mai mică decât pe Pământ și de aceea observațiile asupra modificării ei au o mare importanță științifică. După ce au stat pe Lună vreo patru ore, Știetot și însoțitoarele sale au fost siliți să facă urgent cale—ntoarsă, pentru că rezervele de aer erau pe terminate. Toată lumea știe că pe Lună nu este aer și, ca să nu mori asfixiat, întotdeauna trebuie să iei cu tine o rezervă de aer. Aer comprimat, firește.



Când s—a întors în Orașul Florilor, Știetot a povestit mult despre călătoria sa. Ceea ce povestea el interesa pe toată lumea și mai ales pe astronomul Lentilă, care, nu o dată, cercetase Luna cu telescopul. Prin telescopul său Lentilă reușise să vadă că suprafața Lunii nu este netedă, ci accidentată, pentru că munții de pe Lună nu sunt ca la noi, pe Pământ, ci sunt rotunzi sau, mai bine—zis, au formă de inel. Acești munți inelari sunt numiți de către oamenii de știință cratere lunare sau căldări. Pentru a înțelege cum arată un crater lunar, închipuiți—vă un imens câmp rotund, cu un diametru de vreo douăzeci, treizeci, cincizeci sau chiar o sută de kilometri și imaginați—vă că acest imens câmp rotund este înconjurat de un val de pământ sau de o culme muntoasă de doi sau trei kilometri — ei bine, cam așa arată craterul. Pe Lună astfel de cratere sunt cu miile. Unele sunt mici, de vreo doi kilometri, iar altele sunt mari, de până la o sută patruzeci de kilometri în diametru.

Pe numeroși oameni de știință îi interesează cum s—au format craterele lunare, de unde au apărut ele. Când au încercat să rezolve această problemă complexă, astronomii din Orașul Soarelui chiar s—au certat între ei, împărțindu—se mai apoi în două tabere. „Craterele lunare au apărut din vulcani”, susținea o tabără, „Craterele lunare sunt urme ale căderii unor meteoriți uiriași”, susținea cealaltă tabără. De aceea, astronomii din prima tabără erau numiți adepți ai teoriei vulcaniste sau, mai simplu, vulcaniști, iar cei din a doua tabără — adepți ai teoriei meteoriste sau meteoriști.



Totuși Știetot nu era de acord nici cu teoria vulcanistă, nici cu cea meteoristă. Înainte de călătoria pe Lună el își crease propria teorie despre apariția craterelor lunare. Odată a cercetat Luna prin telescop împreună cu Lentilă și i—a sărit în ochi faptul că suprafața ei seamănă foarte tare cu o clătită bine făcută, cu găuri pufoase. După aceea, Știetot s—a dus la bucătărie și s—a uitat cum se fac clătitele. El a observat că, atâta timp cât aluatul este lichid, suprafața clătitei este netedă, dar, pe măsură ce se încălzește în tigaie, pe suprafața ei încep să apară niște bule care apoi se sparg, iar pe clătită se formează niște găurele nu foarte adânci care rămân așa și nu dispar nici după ce aluatul se coace cum trebuie și se întărește.

Știetot chiar a scris o carte în care susținea că suprafața Lunii nu a fost întotdeauna dură și rece cum este acum. Cândva, demult, Luna era un glob dintr—o materie incandescentă până aproape de starea lichidă. Suprafața Lunii s—a răcit treptat, nemaifiind lichidă, ci vâscoasă, întocmai ca aluatul. Cum în interior era încă foarte fierbinte, gazele încinse răzbăteau la suprafață sub forma unor bule uriașe. Ieșind la suprafață, bulele acestea se spărgeau, firește. Cât timp Luna a fost destul de lichidă, urmele de la bulele sparte au dispărut fără să lase vreo urmă, așa cum nu lasă urme bulele de apă când plouă. Dar când suprafața Lunii s—a răcit suficient, încât să fie densă ca aluatul sau ca sticla topită, urmele de la bulele sparte n—au mai dispărut, ci au rămas la suprafață, sub forma unor inele ieșite în afară. Răcindu—se tot mai mult, inelele acestea s—au solidificat complet. La început ele erau netede și uniforme, întocmai ca niște cercuri concentrice pe suprafața unei ape, dar apoi, treptat, și—au modificat forma, ajungând în cele din urmă să semene cu munții inelari de pe Lună, pe care oricine îi poate observa prin telescop.

Toți astronomii — și vulcaniștii, și meteoriștii — râdeau de teoria lui Știetot.

Vulcaniștii se întrebau:

—La ce mai era nevoie de teoria asta clătitiștă? Craterele lunare sunt pur și simplu niște vulcani, e clar.

Știetot le răspundea că vulcanul este un munte foarte mare, în vârful căruia există un crater relativ mic, de fapt o deschizătură. Dacă măcar un singur crater lunar ar fi fost craterul unui vulcan, atunci acesta ar fi fost aproape cât Luna, însă de așa ceva nici nu putea fi vorba.

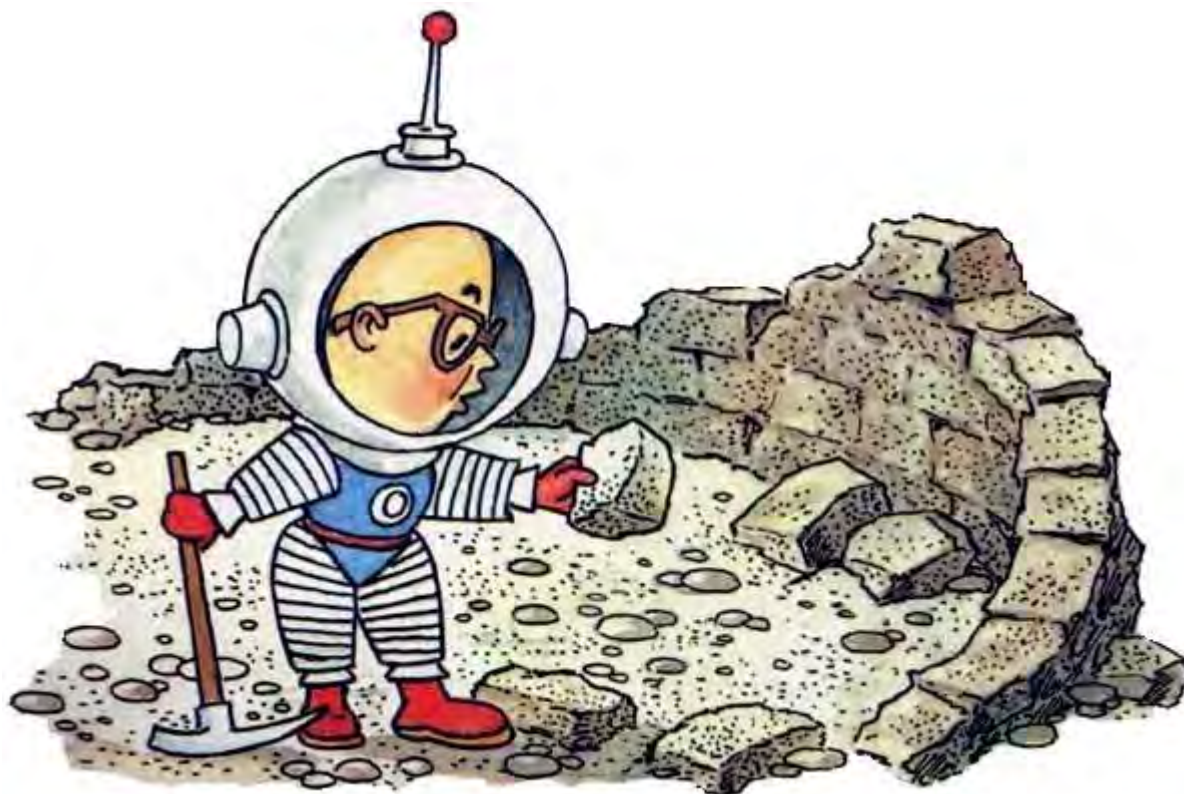
Meteoriștii spuneau:

—Firește, craterele lunare nu sunt vulcani, dar nu sunt nici clătite. Toată lumea știe că sunt urme lăsate de căderea unor meteoriți.

La asta, Știetot răspundea că meteoriții ar fi putut să cadă pe Lună nu doar vertical, ci și oblic, iar în cazul acesta nu ar fi lăsat urme rotunde, ci întinse, alungite sau ovale, or craterele de pe Lună sunt majoritatea rotunde, nu ovale.

Totuși vulcaniștii și meteoriștii erau atât de obișnuiți cu teoriile lor favorite, că nici nu voiau să—l asculte pe Știetot și—l numeau cu dispreț „clătitișt”. Ei ziceau că este de—a dreptul caraghios să compari Luna, marele corp cosmic, cu o nenorocită de clătită din aluat rânced.

De altfel, chiar Știetot a renunțat la teoria sa cu clătita după ce a fost personal pe Lună și a văzut de aproape un crater lunar. A reușit să vadă că muntele inelar nu era nicidecum un munte, ci rămășițe ale unui perete gigantic de cărămidă prăbușit de—a lungul timpului. Deși cărămidile din acest perete s—au măcinat și și—au pierdut forma inițială dreptunghiulară, totuși îți puteai da seama că e vorba de niște cărămizi, și nu de simple bucăți de rocă obișnuită. Acest lucru era vizibil mai cu seamă în locurile în care peretele se prăbușise relativ recent și cărămidile încă nu se făcuseră praf.



Gândindu—se puțin, Știetot a înțeles că acești pereți puteau fi făcuți doar de niște ființe inteligente și, când s—a întors din călătoria sa, a publicat o carte în care a scris că pe Lună locuiseră cândva, demult, niște ființe inteligente, așa—numiții prichindei lunari sau lunaticii. În acele timpuri, pe Lună exista aer la fel cum există acum pe Pământ. De aceea lunaticii trăiau pe suprafața Lunii așa cum noi toți trăim pe suprafața planetei Pământ. Totuși, cu trecerea timpului, pe Lună a rămas din ce în ce mai puțin aer, care treptat a dispărut în spațiul înconjurător. Ca să nu moară fără aer, lunaticii și—au împrejmuit orașele cu pereți groși de cărămidă, deasupra cărora au ridicat uriașe cupole de sticlă. De sub aceste cupole aerul nu avea cum să dispară, de aceea se putea respira fără teamă.

Lunaticii știau însă că nu se putea continua așa la infinit și că, în timp, aerul din jurul Lunii se va dispersa în totalitate, iar suprafața Lunii, neprotejată de un strat gros de aer, se va încălzi atât de tare de la razele Soarelui, încât pe Lună nu se va mai putea trăi nici măcar sub cupole de sticlă. Tocmai de aceea lunaticii au început să se mute în interiorul Lunii, și acum locuiesc nu în exteriorul, ci înăuntrul ei, deoarece Luna este, într—adevăr, goală pe dinăuntru ca o minge de cauciuc, iar în interiorul ei se poate locui la fel de bine ca în exterior.

Această carte a lui Știetot a provocat mare vâlvă. Toți prichindeii au citit—o cu pasiune. Mulți oameni de știință au lăudat—o pentru cât de bine era scrisă, însă și—au exprimat nemulțumirea că nu era fundamentată științific. Profesorul Telescop, membru titular al Academiei de Științe Astronomice, care citise și el cartea lui Știetot, pur și simplu spumega de furie și spunea că asta nu e nicidecum o carte, ci o adevărată bazaconie. Profesorul Telescop nu era un tip supărăcios din fire. Nici vorbă. Era un prichindel destul de cumsecade, dar era, cum se spune, foarte exigent, de neînduplecat. În orice lucru el prețuia înainte de toate exactitatea, ordinea și nu putea suporta nici un fel de fantezii, adică născociri.

Profesorul Telescop a propus Academiei de Științe Astronomice o dezbatere pe tema cărții lui Știetot, o analiză de—a fir a păr, după cum se exprimase el, pentru ca să se—nvețe minte toți cei cărora le—ar mai putea trece prin cap să scrie astfel de cărți. Academia a fost de acord și i—a trimis o invitație lui Știetot. Acesta a venit și dezbaterile au avut loc. Și a început, cum se și cuvine în astfel de cazuri, cu o prezentare pe care s—a oferit s—o facă însuși profesorul Telescop.

Când toți prichindeii invitați la dezbatere se adunară în sala mare și se așezară pe scaune, la tribună urcă profesorul Telescop, iar primele lui cuvinte fură următoarele:



—Dragi prieteni, permiteți—mi să declar deschisă ședința dedicată dezbaterii cărții lui Știetot.

După aceea, profesorul Telescop tuși tare, își șterse nasul cu batista fără să se grăbească și începu prezentarea. Amintind pe scurt conținutul cărții lui Știetot și laudând—o pentru expunerea originală și expresivă, profesorul spuse că, după părerea sa, autorul a greșit luând drept cărămizi ceea ce în realitate erau roci stratiforme. Deci, dacă nu este vorba despre cărămizi, nu poate fi vorba nici despre prichindei—lunatici. Aceștia nici nu puteau exista, și, chiar dacă ar fi existat, nu puteau locui în interiorul Lunii, deoarece, așa cum de multă vreme se știe, pe Lună toate obiectele sunt atrase spre centrul planetei, exact ca pe Pământ, iar dacă Luna era într—adevăr goală pe dinăuntru, nimeni n—ar fi putut rezista acolo: ar fi fost atras imediat spre centrul Lunii și ar fi pendulat neputincios dintr—o parte într—alta prin golul acela până când ar fi murit de foame.

După ce ascultă toate acestea, Știetot se ridică de la locul lui și spuse zeflemitor:

—Dumneavoastră vorbiți de parcă vi s—a întâmplat cândva să pendulați în centrul Lunii!

—Dar dumneavoastră ați pendulat? se zburli profesorul.

—N—am pendulat, spuse Știetot, în schimb am zburat cu racheta și am cercetat obiectele în stare de imponderabilitate.

—Ce are a face starea de imponderabilitate cu treaba asta? bombăni profesorul.

—Păi are, spuse Știetot. Să știți că în timpul zborului aveam cu mine în rachetă o sticlă cu apă. Când s—a instalat starea de imponderabilitate, sticla plutea liber în spațiu, ca orice alt obiect neancorat de pereții cabinei. Totul a fost normal cât timp sticla a fost plină cu apă. Dar când am vărsat jumătate din ea, s—a întâmplat ceva straniu: apa rămasă nu stătea pe fundul sticlei, nici nu se aduna în centru, ci se răspândea uniform pe pereții sticlei, așa că în interior s—a format o bulă de aer. Deci apa era atrasă nu spre centrul sticlei, ci spre pereții ei. Acest lucru este de înțeles, deoarece doar substanțele solide se pot atrage între ele, în timp ce vidul nu poate atrage nimic înspre sine.

—Se potrivește ca nuca—n perete! mârâi supărat Telescop. Să compari o sticlă cu o planetă! După părerea dumneavoastră, acest lucru este științific?

—De ce să nu fie științific? răspunse pe un ton autoritar Știetot. Când o sticlă se deplasează liber în spațiul interplanetar, se află în stare de imponderabilitate întocmai ca o planetă. În interiorul ei totul se petrece exact ca în interiorul planetei, adică al Lunii, în cazul în care Luna, firește, este goală pe dinăuntru.

—Tocmai, tocmai! prinse profesorul din zbor ultimele cuvinte. Explicați—ne însă de ce v—ați vârât în cap ideea că Luna este goală pe dinăuntru?

Cei veniți să audieze prezentarea începură să râdă, dar Știetot nu se fâstâci câtuși de puțin și spuse:

—Chiar și dumneavoastră v—ați fi vârât asta în cap, dacă v—ați fi gândit puțin. Că doar, la început, Luna era lavă incandescentă care a început să se răcească nu din interior, ci de la suprafață, deoarece tocmai suprafața Lunii intră în contact cu spațiul cosmic rece. Astfel, întâi s—a răcit și s—a solidificat exteriorul Lunii și, ca urmare, Luna a devenit un vas uriaș în formă de glob în interiorul căruia continua să se afle — ce?...

—O substanță topită, încă nerăcită! începu să țipe unul dintre ascultători.

—Corect! aprobă Știetot. O substanță topită, încă nerăcită, adică, mai simplu spus, lichidă.

—Vedeți, chiar dumneavoastră spuneți — ceva lichid, răsă Telescop. De unde să apară vidul, dacă acolo exista ceva lichid, cap sec?!

—Păi nu—i deloc greu de ghicit, răspunse imperturbabil Știetot. Pentru că lichidul topit, înconjurat de învelișul solid al Lunii, continua să se răcească, și, răcindu—se, își micșora volumul. Probabil că știți că fiecare substanță când se răcește își micșorează volumul.

—Probabil că știu, mârâi supărat profesorul.

—Atunci totul trebuie să vă fie clar, spuse bucuros Știetot. Dacă substanța lichidă își micșora volumul, atunci în interiorul Lunii trebuia să se formeze de la sine un spațiu gol, de tipul bulei de aer din sticlă. Acest spațiu gol devenea tot mai mare și mai mare, așezându—se în partea centrală a Lunii, deoarece masa rămasă lichidă era atrasă de învelișul dur al Lunii, exact cum erau atrase resturile de apă spre pereții sticlei când aceasta se afla în stare de imponderabilitate. Cu timpul, lichidul din interiorul Lunii s—a răcit și s—a solidificat cu totul, ca și cum s—ar fi lipit de pereții duri ai planetei, și, datorită acestui lucru, în Lună s—a format o cavitate interioară care s—a umplut treptat cu aer sau cu vreun alt gaz.

—Corect! țipă cineva.

Și imediat din toate părțile se auziră țipete:

—Corect! Adevărat! Bravo, Știetot! Ura!

Toți începură să bată din palme. Cineva începu să strige:

—Jos cu Telescop!

Cât ai clipi, doi prichindei îl apucară pe Telescop — unul de guler, celălalt de picioare — și—l târâră de la tribună. Câțiva prichindei îl purtară pe brațe pe Știetot înspre tribună.

—Știetot să facă prezentarea! țipau toți în jur. Jos cu Telescop!

—Dragi prieteni! spuse Știetot, când se pomeni la tribună. Mu pot să fac prezentarea. Nu m—am pregătit.

—Vorbiți—ne despre zborul pe Lună! strigară prichindeii.

—Despre starea de imponderabilitate! strigă cineva.

—Despre Lună? Despre starea de imponderabilitate? repetă distrat Știetot. Bine, fie, despre starea de imponderabilitate. Știți probabil că o rachetă cosmică, pentru a învinge forța de gravitație a Pământului, trebuie să atingă o viteză foarte mare — unsprezece kilometri pe secundă. Până când racheta ajunge la această viteză, corpul este supus unor mari presiuni. Greutatea corpului ți se mărește parcă de câteva ori și ești tras cu putere înspre podeaua cabinei. Nu poți ridica mâna, nu poți ridica piciorul, întreg corpul ți se pare de plumb. O greutate imensă îți apasă pieptul și nu te lasă să respiri. Dar imediat ce nava cosmică își încheie înălțarea cu mare viteză și își începe zborul liber prin spațiul interplanetar, presiunea dispare și încetezi să mai simți forța de gravitație, adică, mai simplu spus, îți pierzi greutatea.



—Povestii—ne ce ați simțit! Ce senzații ați trăit? strigă cineva.

—Prima mea senzație la pierderea greutatei a fost că parcă cineva ar fi tras scaunul de sub mine și nu mai am pe ce să stau. Aveam senzația că am pierdut ceva, dar nu puteam să înțeleg ce anume. Am simțit o ușoară amețală, a început să mi se pară că cineva m—a răsturnat dinadins cu capul în jos. Totodată, am simțit că în mine a înghețat totul, ca atunci când tragi o sperietură, deși nu fusese vorba de nici o sperietură. După ce am așteptat puțin și m—am convins că nu mi s—a întâmplat nimic rău, că respir ca de obicei, că văd totul în jur și că totul este în regulă, am încetat să fiu atent la ce simțeam în piept și în burtă, iar aceste senzații neplăcute au trecut de la sine. Când am aruncat o privire înjur și am văzut că toate obiectele din cabină sunt la locul lor, că scaunul se afla sub mine la fel ca înainte, nu mi s—a mai părut că sunt întors cu capul în jos și mi—a trecut și amețala.

—Povestii! Mai povestii! se porniră pe strigat în cor prichindeii, văzând că Știetot s—a oprit.

De nerăbdare, unii chiar începură să bată cu picioarele în podea.

—Așadar, continuă Știetot, după ce m—am convins că totul este în ordine, am vrut să mă sprijin cu picioarele de podea, dar am făcut asta atât de brusc, încât am sărit în sus și m—am lovit cu capul de tavanul cabinei. Nu am ținut cont, înțelegeți, de faptul că îmi pierdusem greutatea și că acum era suficient să mă mișc puțin ca să fiu proiectat la mare înălțime, întrucât corpul meu nu cântărea nimic, puteam să plutesc liber în mijlocul cabinei în orice poziție, iar pentru asta trebuia să am grijă să nu fac mișcări bruște. În jurul meu pluteau la fel de liber obiectele pe care nu le ancorasem înainte de zbor.

Apa din sticlă nu s—a vărsat nici când sticla a fost întoarsă cu susul în jos, dar dacă am fi reușit să scoatem apa din sticlă, atunci ea s—ar fi adunat sub forma unor biluțe, care ar fi plutit și ele liber prin spațiu până când ar fi fost atrase spre pereții cabinei.

—Dar spuneți—ne, vă rog, în sticlă era apă sau era vreo altă băutură? întrebă un prichindel.

—În sticlă era apă simplă, răspunse scurt Știetot. Ce altă băutură putea să fie?

—Păi nu știu, desfăcu prichindelul brațele a neștiință. Mă gândeam că putea fi citronadă sau gaz lampant.

Toți începură să râdă. Alt prichindel întrebă:

—Ați adus ceva de pe Lună?

—Am adus o bucățică de Lună.

Știetot scoase din buzunar o pietricică de un albastru—cenușiu și spuse:

—Pe suprafața Lunii se află multe pietre, foarte diverse și foarte frumoase, însă nu am vrut să le iau, deoarece se puteau dovedi a fi meteoriți ajunși întâmplător pe Lună din spațiul cosmic. Dar această piatră am desprins—o cu ciocanul dintr—o stâncă atunci când am coborât în peșteră. Puteți avea încredere că această piatră este o bucățică de Lună adevărată.



Bucățica de Lună trecu din mână în mână. Fiecare dorea să se uite la ea mai de—aproape. În timp ce prichindeii examinau piatra trecând—o de la unul la altul, Știetot povesti cum a călătorit pe Lună cu Cercelușa și Scrumbiuța și ce au văzut acolo. Tuturor le plăcu povestirea lui Știetot. Toți erau foarte mulțumiți. Numai profesorul Telescop nu se prea arăta mulțumit. Imediat ce Știetot termină de povestit și coborî de la tribună, profesorul se repezi la tribună și spuse:

—Dragi prieteni, pentru noi toți a fost foarte interesant să ascultăm povestea despre Lună și despre toate celelalte, iar eu, în numele tuturor celor adunați aici, îmi exprim din suflet recunoștința față de renumitul Știetot pentru interesanta și consistenta lui cuvântare. Totuși... zise Telescop și ridică degetul arătător.

—Jos! Începu să strige unul dintre prichindei.

—Totuși... repetă profesorul Telescop ridicând glasul. Totuși nu ne—am adunat aici ca să ascultăm povești despre Lună, ci ca să discutăm cartea lui Știetot, dar, întrucât nu am analizat cartea, înseamnă că n—am îndeplinit ce ne—am propus, iar dacă n—am îndeplinit ce ne—am propus, va trebui totuși s—o facem, iar dacă va trebui totuși s—o facem, atunci va trebui să supunem dezbaterii...

Nimeni n—a mai aflat ce a mai vrut să supună dezbaterii Telescop. Era o zarvă de nu se mai putea înțelege nimic. De pretutindeni se auzea doar un singur cuvânt:

—Jos!

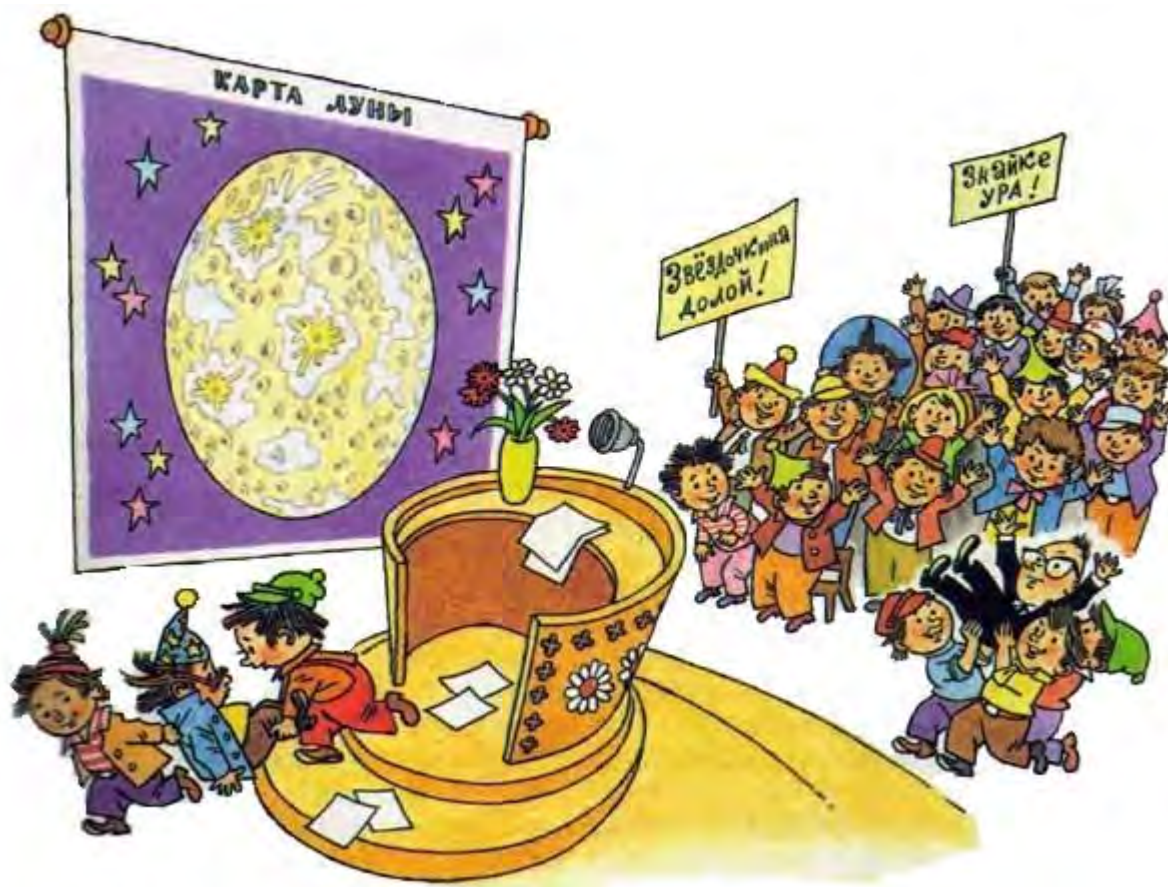
Doi prichindei s—au repezit din nou spre tribună, unul l—a apucat pe Telescop de guler, celălalt de picioare, și l—au târât direct în stradă. Acolo l—au așezat pe iarbă într—un scuar și i—au spus:

—Vei lua cuvântul la tribună când vei zbura pe Lună, deocamdată stai aici pe iarbă.

Din cauza necuviincioasei adresări, Telescop s—a zăpăcit atât de tare, că n—a fost în stare să scoată nici un cuvânt. Apoi, treptat, și—a revenit în fire și a început să zbiere:

—Asta—i obrăznicie! Mă voi plânge! Voi scrie la ziar! O să aflați voi cine e profesorul Telescop!

A continuat să zbiere așa multă vreme, gesticulând cu pumnii, dar văzând că toți prichindeii s—au împrăștiat pe la casele lor, a spus:
—Cu asta declar închisă ședința. După care s—a ridicat și s—a dus și el acasă.



CAPITOLUL II. ENIGMA PIETREI LUNARE



A doua zi, în ziare a apărut o cronică cu privire la dezbaterile pe marginea cărții lui Știetot. Toți locuitorii din Orașul Soarelui au citit cronică. Toată lumea era interesată să afle dacă Luna este într—adevăr goală pe dinăuntru și dacă în interiorul ei trăiesc prichindei. Cronică relata foarte amănunțit tot ce se spusese în timpul dezbaterii, ba chiar și ce nu se spusese. Ziarele au publicat și o mulțime de note, adică de articolașe glumețe despre diferitele aventuri amuzante ale prichindeilor de pe Lună. Toate paginile ziarelor erau împestrițate cu desene comice. Ele înfățișau Luna, în interiorul căreia prichindeii mergeau cu picioarele în sus și se țineau cu mâinile de diferite obiecte ca să nu fie atrași spre centrul ei. Într—unul dintre desene era înfățișat un prichindel căruia forța de gravitație îi scosese ghetetele și pantalonii, iar acesta, rămas doar în cămașă și pălărie, se ținea zdravăn cu mâinile de un copac. Atenția tuturor a fost atrasă însă de o caricatură a lui Știetot, care se mișca neputincios încolo și—ncoace în centrul Lunii, cu o expresie atât de pierdută, încât nu te puteai uita la el fără să nu râzi.



Toate acestea erau publicate, firește, doar pentru a—i distra pe cititori, dar într—unui dintre ziare a apărut un articol, foarte serios și bine fundamentat științific, al profesorului Telescop, în care acesta recunoștea că în disputa cu Știetot nu avusese dreptate și își cerea scuze pentru expresiile dure pe care le folosisese. Profesorul Telescop scria că prezența unui spațiu gol în interiorul Lunii nu contrazice legile fizicii, că acest lucru este perfect posibil, iar Știetot nu era atât de departe de adevăr cum putea părea la prima vedere. Pe lângă asta, e greu de presupus, scria profesorul, că acest spațiu gol se află în centrul Lunii, deoarece partea centrală a acesteia este alcătuită dintr—o materie solidă care s—a format înainte de răcirea și solidificarea suprafeței Lunii, adică înainte ca în interiorul ei să înceapă să se formeze spațiul gol. Cert este că, la fel ca în prezent, și în vremurile de demult, straturile interioare ale Lunii suportau presiunea uriașă a straturilor exterioare care cântăresc multe mii, ba chiar milioane de tone. Ca urmare a unei presiuni atât de teribile, materia din interiorul Lunii nu putea, conform legilor fizicii, să se afle în stare lichidă, ci se găsea în stare solidă. Asta înseamnă că atunci când Luna era încă o materie incandescentă lichidă, în interiorul ei exista deja un nucleu central solid, și când a început să se formeze cavitatea interioară a Lunii, aceasta s—a format nu în centrul nucleului central solid, ci în jurul lui; mai exact spus între nucleul central și suprafața relativ recent solidificată a Lunii. Astfel, Luna nu e un glob gol pe dinăuntru, ca o minge de cauciuc, cum a presupus Știetot, ci e un glob în interiorul căruia există un alt glob, înconjurat de un strat intermediar de aer sau de alt gaz.

Cât despre prezența pe Lună a prichindeilor sau a altor ființe vii, acest lucru este de domeniul

fantasticului, scria profesorul Telescop. Nu există nici un fel de dovezi științifice ale existenței prichindeilor pe Lună. Și chiar dacă ceea ce Știetot a descoperit pe suprafața Lunii era într—adevăr un perete de cărămidă ridicat cândva de niște ființe inteligente, nu există totuși nici un fel de dovezi că aceste ființe inteligente mai trăiesc și în zilele noastre și că și—au ales drept locuință interiorul Lunii. Știința are nevoie de date certe, care nu pot fi înlocuite cu simple născociri, scria profesorul Telescop.

Pe măsură ce citea articolul profesorului Telescop, pe Știetot îl cuprindea un puternic sentiment de rușine amestecată cu amărăciune. Ceea ce scrisese profesorul despre existența nucleului solid din interiorul Lunii era de necontestat. Oricine cunoștea bazele fizicii trebuia să fie de acord cu asta, iar Știetot le cunoștea foarte bine.

„Cum de nu am ținut cont de un lucru atât de simplu? se întreba Știetot cât pe ce să—și smulgă părul din cap de ciudă. Evident că în interiorul Lunii e un nucleu solid, ceea ce înseamnă că spațiul gol se poate forma doar în jurul acestui nucleu, și nu în centru. Ah, ce prost sunt! Ce dobitoc! Cap pătrat! Să mă fac de râs în halul ăsta! Cum de nu m—am gândit la ceva atât de simplu! Ce rușine!”

După ce termină de citit articolul, Știetot începu să străbată camera în lung și—n lat, dând tot timpul din cap, de parcă ar fi vrut să alunge gândurile neplăcute.

„Simple născociri! mormăia el înciudat, amintindu—și de articolul profesorului Telescop. Poftim de mai încearcă acum să demonstrezi că nu sunt câtuși de puțin născociri dacă nu ți—a trecut prin minte că în centrul Lunii exista materie solidă!... Ah, ce rușine!”

Obosit de atâta alergătură prin cameră, Știetot se trânti bombănind pe un scaun și se uita năuc în gol, apoi sări ca ars și începu din nou să umble încoace și—ncolo.

„Nu, o să demonstrez că nu sunt simple născociri! țipă el. Există prichindei pe Lună. Nu se poate să nu existe. Știința nu înseamnă doar fapte goale. Știința înseamnă fantezie... adică... ptiu, drace! Ce prostii spun?... Știința nu este fantezie, dar ea nu poate să existe fără fantezie. Fantezia ne ajută să gândim. Faptele goale... încă nu înseamnă nimic. Faptele trebuie înțelese!” Spunând asta, Știetot bătu cu pumnul în masă, „Am să demonstrez!” strigă el.

În acel moment, privirea îi căzu pe caricatura din ziar în care era înfățișat stând în centrul Lunii, cu o expresie atât de idioată, că n—avea cum să—i cadă bine să vadă așa ceva.

„Ce să spun! mormăia el. Încearcă să demonstrezi ceva cu mutra asta!”

În aceeași zi, Știetot plecă din Orașul Soarelui. Tot drumul își repetă în gând:

„În viața mea nu mai fac știință. Nici să mă tai în bucăți! Nu și nu! Să nu mai aud de știință!”

Dar, după ce se întoarse în Orașul Florilor, Știetot se liniștit încet—încet și se apucă iar să viseze la știință și la noi călătorii:

„Ar fi bine să construiesc o navetă spațială mare, să iau cu mine rezerve serioase de hrană și de aer și să fac o lungă expediție pe Lună. Probabil că în învelișul exterior al Lunii există deschizături ca niște peșteri sau cratere ale unor vulcani stinși. Prin aceste deschizături aș putea intra în Lună și aș ajunge la nucleul central. Dacă acest nucleu există, și el există fără îndoială, atunci prichindeii lunari locuiesc pe suprafața lui. Între învelișul exterior și nucleul central al Lunii s—a păstrat probabil o cantitate suficientă de aer, de aceea condițiile de viață pe nucleul din interiorul Lunii trebuie să fie prielnice pentru prichindeii lunari.”

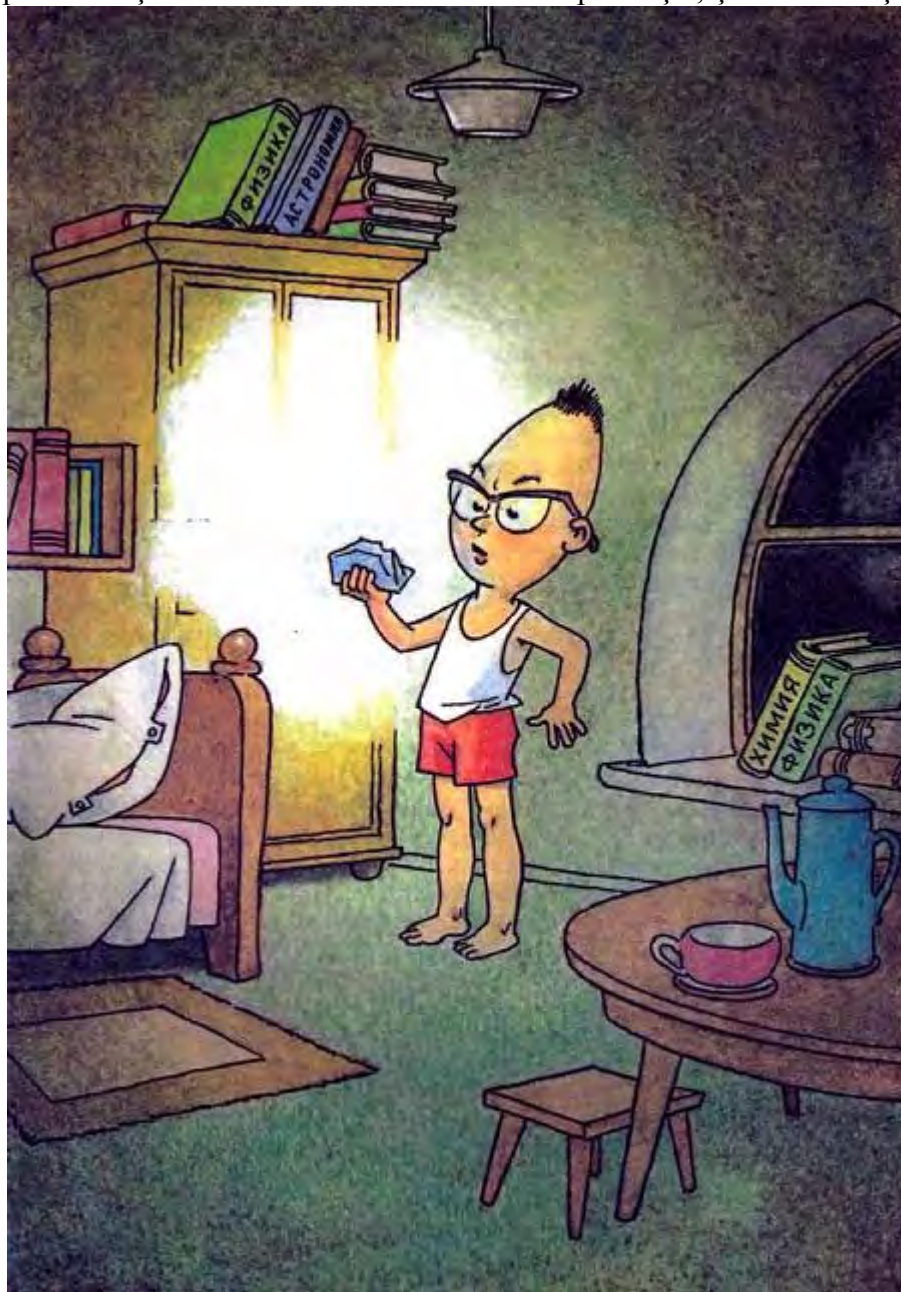
Așa visa Știetot și chiar voia să se apuce de pregătiri pentru noua călătorie pe Lună, dar își aminti brusc de tot ce se întâmplase și își zise:

„Nu! Trebuie să rămân pe poziții! Odată ce am hotărât că nu mai fac știință, așa rămâne. Să zboare altcineva pe Lună, să găsească altcineva prichindeii de pe Lună și atunci toată lumea va spune: «Știetot a avut dreptate. E un prichindel foarte deștept care a anticipat ceva la care nu s—a gândit nimeni până la el. Iar noi am fost nedrepti! Nu l—am crezut. Am râs de el. Am scris tot soiul de articole batjocoritoare la adresa lui, am desenat caricaturi.» Și atunci tuturor li se va face rușine. Și profesorului Telescop i se va face rușine. Vor veni toți la mine și vor spune: «Iartă—ne, dragă Știetot! Am fost nedrepti.» Iar eu voi spune: «Nu—i nimic, fraților, nu mă supăr. Vă iert. Deși m—am simțit foarte jignit când a râs toată lumea de mine, dar eu nu sunt ranchiunos. Sunt bun! Știți ce e cel mai important pentru Știetot? Pentru Știe—tot cel mai important este adevărul. Iar dacă adevărul a triumfat, atunci înseamnă că totul este în ordine și nimeni nu trebuie să se supere pe nimeni.»”

Așa cugeta Știetot. După ce cântări bine lucrurile, hotărî să uite de Lună și să nu se mai gândească la ea niciodată. Această hotărâre se dovedi însă a nu fi chiar așa ușor de respectat. Problema era că lui

Știetot îi rămăsese o bucațică de Lună, adică piatra pe care o desprinsese cu ciocanul de stâncă atunci când coborâse cu Cerelușa și cu Scrumbiuța în peștera de pe Lună. Această piatră de pe Lună sau *lunită*, cum îi spunea Știetot, era în camera lui pe pervaz și—o avea mereu sub ochi. Uitându—se la lunită, Știetot își aminti imediat de Lună și de tot ce s—a întâmplat și se întrista din nou.

Odată, trezindu—se noaptea, Știetot se uită la lunită și i se păru că piatra răspândea în întunericul camerei o blândă lumină albăstruie. Uimit de acest fenomen neobișnuit, Știetot se ridică din pat și se apropie de fereastră ca să studieze mai îndeaproape piatra lunară. Observă atunci că pe cer era o Lună plină și strălucitoare. Razele ei cădeau exact pe geam și luminau piatra, așa încât aveai impresia că piatra însăși luminează. Admirând minunata priveliște, Știetot se liniști și se întinse în pat.



Altă dată (asta s—a întâmplat într—o seară) Știetot stătu multă vreme cu nasul într—o carte, iar când, în sfârșit, se hotărî să se ducă la culcare, era deja noaptea târziu. După ce se dezbracă și stinse lumina, Știetot se lungi în pat. Privirea îi căzu întâmplător pe lunită, și iar i se păru că piatra luminează, dar, de data asta, strălucea parcă și mai intens. Știind însă că lumina vine de la Lună, Știetot nu mai dădu atenție pietrei și încercă să adoarmă, când deodată își aminti că e lună nouă, mai simplu spus, că nu avea cum să fie Lună pe cer. Ridicându—se din pat și uitându—se pe geam, Știetot se convinge că noaptea era întunecată și, într—adevăr, fără Lună. Pe cerul negru ca smoala străluceau stelele, dar nici urmă de Lună. În ciuda acestui fapt, piatra lunară strălucea atât de tare, încât făcea să strălucească și pervazul de sub ea.

Știetot luă lunita în mână, iar mâna îi fu scăldată de o lumină blândă, scânteietoare, care parcă se revărsa din piatră. Cu cât se uita mai mult la piatră, cu atât i se părea că strălucește mai tare. Și i se mai păru că în cameră nu mai e așa întuneric. Acum putea să zărească și masa, și scaunele, și raftul cu cărți. Prichindelul luă o carte de pe raft, o deschise și puse pe ea piatra lunară. Aceasta lumina pagina atât de tare, că se puteau distinge literele și se puteau citi cuvintele. Știetot înțelese că piatra emană un soi de energie luminoasă. Era cât pe ce să fugă la ceilalți prichindei să le spună despre descoperirea sa, dar își aminti că toți dormeau de mult și nu voia să—i trezească.

A doua zi, Știetot le spuse prichindeilor:

—Fraților, veniți diseară la mine. Am să vă arăt ceva foarte interesant.

—Ce anume? încercară ei să afle.

—Veniți și—o să vedeți.

Toți mureau de curiozitate să afle ce le va arăta Știetot. De nerăbdare, Grăbilă era atât de agitat, încât la prânz nu mancă nimic. Până la urmă, nu se mai putu abține, se duse la Știetot și îl bătu la cap până când acesta se văzu nevoit să—i dezvăluie secretul. Așa că prichindeii îl aflară din timp, ceea ce nu făcu decât să le sporească curiozitatea. Fiecare voia să vadă cu ochii lui cum luminează piatra în întuneric.

Când Soarele se ascunse după linia orizontului, toți erau deja prezenți în camera lui Știetot.

—Ați venit prea devreme, le spuse Știetot prichindeilor. Piatra nu poate lumina acum, deoarece afară e încă lumină. Va lumina când va fi întuneric.

—Nu—i nimic, așteptăm, răspunse Limonada. Nu ne grăbim nicăieri.

—Păi atunci așteptați, fu de acord Știetot. Și până atunci, ca să nu vă plictisiți, eu am să vă povestesc despre acest fenomen interesant.



Prichindeii se așezară în jurul mesei, iar Știetot le puse în față piatra lunară și începu să povestească despre unele substanțe ce pot fi întâlnite în natură și care, după ce sunt supuse acțiunii luminii, dobândesc proprietatea de a lumina în întuneric. Această proprietate se numește luminiscentă. Unele substanțe dobândesc proprietatea de a emite raze vizibile chiar sub influența unor raze invizibile, ultraviolete, infraroșii sau a unor radiații cosmice.

—Se poate presupune că tocmai dintr—o astfel de substanță e alcătuită și piatra lunară, spuse Știetot.

Ca să—i mai țină ocupați o vreme, Știetot le expuse teoria sa despre Lună: aceasta este un glob mare, în interiorul căruia este un alt glob, în care locuiesc prichindeii lunari sau lunatici.

În timp ce Știetot le comunica prietenilor săi toate aceste informații prețioase, în cameră se făcea tot mai întuneric. Prichindeii priveau țintă piatra lunară din fața lor, dar nu vedeau nici o lumină. Grăbilă, care era tare smucit, se foia de nerăbdare și nu putea sta locului o clipă.

—Da' de ce nu luminează? Când o să lumineze? repeta el întruna.

—Așteaptă puținel. E încă prea multă lumină, îl liniștea Știetot. În cele din urmă, se făcu întuneric de—a binelea, acum nu se mai vedeau nici piatra și nici masa pe care era așezată. Dar Știetot repeta

întruna:

—Așteptați puțințel, e încă prea multă lumină.

—Într—adevăr, fraților, e atâta lumină, că poți să și pictezi! îl susținu Acuarelă.

Cineva începu să râdă încetișor. În întuneric nu—ți puteai da seama cine anume.



—E o prostie! zise Grăbilă. După mine, piatra nu va lumina.

—Și de ce ar lumina, dacă și—așa e lumină? zise Șurubel. Cineva râse din nou. De data aceasta, mai tare. Se pare că era Habarnam, cel mai pornit pe râs.

—Tu, Grăbilă, întotdeauna te grăbești undeva. Vrei totul prea repede, spuse Limonada.

—Tu nu? bombăni supărat Grăbilă.

—Ce atâta grabă! făcu Limonada. Ce, ne e rău aici? E cald, e lumină, nu ne pișcă muștele...

La asta prichindeii nu mai rezistară și începură să râdă în hohote. Tuturor le plăcu poanta lui Limonada cu muștele și o repetară la nesfârșit, în cele din urmă, Guslă zise:

—Ce muște? Toate muștele dorm de mult!

—Corect! interveni doctorul Pilulă. Muștele dorm și e timpul să mergem și noi la culcare. Gata cu spectacolul.

—Nu vă supărați, fraților, trebuie să fie o greșeală, se scuza Știetot. Ieri piatra a luminat, pe cuvântul meu de onoare!

—Nu te necăji, ce atâta supărare! Măine venim din nou, spuse Piuliță.

—Clar că venim: aici e cald, e lumină, nu ne pișcă muștele, completă cineva.

Râzând, înghiontindu—se și călcându—se pe picioare în întuneric, prichindeii ieșiră în cele din urmă din cameră.

Știetot nu aprinsese lumina intenționat, pentru că—i era rușine să se uite în ochii prichindeilor. Imediat ce aceștia plecară, se trânti pe pat, își ascunse fața în pernă și se apucă cu mâinile de cap.

„Prost ce sunt, așa—mi trebuie! mormăi deznădăjduit. N—am putut să—mi țin gura, așa că plătesc. Nu mi—a ajuns că m—am făcut de râs în Orașul Soarelui, acum o să se râdă de mine și aici.”

De ciudă și—ar fi tras câteva palme, dar, dându—și seama că e târziu, hotărî să nu—și încalce programul zilnic, se dezbracă și se culcă. Noaptea se trezi totuși și, când se uită din întâmplare în direcția mesei, descoperi că piatra luminează. Se înfășură în pătură, își puse papucii de casă și se apropie de masă. Apoi luă piatra în mână și se apucă s—o studieze. Piatra strălucea cu o lumină de un albastru pur. Părea că e alcătuită din mii de scânteii jucăușe. Treptat, lumina devenea tot mai puternică.

Nu mai era albastră ca la început, ci avea o culoare ciudată: când roz, când verde.

După ce atinse cea mai mare intensitate, începu să se stingă puțin câte puțin și încetă să mai lumineze.

Fără să scoată o vorbă, Știetot așează piatra pe pervaz și se întinse pe pat adâncit în gânduri.

Din acel moment, a urmărit mereu lumina pietrei lunare. Uneori, aceasta apărea mai târziu, alteori, mai devreme. Odată, piatra a luminat toată noaptea, altă dată, n—a strălucit deloc. Oricât s—a străduit, Știetot n—a putut stabili nici o regulă privind lumina pietrei. Nu puteai spune dinainte dacă piatra va lumina noaptea sau nu. De aceea Știetot a hotărât să tacă mâlc și să nu spună deocamdată nimănui nimic.

Pentru a studia cât mai bine proprietățile pietrei lunare, Știetot s—a gândit s—o supună unor analize chimice. Dar a întâmpinat și aici mari greutăți. Piatra lunară nu voia să intre în reacție cu nici o substanță chimică: nu voia să se dizolve nici în apă, nici în spirt, nici în acid sulfuric sau acid azotic. Nici măcar amestecul puternic de acid azotic și clorhidric, în care se dizolvă până și aurul, n—a avut nici un efect asupra pietrei lunare. Ce putea spune un chimist despre o substanță care nu intră în reacție cu nici o altă substanță? Poate doar că această substanță este un metal nobil, cum sunt aurul sau platina. Totuși, piatra lunară nu era metal, prin urmare nu putea fi nici aur, nici platină.

Când și—a pierdut speranța de a dizolva piatra lunară, Știetot a încercat s—o descompună în părțile ei componente, încălzind—o într—un creuzet, dar piatra lunară nu s—a lăsat descompusă. A încercat s—o ardă la flacără, dar nici asta n—a dat rezultate. Așadar piatra lunară n—a ars în foc și nu s—a scufundat în apă... De fapt, asta nu—i adevărat. În apă s—a scufundat, necazul e că nu întotdeauna. În unele cazuri se scufunda cum se scufundă de obicei o bucată de zahăr sau de sare, iar în alte cazuri plutea la suprafața apei ca lemnul uscat. Asta însemna că, din cauze de neînțeles, greutatea pietrei lunare se modifica și, dintr—o substanță mai grea decât apa, se transforma într—una mai ușoară. Pentru o substanță solidă, aceasta era o proprietate cu totul nouă, necunoscută până atunci. Nici un mineral de pe pământ nu avea proprietăți asemănătoare.

Continuându—și observațiile, Știetot a remarcat faptul că, de obicei, temperatura pietrei lunare era cu două—trei grade mai ridicată decât temperatura obiectelor din jur. Acest lucru însemna că pe lângă energie luminoasă, piatra lunară emana și energie termică. Totuși nici creșterea temperaturii nu putea fi observată tot timpul. Asta însemna că nu emana energie termică în mod constant, ci cu oarecare întreruperi. Uneori temperatura pietrei lunare era cu câteva grade mai scăzută decât temperatura camerei. Ce însemna asta? Era pur și simplu de înțeles.

Toate aceste lucruri ciudate l—au pus în încurcătură pe Știetot și, în cele din urmă, acesta s—a săturat de ele. Neștiind să le explice altora, Știetot a încetat să mai studieze piatra lunară și, cum se spune, a lăsat—o baltă.

Piatra lunară stătea în camera lui pe pervaz ca un obiect de care nu avea nimeni nevoie și încet—încet s—a acoperit de praf.



CAPITOLUL III. CU SUSU—N JOS



Întâmplările care au avut loc mai apoi l—au făcut pe Știetot să uite cu desăvârșire, pentru o vreme, de piatra lunară. Cele petrecute erau atât de uimitoare și de neobișnuite, încât cu greu pot fi descrise. Pe scurt, lui Știetot nu i—a mai trecut prin minte să se ocupe de piatra care oricum nu—i folosea la nimic.

Ziua în care s—au petrecut lucrurile acelea uimitoare a început ca de obicei, asta dacă nu luăm în considerare faptul că, după ce s—a trezit, Știetot nu s—a ridicat imediat din pat, ci, împotriva principiilor sale, și—a permis să mai lenevească un pic. La început i—a fost pur și simplu lene să se ridice, dar pe urmă i s—a părut ba că—l doare capul, ba că amețește. O vreme nu și—a dat seama dacă—l doare capul pentru că stă în pat sau dacă stă în pat pentru că—l doare capul. Avea însă propriile sale mijloace de a lupta cu durerea de cap și anume să nu—i dea nici o atenție și să se poarte de parcă nu l—ar durea nimic. După ce a hotărât să procedeze așa, Știetot a sărit cu vioiciune din pat și s—a apucat să—și facă gimnastica de dimineață. După ce a făcut câteva exerciții și s—a spălat cu apă rece, a simțit că i—au dispărut și durerea de cap, și amețeala. Starea de spirit i s—a îmbunătățit și, pentru că până la micul dejun mai era ceva vreme, s—a hotărât să—și facă ordine prin cameră: a măturat podeaua, a șters cu o cârpă umedă dulăpioarele în care ținea borcanelele cu tot felul de substanțe chimice și colecțiile de insecte, dar lucrul cel mai important a fost că și—a pus în rafturi cărțile ce i se adunaseră pe masă, pe noptieră și chiar pe pervaz. Trebuia să facă asta de mult, dar parcă niciodată nu—i ajungea timpul.

Când adună cărțile de pe pervaz, Știetot se gândi să ia de—acolo și piatra lunară. Deschizând dulapul în care își ținea colecția de minerale, Știetot puse piatra pe raftul de jos, deoarece pe rafturile de sus nu era nici un locșor liber. Pentru asta trebui să se aplece, iar când se aplecă, simți din nou o ușoară amețală.

„Ia te uită! își zise Știetot. Iar mi se—nvârte capul. Te pomenești că sunt bolnav! Va trebui să—i spun lui Pilulă să—mi dea niște prafuri.”

Pe lângă amețală, Știetot avu și senzația ciudată că atâră cu capul în jos, adică i se păru, pentru o clipă, că stă cu picioarele în sus. Se uită înjur și, convingându—se că totul este așa cum trebuie să fie, închise ușa dulăpiorului și vru să se ridice, dar chiar atunci ceva îl împinse de jos în sus. Se lovi cu capul de tavan, apoi căzu înapoi pe podea și, simțind că—l ia vântul și—l duce undeva, se prinse cu mâna de un scaun. Asta nu—l ajută însă să rămână pe loc, în clipa următoare era din nou în aer cu scaunul în mâini. Zburând într—un colț al camerei, Știetot se lovi cu spatele de perete, sări înapoi exact ca o minge și zbură în peretele din partea opusă. În zbor, agăță lustra cu scaunul, sparse un bec și se izbi cu capul de raftul cu cărți, încât acestea se împrăștiară în toate părțile. Văzând că scaunul nu—i e de nici un folos, îl zvârli cât colo. Scaunul zbură în jos și, lovindu—se de podea, ricoșă în sus ca și cum ar fi fost de cauciuc, iar Știetot zbură înspre tavan, ricoșă la rândul său și coborî din nou spre podea. Pe drum se izbi de scaunul care venea spre el și spătarul îl lovi direct între ochi. Atât de puternică fu lovitura, încât o vreme rămase ținut în aer, năucit de durere.

Venindu—și treptat în fire, Știetot constată că se află în aer, într—o poziție stupidă, în mijlocul camerei, undeva între podea și tavan. Nu departe, tot în aer, scaunul era cu picioarele în sus, lustra

atârna și ea într—o poziție nefirească — nu vertical, ca de obicei, ci oblic, ca și cum o forță necunoscută ar fi tras—o înspre perete, iar cărțile pluteau peste tot prin cameră. Lui Știetot i se păru ciudat că nici scaunul, nici cărțile nu cad pe podea, ci stau suspendate în aer. Toate acestea semănau cu starea de imponderabilitate observată de el în cabina navei spațiale, în timpul călătoriei pe Lună.

—Ciudat! mormăi Știetot. Foarte ciudat!

Străduindu—se să nu facă mișcări bruște, încercă să ridice o mână. Fu uimit să vadă că nu era nevoie de nici un efort pentru asta. Mâna se ridicase parcă de la sine. Era ușoară ca un fulg. Știetot ridică apoi cealaltă mână. Nici aceasta nu avea greutate și ceva o împingea parcă în sus. După ce îi mai trecu uimirea, Știetot își simți corpul neobișnuit de ușor. I se păru că ajunge să dea un pic din mâini și va începe să zboare prin cameră întocmai ca un fluture sau vreo altă insectă cu aripi.

„Ce s—a întâmplat cu mine? se gândi el dezorientat. Din două una: ori mă aflu în stare de imponderabilitate, ori dorm și visez toate astea.”

Știetot făcu ochii mari, încercând să se trezească, dar după ce se convinse că este perfect treaz, se sperie de—a dreptul și începu să strige cu o voce plângăreață:

—Fraților, ajutor!



Deoarece nimeni nu—i venea în ajutor, hotărî să iasă cât mai repede din cameră și să vadă ce fac ceilalți prichindei.

Făcând mișcări atente cu mâinile și cu picioarele, ca și cum ar fi înotat, Știetot începu să se miște ușor prin aer și încet—încet ajunse până la ușă. Se prinse de tocul ușii cu mâinile, împingând din răspuți în ușă cu picioarele. Ai zice că să deschizi o ușă nu e o treabă complicată, dar în stare de imponderabilitate acest lucru nu e atât de ușor precum pare. Știetot fu nevoit să facă destule eforturi ca să deschidă ușa.

Ieșind în sfârșit din cameră și ajungând pe scări (mai exact, deasupra scărilor), Știetot se întrebă cum să coboare. Oricine poate ghici cu ușurință că acum Știetot nu putea să coboare așa cum se coboară în mod obișnuit, adică folosind scările, deoarece forța de gravitație nu îl mai trăgea în jos și, oricât și—ar fi mișcat el picioarele, asta nu ducea la nici un rezultat.

În cele din urmă, Știetot născoci totuși ceva. Ajunse până la balustradă și începu să coboare ținându—se cu mâinile de ea. Dacă l—ar fi văzut cineva, probabil că i s—ar fi părut foarte comic, pentru că picioarele lui Știetot se bălăbăneau în aer și, pe măsură ce cobora tot mai jos, picioarele i se ridicau tot mai sus, până când se întoarse de tot cu capul în jos.



După ce coborî scara în modul acesta original, Știetot se pomeni pe coridor, în fața ușii de la sala de mese. Dinăuntru se auzeau țipete înfundate. Ascultă și înțelese că prichindeii din sala de mese erau grozav de agitați. După câteva încercări nereușite, Știetot deschise ușa și intră. Ceea ce văzu îl umplu de uimire. Prichindeii adunați acolo nu stăteau la masă ca de obicei, ci pluteau prin aer în diferite poziții. În jurul lor pluteau scaune, bănci, castroane, farfurii, linguri. Tot aici plutea și o oală mare de aluminiu, plină cu griș cu lapte.

Când îl văzură pe Știetot, prichindeii începură să facă mare zarvă.

—Știetot, draguțule, ajută—ne! începu să strige Zăpăcilă. Nu înțeleg ce se întâmplă cu mine!

—Am început să zburăm din senin, Știetot! strigă doctorul Pilulă.

—Mie mi—au amorțit picioarele! Nu pot să umblu! urlă Limonada.

—Și mie mi—au amorțit picioarele! Tuturor ne—au amorțit! Pereții se clatină! țipă Dondănel.

—Liniște, fraților! strigă la ei Știetot. Nici eu nu înțeleg. După părerea mea, suntem în stare de imponderabilitate. Ne—am pierdut greutatea. Am mai trăit senzația asta când am zburat pe Lună cu racheta.



—Dar noi nu zburăm nicăieri, comentă Acuarelă.

—Probabil cineva a născocit intenționat năzbâția asta, făcu Grăbilă.

—Cineva a glumit pe seama noastră, zise Zăpăcilă.

—Și încă ce glumă! scânci Gogoasă. Să înceteze imediat! Mi se învâрте capul! De ce se clatină pereții? De ce s—au întors toate cu susu—n jos?

—Toate—s la locul lor, îi răspunse Știetot lui Gogoasă. Tu te—ai întors cu picioarele—n sus, de aceea ți se pare că toate sunt cu susu—n jos.

—Să mă întorc cineva înapoi chiar acum, că altfel nu răspund de mine! continuă să țipe Gogoasă.

—Calm, spuse Știetot. Pentru început, trebuie să lămurim de ce ne—am pierdut greutatea.

Habarnam zise:

—Dacă ne—am pierdut greutatea, atunci trebuie s—o găsim și gata! Ce mai e de lămurit aici?

—Tu să taci, deșteptule, dacă nu vii cu ceva serios, spuse iritat Piuliță.

—Să nu mă faci tu pe mine deștept, că—ți trag un pumn, zise Habarnam și—i trase una după ceafă atât de tare, că Piuliță începu să se învâرتă ca un titirez și zbură prin toată încăperea.

Nici Habarnam nu rămase pe loc, ci, zburând în partea opusă, se ciocni cu capul de oala de griș cu lapte. Din cauza izbiturii, grisul îl stropi direct în față pe Gogoasă, care se afla prin preajmă.

—Fraților, ce—i asta?... Ce s—a—ntâmplat?... Asta—i curată obrăznicie! țipă Gogoasă, mănjindu—se pe față cu griș și scuipând în toate părțile.

Încercând să evite ciocnirea cu Gogoasă, care scuipa de zor, și cu cocoloașele de griș care pluteau prin aer, prichindeii începură să dea din mâini și din picioare, așa că începură să zboare prin încăpere în toate direcțiile, ciocnindu—se și lovindu—se.



—Liniște, fraților! Calm! încercă să spună Știetot, împins din toate părțile. Încercați să nu vă mișcați, că altfel nu știu ce—o să fie! În starea de imponderabilitate mișcările prea bruște sunt interzise. Auziți ce vă spun? Caaaalmmm!!!

Nervos, Știetot izbi cu pumnul în masa lângă care se afla în acel moment. Din cauza mișcării bruște, se roti prin aer și se lovi destul de tare cu ceafa de colțul mesei.

—Exact ce vă spuneam! strigă el, frecându—și cu mâna locul lovit, în cele din urmă, prichindeii înțelesesă ce li se cerea și, încetând să mai facă mișcări inutile, încremeniră în aer. Unii pe sus, sub tavan, alții jos, lângă podea, unii cu capul în sus, alții cu capul în jos, unii în poziție orizontală, alții în poziție înclinată.

Văzând că în sfârșit s—au liniștit, Știetot zise:

—Ascultați—mă cu atenție. Acum o să vă țin o lecție despre starea de imponderabilitate... Știți cu toții

că fiecare obiect este atras spre pământ, iar noi simțim această atracție ca forță de gravitație sau ca greutate. Datorită gravitației sau greutății, putem să ne mișcăm liber pe sol, pentru că sub greutatea corpului nostru picioarele ni se lipesc de pământ și în felul acesta se realizează aderența la pământ. Dacă greutatea dispare, cum se întâmplă acum, atunci nu vom avea nici o aderență și nu ne vom putea mișca așa cum ne mișcăm de obicei, adică nu vom mai fi în stare să mergem pe pământ sau pe podea. Ce—i de făcut în cazul ăsta?

—Da, da, ce—i de făcut? se auziră prichindeii din toate părțile.

—Trebuie să ne adaptăm la condițiile nou create, răspunse Știetot. Iar pentru asta trebuie să vă însușiți cea de—a treia lege a mecanicii, care se manifestă concret în condiții de imponderabilitate. Dar ce ne spune această lege? Această lege ne spune că fiecărei acțiuni îi corespunde o reacțiune, egală ca mărime și de sens contrar. De exemplu, dacă eu, aflându—mă în stare de imponderabilitate, voi ridica mâinile, atunci întregul meu corp va coborî spre pământ. Ia uitați—vă...

Știetot ridică hotărât ambele mâini și întregul său corp începu să coboare lin spre pământ.

—Dacă voi lăsa mâinile jos, spuse el, atunci corpul meu va începe să se ridice.

Până să atingă podeaua, Știetot coborî repede mâinile și începu din nou să urce lin.

—Și acum, ia uitați—vă! strigă Știetot, oprindu—se sub tavan. Dacă întind mâna într—o parte, de exemplu spre dreapta, atunci corpul meu va începe să se rotească în direcție opusă, adică spre stânga.

Întinzând energic mâna dreaptă într—o parte, făcu o mișcare de rotație și se răsturnă cu capu—n jos.

—Vedeți? Acum sunt cu capu—n jos și văd toată camera întoarsă. Ce trebuie să fac ca să mă întorc invers? Pentru asta e suficient să mișc mâna într—o parte.

Știetot dădu ușor din mâna stângă și, făcând din nou o mișcare de rotație, se întoarse invers, cu capul în sus.

—Ați văzut că prin câteva mișcări simple îi putem da corpului nostru orice poziție în spațiu. Și acum ascultați ce avem de făcut în continuare. În primul rând, aceia dintre voi care stați cu capul în jos trebuie să vă întoarceți cu capul în sus.

—Și cei care sunt cu capul în sus trebuie să se răstoarne cu capul în jos? întrebă Habarnam.

—Asta chiar nu trebuie, răspunse Știetot. Toată lumea trebuie să fie cu capul în sus, pentru că această poziție este poziția obișnuită pentru orice prichindel normal. În al doilea rând, toată lumea trebuie să coboare la pământ și să încerce să rămână cât mai aproape de podea. Deoarece firesc este ca fiecare prichindel normal să se afle pe podea, și nu pe undeva pe sub tavan. Sper că e clar.

Începură cu toții să facă mișcări line cu mâinile, străduindu—se să ajungă în poziție verticală și să coboare cât mai aproape de pământ. Nu reușiră toți din prima încercare, deoarece când ajungeau în poziție verticală și coborau, unii atingeau podeaua cu picioarele și se înălțau înapoi spre tavan.

—Țineți—vă cât mai aproape de pereți, fraților, îi sfătui Știetot pe prichindei, iar când ajungeți jos, prindeți—vă cu mâinile de ceva care nu se mișcă — de pervaz, de clanța ușii, de țeava de la calorifer!

Sfatul se dovedi unul foarte util. Peste puțin timp, toți prichindeii erau jos, cu excepția neîndemânaticului Gogoasă, care continua să facă tumbe în aer. Care mai de care îl sfătuiră cum să coboare, dar degeaba.

—Nu—i nimic, spuse Știetot, să exerseze. Cu timpul o să reușească. Până atunci, noi să ne odihnim un pic și să încercăm să ne obișnuim cu starea de imponderabilitate.

—Vezi să nu! Parcă te poți obișnui cu asta! mormăi Dondănel încruntându—se.

—Cu toate te poți obișnui, răspunse calm Știetot. Important este să nu dăm atenție imponderabilității. Dacă vreunui dintre voi i se va părea că alunecă în jos sau că se întoarce cu picioarele—n sus — și asemenea senzații există în starea de imponderabilitate —, atunci va trebui să se uite degrabă în jurul lui. Va vedea că se află în cameră, că nu alunecă nicăieri și nu—și va mai face griji. Are cineva vreo întrebare?

—Mie nu—mi dă pace o întrebare, spuse Habarnam. Vom lua micul dejun astăzi sau, din cauza imponderabilității, dejunurile și prânzurile se anulează?

—Dejunurile și prânzurile nu se anulează deloc, răspunse Știetot. Cei care sunt de serviciu la bucătărie vor pregăti chiar acum micul dejun, iar noi între timp ne apucăm de lucru. Înainte de toate, trebuie să ancorăm toate obiectele care se mișcă, să nu mai zboare prin aer. Mesele, scaunele, dulapurile și celelalte obiecte de mobilier trebuie să le fixăm în cuie de podea; prin toate încăperile și coridoarele

trebuie să întindem sfori, ca atunci când uscam rufe! Ne vom ține cu mâinile de sfori și ne va fi ușor să ne mișcăm.



Toți, cu excepția lui Gogoasă, se apucară imediat de lucru: unii întindeau sfori prin camere, alții fixau mobila de podea. Nu era o treabă simplă. Încearcă să bați un cui în perete, când la fiecare lovitură de ciocan forța de reacțiune te aruncă în partea opusă, de zbori văzând negru înaintea ochilor și te izbești cu capul de te miri ce! Date fiind condițiile, totul trebuia făcut altfel. Pentru a bate un singur cui era nevoie de cel puțin trei prichindei: unul ținea cuiul, al doilea îl bătea cu ciocanul, al treilea îl ținea pe cel care bătea cuiul, ca forța de reacțiune să nu—l arunce înapoi.

Mai ales celor de la bucătărie le era foarte greu, noroc că în acea zi erau de serviciu Șurubel și Piuliță, două minți foarte inventive. Imediat ce intrară în bucătărie, își puseră, cum se spune, mintea la contribuție și începură să inventeze tot felul de lucruri care să îmbunătățească situația.

—Ca să lucrezi normal, trebuie să stai ferm pe propriile picioare, zise Șurubel. Încearcă, de exemplu, să frământai aluatul, să tai varză, să tai pâine sau să învârti mașina de tocat atunci când corpul ți se mișcă de colo—colo prin aer, fără să se sprijine de ceva!

—Nu putem sta ferm, pentru că picioarele noastre nu au aderență la pământ, spuse Piuliță.



—Dacă nu e aderență, trebuie s—o facem să fie, răspunse Șurubel. Dacă ne prindem încălțăminte de podea, avem aderență.

—Foarte inspirată idee! încuviință Piuliță.

Cei doi prieteni își scoaseră imediat ghetele și le prinseră în cuie de podea.

—Vezi, spuse Șurubel, vârandu—și picioarele în ghetе. Acum stăm ferm pe picioare și corpul nostru nu zboară la cea mai mică atingere. Avem mâinile libere și putem să facem cu ele orice vrem.

—N—ar fi rău să batem în cuie și scaunele, ca să putem lucra șezând, propuse Piuliță.

—Ce idee strălucită! se bucură Șurubel.

Cei doi prinseră repede de podea două scaune. Acum, când picioarele lor aveau aderență la podea, era o nimica toată să bată un cui.

—Ia uite ce bine a ieșit, zise Piuliță așezându—se pe scaun. Puteam eu să stau pe scaun dacă nu aveam ghetele prinse de podea? Aș fi reușit să stau doar dacă m—aș fi ținut cu mâinile de scaun, dar atunci n—aș fi putut face nimic. Acum am mâinile libere și pot să fac ce vreau. Pot să scriu, să citesc șezând la masă sau, dacă mă plictisesc de stat jos, pot să mă ridic și să lucrez stând în picioare.

Spunând asta, Piuliță se așeză și se ridică, demonstrând toate avantajele noii metode.

Șurubel își scoase un picior din gheată și zise:



—Pentru o bună aderență la podea, este suficient un singur picior. Dacă îmi scot celălalt picior din gheată, pot face un pas înainte, înapoi sau în lateral. Făcând un pas într—o parte, pot ajunge la sobă; făcând un pas înapoi, sunt din nou la masă și lucrez. Astfel pot să fac mai multe manevre.

—O idee sclipitoare! exclamă sărind de pe scaun Piuliță. Ia uite: fac un pas la dreapta și ajung cu mâna la dulap, fac un pas la stânga și ajung la chiuvetă. Astfel, fără să ne pierdem stabilitatea, putem să ne mișcăm prin toată bucătăria. Iată ce înseamnă inventivitatea tehnică.

În momentul acela intră în bucătărie Știetot.

—Ei, cum stă treaba? E gata micul dejun?

—Micul dejun nu e gata încă, în schimb e gata o invenție formidabilă.

Șurubel și Piuliță se apucară care mai de care să—i povestească lui Știetot despre invențiile lor.

—Bine, spuse Știetot, o să folosim invențiile voastre, dar micul dejun trebuie totuși pregătit. Toată lumea vrea să mănânce.

—Imediat va fi gata, spuseră Șurubel și Piuliță.



Știetot plecă din bucătărie, sau mai exact, plecă din bucătărie plutind, iar Șurubel și Piuliță începură să pregătească micul dejun. Acest lucru se dovedi însă a nu fi atât de ușor cum își închipuiseră ei la început, în primul rând, nici cerealele, nici făina, nici zahărul și nici tăițeiii nu voiau să iasă din pungi; dacă totuși ieșeau, nu nimereau acolo unde trebuia, ci se împrăștiu prin aer, pluteau în jurul lor, intrându—le și în gură, și în nas, și în ochi, iar asta le dădea multă bătaie de cap lui Șurubel și Piuliță! În al doilea rând, nici apa de la robinet nu voia să se adune în oală. Curgând cu presiune din

robinet, apa se lovea de fundul oalei și împrășca în afară. Stropii de apă, mari și mici, pluteau prin aer și le intrau lui Șurubel și Piuliță în gură, în nas și în ochi, ba chiar și după guler, ceea ce, de asemenea, nu era o treabă prea plăcută.

Ca să pună capac la toate, focul din sobă nu voia să ardă. Pentru ca flacăra să ardă, e nevoie tot timpul de oxigen proaspăt. Când flacăra arde, ea încălzește aerul din jur. Aerul cald este mai ușor decât cel rece și de aceea urcă, iar în locul lui, spre flacăra, vine din toate părțile aer proaspăt, bogat în oxigen. Dar în condiții de imponderabilitate, atât aerul rece, cât și cel cald nu cântăresc nimic. De aceea, aerul cald nu e mai ușor decât cel rece și nu se ridică. Imediat ce tot oxigenul din jurul flăcării se consumă, flacăra se stinge și n—ai ce să—i mai faci.

Pricepând care—i problema, prietenii noștri hotărâră să pregătească micul dejun pe plita electrică. —Și mai bine—ar fi să nu mai fierbem nimic, să facem doar un ceai, propuse Șurubel. Ceainicul e mai ușor de umplut cu apă.

—Genială idee! încuviință Piuliță.

Cei doi prieteni umplură cu multă grijă ceainicul cu apă, îl puseră pe soba electrică și îl legară bine de tot de masă cu o sfoară, ca să nu le zboare de—acolo.

La început totul merse bine, dar după câteva minute, Șurubel și Piuliță văzură că din ciocul ceainicului începe să iasă o bulă de apă, ca și cum cineva o împinge afară. Piuliță astupă repede ciocul ceainicului cu degetul, dar bula de apă ieși de sub capac. Ea se făcu tot mai mare, ieși cu totul de sub capac și, tremurând de parcă era din gelatină, începu să plutească prin aer.

Șurubel deschise repede capacul și se uită în ceainic. Ceainicul era gol.



—Ca să vezi! bombăni Șurubel.

Prietenii umplură din nou ceainicul și—l puseră pe plita fierbinte, într—o clipă, apa începu din nou să iasă. Știetot apără iarăși:

—Mai aveți mult? Prichindeilor le e foame!

—Se întâmplă ceva supranatural! bolborosi Piuliță. Din ceainic iese o bulă de apă.

—Iese o bulă de apă? Nu—i nimic supranatural în asta, răspunse Știetot.

Se apropie de ceainic și examina cu atenție bula care ieșea prin ciocul ceainicului. Apoi făcu „hm” și încercă să astupe orificiul cu degetul.

Văzând că bula începe să iasă de sub capac, Știetot făcu din nou „hm” și încercă să apese și mai tare capacul ceainicului. După ce se convinse că asta nu duce la nimic, Știetot făcu pentru a treia oară „hm” și se gândi o clipă, apoi spuse:

—Nu—i nimic supranatural aici, e un fenomen științific perfect explicabil. Toată lumea știe că apa se încălzește prin amestecare. încălzindu—se pe foc sau pe plita electrică, straturile de apă aflate jos în ceainic devin mai ușoare și se ridică la suprafața apei, iar în locul lor coboară apa rece din straturile de sus. În ceainic are loc, să zicem așa, un circuit al apei. Dar acest lucru se întâmplă numai dacă apa are greutate. Dacă apa nu are greutate, ca acum de exemplu, atunci straturile de jos, încălzindu—se, nu vor deveni mai ușoare și nu vor urca la suprafață, ci vor rămâne jos și se vor încălzi până se vor transforma în abur. Aburul se dilată din cauza încălzirii, începe să ridice apa rece de deasupra lui, iar aceasta iese

din ceainic sub forma unei bule. Și ce rezultă de—aici?

—Păi ce rezultă? ridică din umeri Piuliță. Rezultă, probabil, că bula se va desprinde de ceainic și va pluti prin aer până când i se va sparge cuiva în cap.

—De aici rezultă, spuse cu severitate Știetot, că în condiții de imponderabilitate apa trebuie fiartă într—un vas ermetic, adică într—un vas al cărui capac se închide bine și nu lasă să iasă nici apa, nici aburul.

—Avem în atelier un cazan cu capac ermetic, îl aduc imediat, zise Șurubel.

—Atunci adu—l, dar cât mai repede, te rog. Programul de masă trebuie respectat, spuse Știetot, îndepărtându—se.

Șurubel ieși din ghetele prinse de podea, se îndepărtă cu un picior de masă și ieși din bucătărie zburând cu viteza bondarului. În atelier se ajungea trecând prin curte. După ce ieși din bucătărie, Șurubel pluti pe coridor, împingându—se cu mâinile și cu picioarele de pereți și de tot ce întâlnea în cale. În sfârșit, ajunse la ușa de la intrare și încercă s—o deschidă. Ușa era bine închisă și încercările lui Șurubel nu prea avură succes: de câte ori împingea ușa, forța de reacție îl împingea înapoi și din nou trebuia să se chinuie să ajungă la ușă.

Înțelegând că în felul acesta nu—i reușește nimic, Șurubel hotărî să recurgă la o altă metodă. Se încovoie tare, se propti cu mâinile de clanță și cu picioarele de podea, la mică distanță de ușă. Simțind că picioarele au o aderență suficientă la podea, încercă să se îndrepte ca un arc și se opinti cu toate puterile în ușă. Aceasta se deschise în mod neașteptat, iar Șurubel țâșni cu viteza unui proiectil. Se ridică în aer tot mai mult și mai mult, zbură pe deasupra umbrarului din capătul curții și dispăru undeva dincolo de gard.

Nimeni n—a văzut nimic din cele întâmplate.



CAPITOLUL IV. O DESCOPERIRE NEAȘTEPTATĂ



Rămas în bucătărie, Piuliță vorbi de unul singur:
—Până caută Șurubel cazanul, eu mă odihnesc puțin.

Se instala comod pe scaun, își așază picior peste picior și se puse să se odihnească. Asta numai în aparență, pentru că doar corpul lui Piuliță se odihnea, în timp ce mintea sa inventivă lucra neîncetat. Ochii nu—i stăteau o clipă locului, i se roteau în toate părțile. Fiecare obiect pe care îi cădeau ochii îi declanșa imediat o idee năstrușnică. Uitându—se la ghetele lui Șurubel bătute în podea, Piuliță își zise în sinea lui:

„Păcat că trebuie să ieșim desculți din bucătărie. Doar nu putem să ne desprindem de fiecare dată ghetele de podea. Dar dacă fixăm galoșii în podea, atunci ghetele ne rămân în picioare. Ajungi în bucătărie, îți bagi picioarele în galoși și — gata, la treabă, aderența la podea e suficientă! Ce idee genială!”

O vreme Piuliță își savura ideea genială. Apoi zise:

—Galoșii pot fi folosiți și mai eficient! În casa noastră locuiesc șaisprezece prichindei, fiecare dintre ei are o pereche de galoși, deci în total sunt treizeci și doi de galoși. Dacă fixăm de—a lungul camerelor și coridoarelor toți galoșii, la un pas distanță unul de altul, atunci se poate umbla comod dintr—un loc într—altul: un picior într—un galoș — ai făcut un pas, ai băgat piciorul într—altul — încă un pas... O idee formidabil de genială!

Piuliță vru să dea fuga și să—i povestească lui Știetot despre noua sa invenție, dar își uită pe loc ideea, pentru că în cap îi apăreau mereu altele.

—Acum, când s—a instalat starea de imponderabilitate, totul va fi altfel decât înainte, își continuă el raționamentul. Să luăm, de exemplu, cel mai obișnuit scaun: se poate sta pe el doar dacă ghetele sunt bătute în podea. O prostie! În viitor vor apărea scaune noi, cu scări ca la șa. Pe ele va trebui să stai călare. Te—ai așezat pe scaun, ți—ai vârât picioarele în scări și poți lucra liniștit, nu zbori nicăieri, fiindcă ești bine prionit în șa. O idee înfiorător de genială! Pe lângă asta, scaunele trebuie să fie rotative...

Capul îi fierbea de atâtea idei, ochii îi străluceau, pe față îi flutura un zâmbet fericit. În momentul acela, Știetot apărui din nou în bucătărie.

—Ce se întâmplă aici? strigă el enervat. Unde—i micul dejun?

—Care mic dejun? întrebă Piuliță, trezit din visurile sale.

—Ia uite la el! strigă Știetot cu indignare. A uitat că trebuie să pregătească micul dejun! Unde—i Șurubel?

—Șurubel s—a dus după... ăăă... după cazanul ermetic.

—E o oră bună de când a plecat! Oare e așa de greu să aduci un cazan?

—Mă duc să—l caut, zise Piuliță și își croi drum spre ușă.

Lui Știetot i se păru însă suspect că Șurubel întârzie atât de mult. Văzând că Piuliță a ajuns aproape de ușa de la intrare, îi strigă speriat:

—Stai! Nu cumva să ieși în curte!

—De ce? întrebă Piuliță.

—Ai grijă, îți spun! strigă nervos Știetot. În stare de imponderabilitate trebuie să acționăm cu toată atenția. Imediat ce te afli sub cerul liber, cine știe pe unde te—ai mai putea trezi! Ajunge cea mai mică izbitură și zbori direct în spațiul cosmic.

Știetot ajunsese la ușă, se apucă cu mâinile de clanță și, scoțându—și capul pe ușă, se uită prin curte și începu să strige:

—Șurubel! Șurubel! Șurubel nu răspunse.

—Nu cumva o fi ajuns în spațiul cosmic? se sperie Piuliță. Habarnam, care tocmai apăruse pe coridor, auzi cele spuse de Piuliță. „I—auzi! Șurubel în spațiul cosmic!” își zise Habarnam și începu să strige în gura mare:

—Fraților! Nenorocire! Șurubel a ajuns în spațiul cosmic! Toți se alarmară și se năpustiră spre ieșire.

—Înapoi! strigă Știetot. Nu vă apropiați de ușă! E periculos!

—Unde e Șurubel? Ce—i cu Șurubel? întrebare prichindeii îngrijorați.

—Încă nu se știe nimic, răspunse Știetot. Se știe doar că s—a dus la atelier și că nu s—a mai întors de acolo.

—Trebuie să meargă cineva în atelier, poate că mai e acolo, zise Acuarelă.

—Nu—i atât de simplu, cu starea asta de imponderabilitate, zise Bombănilă.

—Aduceți o frânghie mai lungă, dădu dispoziție Știetot. Ordinul fu îndeplinit pe loc. Știetot își legă un capăt al frânghiei

în jurul mijlocului, iar celălalt capăt îl legă de clanță și spuse cu severitate:

—Fiți atenți, nu cumva să îndrăznească cineva să iasă din casă. Ajunge că a dispărut Șurubel.



Cu corpul aplecat, Știetot își luă avânt bătând cu picioarele în prag și zbură în direcția atelierului aflat nu departe de casă. Nu—și calculă însă bine distanța și se ridică mai sus decât trebuia. Zburând pe deasupra atelierului, se prinse cu mâna de girueta de pe acoperiș. Treaba asta îi încetini zborul. Coborând pe burlan, Știetot deschise ușa și pătrunse în atelier. Prichindeii îi urmăreau cu sufletul la gură toate mișcărilor. Într—o clipă, Știetot apărură din atelier:



—Nu—i aici! strigă el. Și se pare că nici n—a fost. Mă uit imediat în umbrar.

Dintr—o săritură, Știetot ajunsese la umbrar și se uită înăuntru. Șurubel nu era nici acolo.

—Poate că e mai bine să urc pe acoperișul casei și să mă uit împrejur. De sus se vede întotdeauna mai bine. Trageți de frânghie spre casă, strigă Știetot.

Prichindeii se apucară să tragă de frânghie ca să—l aducă înapoi, într—o clipă, Știetot se cațără pe burlan până pe acoperiș și vru să se uite înjur, dar o pală neașteptată de vânt îl suflă de pe acoperiș, deviindu—l într—o parte. Acest lucru nu—l sperie pe Știetot, pentru că știa că prichindeii îl pot trage oricând înapoi.

„E chiar mai bine așa, își spuse Știetot. Dacă voi zbura deasupra pământului ca un elicopter, voi putea cerceta mult mai atent împrejurimile.”

Totuși nu reuși să cerceteze nimic, deoarece în următoarea clipă se întâmplă ceva la care nu se aștepta nimeni. Nici nu ajunsese Știetot să zboare până în dreptul gardului, că și începu să cadă vertiginos de parcă o forță l—ar fi tras în jos pe neașteptate. Izbindu—se zdravăn de pământ, se întinse cât era de lung fără să—și dea seama ce se întâmplă. Simțind în tot corpul o greutate ciudată, se ridică cu greu în picioare și se uită înjur.

Îl mira faptul că iar se ține pe picioare.

„Măi, să fie! Se pare că am din nou greutate!” se miră Știetot.

Încercă să—și ridice o mână, apoi cealaltă, încercă să facă un pas, apoi altul... Măinile și picioarele îi dădeau cu greu ascultare, de parcă erau de plumb.

„Poate că senzația de mare greutate este rezultatul trecerii rapide de la starea de imponderabilitate la cea de ponderabilitate?” se gândi Știetot.

Văzând că prichindeii se uită speriați din ușă, strigă:

—Fraților, ia priviți! Aici nu este stare de imponderabilitate.

—Dar ce este acolo? întrebă cineva.

—Aici este stare de ponderabilitate. Asupra mea acționează forța de gravitație la fel ca înainte. Uitați—vă, stau în picioare... Merg... Sar!..

Știetot făcu câțiva pași și încercă să sară. Ce—i drept, săritura nu—i reuși, pentru că nu putuse să—și desprindă picioarele de pământ.

Tocmai atunci, de dincolo de gard se auzi un geamăt. Știetot ascultă și i se păru că cineva îl cheamă în ajutor. Fără a sta pe gânduri, fugi înspre gard și vru să se cațere pe el, dar nu reuși. Gravitația acționa asupra lui cu o forță stranie. Auzind clar că de dincolo de gard cineva îl cheamă în ajutor, Știetot rupse o scândură din gard și se uită prin spărtura făcută.

Nu departe de gard îl văzu pe Șurubel întins la pământ. Șurubel îl văzu și el pe Știetot.

—Știetot, drăguțule, ajută—mă, mi se pare că mi—am rupt piciorul! strigă Șurubel.



—Cum ai ajuns aici? îi întrebă Știetot, fugind spre el.

—Eu... înțelegi... am vrut să deschid ușa și ușa s—a deschis, iar eu am început să zbor, înțelegi...

—Dar de ce n—ai răspuns? Te—am strigat, te—am tot strigat!

—N—am auzit nimic. Probabil că mi—am pierdut cunoștința.

Știetot îl apucă pe Șurubel de subsuoară, îl luă în spate și, prin spărtura din gard, porniră spre casă. Făcând câțiva pași, Știetot simți că parcă era mai ușor, iar când mai făcu un pas, se desprinsese pur și simplu de pământ și se înălță în aer, împreună cu Șurubel.

„Ce ciudățenie! Am intrat din nou în stare de imponderabilitate!” se gândi Știetot.

În prima clipă se neliniști, dar apoi își dădu seama că e legat de frânghie și strigă:

—Fraților, trageți—ne cât mai repede!

Văzând că Știetot și Șurubel se înălță tot mai sus, prichindeii apucară capătul frânghiei și îi traseră spre casă. Știetot îl ținea strâns de guler pe Șurubel ca să nu—l scape. Într—o clipă erau înăuntru. Toți erau curioși să—l vadă pe Șurubel, dar doctorul Pilulă le zise:

—Ia plecați toți de—aici, adică luați—vă zborul! întinderi imediat bolnavul pe pat, trebuie să—l consult.

Prichindeii îl traseră pe Șurubel pe coridor.



—Au, fraților, încetișor! îi rugă Șurubel. Mă dor picioarele...

În sfârșit, îl duseră în cameră, îl întinseră în pat și îl legară de pat cu o sfoară. Pilulă începu să—l consulte. Îi ciocăni îndelung picioarele, mâinile, pieptul, ba chiar și capul, ascultând cu atenție. Apoi spuse:

—Trebuie să stai, dragă prietene... ăăă... mmm... în pat... Nu te speria, nu e nimic grav. Pur și simplu te—ai lovit oarecum la picioare.

—Cum vine asta... m—am lovit oarecum la picioare? întrebă Șurubel.

—Păi așa... mmm... ai suferit o lovitură puternică la picioare, de aici și... mmm... un fel de întindere de

tendoane și... mmm... un fel de zdruncinătură a articulațiilor... Mmm... daaa! După un timp, durerea din articulații se va calma și vei putea din nou să umbli oarecum... dacă, desigur, va fi nevoie de asta.

—Cum adică dacă va fi nevoie? întrebă speriat Șurubel.

—Păi dacă rămânem în stare de imponderabilitate, nu va fi nevoie să umblăm. Vom zbura oarecum...

—Bine, răspuse Șurubel. Dar n—am putea să mănânc oarecum ceva? N—am mâncat nimic de dimineață.

—Ia zi—mi, care—i treaba cu micul dejun? ceru Pilulă informații de la Piuliță.

—Din cauza stării de imponderabilitate, micul dejun nu este gata încă, raportă Piuliță. Dar cum Știetot a găsit un loc în care nu e stare de imponderabilitate, eu zic să ne mutăm acolo și să punem repede la foc micul dejun.

—Scumpule, uite ce e, spuse doctorul Pilulă. Nu mai trebuie pregătit micul dejun, e deja ora prânzului. Mai bine gătește direct prânzul, iar până atunci eu îi voi da bolnavului pâine cu dulceață.

Pilulă porni după pâinea cu dulceață, iar Piuliță, înfășurându—se cu o frânghie, porni spre capătul curții. Simțind că are din nou greutate, legă sfoara de gard și le strigă prichindeilor:

—Ei, aduceți încoace lemnele, chibriturile, oalele, ceainicul, tigaia și alimentele!

Prichindeii, ținându—se de frânghia întinsă de—a lungul curții, porniră să—i aducă lui Piuliță tot ce—i trebuia pentru pregătirea prânzului. Toți erau foarte activi, pentru că toți voiau să mănânce. Singurii care nu lucrau erau bolnavul Șurubel și Gogoasă, care se bălăbănea în continuare prin aer în sala de mese. Știetot spunea că Gogoasă și—a pierdut simțul de orientare în spațiu și n—a putut să se adapteze la starea de imponderabilitate, în realitate, Gogoasă s—a adaptat de minune la imponderabilitate, dar pentru că era foarte șmecher, a hotărât să ascundă acest lucru. În timp ce toți prichindeii lucrau, el zbura liniștit prin cameră și înfuleca grisul care cursese din oală și plutea în cocoloașe. În scurtă vreme, mancă de unul singur toată oala, nelăsând nici urmă de griș.

„Acum sunt sătul și nu mai vreau nimic! își spuse cu satisfacție Gogoasă. Iar ceilalți n—au decât să lucreze, dacă asta le face plăcere.”

În timp ce prichindeii pregăteau prânzul, Știetot se legă cu frânghia și începu să cerceteze prin curte cum stă treaba cu forța de gravitație. Reieși că starea de imponderabilitate acționează în jurul casei doar la o distanță de douăzeci—treizeci de pași. Aceasta era zona de imponderabilitate, cum o numi Știetot. Dincolo de ea începea, cum îi spuse Știetot, zona de gravitație sau zona de ponderabilitate. Trecând prin zona de imponderabilitate cu ajutorul frânghiei, se putea pătrunde în zona de ponderabilitate și, după ce ieșeai pe poartă, puteai merge pe stradă în orice direcție, fără nici un fel de teamă.

După ce stabili aceste fapte științifice, Știetot îi spuse lui Pilulă:

—Acum mai trebuie să aflăm dacă starea de imponderabilitate acționează doar la noi sau și în alte părți ale orașului. Ia dă o raită prin oraș și află dacă vreunul dintre locuitori a prezentat simptome de imponderabilitate, dacă cineva a avut amețeli sau a avut senzația că stă cu capul în jos. Toate informațiile astea ne vor ajuta să clarificăm cauzele acestui fenomen misterios. Cred că deocamdată nu trebuie să spunem nimănui că la noi acționează imponderabilitatea. Imediat ce se va afla în oraș despre asta, toți vor da fuga încoace și e greu de spus ce se mai poate întâmpla. Noroc că în ce—I privește pe Șurubel totul s—a terminat cu bine și, trebuie s—o spun, doar printr—o minune nu și—a rupt un picior. Trebuie să fim extrem de atenți cu acest fenomen al naturii încă insuficient studiat.

În timp ce Pilulă era în oraș, prichindeii pregătiră prânzul și începură imediat să mănânce sub cerul liber. Era un lucru deosebit de plăcut, deoarece la aer curat crește întotdeauna pofta de mâncare. Firește, în primul rând îl hrăniră pe bolnavul Șurubel. N—a fost deloc ușor, pentru că se aflau în stare de imponderabilitate. Piuliță se gândi să pregătească o fiertură dietetică pentru bolnav, și a fost foarte inspirat să i—o toarne într—un ceainic. Acesta avea un capac bine închis, așa că fiertura nu putea ieși când aveau să ajungă în zona de imponderabilitate. Bolnavului nu—i rămase decât să soarbă fiertura direct din ceainic. În felul acesta îl hrăniră foarte repede și fără pierderi.

La felul doi, Piuliță se gândi să—i prepare lui Șurubel un terci nici prea subțire, nici prea gros, care să stea bine lipit de farfurie, să poată fi transportat ușor dintr—un loc în altul și să poată fi luat cu lingura fără teamă că ar putea să se scurgă din farfurie și să plutească prin cameră. Felul trei era un jeleu din fructe acrișoare ce i—a fost servit lui Șurubel tot din ceainic. După ce l—au hrănit pe Șurubel, prichindeii au procedat exact la fel și cu Gogoasă, care, cum s—a spus deja, nu—și pierduse

numai greutatea, ci și bruma de conștiință, fără să—și piardă însă și pofta de mâncare.

Nu peste multă vreme, Pilulă se întoarse din inspecție și—i raportă lui Știetot că nicăieri în oraș n—a fost înregistrată starea de imponderabilitate.

Viața prichindeilor se desfășura în ritmul obișnuit. Nimeni n—a observat nici un fel de fenomene misterioase și n—a avut nici un fel de senzații dureroase.

Cele comunicate de Pilulă l—au făcut pe Știetot să cadă pe gânduri. I se părea ciudat că zona de imponderabilitate se limitează doar la curtea lor.

„Trebuie să fie o cauză... Dar care?” își bătea capul Știetot.

Ordonând prichindeilor să fie cât se poate de prudenți, după prânz Știetot se duse la el în cameră să se odihnească și să cugete în liniște. Vru să se întindă pe canapea, cum îi era obiceiul, dar își aminti că în stare de imponderabilitate acest lucru poate fi făcut doar dacă te legi de pat cu o sfoară, ceea ce i—ar fi dat multă bătaie de cap și nici nu era necesar. Întinzându—se pe canapea în poziție perfect orizontală, pentru ca să vadă întreaga cameră așa cum o vedea de obicei și pentru ca nimic să nu—i distragă atenția, Știetot se puse pe cugetat.



„E ciudat că zona de imponderabilitate se prezintă ca un fel de cerc, în centrul căruia se află casa noastră, își spuse Știetot. Ne situăm deci cumva în centrul imponderabilității. E posibil ca acest centru să se afle exact unde sunt eu acum sau undeva alături? Oare cauza imponderabilității s—o afla chiar în centru?”

Pentru o clipă, lui Știetot i se păru că se apropie de rezolvarea problemei, dar pe neașteptate gândul îi sări la altceva.

„Cum a început starea de imponderabilitate? De la ce? Hai să ne amintim, spuse Știetot, de parcă ar fi discutat cu interlocutori imaginari. Totul a început dimineța. La început, lucrurile s—au desfășurat ca de obicei... Am făcut curat în cameră, apoi am pus piatra lunară în dulăpior, apoi... apoi... Ce—a fost apoi? Apoi tocmai a apărut starea de imponderabilitate!”

Mintea lui Știetot începu să lucreze febril.

„Probabil secretul imponderabilității este legat de piatra lunară?” îi răsări în minte întrebarea.

„Ei bine, o astfel de presupunere este perfect acceptabilă, își răspunse în gând Știetot. Dar ce reprezintă piatra lunară? Nimeni nu știe ce reprezintă. Se știe doar că are niște proprietăți ciudate... Poate că printre aceste proprietăți se numără și proprietatea de a anula greutatea... Dar eu am piatra lunară de mult. De ce nu s—a manifestat această proprietate până acum? Poate că nu s—a manifestat pentru că piatra lunară nu se afla acolo unde se află acum. Oare capacitatea pietrei lunare de a anula greutatea depinde de locul în care se află?”

Lui Știetot aproape că i se tăie respirația. Simțea că a ajuns la o idee extrem de importantă și făcu efortul de a se concentra pe această idee.

„Dacă este așa... își spuse el, străduindu—se să alunge toate celelalte idei care îl asaltau. Dacă imponderabilitatea depinde de locul unde se află piatra lunară, atunci aceasta va dispărea imediat ce scoatem piatra din dulăpior.”

Simțind că este în pragul unei mari descoperiri, Știetot începu să tremure de agitat ce era.

—Păi, murmură el, să facem o experiență!

Desprinzându—se ușurel de la perete și făcând cu mâinile și picioarele mișcări de înot, se deplasă înspre dulăpiorul în care își ținea colecția de minerale.

—Păi să facem o experiență, să facem o experiență... repeta el, de parcă se temea să nu uite ce anume se pregătea să facă.

De emoție, își calculă greșit mișcările. De aceea, înainte să nimerească unde trebuia, a făcut prin cameră o adevărată călătorie în jurul lumii. Ajungând în sfârșit la dulăpior, se prinse de ușă și rămase în fața ei în poziție orizontală, legănându—se cu picioarele în aer.

—Păi să facem o experiență, spuse el hotărât. Și imediat îi trecu prin minte un alt gând:

„Dar dacă nu iese nimic din această experiență? Dacă imponderabilitatea nu dispare?”

Acest gând acționa asupra lui Știetot ca un duș rece. Fiori reci îi trecură pe șira spinării, inima începu să—i bată nebunește și, fără să—și dea seama ce face, deschise dulapul și luă de pe raftul de jos piatra lunară.

Ceea ce s—a întâmplat mai apoi ilustrează perfect faptul că toate presupunerile științifice ale lui Știetot au fost corecte. Imediat ce piatra lunară se află în mâinile lui, Știetot simți un fel de ghiont în spinare. Căzu la podea, se lovi la genunchi și apoi se întinse lat cu fața—n jos, de parcă ceva îl apăsa de sus. În aceeași clipă se auzi un bubuit. Era zgomotul făcut de obiectele care până atunci plutiseră în stare de imponderabilitate și care acum căzuseră peste tot prin cameră. Casa se zgudui ca în timpul unui cutremur. De frică, Știetot închise ochii. I se păru că tavanul se va prăbuși peste el dintr—o clipă într—alta. Când îi deschise în sfârșit, văzu camera neschimbată, dacă, bineînțeles, nu ținem cont de cărțile împrăștiate peste tot.



Ridicându—se în picioare și simțind din nou gravitația, Știetot se uită la piatra lunară pe care o ținea în mâini.

—Iată cauza! exclamă el bucuros. Dar de ce starea de imponderabilitate apare doar atunci când piatra lunară se află în dulăpior? Poate că starea de imponderabilitate apare din cauză că energia degajată de lunită interacționează cu vreo substanță din colecția de minerale. Dar cum să aflăm care este acea substanță?

Știetot se încruntă și se adânci din nou în gânduri. La început, în capul lui se învâlmăneau tot felul de gânduri confuze. Fiecare gând era ca un nor sau ca o pată pe un perete la care te uiți și nu—ți dai nicidecum seama ce reprezintă.

Și dintr—odată îl fulgeră un gând absolut clar și precis:

„Trebuie să scot din dulăpior rând pe rând toate mineralele. Imediat ce voi scoate substanța cu care

interacționează lunita, imponderabilitatea va dispărea, iar noi vom afla care este această substanță."

Punând piatra lunară în dulăpior și simțind că imponderabilitatea a apărut din nou, Știetot începu să scoată mineralele și să urmărească dacă nu cumva apare forța de gravitație. Mai întâi scoase mineralele care se aflau pe raftul de jos. Aici erau cristalul de stâncă, feldspatul, mica, limonitul, pirita de cupru, sulful. Urmau pirita, calcopirita, blenda de zinc, sulfura de plumb și altele. După ce termină cu mineralele din sectorul de jos, Știetot se apucă de cele de sus. În sfârșit, toate pietrele fură scoase de la locul lor, dar starea de imponderabilitate nu dispăru. Știetot era groaznic de dezamăgit și de descurajat. Vru să închidă ușa, când observă pe raftul de jos, chiar în colț, încă o pietricică pe care nu o văzuse până atunci. Era o bucățică de magnetit. Nu foarte optimist în privința succesului experienței pe care o făcea, Știetot întinse mâna și luă magnetitul. În aceeași secundă simți că forța de gravitație îl trage în jos și că este din nou întins pe podea.

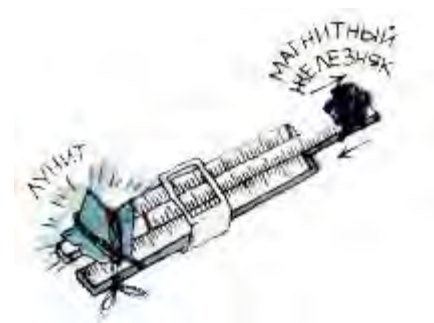
—Prin urmare imponderabilitatea apare ca rezultat al interacțiunii dintre energia magnetică și energia degajată de piatra lunară, zise Știetot, apoi se ridică și luă din sertarul mesei o riglă.

La un capăt puse lunita, la celălalt magnetitul și începu să le apropie cu atenție. Când piatra lunară se apropie de magnetit la aceeași distanță la care se afla în dulăpior, starea de imponderabilitate apărură din nou.

—După cum putem vedea... începu Știetot, de parcă ar fi ținut un curs unor ascultători invizibili, deci... după cum putem vedea, starea de imponderabilitate apare când piatra lunară și magnetitul se află la o anumită distanță una de alta. Această distanță poate fi numită distanța critică. Imediat ce distanța dintre cele două minerale este mai mare decât cea critică, imponderabilitatea va dispărea și asupra noastră va acționa din nou forța de gravitație.

În sprijinul celor spuse, Știetot mări distanța dintre cele două pietre și în același moment simți cum forța de gravitație îl împinse la pământ. Genunchii i se îndoiră și din nou căzu lat. Cu toate astea, Știetot nu—și pierdu cumpătul. Dimpotrivă, zâmbi triumfător și spuse:

—Iată aparatul de imponderabilitate! Acum imponderabilitatea este la dispoziția noastră!



CAPITOLUL V. GRANDIOSUL PLAN AL LUI ȘTİETOT



O vreme Știetot stătu întins pe podea, meditănd la cât de importantă va fi pentru știință această descoperire. Gândurile i se învălmășeau în cap, de nu mai pricepea nimic. Până la urmă puse stăpânire pe el un singur gând care le alungă pe toate celelalte.

„Trebuie să merg să le spun prichindeilor despre noua mea descoperire și să le arăt aparatul de imponderabilitate!” se gândi el.

Se ridică de pe podea, deschise ușa și auzi venind de jos un vaiet. Uitând de descoperire, Știetot se repezi pe scări. Primul lucru pe care—l văzu au fost prichindeii care îl înconjurau din toate părțile pe Gogoasă. Acesta ședea pe un fotoliu și se ținea cu mâinile de nas, iar doctorul Pilulă se apropia de el, având în mâini pansamente și un borcănel cu iod.

—Nu te apropia! țipă Gogoasă dând din picioare, pentru ca Pilulă să nu poată ajunge la el. Nu te apropia, am zis!

—Dar trebuie să—ți pansez nasul, răspunse doctorul Pilulă.

—Ce—i cu el? întrebă Știetot.

—A ștampilat masa cu nasul, făcu Grăbilă.

—Cum adică a ștampilat masa cu nasul?

—Păi știi, tot timpul s—a legănat prin aer, iar când imponderabilitatea a dispărut, a căzut și... poc! cu nasul de masă. Bine măcar că nu de podea, explică Grăbilă.

—Știetot, poate că pe tine te ascultă, spuse doctorul Pilulă. Eu încerc de o jumătate de oră și nu reușesc!

Văzând că Gogoasă continuă să țipe și să dea din picioare, Știetot spuse ferm:

—Încetează imediat!

Văzând că intervine Știetot, Gogoasă tăcu imediat. Pilulă opri repede sângerarea, îi puse pe nas un pansament ca o bilă și zise:

—Vezi ce bine e?

—Bine—bine, mormăi supărat Gogoasă.

Se ridică din fotoliu și începu să—și atingă pansamentul. Pilulă îi dădu peste mâini și zise:

—Pansamentul e pus ca nasul să—și păstreze forma, dacă tot pui mâna pe el, în loc de nas vei avea nici tu nu știi ce!

—Să aflu numai cine mi—a făcut—o și—i arăt eu lui, amenință Gogoasă.

Auzind amenințările lui, Știetot înțelese că înainte să—și înceapă experiența, trebuie să—i prevină pe prichindei să aibă grijă să nu se producă accidente. Simțindu—se vinovat față de Gogoasă, Știetot hotărî să nu spună deocamdată nimănui nimic despre descoperirea sa, ci să spună abia mai târziu, când lumea va mai uita de această întâmplare.

Convingându—se că imponderabilitatea a dispărut și că nu mai apare, Știetot plecă să se plimbe prin oraș și le povesti tuturor celor cu care se întâlnea despre cele întâmplate. Cu toate acestea, nimeni nu crezu poveștile lui Știetot, deoarece toți știau că el este maestru în a inventa tot felul de lucruri.

Știetot se supără îngrozitor pentru că prichindeii nu—l crezură. Apoi îi povesti despre starea de imponderabilitate prietenului său, Peticei. Iar acesta spuse:

—Este vorba, probabil, de starea ta de prostie, și nu de starea de imponderabilitate.

Pentru aceste cuvinte, Știetot îi arse una după ceafă lui Peticei. Iar acesta, ca să nu rămână dator, îi răspunse cu aceeași monedă. Și începu o bătaie pe cinste, din care învingător ieși Peticei.

—Pas de mai spune adevărul, după una ca asta! mârâi Știetot întorcându—se acasă. Așa se întâmplă întotdeauna: e destul să inventezi vreo tâmpenie și te crede toată lumea, dar încearcă să spui adevărul adevărat și iei una după ceafă de nu te vezi!

Poveștile lui Știetot iscară totuși discuții și zvonuri printre locuitorii din Orașul Florilor. Unii spuneau că nu putea fi imponderabilitate, pentru că nu putea exista ceva ce nu existase niciodată; alții spuneau că putea fi imponderabilitate, pentru că întotdeauna așa se întâmplă: la început ceva nu există, dar apoi apare; mai erau unii care susțineau că putea să fie imponderabilitate, dar putea și să nu fie, iar dacă într—adevăr n—a fost imponderabilitate, atunci cu siguranță a fost altceva, pentru că nu se poate să nu fi fost ceva, doar așa se întâmplă întotdeauna: fără foc nu iese fum.

Câțiva dintre cei mai curioși se duseră acasă la Știetot și, văzându—l în curte pe Gogoasă cu nasul pansat, îl întrebară:

—Ascultă, Gogoasă, e adevărat că ai avut imponderabilitate?

—Ia uitați aici imponderabilitate la mine pe nas, zise supărat Gogoasă.

Prichindeii începură să râdă și plecară la casele lor. După un astfel de răspuns, nu mai credea nimeni poveștile despre imponderabilitate.

Seara, la ora ceaiului, Știetot și prietenii lui își amintiră de cele întâmplate peste zi. Fiecare povesti ce senzații trăise și la ce se gândise când a apărut starea de imponderabilitate. Și iată ce e curios: tuturor le părea rău că imponderabilitatea s—a terminat așa de repede. Toți spuneau că a fost o aventură foarte interesantă. Lui Știetot îi stătea pe limbă să spună că el descoperise deja secretul imponderabilității, dar era de—ajuns să se uite la nasul pansat al lui Gogoasă și cheful de a povesti îi dispărea de la sine.

În noaptea care a urmat, Știetot n—a putut adormi multă vreme: s—a tot gândit la ce poate folosi starea de imponderabilitate. „Imponderabilitatea este o forță imensă, dacă știi cum s—o folosești, cugetă el. Cu ajutorul imponderabilității poți să ridici și să miști din loc greutăți uriașe. Poți într—adevăr să întorci munții cu susu—n jos. Poți să construiești o rachetă mare și să faci o călătorie în cosmos. Acum, pentru a accelera o rachetă până la viteza necesară, trebuie să—ți iei o rezervă foarte mare de combustibil; dar dacă racheta nu va cântări nimic, atunci va fi nevoie de foarte puțin combustibil, iar în locul rezervelor de combustibil poți să iei mai mulți pasageri și mai multă hrană pentru aceștia. Asta când vom putea face o lungă expediție pe Lună și vom pătrunde adânc în interiorul ei. Și poate că vom face cunoștință și cu prichindeii lunari.”

Pierzându—se în visare, Știetot nici nu—și dădu seama când se cufundă în somn. Visă racheta cosmică, și Luna, și prichindeii lunari și multe alte lucruri interesante.

În dimineața următoare, Știetot dispăru. Nu se arătă la micul dejun, iar când prichindeii veniră la el în cameră, văzură pe masă un bilețel în care erau doar trei cuvinte:

„În Orașul Soarelui” și semnătura: „Știetot”. Citind bilețelul, prichindeii înțelesesă că Știetot a plecat în Orașul Soarelui.

După cum bine știa toată lumea, Știetot era un prichindel care te putea lua oricând prin surprindere. Dacă își punea el ceva în minte, nu trecea multă vreme până să—și ducă planul la îndeplinire. Așa și de data aceasta. Trezindu—se cu noaptea—n cap, când încă toată lumea dormea, și hotărându—se să plece în Orașul Soarelui, nu vru să trezească pe nimeni, ci doar scrise în liniște bilețelul și ieși din casă. Altul în locul lui ar fi lăsat un bilețel mai amănunțit, de exemplu ar fi scris măcar atât: „Am plecat în Orașul Soarelui”, și nu doar „în Orașul Soarelui”, dar Știetot știa una și bună: cu cât mai multe cuvinte, cu atât mai multă încurcătură, și de aceea era convins că „în Orașul Soarelui” nu putea să însemne nimic altceva decât că plecase în Orașul Soarelui.

Peste vreo două luni, de la Știetot sosi o telegramă:

„Șurubel Piuliță Orașul Soarelui”. Șurubel și Piuliță înțelesesă perfect ce li se cere și, pregătindu—se, plecară într—o clipă.

O vreme n—au dat nici o veste, de aceea locuitorii din Orașul Florilor și—au spus că aceștia,

împreună cu Știetot, s—au mutat definitiv în Orașul Soarelui și că nu se mai întorc.

În curând prichindeii văzură că în vecinătatea Orașului Florilor, nu departe de Colina Castraveților, începea să se construiască ceva. Soseau întruna camioane încărcate cu panouri din polistiren. Câțiva prichindei îmbrăcați în salopete de culoare albastru—deschis ridicau din ele căsuțe cu un etaj.

Grăbilă fugi primul să afle ce se construiește acolo. După el fugiră și ceilalți.

Spre mirarea lor, printre prichindeii care lucrau îi văzură pe Șurubel și pe Piuliță.

—Hei, ce faceți? Ce va fi aici? strigă Grăbilă.

—Un Orașel Cosmic, răspunse Șurubel.

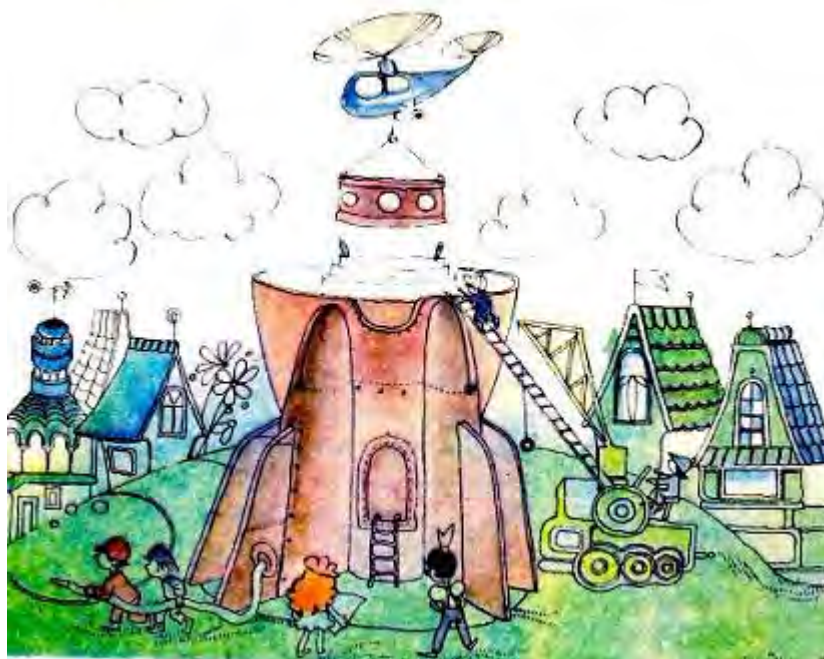
—Și la ce folosește acest Orașel Cosmic?

—Vine Știetot și vă explică el totul.

Habarnam zise supărat:

—Ce, noi nu puteam să facem un Orașel Cosmic?

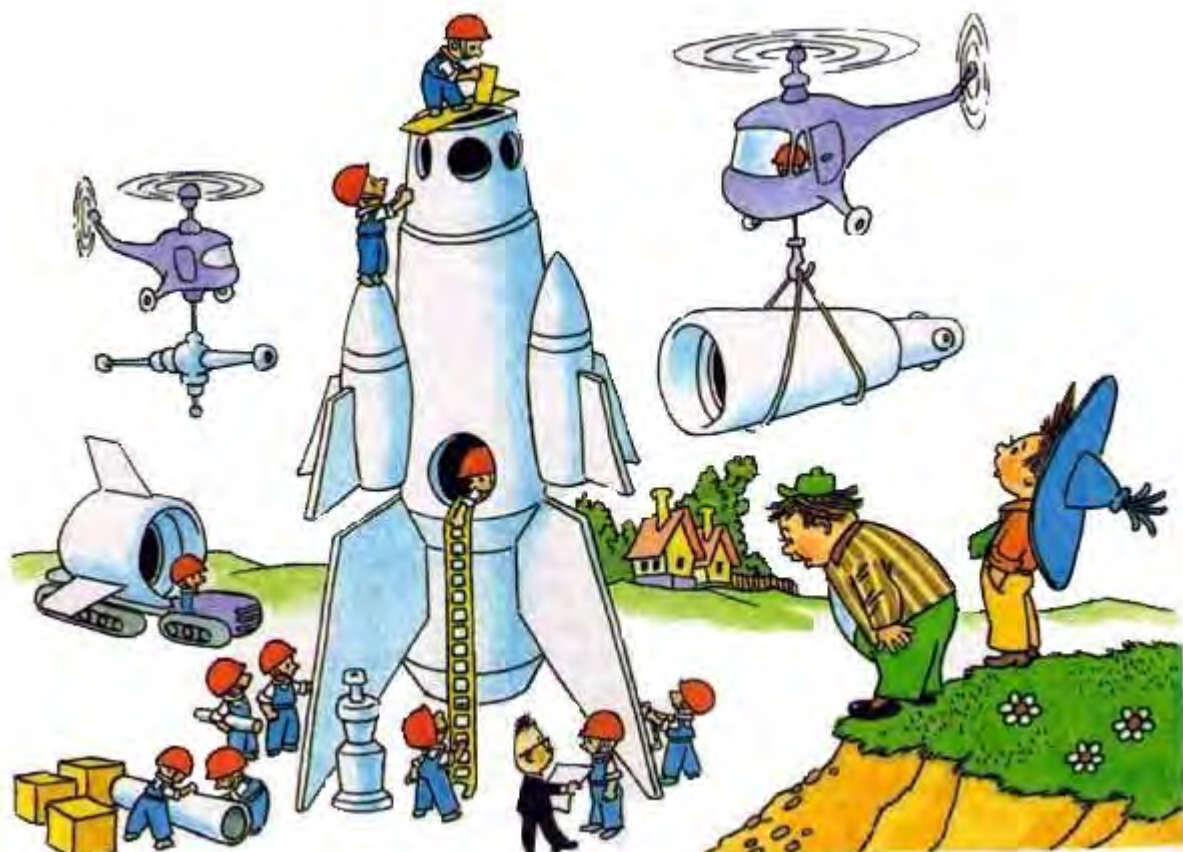
Habarnam avea o față de parcă toată viața numai asta făcuse, construisese orașele cosmice.



—Nu te necăji, e de lucru pentru toată lumea, îi spuse Șurubel. În primul rând, în jurul caselor trebuie sădite flori ca să fie frumos; în al doilea rând, de la centrala electrică și până la Orașelul Cosmic trebuie trasă o linie de curent electric ca să fie electricitate; în al treilea rând, trebuie construit drumul, asfaltate străzile, trase conductele de apă și mai trebuie să punem la punct locuințele. Și câte și mai câte!

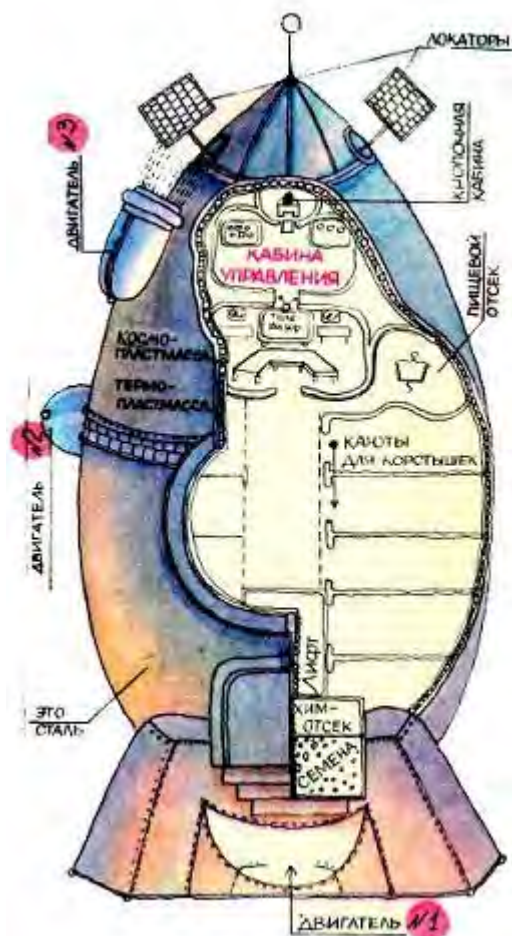
Locuitorii din Orașul Florilor se apucară imediat de lucru. Unii lucrau la construirea drumului, alții fixau stâlpii de curent electric, ceilalți sădeau flori. Mulți dintre ei lucrau la finisarea caselor. Acuarela conducea toate lucrările care țineau de zăgărit: combina culorile și indica în ce culori trebuie vopsiți pereții și acoperișurile caselor.

Nu peste mult timp, în centrul Orașelului Cosmic apăru o platformă rotundă din beton, pe care începură să monteze o rachetă cosmică. Componentele rachetei erau produse în Orașul Soarelui și erau aduse în Orașelul Cosmic cu transportoare speciale pe șenile, cu suspensii foarte fine, pentru ca piesele componente să nu fie deteriorate în timpul transportului. Pentru asamblare a fost adusă o macara—turn specială. Cu ajutorul ei părțile componente ale rachetei erau coborâte de pe transportoare și erau asamblate. Înălțimea rachetei era însă atât de mare, încât părțile ei superioare nu puteau fi montate cu ajutorul macaralei—turn, ci cu ajutorul unui elicopter care ridica piesele la înălțimea necesară. Asamblarea rachetei se făcea sub supravegherea directă a Cercelușei și a Scrumbiuței, care veniseră în Orașelul Cosmic special pentru asta și se instalaseră aici.



Câteva zile mai târziu racheta era gata asamblată. Stătea în centrul Orașelului Cosmic, înălțându—se deasupra caselor ca o havană uriașă sau ca un dirijabil așezat în poziție verticală.

Pentru a proteja racheta de influența nocivă a aerului, a vaporilor de apă și a altor gaze, învelișul exterior al rachetei era construit dintr—un oțel inoxidabil ultrarezistent. Sub acest înveliș de oțel se afla un al doilea strat, făcut dintr—un material special, așa—numitul cosmoplastic, al cărui rol era să protejeze interiorul navei de acțiunea dăunătoare a razelor cosmice și a emisiilor radioactive. În sfârșit, în interiorul navei exista un al treilea înveliș termoizolator, din termoplastice, datorită căruia în interiorul navei se păstra temperatura optimă.



Pentru propulsarea și pilotarea rachetei au fost instalate trei motoare cu reacție. Motorul principal, cel mai mare, servea la propulsarea rachetei și era amplasat în partea din spate. Dispozitivul de evacuare a gazelor era direcționat în jos, în poziție verticală. Atunci când motorul funcționa, gazele arse erau evacuate în jos, iar forța de reacție împingea racheta în sus. În capul rotitor din partea superioară a rachetei era instalat un motor de manevră al cărui dispozitiv de evacuare era fixat în poziție orizontală și se putea roti în orice direcție. Dacă, de exemplu, trebuia să îndreptăm racheta spre vest, dispozitivul de evacuare al motorului se rotea spre est. Gazele erau evacuate în acest caz spre est, iar racheta se înclina spre vest.

Tot în această parte a rachetei era instalat un al treilea motor, așa—numitul motor de frânare, cu dispozitivul de evacuare îndreptat în sus. Când motorul de frânare era acționat, dispozitivul de evacuare arunca gazele în față, iar forța de reacție putea să încetinească mișcarea ascendentă a rachetei și chiar s—o oprească.

În interiorul rachetei se aflau douăsprezece cabine. În fiecare cabină încăpeau câte patru pasageri, așa că puteau fi trimiși în cosmos patruzeci și opt de prichindei. În partea din mijloc era situat un salon. În acest salon prichindeii—cosmonauți se puteau întâlni să discute, să se odihnească și să ia masa.

Restul spațiului din rachetă era folosit pentru amenajarea următoarelor compartimente: compartimentul pentru alimente, destinat păstrării rezervelor de hrană; compartimentul chimic, în care era instalată aparatura pentru curățarea aerului de dioxidul de carbon acumulat și pentru îmbogățirea lui cu oxigen; compartimentul acumulatorilor, în care erau amplasați acumulatorii ce alimentau cu curent electric electromotoarele, ventilatoarele, frigiderile și, de asemenea, instalațiile de încălzire și de iluminat. În partea de sus, cea mai protejată, a rachetei se afla cabina de comandă, în care se aflau aparatul de imponderabilitate inventat de Știetot și panoul electronic de comandă. Acesta funcționa după un program prestabilit și conducea autonom nava pe traseul indicat, modificând, în funcție de necesități, viteza și direcția și putând efectua aselenizări pe suprafața Lunii în locuri special alese. Alături de cabina de comandă se afla așa—numita cabină a butoanelor, pe ușa căreia se afla inscripția:

„Accesul interzis!” în această cabină exista o singură măsuță, cu un singur buton în mijloc. Apăsând acest buton, comandantul navei cosmice cupla panoul electronic de comandă, iar acesta se conecta singur la aparatul de imponderabilitate și la toate celelalte aparate și făcea tot ce era necesar pentru deplasarea navei cosmice.

În partea de sus a rachetei se aflau, de asemenea, cabina astronomică, echipată cu un telescop, un radiolocator și alte instrumente pentru determinarea poziției navei cosmice în spațiul interplanetar, cabina foto, dotată cu aparate de fotografiat și de filmat Luna și laboratorul de analize, în care se puteau efectua analize chimice ale mineralelor găsite pe Lună.

În partea din spate a rachetei era un depozit încăpător în care se păstrau rezerve importante de semințe ale diverselor plante folositoare, cum ar fi: castraveți, roșii, morcovi, varză, ridichi, pepeni verzi și galbeni, vișine, prune, căpșune, zmeură, grâu, secară, hrișcă — tot ceea ce era necesar pentru hrana prichindeilor. Știetot hotărâse să dăruiască semințele lunaticilor, în cazul în care, firește, aceștia s—ar fi aflat pe Lună și, bineînțeles, se dovedea că nu au asemenea plante.

Pe lângă cabinele pentru pasageri și cabinele tehnice, compartimentele, depozitul și salonul din rachetă, aici mai erau multe alte încăperi auxiliare. Racheta semăna cu o clădire cu multe etaje, echipată cu tot ce era necesar unei vieți normale, avea chiar și un lift cu care puteai urca la orice etaj.

Când racheta a fost asamblată în întregime, toți cei care doreau puteau să—i viziteze interiorul. Imediat ce se adunau patruzeci și opt de doritori, aceștia erau lăsați să intre în interiorul navei. Acolo puteau să stea în salon, să se întindă în cabine, să se uite prin toate cotloanele. La sfârșit, fiecare vizitator trebuia să îmbrace un costum de cosmonaut fără de care nu se putea ieși din navă. La ieșire era amplasat un senzor special ce nu permitea deschiderea ușii dacă prichindelul nu era îmbrăcat în acest costum special.



În rachetă se aflau permanent Cercelușa și Scrumbiuța. Ele prezentau vizitatorilor interiorul rachetei, răspundeau la toate întrebările și făceau observații legate de funcționarea aparatelor care purificau aerul, ventilau încăperile, păstrau temperatura necesară și așa mai departe. Când a venit rândul lui Habarnam să intre în rachetă, acesta le—a pus întrebări foarte amănunțite celor două prichindeuțe despre tot ce se găsea în nava cosmică, iar când a ieșit, a așteptat intrarea următorilor patruzeci și opt de doritori și a intrat din nou. Pe parcursul întregii zile, intrase de câteva ori în rachetă. Cercelușa și Scrumbiuța deja îl recunoșteau și—l întâmpinau cu zâmbete. Dar nu—l goneau. Scrumbiuța spunea că nimeni nu trebuie gonit: dacă cineva vrea să studieze racheta așa cum trebuie, asta nu poate fi decât spre folosul tuturor.

În scurt timp, în vecinătatea Orașelului Cosmic s—a înălțat o clădire mare, albă, de forma unei cupe rotunde de porțelan răsturnate cu susu—n jos. Deasupra intrării scria cu litere mari, roșii: „Pavilionul Imponderabilității”. Acum toată lumea putea să se convingă pe propria piele că discuțiile despre imponderabilitate nu sunt simple născociri, ci purul adevăr. Oricine intra în pavilion își pierdea imediat greutatea și începea să se lege neputincios în aer.



În centrul pavilionului era o cabină mică, făcută din plastic transparent, în această cabină era amplasat aparatul de imponderabilitate. Știetot, care între timp se întorsese în Orașul Florilor, le interzisese tuturor cu strictețe să intre în cabină și să atingă aparatul. Acum, acesta nu mai era o simplă riglă, ci un instrument închis într—un toc lunguiet, de culoare albastru—închis, făcut dintr—un material plastic rezistent la foc și la apă. Apropierea magnetului și a pietrei lunare se făcea în mod automat, prin apăsarea unui buton. În fiecare dimineață, Știetot venea personal în pavilion și pornea aparatul, iar seara venea din nou, verifica cu atenție dacă nu cumva a rămas ceva în pavilion și dacă nu cumva pendulează prin aer vreun prichindel în stare de imponderabilitate, după care oprea aparatul.

Probabil că unii cititori nu vor crede că energia degajată de piatra lunară și de micul magnet putea fi atât de mare, încât să învingă forța de gravitație a Pământului. Numai că, dacă s—ar gândi mai bine, cititorii sceptici ar înțelege singuri că nu e nimic uimitor în asta. Pentru că rezervele de energie din interiorul unei substanțe sunt foarte mari și, de fapt, sunt de—a dreptul inepuizabile. Oricine se pricepe la fizică știe că rezerva de energie conținută într—o bucățică de substanță de mărimea unui bănuț poate fi înlocuită cu energia obținută din arderea a zeci de mii de tone de cărbune sau a oricărui alt combustibil. Nimeni n—ar fi crezut asta în vremurile în care energia din interiorul unui atom nu fusese încă descoperită, dar în vremurile noastre acest lucru nu mai miră pe nimeni.

Mai trebuie spus că energia degajată de piatra lunară nu anula greutatea în general, ci doar într—un spațiu limitat și, de fapt, nici n—o anula, ci doar deplasa într—o parte așa—numitul câmp de gravitație. Dacă în zona de imponderabilitate forța de gravitație nu se simțea deloc, atunci, în jurul acestei zone, se stabilea așa—numita zonă de gravitație mărită. Toți cei care se apropiau de Pavilionul Imponderabilității puteau simți asta. Astfel, în descoperirea lui Știetot nu era nimic uimitor, totul era fundamentat științific, ceea ce, firește, nu diminuea cu nimic importanța descoperirii.

Inutil să mai spunem ce interes uriaș a stârnit Pavilionul Imponderabilității printre locuitorii Orașului Florilor. Trecuseră doar câteva zile și în tot orașul nu mai puteai găsi un prichindel care să nu fi fost în pavilion măcar o dată. Mulți reușiseră să—l viziteze chiar de mai multe ori, iar în ce—l privește pe Habarnam, acesta nu mai ieșea din pavilion cu zilele, simțindu—se acolo întocmai ca peștele în apă.



Într-o dimineață, Habarnam se trezi mai devreme și se furișă în pavilion, așa încât să nu—l vadă nimeni. Luă de—acolo aparatul de imponderabilitate și se duse cu el la râu. Voia să vadă ce vor face peștii din râu când se vor afla în stare de imponderabilitate. Nu se știe de ce i—a intrat în cap ideea asta. Poate că se gândea la pești pentru că el însuși, întocmai ca un pește, plutea de zile întregi în pavilion în stare de imponderabilitate. Pomenindu—se pe malul râului, Habarnam porni aparatul și începu să se uite în apă. În prima clipă observă că imponderabilitatea acționa într—un fel foarte ciudat asupra comportamentului peștilor. Unii dintre ei coborau cu coada—n jos și se învârtteau ca niște balerini; alții se învârtteau cu capul în jos; alții înotau cu burta în sus. În scurt timp însă, mulți dintre ei se obișnuiră cu starea de imponderabilitate și începură să se zbenguiască prin apă așa cum făceau de obicei. Dar iată că un pește, încercând să prindă o muscă care zbura deasupra apei, sări din apă și începu să se agite neputincios prin aer. Acum nu mai era tras în jos de forța de gravitație și, oricât ar fi vrut, peștele nu se putea întoarce în râu. După primul pește, sări din apă al doilea și nu trecură cinci minute, că deasupra apei dansau strălucind în soare pești, broaște, tritoni, gândaci de apă și alte vietăți acvatice.



În timp ce Habarnam își vedea de „experimentele” sale, Știetot veni în pavilion să pornească aparatul de imponderabilitate. Văzând că acesta a dispărut din cabină, Știetot se sperie îngrozitor:

—Unde este aparatul? țipă el agitat. Cine l—a luat? Să—l pună imediat la loc!

Dar nici unul dintre prichindei nu putu să—i spună unde este aparatul. Doar Șurubel și Piuliță, care lucrau pe undeva pe aproape, îi spuseră că îl văzuseră dimineața devreme pe Habarnam intrând în pavilion și apoi pornind—o înspre râu. Aflând acest lucru, Știetot fugi într—acolo cât îl țineau picioarele. După el se luară și ceilalți prichindei. Urcând pe Colina Castraveților, îl văzură jos pe Habarnam care plana deasupra apei în stare de imponderabilitate.



—Uite—l pe Habarnam! Uite—l! strigară prichindeii, fugind în urma lui Știetot.

Habarnam le auzi țipetele. Întorcându—se, îl văzu pe Știetot venind furios și pe ceilalți prichindei gonind spre el. Speriat, vru să fugă de ei, dar nu reuși decât să se zvârcolească neputincios în aer. Dându—și seama că în stare de imponderabilitate e imposibil să fugi, apăsă imediat butonul aparatului și—l opri. Recăpătându—și greutatea, zbură în jos într—o clipă și căzu ca un bolovan în apă, stropind în toate părțile.

—Salvați—l! Ajutor! Are aparatul la el! zbiră disperat Știetot, alergând spre râu și aruncându—se în

apă.

Prichindeii săriră după el fără să se dezbrace și înotară înspre mijlocul apei unde se zbătea neputincios Habarnam. Acesta începea deja să înghită apă, așa că Știetot ajunsese tocmai la timp. Îl apucă pe Habarnam de guler și îl trase la mal ajutat de ceilalți prichindei.

Spre râu alergă și doctorul Pilulă cu trusa lui de prim—ajutor. Când văzu că prichindeii îl scosese pe Habarnam pe mal, strigă:

—Dați—i jos cămașa! Îi voi face respirație artificială!

Dar imediat ce Habarnam îl văzu pe doctorul Pilulă cu trusa lui de prim—ajutor, se ridică iute și vru s—o ia la sănătoasa, însă Știetot îl apucă de păr și începu să strige:

—Unde e aparatul de imponderabilitate? Unde l—ai pus? Ți—a căzut în apă? Cap pătrat ce ești!

—Dă—mi drumul! țipă Habarnam și începu să dea din picioare.

—Deci vrei să te bați! mârâi Știetot. Pierzi în apă aparatul și tot tu sari la harță! Stai că—ți arăt eu ție ce—nseamnă să scapi în apă aparate!

Și—l trase atât de tare de păr, că lui Habarnam îi dădură lacrimile. Drept răspuns, Habarnam îi trase lui Știetot un pumn în piept, încât acestuia i se opri respirația și—l lăsă pe Habarnam să scape. Simțind că e liber, Habarnam sări ca un cocoș și cei doi începură să se bată. Prichindeii încercară să—i despartă. Unii îl țineau de mâini pe Știetot, alții pe Habarnam. Știetot se smucea din răputeri, încerca să—l lovească pe Habarnam și striga:

—Cum vom mai zbura acum pe Lună fără aparat? Totul s—a dus de râpă! Lăsați—mă, vreau să—i arăt cum se scapă în apă aparatele!

Habarnam se smucea și el să scape și striga:

—Hei, lăsați—mă! Îi dau aparatul!

În cele din urmă se smulse din mâinile prichindeilor, dar Grăbilă reuși să—l apuce de guler. Habarnam scăpă totuși de el, iar din cămașă îi căzu aparatul de imponderabilitate care se aflase tot timpul la el în sân.

—Uite aparatul! strigă doctorul Pilulă.

—De ce n—ai spus că e la tine? întrebă Grăbilă.

—Cum puteam să spun când v—ați năpustit asupra mea ca niște hiene? Imediat ce am văzut că mă prăbușesc în apă, l—am ascuns în sân, era cât pe ce să mă înec din cauza lui. Iar ei, în loc să—mi mulțumească, mă iau la bătaie!

Știetot ridică aparatul de jos, îl fulgeră cu privirea pe Habarnam și zise:

—Pentru asta n—o să mai zbori pe Lună!

—Zburați singuri, răspunse Habarnam. Tare—mi mai trebuie mie Luna voastră!

—E sub demnitatea mea să discut cu tine! spuse Știetot și plecă fără să mai scoată o vorbă.

—Ia uite cum face pe grozavul! strigă după el Habarnam. Pupați—vă cu Luna, n—aveți decât! Eu pot trăi și fără ea!



CAPITOLUL VI. DECOLAREA



Habarnam mințea! În realitate, voia foarte mult să zboare pe Lună. Continua să spere că Știetot va uita tot ce s—a întâmplat și că nu—și va duce la bun sfârșit amenințarea. Dar spera degeaba. Știetot n—a uitat nimic. După o vreme, ziua zborului a fost fixată și Știetot a alcătuit lista prichindeilor care urmau să zboare pe Lună. După cum era de așteptat, Habarnam nu era pe listă. Nu erau nici Gogoasă și nici alți câțiva prichindei care suportaseră greu starea de imponderabilitate.

Habarnam era zdrobit de durere. Nu voia să vorbească cu nimeni. Zâmbetul îi pierise de pe față. îi dispăruse pofta de mâncare. Noaptea nu putea închide ochii o clipă, iar a doua zi era atât de posomorât, că—ți era mai mare mila de el.

—N—ai putea totuși să—l ierți pe Habarnam? îl întreabă Scrumbiuța pe Știetot. Cred că s—a cumițit. în plus, suportă atât de bine starea de imponderabilitate! E o pedeapsă mult prea mare pentru el.

—Asta nu—i o pedeapsă, ci o măsură de precauție, răspunse cu severitate Știetot. Călătoria pe Lună nu este o călătorie de plăcere. în această călătorie trebuie să meargă doar cei mai inteligenți și mai disciplinați prichindei. Habarnam suportă foarte bine starea de imponderabilitate, în schimb starea capacităților sale intelectuale lasă mult de dorit. Suferă și el din cauza indisciplinii sale, și ceilalți. Iar cosmosul nu e ceva cu care să glumești. Să aștepte până data viitoare și între timp n—are decât să—i vină mîntea la loc. Am încheiat discuția!

Auzind un răspuns atât de categoric, Scrumbiuța n—a mai reluat subiectul.

Cu timpul, Habarnam s—a mai liniștit puțin și nu mai pune așă de mult la suflet ca înainte. I—a revenit pofta de mâncare și a început să doarmă mai bine. Împreună cu alți prichindei, Habarnam venea în Orașelul Cosmic, urmărirea cum se desfășoară probele de funcționare a rachetei și cum se antrenează cosmonauții înainte de plecarea în cosmos, asculta prelegerile Cercelușei și ale Scrumbiuței despre Lună, despre zborurile interplanetare. Părea că s—a împăcat cu soarta și nu mai visează la călătoria pe Lună. Chiar și caracterul parcă i se schimbaseră. Cei mai atenți dintre prichindei au observat că Habarnam era tot mai îngândurat. Când era așa, pe față îi apărea un zâmbet visător de parcă se bucura de ceva. Nimeni n—a putut ghici însă ce anume îi dădea o stare atât de bună.

Odată Habarnam îl întâlnește pe Gogoasă și—i spuse:

—Ascultă, Gogoasă, acum suntem tovarăși de suferință.

—Ce suferință? nu înțelese Gogoasă.

—Păi nici pe tine nu te iau pe Lună, nici pe mine.

—Eu n—am voie pe Lună. Sunt prea greu. Racheta nu m—ar putea duce, zise Gogoasă.

—Prostii! răspunse Habarnam. Toți cei care vor zbura cu racheta vor fi în stare de imponderabilitate, așa că pentru rachetă este totuna dacă ești greu sau nu. Nimeni nu va cântări nimic. Ai înțeles?

—Atunci de ce nu mă iau? Este nedrept! exclamă Gogoasă.

—Și încă ce nedrept! făcu Habarnam. Atât de nedrept, că nici n—am cuvinte. Trebuie să reparăm această nedreptate.

—Cum s—o reparăm?

—Noaptea, înaintea plecării, intrăm în rachetă și ne ascundem. Iar dimineața, când racheta își va lua zborul în spațiul cosmic, ne arătăm. Nu vor întoarce racheta din cauza noastră!

—Putem să facem așa ceva? întrebă Gogoasă.

—De ce să nu putem? Ia uite și la asta! Cel mai important este să nu ne debarce cât suntem încă pe Pământ, înțelegi? În cosmos n—o să ne debarce, poți să stai liniștit.

—Și unde ne ascundem?



—În compartimentul pentru alimente. Acolo e foarte confortabil și sunt munți de mâncare.

—Munți de mâncare, asta—i bine! zise Gogoasă. Racheta e însă numai pentru patruzeci și opt de pasageri.

—Fleacuri, spuse Habarnam. Unde s—a mai văzut să fie patruzeci și opt de pasageri, ce cifră e asta? Gândește—te și tu. O cifră rotundă ar fi cincizeci. Unde încap patruzeci și opt, intră și cincizeci. Și apoi, nouă nu ne trebuie locuri în cabină: noi stăm în compartimentul pentru alimente. Cum s—ar zice, unde mănâncă doi, mănâncă și al treilea.

—Dar știi exact că în compartimentul pentru alimente este mâncare? întrebă Gogoasă.

—Am văzut cu ochii mei, să—mi sară ochii! se jură Habarnam. Frate, știu racheta asta pe de rost, îți găsesc tot ce vrei cu ochii închiși.

—Păi atunci e—n regulă, fu de acord Gogoasă.

În seara de dinaintea plecării, Habarnam și Gogoasă nu s—au dus la culcare. Au așteptat ca toți prichindeii să adoarmă, au ieșit încetitor din casă și au plecat în Orașelul Cosmic. Noaptea era întunecată, iar pe Gogoasă îl treceau fiorii de spaimă. La gândul că în curând va zbura în spațiul cosmic, inima îi era cât un purice. Îi părea rău că s—a amestecat într—o treabă atât de periculoasă, însă îi era rușine să recunoască în fața lui Habarnam că i s—a făcut frică.

Era deja foarte târziu când Habarnam și Gogoasă ajunseră în Orașelul Cosmic. Ieșise Luna și înjur se mai luminase un pic. Strecurându—se pe lângă case, prietenii noștri se pomeniră la marginea platformei rotunde în centrul căreia se înălța racheta. Corpul ei de oțel strălucea în lumina albăstruie a Lunii, iar lui Habarnam și lui Gogoasă li se păru că racheta însăși luminează de parcă e făcută dintr—

un metal strălucitor. Racheta avea ceva semeț și părea că acuși se desprinde de pământ și își ia zborul spre înălțimi.



Străduindu—se să treacă neobservați, Habarnam și Gogoasă se aplecară și traversară platforma pe care se ridica racheta. Când ajunseră lângă ea, Habarnam apăsă butonul din partea de jos. Ușa se deschise fără zgomot, iar la picioarelor lor coborî o mică scară metalică. Văzând că Gogoasă ezită, Habarnam îl luă de mână, urcară scările împreună și intrară în așa—numită cameră de decompresie. Era o încăpere mică, cu două uși care se închideau ermetic. Una, cea prin care intraseră Habarnam și Gogoasă, ducea în exterior, cealaltă ducea în interiorul navei cosmice. Imediat ce intrară în camera de decompresie, ușa exterioară se închise automat. Gogoasă își dădu seama că drumul de întoarcere le e închis și îngheță de frică. Vru să spună ceva, dar parcă își înghițise limba, iar mintea părea să i se fi golit complet. Nu mai știa la ce se gândește și nici dacă se gândește la ceva. Îi tot răsunau în cap cuvintele unui cântecel pe care—l auzise cândva: „Adio, mestecăn iubit! Adio, pinule drag!” Aceste cuvinte îl întristară până la lacrimi.

Între timp, Habarnam apăsă butonul celei de—a doua uși. Ușa se deschise silențios. Habarnam păși cu hotărâre înăuntru. Gogoasă îl urmă mașinal.

—Adio, mestecăn iubit! mormăi el posac. Și cu asta, basta.

Se auzit un clic — a doua ușă se închise și ea ermetic. Exact ca un perete de netrecut, ușa îi despărțea pe cosmonauții noștri de lumea din afară, de toate cele de care fuseseră legați până acum.

—Și cu asta, basta, repetă Gogoasă și se scarpină după ureche, în timpul acesta Habarnam deschise ușa liftului și, trăgându—l pe Gogoasă de mânecă, spuse:

—Hai odată! Ai vreme să te scarpini mai târziu.

Gogoasă intră în cabina liftului fără să scoată o vorbă. Era palid ca o stafie. Cabina liftului începu să urce lin. Când aceasta ajunse la înălțimea necesară, Habarnam ieși și spuse:

—Hai, coboară! Ce stai ca bleagul?

Gogoasă ieși din lift și văzu un coridor îngust care înconjura puțul liftului ca un inel. Străbătând coridorul, Habarnam se opri lângă o ușă rotundă de metal, care amintea de gura cazanului unui vapor cu aburi.

—Uite—l! Compartimentul pentru alimente, spuse Habarnam.



Apăsă butonul. Ușa se deschise întocmai ca o gură căscată larg. Habarnam intră pipăind cu picioarele scările în întuneric. Când ajunse jos, căută întrerupătorul și aprinse lumina.

—Hai, coboară! îi strigă lui Gogoasă.

Acesta coborî cu genunchii tremurându—i de frică, se împiedică și se rostogoli pe scări direct în compartiment. Ce—i drept, nu se lovi, deoarece și pereții, și fundul compartimentului, ba chiar și scările, toate erau căptușite cu un elastoplastic moale. În interiorul rachetei toate încăperile erau căptușite cu acest material plastic care avea rolul de a—i proteja pe cei care s—ar fi putut lovi cât timp se aflau în stare de imponderabilitate.

Văzând că Gogoasă nu pășise nimic în urma căzăturii, Habarnam închise ușa și spuse cu un zâmbet vesel:

—Iată—ne acasă! Ia încercați voi să ne găsiți acum!

—Și cum ieșim de— aici? întrebă Gogoasă speriat.

—Ieșim așa cum am intrat. Vezi butonul de la ușă? îl apeși și ușa se deschide. Aici totul e cu butoane.

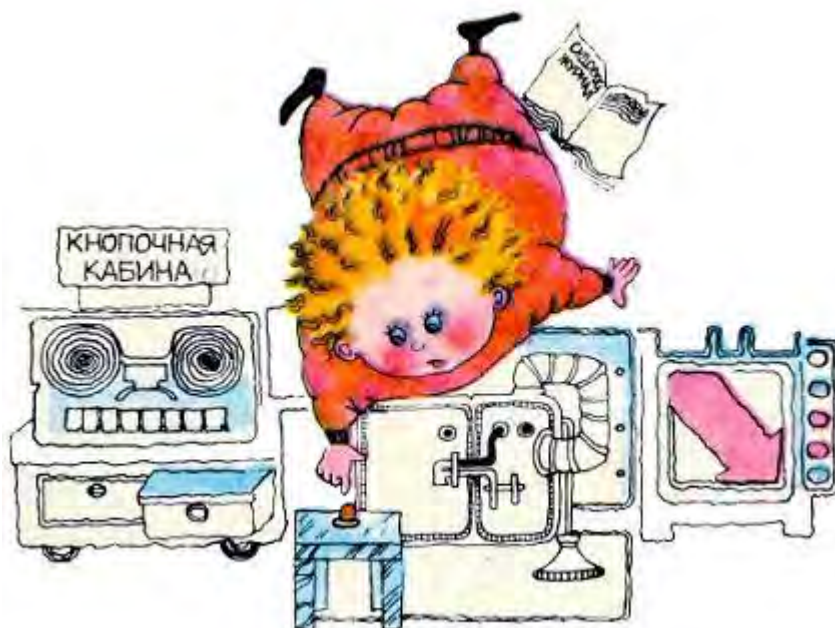
Habarnam începu să apese diferite butoane și deschise ușile dulapurilor din perete, ale cutiilor termoizolante și ale frigiderelor, pe rafturile cărora se aflau alimente de tot soiul. Gogoasă însă era atât de prost dispus, că nu se bucură nici măcar când văzu mâncare.

—Ce—i cu tine? Parcă nu ești bucuros, se miră Habarnam.

—Nici vorbă! Sunt foarte bucuros, răspunse Gogoasă arătând ca un condamnat dus la eșafod.

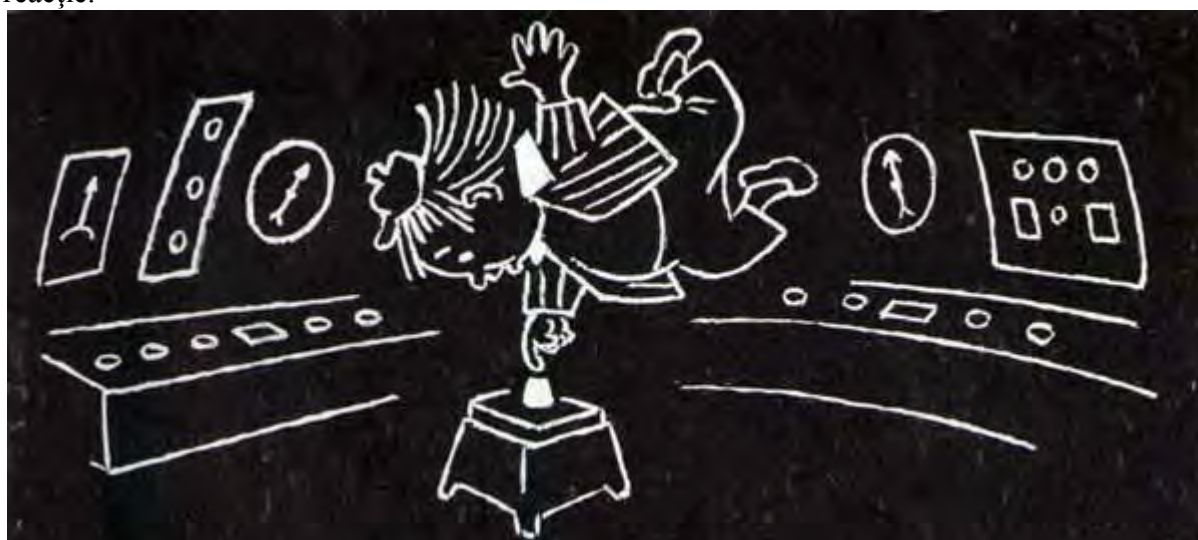
—Păi dacă ești bucuros, hai să ne culcăm. S—a făcut târziu.

Spunând asta, Habarnam se întinse pe jos, cu mâna sub cap în loc de pernă. Gogoasă îi urmă exemplul. Instalându—se cât mai comod pe podeaua din elastoplastic, se apucă să—și analizeze situația și, treptat, în capul lui se contura tot mai clar ideea că ar fi mai bine să renunțe la această călătorie. Se hotărî să recunoască în fața lui Habarnam că nu mai vrea să zboare, dar se gândi că acesta va începe să râdă de el și să—i reproșeze că este un fricos. În sfârșit, prinse atâta curaj, încât își recunoscuse sieși că este fricos, în timp ce asculta sforăitul liniștit al lui Habarnam. Convingându—se că acesta doarme adânc, Gogoasă se ridică și, străduindu—se să nu calce pe el, se furișă spre ușă.



„Ies din rachetă, fug direct acasă și cu asta, basta, se gândi el. Iar Habarnam n—are decât să zboare pe Lună, dacă își dorește atât de mult!”

Își ținu respirația, urcă scările care duceau spre ușa, apăsă butonul, ușa se deschise, iar Gogoasă ieși din compartiment și porni pe coridor în căutarea ușii de la lift. Nu se orienta prin rachetă la fel de bine ca Habarnam, așa că se învârti de câteva ori pe coridor, nimerind de fiecare dată înapoi la compartimentul pentru alimente. Temându—se că Habarnam se va trezi și îi va descoperi dispariția, Gogoasă începu să se enerveze și să—și piardă capul. În cele din urmă însă, reuși să găsească ușa liftului. Fără să se gândească prea mult, se strecură în cabina liftului și apăsă pe un buton la întâmplare. Liftul urcă în loc să coboare. Dar Gogoasă nu dădu importanță acestui detaliu și, ieșind din lift, se apucă să caute ușa camerei de decompresie, prin care se putea ieși din rachetă. Firește că n—avea cum să ajungă acolo, pentru că aceasta era altundeva și, în loc să nimerească unde trebuie, se pomeni în cabina butoanelor și începu să pipăie prin întuneric pereții, încercând să găsească întrerupătorul. Nu reuși să—l descopere, însă în mijlocul cabinei se împiedică de măsuta cu un singur buton și, pipăind, dădu chiar peste acesta. Închipuindu—și că era butonul care aprindea lumina, Gogoasă îl apăsă și fu aruncat imediat în sus, în stare de imponderabilitate. În același timp, auzi cum pornește motorul cu reacție.



Cititorii mai isteți și—au dat probabil seama că Gogoasă apăsase exact butonul care cupla panoul electronic de comandă și că, la rândul lui, acesta acționase aparatul de imponderabilitate și tot restul echipamentelor, așa cum fusese prevăzut de către constructorii rachetei. Drept urmare, racheta pornise în zborul cosmic într—un moment când nimeni nu se aștepta la asta.

Dacă vreunul dintre locuitorii Orașelului Cosmic s—ar fi trezit acum și s—ar fi uitat pe fereastră, ar

fi fost extrem de uimit să vadă că racheta se desprinde ușor de pământ și se ridică lin spre cer. Totul se petrecu aproape fără nici un zgomot. Din dispozitivul de evacuare a gazelor ieși șuierând un jet de gaze arse. Forța de reacție era suficientă ca să propulseze racheta, deoarece, datorită aparatului de imponderabilitate, aceasta nu mai avea greutate.

Imediat ce racheta atinse înălțimea necesară, panoul electronic de comandă cuplă motorul de manevră, iar partea din față a rachetei începu să descrie cercuri, înclinându—se tot mai mult și mai mult. Apoi racheta se înclină până la unghiul în care Luna intră în câmpul vizual al dispozitivului optic dotat cu celulă fotoelectrică. Celula fotoelectrică transformă lumina Lunii în semnal electric. Primind acest semnal, panoul electronic de comandă puse în funcțiune navigatorul automat, iar racheta, după câteva mișcări oscilatorii tot mai slabe, se stabiliza și se îndreptă direct spre Lună. Direcția îi era dată de navigatorul automat. Dacă, din te miri ce cauze, racheta s—ar fi abătut de la cursul stabilit, navigatorul automat ar fi întors—o imediat pe cursul corect.

În prima clipă Gogoasă nici măcar nu înțelese ce lucru îngrozitor a făcut. Simțind că se află în stare de imponderabilitate, se tot chinui să iasă din cabina butoanelor, imaginându—și că în alte părți ale rachetei își va recăpăta greutatea. După un efort susținut, reuși să iasă și se întoarse înapoi la lift. De data aceasta se descurcă bine cu butoanele din cabina liftului și îl apăsă pe cel care cobora liftul la etajul cel mai de jos, adică la coada rachetei. Ieșind din lift, se pomeni în fața ușii ce ducea în camera de decompresie, prin care, așa cum s—a spus deja, se putea ieși în exterior. Pe peretele de lângă ușă, Gogoasă descoperi un buton. Dar oricât apăsă butonul, oricât lovi cu picioarele în ușă, aceasta nu avea de gând să se deschidă. Gogoasă nu știa că ușa camerei de decompresie se putea deschide doar în cazul în care el ar fi îmbrăcat costumul de cosmonaut. Și, trebuie spus că e bine că Gogoasă nu știa lucrul acesta. Dacă ar fi apăsă butonul fiind îmbrăcat cu costumul, ușa s—ar fi deschis și Gogoasă ar fi părăsit racheta, ajungând direct în spațiul cosmic. Firește că în acest caz nu s—ar mai fi putut întoarce acasă, deoarece ar fi rămas să zboare de—a pururi prin cosmos ca orice alt corp cosmic.

Obosit să mai bată în ușă cu mâinile și cu picioarele, Gogoasă luă hotărârea să se întoarcă la Habarnam și să—i ceară ferm să—i dea drumul afară din rachetă. Nu putu însă să—și ducă la îndeplinire hotărârea, pentru că uitase la ce etaj l—a lăsat pe Habarnam. A fost nevoit să treacă pe la toate etajele, să intre prin toate cabinele tehnice și de pasageri și prin toate compartimentele. Era deja târziu. Gogoasă era foarte obosit și, în afară de asta, îi era îngrozitor de somn. Am putea spune că abia se mai ținea pe picioare. Din cauza stării de imponderabilitate, plutea ca un pește în acvariu, lovindu—se întruna cu capul de pereți și făcând tumbe prin aer. În cele din urmă, nu se mai gândi la nimic, mintea i se încețoșă, ochii începură să i se închidă. Sleit de puteri, urcă în lift și adormi acolo.

În acest timp Habarnam dormea netulburat în compartimentul pentru alimente, nici măcar nu simțise că racheta își luase zborul. Se trezi totuși în cursul nopții, și nu putu nicicum să înțeleagă de ce se află aici, și nu acasă în pat. Treptat, își aminti că se furișase în rachetă. Simțind imponderabilitatea și auzind vuietul constant produs de motorul cu reacție, Habarnam înțelese că nava cosmică se află în zbor.

„Deci, în timp ce eu dormeam, Știetot și ceilalți prichindei s—au imbarcat pe navă și au plecat spre Lună. Totul a ieșit exact așa cum am calculat eu!” se gândi Habarnam.

Pe față îi pluti un zâmbet fericit și fremăta de bucurie. Voia să iasă din adăpostul său, să—l caute pe Știetot și să recunoască faptul că a urcat în rachetă fără permisiune. Gândindu—se puțin, hotărî totuși să mai aștepte până când racheta se va îndepărta mai mult de Pământ.

„Am tot timpul să—i spun lui Știetot. Nu—i nici o grabă”, se gândi Habarnam.

Își aminti de Gogoasă și, uitându—se în toate părțile, spuse:

—Ia stai puțin, pe unde o umbla Gogoasă? Doar am venit împreună cu el!

Abia acum observă Habarnam că ușa compartimentului e larg deschisă.



„Aha! Deci Gogoasă s—a trezit deja și a ieșit, își închipui el. Păi dacă—i pe—așa, atunci nu mai are nici un sens să stau aici de unul singur.”

Habarnam ieși din compartiment și, deschizând ușa liftului, îl văzu în cabină pe Gogoasă.

—A, aici erai! exclamă Habarnam. Simți cum zburăm?

—Ce? întrebă buimac Gogoasă, căscând zdravăn.

—Zburăm! strigă cu bucurie Habarnam.

—Unde zburăm? întrebă Gogoasă și începu să—și frece ochii cu pumnii.

—Pe Lună. Da' unde altundeva?

—Pe care Lună?

—Ei, pe care... De parcă n—ai ști!

Abia acum pricepu Gogoasă ce s—a întâmplat. O clipă se uită năuc la Habarnam și apoi urlă cu o voce sălbatică:

—Pe Lună?!

—Pe Lună! confirmă bucuros Habarnam.

—Zburăm?!

—Zburăm, despre asta—i vorba! strigă Habarnam și, fără să—și mai poată înfrâna bucuria, se repezi să—l îmbrățișeze pe Gogoasă.

De spaimă, lui Gogoasă i se tăie răsuflarea, rămase cu gura căscată și cu ochii holbați, privind înmărmurit la Habarnam.

—Dar unde sunt ceilalți? Nu i—ai văzut? întrebă Habarnam, fără să observe purtarea ciudată a lui Gogoasă.

—Ca—a—a—re cei—ceilalți? întrebă el bâlbâindu—se.

—Păi unde sunt toți prichindeii? Unde este Știetot?

—Dar oa—oa—oare sunt aici?

—Păi cum altfel? Cum crezi că zburăm, după părerea ta? În timp ce noi doi dormeam în compartiment, ei au venit și au pornit racheta. Ai înțeles? Acum urcăm și îi găsim pe toți în cabine.

Habarnam apăsă butonul și liftul îi urcă un etaj mai sus.

—Ce—o să se mai mire când o să ne vadă! spuse Habarnam, oprindu—se în fața ușii uneia dintre cabine. Intrăm și spunem: „Bună ziua, iată—ne și pe noi!” Ha—ha—ha!

Scuturându—se de răs, Habarnam deschise ușa unei cabine și, văzând că nu e nimeni acolo, zise:

—Se pare că nu—i nimeni aici! Se uită imediat într—o altă cabină.

—Nici aici nu e nimeni!

Repetă aceste cuvinte de fiecare dată când se uita într—o cabină goală. În sfârșit, spuse:

—Știu! Sunt în salon. Probabil are loc vreo consfătuire importantă și toți sunt acolo.

Coborând în salon, cei doi prieteni se convinseră că și acolo e pustiu.

—Chiar nu e nimeni! exclamă Habarnam. Se pare că suntem singuri în rachetă.

—Cum adică singuri? se sperie Gogoasă.

—Așa, singuri, dădu din mâini Habarnam.

—Atunci cine a pornit racheta?

—Nu știu.

—Doar nu putea porni singură!

—Nu putea, fu de acord Habarnam.

—Deci a pornit—o cineva, zise Gogoasă.

—Cine putea s—o pornească?

—Păi nu știu.

Habarnam se uită bănuitor la Gogoasă și întrebă:

—Nu cumva ai pornit—o tu?

—Eu? se miră Gogoasă.

—Păi da, tu!

—Cum puteam s—o pornesc? dădu din umeri Gogoasă. Eu habar n—am cum se pornește.

—Da' de ce ai plecat din compartiment? întrebă Habarnam. De ce nu erai acolo când m—am trezit? Pe unde—ai umblat, ia recunoaște?

—Știi, noaptea m—am răzgândit și n—am mai vrut să zbor, am vrut să merg acasă, dar m—am rătăcit prin rachetă, apoi n—am putut deschide ușa, așa că m—am răzgândit cu plecarea și am rămas, bâigui încurcat Gogoasă.

—Ai apăsât pe vreun buton? E suficient să apeși un singur buton ca să pornească racheta. Ai înțeles?

—N—am apăsât nimic, pe cuvânt de onoare. Am nimerit însă din greșeală într—o cabină mică și acolo am apăsât un buton mititel de pe o masă...

—Ai—ai—ai! țipă Habarnam și, apucându—l pe Gogoasă de guler, îl târî în cabina butoanelor. Hai, recunoaște, în cabina asta ai fost?

—Se pa—a—re că în asta, bâigui Gogoasă, căscând gura ca un pește pe uscat.

—Pe butonul ăsta ai apăsât?

—Se pa—a—re că pe ăsta, recunosc Gogoasă.

—Așa deci! exclamă Habarnam. Deci tu ai pornit racheta! Și—acum ce facem?

—Oare nu s—ar putea cu—u—um—va să oprim ra—a—a—cheta?

—Cum s—o oprim?

—Păi apăsând pe vreun b—b—buton.

—Îți dau eu ție buton! Apeși un buton, racheta se oprește și noi rămânem împotmoliți în spațiul cosmic! Nici gând, mai bine zburăm pe Lună.

—Dar pe Lună se spune că n—ai ce să mănânci, zise Gogoasă.

—Nu—i nimic, o să—ți prindă bine, mai slăbești un pic, răspunse supărat Habarnam. Altă dată o să știi să nu mai pui mâna pe butoane fără să ți se dea voie.

A fost de ajuns ca Gogoasă să—și amintească de mâncare, ca să se gândească numai la asta. Din senin i se făcu o foame îngrozitoare. Nu mai avea în minte decât mâncare. De aceea zise:



—Ascultă, Habarnam, n—am putea mânca ceva? De ieri n—am mai pus în gură nimic.

—Să mâncăm... Fie, să mâncăm, deși nu meriți, răspunse morocănos Habarnam.

Întorcându—se în compartimentul pentru alimente, cei doi prieteni deschiseră cutia termoizolantă

în care se păstrau fierbinți chiftelele cosmice, jeleul cosmic, piureul de cartofi cosmic și alte feluri de mâncare cosmice. Toate aceste mâncăruri se numeau cosmice pentru că erau puse în tubulețe lungi de celofan, ca niște lebărături. Dacă puneai în gură un capăt al tubulețului și strângeai cu mâna de el, mâncarea îți intra direct în gură, ceea ce era foarte comod în condiții de imponderabilitate. După ce mâncară câteva asemenea tubulețe, cei doi prieteni trecură la înghețata cosmică ce se dovedi a fi excepțional de gustoasă. Această înghețată cosmică avea un singur neajuns: îți înghețau îngrozitor mâinile din cauza ei, deoarece trebuia să strângi mereu tubul rece de celofan, altfel înghețata nu—ți ajungea în gură.

Îndată ce Gogoasă se simți sătul, buna dispoziție îi reveni ca prin farmec.

—Ce mai, se pare că și în rachetă se poate mânca bine! zise el. Ba începu chiar să i se pară că nu s—a întâmplat nimic îngrozitor și că racheta nici măcar nu zboară, ci continuă să se afle la sol.

—Ascultă, Habarnam, de ce ți se pare ție că zburăm undeva? Eu cred că nu zburăm deloc, spuse Gogoasă.

—Și—atunci de unde starea asta de imponderabilitate? făcu Habarnam.

—Îți amintești când m—am lovit cu nasul de masă? Atunci nu zburam nicăieri, dar imponderabilitate era.

—Urcăm acum în cabina astronomică și ne uităm prin hublou, zise Habarnam. Prin hublou o să vedem unde ne aflăm.

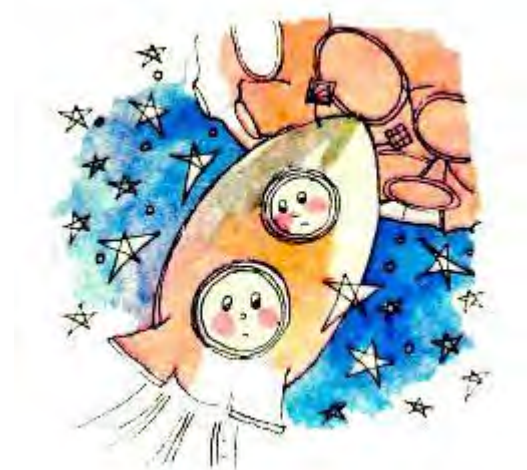
Urcară repede în cabina astronomică. Uitându—se prin hublourile laterale, văzură înjur un spațiu nesfârșit, negru, presărat cu stele uriașe printre care strălucea orbitor un Soare puternic. Părea că e zi, dar în același timp era și noapte. Așa ceva nu se întâmplă niciodată pe Pământ. Pe Pământ, când se vede Soarele, nu se văd stelele și invers: când sunt stele, nu este Soare. Printr—unul din hublourile de sus strălucea Luna. Ea părea de câteva ori mai mare decât ni se pare nouă pe Pământ.

—E clară treaba, spuse Habarnam. Suntem deja departe de Pământ. Suntem în cosmos!

—Și cu asta, basta! conchise resemnat Gogoasă.



CAPITOLUL VII. CUM AU AJUNS HABARNAM ȘI GOGOĂȘĂ PE LUNĂ



Acum, când se convingse definitiv că nu mai poate fi vorba despre întoarcerea pe Pământ, Gogoășă se mai liniști și spuse:

—Dacă zburăm pe Lună și înapoi nu ne mai putem întoarce, ne rămâne de făcut un singur lucru: să mergem înapoi în compartimentul pentru alimente și să luăm un mic dejun pe cinste.

—Păi de—abia am mâncat, spuse Habarnam.

—Ți se pare că ăla a fost un mic dejun adevărat? obiectă Gogoășă. A fost unul de probă, de antrenament, o ciornă, ca să zic așa.

—Cum adică de antrenament? nu înțelese Habarnam.

—Păi a fost prima dată când am luat micul dejun în cosmos. De fapt, nici măcar n—am luat micul dejun, ci doar ne—am însușit procesul de hrănire în cosmos, adică ne—am antrenat. Acum, gata cu antrenamentul, trecem la micul dejun pe bune.

—Mă rog, se poate, fu de acord Habarnam.

Cei doi coborâră în compartimentul pentru alimente. Lui Habarnam nu—i era deloc foame, așa că mănă o chiftea cosmică numai ca să—i țină companie lui Gogoășă. În schimb, acesta nu făcu nazuri și își luă treaba în serios. Declară că trebuie să facă o inspecție în compartimentul pentru alimente ca să verifice calitatea tuturor felurilor de mâncare cosmică, iar pentru asta trebuie să mănânce măcar câte o porție din fiecare fel.

În cele din urmă, se dovedí însă că această sarcină era peste puterile sale, pentru că la a zecea sau a unsprezecea porție îl lovi somnul și adormi cu un crenvurșt cosmic în gură. Nu era de mirare că s—a întâmplat așa, pentru că noaptea Gogoășă dormise foarte puțin. În plus, cine se află în stare de imponderabilitate poate adormi în orice poziție fără să aibă un pat special pentru asta.



Știind că Gogoasă s—a chinuit toată noaptea căutând ieșirea din rachetă, Habarnam hotărî să—l lase să se odihnească, iar el se duse în cabina astronomică să se uite cât s—a apropiat nava cosmică de Lună. Prin hublouri, la fel ca înainte, se vedeau cerul negru cu stelele, discul puternic strălucitor al Soarelui și Luna argintie. Soarele avea aceeași dimensiune care se vede în mod obișnuit de pe Pământ, în schimb Luna se făcuse de două ori mai mare. Lui Habarnam i se păru că vede pe suprafața Lunii detalii pe care înainte nu le observase, dar, pentru că nu se uitase niciodată cu atenție la Lună, nu putea fi sigur că vede aceste detalii pentru că e mai aproape de Lună sau pentru că acum se uită la ea mai atent.

Deși racheta gonia prin spațiu cu o viteză amețitoare, cu doisprezece kilometri pe secundă, lui Habarnam i se părea că stă pe loc și că nu se apropie de Lună nici măcar cu o jumătate de deget. Acest lucru se explică prin faptul că distanța de la Pământ la Lună e foarte mare — în jur de patru sute de mii de kilometri, iar la distanța aceasta uriașă viteza de doisprezece kilometri pe secundă nu e atât de mare, încât să poată fi observată cu ochiul liber, mai ales când ești într—o rachetă.

Trecură două sau trei ore, iar Habarnam se tot uita la Lună și nu se putea desprinde de ea. Luna îl atrăgea pur și simplu.

În cele din urmă Habarnam simți o senzație chinuitoare în stomac și abia atunci își dădu seama că e ora prânzului. Coborî degrabă în compartimentul pentru alimente și văzu că Gogoasă e treaz și mestecă ceva cu multă poftă.

—Hei, văd că te—ai apucat să prânzești! strigă Habarnam. De ce nu m—ai așteptat?

—Asta încă nu e prânzul, ci doar... antrenamentul, răspunse Gogoasă.

—Atunci termină—ți antrenamentul, ca să mâncăm, spuse Habarnam. Ce găsim bun pe—aici?

—La felul întâi pot să recomand o excelentă supă—ciorbă cosmică de castraveți murați, la felul doi sarmale cosmice, iar la desert jeleu cosmic de mere.

Cu aceste cuvinte, Gogoasă scoase din cutia termoizolantă câteva tubulețe cu supă, sarmale și jeleu și începură să prânzească. Terminând cu asta, Gogoasă spuse că, pentru o bună digestie, după

masa de prânz trebuie să—i tragi un pui de somn. Și adormi imediat, suspendat în aer, cu mâinile și picioarele atârinate.

Habarnam hotărî să—i urmeze exemplul, dar, pentru că lui nu—i plăcea să—i atârne mâinile și picioarele atunci când dormea și se afla în stare de imponderabilitate, se așază picior peste picior, ca pe scaun, iar mâinile și le împreună pe piept.

Luând această poziție, Habarnam încercă să adoarmă. O vreme ascultă vuietul motorului cu reacție. I se păru că motorul îi șoptește încetișor la ureche: vuuuuuu..., iar asta îl adormi încet—încet.

Trecură câteva ore. Habarnam simți că cineva îl zgâlțâie de umăr. Deschise ochii și îl văzu pe Gogoasă.

—Trezește—te repede, Habarnam! Nenorocire! făcu Gogoasă speriat.

—Ce nenorocire? întrebă Habarnam, trezit de—a binelea.

—Nenorocire, frate, se pare că am ratat cina!

—Lua—te—ar naiba cu cina ta cu tot! se supără Habarnam. Am crezut că s—a întâmplat cine știe ce grozăvie!

—Mă mir cât de nepăsător poți fi! spuse Gogoasă. Ora mesei trebuie respectată. Totul trebuie făcut la timp: și prânzul, și micul dejun, și cina. Nu se glumește cu așa ceva!

—Bine, bine, spuse nerăbdător Habarnam. Să mergem mai întâi să ne uităm la Lună, pe urmă poți să iei cina, prânzul, ba chiar și micul dejun, toate odată.

Cei doi prieteni urcară în cabina astronomică și se uitară prin hubloul de sus. Ceea ce văzură îi ului. Deasupra rachetei se afla un glob imens și strălucitor care acoperea cerul cu stele. Gogoasă se sperie atât de tare, încât începură să—i tremure și buzele, și obraji, ba chiar și urechile, iar din ochi îi curseră lacrimi.



—Ce se—ntâmplă? O să ne ciocnim de chestia asta, d—d—da? bolborosi el, agățându—se de mâneca lui Habarnam.

—Taci! i—o tăie Habarnam. După mine, e pur și simplu Luna.

—Cum adică Luna? se miră Gogoasă. Doar Luna e mică.

—Bineînțeles că e Luna. Pur și simplu ne—am apropiat de ea. Habarnam urcă spre tavanul cabinei și, lipindu—se de hubloul de sus, începu să cerceteze suprafața Lunii. Acum Luna se vedea așa cum se vede prin telescop de pe Pământ, ba chiar mai bine. Pe suprafața ei se puteau observa și lanțurile

muntoase, și craterele lunare, și crăpăturile adânci sau faliile.



—Urcă și tu, Gogoasă, spuse Habarnam. Uite ce bine se vede Luna. Gogoasă urcă în silă și privi încruntat prin hublou. Ceea ce văzu nu—i aduse nici o ușurare. El observă că Luna nu stă pe loc, ci se apropie cu o viteză simțitoare. La început se văzu un imens cerc strălucitor care acoperea jumătate din hublou. Treptat cercul se făcu tot mai mare și, în cele din urmă, acoperi tot hubloul. Acum, oriunde te uitai, nu vedeai altceva decât Luna cu lanțurile ei muntoase, cu craterele și cu văile ei, toate răsturnate. Atârnau amenințător deasupra capului și erau atât de aproape, încât părea că e destul să întinzi mâna ca să atingi vârful vreunui munte lunar.

Gogoasă se ghemui temător și, sprijinindu—se cu mâna de hublou, coborî în cabină.

—Ia te uită la ea! strigă el. Nu vreau să mă uit la Luna asta!

—De ce? întrebă Habarnam.

—De ce atârnă exact deasupra capului? Poate să și cadă pe noi!

—Deșteptule! Nu Luna cade pe noi, ci noi pe ea.

—Cum putem să cădem noi pe ea dacă noi suntem jos, iar Luna e sus?

—Luna ne atrage pur și simplu spre ea, înțelegi? explică Habarnam.

—Deci e ca și cum ne—am agăța de ea? își imaginează Gogoasă. Nici Habarnam nu știa cum avea să se petreacă aselenizarea, însă voia să—i arate lui Gogoasă că el le știe pe toate. Așa că spuse:

—Exact, exact. E ca și cum ne—am agăța de ea.

—Nu—i rău! exclamă Gogoasă. Deci, când o să ieșim din rachetă, o să umblăm pe Lună cu capul în jos?

—De ce cu capul în jos? se miră Habarnam.

—Păi cum altfel? răspunse Gogoasă. Dacă noi suntem jos, iar Luna e sus, atunci, vrem nu vrem, trebuie să ne întoarcem cu capul în jos.

—Hm, răspunse Habarnam cuprins de gânduri. Se pare că într—adevăr se va întâmpla ceva anapoda!

Se gândi o clipă și tocmai atunci își dădu seama că nu mai aude zgomotul obișnuit al motorului.

—Stai, îi spuse lui Gogoasă. Tu auzi ceva?

—Ce ar trebui s—aud, după părerea ta? ciuli acesta urechile.

—Zgomotul motorului cu reacție. Gogoasă ascultă atent.

—După părerea mea, nu e nici un zgomot, răspunse el.

—Asta mai lipsea, făcu Habarnam. Nu cumva s—a stricat motorul? Am ajuns până la Lună și deodată să ni se întâmple așa ceva!

Gogoasă se bucură, imaginându—și că, dacă i s—a stricat motorul, racheta nu—și poate continua zborul și trebuie să se întoarcă pe Pământ. Dar se bucura de pomană. Motorul cu reacție nu se stricase câtuși de puțin, ci doar se decuplase o vreme. Imediat ce racheta atinsese viteza maximă, panoul electronic de comandă oprise automat funcționarea motorului, iar zborul continua din inerție. Lucru

care se întâmplase tocmai în timp ce Habarnam și Gogoasă dormeau. Așa se și face că nu observaseră oprirea motorului.

Gogoasă și Habarnam urcară din nou până la hublou și se uitară prin el, încercând să—și dea seama dacă racheta s—a oprit sau își continuă zborul, dar nu reușiră să afle. Pe neașteptate, se auzi din nou: vuuuuuuu... Era motorul de manevră care se cuplase.

Habarnam și Gogoasă văzură prin hublou cum Luna, în toată imensitatea ei, s—a dezechilibrat împinsă parcă de cineva, s—a aplecat apoi în spate și a început să se răsucescă în spațiu.

Închipuindu—și că racheta s—a ciocnit de Lună, Habarnam și Gogoasă începură să țipe. Nici prin cap nu le trecu că în realitate nu Luna s—a răsucit, ci racheta. În aceeași clipă, forța centrifugă, apărută ca urmare a rotirii rachetei, îi aruncă pe pasagerii noștri cât colo. Lipindu—se de peretele cabinei, Habarnam și Gogoasă văzură apărând pentru o clipă în hublourile laterale suprafața strălucitoare a Lunii, care, clătînându—se încă o dată ca pe valuri, căzu undeva jos, împreună cu toate lanțurile muntoase, mările lunare, craterele și crăpăturile.

Priveliștea acestui cataclism cosmic îl cutremură pe Gogoasă într—atât încât își acoperi fără să vrea ochii cu mâinile, iar când îi deschise, prin hublou nu se mai văzu nici urmă de Lună. În hublouri scânteiau doar stelele strălucitoare, iar Gogoasă crezu că racheta, izbindu—se de Lună, o spărsese în bucăți care zburaseră în toate părțile și se transformaseră în stele.



Toate acestea se petrecură într—o clipă, mult mai repede decât le poți povesti. Când racheta se întoarse cu spatele la Lună, motorul de manevră se decupla. Pentru o clipă se făcu liniște, dar în curând se auzi iar: vuuuuuuu..., de data asta mai tare ca de obicei. Se cuplase motorul principal. Cum racheta era acum orientată spre Lună cu partea din spate, gazele arse ieșeau din dispozitivul de evacuare în direcția opusă mișcării și de aceea ea începu să—și încetinească mersul. Acest lucru era necesar pentru ca racheta să se apropie de Lună cu viteză mică, pentru a nu se izbi de ea în momentul aselenizării.

Imediat ce racheta își încetini zborul, apărură suprasarcinile și forța de gravitație declanșată îi lipi pe Habarnam și pe Gogoasă de podeaua cabinei. Dar Habarnam era nerăbdător să afle ce s—a întâmplat cu Luna. Târându—se în patru labe până la peretele cabinei și ridicându—se cu greu în picioare, se uită prin hubloul lateral.

—Uite, Gogoasă, se pare că e aici! strigă deodată Habarnam.

—Cine e aici? întrebă Gogoasă.

—Luna. E jos, pricepi?

Învingând forța de gravitație care creștea tot mai mult, Gogoasă ajunse și el la hublou și se uită în jos. Ceea ce văzu îl uimi. Jos, în toate părțile, pe mulți kilometri, chiar până la orizont, se întindea suprafața lunară, cu munții și craterele pe care pasagerii noștri îi văzuseră deja pe Lună. Diferența era doar că acum toate acestea nu stăteau răsturnate, ci normal, așa cum trebuie.

—Cum a ajuns Luna jos? întrebă cu nedumerire Gogoasă.

—Probabil că noi ne—am răsturnat, nu Luna, pricepi? răspunse Habarnam. Mai exact, racheta s—a întors cu susu—n jos. La început, racheta era întoarsă spre Lună cu capul, iar acum s—a întors cu coada. De aceea ni s—a părut la început că Luna e sus, deasupra noastră, iar acum pare că e jos.

—A! strigă bucuros Gogoasă. Acum am priceput. Racheta s—a întors cu coada spre Lună. Deci nu mai are de gând să zboare pe Lună! Ura! Racheta vrea să zboare înapoi! Bravo, rachetuțo!

—Măi atotștiutorule! zise Habarnam. Racheta știe mai bine decât tine ce trebuie să facă. Știe că trebuie să zboare pe Lună.

—Ia nu mai vorbi tu în numele ei! spuse Gogoasă. Racheta răspunde singură de ceea ce face.

—Mai bine te—ai uita în jos, spuse Habarnam.

Gogoasă se uită prin hublou și descoperi că suprafața lunară nu s—a îndepărtat deloc, ci s—a apropiat. Acum nu mai părea cenușiu—fumurie sau alb—argintie, cum o vedem noi de pe Pământ, ci era acoperită cu pete viu colorate. Noi nu observăm toată această bogăție de culori pe suprafața lunară când ne uităm la ea de pe Pământ, deoarece culorile se amestecă între ele din cauza distanței, rezultând o culoare uniformă, neutră, o nuanță ternă, alb—argintie sau cenușiu—fumurie. Acest amestec de culori le este de mult cunoscut pictorilor care își realizează tablourile acoperindu—și pânzele cu mici punctulețe colorate și cu tușe care, privite de la distanță, se amestecă și formează parcă o culoare compactă.

Firește că, pentru cineva care toată viața se uită la Lună de pe Pământ, aceasta pare doar o pată alburie cu ceva picățele cenușii, șterse. Nu e nimic uimitor în asta. De exemplu, nouă ni se pare că Pământul este plat, în timp ce, în realitate, Pământul este un glob; tot astfel, unora li se pare că Soarele se învâрте în jurul Pământului, când de fapt lucrurile stau exact pe dos. Te și miri ce li se mai poate năzări unora care toată viața au stat pe Pământ fără să scoată nasul nicăieri și cărora nici nu le place să—și pună mintea la treabă.

Habarnam și Gogoasă admirau cu gura căscată priveliștea din fața ochilor lor. Acum Luna nu li se mai părea atât de lipsită de viață și de pustie ca înainte. Bogăția formelor și a culorilor le bucura ochii, insuflându—le idei curajoase. Gogoasă spuse că în locuri așa de frumoase precis locuiau prichindei. Nici nu se putea altfel.

—Iar dacă pe Lună sunt prichindei, spuse el, atunci trebuie să mănânce și ei ceva, iar dacă mănâncă ceva, înseamnă că au ce, iar noi n—o să pierim de foame.

În timp de Gogoasă făcea tot soiul de presupuneri, racheta se apropia foarte mult de Lună. Gazele arse care ieșeau cu putere din dispozitivul de evacuare al motorului ridicau pe suprafața Lunii nori de praf care, ridicându—se tot mai sus și mai sus, înconjurau racheta din toate părțile!

—Ce—i asta? se întrebă nedumerit Habarnam. Nu e nici fum, nici praf, și, de fapt, de unde să fie fum? O fi jos vreun vulcan?

—Ei, știam eu că până la urmă nimerim într—un vulcan, mormăi Gogoasă

—De unde știai? se miră Habarnam.

Dar Gogoasă nu reuși să răspundă la această întrebare. Tocmai în clipa aceea racheta coborî pe Lună. Urmă o izbitură. Nemaiputându—se ține pe picioare, Habarnam și Gogoasă se rostogoliră pe podeaua cabinei. Rămaseră un timp pe podea, uitându—se în tăcere unul la celălalt. În cele din urmă, Habarnam spuse:

—Am ajuns!

—Și cu asta... foarte... basta! conchise Gogoasă. Ridicându—se în picioare, cei doi începură să se uite prin hublouri, dar înjur totul era învăluit într—o masă cenușie, clocotitoare, care părea să spumege de furie.

—Un adevărat haos se dezlănțuie înjur, mormăi nemulțumit Gogoasă. Pare—se că am căzut într—un crater!

—În ce crater? nu înțelese Habarnam.

—Păi într—un crater de vulcan.

Între timp, praful lunar începu să se risipească treptat și se întrezăriră contururile suprafeței lunare.

—Se pare că e doar praf sau ceață, spuse Habarnam.

—Deci nu ne aflăm într—un vulcan? întrebă Gogoasă.

—Nu, nu! Nu e nici un vulcan, îl liniști Habarnam.

—Vasăzică se mai poate trăi, respiră ușurat Gogoasă.

—Bineînțeles că se poate, repetă Habarnam bucuros și, întinzându—i mâna lui Gogoasă, spuse cu importanță:

—Vă felicit, dragă prietene, cu ocazia aselenizării reușite!

—Mulțumesc! Și eu vă felicit, răspunse Gogoasă și—i întinse mâna.

—Vă doresc în continuare succese în minunata dumneavoastră activitate științifică, zise Habarnam.

—Vă mulțumesc! Și dumneavoastră la fel! răspunse Gogoasă și, bătând călcâiele, se înclină cu respect în fața lui Habarnam.

Habarnam făcu la rândul lui o plecăciune și bătu din călcâie. Simțind o mare plăcere în urma acestui schimb de politețuri, cei doi prieteni începură să râdă și se repeziră să se îmbrățișeze.

—Ei, cu ce ne începem activitatea pe Lună? întrebă Habarnam, după ce terminară cu îmbrățișările. Propun să ieșim din rachetă și să ne uităm cu atenție înjur.

—Iar eu propun ca pentru început să mâncăm și apoi să aruncăm o privire, răspunse cu un zâmbet îmbietor Gogoasă.

—Propunerea dumneavoastră, dragă prietene, se acceptă, aprobă extrem de politicos Habarnam. Permiteți—mi să vă doresc poftă bună!

—Mulțumesc, și eu vă doresc poftă bună, răspunse Gogoasă zâmbind larg.

După ce făcură schimb de amabilități, cei doi coborâră în compartimentul pentru alimente. Acolo mâncară fără să se grăbească, apoi urcară în compartimentul în care se aflau costumele de cosmonaut. Alegând niște costume potrivite ca mărime, cei doi prieteni se apucară să le îmbrace.

Fiecare dintre aceste costume era alcătuit din trei părți: o salopetă cosmică, o cască ermetică și niște cizme cosmice. Salopeta cosmică era făcută din lame metalice și din inele legate între ele printr—un material cosmoplastic de culoare argintie, elastic și ermetic. În spatele salopetei era un ghiozdan în care se aflau dispozitivele de purificat și ventilat aerul, precum și bateria electrică ce alimenta cu curent electric lanterna fixată pe piept. Deasupra ghiozdanului era amplasată o glugă—parașută care se plia automat și care, în caz de nevoie, se deschidea ca niște aripi.

Casca ermetică se puneă pe cap și era făcută dintr—un cosmoplastic dur, îmbrăcat în oțel inoxidabil. În partea din față a căștii era o fereastră rotundă sau un hublou din sticlă incasabilă, iar înăuntru era amplasată o mică stație radio cu un dispozitiv telefonic prin intermediul căruia se putea comunica în vid. În ceea ce privește cizmele cosmice, acestea nu se diferențiau cu nimic de cizmele obișnuite, cu excepția tălpilor, care erau făcute dintr—o substanță termoizolatoare specială.

E bine să amintim că pe spatele salopetei cosmice era un rucsac, iar la brâu, pe lângă pioletul extensibil și ciocanul geologic, era agățată o umbreluță cosmică, pentru protecția împotriva razelor dogoritoare ale Soarelui. Această umbreluță era făcută din aluminiu refractar și, când nu era desfăcută, nu ocupa mai mult loc decât o umbrelă obișnuită.

Când îmbracă salopeta pe el, Habarnam simți că aceasta îi strângea etanș corpul, iar în cască ermetică, foarte mare, îi încapea și capul, și pălăria.

După ce—și îmbrăcară costumele și verificară funcționarea legăturii radiotefonice, cosmonauții coborâră în partea din spate a rachetei și se pomeniră în fața ușii camerei de decompresie. Habarnam îl luă pe Gogoasă de mână și apăsă butonul. Ușa se deschise fără zgomot. Cei doi făcură un pas înainte și intrară în camera de decompresie. Ușa se închise în urma lor tot fără zgomot, iar pe cosmonauții noștri îi despărțea acum de lumea selenară doar o singură ușă.

Habarnam se opri burse în fața ușii. Cum va fi această lume tainică, neexplorată încă, a Lunii? Cum îi va întâmpina ea pe străinii nepoțiți? Vor fi oare costumele de cosmonaut o protecție sigură în vidul lunar? Doar o mică deschizătură, o singură crăpătură în costum era suficientă ca aerul din el să se volatilizeze și atunci pe cosmonauți îi aștepta o moarte sigură.

Aceste gânduri îi veniră în cap lui Habarnam cu viteza unui fulger. Dar nu se lăsă cuprins de teamă. Ca și cum ar fi vrut să—l încurajeze pe Gogoasă, îl cuprinse cu o mână de după umăr, iar cu cealaltă apăsă butonul de la ușă. Dar ușa nu se deschise, după cum se aștepta Habarnam. Apăru doar o mică deschizătură în ușă. Spațiul din interiorul camerei de decompresie se combină cu vidul din exterior, iar aerul din interior începu să iasă afară șuierând. Habarnam și Gogoasă simțiră cum costumele mulate pe corp se făcură deodată mai largi, de parcă s—ar fi umflat. Acest lucru se explică prin faptul că presiunea aerului exterior dispăruse, costumele fiind supuse acum doar presiunii aerului din interiorul lor. Fără să înțeleagă ce s—a întâmplat, Gogoasă își închipui că i—a plesnit costumul, iar asta îl sperie atât de tare, încât începu să se clatine și să se aplece într—o parte. Habarnam îl luă grijuliu de mână și—i spuse:

—Stai drept! Deocamdată nu—i nimic grav!

În acest timp, aerul ieșise complet din camera de decompresie și ușa exterioară se deschise automat.

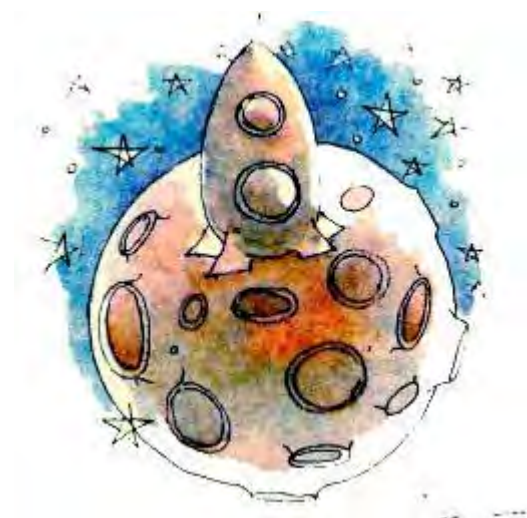
Văzând lumina care strălucea în fața lor, Habarnam dădu comanda:

—Și—acum, înainte! Fără frică!



PARTEA A II—A

CAPITOLUL VIII. PRIMA ZI PE LUNĂ



Luându—se de mână, Habarnam și Gogoasă ieșiră din camera de decompresie și, coborând pe scară, ajunseră pe Lună. Priveliștea ce se deschise în fața lor le dădu fiori și îi încântă peste măsură. Jos, chiar la picioarele lor, se întindea o câmpie care semăna cu o mare încremenită, cu adâncituri și ridicături asemenea unor valuri. La fel ca apa mării, suprafața împietrită și vălurită a lunii avea o culoare albastru—verzuie sau, cum se mai spune, avea culoarea acvamarinului. În depărtare, în spatele suprafeței ondulate, se ridicau niște coline galbene ca de nisip. Dincolo de coline se vedeau lanțuri întregi de munți de un roșu aprins care se ridicau ca niște limbi de foc încremenite.

În partea dreaptă, nu departe de cosmonauții noștri, mai erau niște munți roșii ca focul, ce păreau că se înalță de pe fundul unei mări încremenite și își întind spre cer vârfurile ascuțite.

Întorcându—se cu spatele, Habarnam și Gogoasă văzură în depărtare niște munți, dar aceștia aveau contururi mai neclare, de parcă ar fi fost din vată, și semănau cu norii ce se văd de pe Pământ. Pe crestele și pe povârnișurile lor se ridicau cristale gigantice care prin forma lor aduceau cu niște fantastice castele din sticlă. Lumina Soarelui se răsfrângea în fațetele acestor cristale, făcându—le să strălucească în toate culorile curcubeului.



Deasupra acestei lumi bizare se deschidea un cer negru ca o prăpastie fără fund, cu miriade de stele mari și mici. Calea—Lactee, aidoma unui drum strălucitor, se întindea prin această beznă și o împărțea în două. În partea stângă, printre puzderia de stele de deasupra orizontului, scânteia un Soare arzător. În jumătatea dreaptă, strălucea cu o lumină blândă, verzuie planeta Pământ. Aceasta era luminată dintr—o parte de razele Soarelui și, de aceea, avea forma unei semiluni.

Pe fundalul acestui hău negru întreaga suprafață a Lunii părea deosebit de strălucitoare și de colorată. Acest lucru se datora și absenței atmosferei din jurul Lunii sau, mai simplu spus, absenței aerului. După cum se știe, aerul nu numai că absoarbe razele Soarelui, făcându—le mai puțin strălucitoare, ci le și risipește, estompând umbrele aruncate de obiecte. Pe Lună umbrele sunt întotdeauna foarte întunecate, de aceea obiectele se disting mai clar și arată mai strălucitoare, mai colorate.

Nu departe de munții ce semănau cu niște nori se înălța un munte singuratic de forma unui con întunecat sau a unei piramide. De la poalele lui până la colina pe care coborâse racheta, întocmai ca o rază subțire, se întindea o potecă. Era luminoasă de parcă cineva ar fi presărat intenționat solul pietros al Lunii cu nisip sau cu cretă.

—Mai mult ca sigur că lucrul ăsta nu e întâmplător, îi spuse Habarnam lui Gogoasă. Probabil că piramida a fost construită de lunatici. Ei trebuie să fi croit poteca spre ea. Cred că, înainte de toate, trebuie să studiem piramida. Tu ce zici?

Fără să mai aștepte răspunsul, Habarnam păși vioi în direcția potecii lunare. Văzând că oricum e prea târziu să—i mai răspundă, Gogoasă făcu un gest cu mâna și îl urmă supus.

Dacă își închipuie cineva că, odată ajunși pe Lună, cei doi au început să sară în sus ca niște greieri, dat fiind că pe Lună forța de gravitație este de aproape șase ori mai mică decât pe Pământ, ei bine, se înșală. Deși Luna îi atrăgea cu o forță mai mică decât cea cu care altădată îi atrăgea Pământul, Habarnam și Gogoasă nu simțeau totuși că greutatea li s—a modificat. Acest lucru se explica prin faptul că, aflându—se multă vreme în stare de imponderabilitate, ei nu—și mai simțeau greutatea. Greutatea pe care o aveau pe Lună li se părea că e greutatea lor normală, că e aceeași cu cea pe care o aveau pe Pământ. În orice caz, nu săreau pe Lună ca niște greieri sau ca niște purici, ci mergeau normal.

Este adevărat că, din când în când, Gogoasă avea senzația că înjur totul este cu susu—n jos. Și Luna, și el însuși, și Habarnam care mergea înaintea lui, toate i se păreau de—a—ndoaselea. I se

năzări că Luna este sus, iar cerul cu toate stelele și cu Soarele sunt jos și că el atârna cu capul în jos agățat de Lună cu tălpile cizmelor cosmice pe care le avea în picioare. Se temea să nu iasă din cizme și să zboare în spațiul cosmic cu capul în jos, iar cizmele să—i rămână pe Lună. Asta îl făcea să se apuce strâns de carâmbii cizmelor cu mâinile și să le strângă mai tare pe picioare.

Astfel de senzații neobișnuite se explicau prin faptul că, din cauza micșorării forței de gravitație pe Lună, în partea de jos a corpului, adică în picioare, ajungea mai puțin sânge. Excesul de sânge rămas în partea de sus a corpului provoca o presiune sporită asupra vaselor de sânge din creier, adică o presiune de felul celei pe care o simțim când stăm cu capul în jos. Tocmai de aceea Gogoasă avea senzația că atârna cu capul în jos. Și așa cum i se părea că el e răsturnat cu susu—n jos, tot așa ceea ce—l înconjura îi părea răsturnat, iar în privința asta nu mai era nimic de făcut.

La început această stare nenaturală l—a speriat pe Gogoasă, dar pe urmă nu i—a mai dat atenție și a hotărât că, la urma urmei, îi este totuna dacă merge cu capul în sus sau în jos. Se cuvine să observăm că poate Habarnam n—avea deloc asemenea senzații, poate pentru că era foarte rezistent și nici nu era atât de gras ca Gogoasă.



Piramida nu era atât de aproape cum părușe la început. Trebuie să spunem că pe Lună distanțele sunt foarte înșelătoare. Din cauza absenței aerului, obiectele îndepărtate se văd pe Lună mai clar și, de aceea, par întotdeauna mai apropiate. Habarnam și Gogoasă mergeau deja de aproape o oră, dar piramida era încă departe. Soarele arzător le încălzea tot mai tare costumele de cosmonaut, dar lui Habarnam și Gogoasă nu le trecu prin cap să folosească umbreluțele cosmice, așa că sufereau îngrozitor din cauza zăpușelii.

—Nu te grăbi așa, Habarnam, îl rugă Gogoasă. Trebuie să ne odihnim măcar un pic.

—După câte văd, vrei să te coci la Soare, răspunse Habarnam. Trebuie să ajungem cât mai repede la piramidă și să ne ascundem la umbră. Cu atât mai mult, cu cât aici sunt tot felul de raze cosmice.

—Ce fel de raze cosmice? mormăi Gogoasă.

—N—ai cum să înțelegi acum, răspunse Habarnam. Îți explic mai târziu.

În realitate Habarnam nu putea să—i explice nimic lui Gogoasă, pentru că el însuși nu știa ce fel de raze cosmice sunt acelea și prin ce se deosebesc de razele obișnuite. El auzise doar de la Cercelușa și de la Scrumbiuța că astfel de raze există și că trebuie să te ferești de ele când te afli pe Lună.

În cele din urmă Habarnam și Gogoasă ajunseră la destinație. Ceea ce de departe li se părușe a fi o piramidă era de fapt un munte obișnuit sau, mai exact, un vulcan stins ale cărui pante erau acoperite de crăpături și de lavă stinsă.



Poteca pe care mergeau Habarnam și Gogoasă îi duse la o peșteră formată pe un povârniș. Încercând să se ascundă cât mai repede de razele arzătoare ale Soarelui, exploratorii noștri intrară în peșteră. Aici era mult mai răcoare și mai bine decât sub cerul liber. Lui Gogoasă nu i se mai părea că e cât pe ce să iasă din cizme și să zboare în spațiul cosmic. Acum, deasupra capului nu mai vedea cerul înstelat, ci bolta de piatră a peșterii și simțea că, și dacă va zbura, nu avea cum să zboare prea departe. Scoțându—și din picioare cizmele cosmice și așezându—se mai comod pe o piatră netedă de lângă peretele peșterii, Gogoasă încercă să se odihnească.

Habarnam îi urmă exemplul și se așeză alături. El era însă o fire mult prea activă ca să poată sta multă vreme într—un loc. Imediat ce ochii i se obișnuiră cu întunericul din peșteră, sări în picioare și se apucă să cerceteze toate cotloanele. Descoperind că peștera nu se termină undeva pe—aproape, ci duce în adâncul muntelui, Habarnam îi spuse lui Gogoasă că trebuie s—o exploreze.

Gâfâind, Gogoasă își trase fără nici un chef cizmele în picioare și porni în urma lui Habarnam. Nu făcură nici zece pași, că se treziră într—o beznă totală. Gogoasă spuse că pe întunericul ăsta nu poți explora nimic și vru să se întoarcă, dar exact atunci Habarnam își aprinse lanterna electrică și întunericul se risipi imediat. Gogoasă scrâșni de ciudă. Trebuia să—și continue drumul, dar pentru el acest lucru era de două ori mai neplăcut, deoarece, pe lângă senzația de oboseală, mai avea de suportat și temperatura scăzută. Răcoarea plăcută și binefăcătoare de la început se transformase deodată într—un frig îngrozitor. Lui Gogoasă începură să—i înghețe și mâinile, și picioarele. Mergea sărind, își mișca mereu mâinile și bătea din picioare ca să se încălzească, dar toate astea nu—l ajutau prea mult.

Habarnam însă nu simțea frigul. El mergea vioi înainte, străduindu—se să nu—i scape nimic din ceea ce vedea. La început drumul arăta ca un tunel larg, parcă sfredelit în stânca dură. Cu fiecare pas, tunelul cobora câte puțin și de aceea le era ușor să înainteze, părea că îi împinge mereu cineva din spate. Pe neașteptate, pereții tunelului se dădură în lături, și exploratorii se pomeniră într—o grotă subterană uriașă sau, mai corect spus, într—o grotă sublunară.

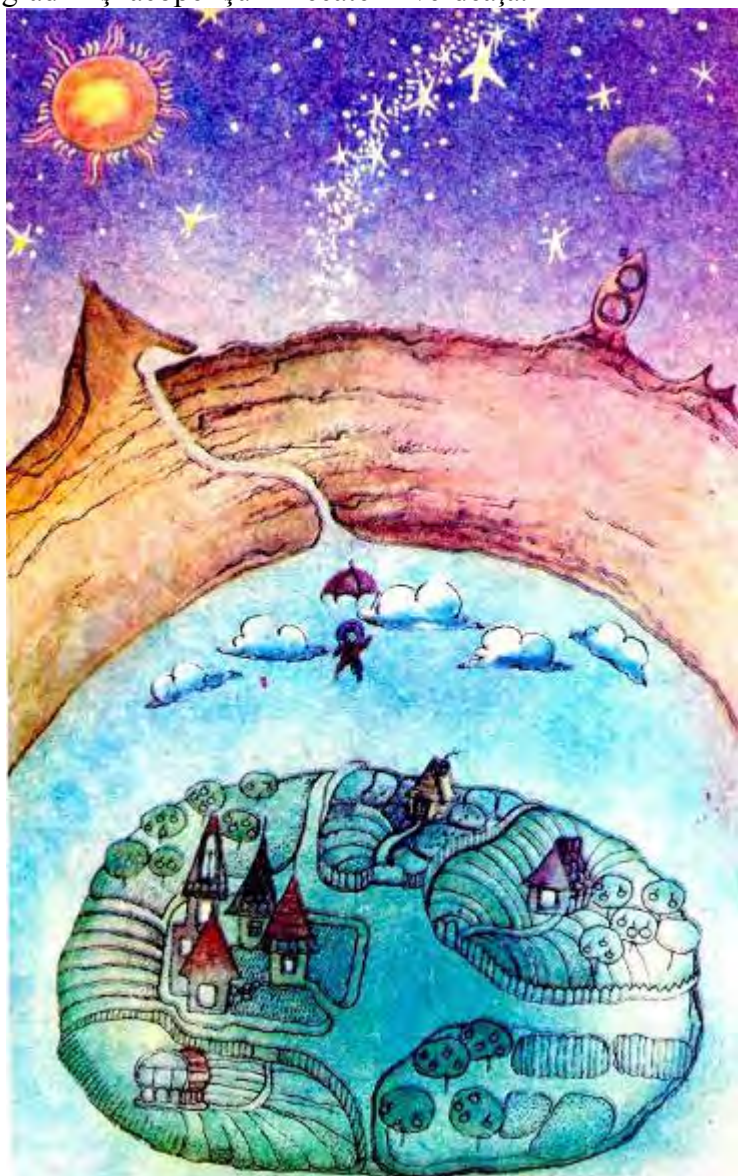


Priveliștea ce se deschidea în fața lor semăna cu o împărăție a frigului: din tavanul foarte înalt atârnavă mii de țurțuri de gheață transparente. Unii dintre ei erau mici de tot, ca niște franjuri scânteietori, alții erau mai mari și coborau de sus ca niște ghirlande strălucitoare. Unii țurțuri erau atât de mari, încât ajungeau cu vârfurile până aproape de fundul grotei, iar alții ajungeau chiar până jos, ca niște coloane care susțineau boitele. Pe pereții înalți de piatră ai acestui castel de gheață, gerul desenase fantastice arabescuri. Printre formele ciudat împletite, semănând cu brazi și cu palmieri acoperiți de chiciură, se aflau flori nemaivăzute și stele imense care răspândeau o lumină diafană, de parcă ar fi fost plăsmuite din cele mai gingașe stele de gheață. Admirând această priveliște, Habarnam merse mai departe. Gogoasă păsea în urma lui. Probabil că din cauza prezenței masei uriașe de gheață sau poate și din cauza temperaturii scăzute, Gogoasă, înghețat tun, țopăia cu atâta râvnă, că una dintre cizme îi sări din picior și zbură cât colo. Gogoasă porni s—o caute și se rătăci imediat printre coloanele de gheață. Speriindu—se, se apucă să—l strige pe Habarnam, dar acesta nu—i mai putu veni în ajutor: tocmai atunci ieșise din grotă uriașă, nimerind într—un nou tunel, acoperit pe jos cu gheață. Îndată ce păși pe gheață, Habarnam alunecă și se rostogoli. Pe suprafața netedă a gheții nu era nici cea mai mică proeminență de care să se poată agăța ca să—și întârzie căderea. Habarnam auzi în

radiotelefon ȕipătuł lui Gogoășă, dar nu—i dădu nici o atenție, pentru că oricum nu mai putea face nimic ca să—l ajute.

Tunelul prin care Habarnam aluneca întocmai ca prin gâtul unei pâlnii cobora tot mai abrupt în adâncurile Lunii. La un moment dat, Habarnam nu mai alunecă pe gheața tunelului, ci se prăbușii pur și simplu în gol. Înjur nu mai era atât de întuneric și părea că lumina pătrunde de undeva de jos. În plus, se făcuse și mult mai cald, iar peste câteva clipe era de—a dreptul arșită. Lumina puternică îl orbea. Habarnam se gândi că—i e dat să piară în foc și deja își lua rămas—bun de la viață, când ajunse pe neașteptate la capătul unde pâlnia se deschidea și Habarnam se pomeni înconjurat de un cer limpede, acoperit parcă cu nori unduoși. Iar jos... încercă să vadă ce e jos, dar acolo totul era încețoșat. Prin ceața care se risipi imediat, Habarnam văzu sub el un ținut cu câmpii și păduri, ba văzu chiar și un râu. —Așa deci... ia te uită ce—i aici! își spuse Habarnam. Deci bine—a zis Știetot că Luna e un glob în interiorul căruia este un alt glob și că pe globul din interior trăiesc prichindeii lunari sau lunaticii! Păi ia să mai așteptăm puțin, că poate dăm și de ei!

Ȕinutul necunoscut era tot mai aproape. Jos se putea vedea clar un oraș cu străzile și piețele sale. Era orașul Zdrobilon, unul din cele mai mari orașe lunare. În scurt timp Habarnam putu să distingă chiar clădirile și trecătorii. Nu nimerise însă în centrul orașului, ci undeva la periferie. Văzu livezi, grădini și acoperișuri înecate în verdeață.



„Păi asta—i bine. Dacă e să cazi, măcar să cazi pe moale. Nu pe caldarâm, unde te faci praf și pulbere.”

Dar Habarnam se temea degeaba, deoarece mica parașută cu aripi pe care o avea la spate îi amortiza căderea. Drept e că i se cam înmuiaseră picioarele din cauza aterizării cam bruște, așa că se așează direct pe pământ. Parașuta se plie automat, reluându—și forma de glugă. Habarnam se uită înjur

și văzu că este înconjurat de tufe cu frunzulițe verzi. Observând că frunzulițele se mișcă, Habarnam trase concluzia că înjur există atmosferă, adică aer. Pentru că frunzele din copac nu se mișcă de la sine, ele sunt mișcate de vânt, iar vântul, cum bine știe toată lumea, nu este altceva decât o mișcare a aerului.

Ajungând la această concluzie, Habarnam își scoase costumul de cosmonaut și simți nu numai că nu se sufocă, ba chiar că poate să respire liber. I se păru că aerul din jur e cu mult mai bun decât aerul pe care—l respira pe Pământ. Însă, firește, i se părea doar, pentru că stătuse mult în costum și se cam dezobișnuise de aerul curat.

Trăgând aerul în piept cu toată puterea, Habarnam simți că inima îi bate mult mai liniștit. Era vesel și se simțea bine. Ba chiar fu cât pe ce să izbucnească în râs, dar se opri la timp și hotărî să mai aștepte cu bucuria, înainte de toate, trebuia să se lămurească unde a nimerit.

Împăturându—și cu grijă costumul de cosmonaut, Habarnam îl ascunse sub o tufă și începu să cerceteze locul în care se afla. Uitându—se mai atent la tufele din jur, se convinse că de fapt acestea nu erau tufe, ci niște arbori pitici.

Acești arbori erau o dată și jumătate sau poate de două ori mai înalți decât Habarnam. Crengile lor erau încărcate cu niște mere verzi și mici cât un bob de mazăre. Rupând un măr, Habarnam îl gustă și—l scuipă imediat de acru ce era. Nu departe erau și pere lunare pitice. Habarnam gustă o pară lunară, dar era extrem de tare și foarte acră — probabil că încă nu era coaptă. Aruncând—o cât colo, Habarnam căută să se mai pricopsească cu ceva de—ale gurii. Merele și perele lunare îi stârniseră pofta de mâncare, căci trecuse multă vreme de când mâncase ultima dată. Făcând câțiva pași, se pomeni în fața unui gard de scânduri înalt, de—a lungul căruia erau niște tufe cu ghimpi în care creșteau fructe mici, roșii.

După ce le gustă, Habarnam se convinse că e vorba de zmeură lunară pitică. La gust nu se deosebea cu nimic de zmeura de pe Pământ, atâta doar că era foarte mică. Habarnam începu să—și îndese în gură zmeură lunară, numai că oricât ar fi mâncat, nu se putea sătura defel. Așa că nu reuși cu nici un chip să—și potolească foamea.

Dacă ar fi fost mai atent, Habarnam ar fi putut observa că de multă vreme, de după tufe, doi ochi îl urmăreau cu atenție. Erau ochii unui prichindel lunar pe care—l chema Tix. Acesta era îmbrăcat într—o jachetă roșcată, roasă în coate, iar pe cap purta un chipiu tot roșcat, plin de pete și cu o formă cam anapoda. Avea niște pantaloni care de obicei se poartă băgați în cizme, dar el nu purta cizme, ci sandale pe care le încălțase fără șosete. În mână avea o mătură pe care o ținea înclinată exact ca pe—o armă, de parcă s—ar fi pregătit să pornească la atac.

Fără să bănuiască nimic, Habarnam continuă să mănânce cu mare poftă zmeură, când deodată de jos se auzi un pocnet și simți că ceva îl strânge cu putere de un picior. Habarnam țipă de durere și, aplecându—se, văzu că piciorul îi era prins într—o capcană. În aceeași clipă, Tix, care—i urmărea toate mișcărilor, sări din locul în care stătea la pândă și, fugind spre Habarnam, îi trase cu toată puterea o mătură în cap.

—Nemernic ce ești! Vasăzică înfuleci zmeură! strigă Tix, agitând mătura.

—Ce înseamnă asta? făcu indignat Habarnam. De ce m—ai lovit cu mătura? Și mai e și o capcană aici!

Dar Tix nu—l auzi și turui mai departe:

—Te—nvăț eu să mai înfuleci zmeură! repetă el, sucindu—i mâinile la spate și legându—i—le cruciș cu o frânghie.

Habarnam ridică din umeri.

—Nu înțeleg ce se întâmplă, bombăni el.

—Te duc chiar acum la domnul Ploșniță și o să—nțelegi! amenință Tix.

—Cine—i domnul Ploșniță? întrebă Habarnam.

—O să vezi tu cine e. Iar acum, marș! spuse Tix și trase de frânghie cu atâta putere, că Habarnam fu cât pe ce să cadă.

—Cum să merg, nu vă duce mintea la atâta lucru? Nu vedeți că piciorul mi—e prins în capcană? spuse Habarnam.

—Ia te uită ce mofturi face! Cică piciorul îi e prins în capcană... boscorodi Tix.

Se aplecă totuși și—l eliberă din capcană.

—Hai, marș, lasă vorba! comandă el și, fără să lase din mâini capătul frânghiei cu care erau legate mâinile lui Habarnam, îl împinse cu mătura în spate. Nu cumva să—ți treacă prin minte să fugi, că de mine oricum nu scapi!



Drept răspuns Habarnam nu făcu decât să ridice din umeri. De fugit, nu putea să fugă, fie și numai pentru că piciorul strâns în capcană îl dureau foarte tare. Mergea prin livadă șchiopătând și în urma lui, fornăind supărat, mergea Tix, cu mătura pe umăr. Când ieșiră din livadă o luară pe lângă niște straturi lungi de castraveți și de roșii lunare. Deși lui Habarnam nu—i ardea de nimic, se uită totuși înjur și observă că roșiile și castraveții lunari erau de zece ori mai mici decât cei cu care era obișnuit pe Pământ.

În depărtare, trei prichindei stropeau straturile cu legume. Doi scoteau apa cu o pompă de mână, iar al treilea direcționează cu furtunul. Apa țâșnea în sus, iar picăturile cădeau apoi în ploaie.

În curând straturile de castraveți și de roșii se terminară și începură straturile de căpșuni lunare. Printre straturi erau câțiva prichindei care adunau căpșunile coapte și le așezau în coșuri rotunde, împletite. Unul dintre prichindeii care lucrau îl văzu pe Tix cu Habarnam și strigă:

—Hei, Tix, iar ai prins un hoț?

—Iar, păi cum altfel? răspunse Tix, zâmbind mulțumit de sine.

—Îl duci la domnul Ploșniță?

—La domnul Ploșniță, păi la cine!

—Și pe—asta îl hăituiți cu câinii? întrebă un alt prichindel, oprindu—se din lucru.

—Asta doar domnul Ploșniță știe. îl hăituim cu ce va ordona dumnealui.

—Bestiilor! mârâi unul dintre prichindeii care lucrau.

—Poftim?

—Bestiilor, zic. Tu și cu domnul Ploșniță asta al tău!

—Îți arăt eu ție bestii! se răsti Tix. Mă duc și—i raportează domnului Ploșniță că vă dați drumul la gură în loc să munciți. Vă treziți pe drumuri una—două!

Prichindeii se apucară de lucru în tăcere. Tix îl împinse cu mătura pe Habarnam și porniră mai departe. Urcară o colină și Habarnam văzu o casă frumoasă cu etaj și cu o terasă mare. În jurul casei erau răzoare cu flori. Erau aici și margarete lunare, și panseluțe, și condurași, și rezedă lunară, și ochiul—boului. Sub ferestre creșteau tufe de liliac lunar. Toate arătau la fel ca florile de pe Pământ, numai că erau mult mai mici. De altfel, Habarnam începuse să se obișnuiască cu plantele mici de pe Lună și nu se mai mira deloc.

Domnul Ploșniță ședea pe verandă. Era un prichindel cam gras, cu obraji roșii și cu o chelie mare, rozalie. Avea ochii ca două mici crăpături, iar sprâncene nu avea aproape deloc, de aceea fața lui părea că exprimă veselie și bunătate. Era îmbrăcat într—o pijama largă de mătase maro—închis cu dungulițe albe, iar în picioare avea papuci de casă.



Ședea la masă și făcea patru lucruri în același timp:

1) bea ceai; mânca pâine albă cu dulceață;

2) citea ziarul;

3) alunga neconținut muștele și scuipa cu obidă: ele roiau deasupra lui, i se așezau pe chelie și—i cădeau în ceai.

Domnul Ploșniță făcea toate cele patru treburi cu atâta zel, încât curgeau apele pe el: șiroaie de sudoare îi alunecau de pe chelie direct pe obraji și după ceafă, intrându—i pe sub guler. Se vedea de la o poștă că asta nu—i face deloc plăcere, deoarece lua tot timpul prosopul de pe spătarul fotoliului și dintr—o mișcare își ștergea chelia udă leoarcă, încercând în același timp să—și șteargă și gâtul, apoi punea prosopul la loc, nu înainte de a—l învârti deasupra capului pentru a alunga muștele.

Văzându—l pe Tix apropiindu—se de casă împreună cu Habarnam, domnul Ploșniță lăasă deoparte ceașca cu ceaiul neterminat și așteptă curios să vadă ce se va mai întâmpla.

—Iată hoțul, domnule Ploșniță, l—am prins, spuse Tix, oprindu—se cu tot cu Habarnam la o distanță respectabilă.

Domnul Ploșniță se ridică de la masă, se apropie de scările pe care se cobora din verandă și, punându—și pe burtă mâinile durdulii, începu să—l cerceteze pe Habarnam din cap până—n picioare.



—După cum văd, a căzut în capcană, nu—i așa? întrebă el în cele din urmă.

—Întocmai, domnule Ploșniță. Înfuleca zmeură și a căzut în capcană.

—Aha, făcu Ploșniță. Ți arăt eu ție! Ai să mă ții minte! De ce—ai înfulecat zmeură, ia zi?

—N—am înfulecat, am mâncat pur și simplu, îl corectă Habarnam.

—O, ce supărăcios suntem! zâmbi ironic domnul Ploșniță. O vorbă nu—ți poate spune omul! E—n regulă! Zi—mi de ce—ai mâncat—o?

—Ei, de ce... Voiam să mănânc.

—Ah, sărăcuțul! exclamă Ploșniță cu prefăcută compasiune. Auzi la el: „Voiam să mănânc!” Ți arăt eu ție! O să mă ții minte! Ce, e zmeura ta? Răspunde!

—De ce să nu fie a mea? spuse Habarnam. Doar n—am luat—o de la nimeni. Am rupt—o singur de pe tufă.

De furios ce era, Ploșniță țopăi pe picioarele lui scurte.

—Ți arăt eu ție! O să mă ții minte! strigă el. N—ai văzut că aici e proprietate privată?

—Ce proprietate privată?

—Cum ce? Nu cumva nu recunoști proprietatea privată? întrebă Ploșniță bănuitor.

—De ce să n—o recunosc? se fâstâci Habarnam. O recunosc, numai că nu știu ce fel de proprietate e asta. La noi nu există proprietate privată. Noi semănăm totul împreună, copacii îi sădim împreună, iar apoi fiecare își ia ce—i trebuie. Avem de toate din plin.

—Unde la voi? Care voi? Ce aveți din plin? Pentru astfel de vorbe ar trebui să fii dus direct la poliție! Ți arată ei! O să—i ții minte! se înfurie Ploșniță, agitându—și mâinile și nelăsându—l pe Habarnam să scoată nici o vorbă.

În cele din urmă, bătu din palme și strigă:

—Tex!

La acest strigăt apăru imediat un prichindel în aceeași ținută ca Tix, însă fără chipiu. Văzându—l, Ploșniță pocni din degete și arată cu mâna înspre podea, lângă el. Tex înțelese într—o clipă ce i se cerea și, apucând fotoliul de lângă masă, îl puse în spatele lui Ploșniță. Fără să se grăbească, acesta se lăsă în fotoliu.

—Ia adu—l încoace pe... spuse el. Aăă... da, pe Lord. Tex fugi de îndată să îndeplinească porunca.

—Norocul tău e că sunt un prichindel cumsecade, îi spuse Ploșniță lui Habarnam. N—o să te dau pe mâna poliției. Cu poliția e mai bine să n—ai de—a face. N—avem nimic de câștigat, nici eu, nici tu, naiba s—o ia!

Între timp apăru Tex cu un câine mare și lăptos pe care—l ținea în lanț.

—Așa să fie, Ți dau drumul, continuă Ploșniță adresându—i—se lui Habarnam. Ia—o la fugă, pușor, da' repejor, că altfel cățelul ăsta o să te cam muște... Eliberează—l! îi ordonă el lui Tix.

Tix îi dezlegă lui Habarnam mâinile.

—Acum fugi, ce mai aștepți? făcu Ploșniță. Sau poate vrei să asmuțim câinele pe tine? Hai, Tex, asmute câinele.

Văzând că treaba ia o întorsătură nedorită, Habarnam o luă la sănătoasa, între timp Tex desfăcu lanțul și dulăul cel lăptos se repezi după Habarnam.

—Șo pe el, Lord, șo pe el, făcu bucuros Ploșniță și începu să bată din palme.

Văzând că dulăul îl ajunge din urmă, Habarnam coti brusc într—o parte. Din inerție, câinele goni mai departe drept înainte. Habarnam repetă procedeul de fiecare dată când Lord ajungea aproape de el, și dulăul nu reuși să—l muște nici măcar o dată. Fugeau amândoi în jurul casei, prin răzoarele cu flori. Rupte din rădăcini, margaretele, mușetelul, panseluțele și lalelele zburau de sub picioarele lor în toate părțile.

—Mușcă—l, Lord, făcu obosit Ploșniță. Ce aștepți? Nu ești în stare să te descurci cu pungașul ăsta? Pe el! Ah, ce măgar! Ți arăt eu! O să mă ții minte! Hei, Tex!

—Ce porunciți, stăpâne? întrebă Tex și se înclină respectuos în fața lui Ploșniță.

—Să—l aduci imediat aici pe... ăăă... Adu—l pe Nero.

—Am înțeles, să trăiți! mormăi Tex și dispăru.

Se întoarse într—o clipă cu un câine fără coadă, vânjos, cu labe lungi și subțiri și cu blană scurtă, maronie.

—Dă—i drumu'! strigă Ploșniță. Hai, șo pe el, Nero!

Văzând că lui Lord i—au sosit întăriri, Habarnam își dădu drumul pe povârniș în jos și începu să alerge prin straturile cu căpșuni. Căinii se luară după el fără să aleagă drumul și călcară fără milă tot ce

le ieșea în cale.

—Ce faaac? Ce faaac? urlă Ploșniță, coborând scările și apucându—și chelia cu mâinile. Îmi distrug straturile cu căpșuni. Nero, Lord, înhățați—l, praf să—l faceți! Încercuiți—l! Încolțiți—l! Ah, nătarăilor, prostănacilor, idioților! Doi idioți nu pot să—i vină de hac unui tâmpit!... Și voi, ce căscați gura? strigă Ploșniță la prichindeii care lucrau. Prindeți—l! Stați și vă hliziți, tâmpiților! V—arăt eu vouă!

Prichindeii lăsară lucrul și începură să fugă peste straturi în urma câinilor. Ploșniță își dădu seama imediat că treaba asta nu—i deloc bună pentru căpșuni.

—Înapoi! strigă el. V—arăt eu cum să călcați căpșunii în picioare! O să mă țineți minte!

Prichindeii se opriră. Ploșniță se repezi să—l prindă pe Habarnam și nimeri cu piciorul într—o capcană.

—Ce—i asta? țipă el, chircindu—se de durere. Hei, Tix, Tex, ce vă holbați, căscaților? Ticăloșilor, vă arăt eu, o să mă țineți voi minte! Ați pus capcane peste tot! Dați—mi drumul, mișeilor, că nu știu ce vă fac!

Tix și Tex fugiră spre Ploșniță să—i elibereze piciorul din capcană, între timp, Habarnam, Lord și Nero se mutară în straturile de castraveți și de roșii. Într—o clipă totul arăta așa de rău, încât nu—ți mai puteai da seama unde crescuseră castraveții și unde fuseseră roșiile.

—Au—au—au! Ce fac ăștia acolo? strigă Ploșniță înfuriat la culme. Hei, Tix, Tex, ce căscați gura, nătarăilor? Aduceți cât mai repede pușca, îl omor ca pe—un câine, să mă țină minte!

Tix și Tex dispărură imediat și într—o clipă se întoarseră cu pușca.

—Împușcați—l! strigă Ploșniță, improșcând cu salivă. Nu—mi pasă ce—o să iasă din asta!

Tix, în mâinile căruia se afla pușca, se pregăti și trase. Glonțul şuieră la doi pași de Habarnam.

—Păi așa se trage? Așa se trage? strigă Ploșniță enervat. Dă pușca încoace. Vă arăt eu cum se trage!

Luă pușca de la Tix și trase, dar nu—l nimeri pe Habarnam, ci pe Nero. Bietul câine schelălăi sălbatic. Sărind în sus și făcând un salt în aer, căzu pe spate și rămase întins, cu labele—n sus.

—Vedeți, prostănacilor? strigă Ploșniță, ducându—și mâinile la cap. Din cauza voastră am omorât câinele.

Văzând că s—a ajuns la împușcături, Habarnam fugi spre gard și, adunându—și toate puterile, îl trecu dintr—o săritură.

—Ah, de—ăsta—mi ești! Începu să strige mânios Ploșniță. N—am să ți—o iert! Îți arăt eu ție! O să mă ții tu minte!

Și își trase un pumn zdravăn în chelia roșie ca para focului, apoi scuipă de ciudă și plecă acasă să—și socotească pierderile pricinuite de Habarnam.



CAPITOLUL IX. CUM S—A ÎNTÂLNIT HABARNAM CU TROSC ȘI PLEOSC



Scăpând de urmăritori, Habarnam goni într—un suflet pe o stradă mărginită în ambele părți de garduri înalte. De după garduri se auzea un lătrat continuu și lui Habarnam i se păru că cei doi dulăi încă se mai țin după el. De teamă nici nu mai vedea pe unde fuge și începu să—și vină în fire doar când se pomeni pe o stradă plină de lume. Abia acum întoarse capul și văzu că urmăritorii nu mai sunt pe urmele lui.

Pe trotuare circulau prichindei lunari: nimeni nu fugea nicăieri, nimeni nu urmărea pe nimeni, nimeni nu voia să—i facă vreun rău lui Habarnam. Aici nu mai erau gardurile acelea de scânduri. De ambele părți ale drumului erau clădiri înalte la parterul cărora se aflau diferite magazine.

Seara se lăsă încet. Peste tot se aprinseră felinare. Dinăuntrul magazinelor venea o lumină blândă, ce se revărsa prin vitrine. Pe pereții clădirilor scânteiau luminițele multicolore ale reclamelor luminoase. Cu cât Habarnam mergea mai departe, cu atât străzile erau mai largi, clădirile mai înalte, magazinele mai elegante, iar reclamele mai strălucitoare. Străzile erau traversate de poduri metalice măiestrit arcuite și de pasarele pe care te puteai distra în fel și chip: erau acolo leagăne, carusele, tobogane, călușei, biciclete zburătoare precum și Roata Dracului de diferite tipuri și dimensiuni. Toate acestea se învâteau, se legănau, se clătinau, săreau, se zguduiau și străluceau în lumina a mii de beculțe electrice.

Dintre toate aceste minunății, într—un fel cu totul aparte, ieșea în evidență o Roata Dracului care nu se învârtea cum se învârte una obișnuită, ci se clătina în toate părțile, de parcă avea de gând să se prăbușească în capul trecătorilor.

Mii de prichindei se cățarau pe scări ca să se dea în leagăne, pe călușei mecanici de lemn, să se plimbe pe frânghie deasupra străzii, pe o bicicletă specială, să se învârtă în carusele sau măcar în Roata Dracului.

Jos, de—a lungul trotuarelor, erau oglinzi care deformau imaginea și fiecare putea să râdă după pofta inimii, uitându—se la imaginea lui alungită sau turtită, deformată în cel mai nefiresc mod cu putință.

Tot aici, în fața numeroaselor restaurante și cafenele, erau măsuțe așezate direct pe trotuar. Mulți prichindei stăteau aici și luau cina, beau ceai, cafea sau apă minerală cu sirop, mâncau înghețată sau pur și simplu luau o gustare. Unii dansau pe muzica ce răsună din toate părțile. Chelnerii și chelnerițele alergau cu tăvile printre măsuțe și aduceau clienților mâncăruri de tot felul.



Văzându—i pe prichindeii care luau cina, Habarnam își aminti că de multă vreme voia să mănânce. Fără a sta pe gânduri, se așeză la o măsuță liberă. Imediat sări un chelner într—un costum negru impecabil și—l întrebă ce ar dori să mănânce. Habarnam vru să mănânce o farfurie de supă, după care ceru să i se aducă o porție de macaroane cu brânză, apoi mai mancă două porții de sarmale, bău o ceșcuță de cafea și mancă înghețată de căpșune. Toate acestea se dovediră a fi deosebit de gustoase.

După ce se satură, Habarnam se simți fericit și bun. De bucurie, îi veni să cânte sau să facă cuiva o surpriză plăcută. Stătea la masă, asculta muzica, se uita la dansatori, îi studia pe lunaticii de la mesele vecine. Aceștia discutau cu însuflețire și zâmbeau veseli. Toți aveau fețe blânde și prietenoase.

Și prichindelul în negru, care—l servise pe Habarnam, se uita la el prietenos.

„Păi aici e foarte bine! se gândi Habarnam binedispus. Se vede că și pe Lună locuiesc prichindei buni!”

Tot ce i se întâmplase până în acel moment i se părea un vis absurd, de care nici nu merita să—și mai amintească.

Ridicându—se de la masă și fluturând mâna înspre chelner în semn de rămas—bun. Habarnam dădu să plece, dar chelnerul îl ajunse repede din urmă și, zâmbindu—i amabil, îi spuse:

—Ai uitat de bani, dragă prietene.

—De ce? întrebă cu un zâmbet plăcut Habarnam.

—De bani, dragă prietene, de bani!

—De care bani, dragă prietene?

—Păi, dragă prietene, n—ai dat banii.

—Banii? făcu dezorientat Habarnam. Ce înseamnă asta, dragă prietene? Aud pentru prima dată de bani, ca să zic așa.

Zâmbetul dispăru instantaneu de pe fața chelnerului, ba acesta chiar se făcu livid de furie.

—Deci așa! mormăi el. Auzi pentru prima dată de bani? Asta nu se termină cu bine!

Apucându—l pe Habarnam de braț, îl trase deoparte și, scoțând un fluier din buzunar, începu să fluiera. Din întuneric apăru imediat un prichindel bine făcut, îmbrăcat într—un veston albastru—închis, cu nasturi metalici strălucitori și cu o cască de metal pe cap. În mână ținea un baston greu de cauciuc, iar la brâu avea un pistol în toc.

—Domnule polițist, asta nu vrea să scoată banii, se plânse chelnerul de Habarnam.

—Cum îndrăznești să nu—i dai banii, vită? răzni polițistul, punându—și mâinile în șolduri și scoțându—și burta în față.

—În primul rând, nu sunt vită, răspunse cu demnitate Habarnam, iar în al doilea rând, nu am nici un fel de bani. N—am luat nici un fel de bani de la el și nici măcar nu i—am văzut.

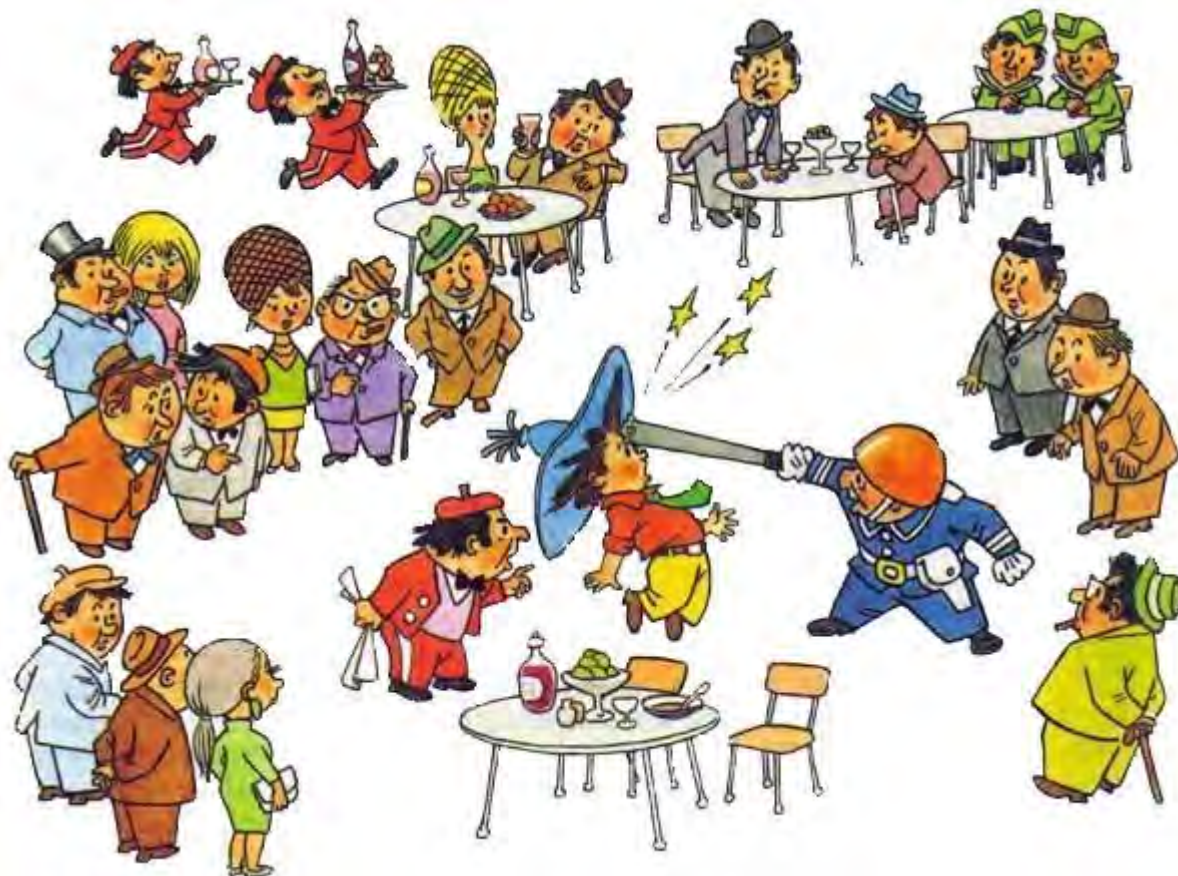
—Da' pe—asta l—ai văzut? întrebă polițistul și—i vârî sub nas bastonul de cauciuc.

Habarnam își dădu capul pe spate fără să vrea.

—Ce—i asta, după părerea ta? întrebă polițistul. Hai, miroase—l! Habarnam mirosi prudent vârful bastonului.

—Trebuie să fie un baston de cauciuc, bâigui el.

—„Un baston de cauciuc"! îl imită polițistul. Se vede că ești un prost! Este un baston de cauciuc, modern, cu șocuri electrice. Pe scurt, este un BDCMCȘE. Hai, drepti! ordonă el. Drrrrepti! Și nici o vorrrrbă.



Habarnam ridică mecanic capul și luă poziția de drepti. Polițistul îi atinse fruntea cu vârful bastonului și se auzi un pocnet scurt. Șocul electric fu atât de puternic, încât lui Habarnam îi săriră scântei din ochi, capul începu să—i huruie și se clătină, nefiind în stare să stea drept. Luându—l pe Habarnam de guler, polițistul începu să—i cotrobaie prin buzunare și, negăsind nimic, îl târî prin mulțimea ce începuse să se adune.



—La o parte! Și nici o vorbă! țipă el, agitând amenințător bastonul. Mulțimea se împrășteie rapid. Polițistul îl târî pe Habarnam pe stradă, coti pe o străduță îngustă și se opri lângă o dubă neagră de poliție cu un gemuleț zăbreleit. Deschizând larg ușa din spate, arătă imperativ cu degetul înspre Habarnam și, încruntându—și sprâncenele, zise:

—Marș!

—Cum adică „marș”? întrebă Habarnam nedumerit.

—Adică urcă odată, până nu mă înfurii! răcni polițistul. Văzând că Habarnam nu urcă, îl lovi tare cu bastonul în spate, încât acesta făcu un salt și zbură direct în mașină.

Habarnam nici nu apucă să—și dea bine seama ce se întâmplase, că ușa se și trânti în spatele lui. Ridicându—se din mizeria de pe jos, Habarnam împinse ușa cu umărul, dar aceasta nu se deschise. Atunci începu să bată tare cu pumnul în ea și să strige:

—Hei, ce se—ntâmplă?

Polițistul nu catadicsi să—i răspundă, urcă în cabină lângă șofer și ordonă:

—La secție! Urgent!

Motorul porni. Automobilul se hurduca pe caldarâm și peste un sfert de ceas Habarnam era deja la secție. Polițistul, pe care—l chema Trosc, îl predă unui alt polițist, pe nume Pleosc. Polițistul Pleosc era îmbrăcat cu aceeași uniformă ca a lui Trosc, numai că nasturii de la vestonul lui nu străluceau atât de tare ca nasturii lui Trosc. Probabil că serviciul polițistului Pleosc nu se desfășura în aer liber, ci într—o încăpere închisă, prost ventilată, de aceea metalul din care erau făcuți se oxidase cu timpul.

Pereții încăperii erau ticsiți cu dulapuri înalte, în care erau arhivate informațiile despre diverșii infractori. În mijlocul camerei era o masă de stejar cu picioare drepte, masive. Într—o parte a mesei era un aparat de fotografiat, iar în cealaltă un aparat Roentgen cu ajutorul căruia arestații erau verificați dacă nu ascund în stomac bunurile furate, bineînțeles înghițite înainte să fie prinși. Lângă ușă era un dispozitiv de măsurat înălțimea delincvenților. Acesta era alcătuit dintr—o riglă verticală gradată și o plăcuță mobilă.

Pe masă erau un telefon, o cutie cu formulare pentru înregistrarea celor arestați, o cutiuță plată cu tuș negru pentru luarea amprentelor și casca metalică a lui Pleosc. De dragul exactității, trebuie semnalat următorul lucru: casca lui Pleosc nu strălucea atât de tare cum strălucea casca lui Trosc. Acest lucru s—a putut observa foarte bine atunci când, după ce a intrat în cameră, Trosc și—a pus casca pe masă lângă casca lui Pleosc. Tot atunci s—a putut vedea clar că Trosc și Pleosc semănau foarte bine: amândoi erau fâlcoși, aveau fața lată, fruntea îngustă și un păr negru, aspru, tuns periuță, ce le creștea chiar de la sprâncene.

În ciuda asemănării fizice, caracterele celor doi se deosebeau foarte tare. Trosc era un prichindel supărăcios care nu suporta nici un fel de discuții, după cum el însuși spunea, Pleosc, dimpotrivă, era mare amator de pălăvrăgeală și chiar de glume. Imediat ce ușa se închise după Trosc, Pleosc îi spuse lui Habarnam:

—Dă—mi voie să—ți spun, pușor, că în toată secția asta de poliție eu sunt numărul unu, deoarece, când ajungi aici, prima față pe care o vezi e a mea. Hi—hi—hi—hi! Nu—i bună gluma?



Fără a—i da răgaz lui Habarnam să răspundă, continuă:

—Prima mea obligație este să stabilesc identitatea fiecărui infractor prins, adică, în cazul de față, a dumitale.

—Dar eu nu sunt infractor! obiectă Habarnam.

—Toți spun așa, pușor, îl întrerupse Pleosc, deoarece scopul fiecărui infractor este să pună poliția pe o pistă falsă, să înșire, ca să zic așa, verzi și uscate și apoi să dispară. Trebuie însă să te previn, pușor, că nu vei reuși să faci asta, pentru că avem metode de investigare foarte precise și te vei convinge singur

de asta. Te rog să—mi spui cum te cheamă.

—Habarnam.

—Vezi? Spui că te cheamă Habarnam, dar de unde să știu eu că Habarnam e numele dumitale adevărat? Poate că sub numele de Habarnam se ascunde un infractor periculos. Știm noi că infractorilor le place să—și schimbe numele. De exemplu, dumneata. Astăzi, să zicem că ești Habarnam, mâine — Știetot, poimâine — vreun Dracuştie. Hi—hi—hi! Bună glumă, nu—i așa? Pas de te mai descurcă! Cu toate astea ne descurcăm de minune. Îndrăznesc să—ți atrag atenția asupra celor trei dulapuri. În ele sunt stocate semnalmentele tuturor infractorilor cu care am avut de—a face. Dacă am începe să căutăm semnalmentele dumitale în toate trei dulapurile, poate că n—am termina nici în trei ani. Pentru accelerarea anchetei, îi împărțim pe infractori în trei categorii. În primul dulap sunt păstrate semnalmentele infractorilor înalți, în al doilea — ale celor de statură medie, iar în al treilea — ale celor scunzi. Ca să le găsec pe ale dumitale, trebuie să—ți măsoar înălțimea.

—Nu puteți avea semnalmentele mele, deoarece eu am sosit abia astăzi pe planeta dumneavoastră, spuse Habarnam.

—Toți spun la fel, puișor! exclamă Pleosc, fără să asculte ce—i spune Habarnam. Te rog să te ridici o clipă să te măsoar. Așa... Stai drept! Lipește călcâiele! Drepti!

Spunând asta, Pleosc îl lipi pe Habarnam cu ceafa de rigla verticală și, coborându—i deasupra capului plăcuța mobilă, se uită la diviziunea indicată de săgeată.

—Așa, zise el. Înălțimea dumitale exprimată în unități standard este șaptezeci și doi. Deci ești un prichindel de statură medie, și semnalmentele dumitale trebuie căutate în cel de—al doilea dulap. Desigur, asta nu e tot. După cum te poți convinge și singur, în fiecare dulap sunt trei compartimente: în compartimentul de sus sunt prichindeii cu cap mare, în cel din mijloc — prichindeii cu cap de mărime mijlocie, și, în sfârșit, în cel de jos — cei cu cap mic. Ia să măsurăm circumferința capului... Așa... treizeci de unități. Deci ai capul mare, prin urmare, trebuie să te căutăm în compartimentul de sus. Dar asta încă nu e tot. După cum vezi, în fiecare compartiment sunt câte trei rafturi. Pe primele rafturi îi avem pe prichindeii cu nas lung, pe rafturile din mijloc sunt cei cu nas mediu, iar pe cele de jos sunt prichindeii cu nas mic. Îți măsurăm nasul și observăm că este de doar două unități și jumătate, deci este mic. Așadar, semnalmentele dumitale trebuie căutate pe raftul de jos al compartimentului de sus din cel de—al doilea dulap. Asta e o nimica toată, deoarece formulele cu semnalmente sunt aranjate după înălțime. Infractorii cu înălțimea de șaptezeci și unu nu ne interesează, le punem deoparte; nu ne interesează capetele de douăzeci și opt și de douăzeci și nouă — la o parte; nu ne interesează nasurile de trei și jumătate — le lăsăm deoparte. Și iată formularul dumitale, cu toate datele exacte: înălțimea — șaptezeci și doi, circumferința capului — treizeci, nasul — doi și jumătate... Știi cine ești?

—Cine? Întrebă speriat Habarnam.

—Renumitul bandit și tâlhar pe nume Frumușelu, care a prădat șaisprezece trenuri, a jefuit zece bănci, a evadat din închisoare de șapte ori (ultima dată anul trecut, după ce a mituit paza) și a furat bunuri în valoare de douăzeci de milioane, spuse Pleosc, râzând fericit.

Tulburat, Habarnam începu să dea din mâini:

—Da' de unde! Ce spuneți? Nu sunt eu ăsta!

—Ba da, dumneata ești, domnule Frumușelu. De ce te rușinezi? Cu—atâta bănet cât ai dumneata, chiar n—ai de ce să te rușinezi. Mă gândesc că din douăzeci de milioane ți—o mai fi rămas ceva. Fără îndoială că ai pus ceva deoparte. Dă—mi din milioanele astea măcar o sută de mii și—ți dau drumul. Oricum, în afară de mine nu știe nimeni că dumneata ești renumitul tâlhar Frumușelu. Iar în locul dumitale trimit la închisoare un vagabond și totul va fi în regulă, pe onoarea mea!

—Vă înșelați, vă asigur! spuse Habarnam.

—Asta—i bună! Să—ți fie rușine, domnule Frumușelu! Nu cumva îți pare rău de o sută de mii, acolo!... Cu așa venituri ca ale dumitale, nu mi—ar părea rău nici de două sute de mii, numai să fiu liber! Bine, dă—mi măcar cincizeci de mii... Hai, fie, douăzeci... Mai puțin nu pot, pe onoarea mea! Dă—mi douăzeci de mii și—ți dau drumul.

—Pur și simplu nu înțeleg despre ce vorbești, făcu Habarnam, desfăcându—și larg mâinile... Eu nu sunt Frumușelu și...

—Știu, știu ce vrei să spui, îl întrerupse Pleosc. Nu ești Frumușelu, n—ai furat nici un ban, dar uită—te și dumneata, tot ce e aici, în formular, este al dumitale. Înălțimea — șaptezeci și doi. Este înălțimea

dumitale ori ba? Capul — treizeci. E capul dumitale? Nasul — doi și jumătate... În plus, iată—ți și fotografia.

Habarnam se uită la fotografia lipită de formular și spuse:

—Nu e fotografia mea! Nu semăn deloc cu prichindelul ăsta!

—Corect! Nu semeni deloc! Dar de ce? Pentru că ți—ai schimbat înfățișarea. Cu bani se poate orice, puișor. Să—ți schimbi înfățișarea, să—ți faci un nas mai mare... Am avut astfel de cazuri.

—Nu mi—am făcut nasul mai mare! răspunse indignat Habarnam.

—Toată lumea spune la fel, crede—mă. Mă rog! Nu vrei să dai douăzeci de mii, dă măcar zece... Dacă ajungi la închisoare, o să dai mai mult. O să te jumulească de ultimul bănuț și din milionar ajungi cerșetor — o să plângi amar! Dă—mi măcar cinci mii... măcar o mie!... Ce vrei, să—ți dau drumul gratis? Nu, o să te trimit câteva zile în arest, poate că acolo te răzgândești, iar acum să îndeplinim formalitățile.

Scoțând din sertar un formular nou, Pleosc notă pe el numele lui Habarnam, înălțimea, dimensiunea capului și a nasului, îl fotografie, îl scana cu aparatul Roentgen, după care îi mânji mâinile cu tuș și—l puse să—și lase amprente pe formular.

—Vom trimite amprente la analiză și le vom compara cu amprentele lui Frumușelu, și atunci sper că o să te convingi că dumneata ești dumneata, adică Frumușelu, și n—o să mai ai nimic de obiectat... Iar acum sunt nevoit să—mi iau la revedere.

Pleosc apăsă butonul soneriei electrice și în ușă apăru polițistul Flic — și el era fâlcos, avea o față inexpressivă, o frunte îngustă și părul tuns foarte scurt.

—La zdup! ordonă scurt Pleosc, arătând cu mâna în direcția lui Habarnam.

Flic se uită încruntat la Habarnam și îi deschise ușa:

—Marș!

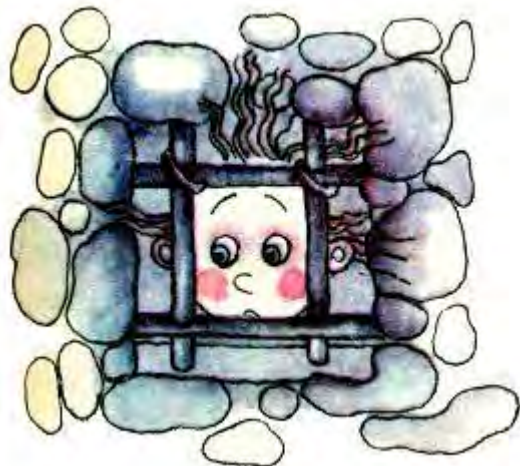
Văzând că Habarnam vrea să spună ceva, acesta scutură amenințător bastonul de cauciuc și croncăni întocmai ca o cioară:

—Ma—aarrș, ți—am zis! Și nici o vorrbă!

Dându—și seama că vorbele n—au într—adevăr nici un rost, Habarnam dădu din mână a neputință și ieși pe ușă.



CAPITOLUL X. ÎN AREST



Sectorul arestaților din secția de poliție, sau pe scurt „zdupul”, cum îl botezaseră chiar ei, era o cameră mare ce amintea de cala unei corăbii, unde, pe numeroasele polițe, în loc de parâme și odgoane, erau închiși prichindei obișnuiți. În mijlocul încăperii era o sobă de fontă de la care porneau în toate direcțiile țevi lungi de tablă. În jurul sobei stăteau câțiva prichindei și coceau cartofi în jarul fierbinte. Din când în când, unul dintre ei deschidea ușița de fontă, scotea din jar câte un cartof copt, sufla tare peste el ca să—l răcească și—l dădea mai departe. Alți prichindei stăteau pe polițe sau chiar pe podea și fiecare își vedea de treaba lui: înarmat cu un ac, unul își cârpea hainele vechi, unul juca rișca la perete, iar altul povestea cui voia să asculte vreo istorioară tristă din viața lui.

Încăperea nu avea ferestre, era luminată de un singur bec ce atârna sus, de tavan. Becul era chior și lumina, cum se spune, numai cât să nu—ți scoți ochii. Imediat ce Habarnam ajunsese în arest și ușa se închisese în urma lui, începu să—și ștergă ochii cu mâinile, încercând să deslușească măcar ceva în semiîntinericul dinăuntru. Mare lucru nu obținu, reuși doar să—și mâzgălească fața cu tușul negru de pe degete.



Văzându—l pe nou—venit, câțiva prichindei curioși săriră de pe polițe și se apropiară de el. Speriat, Habarnam făcu un pas înapoi și, lipindu—se cu spatele de ușă, se pregăti să se apere.

Văzându—i fața mâzgălită, prichindeii pufniră automat în râs. Habarnam înțelese că nu are de ce să se teamă și începu să zâmbească.

—Pentru ce te—au adus aici? De ce—ai ajuns aici? Începură să întrebe prichindeii.

—Nici eu nu pricep, fraților, recunosc Habarnam. Ziceau că am furat 20 de milioane de nu—știu—ce: parcă... ferigi... sau *fertigi*...

Râsete puternice îi acoperiră cuvintele.

—Probabil *fertingi*, șopti cineva.

—Exact, exact! *Fertingi*, fraților. Dar eu habar n—am ce—s sunt ăia, pe cuvântul meu...

Toți știau că *fertingii* sunt bani, de aceea luară spusele lui Habarnam drept o glumă bună.

—După câte văd, ești mare șugubă! îi spuse lui Habarnam un prichindel care stătea în fața tuturor.

Acesta era fără cămașă: când intrase Habarnam, el tocmai cosea o gaură, iar acum stătea cu acul în mână.

—Fie, să zicem că n—ai șterpelit nimic, spuse un prichindel cu capul rotund și tuns scurt, dar de ceva tot ești tu vinovat, de te—au înhățat!

—Pe cuvântul meu, fraților, nu sunt vinovat de nimic! N—am făcut decât să iau masa într—un local și un tip mi—a zis: „Dă banii.” Dar eu nu—i luasem nici un ban!



Din nou începură să râdă toți în hohote.

—Deci ai mâncat și la sfârșit n—ai dat banii?



—Ce bani? Explicați—mi și mie, fraților, care—i treaba cu banii ăștia?

—Bine, bine, dar n—o mai ține una și bună cu banii, spuse în cele din urmă cineva. Gata cu gluma!

—Nu glumesc deloc, fraților! Chiar nu știi ce—s ăia bani.

—Ajunge! Urmează să ne mai spui că ai picat din Lună!

—Nu, fraților, de ce din Lună? Am venit de pe Pământ.

—Gluma asta nu prea ți—a reușit, zise prichindelul tuns. Dacă—i pe—așa, noi unde ne aflăm acum? Doar ne aflăm pe Pământ, unde altundeva?

—Nu, fraților! Vă aflați pe Lună.

—Ca să vezi! râse prichindelul fără cămașă. După părerea ta, unde—i Luna? Luna e în jurul Pământului. Uite—acolo, sus! făcu el și îndreptă în sus acul pe care—l ținea în mână. Luna este bolta cerească, iar Pământul este uscatul. În toate cărțile scrie asta. Iar Pământul nostru se învâрте în interiorul Lunii, exact ca un titirez. Ai priceput?

—Asta știu, răspunse Habarnam. Numai că habar n—aveam că și Pământul ăsta al vostru se numește tot Pământ. Eu vă vorbesc despre un alt Pământ, despre planeta care se află acolo, departe, dincolo de Luna asta a voastră.

—A, deci tu de—acolo ai venit? Întrebă cu prefăcută mirare prichindelul cel tuns.

—De—acolo, confirmă Habarnam.

—Așa deci! dădu din cap Tunsu. Păi atunci hai repede să te speli, frățioare, că ia uite ce te—ai mai murdărit pe când zburai.

Habarnam se duse la chiuvetă și începu să se spele la robinet. Prichindeii începură să discute aprins între ei. Unii spuneau că Habarnam inventează intenționat tot felul de povești, ca să deruteze poliția; alții ziceau că e pur și simplu un prostănac care îndrugă vrute și nevrute, iar alții hotărâră că e nebun și gata. Prichindelul fără cămașă îi asigura pe ceilalți că Habarnam se scrântise la cap citind cărțile în care scria negru pe alb că dincolo de Lună sunt planete uriașe și stele pe care, chipurile, trăiesc prichindei. Probabil că Habarnam își închipuie că a ajuns aici tocmai de pe o astfel de planetă. Nebunii își închipuie întotdeauna că sunt mari personalități, figuri celebre sau exploratori temerari.

Între timp, Habarnam terminase cu spălatul și întrebă:

—Unde—i prosopul?

—Și mai ce?! pufni în râs prichindelul tuns. Aici ești la zdup, nu la hotel. Ai înțeles? Chestii de lux, cum e prosopul, n—au ce căuta aici.

—Și cum te ștergi?

—Te usuci și gata. Uite, dacă vrei, stai lângă sobă, să te usuci. Habarnam se așeză lângă prichindeii care se încălzeau la sobă. Prichindelul cel tuns se așeză și el alături.

—Deci tu într—adevăr nu știi ce—s ăia bani? Îl întrebă el pe Habarnam.

—Chiar așa, habar n—am, răspunse Habarnam.

—Atunci să—ți arăt, spuse prichindelul și scoase din buzunar câteva monede.

—Uite, vezi? Moneda asta mică se numește centișor, iar asta, un pic mai mare, e de doi centișori. Uite încă una identică, o vezi?, doi centișori, iar aici sunt două de câte cinci centișori, vezi? Deci, în total, am cincisprezece centișori. O sută de centișori fac un *ferting*.

—Și la ce—s buni centișorii ăștia? Întrebă Habarnam.

—Cum la ce? se miră Tunsu. Cu ei poți să cumperi ce vrei!

—Cum adică să cumperi? nu înțelese Habarnam.

—Ia uite ce prostănac! Să cumperi înseamnă să cumperi! explică Tunsu. Uite, de exemplu, tu ai o pălărie, iar eu am cincisprezece centișori, cum bine vezi. Eu îți dau ție cei cincisprezece centișori, iar tu îmi dai pălăria. Vrei?

—De ce să—ți dau pălăria? Întrebă Habarnam. Pălăria o poți purta, dar cu centișorii ce faci? Sunt de metal și sunt mici.

—Ba creierul tău e mic! Cine are centișori poate cumpăra orice. Uite, tu, de exemplu, vrei să mănânci?

—Deocamdată nu.

—În curând ai să vrei. Iar când ai să vrei, ce—o să faci? Ai bani — îți cumperi mâncare. N—ai — rămâi flămând.

—Zi da, îi șopti lui Habarnam un prichindel cu un moț de păr pe frunte, care stătea alături. Tunsu e de încredere! Cumpărăm cartofi de cincisprezece centișori și—i coacem în jar. Știi ce buni sunt?

—Corect, făcu Tunsu. Ia banii, cât am chef să ți—i dau. Cincisprezece centişori sunt un preţ bun pentru pălăria asta. Mai mult oricum nu—ţi dă nimeni.

Şi spunând aceste cuvinte îi luă pălăria albastră şi—i vârî în mână monedele.

—Ia—i, ia—i, nu sta pe gânduri! zise Moţatu. Cumpărăm urgent cartofi şi ne ospătăm pe cinste!

—Şi de unde luăm cartofi? întrebă Habarnam.

—Tu dă banii încoace, că de restul mă ocup eu. Aici e închisoare, nu magazin alimentar. E clar?

Moţatu îi luă lui Habarnam monedele. Zece centişori şi—i vârî pe neobservate în buzunar, iar pe ceilalţi cinci îi strânse în pumn şi, apropiindu—se de uşă, bătu încet de trei ori. Lacătul zornăi. Uşa se întredeschise şi apărură poliţistul Flic, pe care—l cunoaştem deja.

—Ascultă, Flic, şopti Moţatul. Dă—ne, frate, de cinci centişori nişte cartofi. Vrem să facem un chefuleţ şi să—l ospătăm pe boboc cu cartofi!

—Bine, dă banii încoace, mormăi Flic.



Moţatu îi dădu moneda. Uşa se închise. Ceva mai târziu se deschise din nou şi Flic îi dădu Moţatului o pungă de hârtie plină cu cartofi.

—Ai văzut cum se face? Cu bani, frate, nu mori nicăieri de foame! făcu lăudăros prichindelul moţat şi goli punga în faţa sobei.

—Ce—s ăştia? întrebă mirat Habarnam.

—Cum ce? Nu vezi? Cartofi!

—Dar de ce—s așa de mici?

Cartofii erau, într—adevăr, foarte mici. Fiecare era cât bobul de fasole. Habarnam se uită şi se tot uită la cartofi, apoi izbucni în râs. Tunsu se întoarse spre ei şi, pe furiş, se bătu cu degetul în frunte, vrând să spună că Habarnam e scrântit la cap. Moţatu zise:

—Nu—i nimic de râs. Cartofii sunt în regulă. Mai buni de—atâta nici că se poate.

—Cartofii noştri arată altfel! spuse Habarnam. Noi avem nişte cartofi — o—ho—ho! făcu Habarnam, desfăcându—şi larg mâinile, de parcă ar fi vrut să îmbrăţişeze un elefant. Cartofii noştri cresc așa de mari, încât nici nu—i poți scoate din pământ. Săpăm doar cartofii mici, de cei mari nimeni nu vrea s—audă. Aia rămân în pământ.

—Păi, bine, spuse Moţatu, hai să punem cartofii ăştia la copt în sobă şi până sunt gata tu ne spui poveşti.

—Eu nu spun deloc poveşti. Spun adevărul, răspunse Habarnam. Tot ce aveţi voi pe—aici e foarte mic: merele sunt cât un pumnişor, perele — nici n—ai la ce să te uiţi, zmeura — abia apuci s—o atingi cu limba, că s—a şi topit, căpşunile sunt cât unghiuţa, castraveţii — cât un degeţel...

—Da' ce, căpşunile voastre sunt mai mari? întrebă Tunsu.

—Căpşunile noastre — o—ho—ho! Un prichindel nu poate ridica singur o căpşună. Şi zmeura noastră e — o—ho—ho! Castraveţii sunt cât un prichindel, la fel şi roşiile. Iar pepenii sunt cât o casă cu etaj.

—Minte şi nici măcar nu clipeşte! spuse cineva.

—Minte de îngheaţă apele! fu de acord Tunsu.

—Nu mint, fraţilor! Veţi vedea şi singuri! V—am adus seminţe din plantele noastre. Sunt acolo şi

castraveți, și roșii, și pepeni, și sfeclă, și morcovi, și ridichi...

—Și unde sunt semințele astea?

—În rachetă.

—Și racheta unde—i?

—Racheta e acolo, zise Habarnam arătând cu degetul în sus. Chiar pe Luna asta a voastră.

—Ha—ha—ha! râsună din toate părțile.

Cel mai tare râdea prichindelul care—și cosea cămașa.

—Asta, frate, ți—a ieșit foarte bine! Ia încearcă tu să ajungi acolo.

—O fi chiar atât de greu? întrebă Habarnam.

—Mda, se vede treaba că, în afară de tine, n—a ajuns nimeni pe—acolo.

—Înseamnă că trebuie să ne gândim cum să facem.

—Gândește—te, frate. Aici gânditul nu e interzis.

—De ce racheta e acolo, iar tu aici? îl întrebă pe Habarnam un prichindel cu ochi negri care se mișcau în toate părțile.

—Păi, am aselenizat, adică am ajuns pe Lună, iar pe urmă am mers împreună cu Gogoasă în peșteră, am alunecat printr—un tunel și iată—mă aici.

—Deci ai picat direct din Lună?

—Direct, confirmă Habarnam.

—Sau poate ai visat toate astea?

—N—am visat, pe cuvânt de onoare.

—Păi, dacă n—ai visat, un astfel de eveniment trebuie sărbătorit! făcu Tunsu. Apropo, cartofii s—au copt. Faci cinste cu niște cartofi noilor tăi prieteni, nu—i așa? Cum te cheamă?

—Habarnam.

—Ascultați, fraților, anunță festiv Tunsu. Cu ocazia venirii sale pe planeta noastră, Habarnam face cinste cu cartofi!

Prichindeii aprobă zgomotos. Din toate părțile se întinseră mâini care începură să scoată cartofii din jar. Într—o clipă, lângă sobă se încinse o mare încăierare. Câțiva prichindei lunatici se luară chiar la bătaie. Înșfăcăru iute cartofii, iar când Habarnam căută în sobă, nu mai găsi nimic.

—Ce s—a întâmplat? Nu cumva nu ți—a mai rămas nici un cartof? îl întrebă compătimitor Moțatu. Caută, frate, mai bine. Trebuie să mai fie.

Oricât scotoci Habarnam prin sobă, nu găsi nici un cartof, se murdări doar cu cenușă.

—Tu ești de vină. Așa—ți trebuie! zise Tunsu. Altă dată să nu mai căști gura. Știi ce fel de oameni sunt aici? îți fură papucii în timp ce mergi! Până să bagi de seamă, te—ai și trezit cu nasul spart, prostule, găgăuță ce ești!

—Tu pe mine să nu mă faci prost! se supără Habarnam. Și dă—mi pălăria înapoi! Nu mai vreau să am de—a face cu tine!

—Cum vine asta — dă—mi pălăria? Doar mi—ai vândut—o. Și, dacă—i pe—așa, înapoiază—mi banii.

—N—am nici un fel de bani!



—Uitați—vă la el, fraților! începu Tunsu să strige. Mi—a vândut pălăria, iar acum o ia înapoi!

—Potolește—te, Tunsue. Dă—i pălăria înapoi. Tu și Moțatu ați aranjat totul, ca să—l trageți pe sfoară, spuse un prichindel slăbuț, cu nasul ascuțit, căruia i se spunea Iedu.

—Poftim? strigă Tunsu și se năpusti înspre Iedu. Ai auzit, Moțatule, ce—a zis? Ia învață—l minte!

Moțatu tăbărî cu pumnii asupra lui Iedu, dar acesta îi dădu una de—l făcu să zboare cât colo. Tunsu se grăbi să—i sară în ajutor prietenului său și începură amândoi să—i care pumni adversarului. Câțiva prichindei săriră să—l apere pe Iedu, alții să—i ajute pe ceilalți doi. Se încinse pe loc o păruială pe cinste. Într—o clipă tot arestul se umplu de vaiete, gemete, icnete și bocete. Mulți se băteau fără să știe de la ce începuse cearta. Doi prichindei se cățăraseră pe o poliță de sus. Unul dintre ei stătea aplecat și—i pocnea cu un băț pe cei care se nimereau pe—acolo, iar celălalt îi scuipa în cap. Un prichindel mai grăsuț scotea din sobă cenușă fierbinte și le—o arunca adversarilor în ochi. Prin aer zburau în toate direcțiile tot felul de obiecte: câni, linguri, farfurii și chiar bocanci. Soba de fontă, răsturnată cu susu—n jos, scotea fumul direct în încăpere.

În toată învâlmășeala asta nimeni nu auzi cheia răsucită în lacăt. Ușa se deschise pe neașteptate și în arest intrară ca o vijelie patru polițiști: Flic, Blic, Clic, Plic. Toți patru erau îmbrăcați în pelerine cu glugă cauciucate și electroizolante. Erau înarmați cu niște bastoane ultramoderne, foarte groase, cu șocuri electrice. Tăbărând unde era grămada mai mare, polițiștii începură să—i lovească pe bătauși cu bastoanele ba în frunte, ba în nas, ba direct în gât ori după ceafă. Scânteile electrice săreau în stânga și—n dreapta. De la șocurile electrice, prichindeii cădeau ca secerați. Habarnam făcu și el o tumbă, din cauza loviturii primite în ureche. Prichindelul cu ochi negri căzut la pământ lângă el îl împinse într—o parte, șoptindu—i:

—Ia—o târâș în partea aia! Ne ascundem sub polițe. Hai, repede! Se târără și se ascunseră amândoi dedesubt.

Nu trecură nici cinci minute, că prichindeii zăceau cu toții la podea nemișcați. Cum încerca unul să se ridice ori să facă o mișcare cât de mică, toți cei patru polițiști se repezeau la el și—i aplicau bastoane electrice din toate părțile. Până la urmă nimeni nu mai încercă să se ridice în picioare, ba chiar încetară orice mișcare.

Scrutând cu o privire de învingător câmpul de bătălie și convingându—se că prichindeii stau nemișcați, polițistul Flic umplu o găleată cu apă de la robinet și stinse focul care mai pâlpâia în soba răsturnată. Deodată arestul se umplu de aburi groși.

—Poftim! mârâi Flic, aruncând pe podea găleata goală. Acum nici nu mai trebuie să mergeți la saună!

Vorba usturătoare a lui Flic îi făcu să râdă cu poftă pe Blic, Clic și Plic. După ce se saturară de râs, cei patru se încolonară și ieșiră exact așa cum intraseră. Ușa se trânti. Se auzi cheia în lacăt. Se făcu liniște, înjur parcă totul încremenise. Apoi, de pe sub polițe, începură să răsară unul câte unul prichindeii ascunși acolo chiar de la începutul încăierării. Aceștia erau cei mai înțelepți locatari din arest, care știau că indiferent de la ce ar fi început bătaia, aceasta se termina inevitabil cu apariția polițiștilor, din cauza cărora aveau de suferit și cei vinovați, și cei nevinovați. După ceva vreme, prichindeii care avuseseră de înfruntat bastoanele electrice își veniră și ei în fire și își ocupară locurile.

După ce stătură culcați o vreme, odihnindu—se în urma bătăii prin care trecuseră, prichindeii începură să—și caute fiecare lucrurile și să facă ordine în încăpere. Câțiva prichindei așezară la loc soba răsturnată și făcură iar focul. Treptat se făcu ordine și toate lucrurile fură găsite. Numai Tunsu nu găsi nicicum pălăria lui Habarnam.

—Ai văzut ce—ai făcut? țipă el la Habarnam. Eu ți—am dat bănuții, da' pălăria unde—i? Acum nu am nici bani, nici pălărie.

—Nu—i nimic, îl consolă Moțatu. Nu—l iertăm noi pentru una ca asta. Ne luăm mâine de el, acum e timpul să ne culcăm.

Se duseră amândoi la culcare. Iedu se apropie de Habarnam.

—Măi Habarnam, tare ești prostuț. De ce ți—ai dat pălăria? Ai vrut neapărat să ajungi pe Insula Proștilor?

—Ce insulă—i asta? întrebă Habarnam.

—N—ai auzit de Insula Proștilor? se miră Iedu.

—Niciodată, recunosc Habarnam.

—Atunci ascultă. La noi totu—i permis. Dar nu—i voie să nu ai un acoperiș deasupra capului și să umbli pe stradă fără cămașă, fără pălărie sau desculț. Cine încalcă această regulă e ridicat de poliție și

trimis pe Insula Proștilor. Se consideră că dacă nu ești în stare să câștigi bani cât să ai de—o locuință și de îmbrăcăminte, atunci înseamnă că ești un prost irecuperabil și locul tău e pe Insula Proștilor. La început, acolo ai de toate din belșug: și hrană, și băutură; ți se fac toate poftele, iar tu nu trebuie să faci nimic: mănânci, bei, te distrezi, dormi, chefuliești cât vrei! Din cauza modului prostesc în care—și petrec timpul, treptat, prichindeii de pe insulă se tâmpesc, se sălbătesc, apoi începe să le crească lână pe corp și, în cele din urmă, se transformă în berbeci sau în oi.

—Nu se poate! exclamă Habarnam.

—Ba da, zâmbi Iedu. Îți spun adevărul.

—Dar de ce se transformă prichindeii în berbeci sau în oi?

—Acolo aerul e dăunător, pricepi? Totul se întâmplă din cauza aerului. Toți cei care nu lucrează și trăiesc fără griji mai devreme sau mai târziu se transformă în oi. Bogătașii de pe insulă n—au decât de câștigat din asta. La început cheltuie bani cu întreținerea prichindeilor, îi lasă să lenevească, dar când se transformă în oi, aceștia pot fi hrăniți cu iarbă și nu mai trebuie cheltuit nici un ban.

—Ce sunt ăia bogătași? Noi n—avem așa ceva.

—Bogătașii sunt cei care au mulți bani.

—Și de ce le trebuie bogătașilor prichindei transformați în oi?

—Văd că nu pricepi! Bogătașii îi pun pe muncitori să tundă oile, iar lâna o vând. Se fac bani serioși din asta!

—Și bogătașii cum de nu se transformă în oi? Asupra lor nu acționează aerul dăunător?

—Aerul acționează, bineînțeles, și asupra lor, dar cine are bani o poate duce bine și pe Insula Proștilor. Cu bani, bogătașii își construiesc case în care aerul e purificat; plătesc un doctor, iar doctorul le prescrie tablete care împiedică lâna să crească așa repede, în afară de asta, pentru bogătași există așa—numitele saloane de frumusețe. Dacă se întâmplă ca un bogătaș să înghită aer dăunător în cantitate mare, dă imediat fuga la un astfel de salon. Acolo i se pun, contra cost, tot soiul de cataplasme și i se fac frecții, pentru ca mutra de berbec să semene cu fața obișnuită a unui prichindel. Este adevărat însă că aceste cataplasme nu ajută întotdeauna... Te uiți de departe la un bogătaș dintr—asta — ți se pare că e un prichindel normal, dar dacă te uiți de—aproape, vezi că e un berbec obișnuit. Atâta doar că are bani, că de prost, e prost ca noaptea, pe cuvântul meu! Hai, că e timpul să ne culcăm. Să mergem să—ți găsim un pat, spuse Iedu în încheiere.

Merseră împreună printre polițe, încercând să găsească un loc liber. Deodată, cineva îl atinse pe Habarnam pe umăr. Acesta se uită și—l văzu undeva sus pe prichindelul cu ochi negri care—l ajutase să se ascundă de polițiști.

—Vino încoace, șopti prichindelul cu ochi negri. E un loc liber alături.

Habarnam se cațără rapid pe poliță.

—Tu, Habarnam, să te ții aproape de mine, spuse prichindelul. Nu te las la greu, se vede de la o poștă că vii de departe și nu cunoști deloc regulile de pe—aici.

—Cum te numești? îl întreabă Habarnam.

—Numele meu este Șmekerino, dar poți să—mi spui simplu, Șmek. Habarnam se întinse și vru să adoarmă, când, deodată, își aminti de Gogoasă.

—Doamne! țipă el. Gogoasă a rămas acolo!

—Care Gogoasă? întreabă nedumerit Șmek.

Habarnam începu să—i povestească lui Șmek cum au zburat el și Gogoasă cu racheta. Șmek spuse: —Deocamdată să nu suflă o vorbă despre asta. Oricum n—o să te creadă și strici toată treaba. Trebuie să facem lucrurile cu cap. După părerea mea, n—o să te țină mult aici. Uite cum facem. Îți dau o scrisoare către un prichindel de nădejde. Cum îți dau drumul, te duci direct la el. O să te găzduiască o vreme, apoi ne întâlnim și aranjăm lucrurile. Fii liniștit, facem tot ce trebuie: îl salvăm și pe Gogoasă, dar o să avem grijă și de noi. Am deja un plan în minte...

Șmek mai vru să spună ceva, dar în clipa aceea lui Habarnam i se închiseră ochii și adormi atât de adânc, cum nu i se mai întâmplase de mult...

Aceasta era prima lui noapte pe Lună.



CAPITOLUL XI. ELIBERAREA



A doua zi dimineața pe Habarnam îl trezi un zgomot îngrozitor.

—Deșteptarea! Dezbrăcarea! Alinierea! urla asurzitor o voce neplăcută, fonfăită.

Deschizând ochii și venindu—și puțin în fire, Habarnam întoarse capul și se convinse că vocea era a polițistului Flic, care stătea în ușă. În mână ținea un mic aparat care semăna cu un radio cu megafon. Flic striga direct în aparatul care—i amplifică vocea atât de tare, încât era imposibil s—o asculți fără să te cutremuri.

Șmek văzu că Habarnam se trezise și—i spuse:

—Ridică—te mai repede și dezbracă—te!

—De ce să mă dezbrac?

—Ai să vezi. Da' mai repede, că altfel toate hainele tale vor fi learcă. Fără să mai spună nimic, Șmek se dezbracă și, lăsându—și hainele pe poliță, sări jos. Habarnam îi urmă exemplul. Când ajunse jos, văzu că toți prichindeii erau printre polițe, goi pușcă.

—Alinierea! Drepti! continuă Flic să urle.



După ce se convinse că toată lumea e jos, apăsă unul dintre butoanele de pe peretele coridorului de lângă ușă, și Habarnam văzu cum polițele care serveau drept paturi încep să coboare, cu tot cu suporturile de care erau prinse, în niște deschizături dreptunghiulare din podea. Nu trecu nici un minut, și din încăpere dispărură polițele și rămaseră doar prichindeii goi. Deschizăturile din podea se închiseră ermetic. Văzând acest lucru, Flic încuie ușa și apăsă un alt buton. Imediat, din niște găuri

aflate în pereți țâșniră în toate părțile jeturi puternice de apă. Încercând să se ferească de jeturile de apă, prichindeii fugeau care—ncotro, dar n—aveau cum să scape: șuvoaiele de apă ieșeau de peste tot și—i făceau să cadă din picioare. Abia reușea câte un prichindel să se ridice, că, imediat ce nimerea sub jetul de apă, era din nou răsturnat la podea. Fugind în toate direcțiile și căzând, prichindeii se frecau cu corpul de podea și de pereți; ciocnindu—se vrând—nevrând, se frecau unul de altul și uite—așa se spălau foarte bine.



Conducerea închisorii organizase spălătorul chiar în incinta arestului, ca să nu mai cheltuiască bani cu construirea unei încăperi destinate special spălăturii sau ca să nu—i ducă pe arestați la baia publică, treabă care ar fi costat și ea bani, unde mai pui că unii dintre prichindei ar fi putut evada.

În timp ce prichindeilor li se administra procedura descrisă mai sus, îmbrăcămintea lor și polițele pe care dormiseră erau supuse unui tratament sanitar, adică erau deparazitate cu ajutorul unor gaze toxice care omorau ploșnițele, puricii și alte insecte nedorite. Bineînțeles, acest lucru se făcea nu pentru că poliția ar fi fost preocupată în mod special de confortul prichindeilor arestați. Poliției îi era indiferent dacă puricii îi pișcă sau nu pe arestați. Însă, dacă în arest ar fi apărut ploșnițe sau purici, aceștia ar fi împânzit întreaga secție de poliție și ar fi început să—i piște și pe polițiști, or cine și—ar fi dorit așa ceva?

După ce se termină cu spălătură, în podea reapărură deschizăturile din care ieșiră polițele cu îmbrăcămintea dezinfectată. Tremurând de frig, prichindeii începură să se îmbrace repede. Abia apucaseră să se îmbrace, că ușa se deschise și în prag apărură Flic, care începu să urle:

—Alinierea!

Prichindeii se aliniară urgent.

—Toți cei care—și aud numele, un pas în față! ordonă Flic și începu să strige lista: Iedu, Desculțu, Anticaru, Moschito, Mască, Maestro, Amibă, Mărgică, Bolidu, Habarnam...

Toți cei strigați făcură un pas în față. Habarnam făcu și el la fel când își auzi numele. Din spate, cineva îi bătă pe umăr. Întorcându—se, Habarnam îl văzu pe Șmek, care—i întindea pălăria.

—Uite—ți pălăria, Habarnam, șopti Șmek. Am ascuns—o intenționat de Tunsu. Ia—o și să sperăm că nu te mai întorci aici. În pălărie găsești scrisoarea, adăugă Șmek și duse un deget la buze, amintindu—i lui Habarnam că trebuie să tacă.

După ce termină de citit lista, Flic îi conduse pe coridor pe prichindeii strigați și—i înghesui într—o cămăruță îngustă.

—Stați aici și nici o vorbă! ordonă el.

Cămăruța în care se pomeniră prichindeii era goală. Nu avea mobilă deloc. Avea doar patru pereți goi, fără geamuri, și două uși aflate față—n față, la fel ca în camera de decompresie.

—Poftim! bombăni Iedu, uitându—se împrejur. A spus să stăm, dar pe ce să stăm?

—De ce am fost aduși aici? întrebă Habarnam.

—Probabil ne—au adus la judecător, răspunse Moschito, care știa mai bine decât toți cum stătea treaba la secția de poliție.

—De ce la judecător? se interesă Habarnam.

Moschito nu apucă să—i răspundă la întrebare, deoarece ușa din peretele din față se deschise și apărură Flic, care zise:

—Moschito, marș!

Moschito nu mai așteptă ca ordinul să fie repetat și ieși imediat din cameră. Peste puțin timp, ușa se deschise din nou și Flic anunță:

—Mască, marș!

Mai departe totul decurse la fel:



—Amibă, marș!

—Mărgică, marș!

—Bolidu, marș!

Nu trecură nici zece minute, și în cameră rămaseră doar Habarnam și Iedu. După cum se vede, judecătorul hotăra repede, fără să tergiverseze lucrurile. Auzindu—și în sfârșit numele, Habarnam ieși pe ușă și se pomeni într—o încăpere mare și sumbră, cu pereți cenușii. Chiar în fața lui era o masă lungă la care un polițist stătea așezat într—un fotoliu înalt și confortabil. Era îmbrăcat la fel ca restul polițiștilor, numai că în loc de cască avea pe cap un fes galben, țuguat, cu ciucuri portocalii și în vârf cu un panaș, tot portocaliu.

Acesta era judecătorul despre care îi vorbise Moschito lui Habarnam. Era judecătorul Trombon. În afară de el și de polițistul Flic, în cameră mai era Pleosc, polițistul pe care deja îl cunoaștem. Acesta stătea lângă fotoliul pe care trona Trombon și ținea sub braț câteva mape de carton cu semnalmentele infractorilor și cu amprentele lor.

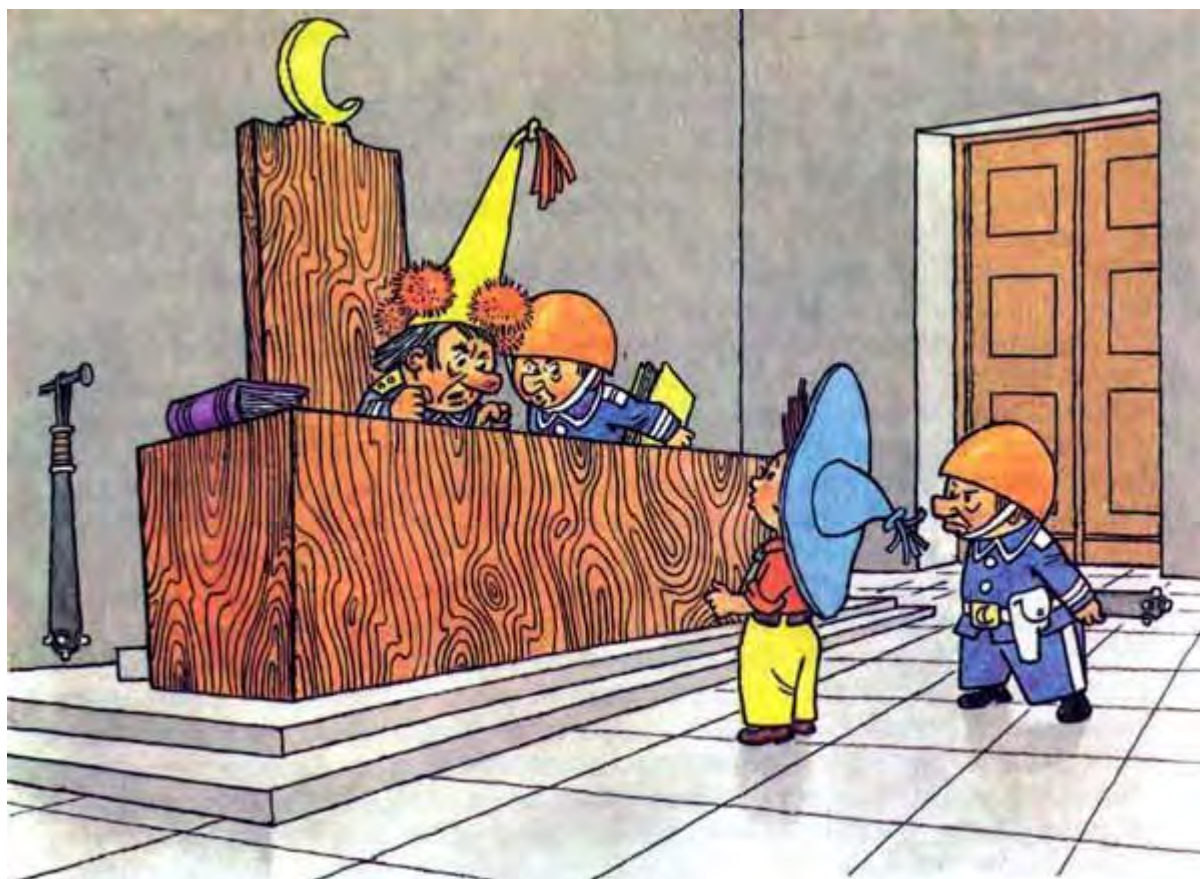
—Ce arătare o mai fi și asta? întrebă Trombon, văzându—l pe Habarnam.

Polițistul Pleosc se înclină respectuos și începu să îi șoptească repede ceva, uitându—se cu coada ochiului la Habarnam. Trombon nu—l ascultă însă până la capăt.

—Da' de unde! Da' de unde! făcu el indignat. Vasăzică după părerea ta asta e Frumușelu?

—Întocmai, domnule Trombon, bâigui Pleosc, înclinându—se slugarnic. Permiteți—mi să vă arăt...

Pleosc deschise o mapă și vru să i—o vâre lui Trombon sub nas.



—Ați înnebunit de tot! Începu să strige Trombon enervat! Cine e Frumușelu, după părerea ta? Ai?... Frumușelu e un individ celebru! îl știe toată lumea! Frumușelu e milionar! Frumușelu i—a câștigat de partea sa pe jumătate din polițiști și chiar mâine, dacă vrea, ne cumpără pe toți, cu totul!... Și asta cine e? continuă să strige Trombon, arătând cu degetul spre Habarnam. Cine e, întreb! Cine—l cunoaște? Ce—a făcut?... A mâncat gratis? De—aia l—ai adus aici? Păi, el asta și vrea, neisprăviților! Aici e cald, e lumină, nu—l pișcă puricii... Numai la asta visează: cum să ajungă mai repede în arest și să mănânce pe banii poliției! Asta nu e infractor adevărat, e o haimana cu buzunarele goale. Ce să—i iei, când el n—are nici măcar bani de—o pâine? Mie să—mi aduceți infractori adevărați, de nenorociți ca ăsta descotorosiți—vă singuri, prin metodele specifice.

—Chiar așa am vrut să fac, dar pe urmă mi—am zis: e Frumușelu, făcu Pleosc încurcat.

Pierzându—și răbdarea, Trombon dădu din mână și se întoarse spre Habarnam.

—Deci ai mâncat?

—Am mâncat, recunosc Habarnam.



—Poate vrei să iei și o gustare, ce zici? Hai, Flic, scapă de el prin metoda specifică.

Flic îl luă pe Habarnam de guler, îl puse în fața ușii duble și îl lovi atât de tare cu bastonul după ceafă, că Habarnam zbură prin cameră, se lovi cu capul de ușă, ușa se deschise larg și el ateriza direct

în stradă, căzând pe caldarâm ca un sac. Din cauza loviturii și a bufniturii, nu—și reveni multă vreme. Treptat își recapătă cunoștința și, chiar când vru să se ridice în picioare, văzu că ușa secției de poliție se deschide din nou și pe caldarâm se rostogolește Iedu. Habarnam sări repede, fugi spre el și—l ajută să se ridice.

—Pungașilor! Nemernicilor! Criminalilor! Ticăloșilor! V—arăt eu vouă! strigă Iedu cu ochii în lacrimi.

Se ridică în picioare și amenință cu pumnul în direcția ușii care se închidea.

—De ce s—au purtat așa cu tine? întrebă Habarnam.

—Nici eu nu înțeleg de ce. Tâmpitul ăla cu fes mă întreabă: „Nu te—ai plictisit, puîșor, să stai în arest?” Eu zic: „M—am plictisit, puîșor, dar ce să fac!” — „Și nu vrei să ți se reducă din termen?” — „Vreau”, îi zic. „Asta se poate aranja. Hai, Flic, redu—i din termen.” Și Flic mi—a tras un baston după ceafă. Ai văzut cum m—am izbit de caldarâm?

Habarnam nu știa cum să—l consoleze pe bietul Iedu.

—Bine că aici forța de gravitație este de șase ori mai mică decât pe Pământ. Dacă te—ai fi izbit atât de tare la noi, ți—ai fi rupt oasele.

—Șleahță de bandiți! exclamă Iedu, frecându—și cu mâna locul lovit. Nu vreau să mai am de—a face cu ei, că altfel le—aș arăta eu. Conform regulamentului, trebuia să ne dea micul dejun și apoi să ne dea drumul.

—Tu de ce—ai ajuns la închisoare? întrebă Habarnam.

—Pentru că am mirosit un covrig, recunosc Iedu. Să nu crezi că sunt hoț. Doar că multă vreme n—am avut de lucru. Mi—am terminat toți banii pe care—i avusesem, am vândut tot ce aveam și făceam foame. Odată n—am mâncat absolut nimic două zile la rând. A treia zi am trecut pe lângă o brutărie. Mi—am zis: întru să văd ce chifle sunt, poate îmi trece foamea. Am intrat în brutărie, iar acolo erau peste tot colaci, chifle, prăjituri, brânzoaice, gogoși. Totul mirosea de—ți venea să înnebunești. Pe tejghea erau covrigi. Am luat un covrig și l—am mirosit. Dar patronul a observat, m—a luat imediat de mână și a chemat poliția zicând: „Asta a vrut să mănânce covrigul.” Ce—a urmat... Mi—au luat covrigul, m—au bătut și mi—au dat trei luni de arest.

După ce—și șterse lacrimile cu mâneca și după ce se mai liniști puțin, Iedu întrebă:

—Și—acum unde mergi?

—Nici eu nu știu, răspunse Habarnam.

—Ai bani?

—Nu.

—Nici eu n—am. Așa că până diseară trebuie să lucrăm pe undeva. Aici nu se poate fără bani!

În acest timp, Habarnam își ridică pălăria care—i zburase de pe cap și văzu cum cade din ea un plic alb.

—A! își aminti Habarnam. Uite scrisoarea despre care—mi vorbea Șmek. Nemernicul de Flic m—a lovit atât de tare, încât mi—am pierdut memoria.

Iedu ridică plicul și citi adresa de pe el: „Strada Răsucită, Intrarea Șerpilor, nr. 6, proprietarului magazinului de mărfuri de diferite calibre, domnului Șnapino”.

—Știu unde—i Strada Răsucită, zise Iedu. Ți—o arăt. Să mergem, și poate că domnul Șnapino ne dă ceva de lucru.



Habarnam puse scrisoarea înapoi în pălărie și și—o înfundă mai tare pe cap. O jumătate de oră mai târziu, prietenii noștri ajunseră pe Strada Răsucită și cotiră pe o străduță îngustă ce șerpuia printre clădirile înalte. Clădirile de ambele părți ale străduței erau atât de apropiate, că numai etajele de sus erau luminate, iar jos, unde se aflau numeroase magazine, domnea un semiîntuneric plin de mister. Văzând deasupra ușii unuia dintre magazine firma „Mărfuri de diferite calibre”, Habarnam și Iedu intrară și abia atunci înțelesesă ce fel de mărfuri se vindeau acolo.

Primul lucru care le sări în ochi fură armele de diferite tipuri și calibre, așezate pe niște suporturi speciale de lemn. Pe teighea erau expuse într—o ordine exemplară pistoale, bricege, cuțite finlandeze, pumnale, bastoane de cauciuc și boxuri. De—a lungul pereților erau amenajate vitrine iluminate din interior în care, ca într—o expoziție, erau etalate seturi de șperacle, pile de oțel, sfredele, patentți, clești de tăiat, răngi, chei franceze pentru spargerea lacătelor, aparate autogene pentru tăierea caselor de bani și a dulapurilor de fier. În vitrina deasupra căreia scria „Articole pentru polițiști” erau expuse diferite modele de bastoane de cauciuc cu șocuri electrice, cătușe de oțel, lanțuri, bombe incendiare și lacrimogene și alte obiecte pentru uzul polițiștilor.

Tot aici era o vitrină în care erau expuse diferite tipuri de măști: măști care acoperă doar partea de sus a feței, măști cu vizieră și cagule, în afară de măști, tot aici erau seturi de machiaj, peruci, bărbi și mustăți false — tot ce te poate ajuta să—ți schimbi înfățișarea.

În colțul din dreapta era un polițist—manechin echipat complet, cu o cască strălucitoare pe cap și cu un baston în mână. În colțul din stânga era un răufăcător—manechin care se furișă înspre casa de bani, cu un pistol uriaș într—o mână și cu o lanternă în cealaltă. La gât avea un batic pestriț, în carouri, pe cap purta o bască tot în carouri, cu cozoroc mare, era îmbrăcat în niște pantaloni strânși pe picior, și ei în carouri, iar fața îi era acoperită cu o mască neagră. Ambele manechine erau atât de măiestrit făcute, încât le puteai lua drept prichindei adevărați.

Printre aceste exponate uimitoare, Habarnam și Iedu nu—l observară imediat pe vânzător, pentru că acesta era pe jumătate ascuns după teighea și, cum era îmbrăcat cu un pulover gri, se confunda cu griul peretelui din spatele său. Deocamdată în magazin nu era nimeni, vânzătorul aștepta liniștit după teighea, așa cum așteaptă păianjenul să—i cadă o muscă în plasă. Imediat ce se auzi ușa, el se ridică cu tot corpul, sprijinindu—se de teighea cu mâinile, de parcă se pregătea să sară de după ea. Văzând că Habarnam și Iedu se opresc nehotărâți, spuse:

—Poftiți, domnilor! Cu ce vă pot ajuta? În magazinul nostru vă punem la dispoziție o gamă largă de arme albe și de foc. Vă pot oferi cel mai nou model de pușcă de calibru mare, cu dispozitiv optic de

ochire de ultimă oră și cu o precizie de—a dreptul uluitoare. Nimerește fără greș o muscă la o distanță de 140 de pași.

Întorcându—se cu spatele, scoase din suport o armă cu patul din lemn neted și lustruit și cu țeava neagră—albăstruie, ușor strălucitoare. Ducând arma la ochi, apăsă pe trăgaci și spuse:

—Dacă preferați o pușcă cu tragere rapidă, vă pot oferi un alt model.

Luând din suport o altă pușcă, îi mângâie patul și spuse:

—Asta—i tare drăgălașă, trage fără reîncărcare și după fiecare foc aruncă automat tubul de cartuș prin presiunea exercitată de gazele arse. Încărcătorul are 36 de cartușe. E adaptată pentru tragerea de la șold, dar are și un dispozitiv pentru a trage cu arma rezemată de ceva. Avem de asemenea modele de arme silențioase. La capitolul pistoale, vă pot oferi unul cu șapte gloanțe și cu bătaie lungă, marca Tunet, apoi unul cu douăsprezece gloanțe tip Taifun care, printr—o singură apăsare pe trăgaci, trage toate cele douăsprezece gloanțe; pistolul—miniatură Fulger, de calibru mic: încape în buzunarul de la vestă; pistolul de mare calibru tip Uragan, care trage cu gloanțe dum—dum: are o precizie de tragere extraordinară. Vă sfătuiesc să cumpărați așa ceva, n—o să vă pară rău.

—Dar noi nu vrem să tragem în nimeni! șopti Habarnam, speriat de atâtea arme ucigătoare.

—Aha, înțeleg, exclamă vânzătorul, în cazul acesta vă pot oferi niște bastoane sau boxuri, dar în mod special vă recomand un laț pentru strangulat din fir de capron.

Aplecându—se, scoase de sub tejghea un șnur negru, împletit, cu un laț și cu doi ciucuri la capete.

—Veniți tiptil din spate și aruncați lațul în jurul gâtului victimei, strângeți capetele așa încât să vă sufocați ușor victima, după care îi legați mâinile cu capetele libere ale lațului. Vă rog să priviți.

Vânzătorul aruncă lațul în jurul gâtului lui Habarnam cu viteza fulgerului, îi trecu cu mare îndemânare capetele lațului pe sub mâini și i le legă la spate. Apoi repetă operațiunea cu Iedu.

—Simțiți? spuse vânzătorul. Nu vă puteți mișca mâinile, pentru că la cea mai mică mișcare lațul se strânge în jurul gâtului. Nu—i așa?

—Așa e, horeai Habarnam, simțind că se sufocă.

—Pentru ca victima să nu poată striga după ajutor, avem de vânzare niște călușe perfecționate.

Vânzătorul scoase din sertar două dopuri de cauciuc. Pe unul îl vârî în gura lui Habarnam, pe celălalt în gura lui Iedu.

—Ei, ce simțiți? continuă el. Nu puteți scuipa călușul din gură și nu puteți rosti nici un cuvânt.

Fără să fie în stare să spună ceva, Habarnam și Iedu horcăiau și dădeau aprobator din cap.

—Metoda, după cum vedeți, este foarte umană, spuse vânzătorul. Fără să—i luați victimei viața, o puteți jefui liniștiți, că doar asta și vreți, nu?

Observând că Habarnam și Iedu scuturau din cap în semn că nu vor așa ceva, vânzătorul întrebă:

—În cazul ăsta, de ce aveți nevoie? Poate doriți să intrați în serviciul poliției? Vă pot oferi bastoane electrice perfecționate, bare de fier pentru reprimarea greviștilor, cătușe și lanțuri, bombe lacrimogene. Avem și căști, vestoane, lanterne, măști...

Văzând că Habarnam și Iedu continuă să dea din cap fără să spună nimic, le desfăcu în sfârșit mâinile și le scoase călușele din gură.

—Nu, nu ne trebuie nimic din toate astea, făcu Iedu, îndată ce putu să vorbească. Am vrea să—I vedem pe proprietarul magazinului, pe domnul Șnapino. Avem o scrisoare pentru dânsul.

—De ce n—ați spus de la început? Eu sunt domnul Șnapino. Habarnam își scoase pălăria de pe cap, luă plicul și vru să i—l dea domnului Șnapino, dar chiar atunci în magazin intră alt vizitator. Avea o șapcă în carouri, cu un cozoroc mare, un pulover gri și pantaloni în carouri atât de strânși pe picior, că nu putea să se miște normal și mergea crăcănat. Ochii lui mici și negri căutau hoștește în toate părțile. Se vedea clar din întreaga lui înfățișare că—i pus pe rele. Fără să piardă vremea cu discuții, își cumpără un Tunet cu șapte gloanțe și o cutie întreagă de cartușe. Vârî cartușele în cartușieră și, agățându—și pistolul la brâu, ieși din magazin cu mersul lui crăcănat.

Habarnam se uită îngrijorat în urma lui și zise:

—Poate că nu trebuia să—i dați pistolul. O să tragă și—o să împuște pe cineva.

—Aici fiecare poate să cumpere și să vândă ce vrea, explică domnul Șnapino. Nu—I obligă nimeni să tragă cu pistolul. În același timp, nici nu—i interzice nimeni, pentru că asta ar fi o încălcare a libertății prichindelului de a acționa cum crede de cuviință. Fiecare are voie să acționeze cum îi trăsnește prin cap. În plus, orice interdicție în acest domeniu ar fi o încălcare a prerogativelor poliției, adică a

drepturilor exclusive ale acesteia. De aia există poliția, ca să lupte cu infractorii. Dacă infractorii nu mai comit infracțiuni, atunci poliția nu mai e necesară, polițiștii își pierd veniturile, devin șomeri și armonia din societatea noastră e distrusă. Dacă n—o să pricepeți asta, o s—ajungeți în cele din urmă la secția de poliție pentru gândurile voastre dăunătoare, și acolo o să vă prelucreze cu metodele lor specifice. Așa că străduiți—vă să pricepeți.

—O să ne străduim, răspunse Iedu ascultător.

Domnul Șnapino luă plicul de la Habarnam, îl desfăcu și începu să citească scrisoarea. În timp ce acesta citea, Habarnam se uita curios la fața lui. Era negricioasă, lată, avea niște mustăcioare negre, aranjate cu grijă, și o barbă scurtă și ascuțită la vârf. Prin înfățișarea sa, domnul Șnapino îi amintea într-o câțva de Șmek. Dar, când se uită mai bine, Habarnam înțelese că semănau nu la față, ci la ochi. Ai lui Șnapino se mișcau în toate părțile, se aprindeau ca două flăcări, și atunci acesta își cobora repede pleoapele, de parcă ar fi încercat să stingă flacăra.

În sfârșit, Șnapino termină de citit scrisoarea și spuse:

—Așa deci! Șmek a fost înhățat de sticleți!

—Ce sticleți? făcu mirat Habarnam.

—Păi, de polițiști, explică Șnapino și se apropie de aparatul telefonic aflat pe marginea tejghelei; luă receptorul și începu să strige: Hei, cine—i acolo? Secția de poliție? Vă rog să—mi faceți legătura cu comandantul. La telefon este domnul Șnapino, membru al Societății de Ajutor Reciproc. Aveți un arestat Șmekerino? Da, da, domnul Șmekerino... Societatea de Ajutor Reciproc garantează pentru el. Este o persoană absolut cinstită, vă asigur! Așa cinstită cum nu mai există pe lumea asta... Pot aduce cauțiunea?... Vă mulțumesc. Ajung imediat cu banii.

Punând la loc receptorul, domnul Șnapino deschise casa de bani și scoase niște bani de—acolo.

—Vedeți, zise el, ce avantajos este să fii membru al Societății de Ajutor Reciproc? Taxa de înscriere este 20 de *fertingi*, iar apoi plătiți câte zece *fertingi* pe lună și puteți face ce vreți. Dacă ajungeți la închisoare, societatea vă plătește cauțiunea și scăpați de pedeapsă. Vă sfătuiesc să vă înscrieți, e o treabă care merită.

—Ne—am înscrie cu plăcere, făcu Iedu, dar n—avem douăzeci de *fertingi*.

—Păi o să vă înscrieți când o s—aveți, spuse cu bunăvoință domnul Șnapino. Iar acum trebuie să închid magazinul.

Încuie pe dinăuntru ușa magazinului, după care se apropie de vitrina cu peruci și apăsă un buton ascuns în perete. Vitrina se roti imediat, scârțâind, și în spatele ei apărură o nișă dreptunghiulară, în perete. Domnul Șnapino păși în nișă și spuse, făcându—le semn să se apropie:

—Poftiți după mine.

Habarnam și Iedu îl urmară în nișă și se pomeniră într—un depozit cu rafturi pe care erau așezate cutii de lemn cu puști, automate, pistoale, pumnale și alte produse de acest tip. De—a lungul pereților, pe podea, se aflau câteva mitraliere pe roți și chiar un mic tun.

Ajungând la ușa de fier din capătul depozitului, Șnapino apăsă alt buton. Ușa de fier se deschise. Călătorii noștri străbătură în semiîntuneric un coridor îngust, coborâră o mică scară în spirală și se pomeniră într—un garaj subteran.

Domnul Șnapino își căută automobilul său galben strălucitor, deschise cu o cheiță portierele și îi invită pe însoțitorii săi să se așeze. Se așeză și el la volan, scoase mașina din garaj și porni repede printr—un tunel subteran. Habarnam și Iedu nu observară că automobilul ieșise la suprafață și că gonia deja cu viteză pe stradă. Nici nu se dezmeticiră bine, că se aflau din nou lângă secția de poliție.

—Vă rog să așteptați o clipă, spuse Șnapino și, sărind din mașină, dispăru dincolo de ușa.



CAPITOLUL XII. O DESCINDERE NOCTURNĂ



Nu trecură nici cinci minute, și domnul Șnapino ieși din secția de poliție însoțit de Șmek.

—Iată—ne din nou împreună, zise Șmek, așezându—se în mașină. Habarnam, ai făcut totul cum trebuia, așa cum te—am rugat, și mi—ai făcut un mare serviciu. Am să te ajut și eu, la rândul meu. Ați reușit să—l cunoașteți cât de cât pe Habarnam? i se adresă Șmek domnului Șnapino.

—Da, sigur, confirmă Șnapino și porni motorul.

—Totuși, poate că încă nu știți totul despre el, făcu Șmek. Ideea e că Habarnam a venit de pe o altă planetă, aducând cu el ceva foarte prețios. A adus semințe de plante gigantice care rodesc fructe și legume foarte mari. Înțelegeți ce ajutor am putea da oamenilor săraci? Pentru că mulți dintre ei au foarte puțin pământ și nu pot trăi din recolta lor. Dacă fiecare ar putea cultiva plante de zece ori mai mari decât cele pe care le cultivă acum, atunci sărăcia ar dispărea cu totul.

—Păi da, ăsta e un lucru bun, spuse înțelept Șnapino. Să ne dea Habarnam semințele astea și noi le vindem săracilor. Putem câștiga bine. Și nici lui Habarnam n—o să—i fie rău.

—Corect, fu de acord Șmek. Dar problema este că semințele astea au rămas în rachetă, pe Lună. Noi nu avem aparate de zbor care să se poată ridica la o înălțime atât de mare. Prin urmare, mai întâi va trebui să ne construim un astfel de aparat, iar pentru asta trebuie bani.

—Cu banii va fi mai greu, spuse Șnapino. Știu multă lume care n—ar avea nimic împotriva să primească bani, dar nu știu pe nimeni care să fie de acord să se despartă de ei de bunăvoie.

—E foarte adevărat, spuse Șmek zâmbind, dar am un plan extraordinar. Banii pentru acest lucru trebuie să—i dea chiar săracii. Doar pentru ei vrem să aducem semințele de pe Lună!

—Corect, se bucură Șnapino. Constituim o societate pe acțiuni. Emitem acțiuni... Știți ce sunt alea acțiuni? îl întrebă el pe Habarnam.

—Nu, nu mi s—a întâmplat să aud de așa ceva, recunosc Habarnam.

—Acțiunile sunt niște hârtii ca niște bancnote, pot fi tipărite la tipografie. Vom vinde fiecare acțiune, să zicem, cu câte un *ferting*, iar banii îi vom cheltui pe construirea unui aparat de zbor, iar când vom aduce semințele, fiecare posesor de acțiuni își va primi partea de semințe. Cine va avea mai multe acțiuni, acela va primi, firește, și semințe mai multe.

Această discuție se petrecea în timp ce automobilul gonia pe străzile orașului. Văzând pe drum un restaurant, Șmek spuse:

—Propun să sărbătorim nașterea societății noastre pe acțiuni luând un prânz pe cinstel!

Câteva minute mai târziu, călătorii noștri stăteau la restaurant și mâncau cu poftă.

—Acum cel mai important este să—i convingem pe săraci să—și deschidă buzunarele și să ne cumpere acțiunile, spuse Șmek.

—Dar cum să—i convingem? Nu ne vor crede că undeva pe Lună este o rachetă cu semințele astea. Trebuie dovezi, spuse Șnapino.

—M—am gândit la toate, spuse Șmek. Vom începe prin a face tam—tam în jurul acestei chestiuni. În primul rând, trebuie să apară în ziare că în orașul nostru a venit un prichindel de pe altă planetă. Când toată lumea va crede treaba asta, atunci vom face public faptul că acest prichindel cosmic a adus

semințele și tot atunci anunțăm înființarea societății pe acțiuni.

—Și dacă se va spune că totul e o minciună? obiectă Șnapino. Ce dovezi are Habarnam că vine de pe altă planetă? După înfățișare, este un prichindel ca noi toți.

—Corect! exclamă Șmek. Ia spune—ne, Habarnam, cu ce poți să ne dovedești că ai sosit din cosmos? Poate că ai vreun costum de cosmonaut, doar nu puteai să călătorești în spațiul cosmic fără așa ceva.

—Am avut într—adevăr un costum de cosmonaut, recunosc Habarnam, dar l—am ascuns într—o grădină, sub o tufă, atunci când am picat aici la voi.

—Unde se află grădina asta?

—Acum nu pot să—mi amintesc, pentru că m—a prins unul pe jumătate nebun, domnul Ploșniță, și m—a hăituit cu câinii pentru că i—am rupt un măr din grădină.

—A, Ploșniță! exclamă Șmek bucuros. În cazul ăsta, nu—i totul pierdut. Hei, chelner, aduceți—ne cartea de telefon.

Chelnerul aduse într—o clipă cartea de telefon și Șmek începu s—o răsfoiască. Găsi repede paginile unde erau numele de familie care începeau cu litera „P” și spuse:



—Ia uite, Ploșniță, Strada Mare a Câinilor nr. 70. Imediat ce se întunecă, trebuie să mergem la acest Ploșniță, să—i facem o percheziție în grădină. Iedu, vii și tu cu noi. Găsim noi ceva de lucru și pentru tine.

În curând, automobilul galben al domnului Șnapino putu fi văzut la Intrarea Șerpilor, lângă magazinul cu mărfuri de diferite calibre, iar odată cu lăsarea întunericului, acesta ajunse gonind pe Strada Mare a Câinilor. Lângă numărul 70, automobilul opri și din el coborâră patru polițiști cu lanterne și bastoane de cauciuc cu șocuri electrice. Cei mai isteți dintre cititori au și ghicit probabil că aceștia nu erau polițiști adevărați, ci erau Șnapino, Șmek, Habarnam și Iedu, îmbrăcați în polițiști.

Șmek se apropie îndată de poartă, se uită printr—o crăpătură și văzând lumină la geamuri, se apucă să bată tare cu bastonul în poartă. Peste puțin timp, ușa de la casă se deschise și ieși Tix cu arma în mână, târșâindu—și papucii.

—Cine e? întrebă el când ajunse la poartă.

—Poliția! anunță Șmek. Deschideți imediat.

Auzind cuvântul „poliția”, Tix se fâstâci și deschise imediat poarta. Văzându—i pe cei patru polițiști cu căști strălucitoare, se sperie atât de tare, că începu să tremure din tot corpul și scăpă arma.

—Sunteți arestat! spuse Șmek și îi îndreptă lanterna direct în ochi. În aceeași clipă, Șnapino veni din spate, îl prinse cu lațul pentru strangulat și îi răsuci cu îndemânare mâinile la spate.

—P—p—pentru ce sunt arestat? întrebă Tix, bâlbâindu—se de spaimă.

—Pentru că puneți întrebări idioate, explică Șmek.

—Dar dați—mi voie... vru Tix să spună ceva.

Dar nu reuși să mai spună nimic, pentru că Șnapino îi închise gura cu un căluș de cauciuc.

—Habarnam, iartă—ne că am procedat atât de grosolan cu neisprăvitul ăsta, spuse Șmek, dar nu se putea altfel, putea să ne împuște. Te rog să stai de pază aici la poartă, iar când va fi nevoie te vom chema... Iar tu, marș în casă, să n—aud nici păs, îi ordonă Șmek lui Tix și îi trase un șut în fund.

Tix porni supus pe cărare. Între timp, din casă ieși celălalt servitor al domnului Ploșniță, Tex. Nu apucă nici el să spună nimic, că mâinile îi fură legate, iar în gură i se vârî un căluș de cauciuc.

Domnul Ploșniță era în casă și, fără să bănuiască nimic, bea cacao dintr—o ceașcă mare, albastră. Pe neașteptate, ușa se deschise și văzu că în cameră dădură buzna trei polițiști și, împreună cu ei, Tix și Tex, cu mâinile legate și cu căluș în gură. De spaimă, Ploșniță deschise larg gura și își scăpă ceașca cu

cacao fierbinte direct pe pantaloni.

—Nici o mișcare! Sunteți arestat! anunță Șmek. Poliția are informații că vă ocupați cu traficul de bunuri furate și că adăpostiți infractori.

—Cum adică? Începu Ploșniță să se agite.



—Este inutil să tăgăduiți, spuse Șmek. Trebuie să facem percheziție, în timp ce Șmek vorbea, Șnapino îl legă strâns de scaun pe domnul Ploșniță cu o frânghie și—i puse și lui căluș în gură. Văzând că Ploșniță dă din picioare și încearcă să se ridice, Șnapino îi aplică bastonul cu șocuri electrice în creștetul capului, drept urmare Ploșniță se prăbuși la podea cu scaun cu tot. Între timp, Șmek îi puse pe Tix și pe Tex unul lângă celălalt și, ordonându-le să stea drepti, le aplică fiecăruia câte un baston în frunte, încât se prăbușiră și ei la podea.

—Aici să stați până se termină percheziția, să nu obstrucționați munca organelor de poliție, ordonă Șmek. Iar pe dumneavoastră, domnule polițist — i se adresă el lui Iedu —, o să vă rog să stați aici de pază. Dacă încearcă vreunul să se ridice, va trebui să acționați conform regulamentelor poliției și să puneți bastonul în funcțiune.

—Să trăiți! spuse Iedu. Șmek și Șnapino ieșiră în curte și, chemându-l pe Habarnam, începură să caute costumul de cosmonaut. Iedu, care rămăsese în cameră, îi urmărea atent pe Ploșniță, Tix și Tex, care zăceau întinși pe jos. Imediat ce vreunul dintre ei începea să se miște, îi aplica un baston electric după ceafă și adăuga:

—Asta pentru că l—ai hăituit cu câinii pe Habarnam. Altă dată să nu mai faci așa ceva!

După o jumătate de oră de căutări, costumul de cosmonaut fu găsit în locul în care—l lăsase Habarnam. Șmek și Șnapino îi spuseră acestuia să—l ducă la mașină, iar ei intrară la Ploșniță:

—De data asta n—am găsit nimic, dar data viitoare când mai venim, vom găsi precis! spuse Șmek. Iar acum, vă rog, domnule Iedu, să—i mai tratați pe cei trei cu câte un baston, să înțeleagă exact ce înseamnă să ai de—a face cu poliția.

Iedu îndeplini supus ordinul dat de Șmek, după care polițiștii noștri ieșiră din casă și plecară la mașină, unde îi aștepta Habarnam.

Motorul porni, iar două—trei cartiere mai încolo, Șnapino coti pe la străduță liniștită și pustie, apoi opri lângă o cabină telefonică. Aici aventurierii noștri se dezbrăcară de uniforme de polițiști și se îmbrăcară cu hainele lor. Șmek îl puse pe Habarnam să—și îmbrace pe deasupra costumul de cosmonaut, după care formă numărul de telefon al unui hotel.

—Alo! strigă el în receptor. Hotelul Perla? Vă rog să pregătiți cea mai bună cameră pentru cosmonautul Habarnam... Da, da, pentru cosmonaut. Ce nu vă e clar? A venit la noi direct din cosmos! Cel târziu într—o oră suntem la hotel. Vă rog să pregătiți întâlnirea așa cum trebuie!

Încheind convorbirea, Șmek formă imediat un alt număr și începu să strige în receptor:

—Alo, cine—i acolo? Sunteți studioul de televiziune? Trebuie să pregătiți o transmisiune de la hotelul Perla. Imediat va ajunge acolo cosmonautul Habarnam... Ei, cine, cine!... Cos—mo—na—u—tul, v—am spus! A venit încoace de pe altă planetă, are costumul de cosmonaut pe el... Nu e nici o glumă! Dacă nu credeți, puteți să nu veniți, dar o să vă pară rău. În orice caz, rețineți că peste o oră vom fi în fața hotelului, într—o mașină galbenă. Atenție, să no confundați! Feriți—vă de impostori! Adevărul

cosmonaut e în mașina noastră.

Șmek puse receptorul la loc și ieși din cabina telefonică.

—Televiziunea e în mână noastră! spuse Șmek. Deocamdată ei nu cred că e vorba de un cosmonaut, apoi nu vor trece nici zece minute și vor începe să aibă îndoieli. Peste o jumătate de oră însă, vor ajunge la concluzia că, pentru orice eventualitate, trebuie să trimită la fața locului un reporter, o cameră de filmat și un operator. Și chiar dacă nu se va arăta nici un cosmonaut, poate că tot o să se întâmple ceva interesant pe—acolo. Telespectatorii noștri se dau în vânt după senzații tari... Iar acum, prieteni, e necesar să ne pregătim așa cum trebuie pentru această întâlnire și să punem la punct toate detaliile. Avem suficient timp la dispoziție.

Raționamentul lui Șmek era absolut corect. La început, cei de la studioul de televiziune nu l—au crezut deloc, dar pe urmă au început să dea telefoane la studioul de cinematografie și să întrebe dacă acolo se știe de sosirea vreunui cosmonaut în oraș. Bineînțeles că nu se știa nimic, dar celor de la studio le—a fost rușine să—și mărturisească ignoranța și au spus că se știe câte ceva... După ce au încercat să afle ce știau angajații studioului de televiziune, cei de la cinematografie au telefonat la redacțiile ziarelor și revistelor pentru a afla detalii. Cei din presă nu știau nici ei nimic, dar și—au spus că iarăși au ratat ceva, ca de obicei, sau, după o expresie de—a lor, că au făcut—o de oaie. Au început să sune la televiziune, să întrebe dacă acolo se știe ceva de sosirea cosmonautului. Cei de la televiziune s—au gândit că toată lumea e la curent cu treaba asta și că numai ei mai au îndoieli. În cele din urmă, s—a întâmplat în felul următor: în fața hotelului Perla de pe Strada Flenduraticilor nu se înghesuie doar cei de la televiziune, cu toate echipamentele lor, ci și cei de la studioul de cinematografie, cu camere de filmat și reflectoare, precum și reprezentanți ai presei scrise. Erau acolo redactori, reporteri, fotografi, corespondenți, observatori, comentatori și moderatori.



Când Habarnam și însoțitorii săi apărură pe Strada Flenduraticilor în automobilul galben, vizavi de clădirea hotelului văzură o mulțime de oameni luminată de reflectoare. Câțiva operatori stăteau în picioare în mașini decapotabile, pregătiți să filmeze și să transmită știrile. Nu departe de intrarea în hotel era un detașament întreg de polițiști care, în caz de nevoie, erau gata să folosească bastoanele de cauciuc.

Văzând de departe mașina galbenă care se apropia, operatorii își îndreptară camerele de filmat înspre ea și începură să filmeze. Mulțimea din fața hotelului începu să freamăte și într—o clipă invada întreaga stradă. Ca la comandă, polițiștii interveniră, încercând să țină mulțimea departe, ca să lase liberă calea de acces. Toată lumea văzu mașina galbenă apropiindu—se încet—încet de hotel și apoi oprindu—se în fața intrării.

Într-o clipă, câțiva fotoreporteri alergară la mașină, îndreptându—și obiectivul aparatului înspre ea. Portiera se deschise și din mașină coborî Iedu. Mulțimea îl întâmpină cu strigăte de bucurie. Toți crezură că acesta e cosmonautul. Iedu zâmbi emoționat. Aparatele de fotografiat țâcăneau întruna. După Iedu, din mașină coborî Șmek. Mulțimea îl întâmpină și pe el cu strigăte și cu aplauze. Ieși din mașină și Șnapino. De data aceasta, strigătele erau mai potolite, deoarece nimeni nu știa care dintre ei este, de fapt, adevăratul cosmonaut.

În sfârșit, prichindeii lunari văzură că din mașină apare o ființă stranie, a cărei înfățișare te ducea cu gândul la un cavaler înveșmântat în zale sau la un scafandru complet echipat. Toată lumea înțelese că acesta e adevăratul călător venit din spațiu. Mulțimea îl întâmpină cu urale. Toți își fluturară mâinile în semn de salut. Prin aer începură să zboare șepci. Cineva aruncă înspre Habarnam un buchet de flori. Zgomotul aparatelor de fotografiat se auzea de două ori mai tare ca până acum. Cineva de la televiziune veni repede la Habarnam și, întinzându—i un microfon, îi zise:

—Vă rog să transmiteți câteva cuvinte telespectatorilor noștri. Cum a fost zborul? Cum vă simțiți după acest zbor? Vă place orașul nostru?

Șmek, care era undeva alături, îl dădu la o parte pe reporter și, luându—i microfonul, spuse:



—Stimați telespectatori! Doamnelor și domnilor! Cosmonautul sosit pe planeta noastră vă va împărtăși impresiile sale în următoarea emisiune. Acum are mare nevoie de odihnă, deoarece se resimte după zborul prin spațiu. Primii pe care i—a întâlnit cosmonautul atunci când a ajuns aici, pe Pământ, am fost eu și cu domnul Șnapino, proprietarul magazinului cu mărfuri de diferite calibre de pe Intrarea Șerpilor nr. 6. Eu și domnul Șnapino ne întorceam cu mașina de la domeniul pe care—l am în afara orașului și am văzut cum domnul cosmonaut coboară de sus cu ajutorul unei mici parașute pe care o are, după cum vedeți, la spate, prinsă de costum ca niște aripi.

Spunând aceste cuvinte, Șmek arătă cu mâna gluga—parașută de pe spatele lui Habarnam și continuă:

—Eu și domnul Șnapino i—am oferit stimatului musafir din cosmos întreaga noastră ospitalitate și tot sprijinul, luând asupra noastră cheltuielile legate de întreținerea lui, incluzându—le aici, bineînțeles, pe cele referitoare la hrană și îngrijire medicală. În timpul călătoriei noastre era cu noi și domnul Iedu. Permiteți—mi, dragi telespectatori, să vi—l prezint pe domnul Iedu. Detaliile vor fi comunicate în următoarea emisiune. Vă mulțumesc pentru atenție!

Văzând că mulțimea devine tot mai numeroasă cu fiecare clipă, Șmek le făcu cu ochiul lui Șnapino

și lui Iedu, îl luă pe Habarnam de mână și—l trase spre intrarea în hotel. Lunaticii adunați lângă ușă strigară „ura”, bătura din palme și îi zâmbiră... lui Habarnam. Toți întindeau mâinile spre el. Fiecare voia să—i atingă costumul de cosmonaut. În urma lui Habarnam venea un polițist bine făcut care—i lovea peste mâini cu bastonul de cauciuc pe toți cei care încercau să—l atingă pe Habarnam.

În cele din urmă, Habarnam și însoțitorii lui reușiră să treacă prin mulțime și ajunseră în holul hotelului. Primul lucru pe care—l văzură acolo era o cameră de filmat uriașă, manevrată de un cameraman. Un cablu electric gros, tras printr—un tub negru de cauciuc, pornea din telecameră și dispărea undeva în capătul coridorului. În întâmpinarea oaspeților alergă un prichindel grăsuț, îmbrăcat elegant într—un costum bleu și cu o cravată albă. Acesta era proprietarul hotelului, domnul Haț. Înclinându—se ușor în fața nou—veniților și strângându—le mâna, îi conduse pe coridorul lung, să le arate camera ce le fusese pregătită. Camera de televiziune înainta stăruitor, nescăpându—i din ochiul ei rotund de sticlă pe noii musafiri ai hotelului, de unde se putea trage concluzia că telespectatorii lunari au văzut pe ecranele lor nu doar sosirea lui Habarnam la hotel, ci și instalarea lui în cameră.

Oprindu—se lângă o ușă larg deschisă aflată în capătul coridorului, domnul Haț zise, făcând o plecăciune:

—Iată apartamentul dumneavoastră. Chiar în față se află salonul mare, în stânga este sufrageria și salonul mic, după care urmează dormitorul, lângă care se află baia. Sper că vă veți simți bine.

Habarnam păși în salon și avu impresia că se află nu într—o cameră obișnuită de hotel, ci într—un studio de televiziune. În mijloc era o cameră de filmat, iar în cele patru colțuri, întocmai ca niște monștri cu capete mari și picioare subțiri, se aflau proiectoare din care se revărsa o lumină puternică, orbitoare. Prin toată camera erau întinse cabluri electrice groase. Pe jos erau transformatoare și reostate ca niște cutii metalice cu zăbrele, vopsite cu vopsea neagră emailată.

În jurul acestor aparate mișunau angajații studiourilor de televiziune și cinematografie. Unul dintre ei ținea în mână un microfon în care bătea cu degetul și repeta, de parcă ar fi vorbit pe nas:

—Doi, zece! Doi, zece! Probă de microfon! Probă de microfon! Se aude? Se aude?



Văzându—l pe Habarnam că intră în cameră, acesta încetă să mai bată în microfon și începu să vorbească ceremonios:

—Iată, dragi telespectatori, a intrat! îl vedeți îmbrăcat în costumul de cosmonaut, făcut din metal și dintr—un material de plastic cu totul necunoscut pe planeta noastră. Pe cap are o cască cu partea din față de sticlă, prin care poate vedea perfect. După cum singuri vă puteți convinge, domnul cosmonaut este însoțit de câteva persoane, printre care îl puteți vedea pe stimatul și simpaticul domn Haț, proprietarul hotelului. Hotelul domnului Haț este o unitate de cinci stele: camere de cinci stele cu toate facilitățile, restaurant de cinci stele cu o fântână de cinci stele, sală de dans de cinci stele cu piscină. Toată noaptea cântă o orchestră de cinci stele. Aici vă puteți odihni de cinci stele, puteți servi masa de cinci stele, să vă petreceți timpul liber de cinci stele într—o ambianță de cinci stele. Există camere de cinci stele de diferite prețuri...

În timp ce reporterul de la televiziune lăuda în fel și chip hotelul domnului Haț, de Habarnam se apropie un prichindel în halat alb, care nu se știe de unde apăruse și care avea în mână o mică trusă de piele.

—Eu sunt doctorul Seringă, spuse el. Presupun că scumpul nostru nou—venit din Cosmos are nevoie de îngrijire medicală, pe care sunt gata s—o ofer chiar acum și, mai ales, absolut gratuit. Nu e deloc

nepotrivit să fiți supus unei examinări medicale, chiar și superficiale. În primul rând, trebuie să examinăm activitatea inimii.

Doctorul Seringă scoase din buzunar un tub negru de lemn, îl lipi de pieptul lui Habarnam și îl ascultă.

—Bătăile inimii se aud foarte bine prin costumul de cosmonaut, zise el. Ritmul cardiac este puțin accelerat, ceea ce se explică prin emoția cauzată de această întâlnire și prin atenția arătată cosmonautului de locuitorii din orașul nostru.

Spunând acestea, doctorul Seringă smulse microfonul din mâna reporterului și—l sprijini de tubul de lemn pe care continua să—l țină lipit de pieptul lui Habarnam.

—Stimați telespectatori! spuse el. Doamnelor și domnilor! Vă vorbește doctorul Seringă. Ascultați niște bătăi surde: tic — tac — tic! Așa bate inima cosmonautului sosit pe planeta voastră. Atențiune—atențiune, sunt doctorul Seringă. Adresa mea este: Strada Holerei numărul 15. Consultații zilnice, de la 9 dimineața la 6 seara. Consult și la domiciliu. Mă găsiți la telefon. Apelați—mă telefonic. Consultațiile de noapte se plătesc dublu. Auziți bătăile unei inimi venite din cosmos. Avem și cabinet stomatologic. Extragem, tratăm și plombăm dinți. Prețuri accesibile. Strada Holerei numărul 15. Auziți bătăile unei inimi...

Între timp, camera se umplu de noi vizitatori — corespondenți și corespondente ai diferitelor ziare și reviste. Se strânseseră roată în jurul lui Șmek, Șnapino și Iedu, bombardându-i din toate părțile cu întrebări. Șnapino, căruia i se dezlega limba doar atunci când vorbea despre mărfurile de diferite calibre, încerca să evite răspunsurile. Nici Iedu nu se grăbea cu răspunsurile. De aceea, la toate întrebările răspundea Șmek, și trebuie spus că se descurca foarte bine, adică atunci când putea da răspunsuri directe, iar când nu știa ce să spună, răspundea evaziv, nu spunea însă niciodată „nu știu”. De exemplu, când un corespondent îl întrebă cât timp va sta cosmonautul în orașul lor, Șmek răspunse: —Cât va fi necesar.

La întrebarea dacă cosmonautul va mai vizita și alte orașe, spuse:

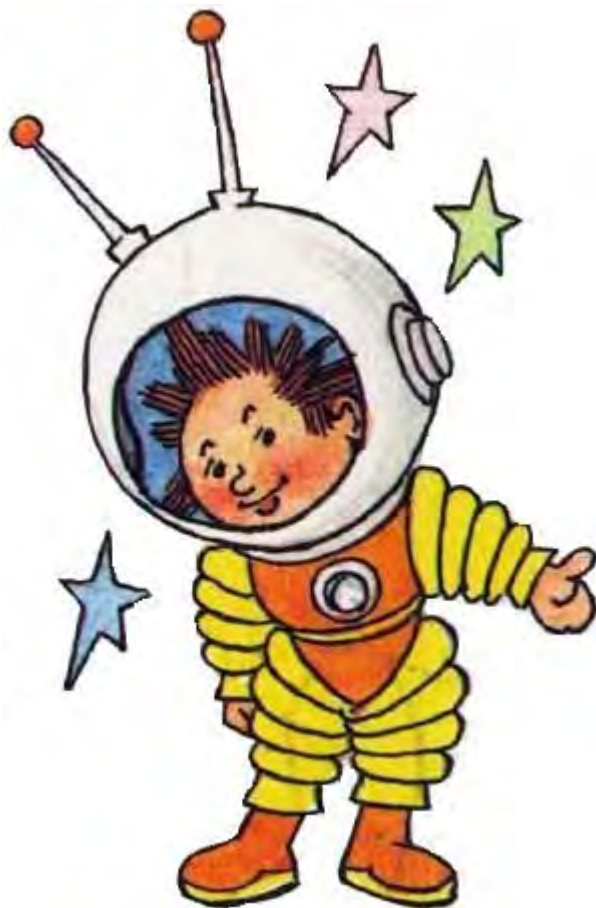
—Va vizita, dacă va dori.

La întrebarea dacă intenționează să cumpere diferite lucruri din orașul lor, răspunse:

—Asta depinde de ce fel de lucruri îi vom propune spre cumpărare. Erau atât de mulți cei care puneau întrebări, că bietul Șmek începu să—și piardă răbdarea și cu greu se abținu să nu spună niște grosolănii.

La sfârșit de tot, o corespondentă a revistei *Câini de curte și de companie* îi puse tot soiul de întrebări.

—Sunt reprezentanta revistei *Câini de curte și de companie*, începu ea cu mândrie. Vă rog să ne răspundeți la o întrebare care, fără îndoială, îi poate interesa pe cititorii noștri: se poate vorbi despre creșterea câinilor de curte și de companie pe planeta de pe care vine stimatul nostru cosmonaut?



—Se poate, fără îndoială, confirmă Șmek.

—Ce rase de câini sunt cele mai răspândite acolo?

—Toate, duduie.

—Ce rase sunt preferate?

—Se preferă rasele cele mai frumoase și care mușcă cel mai puțin, răspunse Șmek, străduindu-se din răspuțeri să—și păstreze zâmbetul pe buze.

Între timp, în salon apăru o reprezentantă a unei firme de publicitate. Era îmbrăcată într—o rochie strâmtă, de un verde tare, pe cap avea o beretă modernă de același verde, de sub care ieșeau șuvițe de păr în toate direcțiile. Se vedea că, în timp ce trecuse prin mulțimea de afară, coafura ei suferise modificări importante. Fața îi era aspră și hotărâtă, avea un nas drept, ascuțit și ușor roșu, și niște ochi mici, cenușii, în care i se putea citi ambiția. În mâini ținea mai multe pancarte fixate pe niște bețe, la gât avea un mic aparat de fotografiat într—o husă de piele. Alergând spre Habarnam, ea îi vârî în mână pancarta pe care scria:

Prichindeii nu vor regreta Și bani cu cap vor cheltui, Dacă turtă dulce—or cumpăra De la fabrica Zori de zi.

Făcând doi—trei pași înapoi, ea îndreptă aparatul foto înspre Habarnam și îi făcu poze. Văzând asta, Șmek chiar își ieși din fire. Sări la Habarnam, îi smulse pancarta din mână și o azvârli furios pe jos, după care sări la reprezentanta firmei de publicitate și îi trase una cu piciorul. Aceasta nu vru să—i rămână datoare, și la rândul ei îi trase una, apoi îl lovi cu pancarta în cap și, ca să pună capac la toate, îl scuipă pe mâneca jachetei.

Văzând o asemenea ripostă, Șmek începu să tremure de indignare.

—Afară! strigă el turbat. Luați—o de—aici, sau altfel nu răspund de ce se poate întâmpla! Afară toată lumea! Opriți transmisiunea imediat! Trebuie să încheiați un contract cu noi și să ne plătiți! Nu suntem obligați să vi—l arătăm gratis pe cosmonaut!

Cum nimeni nu voia să plece, Șmek se năpusti la proprietarul hotelului.

—Domnule Haț, asta e curată obraznicie! Cine a permis intrarea publicului aici? Plecăm din hotelul dumneavoastră chiar acum!

—Domnilor, vă rog să părăsiți încăperea! strigă speriat domnul Haț. Domnilor, vă rog să ieșiți afară! Din cauza dumneavoastră o să—mi pierd clienții. întrevvedereea s—a terminat!

Văzând că nimeni nu—l ascultă, Haț le făcu un semn discret polițiștilor care stăteau la ușă, iar aceștia se apucară să împartă bastoane în stânga și—n dreapta.

Telespectatorii martori ai bătăii văzură cum nefericiții corespondenți și corespondente fugeau din apartament, încercând să se ferească de loviturile bastoanelor cu șocuri electrice. Între timp, operatorii își scoteau pe ușă transformatoarele, reostatele, proiectoarele și celelalte aparate. Ultimul a ieșit din cameră operatorul care stătuse călare pe camera sa de filmat ca pe un cal. Cu asta transmisia televizată a luat sfârșit.



CAPITOLUL XIII. IA FIINȚĂ SOCIETATEA PLANTELOR GIGANTICE



În dimineața următoare în toate ziarele a apărut un comunicat despre sosirea cosmonautului în orașul lunar Zdrobilon. În locurile cele mai vizibile erau tipărite fotografii cu Habarnam, în costumul de cosmonaut, surprins când ieșea din mașină, deja ieșit din mașină și când intra în hotel.

Cel mai mare succes l—a avut fotografia în care Habarnam apărea cu pancarta publicitară care—i îndemna pe prichindeii lunari să cumpere turtă dulce de la fabrica de dulciuri Zori de zi. Magazinele de dulciuri au vândut în acea zi atâta turtă dulce, câtă nu vânduseră într—o lună întreagă. S—a vândut chiar și turtă dulce veche, deoarece nimeni nu voia să mănânce altceva, iar proprietarul fabricii de dulciuri a mărit de câteva ori producția de turtă dulce, câștigând bani frumoși.

În ziare a apărut și fotografia în care doctorul Seringă îl consulta pe Habarnam. Sub fotografie apărea nu numai numele doctorului, ci și adresa lui. De aceea, toți bolnavii care aveau suficientă putere ca să se deplaseze dădură fuga la el, iar cei care nu puteau ieși din casă se apucară să—l sune la telefon. Toată lumea voia să se trateze numai la doctorul Seringă. Acasă la el s—a făcut o coadă lungă cât toată Strada Holerei. Doctorul Seringă n—a refuzat pe nimeni, în schimb și—a mărit imediat taxa pentru consultație. Banii au curs gărlă în buzunarele lui.

Așa fac prichindeii lunari! Un prichindel lunar nu mănâncă pentru nimic în lume bomboane, turtă dulce, pâine, salam sau înghețată de la un producător care nu—și face reclamă în ziare și nici nu se duce să se trateze la un medic care nu și—a ticluit cine știe ce reclamă aiurită pentru a—și atrage pacienții. De regulă, un lunatic își cumpără doar lucrurile despre care a citit în ziare; dacă vede pe vreun perete un anunț bine adus din condei, atunci e posibil să—și cumpere și un lucru de care nu are nevoie absolut deloc.

În aceste zile orașul Zdrobilon zumzăia mai ceva ca un roi de albine. Lumea se trezea dimineața și citea ziarele ca să afle cât mai repede noutăți despre Habarnam. Mulți se duceau la hotelul Perla și umblau prin fața lui cu zilele, sperând că măcar îl vor zări pe prichindelul venit din adâncurile cosmosului. Cei care veneau din alte orașe nu voiau să se instaleze nicăieri altundeva decât la hotelul Perla, deoarece acolo era mai simplu să—l întâlnească pe cosmonaut și să se uite la el mai de aproape. Veniturile domnului Haț s—au dublat cât ai zice pește, fiindcă a urcat brusc prețul camerei, iar de clienți nu ducea câtuși de puțin lipsă.

Șmek și Șnapino s—au priceput și ei să profite de situația creată: l—au amenințat pe domnul Haț că se mută la alt hotel, iar acesta le—a permis să locuiască gratis în hotelul lui. Mulți lunatici stăteau la televizor de dimineața până seara și se uitau la toate emisiunile, temându—se ca nu cumva s—o rateze pe cea cu Habarnam. Spre mirarea lor, emisiunea cu Habarnam a încetat să fie transmisă! Acest lucru avea o explicație: anume faptul că Șmek și Șnapino n—au acceptat ca Habarnam să apară gratis, iar proprietarul studioului de televiziune, deși nu refuzase să plătească, a propus o sumă ridicol de mică, așa că Șmek aproape că s—a supărat. El zicea că, evident, proprietarul studioului îi ia drept nebuni, în timp ce ei sunt în toate mințile, iar pentru suma aceea de nimic nu acceptă să apară la televiziune nici măcar un pudel obișnuit, darămite cineva care a venit din cosmos.

Până la urmă, telespectatorii, supărați foc, au început să dea telefoane proprietarului studioului de televiziune, amenințând că refuză să mai plătească abonamentul TV. Amenințările au avut efect și acesta a fost nevoit să accepte toate condițiile propuse de Șmek.

În urma negocierilor încheiate cu succes, televiziunea a transmis așa—numita conferință cosmică la care au participat reprezentanți ai presei și numeroși oameni de știință: matematicieni, fizicieni, chimiști, astronomi, *lunologi*. Toți aceștia s—au adunat într—o sală mare din studioul de televiziune, iar în fața lor, pe un podium, au stat la aceeași masă Habarnam, Șmek, Iedu și Șnapino.

Conferința a început cu Habarnam. El le—a povestit celor prezenți tot ce știa despre racheta cu care zburase, despre construcția ei și despre sistemul de propulsie, iar după aceea oamenii de știință și jurnaliștii i—au adresat întrebări.

Pe jurnaliști îi interesa în mod deosebit ce—a mâncat Habarnam în timpul zborului, ce—a băut, ce—a visat și dacă îi plac locuitorii Zdrobilonului. Întrebările savanților au fost oarecum de altă natură, referindu—se cu precădere la ce văzuse Habarnam în timpul călătoriei spațiale, la ce observase pe suprafața Lunii și la cum arată planeta Marele Pământ.

Se știe că astronomii lunari numesc planeta noastră Marele Pământ, spre deosebire de propria lor planetă, pe care o numesc Micul Pământ sau pur și simplu Pământul. Pe astronomii lunari îi interesa foarte tare dacă în jurul Marelui Pământ există un înveliș dur și au fost extrem de uimiți când Habarnam le—a spus că în jurul Pământului nu este nici un fel de înveliș și că pământenii locuiesc, ca să zicem așa, sub cosmosul liber.

Conferința cosmică s—a terminat destul de târziu, iar a doua zi s—a transmis discuția dintre Habarnam și doi savanți, astronomul Alfa și lunologul Omega. Alfa și Omega l—au întrebat amănunțit pe Habarnam despre cum arată noaptea cerul privit de pe Pământ, cum se văd stelele și constelațiile, precum și planetele, cum arată Soarele, ba chiar Luna.

După ce au ascultat răspunsurile lui Habarnam, Alfa și Omega s—au adresat telespectatorilor și au anunțat oficial că informațiile comunicate de Habarnam pot face un mare serviciu astronomiei lunare și științei în general.



La rândul său, Habarnam i—a întrebat pe cei doi de unde știu savanții lunari despre existența Marelui Pământ și a altor planete și, de asemenea, de existența Soarelui și a stelelor, dacă nu le—au văzut niciodată.

Alfa a răspuns că, deși nici Soarele, nici Marele Pământ nu sunt vizibile, se poate intui faptul că acestea există, dacă se urmăresc anumite fenomene. Prezența fluxului și a refluxului în mările de pe Micul Pământ atestă incontestabil existența unor corpuri masive aflate la o anumită distanță de Lună. Apele mărilor sunt atrase atât de Soare, cât și de Marele Pământ, și în funcție de gradul de atracție se poate determina mărimea acestor corpuri și chiar distanța până la ele. În afară de asta, există instrumente foarte precise care oferă date despre atracția unor planete mai îndepărtate, cum sunt Mercur, Venus, Marte sau chiar Saturn, ceea ce face posibilă determinarea locului în care se află acestea pe bolta cerească. Și asta nu—i tot, firește. Radiotelescoapele pe care le au astronomii la dispoziție, gravitonoscoapele și neutrovizoarele, pentru care învelișul lunar exterior nu reprezintă un obstacol, primesc semnale care vin nu doar de la Soare sau planete, ci chiar de la stele îndepărtate, ceea ce a permis astronomilor lunari să alcătuiască o hartă destul de amănunțită și de exactă a cerului.



Pe Habarnam l—a interesat, de asemenea, de ce pe Lună, sau mai exact pe Micul Pământ, alternează ziua cu noaptea. Pentru că învelișul exterior al Lunii blochează accesul razelor solare și, dacă lucrurile stau într—adevăr așa, atunci pe Micul Pământ ar trebui să fie întotdeauna întuneric. Lunologul Omega i—a explicat lui Habarnam că Soarele, pe lângă razele vizibile, emite și o mulțime de raze invizibile, care au totuși o uriașă forță de pătrundere. Pătrunzând prin grosimea învelișului lunar, aceste raze invizibile luminează suprafața interioară care, la rândul ei, emite raze luminoase și termice care fac posibilă existența vieții. E de la sine înțeles că această luminiscență se va observa doar în acea jumătate de Lună care este întoarsă către Soare. De aceea va fi lumină doar într—una din emisferile Micului Pământ. În acest timp, în cealaltă emisferă va fi întuneric sau, mai simplu spus, acolo va fi noapte. Alternanța dintre zi și noapte se petrece datorită faptului că planeta Micul Pământ nu stă nemișcată în interiorul învelișului, ci se rotește neîncetat.

—Desigur, locuitorii lunari au avut mare noroc că substanța din care e făcut învelișul lunar are proprietatea de a lumina sub acțiunea Soarelui. Dacă n—ar fi fost așa, pe Micul Pământ ar fi domnit veșnic cea mai adâncă beznă, iar existența prichindeilor lunari n—ar fi fost posibilă, spuse Omega.

În încheiere, Habarnam a întrebat de ce astronomii lunari sau lunologii n—au construit până acum un aparat de zbor capabil să atingă învelișul exterior al Lunii. Omega a afirmat că ar fi costat foarte mult construirea unui astfel de aparat, iar savanții lunari nu au bani. Bani au doar bogătașii, dar nici un bogătaș nu este de acord să cheltuie bani pe ceva ce nu promite mari profituri.

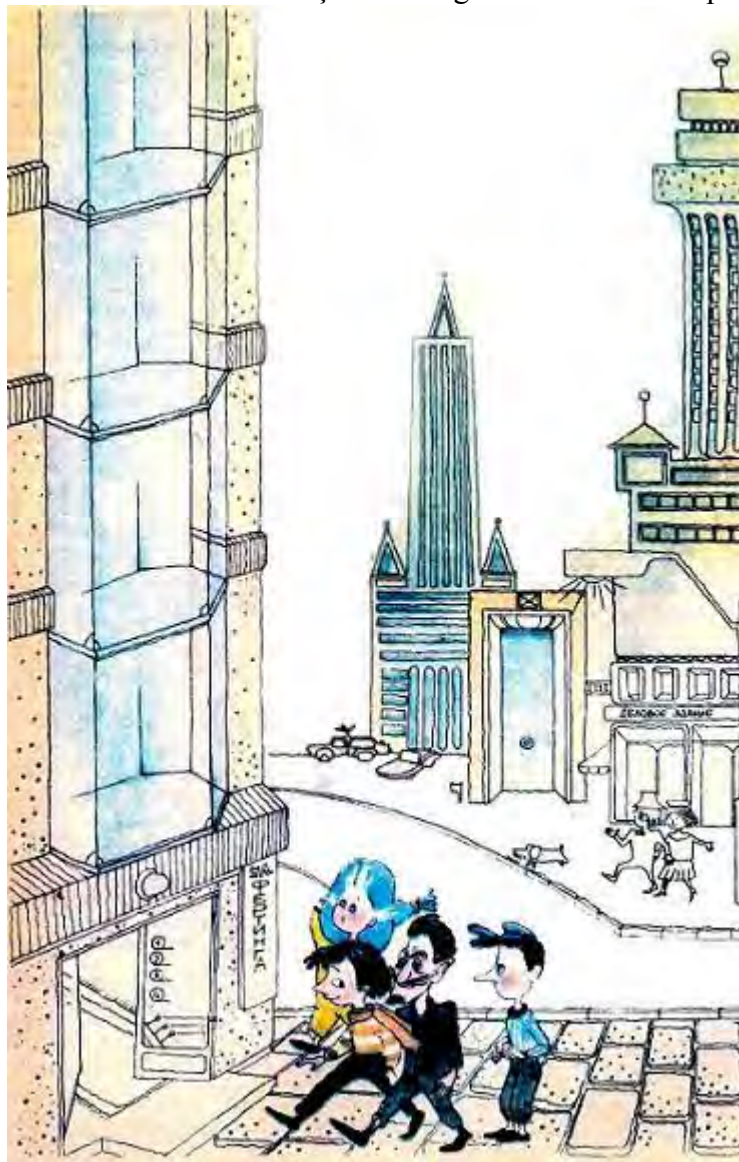
—Pe bogătașii lunari nu—i interesează stelele, a spus și Alfa. Întocmai ca vitele, ei nu—și ridică niciodată capetele, ca să se uite la stele. Pe ei îi interesează doar banii!

—Da, da, a adăugat Omega. Bogătașii spun: „Stelele nu sunt bani, nu le poți pune în buzunar și nu poți găti cu ele.” Vedeți, câtă ignoranță! Pentru ei are valoare doar ceea ce se poate mânca sau se poate vâri în buzunar. Hai să nu mai vorbim despre ei!

Cum s—a spus deja, toată această discuție a fost transmisă la televizor. Telespectatorii au fost foarte mulțumiți, nu numai pentru că l—au văzut pe cel ce venise din cosmos, ci și pentru că au aflat multe lucruri interesante.

În afară de contractul încheiat cu televiziunea, Șmek și Șnapino au încheiat un contract cu studioul cinematografic pentru filmarea sosirii cosmonautului. Habarnam și—a pus din nou costumul de cosmonaut, apoi cu un mic elicopter a fost înălțat în aer și parașutat. Cameramanii au filmat coborârea cu parașuta. Apoi s—a filmat o scenă în care Șmek și Șnapino au alergat spre Habarnam și l—au ajutat să se ridice, l—au suit în mașină și l—au dus la hotel. Sosirea la hotel, întâlnirea cu locuitorii Zdrobilonului și consultația făcută de doctorul Seringă fuseseră deja filmate, de aceea operatorilor nu le mai rămăsese să immortalizeze pe peliculă decât momentul în care Habarnam se dezbracă de costumul de cosmonaut și apare în fața spectatorilor lunari cât se poate de natural, adică în îmbrăcămintea sa obișnuită.

În cele din urmă a ieșit un întreg film difuzat mai apoi în multe cinematografe, dar și la televiziune.



Tot atunci în ziare au început să apară povestiri despre legumele și fructele gigantice care creșteau pe Pământ. De obicei, aceste povestiri erau însoțite de desene amuzante: uneori era un desen cu prichindei care scoteau din pământ o ridiche uriașă, o sfeclă sau un morcov; alteori era desenat un strat în care creșteau castraveți de mărimea unui prichindel; iar alteori apărea un pepene galben monstruos de mare, un dovleac, sau un pepene verde cât o casă cu etaj. Era și un desen pe tema culesului fructelor, în care fiecare caisă, piersică, prună sau smochină uscată încăpea cu greu în mașina în care era încărcată. Stârnind imaginația cititorului cu astfel de povestiri și desene, Șmek și Șnapino au publicat un mesaj în care se arăta că în nava cosmică rămasă pe Lună există semințe de plante gigantice care ar putea fi folosite avantajos, dacă ar putea fi aduse de—acolo. Imediat s—a publicat și comunicatul despre înființarea societății pe acțiuni pentru construirea aparatului de zbor care ar fi putut ajunge pe învelișul exterior al Lunii și ar fi adus pe Micul Pământ semințele de plante gigantice. În finalul comunicatului era dată adresa biroului unde se puteau procura acțiuni: „Strada Fertingului nr. 3, biroul 373”.

Trebuie spus că nu se mai știe exact de ce purta strada numele acesta. Unii zdrobilonieni presupun că aici ar fi locuit cândva un prichindel pe nume Ferting, după numele căruia a fost denumită strada. Alții explică numele străzii prin faptul că aici ar fi locuit doar prichindei foarte bogați, care aveau mulți *fertingi* sau, mai simplu spus, mulți bani. Ce—i drept, atunci când a sosit Habarnam pe Lună, cei bogați nu mai stăteau pe strada Fertingului, deoarece se mutaseră în cele mai bune cartiere ale orașului, unde era mai multă lumină și aer mai curat. Pe strada Fertingului se construiseră clădiri mari cu birouri destinate diverselor afaceri. Proprietarii acestor birouri erau așa—numiții prichindei afaceriști, a căror activitate se reducea la a storce fertingii din buzunarele altor prichindei. Întrucât toate birourile se

ocupau numai de asta, denumirea străzii nu prea se mai potrivea.

Biroul închiriat de Șmek și Șnapino era la etajul patru al unei clădiri de optsprezece etaje și era compus din două camere. În prima cameră erau o masă mare cu un blat neted și lustruit, câteva fotolii confortabile din piele și o canapea la fel de confortabilă, deasupra căreia, într-o ramă luxoasă aurie, era un tablou ce înfățișa curbe și bucle colorate din care nu puteai pricepe nimic. În colțul camerei se afla un dulap cu o ușă transparentă de sticlă, în care era expus costumul de cosmonaut al lui Habarnam. Vizitatorii biroului puteau să se apropie nestingheriți de dulap și să admire costumul în care fusese făcută această călătorie spațială fără precedent.

A doua cameră era ceva mai mică decât prima. Aici se aflau cinci lăzi metalice și o casă mare de bani. În lăzile metalice erau acțiunile societății în valoare totală de cinci milioane de fertingi, adică în fiecare ladă câte un milion.

Imediat după ce scoaseră acțiunile de la tipografie și le ascunseră în seifuri, Șmek și Șnapino ținură primul consiliu de administrație al societății pe acțiuni. La această ședință Șmek propuse să se pună în vânzare două milioane de acțiuni, iar celelalte trei să fie împărțite între ei. Astfel, fiecare urma să primească acțiuni de câte un milion. Când vor fi aduse semințele de plante gigantice, acestea vor fi împărțite în cinci părți egale. Două părți urmează a fi date prichindeilor care au cumpărat acțiuni, iar cele trei părți rămase vor fi împărțite între Habarnam, Șmek și Șnapino.

—Ce nevoie avem de semințe? întrebă Habarnam.

—Să le vindem! răspunse Șmek. Doar și noi trebuie să câștigăm din afacerea asta. Nici ție nu ți—ar strica niște bănișori.

Habarnam spuse că ar fi pe deplin mulțumit dacă, odată cu aducerea semințelor pentru prichindeii lunatici, s—ar reuși totodată și salvarea lui Gogoasă, care rămăsese pe Lună.



—Păi dacă ție nu—ți trebuie banii, îi luăm noi, zise Șnapino. Odată hotărârea luată, trecură la împărțirea sarcinilor. Cu acordul tuturor, Habarnam fu numit casier, Șmek trezorer, iar Șnapino președinte. Obligația casierului era să stea la birou și să vândă acțiuni, a trezorerului să aibă grijă de banii încasați din vânzări, a președintelui să convoace ședințele societății pe acțiuni, în vederea rezolvării chestiunilor ce nu suportau amânare.

Când terminară cu împărțirea sarcinilor, Habarnam își aminti de Iedu și spuse că ar fi bine să se găsească și pentru el un post. Șmek spuse că Iedu ar putea fi portar, dar Șnapino obiectă, zicând că nu e obligatoriu ca biroul să aibă portar și că ar fi mai bine ca Iedu să fie curier. Șmek nu fu de acord cu asta și spuse că un curier nu are ce face aici, că nu ai unde să îl trimiți, în timp ce de un portar este nevoie pentru imagine, adică pentru a da mai multă importanță afacerii: se va vedea imediat că e un birou serios, care nu are de gând să tragă pe sfoară pe nimeni. Șnapino spuse că și curierul e util imaginii, în plus, cineva poate să sune la birou și să ceară să i se aducă acasă acțiunile, iar dacă nu va suna nimeni, atunci Iedu poate fi trimis după ziare, limonada sau alte cumpărături.

Disputa se încingea tot mai tare. Șnapino bătea cu pumnul în masă, striga că el este președinte și că de părerea lui trebuie să se țină cont, iar Șmek țipa că el este trezorerul și nu intenționează să arunce banii pentru a plăti o funcție inutilă și că, dacă nu face cum zice el, iese din societate și își retrage acțiunile. Habarnam a încercat să—i potolească, dar n—a reușit nicicum. Societatea pe acțiuni era amenințată cu desființarea. Nu se știe cum s—ar fi terminat totul, dacă nu ar fi intervenit Iedu. —Fraților, zise el, nu trebuie să vă certați din cauza mea! Facem așa: voi fi și curier, și portar.

Astfel, disputa încetă. Toată lumea căzu de acord și cu asta se încheie prima adunare a consiliului de administrație al societății pe acțiuni.



CAPITOLUL XIV. PRIMELE GREUTĂȚI



În aceeași zi în care în ziare apăruse știrea despre înființarea Societății pe acțiuni a plantelor gigantice, în orașul Zdrobilon se petrecu un eveniment foarte important, și anume: fusese jefuită o bancă ce aparținea uneia dintre cele mai puternice corporații ale industriașilor zdrobilonieni. Jaful avusese loc dimineața, după câteva minute de la deschiderea băncii, iar o jumătate de oră mai târziu orașul deja vuia. Se povestea că în jaf erau implicați aproximativ patruzeci de bandiți care veniseră cu mașini blindate și care erau înarmați nu doar cu pistoale și puști, ci și cu mitraliere și grenade de mână. Se spunea că în timpul jafului toți funcționarii băncii fuseseră uciși, în afară de casier, care se ascunsese în casa de bani. În timpul schimbului de focuri dintre bandiți și polițiști, câțiva dintre aceștia din urmă fuseseră uciși, iar dintre bandiți nu avusese nimeni de suferit, dacă nu—l punem la socoteală pe șeful bandei, căruia unul din bandiți îi retezase din greșeală urechea cu un glonț.

În tot orașul doar trei prichindei nu știau nimic despre cele întâmplate. Aceștia erau Habarnam, Șmek și Iedu. Stăteau la birou de la prima oră în așteptarea cumpărătorilor, dar, din cauză că aceștia nu apăreau din cine știe ce motive, ei nu aveau de unde să afle despre toate cele întâmplate. Totuși, în curând la birou sosi în fugă Șnapino și le povesti cutremurătoarea întâmplare.

—Cu hoții nu—i de glumit, zise el. Aveți grijă, o să ne jefuiască biroul!

—Nu de asta mă tem, răspunse Șmek. Mă tem că toată lumea o să vorbească acum despre jefuirea băncii și va uita cu totul de societatea noastră pe acțiuni. Nimeni n—o să se gândească să cumpere acțiuni.

Temerile lui Șmek se dovediră întemeiate. În cursul zilei, nici măcar un suflet nu trecu pe la birou. În ziua următoare toate ziarele erau pline cu știri despre jaful de la bancă. Ziarele dezmințeau zvonul conform căruia la jaf ar fi luat parte patruzeci sau cincizeci de bandiți. Se spunea că fuseseră doar doi. Ei au intrat în clădirea băncii ca niște clienți obișnuiți, au închis ușa de la intrare, amenințându—i cu pistoalele pe angajați, le—au ordonat să se întindă la pământ, cu fața în jos, după care i—au ordonat casierului să deschidă seiful. După ce casierul, speriat de moarte, le—a îndeplinit ordinul, ei au luat toți banii și i—au ascuns într—o valiză pe care o aduseseră cu ei. Punându—l pe casier în seif și amenințându—l că—l vor omorî ca pe un câine dacă i—ar trece cumva prin cap să pornească alarma, cei doi bandiți au luat cu ei valiza și au ieșit afară.

Asta a văzut o angajată a băncii, care, la fel ca ceilalți, era întinsă pe jos în acel moment. Convingându—se că nu mai e nici un pericol, ea a întins mâna spre masa la care lucra și a apăsă butonul de alarmă.



Semnalul a fost auzit de polițiști, care, după cum le era obiceiul, stăteau în biroul lor și jucau domino. Întrerupând pentru moment jocul, ei au ieșit în fugă în stradă și au văzut cum doi jefuitori au urcat în mașină și au plecat. Polițiștii s-au urcat și ei în mașina de poliție și au început să-i urmărească pe tâlharii care încercau să dispară. Văzând că polițiștii îi ajung din urmă, unul din hoți a apucat un revolver și a început să tragă, încercând să nimerească cauciucurile mașinii de poliție. Și treaba i-a reușit. Cauciucul de la una din roțile din față a explodat. Mașina și-a pierdut direcția și s-a înfipt în plină viteză într-un stâlp de iluminat. În urma ciocnirii, patru polițiști s-au ales cu nasul zdrobit, al cincilea s-a rostogolit din mașină și, lovindu-se de caldarâm, și-a sucit gâtul.

E adevărat că acest lucru nu i-a ajutat pe bandiți să scape de mâna lungă a justiției, deoarece încă două mașini pline cu polițiști au pornit în urmărirea lor. Apoi a început schimbul de focuri. Un bandit care țintea foarte precis a reușit să scoată din circulație și cele două mașini, dar poliția a trimis în urmărire mașinile blindate, dotate cu mitraliere. În cele din urmă hoții au fost reținuți, dar, spre mirarea tuturor, banii furati nu erau la ei. Mașina a fost percheziționată minuțios, dar valiza cu bani dispăruse, de parcă s-ar fi volatilizat.

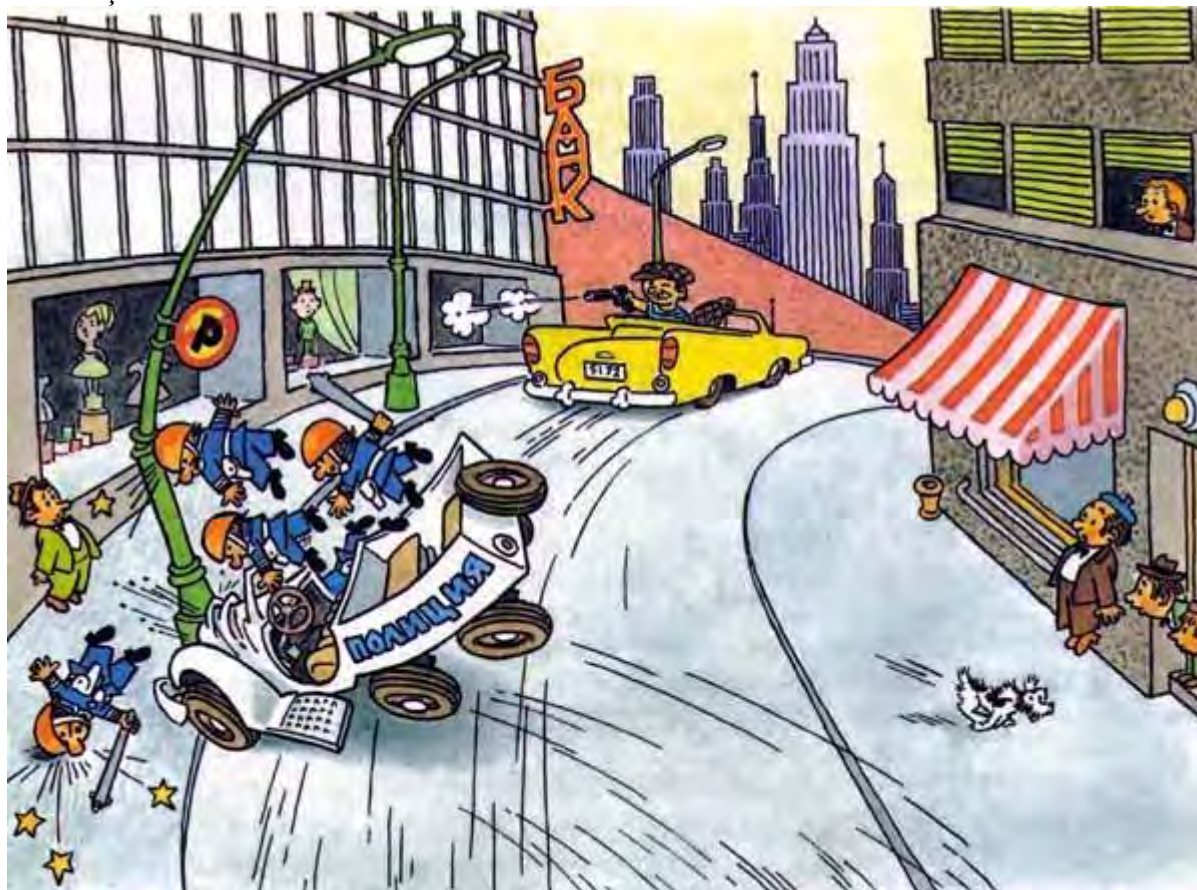


Bandiții aduși la secția de poliție au negat că sunt vinovați, susținând că n-au văzut nici o valiză, că n-au jefuit nici o bancă, ba că nici măcar nu se gândiseră să jefuiască vreuna. La întrebarea comisarului de poliție Cioc — ce i-a împins să tragă în mașinile de poliție, ei au răspuns că n-au știut că sunt urmăriți de polițiști, ci, dimpotrivă, au crezut că-i urmăresc bandiții.

Comisarul de poliție a spus că toate astea sunt tertipuri, întrucât nu e chiar atât de greu să deosebești un polițist de un bandit. Cel care trăsesese cu revolverul a răspuns că polițistul de azi nu se

poate deosebi de un bandit, deoarece adesea polițiștii acționează în înțelegere cu bandiții, iar hoții se îmbracă în uniformă de polițist, ca să le fie mai ușor să jefuiască. Drept urmare, unui prichindel cinstit îi e total indiferent cine stă în fața lui: un bandit sau un polițist.

Ziarele au trecut sub tăcere ce a mai discutat comisarul de poliție Cioc cu cei doi reținuți. S—a scris doar că suma sustrasă din bancă este foarte mare și că ajunge la trei milioane și jumătate de *fertingi*. S—a scris, de asemenea, că în urma confruntărilor cu bandiții, șapte polițiști suferiseră diferite leziuni corporale, unul dintre polițiști, pe nume Boc, își rupsesse pantalonii și își pierduse casca în învălmășeală.



În încheiere aproape toate ziarele le propuneau cititorilor să—și spună părerea în legătură cu cele întâmplate. Celor care puteau oferi informații care să ajute poliția să găsească banii furați li se promitea o mare recompensă.

Nimic de zis, cititorii n—au întârziat să—și împărtășească părerile. În ziua următoare, în ziare fuseseră publicate numeroase scrisori ale acestora. Iată una dintre ele:

Presupun că valiza cu bani a fost aruncată de bandiți din mașină în momentul în care și—au dat seama că nu vor scăpa de urmărire. Recomand poliției să percheziționeze toate grădinițele din fața caselor și toate curțile pe lângă care au trecut bandiții. Sunt sigur că valiza va fi găsită într—unui dintre locurile indicate de mine. Dacă valiza nu va fi găsită acolo, înseamnă că deja a găsit—o altcineva, lucru de care ar putea să—și dea seama și tonții de polițiști.

Cu respect, cititorul

Hop

Iată și o altă scrisoare:

Vă rog să aveți în vedere faptul că bandiții ar fi putut avea complici. În timp ce descreierații de polițiști goneau cu limba scoasă prin tot orașul cu mașinile lor, complicități au ascuns bănuții într—un loc sigur. Acolo să—i căutați.

Un fierbinte salut de la cititorul

Piersică

Iată o scrisoare în care cititorii îl bănuiesc de furt pe casier:

După părerea noastră, banii au fost furați de casier, care a aranjat tot acest spectacol pentru a îndrepta suspiciunea în altă direcție. „Bandiții” au apărut la bancă în momentul în care casa era deja goală. Se înțelege de la sine că ei au plecat din bancă cu valiza goală, inducându-i în eroare pe cășcații de polițiști, fapt pentru care îi felicităm!
Cititorii Putrezel și Brusturel

Au sosit scrisori și de la cititoare:

Mă grăbesc să vă aduc la cunoștință că banii furați sunt îngropați în curtea casei de la nr. 47 de pe Strada Strâmbă. Vă doresc succes în ce privește ancheta și fericire în viața personală. Sârguincioasa voastră cititoare și admiratoare, doamna Cactus. Totodată, vă informez că bat foarte bine la mașina de scris, cunosc arta culinară și știu să cânt la trompetă.

Iată o scrisoare în care cititorul Gălăgie aduce informații importante:

Cred că tâmpiții de polițiști nu i—au urmărit pe cei care au săvârșit în realitate jaful. Glorioasa noastră poliție s—a făcut din nou de râs. Așa—i trebuie! Recompensa pentru informațiile pe care le—am oferit vă rog s—o trimiteti pe adresa: Colina Șobolanului nr. 16, ap. 6.
Gălăgie

Încă o informație valoroasă:

Banii sunt ascunși în cauciucurile mașinii. Verificați de urgență. E un șiretlic obișnuit al bandiților.
Al dumneavoastră sincer binevoitor,
Flecărici

Mai era și următoarea scrisoare:

Banii i—au șterpelit chiar polițiștii. Vă spun sigur.
Cititorul Sardanapal

Informațiile date de cititori s—au dovedit foarte valoroase pentru poliție, care a întreprins imediat o serie de măsuri necesare. În primul rând, a fost arestat casierul de la bancă, despre care comisarul de poliție Cioc a spus că va fi reținut până când se vor găsi banii, deși acesta jura că nu el i—a furat. În al doilea rând, au fost scotocite toate grădinițele din fața caselor și toate curțile aflate pe traseul pe care au fost urmăriti hoții, dar valiza, după cum era de așteptat, n—a fost găsită. În al treilea rând, curtea casei nr. 47 de pe Strada Strâmbă a fost răscolită în întregime de polițiști. Rezultatul a fost următorul:

- 1) valiza nu a fost găsită;
- 2) a fost găsit un motan care murise cine știe când;
- 3) din cauza dislocării solului, s—a prăbușit un perete al casei.

Nici nu mai încapе vorbă că polițiștii au vrut să verifice în primul rând dacă banii nu sunt cumva ascunși în cauciucurile mașinii. Dar această intenție nu s—a putut materializa, deoarece mașina cu care au șters—o bandiții a dispărut fără urmă. A început căutarea febrilă a mașinii dispărute, la care a luat parte aproape toată populația Zdrobilonului. Numai ce se oprea pe stradă vreo mașină, că și sărea la ea un prichindel și—i tăia cauciucurile cu cuțitul. Astfel de acțiuni se explicau prin faptul că nimeni nu știa cu exactitate ce marcă era mașina căutată. În cele din urmă, toate cauciucurile au fost tăiate și traficul din oraș a încetat. Firma care comercializa benzină a suferit pierderi uriașe.

Totuși, scrisoarea care a atras în cea mai mare măsură atenția poliției a fost cea în care un oarecare Sardanapal declara răspicat că banii ar fi fost furați chiar de către polițiști. Această declarație i s—a

părut extrem de jignitoare comisarului de poliție Cioc, motiv pentru care acesta a declarat că nu—și va găsi liniștea până când nu—l va băga în arest pe acest Sardanapal.

Cerând să—i fie adusă cartea cu adrese, Cioc a început s—o răsfoiască și a fost extrem de mirat că nu găsește nici un prichindel pe nume Sardanapal.

—Este clar că numele de familie e inventat, zise el, dar ăsta nu e un impediment pentru poliție.

Mergând la redactorul ziarului în care fusese publicat mesajul insultător, Cioc a ordonat să i se arate originalul scrisorii, sperând că va reuși să afle de unde a fost trimisă scrisoarea după ștampila de pe plic. Scrisoarea a fost găsită imediat, dar pe plic nu era nici o ștampilă. Redactorul de la rubrica „Ne scriu cititorii” și—a amintit că scrisoarea nu fusese primită prin poștă: ea fusese adusă de un necunoscut. La întrebarea lui Cioc despre cum arăta acesta, redactorul își aminti doar că acesta era chel.

—Așa deci! exclamă Filă. Vasăzică era chel? Pentru poliție o astfel de informație e absolut suficientă. Nu vor trece nici trei zile și acest chel va fi în mâinile noastre.

Începu arestarea pe capete a tuturor celor care erau chei. Pe stradă se putea vedea deseori cum un polițist se apropia de câte un prichindel total nevinovat și, ordonându—i să—și scoată pălăria, îl trăgea de păr cu toată puterea. Dacă prichindelul țipa de durere, polițistul îi dădea drumul; dacă prichindelul răbda durerea în tăcere, polițistul bănuia că are de—a face cu un chel care—și ascunde chelia sub o perucă artistic meșteșugită și—l trimitea la poliție la interogatoriu.

În zilele acelea, la secția de poliție s—a lucrat de dimineața până seara. Comisarul de poliție Cioc, împreună cu patru ajutoare — Flic, Blic, Clic și Plic —, i—a interogat neîncetat pe chelioșii din oraș veniți din toate părțile. Dacă vreun nefericit de prichindel chel nu putea demonstra unde se afla în momentul jefuirii băncii, era băgat imediat la arest. Acest lucru nu însemna nimic, deoarece chelioșii erau suspectați nu de jefuirea băncii, ci numai de faptul că unul dintre ei ar fi scris absurda și jignitoare scrisoare.



Tot în acele zile au început câteva mari procese în instanță.

Primul proces a fost intentat de proprietarul casei de la nr. 47 de pe Strada Strâmbă, domnul Cuc. Domnul Cuc o acuza pe chiriașa sa, doamna Cactus, că a inventat intenționat treaba cu valiza îngropată în curtea lui, lucru ce atrăsese după sine săpăturile care—au dus la prăbușirea peretelui, și că doamna Cactus a făcut asta pentru ca să se răzbune pe el fiindcă îi percepe o chirie cam mare.

Doamna Cactus a încercat să demonstreze că nu scrisese nici o scrisoare și, la rândul său, i—a

intentat un proces redactorului care publicase în ziarul său o scrisoare cu care ea n—avea nimic de—a face.

Al treilea proces a fost intentat de comercianții de benzină, care îl învinuiau pe fabricantul de cauciucuri Pnemo că el scrisese în numele prichindelului Flecărici scrisoarea care—i determinase pe zdrobilonieni (și nu doar pe aceștia) să—și taie unul altuia anvelopele mașinilor. Prin aceasta, fabricantul Pnemo și—ar fi mărit producția, întrucât toată lumea avea nevoie de cauciucuri noi, aducând astfel prejudicii ireparabile comercianților de benzină.

Adevărul e că benzinării n—au reușit să—l facă pe domnul Pnemo să—i despăgubească pentru pierderile suferite, deoarece, audiat în instanță, Flecărici a mărturisit că nu—l forțase nimeni să trimită scrisoarea la ziar. El își exprimase bănuiala că valorile furate de la bancă sunt ascunse în cauciucuri, doar pentru că, exact înainte de asta, se uitase la un film cu aventurile unei cunoscute bande de hoți care—și ascundea briliantele furate în anvelopele mașinilor.

S—au găsit însă și martori care au declarat că Pnemo și Flecărici se cunoșteau bine, ba chiar că îi văzuseră împreună în ziua când avusese loc jaful de la bancă. Astfel, procesul nu s—a încheiat și s—a fixat un nou termen de judecată.

Despre toate acestea apăreau știri în ziare, la radio și televiziune. Publicul nu mai putea să se gândească, să vorbească sau să asculte nimic altceva. Toată lumea vorbea doar despre procese în instanță, despre bani furați, valize dispărute, mâțe moarte, despre urmărirea la care erau supuși în oraș chelioșii și despre alte lucruri de acest fel. Nimeni nu—și mai amintea de Habarnam, de nava cosmică, de plantele gigantice. Toate acestea fuseseră înlocuite în memoria prichindeilor cu evenimente mai noi, mai proaspete, mai de actualitate.

Văzând că nu apare nimeni în biroul lor ca să cumpere acțiuni, Șmek era foarte necăjit și spunea că, dacă așa vor decurge lucrurile și în continuare, societatea lor pe acțiuni va da faliment și toți vor rămâne săraci.

—Păi, e foarte posibil, confirmă Șnapino. Nu demult scria în ziar că la noi explodează aproape zilnic câte o societate pe acțiuni.

—Și cum explodează? se interesă Habarnam.

—Păi, de exemplu, niște prichindei afaceriști se gândesc să înființeze o întreprindere profitabilă, emit acțiuni ca să adune capital, pierd bănuții, iar acțiunile lor nu vor fi cumpărate de nimeni. În acest caz se spune că societatea lor a explodat sau a rămas lefteră. În realitate, firește, nu explodează nimeni. E pur și simplu o expresie figurată, care înseamnă că societatea a murit, și—a încheiat existența — a explodat, ca un balon de săpun, îi explică Șnapino.

—Sau, de exemplu, se adună o gașcă de escroci, sări și Iedu. Aceștia emit acțiuni, le vând, iar ei fug cu banii. Și în cazul ăsta se spune că societatea a explodat.

—Din cauza unor asemenea escroci nu—i mai crede nimeni nici pe prichindeii cinstiți, zise Șnapino. Uite, noi de exemplu: am înființat societatea noastră pe acțiuni ca să—i coplășim cu binefaceri pe săraci. Ce vrem noi? Vrem să aducem pentru săraci semințe de pe Lună, iar săracii nu vor să ne dea bani pentru asta. Unde e dreptatea, vă întreb?

—Dar poate că săracii n—au bani? presupuse Habarnam.

—Dacă n—au bani, să facă rost de ei! pufni disprețuitor Șmek. Sigur, săracii n—au bani, adică n—au bani mulți, vreau să spun. Chiar dacă au, au niște amărăți de bănuți. Dar există mulți săraci! Dacă fiecare sărăntoc va aduna o sumă, fie ea cât de mică, și ne—o va aduce, vom aduna un capital bunișor și vom putea trăi binișor... adică... Ptiu! Vom putea nu să trăim binișor, ci să aducem semințele de plante gigantice. Pentru o treabă ca asta nu trebuie să ne zgârcim! Pentru cine e avantajoasă? E avantajoasă tocmai pentru săraci. Dacă fiecare sărac va avea în grădina sa un castravete măcar de mărimea lui Iedu sau un pepene de mărimea unei case cu etaj, cine va avea un avantaj din asta? Eu? Tu? Iedu?... Nu, în primul rând va fi avantajos chiar pentru cel sărac. Dintr—un singur pepene va putea scoate atâta melasă, încât ar ajunge pentru o întreagă fabrică de zahăr. Asta da bogăție! Fiecare sărac va deveni bogătaș! Iar atunci va începe fericirea!

—Păi, spune—le asta săracilor, mormăi Șnapino. Noi înțelegem foarte bine și fără să ne spui tu.

—Observația e corectă. Acordăm prea puțină atenție reclamei, fu de acord Șmek. Dacă vrem ca acțiunile să se vândă, trebuie să ne facem reclamă.

După această discuție, Șmek începu să alerge prin oraș și să dea în ziare anunțuri publicitare. În

aceste anunțuri fiecărui prichindel care va cumpăra măcar o acțiune i se promiteau profituri imense. În plus, Șmek se înțelese cu o agenție de publicitate ca designerii agenției să deseneze o pancartă uriașă care să fie amplasată într—una dintre cele mai mari piețe din Zdrobilon. Pe această pancartă era înfățișat Habarnam în costum de cosmonaut și era scris cu litere mari:

*Prichindeii nu vor regreta
Și bani cu cap vor cheltui,
Acțiuni de la noi de—or cumpăra,
Cu un ferting bucata, doar știi!
Deci fuga la S.P.G. — da, da!*



CAPITOLUL XV. TREABA ÎNCEPE SA MEARGĂ



În vreme ce Șmek alerga prin oraș să pună la punct chestiunile publicitare ale societății, Șnapino dispărea la el în magazin, să facă afaceri cu mărfuri de diferite calibre, iar pe la birou nu prea mai trecea. Treptat, își pierduse încrederea în succesul afacerii și nu voia să piardă veniturile pe care i le aducea comerțul. La birou se aflau constant doar Habarnam și Iedu. În primele zile, Habarnam a stat conștiincios la birou, așteptând cumpărătorii. În fața lui se aflau un caiet gros cu copertă tare de carton și un stilou. Pe caiet era scris cu litere frumoase „Registru de venituri și cheltuieli”. Unul dintre sertarele mesei era plin până la refuz cu acțiuni pregătite pentru vânzare. Un alt sertar era destinat banilor încasați din vânzări. Deocamdată, acest sertar era gol și cu cât treceau zilele, cu atât rămâneau mai puține speranțe că în el vor apărea cândva bani.

La fel a făcut și Iedu, a stat de pază conștiincios pe coridor, lângă ușă, dar, văzând că nu apar cumpărătorii, s—a mutat în birou și, împreună cu Habarnam, au jucat amândoi zile întregi X și 0, stând pe o canapea confortabilă și discutând de toate cele. Pentru că nu avea ce face, Habarnam se uita adesea la tabloul cu bucle și curbe care atârna pe perete și se străduia să înțeleagă ce e pictat acolo.

—Frate, mai bine nu te uita la tabloul ăsta, îi spunea Iedu. Nu—ți bate capul degeaba. Oricum nu e nimic de înțeles. Toți pictorii pictează așa, deoarece bogătașii cumpără numai astfel de tablouri. Unul pictează bucle, altul înfățișează cine știe ce îmbârligături de neînțeles, al treilea pur și simplu amestecă niște vopsele lichide și le trăneste în mijlocul pânzei, astfel că obține o pată stupidă, fără nici o noimă. Te uiți la pata asta și nu pricepi nimic — e pur și simplu o tâmpenie! Iar bogătașii o privesc, ba chiar o laudă. „Noi, zic ei, n—avem nevoie ca tabloul să fie pe înțelesul tuturor. Nu dorim deloc ca un pictor oarecare să ne dea lecții. Cine—i bogat înțelege totul și fără pictor, iar cine—i sărac nu trebuie să priceapă nimic. De aia și e sărac, ca să nu înțeleagă nimic și să trăiască în întuneric.” Vezi, așa gândesc ei!... M—am saturat de asemenea raționamente, de când lucram la un fabricant de săpun. Există un fabricant de săpun pe nume Murdărescu. Atâta doar că eu lucram la el acasă, nu la fabrica lui. Eram fochist. Ei, frate, am văzut eu cum trăiesc bogătașii! Asta avea un ditamai căsoiul! Camere, câte poștești! Trebuiau încălzite vreo douăzeci și cinci de sobe, dacă nu pui la socoteală și șemineurile. De încălzire centrală domnul Murdărescu nici nu voia s—audă. Cu șemineurile, zicea el, arată mai luxos. Avea vreo zece automobile. Iar costume — cu nemiluita! Când se pregătea să meargă în vizită, stătea și se gândea vreo două ceasuri cu ce costum să se îmbrace. Pe cuvânt de onoare că nu mint! Avea servitori de nu puteai să—i numeri. Un servitor pregătea prânzul, altul servea la masă, altul spăla vasele, altul aspira covoarele. Șoferi avea cinci. Cât timp unul îl plimba cu automobilul, ceilalți patru stăteau în antreu și jucau șah pe rupte! Dimineața, de cum se trezea, domnul Murdărescu suna la sonerie, ca să i se aducă hainele. I se aduceau și începeau să—l îmbrace, iar el doar își întindea mâinile și picioarele. Apoi era așezat în fața oglinzii, era pieptănat și i se ungea nasul cu vaselină, ca să aibă o culoare frumoasă. El stătea și își holba ochii — atâta tot! Îl apuca foamea stând în fața oglinzii și pleca să ia micul dejun. Zăbovea vreo două ceasuri la masă — pe cuvântul meu! Apoi se tolănea pe canapea o vreme și pleca în vizită sau se plimba cu automobilul. Seara veneau la el tot soiul de prieteni și prietene. Începea muzica, dansul. Se dezlănțuiau atât de tare, încât distrugeau toată mobila, făceau praf pianul sau ce se mai găsea pe—acolo, apoi plecau toți pe la casele lor. Pe urmă, amintindu—și cum a fost în vizită, își spuneau: da, ne—am distrat de minune!



—Dar de ce distrugeau mobila? se miră Habarnam.

—Ei, așa se obișnuiește. Țștia nu știu cu ce să—și umple timpul și—atunci, ce să facă?, distrug mobila. Așa scrie și pe invitații: „Vă rugăm să poftiți pe la noi în ziua de vizită. Vor fi distruse douăsprezece fotolii, patru canapele tapițate cu pluș, două pianе, o masă pliantă și se vor sparge toate geamurile. Oaspeții se adună la ora șase seara. Vă rugăm să nu întârziați.”



—Și pe urmă stau fără mobilă?

—Ciudat mai ești! Își cumpără mobilă nouă!

—Păi, cheltuie banii degeaba! mormăi Habarnam. Mai bine i—ar da săracilor.

—Ți—ai găsit! Nu le place să dea săracilor. Așa ceva nu prezintă interes.

—Și doar atât făcea Murdărescu ăsta, se tolănea pe canapea și distrugea mobila? întrebă Habarnam. Și când își conducea fabrica?

—La ce să—și conducă fabrica? Pentru asta are un administrator. O dată pe săptămână, administratorul vine la el cu raportul. Și cum vede că veniturile fabricii au scăzut, Murdărescu îl și dă afară și numește unul nou. Noul administrator va face totul ca veniturile să fie mai mari: va reduce salariul muncitorilor, va crește prețul săpunului. Așa că Murdărescu nu face nimic, dar de câștigat, câștigă. A agonisit deja câteva milioane.

—La ce le trebuie bogătașilor atâția bani? se miră Habarnam. Oare bogatul poate să mănânce atâtea milioane?

—„Să mănânce"! pufni Iedu. Măcar de i—ar da pe mâncare! Bogătașul își satură burta, iar apoi începe să—și sature vanitatea.

—Cum adică vanitatea? nu înțelese Habarnam.

—Păi asta—i atunci când vrei să arunci praf în ochii altora. De exemplu, un bogătaș își construiește o casă mare, iar altul se uită la ea și zice: „Ah, ce casă ți—ai construit, dar eu o să—mi fac una de două ori mai mare!" Unul își angajează un bucătar și un lacheu, iar altul zice: „Ei, eu o să—mi iau nu doar bucătar și lacheu, ci și un portar." Unul își angajează zece servitori, iar altul zice: „Eu o să—mi angajez douăzeci, și, pe deasupra, un pompier pe care o să—l pun să stea în curte, sub streșină." Unul își ia trei automobile, altul își ia imediat cinci. Ba se mai și laudă: „Eu, zice, sunt mai bun, el are numai trei mașini, iar eu am cinci." Înțelegi tu, fiecare vrea să demonstreze că e mai bun ca alții, și cum intelectul, bunătatea, cinstea nu sunt deloc apreciate la noi, lumea se laudă numai cu bogăția. Iar în privința asta nu există limită. Așa e vanitatea: nu poate fi saturată cu nimic. Am simțit pe pielea mea, frate, ce ticăloasă—i vanitatea asta. Doar n—am fost sărac întotdeauna. E adevărat, nici bogătaș n—am fost. Pur și simplu aveam un loc de muncă permanent. Intrasem la uzină și începusem să câștig binișor. Începusem chiar să pun deoparte bani pentru zile negre, adică pentru cazul în care aș fi rămas brusc fără lucru. Numai că era greu, firește, să mă abțin să nu cheltui bănuții. În plus, toată lumea începuse să—mi spună că trebuie să—mi cumpăr o mașină. Eu ziceam: la ce—mi trebuie mașină? Pot să umblu și pe jos. Mi se răspundea: e rușinos să umbli pe jos. Pe jos umblă doar sărăntocii. Unde mai pui că mașina se poate cumpăra în rate. Dai un mic avans, primești mașina, apoi plătești în fiecare lună câte puțin până achiți întreaga sumă. Așa am și făcut. Lasă, îmi ziceam, să creadă lumea că sunt bogat!

Am plătit avansul, am primit mașina. M—am așezat în mașină, am pornit, dar m—am răsturnat într—un șa—șă—șanț! De emoție, Iedu începu să se bâlbâie. Ma—ma—ma—șina s—a făcut praf, pricepi, eu mi—am rupt piciorul și patru coaste pe deasupra. Trei luni în cap m—am tot tratat. Mi—am cheltuit pe doctori toate economiile. M—am vindecat totuși, numai că de atunci, cum încep să am emoții, nu sunt în stare să ro—ro—rostesc cuvântul „ma—ma—ma—șină”, de fiecare dată spun „ma—ma—ma—șină”, uite, ca acum.

—Și mașina ai primit—o pe urmă? îl întrebă Habarnam.

—Da' de unde! în timp ce eram bolnav, m—au dat afară din serviciu.

Tocmai sosise momentul să plătesc rata pentru mașină. Iar bani n—aveam! Și mi s—a spus: dă ma—ma—ma—șina înapoi. Eu am zis: mergeți și luați—o din șa—șă—șanț. Au vrut să mă dea în judecată pentru că am distrus mașina, dar au văzut că oricum n—au ce să—mi ia și m—au lăsat în pace. Așa am rămas și fără mașină, și fără bani.

Iedu povestea multe asemenea întâmplări. Viața lui era plină de tot felul de aventuri. Habarnam îl asculta cu interes și nu se plictisea.

Într—o zi, Habarnam și Iedu stăteau și discutau ca de obicei. Pe neașteptate s—a deschis ușa. Ei au crezut că a venit Șmek, dar în birou a intrat un prichindel necunoscut. Avea pe el o bluză ponosită, cu mânecile roase la coate. Bluza fusese cândva albastră, dar cum fusese purtată multă vreme, se decolorase și se albise, mai ales la umeri. Pantalonii de pe el aveau o culoare nedefinită, gri—murdar, erau zdrențuiți jos, iar la genunchi aveau două petice mari, pătrate, dintr—un material negru, cusute cu grijă. Pe cap avea o pălărie veche de pai cu o gaură într—un loc foarte vizibil și cu boruri destrămate pe margini, parcă ar fi fost roase, de sub care îi ieșea părul cărunț.

Văzându—i această costumație de bal mascat, Habarnam zâmbi fără să vrea, dar zâmbetul îi dispăru imediat ce se uită la fața celui care intrase. Acesta avea o față slabă, aproape uscată, și smeadă, cum o au prichindeii care lucrează zile întregi în aer liber. Expresia feței era aspră. Dar ce te impresiona în mod deosebit erau ochii. Te priveau foarte atent de sub sprâncenele cărunte, cu neliniște, dar în același timp cu demnitate, exprimând ceva ce nu era nici durere ascunsă, nici reproș. Nu, Habarnam nu putea să râdă, văzând ochii aceștia triști, așa cum nimeni altcineva n—ar fi putut să râdă.



Salutându—i pe Habarnam și pe Iedu care se uitau țință la el, prichindelul cărunț puse într—un colț bastonul noduros pe care—l ținea în mână, scoase din buzunar o bucată de ziar împăturită cu grijă, o desfăcu și, arătându—i—o lui Habarnam, întrebă:

—Aici este?

Habarnam examina anunțul din ziar privind înființarea Societății pe acțiuni a plantelor gigantice și dădu din cap:

—Aici.

Iedu împinse spre musafir un fotoliu moale și spuse politicos:

—Ia loc în fotoliu, tăicuțule.

Acesta îi mulțumi lui Iedu, se așază pe marginea fotoliului și spuse:

—Vasăzică totul e adevărat?

—Ce să fie adevărat? nu înțelese Habarnam.

—Păi e adevărat că există semințele astea fantastice?

—Sigur că e adevărat, răspunse Habarnam. Numai că nu sunt deloc fantastice, ci cât se poate de

adevărate. Nu e nimic fantastic aici.

—Dumneavoastră n—ăți vorbi așa, dacă ați ști ce înseamnă asta pentru noi, săracii! spuse prichindelul. Vedeți, eu... noi... începu el să vorbească emoționat. Ne—am adunat tot satul: vrem să contribuim și noi la această afacere importantă, adică vrem deci să devenim acționari. Toți au dat bani... Cât a putut fiecare...

Băgă mâna în sân și scoase o batistă înnodată în care se afla o sumă de bani.

—Câte acțiuni doriți să cumpărați? întrebă Habarnam.

—Una, drăguțele! Doar una! În total am reușit să adunăm un *ferting*, pentru veniturile noastre e o sumă foarte mare.

—Pentru o acțiune o să primiți foarte puține semințe. N—o să ajungă pentru tot satul, zise Iedu.

—Măcar o semincioară să primim, drăguțele! Să ne crească măcar un castravete gigantic. Credeți că o să—l mâncăm? Nu. Îl lăsăm pentru semințe. întreaga recoltă o lăsăm pentru semințe. Și a doua recoltă o lăsăm, dacă va trebui, și a treia... Suntem de acord să așteptăm și un an, și doi, și trei, și patru. Numai să avem speranța că vom ieși cândva din sărăcie. Cu speranța, drăguțele, e mai ușor să trăiești.

Între timp Șmek și Șnapino se întoarseră la birou. Iedu îl trase încetișor de mânecă pe Șmek și îi șopti la ureche:

—A venit un cumpărător! Vrea să cumpere o acțiune.

Șmek se apropie îndată de cumpărător, îi strânse mâna și îl întrebă cum îl cheamă.

—Mă cheamă Cărunțelu, zise vizitatorul. La noi în sat toți îmi spun Cărunțelu.

—Permiteți—mi să vă felicit, domnule Cărunțelu, spuse cu emfază Șmek. Nici că vă puteați gândi la o întrebuintare mai bună pentru banii dumneavoastră. Este cea mai sigură și mai profitabilă afacere care a existat vreodată pe lume. Sunteți primul care a dorit să cumpere acțiunile noastre, de aceea dați—mi voie să vă fotografiez. Măine chipul dumneavoastră va apărea în ziar.

Șmek se apropie imediat de telefon și—l chemă pe fotograf. între timp vizitatorul desfăcu nodul batistei și puse pe masă o grămadă de monede de metal. Șnapino le ceru lui Habarnam și lui Iedu să numere banii. Ei se apucară să—i numere, dar nu se descurcară deloc. Erau bani mărunți: numai de câte un centișor, de câte doi, ba chiar și de o jumătate de centișor, o singură monedă valora mai mult, dar și aceea era de numai trei centișori.

În cele din urmă banii fură numărați și Șnapino îi porunci lui Habarnam să—i dea cumpărătorului acțiunea. Luând—o cu grijă în mâini, Cărunțelu începu s—o privească atent. Pe o parte a acțiunii era înfățișat un pepene verde uriaș, înconjurat de prichindei mititei. Câțiva dintre ei încercau să se cațere pe pepene, sprijinind de el o scară de lemn. Cinci prichindei erau deja cocoțați în vârful pepenelui și dansau ținându—se de mâini. în fața lor era un strat de castraveți gigantiști bine copti. Fiecare castravete era de mărimea unui prichindel. în spate se vedeau căsuțele de lemn ale prichindeilor, deasupra cărora se înălțau spice de grâu gigantic. Pe cealaltă parte a acțiunii era imaginea unei rachete cosmice și a lui Habarnam în costum de cosmonaut. Aici scria și scopul cu care fusese înființată societatea pe acțiuni. în partea de sus era tipărit cu litere frumoase de diferite culori: „Societatea pe acțiuni a plantelor gigantice — calea spre bogăție și prosperitate. Preț — 1 *ferting*". în timp ce Cărunțelu privea cu atenție acțiunea părănd că a uitat de toate, Șmek schimbă în șoaptă câteva cuvinte cu Șnapino, după care numără încă zece acțiuni și, întinzându—i—le lui Cărunțelu, zise:

—Am hotărât să dăm primului nostru cumpărător un premiu în valoare de zece acțiuni. Vă rugăm să primiți din partea noastră acest cadou. Acum, dumneavoastră sunteți acționarul nostru și trebuie, de asemenea, să contribuiți la popularizarea cât mai rapidă a acțiunilor. Convingeți—i pe toți cei pe care—i cunoașteți și pe cei pe care nu—i cunoașteți să cumpere acțiunile noastre, spuneți—le că cine va cumpăra o acțiune de—a noastră va deveni bogat în cel mai scurt timp.

Cărunțelu primi cu recunoștință acțiunile, le înveli cu grijă în batistă și le ascunse în sân. între timp apără și fotografia cu aparatul său. El îi ceru lui Cărunțelu să se așeze în fotoliu, picior peste picior.

—În felul ăsta peticul de pe un genunchi va fi acoperit, explică fotograf, iar pe celălalt o să vă rog să vă puneți pălăria... Dar nu așa, ci așa, să nu se vadă gaura...

—Chiar nu—i nevoie de așa ceva, se amestecă în discuție Șmek. Trebuie să faci fotografia în așa fel încât toate peticele și găurile să se vadă. Să fie clar pentru toată lumea în ce hal ne aduce sărăcia pe noi, prichindeii. Când se va vedea că până și oamenii sărmani ne cumpără acțiunile, vor da buzna cu toții în biroul nostru, ca niște lupi hămesiți... Iar dumneavoastră nu aveți de ce să vă rușinați de peticele

astea, îi spuse Șmek lui Cărunțelu. Să se rușineze cei care v—au adus în sărăcie! Să se rușineze bogătașii! Ei sunt cei care v—au jupuit, cum jupoaie un țap coaja unui tei. Toată viața ați trudit pentru ei și n—ați putut câștiga nici măcar pentru o haină ca lumea.

În timp ce Șmek rostea aceste cuvinte, fotografu făcu poza și Cărunțelu se pregăti să plece.

—Spuneți—mi, îl întrebă Șmek la plecare, cum ați aflat de societatea noastră? Ce v—a făcut să cumpărați acțiunea?

—Ce m—a făcut? se gândi puțin Cărunțelu. Pot să zic că m—a făcut întâmplarea. Peticul de ziar pe care—l vedeți în mâna mea a nimerit la mine întâmplător. Că doar în satul nostru trăiesc numai oameni săraci.

Nimeni nu se abonează la ziare, nimeni nu cumpără cărți. Nu sunt bani pentru asta. Și totuși uneori reușim și noi să citim ziarul. Asta se întâmplă atunci când la magazin ni se împachetează cumpărăturile într—o bucată de ziar vechi. Fiecare dintre noi adună peticele de ziare, le citește și le dă și altora să le citească. Exact așa s—a întâmplat și de data asta. Cineva din sat a cumpărat brânză de la magazin, iar brânza i—a fost împachetată în bucata asta de ziar. Și așa am început cu toții să citim despre semințele astea fantastice, iar apoi am hotărât să punem mână de la mână și să cumpărăm măcar o acțiune. Ispititoare afacere! Fiecare din noi are pământ puțin. Recolta proprie nu ajunge nici să te hrănești. Dar bogății au pământ mult. Te duci deci să lucrezi la bogat. El îți dă o bucată de pământ. Pe bucata asta tu cultivi, să zicem, grâu, sfeclă sau cartofi. O jumătate din recoltă o păstrezi pentru tine, iar cealaltă jumătate trebuie să i—o dai bogătașului, pentru că ți—a dat voie să—i lucrezi pământul. Pentru bogat e avantajos. El își împarte pământurile pe parcele: una mi—o dă mie, pe—a doua ție, pe—a treia lui... Noi toți lucrăm vasăzică, și fiecare îi dă bogătașului jumătate din recolta sa. Așa că bogatul nu lucrează, în schimb i se adună cea mai mare recoltă. Pân' la urmă, unii au bani berechet, iar alții crapă de foame...

—Da, da, îl întrerupse Șmek. E adevărat! Unii crapă de foame, iar alții au berechet! E foarte interesant tot ce povestiți, dar în curând toate necazurile dumneavoastră vor lua sfârșit. La revedere. Vă dorim toate cele bune!

Spunând aceste cuvinte, Șmek îl bătu pe spate pe Cărunțelu, îl conduse până în prag și îi strigă din urmă:

—Așadar nu uitați: dacă unul dintre prietenii dumneavoastră va reuși să facă rost de ceva bănișori, să vină la noi după acțiuni!



CAPITOLUL XVI. PE SCENĂ APARE DOMNUL CARACATIȚĂ



Imediat ce Cărunțelu dispăru dincolo de ușa, Șmek se plesni cu palma peste frunte și spuse:
—Aruncăm banii în vânt, tipărim anunțuri în ziare, iar locuitorii de la sate se vede treaba că nici măcar nu le citesc!

—După părerea mea, trebuie să amplasăm câteva panouri publicitare pe drumuri de țară, departe de oraș, ca să le vadă prichindeii de la sate, veni cu ideea Șnapino.

Șmek și Șnapino se urcară degrabă în mașină și porniră spre o agenție de publicitate. Acolo începură să le explice designerilor unde și ce fel de panouri trebuie amplasate, iar când se întoarseră la birou, găsiră acolo încă trei cumpărători. După fețele lor bătute de vânt și arse de soare, puteai să—ți dai seama că toți trei locuiau la țară, ba mai erau și săraci.

Hainele de pe ei erau vechi, peticite, iar încălțăminte uzată. Unul dintre ei aproape că nu avea deloc încălțăminte, adică avea în picioare pantofi rupeți și fără talpă. Habarnam și Iedu se aplecară deasupra mesei pe care erau monedele de metal și începură să le numere sânguincios. Când terminară cu numărul, Habarnam le înmâna cumpărătorilor acțiunile pe care aceștia tocmai le achiziționaseră. Măinile le tremurau de emoție, iar cel care nu avea tălpi la pantofi se emoționa atât de tare, încât începu să plângă.

—Știi, frățioare, îi spuse el lui Iedu, am venit la oraș să—mi cumpăr pantofi, pe cuvântul meu, dar aici am aflat despre semințele de castraveți și varză gigantică. Și m—am hotărât ca, în loc de pantofi, să—mi cumpăr, mă—nțelegi, o acțiune.

—Și bine—ai făcut, aprobă Iedu. Pantofi își poate cumpăra orice bou, dar ai văzut bou să—și cumpere acțiuni?

—Ce—i drept e drept! dădu din cap prichindelul. Se poate ști dacă pe acțiunile astea vom putea primi în curând semințele?

—Curând, curând, se băgă Șmek în discuție. Adunăm suma de bani necesară și—i punem imediat la treabă pe specialiștii—constructori. Ei vor face urgent proiectul navei zburătoare și apoi, o să vezi, zburăm după semințe. Cu bani totul se face repede, îți dai seama.

Prichindeii vrură să mai întrebe ceva, dar Șmek le zise:

—Vă felicit, dragi prieteni, cu ocazia intrării în societatea pe acțiuni! Toate necazurile voastre vor lua sfârșit în curând și veți trăi fără griji. Nici că vă puteați gândi la o întrebuintare mai bună a banilor dumneavoastră.

Strângând mâna fiecăruia, Șmek îi conduse afară din birou și se repezi să—i îmbrățișeze pe Habarnam și pe Iedu.

—Ura, fraților! strigă el. Se pare că treaba noastră începe să meargă strună!

Într—adevăr, treaba mergea strună. E adevărat că în ziua aia n—au mai fost alți cumpărători, însă când Șmek și Șnapino au venit la birou în ziua următoare, au observat că vânzarea de acțiuni merge din plin. În fața lui Habarnam și a lui Iedu apăreau prichindeii unul după altul și puneau bănișorii pe masă. Și nu numai săteni, ci și orașeni. Unul dintre ei le povesti prietenilor noștri că, odată, demult, plecase din sat, unde—i rămăsese o mică bucată de pământ. Visa să se angajeze undeva într—o uzină sau într—o fabrică și să câștige bani ca să mai cumpere ceva pământ, deoarece bucățica de pământ pe care—o avea îi aducea recoltă puțină. În cele din urmă, reușise să se angajeze ca muncitor la fabrică, dar după mulți ani de muncă, nu reușise să adune o sumă suficientă ca să—și mai cumpere pământ.

—Acum am un singur vis, zise el. De banii pe care am reușit să—i strâng, o să cumpăr acțiunile voastre, iar când primesc semințele, mă—ntorc în sat și—mi întemeiez o gospodărie.

—V—ăți gândit la o treabă bună! exclamă cu înflăcărare Șmek. Să te gospodărești pe bucata ta de pământ e o adevărată bucurie, vă spun eu! Dar, permiteți—mi să vă întreb, ați reușit să strângeți mulți bănuți?

—Nu chiar așa de mulți: cincisprezece *fertingi*.

—Păi dați—î încoace, iar noi vă dăm cincisprezece acțiuni. Va fi minunat, credeți—mă. Nici dacă v—ăți fi gândit un an întreg, n—ăți fi putut găsi o mai bună întrebuințare a banilor dumneavoastră.

Prichindelul scoase din buzunar bănuții și, primind acțiunile, se retrase.

—Vedeți, spuse Șmek care era tot numai zâmbet, cumpărătorul își deschide punga dacă vorbești cu el ca de la suflet la suflet. Cumpărătorilor le place să fii drăguț cu ei.

Cu fiecare zi ce trecea, doritorii de acțiuni erau tot mai mulți. Habarnam și Iedu vindeau acțiuni de dimineața până seara, iar Șmek mergea tot timpul la bancă. Acolo schimba banii mărunți proveniți din vânzări în bani de valoare mare și—i depunea într—un seif. Mulți cumpărători se înființau la birou prea devreme. Pentru că nu aveau ce face altceva, așteptau în stradă deschiderea biroului. Treaba asta atrăgea atenția trecătorilor. Treptat, toată lumea din oraș a aflat că acțiunile Societății plantelor gigantice se bucură de mare trecere.

Orășenii și—au imaginat că odată cu trecerea timpului prețul acțiunilor poate să crească. Toți își aminteau de un caz incredibil, când acțiunile unei societăți petroliere, cumpărate cu un *ferting* bucata, s—au vândut pe urmă întâi cu doi, apoi cu trei, apoi cu cinci *fertingi*, iar când s—a aflat că din pământul unde aveau loc lucrări de explorare a țâșnit în sfârșit petrol, prețul acțiunilor a sărit până la zece *fertingi* bucata. Toți cei care și—au vândut acțiunile în zi aia au primit de zece ori mai mulți bani decât investiseră la început.

Ascultând povești dintr—astea, cei care reușiseră să pună deoparte pentru zile negre o sută—două de *fertingi* se grăbeau să cumpere multe acțiuni gigantice, ca să le vândă imediat ce prețul lor va crește. Rezultatul a fost că două milioane de acțiuni, păstrate în două seifuri, s—au vândut foarte repede.

Văzând că afacerea cu acțiuni are un asemenea succes, Șmek și Șnapino au hotărât să pună în vânzare acțiunile din celelalte seifuri.

—Nu suntem însă siguri că vom reuși să obținem banii pentru semințe, spunea Șnapino. Hai mai bine să vindem acțiuni, cât timp se plătește pentru ele.

Și, într—adevăr, prichindeii dădeau banii cu dragă inimă. Acum cumpărau acțiuni nu doar locuitorii din Zdrobilon, ci și cei veniți din alte orașe. Doar marii bogătași nu manifestau nici un interes pentru acțiuni. Ei erau convinși că Societatea plantelor gigantice este o societate pe acțiuni obișnuită care în scurt timp va da faliment și își va înceta activitatea. Bogătașii știau foarte bine că toate aceste societăți pe acțiuni și companii erau înființate numai pentru a băga în buzunar banii altora, sau, mai simplu spus, pentru a—i trage pe sfoară pe săraci.

Cu toate astea, în curând a apărut un bogătaș care s—a arătat interesat de acțiunile gigantice. Era domnul Caracatiță, unul dintre cei mai bogați oameni din orașul Hoțenberg. Domnul Caracatiță nu se deosebea cu nimic la înfățișare de alți bogătași din Hoțenberg, care în general nu se distingeau printr—o mare frumusețe. Avea o față cam lată care se revărsa în lături, niște ochi minusculi, ca niște piuneze, și un nas extrem de subțire, înțepenit între obraji durdulii. Din cauza feței late și a obrazilor umflați, domnul Caracatiță părea că zâmbește tot timpul și asta—i dădea un aer comic. Totuși nimănui nu—i trecea prin cap să râdă de el, deoarece oricine discuta cu domnul Caracatiță nu se gândea la cum arată el, ci numai și numai la cât de bogat este.

Averea domnului Caracatiță se ridica la un miliard de *fertingi*, adică era miliardar sau, după cum le plăcea bogătașilor din Hoțenberg să spună, domnul Caracatiță valora un miliard. Trebuie spus că în orașul Hoțenberg (ca, de altfel, și în alte orașe) bogătașii îi prețuiau pe prichindei nu pentru aptitudinile lor, nu pentru mintea sau cinstea lor și nu pentru alte calități morale asemănătoare, ci exclusiv pentru banii pe care—i aveau.

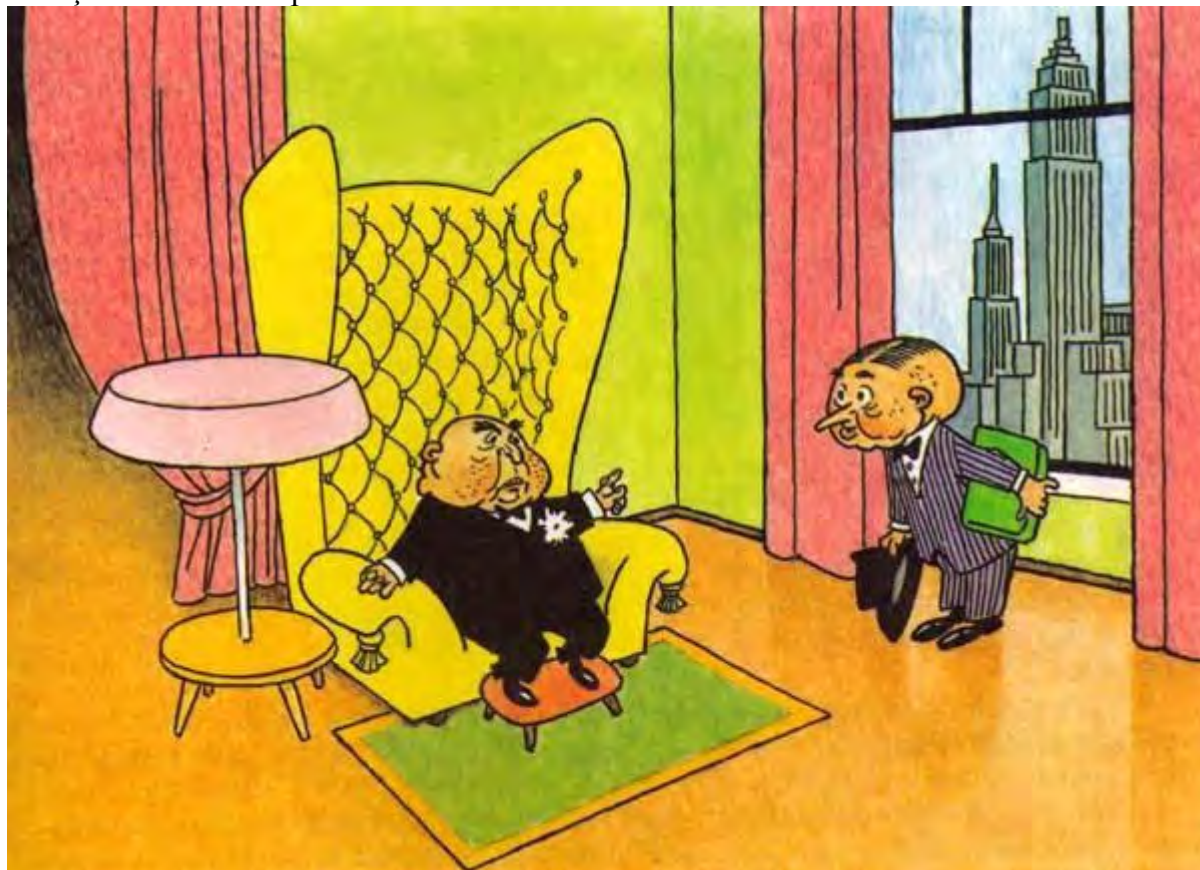
Dacă un prichindel reușea să agonisească un mic capital în valoare de o mie de *fertingi*, se spunea despre el că valorează o mie de *fertingi*; dacă cineva dispunea de o sumă în valoare de numai o sută de *fertingi*, se spunea despre el că valorează un sutar; dacă cineva nu avea nici o lețcaie, se spunea despre el cu dispreț că e un prichindel de nimic, care nu face nici cât o ceapă degerată. Domnul Caracatiță era proprietarul unor imense manufacturi, cunoscute sub denumirea de manufacturile lui Caracatiță și care produceau cantități uriașe din cele mai variate țesături. Mai avea pe deasupra și vreo treizeci de fabrici

de zahăr și câteva latifundii, adică niște terenuri enorme.

Pe toate aceste terenuri lucrau mii de prichindei care cultivau bumbac pentru manufacturile lui Caracatiță, sfeclă de zahăr pentru fabricile de zahăr, precum și cantități imense de secară lunară, cu care domnul Caracatiță făcea comerț intens.

Auzind despre succesele noii societăți pe acțiuni, domnul Caracatiță îl chemă la el pe domnul Crab, administratorul—șef, și—i zise:

—Ia ascultă, domnule Crab, ce mai e și societatea asta nou apărută? E ceva cu niște plante gigantice. N—ai auzit nimic despre asta?



—Cum să nu, am auzit, răspunse domnul Crab. Sunt cu ochii pe ea de mult timp. Societatea este condusă de Șmek și Șnapino — doi pungași foarte șmecheri, renumiți în toată lumea. Unul dintre ei, anume Șmek, a stat în repetate rânduri la închisoare pentru escrocherii. Cred că societatea lor pe acțiuni e o șarlatanie, deoarece, după părerea mea, nu există nici o navă spațială și, prin urmare, nu există nici semințe gigantice.

—E bine dacă nu există. Dar dacă există?

—Păi dacă există, atunci cei doi pungași se vor pricopsi în cel mai minunat mod și vor deveni niște prichindei bogați și respectați.



Caracatiță dădu nerăbdător din mână:

—Nu la asta mă refer! zise el. N—o să fie nici un necaz dacă se vor îmbogăți. Nu—i este nimănui

interzis să se îmbogățească pe seama altora. Ce se va întâmpla însă dacă aceste plante gigantice apar aici la noi?

—Ce se va întâmpla? bâigui domnul Crab. Recunosc, încă nu m—am gândit la asta.

—Ia gândiți—vă: dacă fiecare sărăntoc necioplit va începe să cultive plante gigantice pe mica lui bucată de pământ, atunci își va câștiga existența și fără să cultive pentru noi bumbac sau grâu ori sfeclă de zahăr. Nu—i așa?

—Se prea poate să fie așa, aprobă domnul Crab.

—Cine va dori, în această situație, să mai lucreze în fabricile noastre? continuă Caracatiță. Fiecare va pleca la sat și va începe să cultive plante gigantice pentru el. Ce se va întâmpla atunci cu profiturile noastre? De pe spinarea cui vom stoarce *fertingii*, dacă nimeni nu va fi de acord să lucreze pentru noi?

—Ah, asta ar fi o adevărată catastrofă! exclamă domnul Crab. Dacă am cumpăra cât mai rapid toate acțiunile astea afurisite și am trage de timp cu construcția navei zburătoare?

—Nu cred că asta e o soluție, răspunse Caracatiță. Cum vom începe să cumpărăm multe acțiuni, prețul lor va începe să crească și atunci nu ne vor ajunge banii să le cumpărăm pe toate. În plus, dacă vom trage de timp cu construcția aparatului de zbor, cineva îl va construi și fără noi și va ajunge în cele din urmă la semințe. După părerea mea, trebuie să—i convingem pe cei doi ticăloși, Șmek și Șnapino, s—o ștergă undeva cu banii, și—atunci toată lumea va vedea că totul a fost doar o escrocherie obișnuită și va înceta să mai viseze la semințele astea afurisite.



—E o idee genială! exclamă domnul Crab. Cu permisiunea dumneavoastră, mă sui chiar acum în mașină și mă duc la Zdrobilon să negociez cu Șmek și Șnapino.

—Mergeți, domnule Crab. Mă bazez pe dumneavoastră. Rezultatul acestei discuții a fost că, în dimineața următoare, domnul Crab își făcu apariția la biroul Societății plantelor gigantice. Cumpărând de ochii lumii câteva acțiuni, el îi luă deoparte pe Șmek și pe Șnapino și le spuse:

—Am venit din orașul Hoțenberg, fiind însărcinat de către cunoscutul om de afaceri Caracatiță să discut ceva cu dumneavoastră. N—am putea să ne întâlnim cumva diseară?

Șmek și Șnapino erau foarte curioși să afle ce ar putea să vrea de la ei cunoscutul industriaș și au acceptat pe loc întâlnirea.

Imediat ce s—a încheiat activitatea la birou, s—au dus în camera din hotelul unde era fixată întâlnirea cu Crab. Acesta le—a propus să cineze împreună și într—o clipă s—au instalat toți trei la o masă din restaurant.

După obiceiul tuturor prichindeilor afaceriști, domnul Crab începu discuția pe ocolite. Întrebându—i pe Șmek și pe Șnapino dacă au avut ocazia să ajungă vreodată în orașul Hoțenberg și, aflând că aceștia au avut deja prilejul să petreacă o vreme acolo, începu să laude în fel și chip orașul și pe locuitorii lui. Mai spuse că aceștia sunt cei mai deștepți, cei mai buni și cei mai cinstiți prichindei din lume și că domnul Caracatiță, originar din Hoțenberg, este, de asemenea, cel mai deștept, cel mai destoinic și cel mai cinstit prichindel și, pe deasupra, dispune de o avere colosală, la care multă lume nici măcar nu poate visa.

Gândul la averea pe care o avea domnul Caracatiță aduse un zâmbet larg pe fața rotunjoară și rumenă a domnului Crab, iar ochisorii lui strălucitori, puțin holbați, se închiseră de la sine. Scuturându—și capul și revenindu—și parcă dintr—un vis frumos, domnul Crab socoti că i—a atras

suficient de partea lui Caracatiță pe interlocutorii săi și spuse:

—Ghiciți, probabil, ce m—a însărcinat domnul Caracatiță să discut cu dumneavoastră?

—Cred că e vorba despre cumpărarea unui pachet mare de acțiuni gigantice, presupuse Șmek.

Văzând după expresia feței lui Crab că presupunerea sa e greșită, Șmek adăugă:

—Din păcate, trebuie să vă spun că nu să iasă nimic din asta, întrucât aproape toate acțiunile sunt deja vândute. Azi—măine biroul nostru se va închide și în locul lui se va deschide un birou pentru proiectarea și construirea aparatului de zbor.

—Este exact problema care—l interesează foarte mult pe domnul Caracatiță, răspunse Crab. Domnul Caracatiță consideră că e total inutil să începeți construcția aparatului de zbor. Acest lucru este extrem de dezavantajos, deoarece presupune costuri imense. O să cheltuiți toți bănuții pe care i—ați obținut atât de greu din vânzarea acțiunilor și n—o să rămâneți cu nimic.

—Domnul Caracatiță se înșală, răspunse Șmek. Costurile nu vor fi atât de mari și o să apară în același timp o nouă sursă de venituri. Construcția unui aparat de zbor atât de neobișnuit va suscita interesul tuturor prichindeilor. În toate ziarele vor fi publicate rapoarte despre mersul lucrărilor, cititorii vor fi informați în legătură cu diversele proiecte și construcții. Toate astea nu le vom face gratuit. Ziarele noastre sunt ahtiate după știri de orice fel și vor plăti oricât pentru asemenea informații. Dar televiziunea? Dar studioul de cinematografie? Vă imaginați ce contract avantajos va putea fi încheiat cu studioul de televiziune pentru prezentarea pregătirilor pentru acest zbor nemaiîntâlnit? Și ce se va întâmpla în momentul startului navei zburătoare sau când vor începe primele experimente în domeniul cultivării plantelor gigantice? Mii de telespectatori vor sta ținându-i în fața televizoarelor. Banii vor curge gărlă în buzunarele noastre. N—am nici un dubiu!

—Poate că domnul Caracatiță ar dori chiar el să se apuce de construcția navei zburătoare și să grăbească puțin totul? presupuse Șnapino.

—Nu, nu! exclamă domnul Crab. Domnul Caracatiță consideră că această întreprindere este dezavantajoasă și chiar teribil de dăunătoare. Vă imaginați ce se poate întâmpla când vor apărea pe planeta noastră plantele gigantice? Vor apărea mari cantități de produse alimentare. Totul se va ieftini. Va dispărea sărăcia! În această situație, cine va mai dori să lucreze pentru noi și pentru dumneavoastră? Ce se va întâmpla cu capitaliștii? Iată, dumneavoastră, de exemplu, ați devenit bogați acum. Toată lumea vă privește cu invidie. Aveți mulți bani. Puteți să vă faceți toate hachițele. Puteți să vă angajați un șofer ca să vă plimbe cu mașina, puteți să vă angajați servitori ca să vă îndeplinească toate ordinele: să vă curețe locuința, să aibă grijă de câinele dumneavoastră, să bată covoarele, să vă tragă cizmele și câte și mai câte! Și cine trebuie să le facă pe toate astea? Toate astea trebuie să le facă pentru dumneavoastră săracii, care au nevoie să câștige un ban. Dar care sărac va mai veni la dumneavoastră să caute de lucru dacă el nu va avea nevoie de nimic? Va trebui să faceți singuri toate astea. La ce bun atunci toată averea dumneavoastră? Înțelegeți acum ce nenorocire îi paște pe toți bogații din cauza plantelor gigantice? Chiar dacă va veni o vreme în care tuturor le va fi bine, bogaților sigur le va fi rău. Țineți minte asta.

Șmek și Șnapino căzură pe gânduri și la început nici nu știură ce să spună. Șnapino începu să—și frece fruntea cu mâna, de parcă asta l—ar fi ajutat să—și adune gândurile, iar în cele din urmă bombăni supărat:

—Și, după părerea dumneavoastră, ar trebui să renunțăm la o afacere atât de profitabilă?

—Dar vedeți și dumneavoastră că afacerea nu e deloc profitabilă, zise Crab.

—Și ce să facem?

—Păi nu trebuie să faceți nimic, răspunse Crab zâmbind vesel. Trebuie pur și simplu să dispăreți.

—Cum adică să dispărem? Să dispărem pur și simplu? Gratis?! strigă Șmek.

—Ei, cum gratis? spuse Crab cu o voce liniștită. Luați cu voi cele cinci milioane pe care ați reușit să le încasați din vânzarea acțiunilor și ștergeți—o cât mai departe.

—Mulțumim că ne permiteți să ne luăm bănuții! mârâi supărat Șmek. Noi ne pregăteam să adunăm mult mai mult.

—Păi la ce vă trebuie mai mult? Sunt totuși cinci milioane!

—Împărțiți la doi! exclamă Șmek.

—Păi câte două milioane și jumătate de fiecare — asta nu—i puțin, spuse cu chibzuință Crab.

—E adevărat, nu—i puțin, dar noi am vrea câte trei, răspunse Șmek. Și apoi mai sunt și Habarnam și

Iedu. Nu ne putem părăsi așa, pur și simplu, prietenii. Trebuie să le dăm fiecăruia măcar câte un milion. De fapt, lui Iedu îi putem da o jumătate de milion.

—Nu, nu, interveni Șnapino în discuție, lui Iedu trebuie să—i dăm tot un milion. Altfel se poate supăra pe noi.

—E lăudabil că aveți grijă de prietenii voștri! exclamă domnul Crab. Asta înseamnă că aveți o inimă bună. Mă rog, voi încerca să fac ceva: îl voi implora pe domnul Caracatiță să vă dea două milioane. Totodată trebuie să vă previn: va fi foarte greu să fac asta. Domnul Caracatiță este un mare zgârie—brânză și n—o să dea așa ușor bănuții din mână. Va trebui să fac un efort considerabil ca să—l conving. Dacă dumneavoastră mi—ați da din cele două milioane măcar o sută de mii, atunci, fie, m—aș strădui pentru dumneavoastră.

—Ce să zic, făcu Șmek. Eu consider că orice muncă trebuie răsplătită. Nimeni nu trebuie să lucreze gratis pentru cineva. Faceți—ne rost de două milioane, iar noi o să vă dăm o sută de mii.

—Ne—am înțeles! se bucură domnul Crab. Considerați că am trecut la acțiune.



CAPITOLUL XVII. MARELE CARTEL



Cititorului i—ar prinde bine să știe următoarele. Înainte să plece din Hoțenberg, domnul Crab se înțelese cu Caracatiță ca, în rapoartele sale, să nu le spună lui Șmek și Șnapino pe nume, ci altfel, de pildă, ticăloși, escroci sau măgari. Acest lucru era necesar pentru conspirație, adică pentru desfășurarea în secret a acțiunilor sale. Problema era că bogătașii hoțenberghezi (ca, de altfel, și bogătașii din alte orașe) se urmăreau unii pe alții, își ascultau convorbirile telefonice, îi mituiau pe angajații poștei pentru a afla conținutul scrisorilor și telegramelor altora. Făceau toate acestea ca să—și poată aranja cu mai mult succes trebușoarele și ca să se tragă pe sfoară uni pe alții. Domnul Caracatiță își dădea seama că, dacă vor afla despre negocierile lui cu Șmek și Șnapino, ceilalți bogătași își vor închipui că el este interesat de acțiunile gigantice. Ca urmare, vor tăbărî toți să cumpere cât mai multe acțiuni, iar din treaba asta vor profita numai Șnapino și Șmek.

Aducându—și aminte de înțelegerea sa cu Crab, domnul Caracatiță nu se miră câtuși de puțin când primi o telegramă în care scria: „Doi măgari cer două milioane. Ce să fac? Crab.”

Citind aceste cuvinte, domnul Caracatiță înțelese că nu este nicidecum vorba despre animalele cu patru picioare și două urechi lungi, cunoscute de toată lumea, ci despre Șmek și Șnapino, pe care Crab îi numise măgari pentru a—i deruta pe cei cărora le place să—și bage nasul în treburile altora. Întorcând pe toate fețele conținutul telegramei primite, domnul Caracatiță își chemă secretara și—i ceru să—i trimită lui Crab următoarea telegramă:

„Trageți de timp. Duceți—i de nas. Convoc Marele Cartel. Caracatiță.”

Probabil că e clar pentru oricine ce semnificație au „trageți de timp” și „duceți—i de nas”, însă cuvintele „convoc Marele Cartel” însemnau că domnul Caracatiță a decis să dezbată propunerea lui Șmek și Șnapino în adunarea capitaliștilor.

Trebuie spus că toți bogătașii care trăiau în orașele lunare erau reuniți în asociații numite carteluri. Astfel, exista, de exemplu, cartelul brânzeturilor în care intrau proprietarii fabricilor de preparare a brânzei; cartelul zahărului care—i reunea pe toți proprietarii fabricilor de zahăr; cartelul cărbunelui care—i reunea pe proprietarii minelor de cărbune și așa mai departe. Astfel de carteluri le erau necesare bogătașilor pentru a—i ține în frâu pe muncitori și pentru a scoate de pe urma lor cât mai mult profit. La întâlnirile lor, capitaliștii cădeau de acord asupra salariului ce trebuia plătit muncitorilor. Datorită acestor acorduri, nimeni nu le plătea muncitorilor o sumă mai mare decât cea stabilită de capitaliști, și muncitorii, oricât se zbăteau, nu reușeau să obțină o îmbunătățire a salariilor, în afară de asta, cartelul stabilea prețurile de producție pentru zahăr, pentru pâine, pentru brânză, pentru țesături, pentru cărbune. Nimeni nu avea dreptul să vândă marfa la un preț mai mic decât cel stabilit de cartel, iar asta făcea ca prețurile să se mențină constant la un nivel ridicat, ceea ce era din nou foarte avantajos pentru industriași.

Alături de așa—numitele mici carteluri, exista Marele Cartel în care intrau reprezentanții tuturor celorlalte carteluri. Președintele Marelui Cartel era domnul Caracatiță.



La o zi după ce secretara i—a anunțat pe toți membrii Marelui Cartel că trebuie să vină neapărat la ședință, Marele Cartel s—a reunit în cabinetul domnului Caracatiță la o masă mare, rotundă și domnul Caracatiță a anunțat motivele convocării acestei ședințe extraordinare. Aflând ce nenorocire îi paște din cauza apariției plantelor gigantice, membrii Marelui Cartel s—au neliniștit foarte tare și toți, într—un singur glas, s—au alăturat propunerii domnului Caracatiță care a spus că toată afacerea cu plante gigantice trebuie înăbușită în fașă, adică până ce nu ia o prea mare amploare.

După domnul Caracatiță a luat cuvântul fabricantul de mobilă și proprietarul fabricilor de cherestea Capsec, celebru pentru capul său care atârna greu ca un butuc de stejar și era țeapăn, neputându—se apleca prea mult când trebuia să se uite în jos. Prichindeii cu capete asemănătoare erau numiți de ceilalți lunatici „grei—de—cap”. Domnul Capsec a spus că știe două persoane foarte capabile, ba chiar talentate dintr—un anumit punct de vedere (chiar așa s—a exprimat domnul Capsec), care se pot ocupa de trebușoara asta și—i vor da la o parte din drum pe Șmek și pe Șnapino în doi timpi și trei mișcări, și dintr—o singură mișcare pe Habarnam și pe Iedu.

—Cu alte cuvinte, pentru o mică recompensă o să le facă de petrecanie undeva într—un colț întunecos, de n—o s—apuce să crâcnească, sau, mai simplu spus, o să—i lichideze, își explică ideea domnul Capsec.

Domnul Caracatiță spuse că, după cum se vede, domnul Capsec nu l—a înțeles: când s—a referit la faptul că afacerea trebuie înăbușită în fașă, domnul Caracatiță nu s—a gândit că cineva trebuie realmente omorât.

—Metodele de felul acesta nu se potrivesc în situația dată, zise domnul Caracatiță. Întrucât afacerea a făcut deja vâlvă, interesul față de plantele gigantice chiar va crește, dacă cineva se va răfui cu Șmek și Șnapino într—un mod atât de dur. Asta i—ar putea determina pe proprietarii de acțiuni gigantice să grăbească aducerea semințelor de pe Lună, și toate eforturile noastre ar fi zadarnice. Trebuie ucisă numai ideea de plante gigantice, adică trebuie acționat în așa fel încât să nu mai creadă nimeni că aceste semințe fantastice există, iar asta se poate întâmpla dacă Șmek și Șnapino fug cu banii adunați din vinderea acțiunilor.

—De ce n—au fugit până acum? Au ei interesul ca semințele astea idioate să apară? întrebă capitalistul Obtuz.

Capitalistul Obtuz nu putea fi nicidecum încadrat în categoria prichindeilor numiți grei—de—cap,

întrucât capul său arăta plăcut și se rotea cu ușurință în orice parte, însă, după cum se vede, el era la fel de încuiat ca domnul Capsec.

—Cred că acești Șmek și Șnapino sunt doi mari escroci, făcu domnul Caracatiță. Ei își dau seama că pentru noi ar fi extrem de avantajos dacă ar șterge—o de—aici cât mai departe cu semințele lor și de aceea ne cer trei milioane.

—Trei milioane de ce? întrebă, sărind de la locul său, fabricantul de conserve Zgârcitus.



Acest Zgârcitus era un prichindel gălbejit și foarte slab, care semăna cu un pește uscat. Ochii lui erau la fel de tulburi și de stinși ca ai unui pește adormit și se înviorau numai când venea vorba despre bani. Așa și acum, imediat ce Zgârcitus auzi cuvintele „trei milioane”, ochii lui se aprinseră ca niște beculețe și sări atât de vioi, de parcă cineva l—ar fi împuns pe neașteptate cu un ac.

—Ei, de ce, de ce! răspunse iritat Caracatiță. Sigur că nu trei milioane de galoși vechi, ci trei milioane de fertingi.

—Așa deci! exclamă domnul Zgârcitus, ca și cum abia acum ar fi înțeles despre ce e vorba. Deci noi trebuie să le dăm lor trei milioane de fertingi?

—Întocmai, confirmă domnul Caracatiță. Noi lor.

—Deci nu ei nouă?

—Nu, nu. Nu ei nouă, ci noi lor.

—Asta nu e profitabil pentru noi, declară domnul Zgârcitus. Dacă ne—ar da ei nouă trei milioane, atunci ar fi profitabil, dar dacă e să le dăm noi lor, asta nu—i profitabil.

—Pentru ce să ne dea ei nouă trei milioane? replică domnul Caracatiță.

—E adevărat că n—au de ce.

Ochii lui Zgârcitus se stinseră din nou. Se așeză la locul său, dar imediat sări iar și, scuturând energic din cap, zise:

—În orice caz, asta... asta e groaznic de neprofitabil!

După Zgârcitus luă cuvântul un locuitor din orașul lunar Palavrenville, milionarul Avarus. Acesta spuse:

—Domnul Zgârcitus are dreptate. E greu să dai bani când poți să nu—i dai, dar când totuși trebuie să—i dai, e mai ușor să—i scoți nu din buzunarul tău, ci din al altuia... Corect?

Uitându—se pieziș pe sub sprâncene la bogătașii care stăteau în jurul mesei, domnul Avarus râse zgomotos, după care continuă:

—Suma de trei milioane e, fără îndoială, o sumă mare, n—avem ce comenta, dar dacă o împărțim la toți bogătașii, incluzându—i și pe micii bogătașii, și, după cum se știe, aceștia sunt mai mulți decât marii bogătași (se știe că pe lume plevușcă e mult mai numeroasă decât peștii mari, corect? — ha—ha—ha!), atunci fiecare va plăti o sumă nu foarte mare... Astfel, putem aduna nu trei, ci chiar patru milioane ori chiar mai mult. Trei milioane le vom da acestor aventurieri Șmek și Șnapino, ca să se facă nevăzuți, iar restul banilor îi vom lua noi pentru eforturile făcute. Corect?...

—Nu—i corect! îl întrerupse Caracatiță. Cum vom începe să adunăm bani de la plevușcă, vor afla toți

pentru ce avem nevoie de ei. Toți își vor da seama că bogații nu vor să apară aceste plante fantastice. Și—atunci cum să le mai oprești să apară. Nu, domnilor, pentru treaba asta numai noi trebuie să plătim: doar cei care suntem acum în această încăpere. Și nimeni, pricepeți?, nimeni, nici o ființă nu trebuie să știe ce am discutat noi aici. Iar dumneavoastră, domnule Avarus, ar trebui să vă fie rușine! Aici e vorba despre păstrarea tuturor averilor noastre, iar dumneavoastră, chiar și într—un moment ca ăsta, vă gândiți cum să vă pricopsiți, vreți să băgați în buzunar o sută de fertingi în plus. Rușine să vă fie!

—Păi, dădu din mâini domnul Avarus, o sută de fertingi, ce mai... o sută de fertingi e întotdeauna o sută de fertingi. Corect?... Nu găsești pe drum o sută de fertingi. N—aveți nevoie de o sută de fertingi? Dacă n—aveți nevoie, dați—mi—o mie. Corect?

Milionarul Avarus mormăi încă multă vreme ceva despre o sută de fertingi, dar în cele din urmă se potoli. Domnul Caracatiță hotărî că discuția pe această temă a luat sfârșit, dar în acel moment ceru cuvântul domnul Calicus, proprietarul celei mai mari fabrici de macaroane și fidea, cunoscută sub denumirea fabrica lui Calicus.

Domnul Calicus locuia în orașul lunar Palavrenville, ca și domnul Avarus. Trebuie spus că Avarus și Calicus își câștigaseră mare faimă printre locuitorii din Palavrenville. Ca să fim corecți, trebuie totuși să spunem că ei au devenit celebri nu datorită unor fapte bune, ci numai din cauza zgârceniei lor. Locuitorii din Palavrenville nu ajunseseră încă la o concluzie definitivă referitoare la zgârcenia lor, și din această cauză izbucneau adesea discuții în contradictoriu. Dacă cineva susținea că cel mai zgârcit e domnul Calicus, apărea imediat un alt prichindel care se apuca să demonstreze că Avarus e mai zgârcit. Ambii combatanți aduceau sute de exemple care să demonstreze că au dreptate, fiecare chema în ajutor martori care suferiseră într—un fel sau altul de pe urma zgârceniei unuia sau altuia din cei doi zgârie—brânză, apoi intrau în discuție alți și alți prichindei și treaba se lăsa adesea cu o încăierare.

Pentru cititor va fi interesant să afle că, în ciuda absolutei asemănări dintre caracterele lor, Avarus și Calicus erau total opuși unul altuia la înfățișare. Avarus semăna cu domnul Caracatiță. Diferența consta în aceea că fața lui era puțin mai lată în comparație cu a domnului Caracatiță, iar nasul era puțin mai subțire. În timp ce urechile domnului Caracatiță erau potrivite, Avarus avea urechi mari și clăpăuge, iar asta făcea ca fața lui să pară și mai lată. În ceea ce—l privește pe Calicus, acesta, dimpotrivă, aducea mai mult la înfățișare cu domnul Zgârcitus: aceeași față inexpressivă de pește uscat, dar și mai uscată, mai de zgârie—brânză, dacă se poate spune așa; aceiași ochi goi, de pește, deși în ei puteai citi ceva mai multă rioiciune. Spre deosebire de Zgârcitus, domnul Calicus era complet chel, adică pe capul său nu se afla nici un fir de păr; pielea slabă îi era atât de întinsă pe craniu, încât părea că acesta e făcut numai din oase. Avea buzele subțiri, fără pic de sânge în ele. Vocea îi era extrem de neplăcută: tăioasă, hârșăită, scrâșnită. Când vorbea, părea că cineva hârșăie cu un cuțit tocit tabla ruginită de pe acoperișul unei case.

Deși urechile domnului Calicus erau la fel de mari ca urechile domnului Zgârcitus, el auzea extrem de prost. I se părea întruna că cineva îl întreabă ceva, și de aceea își răsuca capul în toate părțile, își puneă palma la ureche și țipa cât se poate de neplăcut: „Poftim? Ce?... Ați spus ceva? Nu v—am auzit bine...”, chiar dacă nimeni nu—l întrebase nimic.

Cine îl vedea pentru prima dată pe domnul Calicus, n—ar fi crezut pentru nimic în lume că are de—a face cu un milionar, atât era de slab și de noduros, dacă se poate spune așa. Trebuie spus, de asemenea, că domnul Calicus slăbea văzând cu ochii, nu pentru că nu avea ce să mănânce, ci din cauza zgârceniei sale. De fiecare dată când era nevoit să cheltuie un ferting, se enerva atât de tare și se perpelea atât de rău, că pierdea în greutate. Ca să compenseze aceste pierderi, el mânca în fiecare zi câte patru mic dejunuri, patru prânzuri și patru cene, și totuși nu se îngrășă, întrucât nu—i dădea pace gândul că a cheltuit pe mâncare o sumă prea mare de bani.

Domnul Calicus știa foarte bine că zgârcenia dăunează sănătății, dar nu putea face nimic în privința firii sale de hienă (cum se exprima chiar el). Nu se știe de ce îi intrase în cap ideea că averea sa, oricum colosală, trebuie să crească neîncetat și, când reușea să—și mărească capitalul fie și cu un ferting, sărea în sus de bucurie; când trebuia să cheltuie un ferting, era disperat, i se părea că vine sfârșitul lumii, că în curând toți fertingii săi vor dispărea din seifurile sale sub acțiunea unei forțe malefice, iar el se va transforma din bogătaș în sărăntoc.

Dacă despre alți bogătași puteai spune că banii erau la cheremul lor și—i foloseau pentru propriile

capricii și plăceri, în cazul lui Calicus, banii erau cei care—l aveau pe el la cheremul lor. Se afla complet sub stăpânirea lor, era sluga umilă a banilor săi. își alinta, își păstra și își creștea avuția cu stăruință, nebucurându—se de ei în nici un fel.

Cu toate acestea, nimeni nu vedea în comportamentul lui Calicus ceva anormal, deoarece într—o societate în care banii erau considerați valoarea supremă, un asemenea comportament era normal și nimănui nu—i trecea prin cap că domnul Calicus ar fi trebuit de mult dus la doctor și ar fi trebuit tratat cu aceeași grijă cu care sunt tratați toți cei scrânteți la cap.

Cerând permisiunea să ia cuvântul, domnul Calicus se ridică, își fixă bine ochelarii pe nas și începu să—și frece cu palma capul chel, ca și cum ar fi încercat să își dezmoștească gândurile înțepenite în creier. Tocmai în acel moment i se păru că cineva spusese ceva, de aceea își duse mâna la ureche, conform obiceiului, începu să se agite și să vorbească cu vocea sa ruginită:

—Poftim?... Ce?... Ați spus ceva?... Nu v—am auzit bine... Poftim? Convingându—se că toată lumea tace, se liniști și zise:

—Domnilor, vă rog să mă ascultați cu atenție, pentru că no să repet pentru surzi ceea ce am de spus. Poftim?... Și vă rog să nu mă întrerupeți... Deci ce—am vrut să spun?... Hm! Da! Ptui! Am uitat!... Domnilor, nu știe nimeni ce—am vrut să spun?

Începu să se foiască în toate părțile și să mormăie încet:

—Hm! Da! Ptui! Atâția măgari în jur, și nici unul nu știe ce—am vrut să spun!... Da! exclamă el dintr—odată și lovi în podea cu bastonul cu măciulie de os pe care—l ținea permanent în mână. Iată despre ce —despre bani! Despre ce altceva? Firește că despre bani! Ptui! Despre cele trei milioane afurisite, naiba să le ia! Cine a spus că trebuie să plătim trei milioane? Poftim?... Crab a zis?... Și cine e Crab ăsta? Un escroc, asta e Crab! Ce, nu—l știu eu pe Crab? Poftim?... Îi știu foarte bine pe toți! Toți sunt escroci! Vă rog să nu mă întrerupeți!... Și dacă Crab ar fi zis că trebuie să plătiți patru milioane, ați scoate patru milioane? Poftim?... Poate nici nu trebuie plătite trei milioane, ci numai două sau chiar unul? Poate nici măcar unul? Poftim?... Vă rog să nu mă întrerupeți! Eu nu v—am întrerupt! Poate Crab a pus asta la cale ca să—și bage trei milioane în buzunar? Nu știți? Eu știu!... Vă rog să nu mă întrerupeți! O să merg în Zdrobilon și o să stau de vorbă cu acești Șmek și Șnapino. Să se care gratis la mama naibii! Nu le ajunge cât au strâns din vânzarea acțiunilor, vor să bage mâna și în buzunarul nostru! Asta e jaf curat! Le—arăț eu lor! O să le sparg mutra cu bastonul!



Spunând acestea, domnul Calicus începu să amenințe cu bastonul său cu măciulie de os și să bată cu el în podea, după care încercă să se ridice de la masă și să plece urgent la Zdrobilon, la Șmek și Șnapino.

Capitaliștii care stăteau alături de el săriră și începură să—l liniștească, dar el nu voia să se potolească și amenința cu bastonul atât de tare, încât unii dintre ei încesară câteva lovituri. În cele din urmă reușiră totuși să—l așeze pe scaun, îi puseră pe frunte o compresă rece și abia după asta se potoli încet—încet.

Văzând că liniștea s—a restabilit, domnul Caracatiță hotărî că ședința poate continua și zise:

—Domnilor, cred că înțelegeți cu toții că asta e o problemă foarte delicată. Trebuie rezolvată dintr—o singură mișcare. Dacă fiecare dintre noi se va duce la Zdrobilon să se târguiască cu Șmek și Șnapino, asta ne—ar putea strica socotelile. Când Șmek și Șnapino își vor da seama că noi vrem să scăpăm de ei

cu orice preț, vor cere de la noi și mai mult. Vă spun sincer, acești Șmek și Șnapino sunt pur și simplu doi prostănaci, fiindcă ne—au cerut foarte puțin. Trebuie să profităm cât mai repede, până nu se răzgândesc. Propun să nu mai pierdem vremea cu fleacuri și să luăm rapid o hotărâre. În Marele Cartel suntem treizeci și unu de membri. Dacă împărțim trei milioane la treizeci și unu, o să avem de dat mai puțin de o sută de mii de fertingi fiecare. Pentru oricare dintre noi asta e o sumă infimă.

—Domnilor! țipă Calicus, sărind ca ars. Domnilor, de ce să împărțim trei milioane la treizeci și unu? E complicat! E mult mai simplu de împărțit trei milioane la treizeci. Pe mine nu mă puneți la socoteală. Veți rămâne fix treizeci. Împărțiți trei milioane la treizeci și iese exact câte o sută de mii de fertingi. În felul ăsta nu trebuie să vă pierdeți timpul cu calcule, pentru că timpul, după cum se știe, e mai prețios decât bani. Banii se pot recupera, dar timpul pierdut nu se mai poate recupera pentru nimic în lume...

Spunând acestea, Calicus se ridică de la masă și se îndreptă spre ușă așa cum era, cu compresa pe cap. Văzându—i stratagema, Caracatiță începu să strige:

—Țineți—! Nu—! lăsați să fugă!

Câțiva capitaliști săriră să—l prindă pe Calicus, însă acesta se dovedi neobișnuit de agil: cu o lovitură de baston îl trânti pe domnul Mârșăvilă, proprietarul a numeroase aziluri de noapte, care se năpustise să—i taie calea, apoi deschise larg ușa cu o lovitură de picior și porni pe scări în jos.

Observând că și Zgârcitus și Avarus s—au ridicat de la masă cu intenția clară s—o ia la sănătoasa, domnul Caracatiță îi ordonă secretarei să închidă ușa cu cheia și spuse:

—Domnilor, înainte de toate, trebuie să condamnăm această faptă nedemnă și să—l excludem pe Calicus din Marele Cartel. Începând de azi, nimeni nu mai trebuie să facă nici un fel de afaceri cu el. Marele Cartel îi va urmări toate mișcărilor. Va înțelege repede că, încălcând regulile noastre și nemaifiind membru al cartelului, a pierdut mult mai mult decât crede el... Iar acum, domnilor, mai poștește careva să calce pe urmele lui Calicus?...

Domnul Caracatiță cuprinse cu privirea întreaga adunare și, văzând că nimeni nu manifestă intenția de a se retrage, încheie:

—Dacă nu, să nu mai pierdem vremea de pomană și să dăm banii. Bogătașii se apucară să—și scoată din buzunare carnetele de cecuri

și stilourile. Se știe că niciodată capitaliștii nu plătesc cu bani—gheață, ci completează cecuri pe care le pot oricând preschimba la bancă în bani.



PARTEA A III—A

CAPITOLUL XVIII. CUM A CĂZUT CALICUS ÎN CAPCANĂ



După ce ascunse în seif cecurile primite, domnul Caracatiță își luă la revedere de la membrii cartelului și îi ceru secretarei să—i trimită lui Crab următoarea telegramă:

„Cartelul s—a întrunit. Celor doi măgari unul pe din două. Confirmați acordul. Caracatiță.”

Când citi telegrama, Crab înțelese că domnul Caracatiță hotărâse să le dea lui Șmek și Șnapino nu două milioane, ci numai unul. Asta nu—l miră câtuși de puțin, deoarece știa foarte bine că domnul Caracatiță acționează întotdeauna prudent și nu se apucă să arunce banii în vânt. Crab era mulțumit de faptul că acesta nu refuzase să plătească banii și putea spera acum că, de vreme ce fusese de acord să dea un milion, până la urmă va da și două.

După ce analiză situația sub toate aspectele, domnul Crab decise să nu le spună nimic despre telegramă lui Șmek și Șnapino, deoarece, aflându—i conținutul, ei s—ar putea gândi că, în principiu, lucrurile merg bine și că ar putea să ceară un preț mai mare ca să dispară. Când se întâlnește cu ei, Crab le spuse că n—are nici o veste de la domnul Caracatiță, dar că nu trebuie să—și piardă speranța că totul se va rezolva favorabil.

Anunțul său îl întrista însă pe Șnapino, care era nerăbdător s—o șteargă cât mai repede cu banii. —Mare păcat că domnul Caracatiță nu se grăbește, zise el. Afacerea noastră cu acțiuni se apropie de sfârșit și tocmai acum e cel mai bun moment să spălăm putina, adică, mai simplu sus, să dispărem. —Bine, zise Crab. O să—i trimit o telegramă lui Caracatiță și o să încerc să urgentez lucrurile.

În realitate Crab nu telegrafie nimănui. În schimb se duse la restaurant și luă un prânz copios. Pe urmă se întoarse la hotel, trase un pui de somn de vreo oră, apoi făcu o baie în piscină, după care se întâlni din nou cu Șmek și Șnapino. Cei trei cinară mai întâi, apoi plecară la un spectacol de teatru în nocturnă, unde, contra unei mici sume de bani, puteai să arunci în actori cu mere putrede și să te distrezi de minune.

A doua zi, după ce se trezi, Crab nu suflă un cuvânt și îi trimise lui Caracatiță următoarea telegramă:

„Cei doi măgari cer două. Nu sunt de acord doar cu unul. Ce să fac? Crab.”

Ca răspuns, de la Caracatiță sosi în aceeași zi o telegramă cu următorul conținut:

„Convingeți—i.”

După ce o primi, Crab mai așteptă o zi și, fără să le spună nimic lui Șmek și lui Șnapino, îi răspunse scurt lui Caracatiță: „Am încercat. Nu vor.”

Nu se știe până unde s—ar fi ajuns cu acest schimb de telegrame dacă, în dimineața următoare, la hotelul unde trăsesse domnul Crab, n—ar fi apărut pe neașteptată masă Calicus, cu bastonul în mână și cu obișnuita sa ținută constând dintr—o jachetă neagră, lungă, cu două tăieturi la spate, pantaloni negri și o pălărie neagră înaltă, cunoscută sub denumirea de joben. Ciocnindu—se de Crab care tocmai ieșea

din hotel, Calicus își deschise larg brațele și şuieră cu vocea sa respingătoare:

—Ah, bună ziua, domnule Crab! Sunt foarte bucuros să vă văd!

—Bună ziua, zise Crab, încercând să zâmbească, deși era evident că întâlnirea cu zgârie—brânză ăsta știut de toată lumea nu—i făcea nici o plăcere.

—Ce mai faceți? Cum o duceți cu sănătatea? întrebă Calicus, încercând evident să lege o conversație.

—Cu sănătatea stau bine, zise Crab.

—Și eu mă simt ca naiba, făcu Calicus, fără să audă răspunsul lui Crab, și continuă: Ce bine e să întâlnești o față cunoscută în Zdrobilonul ăsta îngrozitor. Palavrenville e de o mie de ori mai frumos. Nu vi se pare?

—Palavrenville e un oraș minunat, dar nici în Zdrobilon nu e rău, vă asigur.

—Sunt perfect de acord cu dumneavoastră, dădu din cap Calicus, n—am mai văzut nicăieri un orașel atât de urât, fir—ar el să fie! Vreau să vă întreb ceva. După cum văd, locuiți în acest hotel. Cum vi se pare, e bun?

—E un hotel foarte bun, confirmă Crab.

—Da' scump, nu—i așa? Hm?

—Da, cam scump.

—Ca să vezi, fir—ar el să fie! Am o propunere. Dacă sunteți de acord, n—o să iau o cameră pentru mine, ci o să mă cazez în aceeași cameră cu dumneavoastră. În felul ăsta, amândoi ieșim mai ieftin. Ce ziceți?

Domnului Crab nu—i prea surâse perspectiva de a avea un asemenea coleg de cameră, însă, în timpul discuției, reuși să—și dea seama că nu degeaba venise Calicus în Zdrobilon. Cântărind lucrurile, el hotărî să accepte să stea ceva mai înghesuit și să profite de această apropiere, ca să încerce să—i afle planurile.

După ce se întoarse cu Calicus în camera sa, Crab spuse:

—Instalați—vă, vă rog. După cum vedeți, e loc suficient pentru două persoane.

Aruncând o privire prin încăpere și afișând un simulacru de zâmbet, care putea fi perceput la fel de bine drept o grimasă de dezgust, Calicus îi mulțumi lui Crab și se duse direct la baie. Acolo își dădu jos de pe cap jobenul, scoase din el periuța și praful de curățat dinții, un prosop, o jumătate de duzină de batiste, niște șosete de rezervă, două cuie vechi și o bucată de sârmă de cupru pe care le găsisese pe drum. E clar că jobenul îi servea domnului Calicus nu doar pentru a—și acoperi capul, ci și ca geamantan și, de asemenea, ca depozit pentru deșeuri reciclabile.

Ascunzând toate lucrurile astea într—un dulăpior, domnul Calicus mai scoase din jobenul său un săpun de fragi, dar în acel moment zări pe polița de lângă lavoar săpunul lui Crab, exact ca al lui. După ce—l puse alături și pe—al lui, Calicus se uită o vreme la ambele săpunuri, după care începu să—și săpunească sânguincios mâinile și obrazii, dar nu cu săpunul său, ci cu celălalt, bucurându—se în sinea lui că a reușit să facă economie.

După ce se spală cum trebuie, se gândi să se spele și pe dinți, dar își vârî periuța în cutiuța cu praf de dinți a lui Crab, nu în a lui. După ce se spală pe dinți, domnul Calicus continuă o vreme să deschidă când o cutiuță, când alta, încercând să stabilească ce praf miroase mai bine — al lui sau al lui Crab. Acest experiment se încheie cu un strănut exact în momentul când își vârî nasul în cutiuță și un nor de praf se înălță în aer.

Văzând cantitatea uriașă de praf de dinți consumată din propria neatenție, Calicus se întrista. Când observă însă că ține în mână cutiuța lui Crab, își reveni imediat. Iar după ce se convinse că în cutiuță mai rămăsese niște praf de dinți, vărsă o parte din el în cutiuța lui și, revenindu—i definitiv buna dispoziție, se întoarse în cameră.

—Ce bine că m—am întâlnit cu dumneavoastră, îi spuse el lui Crab, care—l aștepta. Ce—i drept, am vrut să vorbesc mai întâi cu cei doi zănatici, Șmek și Șnapino, dar cred că n—o să fie nici o problemă dacă vorbesc cu dumneavoastră. Ba chiar cred că e mai bine așa. Acționând împreună, putem pune la cale o afacere profitabilă. Înțelegeți ce vreau să spun?

—În ce constă afacerea dumneavoastră? se interesă Crab.

—După cum probabil știți deja, Marele Cartel a fost de acord să le plătească acestor doi șarlatani trei milioane de fertingi... începu domnul Calicus.

Crab nu avea cunoștință despre cele trei milioane de fertingi, el știa că Șmek și Șnapino ceruseră

doar două milioane. Cu toate acestea, își dădu seama imediat că domnul Caracatiță hotărâse să profite de această afacere și să mărească suma, pentru ca un milion de fertingi să intre în buzunarul său. Fără a lăsa impresia că aflase de la Calicus un secret important, domnul Crab zise:

—Da, da, știu asta, bineînțeles.



—Așa deci, continuă Calicus. Pot să vă asigur că Marele Cartel va fi de acord să dea nu trei, ci patru, ba chiar cinci milioane. Noi doi le putem sugera lui Șmek și Șnapino să ceară cinci milioane și să punem condiția ca după ce vor primi banii să ne dea nouă un milion. N—ar fi rău să primim câte o jumătate de milion, nu—i așa? E o sumă frumoasă! Ce ziceți de asta?

În timp ce—l asculta pe Calicus, Crab calcula în gând toate avantajele și dezavantajele afacerii propuse de acesta. Înțelesese de la bun început că pentru el această afacere este neprofitabilă, deoarece, acționând împotriva Marelui Cartel, risca să atragă asupra sa mânia atotputernicilor capitaliști care nu l—ar ierta dacă i—ar păcăli. În același timp, Crab vedea clar jocul periculos pus la cale de Calicus. Derutați, Șmek și Șnapino ar putea să nu se oprească la cinci milioane și atunci nu se știe cum s—ar termina totul. Aflând din discuție că domnul Calicus refuzase să plătească partea sa de bani și o ștersese de la ședința Marelui Cartel, Crab hotărî să nu—i dezvăluie planurile sale și spuse:

—O să vă ajut cu plăcere, domnule Calicus. Dacă doriți, ne putem duce chiar acum la Șmek și Șnapino care locuiesc într—o vilă în afara orașului. Cu mașina mea ajungem rapid. Am putea să luăm și prânzul la ei.

—Să luăm prânzul, da, se poate, se bucură Calicus. Ar fi bine, pentru că aici, la restaurante, fir—ar ele să fie, sunt niște prețuri atât de mari, că pur și simplu nu—ți ajung banii. Da, putem să luăm prânzul la ei.

—Atunci e bine, spuse Crab. Cu permisiunea dumneavoastră, lipsesc un minut și apoi mergem.

După ce ieși din cameră, Crab chemă curierul și îi ceru să ducă la poștă următoarea telegramă adresată lui Caracatiță:

„E timpul s—o terminăm cu măgarii. În oraș a apărut Calicus, avarul din Palavrenville. Nu răspund de urmări. Crab.”

—Gata, zise el, întorcându—se în cameră. Acum putem pleca. Calicus își puse jobenul și cinci minute mai târziu goneau deja prin oraș în eleganta mașină cu motor de opt cilindri a lui Crab. Dispoziția lui Calicus era excelentă. Se bucura din tot sufletul că se plimbă cu o mașină elegantă fără să—l coste nimic și, în plus, că va prânzi pe gratis, nemaivorbând de faptul că avea posibilitatea de a pune la cale o afacere profitabilă, după cum spunea chiar el.

Luând câteva curbe și gonind pe străzi, mașina ieși din oraș și țâșni pe o șosea asfaltată, netedă și dreaptă ca lumânarea. De o parte și de alta a drumului se întindeau când câmpuri cu floarea—soarelui lunară înflorită, când cu hrișcă ce împrăștia în aer un miros plăcut și dulceag de miere, când lanuri cu grâu lunar care dăduse în spic și se mișca unduitor, precum marea. Mașina gonea pe lângă sate cu livezi și grădini. Calicus își suceea înviorat capul în toate părțile. Priveliștea îl încânta. Când vedea pe vreo pajiște o turmă de oi sau o capră păscând legată, îl prindea de cot pe Crab și striga emoționat:

—Ia uitați—vă, uitați—vă, oițe! Oițe, pe cuvântul meu, să fiu al naibii! Ce drăgălașe sunt! Uite și o capră! O capră! De ce nu vă uitați?



Crab, care era la volan, nu făcea decât să râdă din când în când pe înfundate. După o curbă mare, apărură pe neașteptate o luncă verde cu un iaz imens, în mijlocul căruia înotau găște. Apa limpede cu crini și nuferi înfloriți și păsările albe ca zăpada, care pluteau grațios pe oglinda apei, îl impresionară într-o asemenea măsură pe Calicus, încât încremeni de încântare și nu putu să rostească nici un cuvânt. Agățându-se de mâneca lui Crab, îi scutură o vreme mâna în tăcere, după care îi strigă drept în ureche:

—Gâște! Gâște!

—Da' ce, n—ai mai văzut găște până acum? se miră Crab.

—N—am mai văzut, să fiu al naibii, pe cuvântul meu! Adică, sincer să fiu, nu—mi amintesc să fi văzut. Eu nu ies niciodată din oraș, pe cuvântul meu.

—Serios? îl întreabă neîncrezător Crab.

—Pe cuvântul meu, domnule Crab. Când să merg? Toată viața m—am ocupat să fac bani, n—am fost nici măcar la grădina zoologică. La ce să mă duc acolo? Ca să intri trebuie să plătești. Te ruinează până la urmă! Spuneți și dumneavoastră, ce invenție! Doar nu mănânc animalele, mă uit la ele. De ce să plătesc pentru asta?

—Animalele trebuie totuși hrănite cu ceva, pentru asta trebuie bani, zise Crab.

—Ei, asta—i acum! bombăni Calicus. Păi să dea fraierii bani pentru hrana animalelor, mie nu—mi permite buzunarul. Cred că animalele se descurcă foarte bine și fără mine.

—După câte văd, dumneavoastră vă plac totuși animalele, zise Crab.

—Îmi plac, să fiu al naibii, ai remarcat bine. Uneori vezi un animăluț și—ți vine să—l alinți, să—l mângâi, să—i spui un cuvânt frumos, ba chiar să—l pupi... Ce, nu credeți? Pe cuvântul meu! Odată am găsit un câțel pe stradă. Atâta era de drăguț cuțulache ăsta, încât m—am hotărât pe loc să intru în magazin și să—i cumpăr lebărvurst, dar, din fericire, n—am avut la mine mărunțiș și n—am vrut să schimb o hârtie de zece fertingi. Știți, banii sunt un lucru ciudat: ai o bancnotă de zece, e întreagă, dar, dacă cheltui din ea fie și numai cinci centișori, nu mai e întreagă. Hm!

—Ajungem acum la Șmek și Șnapino, o să vedeți acolo tot felul de animale, zise Crab. Au un iaz, pe el sunt și găște, și rațe, și rățoi, ba chiar și lebede.

—Și lebede?

—Da, iar în livadă trăiesc în libertate iepuri, bibilici, fazani. Au și un ursuleț domesticit. E așa de simpatic!

—Nu mai spuneți! Și nu mușcă?

—Cum să muște? E blând ca un mieluleș.

—Poți să—l și mângâi?

—Firește. Puteți să—l mângâiați cât poțiți.

Domnul Calicus nu mai putea sta locului de nerăbdare. Voia să vadă mai repede ursulețul și să—l mângâie.

Între timp, domnul Crab se abătuse de mult de la șosea și o luase pe un drum prin pădure mărginit în ambele părți de cedri lunari, de stejari, de castani, ba chiar și de tufe de bambus lunar. Copacii nu erau la fel de înalți cum sunt cei care cresc pe pământ, ci erau pitici, ca toate plantele de pe Lună. Alegând un loc unde copacii nu erau prea deși, domnul Crab redusese viteza, răsuci volanul și mașina o

porni prin pădure, unde nu mai era nici un fel de drum. Simțind zdruncinăturile și privind înjur, domnul Calicus observă că merg prin pădure și întreabă:

—De ce ne—am abătut de la drum?

—Ca să mergem mai drept, zise Crab. Ajungem mai repede. Afundându—se destul de adânc în pădure, Crab opri brusc mașina, coborî și, ridicând capota, începu să meșterească ceva la motor. După ce decupla pe ascuns sistemul de aprindere, urcă din nou în mașină și apăsă pedala de accelerație. Se auziră niște scrâșnete îngrozitoare, dar motorul nu vru să pornească.

—S—a blocat? întreabă compătimitor Calicus.

—S—a blocat! confirmă îngrijorat Crab.

Ieși din nou din mașină, meșteri ceva la motor și încercă iar să—l pornească. În cele din urmă spuse:

—Probabil că s—a supraîncălzit motorul. Va trebui să facem o plimbare pe jos. De altfel, nu—i departe.

Vrând—nevrând, Calicus coborî din mașină. Domnul Crab deschise portbagajul, scoase din el o sfoară și o puse pe furiș în buzunar, după care trânti portiera mașinii și o porni direct prin desișul pădurii. Domnul Calicus mergea anevoie în urma lui, împiedicându—se la tot pasul din cauza terenului și drăcuind întruna.

Văzând că au pătruns suficient de adânc în pădure, domnul Crab se opri și zise:

—Se pare că n—am luat—o pe unde trebuie. Ce spuneți de asta?

—Ce pot să spun, domnule dragă? Nu eu vă conduc pe dumneavoastră, ci dumneavoastră pe mine, observă just Calicus.

—E perfect adevărat! bombăni Crab. Nu—i nimic, o să urc acum într—un copac și o să mă uit de sus în ce direcție trebuie s—o luăm. Ajutați—mă să mă cațăr în cedrul ăsta.

Se apropiara amândoi de un cedru puțin mai înalt decât restul copacilor. Uitându—se în sus și văzând că nu poate ajunge la crengi ca să se prindă cu mâinile de ele, domnul Crab îl propti pe Calicus cu spatele de trunchi și zise:

—Stați aici, o să urc pe umerii dumneavoastră ca să pot ajunge cu mâinile la crengi. Așteptați o clipă să—mi scot ghețele.

Crab se aplecă, dar nu—și scoase ghețele, ci scoase pe ascuns sfoara din buzunar și într—o clipă îl legă pe Calicus de trunchiul copacului.

—Hei! Hei! strigă Calicus. De ce faceți asta?



—Păi, trebuie să vă leg de copac, altfel o să cădeți când o să mă cațăr pe umerii dumneavoastră, îi explică Crab.

Spunând asta, Crab începu să alerge în jurul cedrului fără să dea drumul sforii, și astfel mâinile și picioarele domnului Calicus fură legate zdravăn de copac. Așa, legat fedeleș, arăta ca un salam pus la păstrare.

—Hei, gata cu gluma! țipa Calicus, simțind că nu poate să—și miște nici o parte a corpului. Dați—mi drumul imediat sau strig după ajutor.

—De ce să strigați după ajutor? replică Crab. Vă ajut eu dacă aveți nevoie de ceva.

Zicând asta, Crab ridică de pe jos jobenul lui Calicus și i—l puse pe cap, iar bastonul scăpat pe jos îl așeză alături, sprijinit de trunchiul copacului.

—Ia uitați—vă ce bine vă șade, spuse el.

—Dezlegați—mă sau vă scuip! începu să țipe Calicus.

—De ce să mă scuipați? E nepolitic, răspunse Crab. Calicus scuipă totuși, dar nu—l nimeri pe Crab.

—Vedeți ce urât vă purtați, zise calm Crab. Acum va trebui să vă astup gura.

Scoase din buzunar o cârpă murdară care servea la ștersul mașinii, o mototoli, i—o îndesă în gură lui Calicus și—i legă gura și cu o batistă pentru ca acesta să nu poată scuipa călușul. Acum Calicus putea doar să mormăie încetisor și să dea din cap.

—Așa vasăzică, spuse Crab, controlând cât de bine l—a legat pe Calicus. Totul e ca la carte. Respirați aer curat, admirați natura. Cred că la sfârșitul zilei reușesc să mă întorc și să vă eliberez. Vă sfătuiesc să nu vă risipiți forțele degeaba și să nu încercați să evadați. N—ar avea nici un rost.

Fluturând mâna în semn de la revedere, Crab se întoarse la mașina lăsată în pădure, urcă în ea și se întoarse în oraș.



CAPITOLUL XIX. EVADAREA



Când s—a întors la hotel, primul lucru pe care l—a văzut domnul Crab a fost telegrama primită de la Caracatiță:

„Terminați—o cu măgarii. Primiți două milioane la bancă. Confirmați îndeplinirea misiunii. Caracatiță.”

După ce citi telegrama, Crab le telefona imediat lui Șmek și Șnapino și îi chemă la el.

—Uitați cum stă treaba, copii, zise el, de îndată ce Șmek și Șnapino sosiră. Trebuie să acționăm neîntârziat. Cumpărați o valiză mare, puneți în ea toți bănuții încasați din vânzarea acțiunilor și veniți la mine împreună cu Iedu și cu Habarnam. Aici o să vă aștepte o altă valiză cu cele două milioane pe care o să le primesc la bancă și pe care o să vi le dau. Pornim apoi împreună spre Hoțenberg, iar de acolo voi puteți pleca mai departe, oriunde aveți chef. Unde v—ați gândit să mergeți?

—În San Parazite E un oraș pe malul mării. O să locuim o vreme în San Parazito, până o să ne saturăm, apoi o să călătorim, răspunse Șmek.

—Minunat! zise Crab. În San Parazito te poți distra pe cinste. De fapt, e bine oriunde dacă ai bani.

—Cred că nu trebuie să plecăm toți odată, zise Șnapino. Asta ar putea trezi bănuiele. Eu și Șmek plecăm azi, iar Habarnam și Iedu pleacă mâine. Le cumpărăm noi bilet de tren.

—Se poate și așa, fu de acord Crab. Dați—i drumul, iar eu merg la bancă după bani.

După ce se despărți de Șmek și Șnapino, Crab nu plecă imediat la bancă, ci trecu mai întâi pe la redacția *Gazetei umoristice din Zdrobitori*. Patronul ziarului nu era nimeni altul decât domnul Caracatiță, cu alte cuvinte, ziarul se tipărea pe banii lui Caracatiță. Clădirea redacției precum și toate mașinile de scris și dotările din tipografie îi aparțineau lui Caracatiță. Toți angajații, începând cu redactorul și terminând cu cel mai mărunț zețar erau plătiți din banii lui Caracatiță. E adevărat că și venitul obținut din vânzarea ziarelor ajungea în întregime în buzunarul lui Caracatiță.

Trebuie spus, de asemenea, că venitul ăsta nu era chiar atât de mare și adesea nu depășea cheltuielile. Dar domnul Caracatiță nici nu urmărea să obțină mari profituri. Avea nevoie de ziar nu pentru profit, ci pentru a face reclamă mărfurilor sale. Reclama se făcea într—un mod foarte perfid, și anume: în ziar se publicau adesea așa—numite povestiri „artistice”, iar dacă personajele din povestire stăteau la un ceai, atunci autorul pomenea obligatoriu faptul că ei beau ceai cu zahărul produs de fabricile lui Caracatiță. Când turna ceaiul, stăpâna casei spunea obligatoriu că ea cumpără întotdeauna zahăr de această marcă, deoarece e foarte dulce și hrănitor. Dacă autorul povestirii descria înfățișarea unui personaj, el amintea, ca din întâmplare, că jacheta lui fusese cumpărată acum vreo zece—cincisprezece ani, dar părea ca nouă, deoarece era cusută din stofă produsă de manufacturile Caracatiță. Toate personajele pozitive, adică toți prichindeii buni, bogați, înstăriți sau așa—numiți prichindei respectabili din aceste povestiri cumpărau obligatoriu stoffe produse de Caracatiță și beau ceai cu zahăr produs la fabrica lui Caracatiță. În asta consta secretul succesului lor. Stoffele erau purtate vreme îndelungată, iar fiindcă zahărul era neobișnuit de dulce, trebuia pus doar în cantități mici, ceea ce ducea la economisirea banilor și la adunarea averilor, în schimb, toți prichindeii răi din aceste povestiri cumpărau stoffe produse de alte fabrici și beau ceai cu alt fel de zahăr, și din cauza asta erau urmăriți de ghinioane, se îmbolnăveau întruna și nu puteau nicicum să scape de sărăcie.

În afară de povestirile de genul ăsta, în ziar se publicau și anunțuri publicitare obișnuite, care ridicau în slăvi marca de zahăr a lui Caracatiță și produsele manufacturilor Caracatiță. Se înțelege de la sine că nici anunțurile publicitare, nici povestirile nu puteau atrage în mod deosebit atenția publicului, de aceea în ziar se publicau în fiecare zi știri despre evenimente și întâmplări interesante, precum și literatură umoristică, adică mici povestioare amuzante sau anecdote create special pentru a—i înveseli pe cititorii naivi. Cititorul care cumpăra ziarul ca să citească literatura umoristică înghițea și respectivele povestiri, ceea ce, de fapt, se și urmărea.



Intrând în cabinetul redactorului pe care, e momentul s—o spunem, îl chema Ronț, domnul Crab văzu stând la masă, înghesuit între manuscrise, un prichindel care semăna cu un bătrân șobolan gras îmbrăcat într—o jachetă gri. Primul lucru care îți sărea în ochi la el era fața prelungă, parcă ieșită înaintea, cu un nas ascuțit, o gură micuță cu buza de sus cam subțire, de sub care se vedeau doi dinți ascuțiți și sclipitor de albi.



Văzându—l pe Crab, cu care se cunoștea de multă vreme, domnul Ronț zâmbi cu toată fața, din care cauză amândoi dinții îi ieșiră și mai mult de sub buza de sus și i se înfipseră în bărbia scurtă.

—E vorba despre ceva important, din câte îmi dau seama, spuse Ronț, salutându—l pe Crab.

—Sunteți perspicace ca întotdeauna! începu să râdă Crab.

—Nu e greu să—ți dai seama, deoarece domnul Caracatiță dă toate ordinele în scris sau le dictează prin telefon, răspunse Ronț.

—De data asta e vorba despre o chestiune care nu poate fi transmisă nici telefonic, nici prin poștă, spuse Crab.

Uitându—se spre ușă și convingându—se că e bine închisă, Crab se apropie și mai mult de Ronț și zise cu voce scăzută:

—E vorba de plantele gigantice.

—E posibil ca Societatea plantelor gigantice să dea faliment? ciuli urechile Ronț, și nările îi fremătară, ca și cum ar fi adulmecat ceva.

—Trebuie să dea faliment, răspunse Crab, accentuând cuvântul „trebuie”.

—Trebuie?... Oh, trebuie! Începu să zâmbescă Ronț, și dinții de sus i se înfipseră din nou în bărbie. Păi dacă trebuie, o să dea faliment, îndrăznesc să vă asigur de asta! Ha—ha! Începu el să hohotească, ridicându—și capul de șobolan.

—Trebuie să publicăm un mic articol care să trezească suspiciuni legate de societate, începu să explice Crab. Posesorii de acțiuni gigantice trebuie să simtă că au de—a face cu niște escroci și că, de fapt, toate acțiunile lor nu au nici o valoare. Cu toate acestea, nu trebuie făcută nici o afirmație prea categorică. Trebuie strecurată doar o oarecare îndoială.

—Înțeleg, răspunse Ronț. E de—ajuns puțină îndoială, pentru ca toată lumea să sară să—și vândă acțiunile. N—o să treacă nici două zile și, în loc de un ferting, ele se vor vinde cu cinci centişori. Probabil domnul Caracatiță vrea să cumpere acțiunile mai ieftin, ca să le vândă când le va crește prețul?

—Domnul Caracatiță nu mi—a spus nimic despre planurile sale, spuse cu răceală Crab. Treaba noastră e ca în ziarul de mâine să apară acest articol, restul nu ne privește.

—Înțeleg, dădu din cap domnul Ronț.

—Și încă ceva, zise Crab. Nimeni nu trebuie afle dinainte despre articol.

—Înțeleg. Mă voi ocupa personal de asta, răspunse Ronț. Imediat ce Crab ieși pe ușă, domnul Ronț își luă stiloul, își puse în față o foaie albă de hârtie și, aplecându—și capul, începu să scrie repede. Literele sale erau rotunjoare și totodată ascuțite în partea de sus, cu codițe lungi care atârnavă în jos. Privit dintr—o parte, nu părea nicidecum că scrie, ci mai degrabă că aşază atent în rafturi niște șobolani grași cu coadă.

După ce umplu întreaga pagină cu literele în formă de șobolani, domnul Ronț apăsă butonul soneriei.

—Dați imediat asta la cules, îi spuse el secretarei care apăruse în ușă și îi întinse foaia scrisă. Și aveți grijă, nu spuneți nimănui nici o vorbă, adăugă el, ducând degetul la buze sau, mai exact spus, la dinți.

Secretara dispăru într—o clipă cu tot cu foaie, iar domnul Ronț începu să se gândească de unde să facă rost de bani ca să cumpe cât mai multe acțiuni gigantice imediat ce prețul lor va scădea.

În timp ce Crab discuta cu redactorul Ronț, plecând apoi la bancă după bani, Șmek și Șnapino se ocupau de treburile lor. Mai întâi merșeră la gară și cumpărară două bilete de tren până la San Parazito pentru a doua zi. La întoarcere intrară într—un magazin universal de unde cumpărară o valiză suficient de încăpătoare făcută dintr—o fibră specială antiglonț, iar când trecură pe lângă cinema, cumpărară două bilete la filmul numit *Enigmaticul necunoscut sau Poveste despre șapte strangulați și un înecat în păcură*. După ce făcură toate cumpărăturile se întoarseră la birou și Șnapino le spuse lui Habarnam și lui Iedu:

—Azi ați muncit destul, fraților. V—am luat bilete să mergeți la film. După film mergeți să mâncați și veniți la serviciu mâine—dimineată. Azi nu mai treceți pe—aici, lucrăm noi în locul vostru. Uitați aici și banii pentru prânz.

Habarnam și Iedu luară biletele și banii și fugiră bucuroși la film. Șmek se așeză imediat la masă și începu să vândă acțiuni clienților, iar Șnapino se duse în camera unde se afla seiful și începu să pună banii din el în valiză. Când seiful fu golit până la ultimul ferting, el rupse dintr—o agendă o foaie de hârtie, mângăli cu creionul un bilețel și îl puse în seif pe un raft, lângă biletele de tren.

Întorcându—se în birou, Șnapino îi făcu cu ochiul lui Șmek și îi arătă pe furiș cu degetul valiza plină cu bani. Șmek înțelese că totul e gata. Se ridică de la masă și îi conduse pe clienți afară din birou, spunându—le să vină mâine. Imediat ce clienții ieșiră, cei doi prieteni înșfăcară valiza, închiseră biroul și se făcură nevăzuți.

După vreo zece minute erau deja la hotel și numărau banii aduși de Crab. Ca să numere două

milioane, era desigur nevoie de mult timp, dar cum banii erau aranjați în teancuri de câte zece mii, treaba mergea repede. Șmek și Șnapino verificară la întâmplare câteva teancuri. Convingându-se că în valiza adusă de Crab erau exact două milioane, Șnapino numără o sută de mii și, dându-i banii lui Crab, spuse:

—Luați bănuții. I—ați câștigat cinstit. Vă dorim să—i folosiți sănătos.

—Vă mulțumesc, prieteni, zise Crab. Acum trebuie să dispărem urgent din oraș, cu atât mai mult, cu cât pe drum va trebui să rezolvăm încă o chestiune din care vom avea numai de câștigat.

—Ce chestiune? se interesară Șmek și Șnapino.

—Eliberarea renumitului milionar Calicus.

—Dar ce—i cu el?

—A fost răpit de o bandă de hoți care cer pentru eliberarea lui o sumă mare, explică Crab. Eu am aflat întâmplător unde îl țin ascuns hoții pe domnul Calicus, așa că—l putem elibera. Pentru o răsplată pe măsură, se înțelege. Cred că—l vom putea jumuli de niște bani frumoși. Ne va scrie un cec și cu el vom ridica banii din bancă.

—Cât putem cere de la zgârie—brânză asta pentru eliberarea lui? întrebă Șnapino.

—Un milion, cred, de ce nu?

—Un milion?! exclamă Șnapino.

—Credeți că—i mult? se neliniști Crab.

—După părerea mea, e puțin, răspunse Șnapino. Pentru mai puțin de două milioane nici nu merită să ne apucăm de treabă.

—Păi atunci să—i luăm trei milioane și cu asta, basta, propuse Șmek. Câte un milion pentru fiecare dintre noi.

—E o propunere rezonabilă! încuviință Șnapino. Să mergem, între timp domnul Calicus își pierduse orice speranță că va fi eliberat.

În momentul în care Crab îl legase de copac fusese atât de surprins, încât nu putuse găsi o explicație potrivită pentru cele întâmplate. Tot ceea ce i se întâmplase i se părea o obrăznicie nemaîntâlnită. Până atunci nimeni nu—l mai legase de copaci, și încă într—o manieră atât de necuviincioasă. Cârpa cu care perfidul de Crab îi astupase gura mirosea insuportabil a benzină. Calicus era amețit din cauza mirosului. Sărmanul simțea că e cât pe ce să leșine și, probabil, s—ar fi prăbușit, dacă n—ar fi fost legat zdravăn de copac. În cele din urmă își pierdu cunoștința și, când își reveni, începu să se smucească din răputeri, încercând să rupă sfoara cu care fusese legat. Însă, cu toate eforturile lui, sfoara se strânse și mai tare în jurul corpului, și asta îi provocă o durere de nesuportat.

După ce—și epuiza forțele în zadar și după ce se convinse că încercările de a se elibera sunt sortite eșecului, Calicus rămase nemișcat. Din cauză că stătuse mult timp nemișcat, mâinile și picioarele, ba chiar tot corpul, îi înțepeniseră, îi deveniseră oarecum străine, adică nu și le mai simțea. Parcă îi dispăruse tot corpul și împreună cu el dispăruse și senzația de durere.

Un vânticel cald, mângâietor se porni să bată, mișcând frunzulițele copacilor. Lui Calicus i se păru că arborii îl salută prietenește, fluturând din sutele de frunzulițe verzi și îi șoptesc ceva în limba pădurii. În iarbă se zăreau floricele roz și albastru—pastel. Calicus nu știa cum se numesc, dar îi plăcea grozav să le privească. Sus, printre ramurile copacilor, zburau păsărele mici cu puf roșu pe piept, umplând văzduhul cu ciripitul lor vesel. Câteva coborâră în iarbă, ciuguliră ceva, apoi se înălțării din nou. Calicus nu văzuse niciodată de aproape păsări de pădure și simțea o mare desfătare privindu—le.

Văzându—l nemișcat, câteva păsărele încetară să se mai teamă și zburară chiar pe lângă el. O păsăruică i se așeză de—a dreptul pe umăr. Probabil că—l luase pe Calicus drept un obiect neînsuflețit, un soi de buturugă arsă. Așezată pe umăr, ea se uită în toate părțile, aplecându—și capul când într—o parte, când într—alta, după care își luă zborul, atingând cu marginea aripii obrazul lui Calicus, ceea ce—l înduioșa de—a dreptul. Simțind atingerea delicată a drăgălașei ființe, Calicus fu profund mișcat și chiar începu să plângă.



„Ce minunată e lumea și ce frumoasă e viața! se gândi el. De ce n—am observat asta mai înainte? De ce nu m—am dus niciodată în pădure și n—am văzut frumusețea asta? Jur că, dacă rămân în viață, dacă scap de—aici, o să mă duc zilnic în pădure, obligatoriu, o să mă uit la copaci și la floricele, o să ascult freamătul mângâietor al frunzușelilor, ciripitul vesel al păsărilor și târâitul greierilor, o să mă uit și la fluturi, și la libelule, și la drăguțele și harnicele furnici, și la găște, și la rațe, și la curcani, și la tot ce mai există pe lume. Și n—o să mă satur niciodată!”

După ce plânse o vreme, Calicus se liniști puțin. Îi reveni buna dispoziție și își zise:

—Să nu ne pierdem totuși speranța. Până la urmă vine cineva să mă elibereze.

Și începu să—și facă visuri despre cum îl va recompensa pe salvatorul său.

„N—o să—mi pară rău de nimic, își spunea în sinea lui. O să—i dau cinci fertingi, uite—așa... Da... Să fiu al naibii dacă n—o să—i dau cinci fertingi... Deși, sincer vorbind, cinci fertingi e cam mult. Mai bine o să—i dau trei fertingi sau, și mai bine, unul singur. Unul e destul.”

Chiar în clipa aceea se mișcă cum nu trebuie, și sfoara i se înfipse atât de tare în șold, încât aproape că urlă de durere.

—Nu, nu, mai bine o să—i dau cinci fertingi, zise el. Pentru o treabă ca asta nu trebuie să—mi pară rău de bani. Va trebui să economisesc în altă parte.

Timpul trecea, dar, cum nu apărea nimeni care să—l scoată din necaz, Calicus zise:

—Să—l ia dracu', o să—i dau zece fertingi. Numai să vină cineva. Aici poți s—o și mierlești.

Trecu o jumătate de oră și Calicus ridică suma pentru eliberarea sa la douăzeci de fertingi, apoi la treizeci, la patruzeci, la cincizeci. Într—o oră el umflă suma până la o sută de fertingi și se opri aici.

—Ce prostănaci! îi certă el pe viitorii săi salvatori. Umblă gură—cască și nu vin încoace nătărăii să capete o sută de fertingi. De parcă o sută de fertingi îi găsești în mijlocul drumului! Să—mi zică mie cineva că primesc undeva gratis o sută de fertingi și alerg până la capătul lumii. Ba chiar mai departe! Pe cuvântul meu, să fiu al naibii!

O vreme își ciuli urechile fără să respire, dar nici un zgomot neobișnuit nu ajunse la el, nici o ramură nu trosni sub piciorul vreunui salvator.

—Prostănaci, măgari, idioți! își ieși din fire Calicus. Câtă nepăsare! Am vrut să le dau o sută de fertingi, le mai dau pe dracu'! Din partea mea, să nici nu vină! Așa se întâmplă întotdeauna! Nu vor să miște un deget ca să câștige bani, și pe urmă spun că bogații sunt de vină pentru tot! Fir—ar ei să fie!

Hotărârea de a nu plăti banii făcu să—i revină lui Calicus buna dispoziție, însă nu pentru multă vreme, deoarece la scurt timp simți că—i e foame. Neavând cu ce să—și omoare timpul, începu să—și închipuie ce—ar mânca la prânz, dacă s—ar trezi pe neașteptate în sufragerie. Imaginația îi zugrăvi cele mai gustoase feluri de mâncare, iar cinci minute mai târziu se aprinsese atât de tare, încât fu gata să plătească pentru eliberarea sa o mie de fertingi.

„Dau o mie de fertingi! se trezi urlând în sinea lui. Dau două mii! Trei!... E puțin?... Zece mii, fir—ai să fiți!”

Treptat, senzația de foame se potoli totuși. Lui Calicus începu să—i pară rău că ridicase atât de mult suma, dar în clipa aceea începu să—l chinuie setea.

—O sută de mii, zise Calicus și chiar se miră de propria generozitate.

O vreme se gândi dacă să nu ridice suma până la un milion, apoi își zise:

—Nu, mai bine crap decât să dau atâtea bani!

Exact atunci căzu pe el din copac o ploșniță și îl pișcă tare de gât.

—Aaaa! începu să urle Calicus. Dau un milion! Dau!...

Dar ploșnița nu se sinchisi de promisiunile lui și—l mai pișcă o dată.

—Dau două milioane! urlă Calicus. Ploșnița îl pișcă și a treia oară.

„Ah, fiara naibii! începu să înjure Calicus în gând. Nu—ți ajung două milioane? Îți dau trei, fir—ai tu să fii!”

În acel moment simți cum ploșnița îi intră sub guler și îl pișcă de spinare. Văzând că nu e în stare să se descurce cu o pricăjită de insectă, Calicus turbă de mânie.

—Îți arăt eu ție, numai să mă eliberez! amenință el. Dau cinci milioane pentru eliberarea mea! Îmi dau toată averea! N—am nevoie de nici un ban, fir—ar ei să fie!

Și chiar în acel moment, ca un răspuns la rugămințile lui, în pădure se auziră pașii cuiva. Calicus ridică capul și văzu în depărtare trei prichindei. Unul dintre ei i se păru că seamănă cu Crab. Calicus nu reuși totuși să—l vadă ca lumea, deoarece prichindelul stătea ascuns după un copac. Între timp ceilalți doi se apropiară de Calicus. Cititorul a ghicit, desigur, că cei doi erau Șmek și Șnapino.

Oprindu—se la doi pași de Calicus, Șmek și Șnapino îl priviră cu atenție, după care Șmek întrebă:

—Domnul Calicus, dacă nu ma înșel?

—M—m! M—m! făcu bucuros Calicus și dădu din cap.

—În oraș s—a aflat că ai încăput pe mâinile unor bandiți care cer pentru eliberarea dumneavoastră o sumă mare. Am venit să vă salvăm, zise Șmek.

—M—m! M—m! făcu din nou Calicus.

—Cred că mai întâi ar trebui să—i dezlegăm gura, zise Șnapino. Altfel nu obținem nimic de la el.

—E o observație justă, fu de acord Șmek.

Apropiindu—se de Calicus, Șmek dezlegă batista care îi strângea gura. Calicus împinse cu limba cârpa din gură și, scuipând, spuse:

—Ha—hi—ho! *Ahahă hâhă ahuhihită!* Ha!... Pfu! *Hâhă ahuhihită! Hâhă ahuhihită!*

—Să mor eu dacă înțeleg ceva! exclamă Șmek.

—Probabil spune: „Cârpă afurisită”, ghici Șnapino.

—Ha! Ha! dădu din cap bucuros Calicus. *Hâhă, căhă ahuhihită! Căhă ahuhihită!* Ha! Pfu!

—Bine, bine, începu să—l liniștească Șmek. Nu—i nimic. E normal în astfel de situații. Încercați totuși să vă stăpâniți. Exersați puțin. Cred că după ce vi se va dezmoști limba o să puteți vorbi corect.

Calicus începu să exerseze pronunțând diferite cuvinte. În curând limba i se dezmoști de—a binelea, doar că nu reușea să—l spună pe „r”. În locul lui rostea „f”.

—Ei, asta nu—i grav, zise Șmek. Cred că putem să ne continuăm tratativele. Dumneavoastră, ca un prichindel afacerist ce sunteți, trebuie să înțelegeți că pentru noi nu are nici un sens să vă salvăm gratis. Corect?

—*Cofect, cofect!* aprobă Calicus. Cât intenționați să *cefeți* de la mine?

—Trei milioane, răspunse Șmek.

—Cum? strigă Calicus. *Tfei* milioane de ce?

—Păi nu trei milioane de galoși vechi, desigur, ci trei milioane de fertingi.

—*Tfei* milioane de *feftingi*? Asta—i hoție *cufată*, să fiu al naibii! strigă Calicus.

—Să vă fie rușine, domnule Calicus! Cum adică hoție? Doar nu vă punem cuțitul la gât! Purtăm o discuție de afaceri obișnuită. După cum se spune: vă dăm — ne dați. Suntem niște afaceriști cinstiți, și nu niște tâlhari.

—Da, nu niște *tâlhafi*! mârâi Calicus. Poate *chiaf* sunteți *tâlhafi*. De unde să știu?

—Rușine, rușine, domnule Calicus. De ce ne jigniți? Și noi am putea spune că sunteți un bandit. Pe prichindeii cinstiți nu—i leagă nimeni în pădure.

—Bine, bombăni Calicus. Totuși, *tfei* milioane e o sumă puțin cam mare.

—Cât vreți să ne dați dumneavoastră?

—Cât? Păi aș putea să vă dau cinci... nu, pot să vă dau *tfei feftingi*.

—Ce?! începu să țipe Șmek. Trei fertingi? Drept cine ne luați? Nu suntem niște sărăntoci și nu avem nevoie de pomana dumneavoastră. Se pare că nu vreți să fiți eliberat. Nici o problemă, noi nu vrem să eliberăm pe nimeni cu de—a sila.

—Cum să nu *vfeau*? replică Calicus. *Pentfu* mine, *cfedeți—mă*, nu e nici o *bucufie* să stau aici.

—Și ne propuneți trei fertingi? E de râsul curcilor.

—Bine, fie cinci *feftingi*. Cinci *feftingi* sunt bani *ffumoși*, vă *asiguf*.

—Să mergem de—aici! zise Șmek furios. E clar, nu vrea să fie eliberat. Șmek și Șnapino se dădură câțiva pași înapoi.

—Hei! strigă Calicus. De ce plecați așa? *Vfeți* zece *feftingi*? Hei! Stați! Vă dau douăzeci!... dacă nu *vfeți*, să vă ia *dfacu'*, *fif—ați* să fiți! O să mă *elibefeze* altcineva mai ieftin!

Văzând că Șmek și Șnapino au dispărut, Calicus se întrista și îi păru rău că n—a fost de acord cu condițiile puse de șantajști, dar în acei moment se auziră din nou pași. Se întorceau „salvatorii” săi, iar Calicus se bucură nespus.

„Ei, acum totul e—n ordine! se gândi el. Dacă se întorc, înseamnă că s—au hotărât să accepte douăzeci de fertingi. De la doi acum să le dau douăzeci, pe dracu'. E destul și cincisprezece.”

E greu de spus de ce se bucura mai tare Calicus: că—și va recăpăta libertatea în cele din urmă sau că va economisi cinci fertingi.

Îl miră totuși faptul că Șmek și Șnapino nu se grăbesc să—l elibereze. Apropiindu—se de copac, ei începură să umble preocupați în jurul lui și să caute ceva în iarbă.

—Ce căutați acolo? se neliniști Calicus.

—Cârpa, răspunse Șmek. Trebuie să vă lăsăm în aceeași stare în care v—am găsit. Vă dați seama, cineva s—a chinuit, v—a astupat gura cu cârpa, iar noi am venit și v—am scos cârpa. Asta e cinstit, după părerea dumneavoastră? Munca altuia trebuie respectată, domnule! Sau, probabil, ați vrea să facem o faptă necinstită?

În acel moment Șnapino găsi cârpa și începu să i—o îndese în gură lui Calicus.

—A—a! începu să urle Calicus. Nu *tehuie căha!* Ptui! *Căha, căha, hâha* nu *tehuie!* Ah! Ah!

—Ne dați trei milioane? îl întrebă amenințător Șnapino. Calicus dădu din cap. Șnapino îi scoase cârpa din gură. Calicus începu să scuie de zor. După ce scuipă, zise:

—Din păcate, n—am bani la mine.

—Nici o problemă, ne scrieți un cec.

—N—am la mine carnetul de cecuri.

—Baliverne! răspunse Șmek. Nici un capitalist nu iese din casă fără carnetul de cecuri.

—Bine, atunci dezlegați—mă!



Şmek şi Şnapino îl dezlegară imediat. Calicus continuă să stea o vreme lângă trunchiul copacului de parcă ar fi fost lipit de el, după care se prăbuşi la pământ ca un sac.

—Ce—i cu dumneavoastră? se repezi Şmek spre el.

—Nu ştiu, bolborosi Calicus. Nu mă ascultă picioarele. Nici mâinile.

—Probabil sunt înţepenite din cauză că aţi stat nemişcat, presupuse Şmek.

Fără să stea prea mult pe gânduri, Şnapino începu să—i îndoiaie şi să—i dezdoaie braţele, cum se face de obicei în cazul respiraţiei artificiale, iar Şmek îi ridică picioarele şi i le lăsa să cadă. După câteva minute, Calicus simţi că—şi redobândeşte capacitatea de a—şi folosi membrele şi spuse:

—Lăsaţi—mă, pot singur.

Se ridică gemând, se aplecă de câteva ori, apoi îşi puse pe cap jobenul căzut pe jos, îşi luă bastonul cu măciulie de os care zăcea alături şi îl lovi cu putere pe Şnapino drept în cap. Neaşteptându—se la atac, Şnapino căzu ca fulgerat. Şmek, văzându—l pe Calicus că o ia la sănătoasa, se năpusti să—l ajungă din urmă, dar se prăbuşi imediat, împiedicându—se de o rădăcină ieşită din pământ. Când reuşi să se ridice, Calicus era deja departe, nu se mai vedea.

—Canalie ce eşti! bolborosi el furios.

Văzând că Şnapino zace nemişcat, Şmek îl chemă pe Crab care era ascuns după un copac şi fugiră împreună spre maşina parcată ceva mai departe.



CAPITOLUL XX. DISPARIȚIA SOCIETĂȚII PLANTELOR GIGANTICE



Noaptea Habarnam și Iedu dormiră prost. Amândoi avură vise urâte. Habarnam visă că îl urmăreau întruna niște escroci, de care se ascundea ba într—un pod prăfuit, ba într—un beci întunecat. În cele din urmă se ascunse într—un butoi gol, dar chiar atunci cineva începu să umple butoiul cu păcură. Habarnam vru să iasă din butoi, dar în acel moment o mână i se înfipse zdravăn în păr și nu—l lăsă să—și scoată capul afară. Simțind că se îneacă în lichidul negru, urât mirositor, Habarnam făcu un ultim efort și... se trezi. Convingându—se că nu se află nicidecum într—un butoi, ci acasă, în pat, Habarnam vru să readormă, dar văzu că fereastra se deschide fără zgomot și prin ea intră niște persoane suspecte cu șepci în carouri și cu pistoale în mâini. Așa că sări din pat și o șterse. Scăpând de urmăritori, el intră în fugă într—o stație de cale ferată unde erau vagoane—cisternă cu păcură. Una dintre cisterne era goală. Habarnam urcă în ea, dar, în acel moment, nu se știe de ce, cisterna începu să se umple cu păcură. La început păcura îi ajungea lui Habarnam până la mijloc, apoi până la piept, la sfârșit îi ajunse până la gât. Habarnam începu să înoate în păcură, dar nivelul lichidului creștea tot mai mult. În cele din urmă Habarnam ajunse la tavan. Lichidul negru și vâcos îi intra în gură și în nas, îi lipea ochii. Simțind că se sufocă, Habarnam tipă ca din gură de șarpe și se trezi din nou.

Se convinse că e în patul său, se liniști treptat și vru să adoarmă iarăși, când deodată auzi gemetele lui Iedu.

—Dați—mi drumul! Dați—mi drumul! gemea Iedu, zvârcolindu—se în pat.



Habarnam începu să—l scuture de umăr, dar Iedu nu se trezea.

—Dați—mi drumul! continuă el să strige.

—Ce tot urlî? Doar nu te ține nimeni legat, zise Habarnam.

—Am visat, înțelegi, că bandiții pe care i—am văzut în film m—au prins și mă sugrumă cu un laț de capron, zise Iedu, trezindu—se.

—Eu am visat că mă înec în păcură, recunosc Habarnam.

—Toate ni se trag de la filmul de ieri, zise Iedu. Așa e întotdeauna: cum mergi la film, cum te chinuie coșmarurile toată noaptea.

Tot discutând că ar fi mai bine să se facă filme vesele, și nu de groază, și venindu—și treptat în fire, prietenii adormiră din nou, dar coșmarurile nu le dădură pace până dimineață.

Trezindu—se mai devreme ca de obicei, Habarnam și Iedu luară micul dejun fără nici un chef și hotărâră să meargă la birou pe jos, ca să—și schimbe puțin gândurile după noaptea albă. Când ieșiră în stradă, îl văzură la colț pe vânzătorul de ziare, care striga în gura mare:

—*Gazeta umoristică din Zdrobilon!* Ultimele știri! Râzi pe săturate! Totul pentru doi centișori! Falimentul Societății plantelor gigantice! Senzațional! Posesorii de acțiuni gigantice nu vor primi nimic! *Gazeta umoristică din Zdrobilon!* Dispariția societății! Râzi pe săturate!

După ce cumpărară ziarul cu doi centișori, Habarnam și Iedu căutării anunțul despre falimentul Societății plantelor gigantice, dar în ziar nu scria nimic despre asta. Abia după ce se uitară încă o dată, dădură peste o scurtă notă:

În ultima vreme cititorii noștri ni s—au adresat frecvent cu rugămintea să le povestim despre plantele gigantice. Ce se poate spune despre mult trâmbițatele plante, devenite acum izvor pentru atâtea zvonuri și născociri? Se poate spune cu certitudine doar că nu ai ce spune, la fel cum despre ele se știe cu siguranță doar că nu se știe nimic sigur. Mulți prichindei naivi, în credulitatea lor, ajung până acolo, încât cumpără acțiuni pentru aceste faimoase plante. Nu dorim deloc să aruncăm o umbră de îndoială asupra Societății plantelor gigantice. De asemenea, nu vrem să spunem că prichindeii care cumpără acțiuni nu cumpără nimic, întrucât, cumpărând acțiuni, ei își cumpără speranța în prosperitatea lor. Iar speranța, după cum se știe, merită orice. Totul costă, nimic nu e gratis... Pentru orice trebuie să plătești, și, dacă plătești, poți să visezi. Cu prima ocazie redacția va relua discuția despre plantele gigantice.

Redactorul Ronț

Citind nota, Iedu dădu din cap cu tristețe și zise:

—O singură notă ca asta e suficientă ca nimeni să nu ne mai cumpere acțiunile. E clar că pe unul dintre bogătași l—a apucat invidia că acțiunile noastre se vând așa de bine. Nu—i nimic! Asta nu ne sperie pe noi, deoarece aproape toate acțiunile sunt vândute. V—ați trezit cam târziu, dragilor!

—Dar ce—i interesează pe bogătași dacă acțiunile noastre se cumpără sau nu? Întrebă Habarnam.

—Pe ei îi interesează orice! răspunse Iedu. Cred că nu vor deloc ca plantele gigantice să apară la noi. Pentru că ceea ce e profitabil pentru săraci e neprofitabil pentru bogătași, asta se știe de mult.

Și discutând ei așa, ajunseră pe Strada Fertingului și văzură de departe o mare de prichindei lângă clădirea unde își aveau ei biroul. Unii dintre prichindei aveau în mâini acțiuni pe care erau înfățișate plantele gigantice. Prichindeii ridicau acțiunile, le agitau în aer și strigau:

—Lăsați—ne să intrăm! Să ne dea banii înapoi! Am fost păcăliți! Se pare că nu există nici un fel de plante gigantice!

—Plecați de—aici! striga la ei portarul. Birourile se deschid la ora nouă și până atunci nimeni nu are acces în clădire. Marș, până nu chem poliția!

Croindu—și drum prin mulțime, Habarnam și Iedu urcară pe scările de la intrare și, întorcându—se către mulțime, Iedu începu să strige:

—Fraților, nu credeți ce se scrie în ziare! Nu vă lăsați păcăliți! Semințele gigantice există! Dacă cineva vrea să—și primească banii înapoi, noi îi putem înapoia.

—A, uite—i pe impostori! strigă cineva din mulțime. Pe ei! Câțiva acționari urcară în fugă scările și vrură să—l prindă pe Iedu, dar chiar atunci se deschise ușa și apără un polițist cu cască strălucitoare de metal care—și puse în funcțiune bastonul electric. Mulțimea se retrase imediat.

Polițistul zise:

—Biroul se deschide la ora nouă, atunci puteți merge să vă primiți banii, până atunci să n—aud o vorbă!

Întorcându—se spre portar, polițistul arată cu bastonul spre Habarnam și Iedu.
—Pe ei lăsați—i să intre! ordonă el.

După ce luară de la portar cheia de la birou, Habarnam și Iedu urcară repede la etajul doi.
—Cel mai înțelept lucru pe care—l putem face este să le înapoiem banii celor care—i vor, spuse Iedu.
Cred că panica va înceta imediat ce lumea se va convinge că poate primi oricând banii înapoi.



Spunând asta, Iedu intră în birou și aruncă o privire în încăperea unde era seiful. Îl miră faptul că ușa grea de fier a seifului era întredeschisă. Ajungând dintr—un salt la seif, Iedu se uită în el și văzu că era gol.

—Habarnam! începu el să strige speriat. Banii au dispărut!

—Unde puteau să dispară? întrebă Habarnam, intrând în fugă.

—Nu—mi dau seama! spuse nedumerit Iedu, desfăcându—și brațele a nedumerire. Probabil că am fost jefuiți.

În acel moment observă pe unul din rafturi o foaie de hârtie și două bilete de tren.

—Stai puțin, e un bilețel aici, zise Iedu și începu să citească cu voce tare:

„Dragi preteni! — era mângălit pe bilețel cu un scris anapoda. Trebuie să ne *z Salvăm* prin fugă. *Loați beletele, urca și întren și porniți fără întârziere la San Parazito, unde o să vă ntâmpinăm. Ai voștri binefoitori Șmek și Șnapino.*”

—Asta da surpriză! exclamă Iedu. Se pare că Șmek și Șnapino au fugit deja și au luat, desigur, și bănuții cu ei. Acum noi doi suntem ca prinși într—o capcană.

Cu aceste cuvinte Iedu fugi și închise biroul cu cheia tocmai la timp, deoarece în acea clipă dincolo de ușă se auzi tropăit de picioare. Erau acționarii care pătrunseseră în clădire și fugeau pe coridor. Ajungând la birou, proprietarii de acțiuni gigantice începură să bată cu pumnii în ușă și să strige:

—Hei, voi de colo! Deschideți, că dacă nu, e de rău! Dați—ne banii înapoi!

Fără să stea mult pe gânduri, Iedu alergă spre fereastră și o deschise larg. Uitându—se în jos și gândindu—se că e periculos să sari de la etajul doi, luă din seif sforile cu care fuseseră legate pachetele de acțiuni și începu să le lege una de alta. Habarnam îl ajuta. între timp, gălăgia din fața ușii creștea. Ploaia de lovituri zgâlțâia ușa, dar aceasta nu cedă.

Brusc se făcu liniște. Mulțimea parcă dispăruse. Aplecându—se pe geam, Iedu lăsa capătul sforii

să cadă în curte și, după ce se convinse că ajunge până la pământ, legă celălalt capăt de țeava de încălzire de lângă geam.

—Coboară! îi ordonă el lui Habarnam.



Habarnam nu așteaptă să fie rugat de două ori și coborî repede pe sfoară. Dincolo de ușă se auzi din nou gălăgie.

—Acum! strigă cineva.

Se auzi o lovitură puternică.

—Încă o dată!

Ușa era mai—mai să sară din țâțâni după a doua lovitură. Văzând că Habarnam a ajuns cu bine pe pământ, Iedu apucă sfoara cu mâinile și se lăsă să alunece de pe pervaz.

—Încă o dată! țipă cineva dincolo de ușă.

De această dată lovitura fu atât de puternică, încât ușa trosni, sări din țâțâni și zbură cât colo. Câțiva prichindei dădură buzna înăuntru cu tot cu tăblia mesei de care se folosiseră pentru a deschide ușa. Toate astea s—au petrecut atât de brusc, încât câțiva prichindei căzură pe jos, spărgându—și nasurile. Imediat mulțimea umplu biroul. Unii dintre acționari alergară spre seif, alții săriră să deschidă lăzile metalice, de unde scoaseră bucăți din hârtia în care fuseseră ambalate cândva teancurile de acțiuni.

Văzând că banii nu sunt nicăieri, prichindeii se înfurieră atât de tare, încât sparseră vitrina, scoaseră costumul de cosmonaut al lui Habarnam și îl făcură bucăți. În final se uitară pe geam și văzură sfoara care atârna în jos.

—Au șters—o pe geam! își dădu seama cineva.

Câțiva prichindei începură să coboare pe sfoară, alții ieșiră în fugă din încăpere și se năpustiră pe scări în jos. Dar era prea târziu. Habarnam și Iedu dispăruseră deja. După ce au coborât pe sfoară, ei au traversat în fugă curtea, care, spre norocul lor, era o curte de trecere. Când s—au pomenit în stradă, s—au amestecat în mulțime și în scurt timp erau departe de locul cu pricina.

—Trebuie să mergem pe Strada Răsucită, la magazinul cu mărfuri de diferite calibre. Poate o să—I găsim acolo pe Șnapino, propuse Iedu.

Cei doi prieteni ajunseră repede pe Strada Răsucită, o cotiră pe Intrarea Șerpilor și începură să caute magazinul cu mărfuri de diferite calibre, dar acesta nu era nicăieri.

—Asta—i bună! Acum a dispărut și magazinul! exclamă Iedu înciudat. Cercetară toată Intrarea Șerpilor de la un capăt la altul, apoi o luară

în sens invers, după care o mai străbătură și a treia oară. În cele din urmă Iedu se opri în fața unei cofetării care, i se păru lui, nu era acolo înainte și spuse:

—Ca să vezi! Cred că aici era magazinul de mărfuri de diferite calibre, iar acum e o cofetărie.

Habarnam și Iedu intrară în cofetărie și o întrebă pe una dintre vânzătoare dacă nu știe ce s—ales de magazinul cu mărfuri de diferite calibre. Vânzătoarea spuse că magazinul s—a închis, deoarece patronul s—a îmbogățit pe neașteptate și a plecat într—o lungă călătorie, iar acum aici s—a deschis cofetăria.

—Ai văzut? „S—a îmbogățit pe neașteptate și a plecat într—o lungă călătorie”! mârâi Iedu când ieșiră

în stradă.

Iedu scoase din buzunar biletul pe care—l lăsase Șnapino și începu să—l citească din nou.
—De ce Șmek și Șnapino scriu că trebuie să se salveze prin fugă? făcu Iedu. Poate că au aflat dinainte ce o să apară în ziare și au hotărât să dispară la timp cu banii? În orice caz, nu trebuie să rămânem aici, ci trebuie să mergem și noi la San Parazito. E un oraș frumos. Cândva am locuit acolo.

Trenul pleca spre San Parazito abia la sfârșitul zilei, dar Habarnam și Iedu se temură să se întoarcă la hotel, unde ar fi putut cădea în mâinile acționarilor păcăliți. Hoinărind până la prânz prin parcul orașului, prietenii găsiră o cantină mică, în care nu mai fuseseră niciodată și prânziseră ca lumea, lăsându—și acolo aproape toți banii. Cei câțiva centișori rămași îi cheltuiră pe înghețată și cumpărură o sticlă de apă gazoasă cu sirop, pe care hotărâră s—o ia cu ei pe drum.

Ajungând la gară cu mult timp înainte de plecarea trenului, ei urcară în vagon. Conducătorul le verifică biletele și le spuse că paturile lor sunt cele de sus.

—Asta—i bine, îi zise Iedu lui Habarnam. Acolo n—o să ne observe nimeni. În tren poate fi vreun acționar de—al nostru. Ar fi total aiurea să ne recunoască cineva.

După ce suiră în paturile lor, Habarnam și Iedu se întinseră comod și începură să se uite cu coada ochiului la călătorii care soseau. Vagonul se umplu încet—încet. Jos, chiar sub patul lui Habarnam, se instala un prichindel grăsuț. Punându—și valiza sub banchetă, acesta scoase din buzunar un teanc de ziare și începu să le citească. Avea multe ziare: și *Afaceristul isteț*, și *Gazeta umoristică din Zdrobilon*, și *Ziarul pentru grăsuți*, și *Ziarul pentru subțirei*, și *Ziarul pentru deștepți*, și *Ziarul pentru proști*.

Da, da! Nu vă mirați, chiar „pentru proști”. Unii dintre cititori se pot gândi că nu e tocmai înțelept să dai un asemenea nume unui ziar, că doar cine ar cumpăra un ziar care s—ar numi așa? Nimănu-i nu—i place să fie considerat prost! Cu toate astea, zdrobilonienii nu acordau atenție unor astfel de fleacuri. Fiecare dintre cei care cumpărau *Ziarul pentru proști* spunea că nu îl cumpără pentru că se consideră prost, ci pentru că e interesant să afli ce se scrie pentru proști. E momentul potrivit să spunem că acest ziar era făcut foarte inteligent. Tot ce scria acolo putea fi înțeles și de proști. În consecință, *Ziarul pentru proști* se vindea foarte bine, și nu doar în Zdrobilon, ci în multe alte orașe.

Nu e greu să—ți dai seama că *Ziarul pentru grăsuți* nu era citit doar de grași, ci și de cei care visau să se îngrășe cât mai repede, la fel cum *Ziarul pentru subțirei* nu era citit doar de prichindeii slăbuți, ci și de cei care voiau să scape de kilogramele în plus. Patronii ziarelor înțelegeau foarte bine că însăși denumirea ziarului trebuie să trezească interesul cititorului, pentru că altfel nimeni nu se apucă să—l cumpere.

Câteva minute mai târziu, Habarnam observă că cel de—al doilea pat de jos fusese ocupat de un călător care era opusul primului. Altfel spus, era foarte slab. Arăta de parcă abia ieșise dintr—o mlaștină și încă nu reușise să se usuce cum trebuie. Pantalonii săi negri erau șifonați și acoperiți cu pete de noroi galben—maronii. Tot o pată galben—maronie se afla și pe pălăria lui în formă de cilindru, de parcă cineva ar fi azvârlit de departe cu un bulgăre de noroi după el. Pe spatele hainei negre se vedea în toată splendoarea ei o ruptură în formă de triunghi. Astfel de rupturi apar de obicei când se întâmplă să te agăți cu spatele de un ciot sau de un cui înfipt în perete. Puțin mai jos de spate, i se prinsese de haină fructul roșcat al unui brusture de baltă, denumit popular „scai”. Un scai identic i se prinsese de cot și încă unul de turul pantalonilor.

După ce se așeză pe banchetă, acest locuitor al mlaștinii își scoase de pe cap jobenul negru și, întocmai ca un scamator, începu să scoată din el tot soiul de obiecte. Habarnam, care urmărea toate acestea din patul de sus, observă cu uimire cum din joben apărură o periuță și praful de curățat dinții, un săpun de frăguțe parfumat, un prosop, câteva batiste, șosete de rezervă, două cuie ruginite și o bucată de sârmă de cupru. Total absorbit de acest spectacol, Habarnam aproape că nu observă că trenul se puse în mișcare și porni la drum.



CAPITOLUL XXI. AVENTURILE LUI CALICUS



Cititorii suficient de exersați într—ale cititului, și deci obișnuiți să prindă totul din zbor, au ghicit probabil că pasagerul slăbuț, cu joben negru nu e altul decât domnul Calicus. Nu trecuseră mai mult de două zile de când reușise să scape de „salvatorii” săi, dar în timpul ăsta relativ scurt lui Calicus i—a fost dat să treacă prin foarte multe peripecii.

La început a fugit prin pădure fără să se oprească, încercând să ia distanță cât mai mare de Șmek, care se ținea după el. După ce s—a uitat înapoi și s—a convins că nu—l mai urmărește nimeni, a redus semnificativ viteza, adică, mai simplu spus, a început să meargă la pas. Avea o stare foarte bună. Era fericit pentru că obținuse mult așteptata libertate și nu fusese nevoit să cheltuie nici un centișor.

Fără să—și dea seama încotro trebuie să meargă ca să iasă la drum, de unde putea să—l ia vreo mașină, Calicus a hotărât să meargă drept înainte, să n—o ia nici la stânga, nici la dreapta, sperând că pădurea se va termina la un moment dat și că va ajunge într—o zonă locuită.

Din cauza emoțiilor prin care trecuse, senzația de foame l—a părăsit, cu alte cuvinte pofta de mâncare i—a dispărut cu totul. Trebuie spus că acesta este un fenomen des întâlnit. Știm cu toții că senzațiile nu ne copleșesc toate deodată. De obicei o senzație mai puternică le gonește pe celelalte și uităm de lucrurile care până atunci ni s—au părut extrem de importante. Cu Calicus s—a întâmplat același lucru. Simțind că i—a pierit cu totul pofta de mâncare, și—a dat seama că senzația de foame îi dispăruse din cauza emoției. Această descoperire l—a condus la ideea că se pot face economii la mâncare, dacă înainte de micul dejun sau de prânz te enervezi binișor. Pentru asta e suficient să începi o discuție neplăcută sau pur și simplu să te cerți cu cineva.

Fiind preocupat de aceste idei originale, Calicus n—a observat că foamea îi dă iar târcoale. S—a dezmeticit abia când a simțit că—l doare stomacul. Pentru că știa că cei care se rătăcesc prin pădure își potolească foamea cu fructe de pădure, cu alune sau cu ciuperci, a început să le caute insistent cu privirea, dar n—a văzut nicăieri nici fructe de pădure, nici alune și nici măcar ciuperci. Pierzându—și speranța că ar putea găsi ceva bun de mâncat, Calicus a încercat să mestece iarbă, dar iarba era amară și, dezgustat, a scuipat—o imediat. Tot căutând de—ale gurii, n—a observat că nimerise într—o mlaștină. Când a simțit sub picioare pământul nesigur, a hotărât să ocolească locul periculos, dar pământul i—a fugit de sub picioare. Speriat, a luat—o la fugă în direcția inversă, dar a nimerit direct într—un smârc. Văzând că din toate părțile este înconjurat de mocirlă, Calicus s—a apucat să sară de pe—o movilită de pământ pe alta. Cu mare greutate a reușit să găsească pământul tare sub picioare, însă a nimerit într—un mărăciniș. Zgâriindu—se pe față și pe mâini, și—a croit drum printre spini și s—a așezat pe iarbă să se odihnească puțin.

Nu i—a fost dat să șadă prea multă vreme, că l—au năpădit furnicile roșii de baltă, ale căror pișcături sunt, cum se știe, foarte dureroase. Calicus se așezase exact pe un mușuroi fără să bănuiască nimic. La început a călcat furnicile cu piciorul sau le—a strivit cu degetul, dar văzând că asta nu rezolvă lucrurile, a hotărât să abandoneze câmpul de luptă și să bată în retragere. În acel moment și—a dat seama că e întuneric, că ziua e pe sfârșite și a iuțit pasul. Gândul că urma să înnopteze în pădure îi dădea fiori lui Calicus. La răstimpuri i se părea că pădurea începe să se rărească și că acuși ajunge la marginea ei, dar era doar o impresie înșelătoare. Pădurea nu se sfârșea, iar întunericul se făcea tot mai adânc.



Calicus și—a dat seama că peste câteva minute va fi întuneric beznă și a început să își caute un culcuș. Într—unul dintre copaci a văzut o scorbură mare, cam de înălțimea lui. Spunându—și că loc mai confortabil n—are cum să găsească, Calicus s—a urcat în copac și s—a pregătit de noapte.

Scorbura era destul de încăpătoare. Se putea sta în ea dacă îți adunai genunchii sub tine și te lipeai cu spatele de peretele ei. Calicus a găsit că locul e foarte comod, cu atât mai mult, cu cât scorbura era căptușită cu un strat de frunze uscate. Și—a scos jobenul, l—a așezat lângă baston și și—a pus în gând să adoarmă cât mai repede, dar o senzație acută de foame i—a alungat somnul de tot. Și, de parcă asta n—ar fi fost de—ajuns, au început să—l doară și picioarele. S—a gândit că picioarele îl dor pentru că nu e obișnuit să doarmă încălțat și atunci și—a scos ghetele. Dar durerea de picioare nu i—a trecut. Ba mai mult, a început să—l doară spatele și apoi tot corpul. Calicus a înțeles atunci că durerea i—ar trece dacă ar reuși să se întindă, dar în scorbură nu era chip să te—ntinzi. Acolo puteai să stai doar încovrigat.

Odată cu lăsarea întunericului, temperatura a scăzut, și Calicus a început să simtă frigul. Simțind că îngheață tot mai tare și mai tare, s—a încălțat, și—a pus jobenul pe cap, și—a ridicat gulerul hainei, iar deasupra și—a pus bastonul și carnetul de cecuri, dar astea nu—i țineau de cald. Calicus crezuse orbește până atunci că acest carnet de cecuri, de care nu se despărțea niciodată, îl poate scăpa din orice belea.

De data asta a simțit pe propria—i piele că există totuși situații când nici carnetul de cecuri, nici banii—gheață nu au nici o valoare. Simțind că a înțepenit cu totul, Calicus a sărit din scorbură și a început să țină în jurul copacului, după care a făcut o serie de exerciții de gimnastică într—un ritm rapid, care l—au ajutat. Dar nu pentru multă vreme. Imediat ce a urcat din nou în scorbură, a început să—l răzbească frigul. Pe parcursul nopții a coborât de câteva ori din adăpostul său; ca să se încălzească măcar puțin, a sărit ca o lăcustă și, încercând să—și potolească foamea, a ronțăit scoarță de copac. N—a închis ochii toată noaptea și era tare obosit, mai ceva ca un hamal. Noaptea i s—a părut nesfârșită, și îndată ce s—a crăpat de ziuă și—a părăsit adăpostul neprimitor, mirându—se cum de a reușit să supraviețuiască.

Aventurile lui Calicus nu s—au oprit însă aici. După noaptea de nesomn, era cam năuc și s—a rătăcit și mai rău, nereușind să nimerească drumul. În plus, în pădure era încă destul de întuneric. Se lovea de trunchiurile copacilor, fiindcă nu vedea bine și era cât pe ce să—și zdrobească nasul. În cele din urmă a ieșit totuși din pădure. În fața lui se întindea o vale verde, acoperită pe alocuri cu pete albe—cenușii, pe care le—a luat drept zăpadă. Când a ajuns în vale, a descoperit că nu este zăpadă, ci

o ceață densă deasupra pământului care se răcise în timpul nopții. Stratul de ceață coborâse atât de jos și era atât de gros, încât Calicus părea că stă în apă până la gât. De la distanță aveai impresia că doar capul lui Calicus și jobenul lui negru plutesc deasupra mării fumegânde ce acoperea întreaga vale.

Lui Calicus însuși i se părea că mâinile, picioarele, ba chiar și corpul i—au dispărut și că i—a rămas doar capul sprijinit nu se știe pe ce. Când s—a uitat în jos abia și—a zărit conturul vag al umerilor. Când s—a uitat în sus a văzut cerul lunar argintiu cu reflexe rozalii și albastrii, care i s—a părut a fi un masiv de stânci uriașe de metal, suspendat în aer prin cine știe ce minune.

Nu mai trebuie spus că și înainte de cele întâmplate în ultimul timp Calicus ar fi putut admira în voie frumusețea cerului dimineața dacă s—ar fi trezit atât de devreme. Afundat până în gât în ceață care se întindea în toate părțile până la linia orizontului, Calicus a rămas singur cu cerul dimineții împurpurat de culori serafice, pastelate, scânteietoare, și această priveliște i—a provocat un sentiment sublim și înălțător. I se părea că descoperă în natură o nouă frumusețe, necunoscută și nemaivăzută de nimeni, și îi părea rău că nu știe să picteze și că nu e în stare să zugrăvească în culori acest măreț tablou, ca să—l poată lua cu el și să nu se mai despartă niciodată.

Simțind parcă un gol înăuntrul lui, Calicus a fost cuprins de o inexplicabilă dorință de a îmbrățișa cerul de deasupra lui. Simțea că nu trebuie decât să—și întindă mâinile ca să—l îmbrățișeze. Și le—a întins, dar chiar în acea clipă pământul i—a fugit de sub picioare și s—a rostogolit într—o râpă.

S—a dat de câteva ori peste cap și s—a prăvălit în fundul râpei, unde a rămas întins cu fața—n jos și cu mâinile desfăcute în lături. Pietricelele și bulgării de pământ uscat i s—au mai rostogolit o vreme pe spinare, dar apoi s—au oprit. Pipăindu—se peste tot, Calicus s—a convins că nu și—a rupt coastele și s—a apucat să—și caute pejosjobenul, sperând să—l găsească. Din fericire, acesta nu era departe. După ce aruncă pietricelele căzute înăuntru, Calicus l—a pus la locul cuvenit și a început să cerceteze împrejurimile. De fapt, lucrul acesta nu avea nici un sens, pentru că prin ceață oricum nu se vedea nimic.

Apoi, pipăind pământul din fața lui cu bastonul, Calicus a ajuns în partea cealaltă a râpei și a început să se cațere. De câteva ori a căzut și s—a rostogolit înapoi, dar în cele din urmă a reușit să ajungă sus. După ce și—a recăpătat respirația normală și după ce a văzut că ceața s—a mai ridicat, Calicus a pornit mai departe.

În curând ceața s—a risipit de tot, și Calicus a constatat că pășește pe un pământ afânat pe care cresc niște tufe firave de culoare verde—închis, înalte până la genunchi. A smuls din pământ o tufă și a văzut că la rădăcinile ei sunt niște tuberculi gălbui. După ce i—a examinat cu atenție, Calicus a bănuit că sunt cartofi obișnuiți și nimic altceva. De fapt, nu era foarte convins, pentru că până atunci văzuse doar cartofi prăjiți sau fierți, ba mai mult, își închipuise, nu se știe de ce, că aceștia cresc în copaci.

După ce a scuturat pământul de pe un tubercul, Calicus a mușcat o bucățică și a încercat s—o mestece. Cartoful crud i s—a părut îngrozitor de neplăcut la gust, ba chiar scârbos. S—a gândit totuși că nimeni nu se apucă să cultive o plantă total nefolositoare, așa că a vârat în buzunarul hainei vreo cinci cartofi scoși din pământ și a plecat mai departe.

Era de—a dreptul obositor pentru Calicus să meargă pe pământul afânat și să se încurce tot timpul în frunzele și tulpinile de cartofi. De aceea îi afurisea în toate felurile pe prichindeii care plantaseră tocmai aici cartofii parcă pentru a—i face în ciudă.

După cum era de așteptat, în cele din urmă a reușit să ajungă la capătul câmpului cu cartofi. Când a pus piciorul pe pământul tare, Calicus a răsuflat ușurat și, în același moment, a simțit un miros de fum care venea de undeva de aproape și care—i amintea de căldura și confortul de acasă.

„Dacă iese fum înseamnă că e foc, iar dacă e foc înseamnă că undeva se gătește”, și—a zis Calicus.

S—a uitat înjur și a văzut în depărtare un pâlc de răchite și un firicel de fum ce se ridica deasupra lor. A grăbit pasul, s—a strecurat prin răchitiș și s—a pomenit pe malul unui râu, care făcea un cot, formând o mică peninsulă. Sălciile plângătoare se aplecau deasupra apei cu trunchiurile lor arcuite împletindu—și în apă crengile lungi cu frunzulițele verzi—argintii și mișcându—le neconținut. Undele transparente ale apei se loveau ușor de rădăcinile copacilor. Doi prichindei înotau nu departe de mal și păreau să caute ceva în apă. Dispăreau când unul, când altul pe sub rădăcini și, când ieșeau la suprafață, își suflau zdravăn nasul ca să scoată apa din el. Alți doi prichindei stăteau pe mal și puneau lemne pe foc.



Chiar lângă apă, sub o salcie mare, bătrână, se afla ceva ce nu era nici casă, nici colibă, ci mai degrabă o căsuță din povești. Pe pereții ei erau tot felul de desene din care nu puteai pricepe nimic. Într—una dintre imagini era înfățișat un prichindel într—o pelerină în carouri și cu o pipă în gură. În alta era același prichindel, tot cu pipă, dar întors, nu se știe de ce, cu picioarele—n sus. Deasupra lui era piciorul uriaș al cuiva, încălțat într—o gheată strălucind de curățenie. Alături erau un borcan cu afine, păstăi de mazăre verde, un cap cu părul acoperit de o spumă albă și pufoasă și un cap cu o gură roșie care zâmbea larg și cu dinți mari, de un alb scânteietor. Mai era un cap plin de săpun, dar întors într—o parte, urma o ceașcă cu cafea aburindă, încă un borcan cu afine, o muscă uriașă, din nou un picior... Toate astea n—aveau nici un sens și nici o legătură, de parcă pictorul ar fi fost scrântit și s—ar fi apucat să decoreze cu pensulele lui prima construcție care i—ar fi ieșit în cale, fără nici o idee în cap.

Și totuși nu asta l—a uimit cel mai tare. Lui Calicus i s—a tăiat respirația când deasupra intrării în ciudata colibă a văzut o inscripție pe care scria cu litere mari de tipar:

FABRICA DE MACAROANE CALICUS

—Ce tâmpenie! a bombănit el nedumerit. Să fiu al naibii, ce fabrică de macaroane mai e și asta? Și cine le—a dat dreptul să pună pe chichineața asta idioată numele meu? Sau visez?

S—a frecat la ochi, dar nici râul, nici copacii, nici prichindeii, nici casa cu inscripția n—au dispărut.

—Dacă nu—i vis, atunci ce e? Bătaie de joc? s—a aprins Calicus strângându—și pumnii de furie.



I se părea că cineva făcuse dinadins toate astea, ca să—i anihileze voința, să—l târască prin păduri și prin mlaștini, să—l pună să sară peste movilite de pământ, să se prăvălească în râpă, ademenindu—l la căsuța cu inscripția absurdă.

—Ce tâmpenie! Ce măgărie! Asta—i calomnie! E înfiorător și absurd! a bombănit Calicus, citind pentru a douăzecea oară inscripția care—l uluise peste măsură.

Și—a amintit totuși că mai văzuse undeva această inscripție, că ea îi este, de fapt, foarte cunoscută.

—A—ha—ha! a strigat el brusc. Mi—am amintit! Am văzut—o pe cutiile cu macaroane pe care le produce fabrica mea, să fiu al naibii de nu—i așa!

Uitându—se mai bine, s—a convins că inscripția e într—adevăr de pe o cutie lungă de macaroane și că întreaga colibă e făcută din cutii de acest fel. Mai erau și cutii de țigări, cu imaginea prichindelului cu pipă în gură, cutii de săpun, cu un cap desenat plin de săpun, și cutii de praf de dinți, cu niște dinți desenați de un alb scânteietor.

Între timp prichindeii care făceau scufundări ieșiseră din apă și se alăturaseră celor care se încălzeau la foc. Calicus a vrut să se apropie de ei, dar l—a contrariat faptul că prichindeii nu erau complet îmbrăcați. Unul avea doar pantaloni și pantofi, altul avea haină, dar n—avea pantaloni, cel de—al treilea nu era încălțat, iar al patrulea nu avea pălărie. Văzând că prichindeii au pus pe foc o cutie mare de tomate și au început să fiarbă ceva în ea, Calicus s—a hotărât să lase la o parte buna—cuvință și se apropie de ei.

—Bună ziua, dragi prieteni, n—aveți ceva de mâncare? a întrebat el cu o voce plângărească. N—am mâncat nimic toată noaptea, pe cuvânt de onoare.

Cuvintele lui au stârnit un potop de râsete. Prichindelul fără cămașă a căzut pe spate și a început să dea din picioare, prăpădindu—se de râs, iar cel fără pantaloni s—a lovit cu palmele peste genunchii goi și a strigat:

—Ce? Cum ai zis? N—ai mâncat toată noaptea? Ha—ha—ha!... Scu—ză—ne, frate, a zis el în sfârșit. Noi avem o regulă: cinci minute de râs fac cât ditamai pâinea. Așa că, dacă ne punem pe râs, râdem cel puțin cinci minute.

—E chiar atât de caraghios ceea ce—am spus? a întrebat Calicus.

—Bineînțeles, frate! Cine mănâncă noaptea? Ne gândeam că ți s—a întâmplat cine știe ce, iar tu zici: toată noaptea n—am mâncat.

Prichindeii au început din nou să hohotească, iar Calicus a zis:

—Măcar de—aș fi rămas nemâncat doar noaptea, dar ieri n—am mâncat nimic toată ziua. Afurisitul de Crab a promis că—mi dă un prânz, dar în loc de asta m—a dus în pădure și m—a legat de copac.

Această mărturisire a stârnit din nou râsul copios al prichindeilor.

—Ce? au strigat ei. Te—a legat de copac? Asta da prânz, nimic de zis. După cât se vede, Crab ăsta e mare pungaș!

Și de data asta au râs cel puțin cinci minute, în sfârșit cel care era în haină a zis:

—Iartă—ne, frate, văd că ești un prichindel de treabă. Cu tine nu se plictisește omul. Numai că din păcate n—avem cu ce te hrăni. Am vrut să prindem raci pentru micul dejun, dar recolta n—a fost bogată. Ticăloșii se ascund atât de adânc, că nu—i ajungi. Iar apa e atât de rece dimineața, că e imposibil de suportat. Uite, dacă vrei, bea un ceiuț cu noi. Hei, Mezinule, i se adresă el prichindelului desculț. Adă—ncoace încă o cană și toarnă ceaiul. Azi e rândul tău.

Mezinu a adus degrabă cinci cutii de conserve, le—a pus pe masa improvizată din două lăzi mari, apoi a luat de pe foc cutia de tomate și a început să toarne din ea apă fiartă în cutiile de conserve.

—La masă, vă rog, i—a invitat el după ce a terminat de turnat. Toți s—au așezat pe cutiile care țineau loc de scaune. S—a așezat și Calicus. Văzând că toți au luat cutiile de conserve și au început să soarbă din ele, Calicus și—a luat și el cutia și, sorbind din ea, a văzut că acolo nu era ceai, ci pur și simplu apă fiartă.

—Unde—i ceaiul? a întrebat el fără să înțeleagă.

—Ăsta—i ceaiul, a explicat Mezinu. Într—adevăr, e fără ceai, dar ăsta—i ceaiul fără ceai. Așa e moda acum.

—Hm! a mormăit Calicus. Păi ceaiul e într—adevăr o prejudecată. Ducă—se naibii, oricum corpul n—are nici un folos de la el. Dar unde—i zahărul?

Întrebarea a stârnit o nouă explozie de râsete. Prichindelul fără pantaloni a pufnit direct în... cană, așa că apa fierbinte i—a sărit pe genunchii goi. Iar Mezinu a zis:

—Iartă—ne, frate, nici zahăr n—avem. Și nici n—avem cu ce—l cumpăra. De multă vreme bem ceaiul fără zahăr.

—Și ce folos ai să bei apă chioară? a bombănit posac Calicus.

—Ei, nu zi așa, frate, că un folos tot ai, a zis prichindelul fără cămașă. Uite, tu, de exemplu, peste noapte ai înghețat. Corpul tău s—a răcit. Trebuie să—l încălzești. Dar cum? Bei niște apă fierbinte, apa fierbinte îți trece prin tot corpul și—l încălzește imediat. Și nici burta nu mai e goală. E bună și apa la ceva.

—O găleată de apă înlocuiește un pahar de smântână, a precizat Mezinu. Știința a descoperit asta de mult.

Toți au râs din nou.

—Cine sunteți voi, fraților? Și cu ce vă ocupați? a întrebat Calicus dând pe gât apa fiartă.

—Noi, frate, suntem așa—numiții șomeri săraci lipiți. Ai auzit probabil că există meseria asta? a răspuns prichindelul fără cămașă. Cândva nu eram nici noi mai răi ca alții, dar, după ce ne—am pierdut locul de muncă, ne—am dus, cum se spune, la fund. Nenorocirea e că fiecăruia din noi îi lipsește ceva. Uite, vezi, eu n—am cămașă, el n—are ghete, ăsta n—are șapcă. Ia încearcă să te arăți în oraș fără cizme sau fără ceva pe cap, că te—nhață imediat sticleții și te trimit pe Insula Proștilor.

—Păi e normal să se—ntâmple așa, a confirmat Calicus.

—După cum bine vezi, n—avem ce căuta în oraș, dar nici fără oraș nu se poate. Uite, chiar acum iau cămașa de la Mezinu și mă duc în oraș. Poate că am noroc să găsesc ceva de lucru. Iar mâine, Mezinu încălță ghetele mele și se duce la rândul lui să caute de lucru. Așa o scoatem la capăt, trăim de pe o zi pe alta: doi stau acasă, doi se duc să facă rost de bani. Mare nenorocire! Simt că n—o să ieșim din sărăcia asta.

După ce a băut apa fiartă, Calicus a simțit că într—adevăr îi e mai cald, dar prea sătul nu se simțea.

Scoțând din buzunar tuberculii de cartofi, a zis:

—Fraților, am găsit ceva pe—aici. Ce credeți, se pot mânca? Văzând tuberculii, prichindeii au început să râdă.

—Păi ăștia—s cartofi, au zis ei. îi putem coace.

—Vă pricepeți?

—Cum să nu ne pricepem! a exclamat Mezinu. Apoi a luat tuberculii și i—a pus în foc.

—Așa, fraților, coaceți—i, că eu mai aduc.

Spunând asta, Calicus s—a ridicat de la masă și a pornit spre răchitiș.

—Unde mergi? au strigat prichindeii.

—Vin acum, fraților! O clipă! a strigat Calicus, dispărând printre copaci.

A trecut repede de răchitiș și, ajungând pe câmpul cu cartofi, s—a apucat să—i smulgă din pământ cu rădăcini cu tot. A desprins tuberculii de rădăcini, și—a umplut jobenul și a dat să se întoarcă, dar a simțit cum îl apucă cineva de guler. Dându—și seama că a nimerit în mâinile unui paznic, Calicus s—a smuls cu forța și—a luat—o la fugă.

—Îți arăt eu ție! i—a strigat paznicul, agitând cu toată puterea o bâtă noduroasă.

Apoi i—a ars lui Calicus câteva bâte zdravene pe spinare și a încetat să—l urmărească abia când au ajuns la râpă.

După ce s—a pomenit din nou în fundul râpei și văzând că și—a pierdut toți cartofii pe drum, Calicus a început să cântărească încotro s—o ia: în jos sau în sus? Se temea să iasă din râpă ca să nu dea ochii cu paznicul. S—a gândit că totuși e mai bine s—o ia în sus, deoarece așa avea mai multe șanse să ajungă la drum.

Socoteala lui s—a dovedit corectă. După o jumătate de oră de mers, a ieșit din râpă și a văzut în depărtare o șosea pe care treceau mașini încoace și—ncolo.

Sperând că cineva se va îndura de el și—l va duce până în oraș, Calicus s—a apropiat de marginea șoselei. Și, cum s—a arătat o mașină în depărtare, s—a apucat să facă semne cu pălăria. A avut noroc. Un prichindel a oprit, a deschis portiera și l—a invitat să se urce.

—Unde mergeți? l—a întrebat el pornind motorul.

—La Palavrenville, a zis Calicus. Mă gândesc că e mai bine să mă întorc acasă.

—În cazul ăsta, trebuie s—o luați în direcția inversă, i—a zis prichindelul. Eu merg la Zdrobilon.

—Păi tot aia—i! a dat din mână Calicus. Mă duc mai întâi la Zdrobilon și de acolo cu trenul la Palavrenville. Apropo, o să trec pe la ticălosul de Crab și—am să—i cer socoteală pentru că m—a legat de copac. Trebuie să—mi iau și lucrurile lăsate la el în cameră.

Și Calicus s—a apucat să—i povestească amănunțit noii sale cunoștințe despre toate aventurile prin care trecuse, despre mârșăvia comisă de Crab, trecând însă sub tăcere scopul călătoriei lor. Calicus se străduia să țină în secret tot ce era legat de bani și nu încălca niciodată această regulă. Prichindelul a râs cu poftă ascultând cele povestite și s—a arătat foarte mulțumit că soarta i—a scos în cale un tovarăș de drum atât de haios. Cu toate astea, când au ajuns la Zdrobilon s—au despărțit.

După ce i—a mulțumit proprietarului automobilului pentru bunăvoință, Calicus s—a dus glonț la hotel. Acolo i s—a spus că Crab plecase la Hoțenberg cu o zi înainte. Calicus a hotărât totuși că trebuie să—și ia lucrurile lăsate în cameră. După ce—a pus în joben săpunul, prosopul, batistele și alte obiecte, inclusiv cuiele și bucata de sârmă, Calicus s—a dus la restaurant, a comandat patru prânzuri și s—a apucat să mănânce, cum s—ar zice, cât patru.

După ce a luat prânzul și a băut, pentru o bună digestie, o sticlă de apă minerală, și—a zis că acum nimic nu—l poate împiedica să ajungă în Palavrenville—ul natal. După cum știm deja, întâmplarea a făcut să nimerască în același tren, ba chiar în același vagon cu care Habarnam și Iedu călătoreau spre San Parazito. Doar se știe că orașul Palavrenville se află pe drumul spre San Parazito.



CAPITOLUL XXII. CUM AU AJUNS HABARNAM ȘI IEDU LA SAN PARAZITO



După ce—și puse lucrurile scoase din joben pe măsuta de lângă fereastra vagonului, Calicus se uită atent la joben și, descoperind o pată de murdărie, se apucă s—o curețe cu mâneca. După ce întinse pata peste tot, se liniști și așeză lucrurile înapoi, pe urmă ascunse jobenul sub banchetă. Chiar atunci îl văzu pe însoțitorul de vagon care trecea pe acolo și, aflând de la acesta că trenul ajunge la Palavrenville la ora trei noaptea, îl rugă să—l trezească.

—Bine, bine, zise însoțitorul de vagon.

—Nu „bine, bine”, ci să mă treziți neapărat, bombăni Calicus. Vă rog să fiți atent că eu dorm foarte adânc și sunt sigur că mă voi ruga de dumneavosatră să mă lăsați să dorm, dar să nu mă ascultați: apucați—mă de guler și dați—mă jos din vagon.

Văzând că prichindelul dolofan de vizavi citește ziarul, Calicus îl rugă să—i dea să citească *Gazeta umoristică din Zdrobilon*. După ce primi ziarul, Calicus citi știrile despre tot felul de furturi, răpiri, jafuri, crime, incendieri și otrăviri petrecute într—o singură zi, pe urmă se apucă să citească anecdotele, care—l înveseliră și—l binedispuseră. Apoi, terminând cu anecdotele, vru să se apuce de povestiri, dar atenția îi fu atrasă de articolul deja cunoscut nouă, în care se vorbea despre acțiunile gigantice. După ce—l citi, Calicus căzu adânc pe gânduri. Știa prea bine că *Gazeta umoristică din Zdrobilon* îi aparținea miliardarului Caracatiță și că aici se publica doar ceea ce—i putea aduce foloase acestui bogătaş.

„Deci pentru Caracatiță e avantajos să înceteze cumpărarea de acțiuni gigantice, își spuse Calicus. Poate vrea chiar ca prețul lor să scadă? Da, da! Ce imbecil sunt, cum de nu m—am gândit imediat la asta. Nu degeaba se chinuia Caracatiță să—i facă pe Șmek și Șnapino să dispară cu banii. Imediat ce aceștia ar dispărea, prețul acțiunilor ar scădea obligatoriu. Atunci domnul Caracatiță le—ar cumpăra pe un preț de nimic, iar când ar crește din nou, le—ar vinde și s—ar îmbogăți și mai mult. Ce mai, trebuie să i—o iau înainte acestui Caracatiță și să cumpăr acțiunile gigantice până să le cumpere el. Asta ar fi o afacere avantajoasă!”

Bucuros că a născocit o afacere din care putea scoate profituri uriașe, Calicus începu să—și frece mâinile mulțumit și chiar să fredoneze ceva încetișor. Observă însă că e noapte și că mulți călători dorm, și hotărî că e timpul să doarmă și el, cu atât mai mult, cu cât ultima noapte și—o petrecuse fără să închidă ochii. Așa că, după ce despături așternutul lăsat de însoțitorul de vagon, Calicus se întinse pe pat cât era de lung, spunându—și în gând: „Ehei, fraților, să dormi în tren nu e totuna cu dormitul într—o scorbură!”

Era gata să se cufunde în somn, dar se gândi să verifice mai întâi dacă nu cumva a scos cineva jobenul de sub pat. Vârî mâna dedesubt și se convinse că jobenul e acolo. Acest lucru îl liniști, dar tocmai în clipa aceea își aminti de baston. Scotocind cu mâna pe jos și negăsindu—l, începu să—l caute pe patul lui, apoi pe cel al grasului care sforăia deja acoperit cu ziarul, se uită chiar și pe paturile de sus, unde dormeau Habarnam și Iedu. Bastonul nu era nicăieri.

„Poate că nu aveam bastonul când am urcat în vagon? îl străfulgera pe Calicus un gând. L—oi fi uitat pe undeva?”

Își aminti, într—adevăr, că n—a mai văzut de mult timp bastonul și îi fu din ce în ce mai clar că—l uitase fie la hotel, pe unde trecuse să—și ia lucrurile, fie în mașina prichindelului care—l luase pe drum, fie la prichindeii care—l serviseră cu apă fiartă.

„Ori poate a rămas în scorbura?” își zise el, cât pe ce să scoată un țipăt.

Hotărî să pornească în căutarea bastonului și fu gata—gata să ceară să fie oprit trenul, dar se gândi că asta l—ar costa mai scump decât dacă și—ar cumpăra unul nou. De aceea puse din nou capul pe pernă și încercă să adoarmă.

Dar gândul că va trebui să cheltuie bani pentru achiziționarea unui baston nou nu—i dădea pace. Se străduia din răspuț să—și amintească unde și—l lăsase, dar nu—și amintea decât că—l avea atunci când îl lovisse în cap pe Șnapino.

„Da' bine l—am mai pocnit”, se gândi el.

Acest gând nu—i aduse însă nici o ușurare. Ciuda îl rodea la fel ca înainte. Își aminti ce sumă plătită pe baston și se învinovăți pentru că—și cumpărase un baston cu măciulie de os, și nu de fier, care l—ar fi costat mult mai puțin.

Nu se știe cât s—ar mai fi chinuit, dacă nu s—ar fi întâmplat ceva neobișnuit.

Înainte să se culce, Habarnam și Iedu se gândiseră să bea apă gazoasă cu sirop. După ce desfăcuseră sticla, băuseră o jumătate, iar cealaltă jumătate o lăsară pentru la noapte. Pentru ca sticla să nu se răstoarne, Iedu o pusese pe patul său, lipind—o de peretele vagonului și proptind—o cu perna pe care dormea. Noaptea, din cauza zdruncinăturilor vagonului, perna se dusese într—o parte, sticla se înclinase și apa gazoasă începuse să picure. Calicus, care avea locul de sub patul lui Iedu, observă imediat că de sus picură ceva. Întinse palma și adună câteva picături pe care le culese cu limba și își dădu seama că picură apă gazoasă cu sirop. Considerând lipsit de sens să lase acea băutură folositoare să se irosească degeaba, își puse gura sub picături, încercând s—o caște cât mai tare.



Între timp, din cauza zdruncinăturilor, sticla se înclinase și mai tare și din ea se prelingea un firicel subțire de apă. Înghițind cu plăcere lichidul dulce și aromat ce se lipea plăcut de limbă, Calicus socoti în minte cât ar fi costat apa dacă ar fi trebuit s—o plătească. Scăzu această sumă din suma cheltuită pe bastonul pierdut și avu marea plăcere să constate că suma obiectului pierdut era mai mică. Între timp sticla se înclinase mai tare și apa curgea fără oprire. La fel curgeau și gândurile lui Calicus.

Lăsându—se dus de val, începu să viseze la cât de bine ar fi dacă în fiecare călătorie cu trenul ar reuși să bea gratis măcar o sticlă de apă gazoasă, împărțind prețul bastonului pierdut la prețul sticlei cu apă gazoasă și sirop, socoti numărul călătoriilor cu trenul pe care ar trebui să le facă pentru a recupera suma de bani cheltuită pentru cumpărarea bastonului.

Fiind ocupat cu aceste calcule care—i făceau mare plăcere, Calicus uită treptat de amărăciunile vieții și își recapătă buna dispoziție. Tocmai în acea clipă sticla s—a răsturnat de tot și i—a căzut în

cap.

—Uite—așa se întâmplă întotdeauna! bombăni Calicus, apucându—se cu mâinile de cap. Nu reușești să te bucuri ca lumea de ceva, că imediat trebuie să plătești pentru asta. Afurisită viață, fir—ar ea să fie!

Pipăindu—și locul lovit, își dădu seama că de data asta a scăpat doar cu un cucui. Apoi simți că—i trece durerea pricinuită de lovitură, se liniște și în sfârșit adormi.

În tot acest timp, trenul gonea înainte. Se auzea mersul cadențat al roților. Nici timpul nu stătea pe loc. Când Calicus reuși să adoarmă era trecut bine de miezul nopții. Peste nici două ceasuri se zăreau deja luminile din Palavrenville. Roțile țâcăneau la macazuri. Trenul își încetini mersul și în curând se opri.

Dar Calicus continua să doarmă. Însoțitorul de vagon uitase să—l trezească și își aminti de el abia când trenul pleca din gară.

—Ei, drăcie! exclamă acesta, oprindu—se lângă Calicus care dormea. Se pare că ciudatul ăsta voia să coboare la Palavrenville... Da, da, corect! Păi... asta e, am să—l cobor la următoarea stație, iar la Palavrenville o să se întoarcă el cu un personal. Acum, oricum, nu mai e nimic de făcut.

Ca să evite explicațiile neplăcute, însoțitorul de vagon hotărî să nu—l trezească pe Calicus; se apucă să—l zgâlțâie abia la următoarea stație care avea un nume straniu: „Panopticum”.

—Trezii—vă repede, trebuie să coborâți! strigă el și—l zgâlțâi mai tare pe Calicus.

Calicus nu făcu decât să dea din mână și să sforăie mai departe, de parcă nu lui îi erau adresate cuvintele. Văzând că trenul va porni în curând din gară, însoțitorul de vagon, supărat de—a binelea, îi strigă direct în ureche:

—Ascultați, stimate domn, nu mai faceți pe nebunul, că altfel va trebui să plătiți amendă pentru călătorie fără bilet. Biletul dumneavoastră e până la Palavrenville.

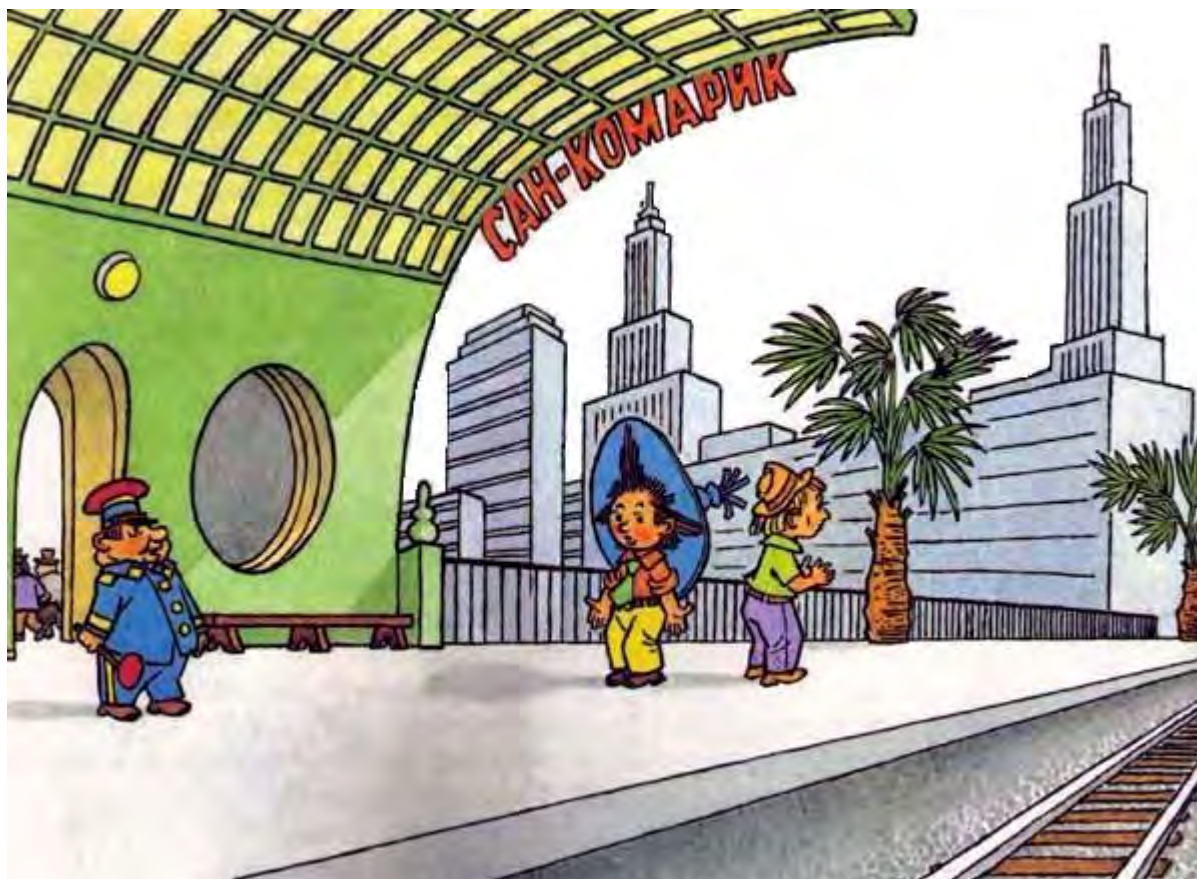
Calicus auzi că va trebui să plătească pentru ceva și, deși nu înțelese pentru ce, se dezmetici într—o clipă și, sărind din pat, se uită buimac la cel care—l trezise. Profitând că e treaz, însoțitorul îl apucă de guler, îl târî spre ieșire și—l împinse afară pe peron. Apoi se întoarse în compartiment, îi ridică ziarul de pe podea, îi scoase de sub banchetă jobenul umplut cu tot felul de lucruri și, ajungând la ușă, i le puse pe toate în brațe lui Calicus, care încă era buimac. Calicus voi să—l întrebe ceva și deschise gura, dar tocmai în acea clipă trenul porni din loc și rămase pe peron cu gura căscată.

Habarnam și Iedu nu auziseră nimic din cele întâmplate peste noapte. Dormiseră foarte adânc, deoarece cu o noapte înainte nu reușiseră să doarmă cum trebuie din cauza coșmarurilor provocate de film. Se luminase de—a binelea, iar ei continuau să doarmă și, probabil, ar fi trecut de San Parazito dacă însoțitorul de vagon nu i—ar fi trezit.

—Hei! începu să strige acesta. Se pare că și voi vreți să treceți de gara voastră. Hai, sus!

Văzând că Habarnam și Iedu nu făcură nici o mișcare, se apucă să le bată în pat cu compostorul de bilete, iar aceștia se treziră. Chiar la țanc!

Trenul se apropia de gară. Mulți pasageri, apucându—și geamantanele și bocceluțele cu lucruri, se înghesuiau la ușile vagonului. Habarnam și Iedu săriră din pat și se apucară să—și facă loc spre ieșire.



San Parazito era un oraș mare, de aceea aici cobora multă lume. Imediat ce trenul opri, peronul larg se umplu într—o clipă de nou—sosiți, care se amestecară imediat cu cei veniți să—i întâmpine, cu cei care plecau și cu cei care îi conduceau pe aceștia. După ce coborâră din vagon, Habarnam și Iedu începură să se uite în toate părțile, sperând să—i vadă în mulțime pe Șmek și Șnapino. Din mulțimea pestriță care îi înconjura nimeni nu semăna cu aceștia.

—Poate că ne așteaptă la alt vagon, presupuse Habarnam, ridicându—se pe vârful picioarelor și încercând să se uite pe deasupra mulțimii spre celelalte vagoane.

—Să așteptăm, zise Iedu. Nu—i nici o grabă. În curând peronul se va goli și ne vor vedea ei.

—Sau noi pe ei, spuse Habarnam.

—Se înțelege, sau noi pe ei, confirmă Iedu.

În curând mulțimea de pe peron se împrăștie. Peronul se goli, nu mai rămăsese nimeni în afară de Habarnam și Iedu.

—Ce înseamnă asta? făcu Iedu. Drept să—ți spun, acești Șmek și Șnapino nu mi—au inspirat încredere niciodată. Mă așteptam tot timpul să facă o glumă proastă. Dar poate că au înțeles greșit și vor veni să ne aștepte la trenul următor.

De ei se apropie un muncitor în uniforma căilor ferate, cu chapiu pe cap, și îi întrebă ce fac aici.

—Șuți, trebuia să ne aștepte cineva, dar n—au venit... îi explică Iedu.

—Păi dacă n—au venit, înseamnă că vor veni data viitoare, dar aici n—aveți la ce să mai stați. Este interzis de regulament, spuse muncitorul.

—Când vine următorul tren de la Zdrobilon? întrebă Iedu.

—Măine la aceeași oră, răspunse funcționarul și le întoarse spatele.

—Ce mai, venim mâine! Poate c—au încurcat zilele, spuse Iedu. Ieșiră din gară și porniră pe stradă.

—Ce facem acum? întrebă Habarnam.

—Trebuie să facem rost de bani de undeva, răspunse Iedu. N—avem nici bani de prânz. Trebuie să punem și ceva deoparte, să dormim undeva la noapte.

—De unde să facem rost de bani?

—Păi trebuie să ne căutăm de lucru. Ai lucrat vreodată într—un restaurant?

—Niciodată în viața mea, recunosc Habarnam.

—Cel mai bine ar fi, spuse Iedu, să găsim undeva un restaurant, să ne angajeze chelneri sau bucătari. Să fim mai aproape de mâncare, preciza el. Odată am fost portar la un restaurant. Am văzut cum

lucrează chelnerii. Nimic complicat. Numai că e greu de găsit un loc de muncă. De obicei toate locurile sunt ocupate.

Cum mergeau ei așa, dădură peste un restaurant, Iedu deschise hotărât ușa și intrară. Pentru micul dejun era deja târziu, iar pentru prânz era prea devreme, de aceea în restaurant nu erau clienți. Văzându-l pe patronul restaurantului care stătea la tejghea și își socotea câștigul, Iedu întrebă:

—Nu aveți nevoie de bucătari sau de chelneri? Patronul se opri din socotit și, uitându-se la cei doi, întrebă:

—Care din voi doi e bucătar?

—Eu sunt bucătar, răspunse Iedu, iar el e chelner.

—Ce mai bucătar! râse patronul. Bucătarii de obicei sunt grași, și uită-te la tine ce slab ești.

—Luați-mă și mă îngraș eu, răspunse Iedu.

—Păi îngrașă-te întâi și apoi te iau, se burzului patronul.

—În cazul ăsta n—ai putea să—l luați pe el bucătar? arătă Iedu înspre Habarnam. Pare mai gras ca mine.

—Ai zis că el e chelner, nu bucătar, obiectă patronul.



—Nu—i nimic, poate să fie și bucătar.

—Chiar știi să gătești? i se adresă patronul lui Habarnam.

—Nu știu ce să zic, n—am încercat niciodată, răspunse Habarnam. Trebuie să încerc.

—Nu, răspunse patronul. Nu—mi trebuie așa bucătar. Și, de fapt, nu—mi trebuie bucătar. Am deja unul.

—Atunci luați—l ca ajutor de bucătar, propuse Iedu.

—Nici ajutor de bucătar nu—mi trebuie.

—Atunci luați—ne chelneri.

—Nici de chelneri n—am nevoie. Și pe—ai mei trebuie să—i concediez. Vezi? N—am deloc clienți.

—Păi luați—ne măcar la spălatul vaselor, nu se lăsă Iedu.

—Am cine să spele vasele, dădu patronul din mână.

—Ce măgar! îl înjură Iedu pe patron când ieșiră în stradă. Spune—mi, te rog, ce importanță avea care din noi doi e bucătar, dacă el n—avea de fapt nevoie de bucătar. Am pierdut vremea degeaba...

Într-un alt restaurant avu loc o discuție aproximativ identică. Aflând că Habarnam și Iedu sunt de acord să lucreze în restaurantul lui ca bucătari, chelneri, bufetari, patiseri, casieri, spălători de vase sau de podele, directori, paznici de noapte sau portari, patronul întrebă:

—Puteți voi să faceți toate astea?

—Da, putem, încuviință Iedu.

—Dar să preziceți viitorul nu puteți.

—Ce nu putem nu putem, își desfăcu Iedu mâinile a neputință. Să prezicem viitorul, din păcate, nu putem.

—Vă prezic eu viitorul, spuse patronul. Chiar acum vă luați zborul pe ușa asta și nu vă mai întoarceți niciodată aici.

—De ce? întrebă Iedu.

—Pentru că așa v—am prezis eu.

—Și ăsta—i un măgar! dădu Iedu verdictul când ajunseră dincolo de ușă. Atâta știam și eu să prezic

dacă eram în locul lui.

În următorul restaurant avu loc o discuție și mai scurtă. Iedu nici nu deschisese gura, că patronul bătu cu pumnul în masă și spuse:

—Marș! Și să nu te mai văd!

—Scurt, dar nu prea politicos, spuse Iedu.

Se înțelege de la sine că și aceste cuvinte fură rostite în stradă.

Primele insuccese nu—l descurajară pe Iedu. Împreună cu Habarnam, mai bătută multă vreme restaurantele, fiind peste tot refuzați și luați în râs, după care se apucară să cutreiere magazinele și să—și ofere serviciile ca vânzători, dar cu același rezultat! Pe patronii de magazine îi interesau mai mult cumpărătorii decât vânzătorii.

În curând se făcu seară. Pretutindeni se aprindeau luminile vii ale reclamelor. Pe străzile centrale ale orașului pe unde hoinăreau Habarnam și Iedu era lumină, veselie și muzică, erau prichindei care se plimbau și care dansau, se auzea scârțâit de leagăne, carusele, Roata Dracului și alte mașinării pentru distracție. Din acest punct de vedere, San Parazito nu era cu nimic mai prejos decât alte mari orașe lunare.

Habarnam și Iedu se uitau cu invidie la prichindeii care ședeau la mese în restaurante și se ospătau cu tot felul de mâncăruri gustoase. Era foarte chinuitor să vezi toate astea și să nu ai posibilitatea să—ți potolești foamea.

—Cea mai bună modalitate de a—ți înfrâna pofta de mâncare este să te uiți în oglinzile care deformează. Eu personal așa fac întotdeauna. Când râzi, nu mai simți atât de tare că ți—e foame.

Se apucară să ia la rând oglinzile strâmbe expuse pe marginea trotuarelor și să se studieze în ele. Una dintre oglinzi le deforma atât de tare fizionomiile, că Habarnam și Iedu, oricât ar fi fost de triști, nu putură să nu râdă. Și, râzând, Habarnam observă că într—adevăr nu—și mai dorea atât de tare să mănânce. Tocmai atunci văzură o mulțime de prichindei adunați în fața unui mic podium de lemn, deasupra căruia era o cortină pe care scria:

BÂLCIUL VESEL

Pe podium, în spatele cortinei care era făcută dintr—un cearșaf obișnuit, se afla un prichindel haios. Acesta își vârâse capul într—o deschizătură rotundă din mijlocul cearșafului, iar spectatorii care stăteau în fața podiumului aruncau în el cu mingi de cauciuc, țintindu—i fața. Prichindelul făcea grimase care mai de care mai caraghioase și se mișca prosteste încolo și—ncoace, încercând să—și ferească fața de lovituri, ceea ce—i înveselea foarte tare pe spectatori. La auzul acestor râsete, Habarnam și Iedu se apropiară și izbucniră și ei în râs văzând schimonoselile nostimului prichindel.



—De ce face asta? întrebă Habarnam, înecându—se de râs. Probabil e dureros să iei mingi în față.

—Bineînțeles că e dureros, răspunse Iedu. Dar trebuie să—și câștige pâinea cumva. Patronul îl plătește pentru asta.

Habarnam îl văzu pe proprietarul teatrului de bâlci stând lângă un coș mare, alb, plin ochi cu mingi de cauciuc. Cei care voiau să arunce cu mingea în prichindel, îi plăteau un centișor. Tocmai atunci

unul dintre spectatori, dorind să se amuze și să—i amuze pe ceilalți, plăti dintr—odată pentru cinci mingi și începu să le arunce în prichindel. De patru mingi prichindelul reuși să se ferească, în schimb cea de—a cincea îl nimeri direct în ochi și îl lovide atât de tare, încât pleoapa i se umflă pe loc. Ochiul i se închise și sărmanul prichindel nu mai fu în stare să vadă nimic cu el. Speriat, el spuse că nu mai poate lucra în continuare și plecă acasă. Însă patronul nu se pierdu cu firea și, urcându—se pe podium, începu să strige:

—Ei bine, prieteni, cine vrea să câștige trei fertingi? Plătesc trei fertingi grași celui care rezistă până la închidere.

—Stai tu! strigă unul dintre spectatori. Hai, pune—ți la bătaie mutra aia grasă!

În timpul acesta, Iedu se strecură repede prin mulțime și, sărind pe podium, spuse:

—Încerc eu.

—Încearcă, hai încearcă! Numai să nu te apuci de scâncit când o să iei o minge în nas, se auzi din mulțime.

Cei din jur începură să râdă. Încercând să nu dea atenție prichindeilor care râdeau, Iedu se ascunse după cortină și își vârî capul în deschizătură. Imediat se convinse că cearșaful nu—i dădea posibilitatea să—și încline capul prea tare și că aici trebuia acționat cât mai dibaci. Nici nu apucă să se uite împrejur, că jocul începu și o minge aruncată destul de precis îi arse una în frunte.

Pentru o secundă, lovitura îl năuci pe Iedu și îi aminti că nu—i timp de căscat gura. După prima lovitură în frunte urmară câteva lovituri zdravene în obraji, iar o minge îl nimeri chiar în nas. Dar cea mai puternică lovitură o luă în ureche. Îl durea atât de tare, încât îi dădură lacrimile instantaneu. Ca să se apere cumva de mingile care zburau înspre el, se mișca dintr—o parte într—alta, se strâmba în fel și chip, încercând să—și ferească ochii, și reușea să facă niște grimase foarte comice.

Spectatorii se distrau copios. Atrăși de râsetele lor, trecători se alăturau mulțimii. Mingile de cauciuc aveau mare trecere, iar patronul nu mai prididea să încaseze banii.

De data asta însă, lui Habarnam nu—i mai ardea de râs. Urmărea cu inima strânsă mișcările prietenului lui și se simțea de parcă încasa el loviturile, și nu Iedu. Era gata să—i implore pe prichindei să nu—l rănească pe bietul Iedu, ba chiar fu cât pe ce să—i rupă—n bucăți pe toți cei care aruncau cu mingi în el și totodată pe patronul care inventase această distracție prostească de dragul propriului câștig.

Timpul trecu totuși cumva. Se făcu răcoare, în curând spectatorii se răriră, apoi se împrăștiară cu toții. Proprietarul îi dădu lui Iedu trei fertingi în mărunțiș și închise până a doua zi.

Cinci minute mai târziu, Habarnam și Iedu stăteau într—un local calduț și înfulecau cu poftă o supă gustoasă de arpacaș, plăcintele și un terci de hrișcă cu unt. Iedu icnea de plăcere, plescăia din buze și clipea din ochi exact ca o pisicuță flămândă, adusă în casă din frigul năprasnic și servită cu smântână. Habarnam lăuda și el în fel și chip supa, terciul și plăcințelele. După emoțiile prin care trecuse, mâncarea i se părea foarte gustoasă.



CAPITOLUL XXIII. LA FUNDĂTURICA



Hotelul Chilipir unde trăseseră peste noapte Habarnam și Iedu avea renume de hotel ieftin. O cameră confortabilă costa cincizeci de centişori, ceea ce era aproape de două ori mai ieftin decât în oricare alt hotel. Aşa se explică faptul că hotelul Chilipir nu ducea niciodată lipsă de clienţi. Toţi cei care citeau ce era scris pe firmă — „Cele mai ieftine camere din lume” — se duceau la hotelul ăsta fără să stea prea mult pe gânduri. După ce plătiră cincizeci de centişori, Habarnam și Iedu primiră cheia, apoi își căutară camera și iată—i ajunși într—o încăpere mică și curățică. Aici se aflau o masă, câteva scaune, un dulap de haine, un lavoar cu oglindă lângă un perete și era chiar și un televizor într—un colț.

—Ia uite, zise Iedu încântat. Unde mai găsești camere cu cincizeci de centişori, ba încă și cu televizor! Nicăieri, poți să mă crezi pe cuvânt. Nu degeaba se numește hotelul Chilipir.

După ce deschiseră dulapul și își puseră pălăriile înăuntru, Habarnam și Iedu vrură să se odihnească, dar chiar atunci începu să sune o sonerie și, acolo unde de obicei este întrerupătorul, clipi o luminiță roșie. Uitându—se la semnalul luminos, Habarnam și Iedu observară că dintr—o deschizătură în perete ieșea o limbă metalică, cu un spațiu cât să încapă un bănuț, unde clipea cuvântul „Centişor”.

—Ah, să nu—mi spui! exclamă Iedu și își trecu înciudat mâinile prin păr. Cred că știu ce—i cu chestia asta. După părerea mea, am nimerit într—un hotel unde se plătește separat pentru consumul de curent. Vezi limba de colo? Dacă nu pui un centişor, lumina se stinge și rămânem în întuneric.

Nu termină bine de zis, că becul din tavan se stinse și camera se cufundă în întuneric.

Vârând mâna în buzunar, Iedu scoase o monedă de un centişor și o puse în scobitura din capătul limbii. Limba dispăru imediat în deschizătura din perete și becul se aprinse din nou.

—Acum totul e—n ordine, răsuflă ușurat Iedu. Între timp, Habarnam își dăduse seama că în cameră nu erau paturi.

—Pe ce dormim? întrebă el nedumerit.

—Aici paturile sunt rabatabile, explică Iedu. Cam așa se procedează în hotelurile ieftine. Ziua paturile nu sunt necesare, așa că se strâng la perete, iar noaptea se desfac.

Habarnam se uită înjur și se convinse că paturile de aici semănau cu cele din vagonul de dormit.

Iedu se apropie de unul dintre paturi și trase de un mâner lateral. Patul însă nu se desfăcu, ci din perete ieși o altă limbă metalică sub care apăru din nou cuvântul „Centişor”.

—Ah, drace! exclamă Iedu. Așa deci, aici trebuie să plătești și pentru paturi!



Puse bănuțul în locul cu pricina. Patul se desfăcu imediat, iar din perete ieșiră imediat trei limbi pe care scria:

„Cearșaf — 1 centișor”, „Pătură — 1 centișor”, „Pernă — 2 centișori”.

—A! încep Iedu să strige. Acum înțeleg de ce se numește hotelul ăsta „Chilipir”! într—adevăr, e un chilipir, merită să te cazezi aici, pentru că poți economisi o grămadă de bani. Vrei să economisești un centișor — dormi fără cearșaf sau fără pătură. Vrei să economisești doi centișori — dormi fără pernă. Iar dacă nu vrei să dau cinci centișori — dormi pe podea! Asta da chilipir!

După ce scoase un pumn de monede, Iedu începu să le așeze pe limbile ieșite în afară. Acestea dispăreau una după alta de parcă ar fi înghițit monedele, iar din deschizăturile din perete se rostogoleau ca dintr—un automat ba un cearșaf frumos împăturit, ba o pernă, ba o plapumă.

După ce își aranja așternutul, Iedu se duse la patul lui Habarnam și procedă la fel. Pentru că încă nu le era somn, cei doi prieteni vrură să se uite la televizor. Iedu apăsă butonul, dar televizorul nu porni, în schimb de undeva de sus se ivi o limbă de felul celor pe care le cunoaștem deja și ceru nici mai mult, nici mai puțin decât cinci centișori.

—Asta—i jaf la drumu' mare! izbucni Iedu. Să plătești așa de mult numai ca să te uiți la televizor!

Mai bombăni o vreme, dar pe urmă scoase cei cinci centișori ceruți. Aceștia dispărură în interiorul televizorului. Ecranul se luminează imediat și începură să se deruleze scene dintr—un film necunoscut. În film era vorba despre un detașament de polițiști și de detectivi care prinseseră o bandă de infractori care furaseră niște lucruri de valoare. Polițiștii ba stăteau la pândă, ba organizau filtre și descinderi, însă infractorii erau abili și reușeau de fiecare dată să—i înșele pe polițiști și să scape de urmărire.

Habarnam și Iedu văzură filmul de la jumătate și nu puteau înțelege nicicum de unde și ce fel de valori furaseră infractorii. Voiau să clarifice această problemă și în același timp erau și foarte curioși să afle dacă infractorii vor fi prinși sau nu.

Între timp, acțiunea devenea tot mai tensionată și mai dinamică. Aveau loc urmărituri amețitoare, bătăi și schimburi de focuri asurzitoare. Tocmai când acțiunea era mai interesantă, tocmai când capul bandei era cât pe ce să fie prins, televizorul se opri brusc și de sus apărură celebra limbă metalică și începu să clipească inscripția „5 centișori”.

—Na, înfulecă! mârâi Iedu cu ciudă și vârî încă cinci centișori în televizor.

Ecranul se aprinse din nou: bandiții încercau care mai de care să—și ajute șeful, polițiștii aruncau bombe cu gaze lacrimogene și porneau din nou în urmărire cu mașinile blindate, spărgând și demolând tot ce le ieșea în cale.

Habarnam și Iedu nu reușiră totuși să vadă până la capăt captivantul film. Când limba ieși pentru a cincea oară, Iedu zise:

—Ajunge! Nu suntem vreun Calicus, încât să ne permitem să aruncăm banii în vânt! Unde mai pui că e timpul să ne culcăm.



Când se duse să se spele înainte de culcare, Iedu se apropie de lavoar, dar constată că și pentru asta trebuia plătit — un centișor pentru apă, unul pentru săpun și unul pentru prosop. După ce termină Iedu, începu și Habarnam să se spele. Dar abia își săpuni fața, că se auzi un clic și apa se opri. Habarnam învârti robinetul când într—o parte, când într—alta, îl lovi cu pumnul, dar asta nu ajută la nimic. Săpunul îi pișcă ochii îngrozitor, iar el n—avea cu ce să se spele. Atunci Habarnam îl strigă pe Iedu în ajutor. Văzând că ceva nu e în regulă, acesta alergă la robinet, dar chiar atunci se stinse lumina și camera se cufundă din nou în întuneric. Singurul lucru pe care—l puteau distinge în întunericul acela era luminița roșie din perete care clipea neconținut și lumina limba metalică de sub ea.

Închipuindu—și că iar trebuie plătit pentru curent, Iedu porni într—acolo, scoțând din mers un centișor din buzunar. Înghițind într—o clipă moneda, limba se ascunse în perete, iar lumina se aprinse. După ce rezolvă treaba cu lumina, Iedu fugi la lavoar și văzu și aici limba scoasă care cerea banii pentru apă.

—Ah, sac fără fund ce ești! înjură Iedu. Doar rezolvasem cu tine! Na, mănâncă, dacă nu ți—a ajuns!



Și centișorul ăsta fu înghițit pe loc, apa începu să curgă din robinet, iar Habarnam putu, în sfârșit, să—și spele ochii de săpun.

Oftând adânc, Iedu numără monedele rămase și spuse că trebuie să se culce urgent, deoarece le—au rămas puțini bani. După ce se dezbracă, se lungiră în paturi, dar cu asta cheltuielile nu se terminară. În curând simțiră că în cameră s—a făcut frig. Oricât s—ar fi acoperit cu păturile, frigul îi pătrundea, cum s—ar spune, până în măduva oaselor. În cele din urmă, Iedu sări din pat și hotărî să

ceară să se mute într—o cameră mai caldă. Când fugi spre ușă, văzu pe perete o serie de butoane cu inscripțiile: „Coridor”, „Servitor”, „Cameristă”, „Chelner”. Începu să le apese cu putere, dar ca răspuns la asta, din perete apăreau limbi metalice, fiecare din ele cerând: „Centișor”, „Centișor”, „Centișor”, „Centișor”.

—V—ăți ieșit din minți! se înfurie Iedu. De unde să vă dau atâția centișori?

Între timp Habarnam zărise două butoane sub care scria „Încălzire” și „Ventilație”.

—Stai, zise el. Probabil am uitat să pornim încălzirea.

Apăsă butonul și imediat ieși din perete limba care—și exprimă dorința să primească un centișor.

—Asta—i ultimul! mârâi Iedu, scoțând moneda din buzunar.

Centișorul își făcu micul număr de magie. Se auzi un zgomot înfundat și din deschizătura de sub lavoar începu să pătrundă aer cald. Simțind că în cameră se făcuse ceva mai cald, cei doi prieteni intrară în așternuturi și, după ce se încălziră un pic, adormiră.

Dimineța se treziră devreme și hotărâră s—o șteargă din hotel cât mai repede, ca să mai salveze din bănuții rămași. Totuși mai avură de trecut un obstacol: ușa dulapului în care—și puseseră pălăriile. Oricât trăgea Iedu de mâner, ușa nu se deschidea, din ea ieșea doar limba care cerea centișorul pentru păstrarea lucrurilor. Văzând că n—are încotro, Iedu căută o monedă în buzunar.

—Naiba să vă ia! își ieși el din fire. Asta—i loc de jecmăneală, nu hotel! Dacă stai aici, nu numai că poți să rămâi fără pălărie, dar ai grijă ca nu cumva să rămâi și fără pantaloni. În curând nici de strănutat n—o să mai poți strănuta gratis.

După ce trecură pe la sala de mese și mâncară ceva în fugă, cei doi prieteni se grăbiră la gară în speranța că Șmek și Șnapino vor apărea la sosirea trenului. Speranțele lor se dovediră însă zadarnice. Trenul sosi, dar Șmek și Șnapino nu se arătară.

—Acum e clar că ne—au mințit și au șters—o cu banii, zise Iedu.

Se duseră din nou să caute de lucru, dar nici de data asta încercările lor nu avură succes. Iedu zise că asta n—are nici o importanță, pentru că în curând avea să se deschidă „Bâlciul vesel” și vor putea încerca să câștige acolo câte ceva. Când ajunseră pe strada unde era amplasat acesta, Habarnam și Iedu văzură că prichindelul de ieri se însănătoșise și se afla deja pe podium, ferindu—se de mingile care zburau înspre el. Drept e că sub ochi avea o vânătăie de toată frumusețea, dar se pare că prichindelul era obișnuit să nu dea atenție unor asemenea fleacuri.

—Păi, zise Iedu, cred că nu—i nici o problemă. În scurt timp cineva o să—i tragă una cu mingea, de—o să cadă din picioare, și atunci o să—i iau din nou locul.

Așa se și întâmplă. Nu peste multă vreme, cineva aruncă mingea cu atâta forță, încât prichindelul nu avu cum să se ferească. De data aceasta lovitura îi nimeri celălalt ochi. Ținându—se cu mâna de ochiul lovit și vărsând lacrimi de durere, sărmanul fugi degrabă acasă. Lui Iedu îi părea rău de nefericitul prichindel, dar în același timp îi părea bine că acum poate să câștige câțiva bănuți.

Cu toate acestea, nu reuși să—și ofere serviciile, fiindcă un prichindel aflat undeva în apropiere sări pe podium și începu să strige:

—Acum e rândul meu! Aruncați în mine.

Își vârî imediat capul în deschizătura din cortină și mingile începură să zboare spre el.

Noul prichindel se dovedi un bun actor. Se ferea cu multă abilitate de mingi. Știind însă că publicului nu—i place ca mingile să nu nimerească ținta, din când în când își înclina capul și își punea fruntea la bătaie. Fără să—i pricinuiască mari neplăceri prichindelului, mingea ricoșa din frunte, iar acesta, prefăcându—se că lovitura a fost puternică, se trântea pe podea și, ieșind de după cortină, își agita în aer picioarele. Acest lucru îi amuza grozav pe spectatori și mai atrăgea și alții. Proprietarul era foarte mulțumit de așa un angajat.

Iedu trăgea speranțe că nici actorașul acesta nu va rezista mult și stătu până la închiderea bâlciului.

—Nu ne mai rămâne decât să mergem la culcare fără să cinăm, spuse Iedu trist.

—Mai ai ceva bănuți?

—Mi—au rămas doar douăzeci de centișori, ne ajung să plătim o noapte la hotel.

—N—ar fi mai bine să mâncăm, iar de dormit, să dormim pe stradă? întrebă Habarnam.

—Da' de unde! Da' de unde! dădu Iedu speriat din mâini. Sau ai uitat ce ți—am povestit despre Insula Proștilor? Mai bine rabzi de foame decât să cazi în mâinile poliștilor.

—Te pomenești că, dacă flămânzești foarte tare, începi să—ți dorești să ajungi pe Insula Proștilor,

bombăni Habarnam.

—Se poate întâmpla și—așa, fu de acord Iedu.

În timp ce discutau ei de una, de alta, cei doi prieteni cutreierau orașul. Cu cât se îndepărtau de centru, cu atât erau mai rare vitrinele luminate ale magazinelor și reclamele strălucitoare. Clădirile erau tot mai joase, iar ferestrele tot mai chioare. Trotuarele asfaltate se terminaseră și începură cele pavate cu piatră. Acestea erau pline de hârtoape și de mormane de gunoi. Priveliștea îl deprimă pe Habarnam. Unele denumiri ale străzilor îți puteau trezi sentimente nu tocmai plăcute. Dacă în cartierele bogate ale orașului întâlneai adesea denumiri precum Strada Luminii, Strada Fericirii, Bulevardul Bucuriei, aici întâlneai nume de străzi cum ar fi Strada Sărăciei, Strada Întunecată, Strada Murdară, Strada Mlaștinii sau Strada Mucegaiului.

Văzând că au ajuns într—un loc uitat de lume, Habarnam întrebă:

—N—ar fi bine să mergem azi la Chilipir?

—Nu, frate, răspunse Iedu. Hotelul Chilipir nu—i de buzunarul nostru. Avem câte zece centișori de fiecare, iar de banii ăștia putem înnopta numai la Mârșăvilă, la Fundăturica. Așa se numește hotelul, explică Iedu.

După ce străbătură Strada Mare a Cocioabelor, prietenii noștri cotiră pe Strada Mică a Cocioabelor și, trecând de Prima, de A doua și de A treia Intrare a Cocioabelor, cotiră spre un cotlon îngust numit Fundăturica Gunoii. La capătul lui se înălța o clădire mare cenușie, care semăna cu o ladă mare de gunoi.

Deasupra ușii de la intrare, care se deschidea întruna pentru prichindeii nou—sosiți, era o firmă pe care scria:

„«Fundăturica» — hotel pentru toate buzunarele”.

Nu se mai știe exact dacă hotelul se numea așa pentru că era amplasat într—o fundăturică sau dacă strada se numea așa pentru că aici se afla un hotel cu acest nume.

Habarnam și Iedu intrară și se pomeniră în fața unui birou cu un ghișeu. Uitându—se prin ferestruică, Iedu întrebă:

—Aveți două locuri de câte zece centișori?

Cineva, pe care Habarnam nu—l putea vedea din partea de unde stătea, răspunse:

—Avem. Etajul minus doi, locurile două sute cincisprezece și două sute șaisprezece.

Iedu întinse banii prin ferestruică și primi două jetoane din metal pe care erau stanțate cifrele „215” și „216”.

—Ce înseamnă etajul minus doi? vru să afle Habarnam. De ce minus?

—Clădirea are etaje atât în sus, cât și în jos, sub pământ, explică Iedu. Toate etajele de sus sunt cu plus, iar cele de jos — cu minus. Etajul minus doi înseamnă al doilea etaj subteran.

—Și de ce nu putem merge sus?

—Sus e mai scump, răspunse Iedu. Când ne îmbogățim, ne mutăm sus.

Coborând două etaje sub pământ pe scara de lemn murdară, prietenii noștri pătrunseră printr—o ușă și se pomeniră într—o cameră uriașă, cu tavanul jos, coșcovit și înnegrit de fum. Prima impresie a lui Habarnam fu că se află din nou în arest. Aceleași polițe rabatabile, cu prichindei care stăteau pe ele, cu soba de fontă, cu țevi lungi străbătând toată încăperea, același bec chior atârând din tavan. Singura diferență consta în faptul că aici era mult mai murdar și mai strâmt. Polițele nu erau din plastic ca în arest, ci din niște scânduri de lemn grosolane, înnegrite și neșlefuite, înghesuite una într—alta, încât nu puteai vâri un ac între prichindeii care stăteau întinși pe ele.

Spre deosebire de prichindeii din arest, cei de aici se bucurau de mult mai multă libertate. Fiecare se considera îndreptățit să facă tot ce—i trece prin cap. Mulți nu numai că își coceau cartofi în jar, ci își fierbeau și ciorbă în cutii de conserve, prăjeau niște turte lungi din aluat, fără nici o formă, agățându—le pe țevile de tablă fierbinți. Pe aceste țevi, laolaltă cu turtele, atârnavă la uscat ciorapi, lenjerie, niște zdrențe rupte în ultimul hal, ce fuseseră cândva îmbrăcăminte, ba chiar și niște botine.

De la toate câte se prăjeau, se fierbeau, se coceau, se uscau sau pur și simplu se ardeau, în încăperea era un miros sufocant. Lui Habarnam i se tăie respirația și i se făcu negru înaintea ochilor. Simți că amețește, apoi începu să se clatine și se sprijini cu mâinile de perete. Văzându—l dintr—odată palid pe Habarnam, Iedu îl prinse de braț și—i zise că nu e nimic grav, că se va obișnui cu mirosul și îi va trece încet—încet.

—Încearcă să nu respiri pe nas. Respiră pe gură, îl sfătui Iedu. Habarnam își strânse nasul cu degetele, respiră și își veni în fire.

—Trebuie să te întinzi și totul va fi bine, îl încuraja Iedu pe Habarnam.

Ținându-l de braț, îl conduse printre rândurile de paturi întocmai ca printr-un labirint. Văzând paturile de care erau prinse plăcuțele cu numerele „215” și „216”, Iedu se opri.

—Uite locurile noastre, zise el.

Fără să stea pe gânduri, Habarnam urcă în pat, dar văzu că nu are saltea, iar în loc de pernă era un butuc de lemn.

—Ce—nseamnă asta? se miră el. Cum să dorm aici?

—Dormi și gata! se burzului un prichindel din patul vecin. Dacă ți—e de dormit, dormi și pe—o scândură goală, iar dacă nu, și—n puf de—ai fi, tot te zvârcolești fără să dormi.

—Bine zici, frățioare, făcu un alt prichindel. Cândva și în azilul ăsta erau saltele și perne, dar nimeni nu dormea, să nu—ți vină să crezi.

—Cum așa? se interesă Habarnam.

—Păi saltelele erau pline de ploșnițe și de alte insecte îngrozitoare. Îți dai seama că din cauza lor nu mai era de trăit. Iar când saltelele n—au mai fost bune de nimic, proprietarul hotelului, domnul Mârșăvilă, a hotărât să fie arse cu tot cu ploșnițe și nu le—a mai înlocuit cu altele. Tare bine—a mai făcut! De atunci se doarme perfect aici.

—Pentru noi e bine, dar nici pentru domnul Mârșăvilă nu—i rău: nu trebuie să mai cheltuie cu saltelele, intră în discuție un al treilea prichindel.

—Să nu te—atingi de domnul Mârșăvilă, frățioare, spuse primul. E un prichindel bun. Un adevărat binefăcător. Și în ziare scrie asta. Dacă n—ar fi el, câți prichindei ar rămâne fără culcuș peste noapte! În ce hotel mai găsești un loc care să coste zece centișori?... Ia zi—mi! Nu degeaba ți se spune Cărcotașu!

—Iar pe tine nu degeaba te cheamă Supusu, răspunse Cărcotașu. Crezi că Mârșăvilă a construit hotelul pentru plăcerea mea și—a ta? Da' de unde! A făcut—o pentru că era avantajos pentru el!

—Ce avantaj e în zece centișori? Dacă urmărea avantaj, ar fi construit un hotel în care putea lua un ferting sau doi pe cameră. Dar el are grijă de cei săraci, care n—au fertingi. Așa scrie în ziare!

—Ce nătăfleşti ești, frățioare! Păi ce nu scriu ziarele! Ca să—ți construiești un hotel bun, trebuie să cheltuiești mulți bani. Trebuie să cheltuiești și pentru atmosferă. Într—un hotel bun, pentru un ferting ai o cameră întreagă, iar aici uite câți suntem: stăm unul peste altul! Zece centișori de la fiecare e mai avantajos decât să iei un ferting pentru o cameră, zise Iedu.

—Se spune că Mârșăvilă ăsta a cumpărat multe parcele de pământ ieftine în fiecare oraș, la periferie, și a construit asemenea hoteluri, în formă de lăzi de gunoi, zise Cărcotașu. Păi normal, e un câștig sigur! Săraci sunt peste tot!

—Nu—l asculta, frățioare, îi șopti Supusu lui Habarnam. Mai bine culcă—te. Ai nimerit un loc bun, pe patul de la mijloc. Pe patul de sus te sufoci, pentru că aerul cald urcă—n sus, iar pe patul de jos e periculos: te poate mușca vreun șobolan.

—Șobolanii sunt cea mai scârboasă treabă în hotelurile lui Mârșăvilă, zise Iedu. Anul trecut am tras la hotelul lui din Zdrobilon. Acolo unul dintre noi a fost mușcat de gât de un șobolan. Cât s—a mai chinuit bietul prichindel, ceva de groază! O venă de la gât i s—a făcut mare cât doi pumni, pe cuvânt că nu mint! De atunci mă tem să nu mă muște vreun șobolan. Nu știu de ce, dar mi se pare că m—ar mușca exact în locul în care a fost mușcat prichindelul acela, zise Iedu și arată cu degetul spre gât.

—Șobolanul nu poate să muște pe cineva care stă pe patul de la mijloc? întrebă Habarnam.

—Șobolanul poate orice, zise Cărcotașu. Bineînțeles, e mai simplu să muște pe cel care e în patul de jos. Dar sunt și șobolani turbați. Țștia aleargă ca scăpați din lanț și mușcă pe toată lumea fără să aleagă. Nu stau să se uite pe care rând te afli!

—Ce v—a apucat cu discuțiile astea despre șobolani? Sau n—aveți alt subiect de discuție? țipă un prichindel de sus. Cobor acum și vă închid gura!

Prichindeii se potoliră. Mirosul respingător nu—l mai deranja atât de tare pe Habarnam, dar era insuportabil de sufocant. Hotărât să se culce, Habarnam se apucă să—și scoată cămașa, dar Cărcotașu zise:

—Nu te sfătuiesc să faci asta. O să te muște!

—Cine să mă muște? se miră Habarnam.

—O să vezi tu cine! răsă Cărcotașu.

Habarnam urmă sfatul lui Cărcotașu și se întinse în pat fără să—și scoată hainele. Imediat simți că îl atacă niște mici sălbăticiuni care începură să—l muște fără milă. Habarnam se scarpină, zgâriindu—se până la sânge, dar asta nu—l ajută deloc.

—Mai bine nu te scărpina, frate, îl sfătui Supusu. Dacă te scarpini, încep să te muște și mai tare. Ploșnițele sunt foarte sensibile la mirosul de sânge.

—Ziceai că ploșnițele au fost arse împreună cu saltelele, mormăi Habarnam.

—Și ce? Alea au fost arse, dar au apărut altele. Oricum, acum sunt mai puține. Pur și simplu nici nu—ți închipui, frățioare, câte—au fost înainte! Nici nu se compară! Rabdă și tu un pic până ce se satură de supt sânge și se duc să se culce. Și ploșnițele trebuie să doarmă.



Habarnam însă nu vru să aștepte ca ploșnițele să se sature cu sângele lui. E adevărat că le suportă o vreme, dar apoi sări pe podea și începu să se scuture de nesuferitele insecte. Jos aerul nu era atât de sufocant, de aceea Habarnam hotărî să stea toată noaptea pe podea, sperând că ploșnițelor n—o să le treacă prin cap să—l caute acolo. Ațipi șezând pe podea sprijinit cu spatele de peretele de lemn, dar imediat simți că ceva îi atinge piciorul. Deschizând ochii, văzu în fața lui un șobolan gras, cenușiu care—și împingea înainte botul ascuțit și mustăcios și care, mișcând din vârful nasului, îi adulmeca ghetele.

—Huo! Lua—te—ar dracu'! se sperie Habarnam și își trase piciorul.

Șobolanul, fără să se grăbească, o luă într—o parte, oprindu—se undeva în apropiere, începu să se uite la Habarnam cu ochii săi strălucitori ca niște mărgele. Privind neliniștit înjur, Habarnam văzu că de sub un pat iese un șobolan asemănător cu primul și care mișcă și el din nas. Gândindu—se că dormitul în compania ploșnițelor este mult mai puțin periculos decât în cea a șobolanilor, Habarnam se cațără din nou pe poliță. De data asta, hotărî să asculte sfatul lui Supusu și se culcă liniștit, lăsându—se de bunăvoie pradă ploșnițelor.

—Mâncăți, dracilor! Măcar de m—ați mânca tot! bombăni Habarnam supărat. Oricum, după o așa viață n—are de ce să—mi pară rău!

În jurul lui toată lumea dormea deja. Mulți prichindei erau răciți și respirau greu din cauza tusei care îi sufoca. Pe unii îi chinuiau coșmarurile în somn. Gemetele, mormăielile și țipetele lor îl făceau

pe Habarnam să tresară de fiecare dată. Văzând că nici pentru alții viața nu e mai roz, Habarnam nu mai dădu atenție suferințelor sale, zgomotului din jur, duhoriilor, zădufului și mușcăturilor de ploșnițe. Ba mai mult, își aminti tocmai acum de Gogoasă și începu să calculeze pentru câte zile îi ajung acestuia rezervele de hrană din rachetă.

Amintindu—și că rezervele fuseseră calculate pentru zece zile, pentru patruzeci și opt de prichindei, Habarnam înmulți patruzeci și opt cu zece. Făcu socoteala asta ca să afle pentru câte zile ajunge mâncarea, dacă în loc de patruzeci și opt de prichindei rămâne unul singur. Rezultatul era patru sute optzeci. Știind că într—un an sunt, făcând o socoteală rotundă, trei sute șaiszeci de zile, iar într—o lună sunt treizeci de zile, Habarnam socoti că mâncarea din rachetă trebuie să ajungă pentru un an și patru luni.

Convins că Gogoasă nu este amenințat deocamdată de o moarte iminentă din cauza lipsei de hrană, Habarnam se liniști. Însă calculele aritmetice pe care le făcuse îl obosiră atât de tare, încât ochii i se închiseră de la sine și se cufundă în somn.



CAPITOLUL XXIV. AVENTURILE LUI GOGOĂȘĂ



Ce s—o fi întâmpnat cu Gogoășă? Ocupați cu Habarnam, am uitat cu totul de el. Asta nu e tocmai bine, deoarece pe mulți dintre cititori poate că—i interesează soarta lui. Ne—am despărțit de Gogoășă atunci când acesta a intrat împreună cu Habarnam în peștera lunară, unde și—a pierdut una din cizmele cosmice. Cititorii își amintesc, probabil, că tocmai atunci Habarnam a căzut prin învelișul lunar.

După ce—l strigă de mai multe ori pe Habarnam și se convinge că acesta nu este în apropiere, Gogoășă se sperie îngrozitor și, în loc să meargă în căutarea prietenului său, hotărî să se întoarcă degrabă în rachetă. Când ieși din peșteră, o apucă pe prima cărare dreaptă ca o rază, pornind șontâc—șontâc înspre nava cosmică ce se vedea în depărtare.

Soarele ardea atât de tare, încât Gogoășă nu mai suportă și începu să alerge țopăind. Pentru că fugea repede, îi căzu din picior și cea de—a doua cizmă, dar Gogoășă nici nu se gândi s—o ridice, ba chiar se bucură pentru că îi venea mult mai ușor să fugă fără cizme. În vreo douăzeci de minute ajunse la rachetă și apăsă butonul aflat în partea din spate a acesteia. Ușa camerei de decompresie se deschise primitoare. Fără să stea pe gânduri, Gogoășă intră în rachetă. Aici era în siguranță. Nu—l amenința nimic, însă nu—i dădea pace sentimentul neplăcut că a fugit din peșteră, lăsându—l pe Habarnam lipsit de ajutor.

Știind din proprie experiență că un sentiment neplăcut poate fi alungat de unul opus, adică de un sentiment plăcut, Gogoășă hotărî să se ducă în compartimentul pentru alimente ca să se întrezeze puțin, după cum obișnuia el să se exprime. Ajungând acolo, începu să devoreze conținutul tubulețelor, al săculeților și al pungulițelor de celofan scoase din cutiile termoizolante, din frigiderile cu autoreglare ale rachetei cosmice.

Gogoășă, care, după cum știm, mânca, nu glumă, a demonstrat pe viu cât de mare poate fi diferența dintre teorie și practică. Habarnam socotise că Gogoășă are mâncarea asigurată pentru mai mult de un an, luând în calcul o persoană care mănâncă normal, dar neținând seama de trăsăturile individuale, personale, referitoare la alimentație. Nenorocirea e că trăsătura principală a lui Gogoășă era enorma sa indisciplină într—ale mâncatului. Mai simplu spus, el putea mânca orice, oriunde, oricând și oricât.

Ceea ce, după calculele lui Habarnam, trebuia să—i ajungă pentru un an și patru luni, în realitate îi ajunse lui Gogoășă doar patru zile și jumătate. După ce termină în timp record rezervele de hrană din compartimentul pentru alimente, Gogoășă se duse în partea din spate a rachetei și încercă să mănânce semințele din compartimentul de depozitare.

Dar semințele nu i se părură gustoase. Abia atunci își aminti din nou de Habarnam.



„Probabil că Habarnam s—ar fi întors la rachetă dacă nu ar fi descoperit alimente pe undeva, se gândi Gogoasă. Dar, de vreme ce nu s—a întors, înseamnă că le—a descoperit, iar dacă—i pe—aşa, n—are nici un rost să stau în rachetă, ci trebuie să plec în căutarea lui Habarnam.”

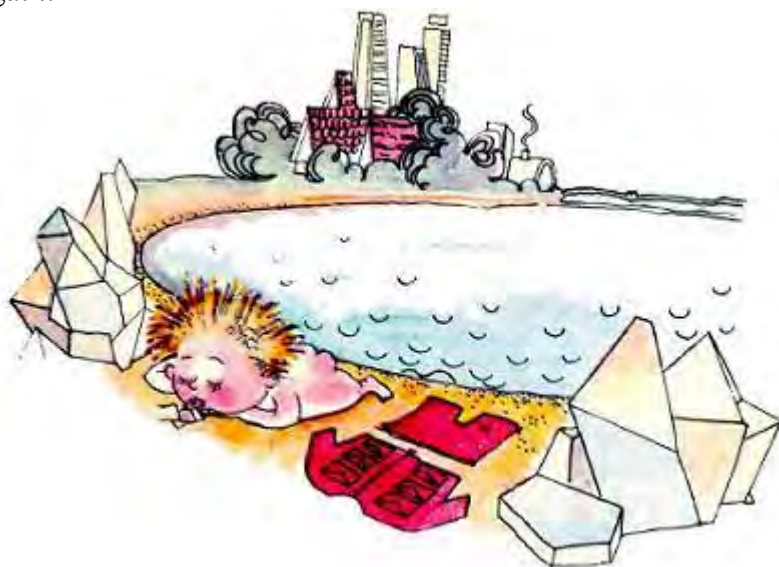
Îmbrăcându—şi costumul de cosmonaut şi luându—şi nişte cizme cosmice noi, potrivite ca mărime, Gogoasă sări din rachetă şi o luă la galop înspre peştera pe care o ştia deja. Ajungând la peşteră, coborî în grota cu turturi, iar de—acolo — în tunelul cu fund de gheaţă. Aici alunecă, la fel ca Habarnam, ca prin gâtul unei pâlnii şi ajunse la capătul unde pâlnia se deschidea spre lumea sublunară. După un timp observă că zboară la mare înălţime cu paraşuta deschisă deasupra unui oraşel de pe litoral. Vântul puternic îl duse într—o parte. Coborând treptat, Gogoasă zbura deasupra oraşelor maritime Los—Porcos şi Los—Hienos. După ce coborî destul de mult, se apropie de oraşul Los—Peizanos, dar vântul care—şi schimbase direcţia îl duse înspre mare. Gogoasă văzu că n—are cum să evite o baie în mare. Nu se temea că se îneacă pentru că era grăsuţ şi, după cum se ştie, prichindeii grăsuţi nu se îneacă. Singurul lucru de care se temea era să nu—l muşte vreun rechin.

Imediat ce căzu în apă, se apucă să dea din mâini şi din picioare, iar o oră mai târziu era deja la mal. În acea zi valurile se izbeau foarte tare de ţărm şi Gogoasă nu reuşi nicicum să se apropie de mal. Asta se întâmpla deoarece în voluminosul costum de cosmonaut Gogoasă nu era deloc mobil şi nu putea face manevre prea abile în apa învolburată a mării. Imediat ce simţi fundul mării sub picioare şi încercă să se ridice, un val venit din spate îl răsturnă şi, dându—l pe spate, îl împinse iar în mare. După

ce se chinui cam douăzeci de minute să iasă din apă, în cele din urmă înțelese că trebuie să renunțe la costumul de cosmonaut. Făcând tumbe printre valuri întocmai ca un delfin, îi veni ideea să—și scoată cizmele cosmice, apoi casca ermetică și costumul. Toate aceste accesorii devenite acum inutile au fost luate de mare și duse imediat în larg, iar Gogoasă, care era acum mai ușor și mai mobil, scăpă de valurile care se aruncau asupra lui și ieși la mal.

După eroica luptă cu stihia apelor dezlănțuite, primul lucru de care avea nevoie era să se odihnească. Scoțându—și îmbrăcămintea udă, o întinse pe mal să se usuce, iar el se întinse alături. Un vânticel cald și mângâietor îi înviora plăcut trupul. Valurile mării vuiau cadent, iar asta îl liniștea și era cât pe ce să—l fure somnul. Hotărându—se totuși să nu adoarmă, deoarece lucrul acesta nu era prea înțelept, dat fiind că nu cunoștea locurile, Gogoasă începu să cerceteze împrejurimile.

Malul îngust și ușor înclinat care se întindea ca o fâșie de—a lungul mării era mărginit de niște dealuri abrupte, parcă roase de apă, pe care creșteau iarbă verde și niște tufe mici. Malul era acoperit cu nisip de un alb strălucitor și cu pietre transparente care aduceau a cioburi de gheață sau de sticlă. Gogoasă cercetă atent câteva pietre trecându—și limba peste una dintre ele și se convinse că nu e vorba nici de gheață, nici de sticlă, ci de sare de bucătărie obișnuită. Alese câteva cristale mai mari, puse între ele niște cristale mai mici și începu să ie piseze. Obținu astfel o sare mărunță, tocmai bună la gătit.



Cum era un prichindel practic, care nu lăsa să—i scape nimic din ceea ce—i cădea în mână, Gogoasă pisă și mai multă sare și își burduși cu ea buzunarele hainei. După ce se convinse că îmbrăcămintea i se uscaseră, se îmbracă și porni de—a lungul dealurilor în partea în care, după calculele lui, era orașul pe care—l văzuse când cobora cu parașuta.

Calculele lui erau corecte. Ajungând la capătul dealurilor, el văzu că marea forma aici un golf larg pe ale cărui maluri în terase era un oraș nespun de frumos. Era orașul Los—Peizanos unde veneau bogătași din toate celelalte orașe, deoarece aici era o climă excepțională și te puteai distra foarte bine.

Cea mai mare și mai frumoasă stradă din Los—Peizanos se întindea de—a lungul țărmului. În clădirile aflate pe o parte a străzii erau numeroase magazine, restaurante, cantine, bistrouri, hoteluri, cinematografe, bălciuri, garaje subterane și benzinării. De cealaltă parte a străzii, adică direct pe malul mării, erau plaje pe care se plimbau prichindeii, erau piscine, trambuline, debarcadere pentru bărci și vapoare, restaurante plutitoare, leagăne și carusele marine, o Roată a Dracului acvatică, para—boloide și alte locuri de distracție.

Plimbându—se pe litoral și uitându—se la prichindeii care făceau baie, Gogoasă se opri lângă o mică clădire, pe ușa căreia scria:

STAȚIE DE ALIMENTARE CU HRANĂ

Ca aspect, localul nu se deosebea cu nimic de un restaurant obișnuit. La fel ca în multe alte restaurante, aici era o terasă în aer liber, cu mese la care luau prânzul clienții. Diferența consta doar în aceea că aici puteai să iei micul dejun sau prânzul fără să ieși din mașină, iar asta era foarte comod

pentru pasionații de automobilism. Era suficient ca aceștia să oprească automobilul la intrare și să claxoneze, că din restaurant se ivea un chelner care îi servea direct în mașină.

Gogoasă vru să intre imediat în local și să mănânce împreună cu cei de—acolo, dar îl puse în încurcătură un afiș de la intrare, pe care scria:

BINE AȚI VENIT!

Mâncare excelentă! Azi pe bani, mâine pe datorie.

Mai ales această din urmă frază i se păru lui Gogoasă de neînțeles, deoarece nu știa ce sunt aceia bani.

„Să nu ne grăbim, mai întâi să aruncăm o privire”, își zise Gogoasă. Așezându—se pe o bancă din apropierea terasei, începu să—i privească pe cei care mâncau la mese. Nu îi scăpă faptul că fiecare client din restaurant, când termina de mâncat, îi dădea chelnerului niște hârtiuțe sau niște mici discuri metalice.

„Poate că tocmai hârtiuțele și discurile astea sunt banii?” se gândi Gogoasă.

Ca să—și verifice presupunerea, se apropie de chelner și întreabă:

—Aici scrie, dintr—un motiv sau altul: „Azi pe bani, mâine pe datorie”. Ce—ar fi dacă am face invers: mâine pe bani, azi pe datorie?

Chelnerul spuse:

—Du—te la șefa, să—ți explice ea, eu nu—s filozof să rezolv astfel de probleme.

Gogoasă se apropie de șefa care număra banii în spatele tejghelei și repetă întrebarea.

—Ce e o farfurie de terci sper că știi, făcu șefa.

—Cum să nu, confirmă Gogoasă.

—Atunci hai după mine. Îl conduse pe Gogoasă prin bucătăria în care, murind de cald lângă o plită enormă, trebuiau bucatărese și bucătari și, după ce deschise ușa dinspre curte, zise:

—Vezi lemnele de lângă magazie? Dacă le tai, primești o farfurie de terci sau cinci centișori.

Gogoasă se apropie de grămada de lemne și începu să le taie cu toporul. Grămada era mare și Gogoasă termină abia două ceasuri mai târziu.

—Ei, ce să—ți dau? Bani sau terci? întreabă șefa când Gogoasă se întoarce la ea.

—Terci, răspunse Gogoasă, dar, amintindu—și că voia să vadă cum arată banii, zise: Mai bine dă—mi bani.

Șefa îi numără cinci centișori. Gogoasă îi învârti în palmă, îi privi pe toate părțile și zise:

—Și dacă vreau terci?

—Atunci dă banii înapoi.

Șefa se bucură vizibil că centișorii se întorc la ea. După ce se așeză la masă și chelnerul îi aduse o farfurie de terci de hrișcă, Gogoasă învârti lingura prin el și începu să mănânce. Terciul era bun, cu unt, dar totuși lui Gogoasă i se păru că ceva lipsește. Își dădu seama imediat că în terci nu este suficientă sare și începu să caute solnița pe masă. Convingându—se că pe masă nu este nici o solniță, vârî mâna în buzunar, scoase un pic de sare și sără terciul. Mișcările pe care le făcea atraseră atenția celorlalți clienți. Văzând că prichindelul cel grăsuț își presară terciul cu un praf alb și apoi se apucă să—l înfulece cu plăcere, toți se uitară la el curioși, iar un prichindel care stătea alături îl întreabă:

—Spuneți—mi ce praf este acesta pe care l—ați presărat în terci? O fi vreun nou medicament?

—Nu e nici un medicament; e pur și simplu sare, spuse Gogoasă.

—Ce fel de sare? nu înțelese prichindelul.

—Pur și simplu sare. Sare de bucătărie, explică Gogoasă. Ce, n—ați văzut niciodată sare de bucătărie?

Prichindelul ridică din umeri fără să priceapă:

—Nu înțeleg despre ce sare vorbiți!

—Probabil că locuitorii de aici mănâncă fără sare, spuse Gogoasă. Dar la noi toate mâncărurile se mănâncă cu sare. E foarte gustos. Dacă doriți, încercați.

Îi întinse niște sare prichindelului lunar care tocmai mânca niște supă.

—Cum s—o mănânc? întreabă prichindelul.

—Puneți—o în supă și amestecați. Să vedeți ce gustoasă va fi. Prichindelul puse sarea în supă, amestecă cu lingura și gustă precaut, de parcă se temea să nu se ardă.

La început rămase încremenit și doar clipi din ochi de parcă ar fi fost atent la senzațiile dinăuntru lui, apoi toată lumea văzu cum fața i se destinde într—un zâmbet. După ce înghiți încă o lingură de supă, el exclamă:

—Absolut minunat! Cu totul alt gust!

Aplecându—se deasupra farfuriei, începu să—și soarbă supa topindu—se de plăcere, plescăind din buze și împrăștiind mâncare în toate părțile. Tocmai atunci chelnerul îi aduse terciul.

—Spuneți—mi, și terciul se poate mânca cu sare? întrebă prichindelul.

—Totul se poate mânca cu sare, răspunse Gogoasă, și supa, și ciorba, și cea de varză, și cea de pui, și terciul, și macaroanele, și tăiței, și salata, și cartofii... Chiar și pâinea simplă se poate mânca cu sare. Asta o face mai gustoasă.

Îi întinse prichindelului încă un pic de sare. Acesta își sără terciul și se apucă să mănânce cu așa o plăcere, că pe Gogoasă, care de mult își terminase porția, îl cuprinse invidia.



—Spuneți—mi, nu puteți să—mi dați puțină sare? i se adresă lui Gogoasă un prichindel care stătea la masa de vizavi și care urmărea cu interes ce se întâmplă.

Gogoasă era gata să—și ducă mâna la buzunar ca să scoată un pic de sare, dar, pentru că împreună cu invidia se trezi în el și lăcomia, zise:

—Da' şiret mai sunteţi! Dumneavoastră ce—mi daţi?

—Ce să vă dau? îşi desfăcu prichindelul mâinile nedumerit. Vreţi să vă dau un centişor?

—Bine, dați—l încioace, fu de acord Gogoasă.

După ce primi centişorul, îi dădu prichindelului puţină sare. Imediat începură să vină la el şi alţi clienţi. Fiecare îi întindea un centişor în schimbul căruia primea un dram de sare. Gogoasă se uita satisfăcut cum creştea grămada de monede din faţa lui.

Firește că nu se putea fără ceva încurcături. Un lunatic, fără să priceapă despre ce este vorba, încercă să mănânce sare goală și imediat o scuipă scârbit. Un altul cumpără de la Gogoasă sare de zece centişori și o puse pe toată în farfuria cu supă. E clar că supa aceea nu mai putea fi mâncată.

Gogoasă începu să le explice tuturor că sarea trebuie folosită în cantități mici, altfel gustul se pierde, și că în nici un caz nu se poate mânca sare goală. Toate acestea îi interesau foarte mult pe prichindeii care nici nu—și închipuiau că mâncarea poate fi mâncată cu sare. Fiecare dorea să verifice noua metodă. Câțiva prichindei, care mâncaseră fără sare, mâncară pentru a doua oară, dar de data aceasta cu sare. Mulți prichindei care mâncaseră supă sau ciorba cu sare, verificară imediat cu cât se îmbunătățește, după adăugarea sării, gustul macaroanelor, al lipiilor, al cartofilor, al dovleceilor prăjiți și al altor feluri de mâncare.

Gogoasă își căptuși buzunarul cu bani și începu să—i ceară din minut în minut chelnerului să—i aducă ba o ciorbă, ba un terci, ba un borș cu varză, demonstrând pe viu în fața noilor clienți avantajele mâncării cu sare. Șefa era mulțumită că treaba merge bine în restaurantul ei.

La sfârșitul zilei, Gogoasă vânduse toată rezerva de sare și plecă cu buzunarele burdușite cu bani. A doua zi dimineață dădu fuga pe malul mării, pisă repede sare și apăru din nou la stația de alimentare cu hrană. Aici văzu că șefa îi pregătise o măsuță specială, deasupra căreia era o tăbliță pe care scria: „Vindem sare”. La măsuța aceasta Gogoasă stătea și vindea sare în timp ce mânca, cerând să i se aducă ba un fel de mâncare, ba altul. Totul era și avantajos, și comod pentru el.

În câteva zile vestea că la stația de alimentare cu hrană se servesc mâncăruri uimitoare cu o sare fantastică în ele se răspândi în tot orașul. Cei care doreau să guste noile mâncăruri la modă erau atât de mulți, că patroana își mări terasa și bucătăria, mai făcu o anexă alături, iar de—a lungul plajei comandă o prelată și puse dedesubt încă douăzeci de mese. Gândindu—se că gustul mâncării va fi și mai bun dacă va pune sare în mâncare în timpul preparării, ea se înțelese cu Gogoasă să cumpere de la el toată rezerva de sare necesară restaurantului ei.

Acum Gogoasă nu mai trebuia să vândă zile întregi sare în restaurant și se gândea cum să câștige mai mulți bani din treaba asta. Întrucât proprietarii celorlalte restaurante îl rugară să le facă și lor rost de sare, se hotărî să mărească extracția prețiosului aliment, și puse pe picioare o fabrică de sare. În acest scop închirie nu departe de mare un mic șopron vechi, bătut de vânt, unde înainte se călăfătuiau bărcile, cumpără o jumătate de duzină de pive de aramă și fabrica era gata. Șase angajați nu făceau decât să piseze sare în pivele de aramă, iar trei angajați pregăteau materia primă, adică aduceau de pe malul mării cristalele de sare. Alți trei duceau sacii de sare la cantine și restaurante. Acum Gogoasă nu mai făcea nimic, ci doar încasa banii. Fiecărui angajat îi plătea un ferting pe zi. Întreaga cheltuială cu plata angajaților era de numai doisprezece fertingi pe zi, în timp ce întreaga cantitate de sare extrasă într—o zi o vindea proprietarilor de restaurante cu două sute patruzeci — două sute cincizeci de fertingi. Reieșea că Gogoasă își băga în buzunar aproape de douăzeci de ori mai mulți bani decât le dădea angajaților și se îmbogățea, cum se spune, nu cu fiecare zi, ci cu fiecare oră ce trecea.



Dacă înainte Gogoasă trebuia să piseze sarea și s—o care el însuși în spinare la restaurant, acum făceau alții acest lucru în locul lui, iar banii ce—i reveneau erau cu mult mai mulți — Gogoasă socoti că fiecare angajat îi aducea zilnic în medie un venit de douăzeci de fertingi. Gândindu—se că veniturile sale ar fi cu atât mai mari, cu cât ar avea un număr mai mare de angajați, Gogoasă mări numărul acestora la optsprezece și ar fi vrut să—l mărească și mai mult, dar în șopronul cel șubred nu puteau încăpea atâția prichindei, și hotărî să construiască alături o hală mai încăpătoare.

Gogoasă trăia acum după voia inimii, la fel ca toți bogătașii lunari, ba acum nici nu se mai numea, simplu, Gogoasă, ci domnul Gogs. Din hotel se mută în propria casă, își luă servitori care—l îmbrăcau și—l dezbrăcau, îi făceau curățenie și aveau grijă de casă. Pentru că nu avea ce face, stătea toată ziua în restaurante, mânca doar mâncăruri alese, iar în timpul liber dintre mese hoinărea pe malul golfului și

se dădea cu Roata Dracului acvatică sau cu paraboloidul marin.

Multă lume știe probabil cum e construită o Roată a Dracului obișnuită. Este un cerc mare de lemn fixat pe o osie verticală. Prichindeii amatori de distracție se așază în centrul cercului, acesta începe să se învârtă tot mai repede și mai repede. Forța centrifugă ce apare ca urmare a rotirii îi aruncă pe prichindei unul după altul la pământ. Învingător este considerat cel care reușește să rămână cel mai mult în cercul care se învârtă. Roata Dracului acvatică este construită la fel ca una obișnuită, cu diferența că este amplasată nu pe pământ, ci la suprafața apei. Aici forța centrifugă îi aruncă pe prichindei direct în apă, ceea ce e mult mai comic și chiar mai plăcut, mai ales când e caniculă.

În ce privește paraboloidul marin, acesta funcționează la fel ca Roata Dracului acvatică, doar că discul care se învârtă are forma unui platou uriaș, cu marginile ridicate. Prichindeii, pe care forța centrifugă îi împinge cât mai departe de centru, se rostogolesc spre marginea platoului, după care sunt aruncați cu putere în sus și apoi trântiți în apă, nu înainte însă de a descrie în aer o linie curbă asemănătoare cu o parabolă.

Pe aceste paraboloide ce se găseau în număr mare pe litoralul golfului le plăcea să se dea bogătașilor veniți la Los—Peizanos, deoarece, ca urmare a acțiunii forței centrifuge asupra organismului, a zborului prin aer și a cufundării în apă, le venea pofta de mâncare, iar ei apreciau foarte mult lucrul ăsta, pentru că le plăcea enorm să mănânce. Așa se explică probabil faptul că și Gogoasă prefera să se învârtă cu paraboloidul, nu cu simpla roată acvatică.

Totuși această existență lipsită de griji a lui Gogoasă nu dură prea mult. Mulți lunatici reușiră în scurt timp să afle de unde își ia el cristalele de sare. Astfel că în apropiere de mal începură să răsară unele după altele mici fabrici de sare. Toți cei care adunaseră sume suficiente de bani le cheltuiau acum pe construirea unei fabricuțe de sare, sporindu—și astfel averea. Pe zi ce trecea, sarea extrasă era tot mai multă, ceea ce duse la ieftinirea ei și la scăderea profiturilor inițiale. Dacă înainte Gogoasă cheltuia cu plata unui muncitor un ferting și avea un profit de douăzeci de fertingi, acum nimeni nu putea câștiga mai mult de un ferting de pe urma unui muncitor. Rămânea totuși o treabă avantajoasă, așa că afacerea cu sare continua să se dezvolte.

Lucrurile începură să meargă prost când în Los—Peizanos se întoarse dintr—o călătorie cel mai mare proprietar de terenuri, Drakula, căruia îi aparținea întreg litoralul, de la Los—Peizanos până la Los—Porcos. Când află că niște necunoscuți luau de pe litoral cristale pe care le prelucrau în fabricile de sare, dădu ordin ca litoralul să fie îngrădit, iar la cristale să aibă acces doar cine plătea pentru ele. Astfel, jumătate din profitul proprietarilor fabricuțelor intra acum în buzunarul proprietarului de terenuri Drakula. Și asta n—ar fi fost nimic dacă însuși Drakula și alți proprietari de litorale nu și—ar fi construit pe terenurile lor propriile fabrici uriașe de sare. În aceste fabrici sarea nu era pisată manual, ci cu utilaje performante. Erau prelucrate cantități atât de mari de sare, că prețul acesteia scăzu extrem de mult. Veniturile proprietarilor fabricilor de sare se împuținară și mai tare, ceea ce, desigur, nu prea era pe placul lor. Proprietarii marilor fabrici considerau că surplusul de sare apăruse din cauză că micile fabrici erau foarte multe, iar micii industriași ai sării vedeau cauza acestei neplăceri în faptul că apăruseră marile fabrici care prelucrau cantități de sare inimaginabil de mari.

În cele din urmă, proprietarii marilor fabrici — cărora le era foarte ușor să se înțeleagă între ei, deoarece erau mai puțini la număr — alcătuiră un cartel. Chiar la prima ședință a acestui proaspăt înființat cartel, proprietarii marilor fabrici ajunseseră la concluzia că trebuie să scape cât mai repede de micii producători.

Domnul Drakula, care fusese ales președintele cartelului sării, spuse: —Cea mai bună ieșire din situația creată este să vindem sarea și mai ieftin. Proprietarii micilor fabrici vor fi nevoiți să vândă sarea la cel mai mic preț, fabricile lor vor începe să lucreze în pierdere și vor trebui să le închidă. Iar atunci noi vom ridica din nou prețul sării și nimeni nu ne va împiedica să acumulăm capital.

Făcură întocmai. Sarea se vindea cu un preț atât de mic, încât Gogoasă și ceilalți mici patroni trebuiră să cheltuie cu achiziționarea cristalelor de sare și cu plata muncitorilor mult mai mulți bani decât încasau din vânzarea producției. Micile fabrici de sare începură să se închidă una după alta. Gogoasă rezistă mai mult decât alții. Ca s—o scoată cumva la capăt, își vându casa, vându noua hală pe care abia reușise s—o construiască, însă veni și pentru el ziua în care nu—i mai rămase nici un centișor în buzunar. Nu—i rămăseseră bani nici pentru plata angajaților.

Bine măcar că proprietarul jocurilor de pe litoral îl primi să lucreze la el. Dacă Gogoasă nu s—ar fi ocupat cu învârtitul Roții Dracului, ar fi rămas lefter.



CAPITOLUL XXV. PANICĂ PE ȘLEPUL DIN ZDROBILON



Ne—am despărțit de domnul Calicus tocmai în momentul în care conductorul îl coborî din vagon în orașul Panopticum. O vreme Calicus stătu pe peron și privi buimac după trenul care se îndepărta. Imediat ce trenul dispăru în depărtare, Calicus se apropie de o băncuță aflată la marginea peronului și se întinse pe ea, punându—și prevăzător jobenul sub cap și acoperindu—se cu un ziar. Era foarte devreme. încă era întuneric beznă și Calicus putea să tragă nestingherit un pui de somn.

În curând se făcu ziuă. Pe peron apărură un angajat de la calea ferată și, trezindu—l pe Calicus, îi spuse că nu se cuvine să doarmă aici. În acest timp în gară intră un tren. Peronul se umplu repede de călătorii coborâți din tren. După ce se ridică de pe bancă și își puse jobenul pe cap, Calicus stătu o vreme pe gânduri și porni spre oraș urmându—i pe ultimii călători.

Văzând ziarul pe care continua să—l țină în mână, își aminti că se pregătea să cumpere acțiuni gigantice, când prețul lor avea să scadă, și începu să calculeze în minte cât ar putea câștiga din această trebușoară. După ce se gândi puțin, înțelese că, pentru a efectua o operațiune financiară atât de complexă, ar trebui să fie nu acasă, în Palavrenville, ci în Zdrobilon, în Hoțenberg sau măcar în San Parazito, întrucât numai în aceste orașe existau piețe speciale unde se vindeau acțiuni. Trebuie spus că piața pe care se vând acțiuni diferă foarte mult de o piață obișnuită, unde se vând mere, roșii, cartofi sau varză. Este vorba despre faptul că vânzătorul de fructe sau legume nu face decât să—și expună marfa pe tarabă, și toată lumea vede ce are de vânzare. Vânzătorul de acțiuni își ține marfa în buzunar și singurul lucru pe care—l poate face este să strige numele acțiunilor sale și prețul la care vrea să le vândă. Cumpărătorului, de asemenea, nu—i rămâne decât să strige numele acțiunilor pe care vrea să le cumpere.

Din momentul în care au apărut piețele de acțiuni, unii lunatici au început să cumpere acțiuni nu numai ca să aibă o parte din profitul unei anumite întreprinderi, ci și ca să le vândă la un preț mult mai mare. Au apărut comercianți care cumpărau și vindeau acțiuni în cantități mari și obțineau din asta profituri imense. Astfel de afaceriști nu mai mergeau ei înșiși la piață, ci angajau niște persoane special instruite în acest sens, așa—numiții agenți intermediari. Mulți intermediari lucrau nu pentru unul, ci pentru mai mulți stăpâni deodată. Pentru un stăpân, intermediarul cumpăra un tip de acțiuni, pentru altul — alte acțiuni, iar pentru al treilea nu cumpăra, ci, dimpotrivă, vindea.

Nu e greu să—ți imaginezi ce se întâmpla când un astfel de intermediar, ajungând la piață, începea să strige din toți răunchii:



—Cumpăr de la Minele de cărbuni Cărpănosu cu șaptezeci și cinci! Cumpăr de la Fabrica de zahăr din Zdrobilon cu nouăzeci, vând acțiuni petroliere cu patruzeci și trei!...

E aproape imposibil totuși să—ți închipui ce zgomot asurzitor era când toți intermediarii adunați la un loc începeau să strige fraze asemănătoare, încercând să—și acopere vocea unul altuia.

În vremurile de demult, când în orașul Zdrobilon apăruseră primii vânzători de acțiuni, le fusese pus la dispoziție tot spațiul ocupat de o piață. Însă locuitorii din cartierele apropiate i—au reclamat autorităților locale pe intermediari, din cauza cărora nu mai era chip să trăiască. Deoarece autoritățile locale n—au întreprins nici un fel de măsuri, locuitorii au încercat singuri să—i alunge pe intermediari, înarmându—se cu bâte și pietre. Intermediarii nu voiau să se lase călcați în picioare și, la rândul lor, îi atacau pe locuitori. Aproape în fiecare zi aveau loc bătăi! Neștiind ce să facă, autoritățile locale au mutat piața în alt loc, dar și acolo au început să apară ciocniri violente. Pierzându—și răbdarea, autoritățile locale i—au încărcat pe toți intermediarii pe un șlep imens și i—au dus în mijlocul lacului din Zdrobilon, unde șlepul fu ancorat pentru totdeauna. Intermediarii n—aveau decât să urle acolo până își pierdeau cunoștința, asta nu mai deranja acum pe nimeni. În fiecare dimineață ei veneau pe șlep cu bărcile, în consecință între șlep și mal începuse să circule un vaporeș. Astfel, toată lumea era mulțumită.

În scurt timp un asemenea șlep fu adus și în orașul Hoțenberg, iar apoi și în San Parazito. Când s—a inventat telefonul, toate cele trei șleपुरi au fost legate între ele prin cabluri de telefonie și intermediarii de pe șlepul din Zdrobilon puteau să afle oricând cum merg lucrurile pe șleपुरile din Hoțenberg sau din San Parazito.

La fel ca orice milionar, Calicus avea pe fiecare dintre șleपुरi propriii intermediari, cărora în orice moment le putea da ordin prin telefon să cumpere anumite acțiuni. Totuși trebuia să știi întotdeauna când să începi cumpărarea acțiunilor, deoarece, în caz contrar, puteai să plătești în plus. Pentru a fi la curent și a nu da greș, Calicus se hotărî să meargă pe șlepul din Zdrobilon și să adulmece la ce preț se vând acțiunile gigantice. Desigur, el nu putu pleca direct la gară, deoarece voia mai întâi să treacă pe—acasă și pe la fabrica sa de macaroane. Amintindu—și că trebuie să meargă acasă, se uită înjur și observă că merge pe o stradă necunoscută.

„Probabil că am luat—o din greșeală în altă direcție când am coborât din tren”, își zise înciudat Calicus.

El merse totuși mai departe pe aceeași stradă, sperând că va găsi vreun reper și se va lămuri în ce direcție trebuie s—o ia. Dar strada se termină imediat. Calicus se pomeni în afara orașului, în câmp deschis.

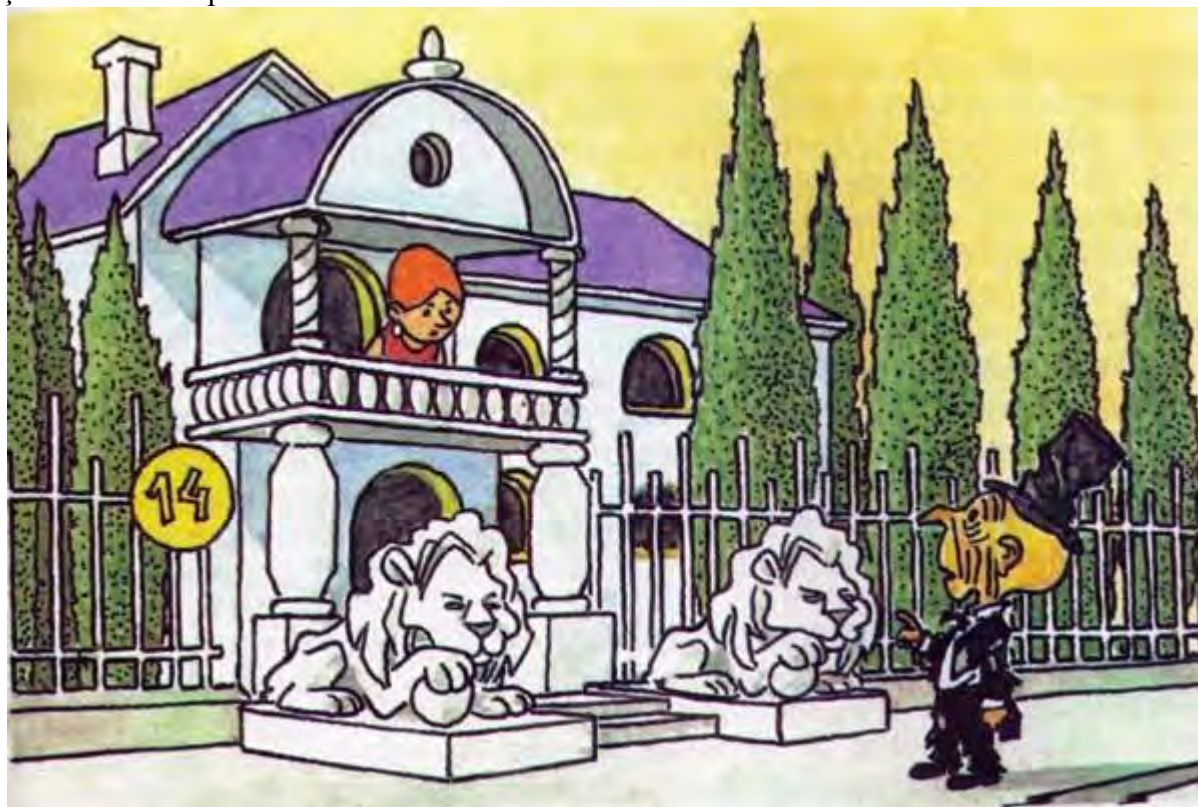
„Ce mai e și asta? Am ajuns la capătul lumii! făcu Calicus cu un surâs în colțul buzelor. Tâmpitule, atâta ai visat la acțiunile alea, că ți—ai pierdut capul!”

Se întoarse, porni în partea opusă, ajunse la celălalt capăt al străzii, apoi o luă pe un bulevard

necunoscut, iar după ce trecu de el, nimeri pe o stradă nouă pe care n—o cunoștea.

„Uimitor! bombăni Calicus în gând. Se pare că la noi, în Palavrenville, sunt locuri în care n—am fost niciodată. Iar eu îmi închipuiam că știu Palavrenville—ul ca pe buzunarul meu.”

Cutreierând un ceas întreg pe niște străduțe lăturalnice necunoscute, Calicus ajunse la concluzia foarte clară că s—a rătăcit și începu să—i întrebe pe trecători unde se află Strada Strâmbă, adică strada pe care locuia el. Unul dintre ei îi spuse că strada se află în celălalt capăt al orașului. Urcă în autobuz, străbătu orașul și în cele din urmă o găsi, dar îl miră faptul că aici casele nu mai erau ca înainte. Parcă totul se schimbase complet de când fusese el acolo ultima dată. Când Calicus se apropie de casa cu numărul 14 (el locuia în casa cu numărul 14), rămase cu gura căscată de uimire. În locul căsuței cu un singur nivel și cu gratii de fier la geamuri, în fața lui se afla o clădire mare cu etaj, cu un balcon frumos și cu doi lei din piatră la intrare.



—Ce minune o mai fi și asta! bolborosi Calicus, frecându—și ochii și simțind că începe s—o ia razna. O fi vreo vrăjitorie?

Văzând—o în balcon pe stăpâna casei, el strigă:

—Spuneți—mi, doamnă, aceasta este casa lui Calicus?...

—Care Calicus? răspunse supărată femeia. Asta e casa mea.

—A... ă..., bâigui Calicus, căscând gura, de parcă nu i—ar fi ajuns aerul. A... și cu casa mea ce—ați făcut?

Stăpâna casei se întoarse cu spatele la el și, trântind ușa, plecă din balcon.

O clipă Calicus se învârti în loc, neștiind încotro s—o apuce, dar porni totuși mai departe pe stradă.

—Asta e..., bolborosea el, fără să—și dea seama că vorbește singur. Asta e..., dacă s—a pierdut casa, trebuie să—mi găsesc măcar fabrica de macaroane. Doar nu putea să dispară o întreagă fabrică de macaroane cu douăsprezece corpuri imense și cinci mii de muncitori.

Întâlnind un trecător, Calicus îl întrebă dacă nu știe unde e fabrica de macaroane Calicus.

—Ha, ha, ha! începu să râdă trecătorul. Cum să fie aici! Fabrica de macaroane Calicus este în Palavrenville. Scrie pe fiecare cutie de macaroane.

—Și ce, nu suntem în Palavrenville? întrebă nedumerit Calicus.

—Cum să fim în Palavrenville? se miră trecătorul. Suntem în Panopticum.

—În care Panopticum?

—Păi există un asemenea oraș — Panopticum. N—ați auzit de el?

—A, Panopticum! strigă Calicus, dându—și seama, în sfârșit, despre ce e vorba. Înseamnă că pur și simplu n—am coborât la stația mea. Că doar văd că pe—aici nu—i chiar ca pe la noi, în Palavrenville.

Întorcându—se degrabă la gară, Calicus află că nu mai are nici un tren spre Zdrobilon până seara și că nu poate ajunge acolo mai devreme decât a doua zi dimineața. Asta îl neliniște, deoarece știa că prețurile acțiunilor se modificau repede.

Și, într—adevăr, în ziua când în ziarul *Gazeta umoristică din Zdrobilon* apăru articolașul deja cunoscut nouă, toți cei care dețineau acțiuni gigantice se grăbeau să le vândă. Pe șlepul din Zdrobilon acțiunile se vindeau la început cu 80 de centişori bucata, apoi cu 60, cu 50, cu 30, cu 20, cu 10, dar nimeni nu voia să le cumpere. În ziua următoare, adică în ziua când Calicus rătăcea prin orașul Panopticum, prețul acțiunilor a scăzut până la cinci centişori, și totuși nimeni nu le cumpăra.

Posesorii de acțiuni gigantice erau disperați. Toți vedeau că și—au aruncat banii de pomană și că nu și—i mai pot recupera. Cu toate acestea, trei bogătași — Clipitu, Chifteluță și Anaconda — care cumpăraseră un mare număr de acțiuni gigantice ca să iasă în câștig găsiră repede ce trebuie făcut. Ei îi plătiră o sumă însemnată patronului câtorva ziare din Zdrobilon, domnului Viperă, care le promise să publice în ziarele lui o serie de articole ca să îndrepte rapid lucrurile.

Și, într—adevăr, în aceeași zi, în ediția de seară a ziarului *Anecdote din Zdrobilon*, care îi aparținea domnului Viperă, apăru un mic articol:

PANICĂ PE ȘLEPUL DIN ZDROBILON



Începând de ieri pe șlepul din Zdrobilon domnește o panică nemaiîntâlnită. Proprietarii de acțiuni gigantice se grăbesc să se descotorosească de marfa lor. Ca întotdeauna când există mulți vânzători și puțini cumpărători, prețurile acțiunilor scad considerabil. Care este cauza panicii care a cuprins șlepul din Zdrobilon ? Causa este un articolaș ticălos, publicat în paginuțele dezgustătoare ale parșivei gazetuțe *Gazeta umoristică din Zdrobilon*. Posesorilor de acțiuni gigantice nu le trece prin cap că această foiță murdară de doi bani apare pe banii bogătaşului Caracatiță și publică numai articole pe care acesta are interesul să le publice. Nu există nici o îndoială că tentaculele nesătulului Caracatiță se întind spre acțiunile gigantice. Imediat ce prețul acțiunilor va scădea suficient, ele vor cădea în tentaculele lui Caracatiță și el va deveni unicul proprietar al acestei afaceri foarte profitabile. Vrem să le spunem tuturor naivilor: nu intrați în panică. Fiecare să procedeze cum îl taie capul, căci domnul Caracatiță nu va lăsa să—i scape din mână o afacere atât de avantajoasă.

În dimineața următoare în *Ziarul pentru cei care citesc la orizontală*, care îi aparținea, de asemenea, lui Viperă, apăru articolul „Păziți—vă buzunarele”. Aici se spunea că buzunarele trebuie

păzite de domnul Caracatiță, care vrea să—i tragă pe sfoară pe posesorii de acțiuni gigantice și a început deja să—și întindă tentaculele spre ei.

Firește, cele două articole nu trecură neobservate și, în consecință, prețul acțiunilor gigantice săltă brusc, iar când șlepul din Zdrobilon se deschise acestea se vindeau nu cu cinci, ci cu cincizeci de centişori.

Domnului Calicus, care ajunsese în aceeași dimineață pe șlepul din Zdrobilon, prețul i se păru totuși foarte ridicat și hotărî să mai aștepte o zi, sperând că prețul va scădea rapid.

În ziua următoare, într—un ziar care—i aparținea tot domnului Viperă, apărură un articol cu titlul: „Încotro se întind tentaculele lui Caracatiță?” Aici se spunea că tentaculele lui Caracatiță se întind spre buzunarele proprietarilor de acțiuni gigantice cu scopul de a—i ruina. Și acest articol avu efect, în consecință acțiunile începură să se vândă cu șaizeci de centişori. Temându—se că pe viitor prețul va continua să crească, Calicus le ceru intermediarilor săi să cumpere acțiuni la acest preț. Intermediarii începură să cumpere acțiuni în cantități mari, pe toate cele trei șlepuri. Vanzătorii de acțiuni se convinseseră repede că marfa lor se vinde bine și începură să ridice prețul. În ziua următoare acțiunile gigantice se vindeau deja cu șaptezeci de centişori, iar o zi mai târziu — cu optzeci.

Bogătașii Clipitu, Chifteluță și Anaconda nu sperau că prețul va mai crește și, temându—se ca acesta să nu înceapă să scadă, se grăbiră să—și vândă acțiunile lui Calicus cu optzeci de centişori. E adevărat că imediat le și păru rău că n—au avut răbdare să mai aștepte puțin, pentru că domnul Viperă își făcu în continuare treaba și în aceeași zi publică un articol cu titlul: „De ce tace Caracatiță?” În acest articol, Viperă arăta că domnul Caracatiță nu răspunsese la toate învinuirile ce—i fuseseră aduse. Dacă tace, scria Viperă, înseamnă că totul este adevărat, și dacă totul este adevărat înseamnă că într—adevăr Caracatiță s—a hotărât să zdruncine încrederea față de Societatea plantelor gigantice și să pună mâna pe acțiuni.

Toți cei care au citit articolul erau convinși că a doua zi acțiunile se vor vinde și mai scump și că, în orice caz, vor ajunge la prețul lor anterior. Calicus era deosebit de bucuros că, deși își cheltuisese aproape toți banii, reușise să cumpere un număr mare de acțiuni și acum nu—i rămânea decât să le vândă cât mai avantajos. Toată seara stătu lângă telefon și își sună intermediarii din Zdrobilon, din Hoțenberg și din San Parazito, pentru ca aceștia să meargă de dimineață pe șlep și să înceapă să vândă acțiunile cu un ferting bucata. Toată noaptea și—o petrecu calculând ce profit va obține dacă toate acțiunile vor fi vândute cu un ferting. Calculul se dovedi destul de complicat, deoarece nu toate acțiunile fuseseră cumpărate la același preț: o parte dintre ele le cumpăraseră, după cum se știe, cu șaizeci de centişori, altă parte — cu șaptezeci, o a treia parte — cu optzeci.

De fapt, toate speranțele lui Calicus în obținerea unor profituri imense dispărură în curând ca niște baloane de săpun. În dimineața următoare, încă înainte să se deschidă bursa de pe șlep, în ziarul *Gazeta umoristică din Zdrobilon* apărură un articol în care se dădeau explicații referitoare la cauzele tăcerii lui Caracatiță. În articol scria că acesta tace deoarece ar fi fost ridicol să răspundă la niște învinuiri prostești și atât de nesocotite. Cum putea domnul Caracatiță să zdruncine încrederea față de Societatea plantelor gigantice, când această societate nici măcar nu exista? — se scria în articol. Din momentul în care fondatorii acestei societăți au șters—o cu banii, societatea și—a încheiat existența, întrucât ea n—a mai valorat nimic fără capitalul său. Ce valoare pot avea acțiunile ei, dacă banii adunați din vânzarea lor au dispărut fără urmă? Ele, desigur, nu mai pot avea nici o valoare și nu ne rămâne de făcut nimic altceva decât să ne mirăm că pot exista prichindei atât de naivi încât să—și cheltuie banii pe cumpărarea unor acțiuni bune doar de lipit pe rafturile din cămară.

Nu e greu să ne imaginăm ce s—a întâmplat pe șlep când intermediarii lui Calicus au scos la vânzare acțiuni gigantice la prețul de un ferting bucata. Cererea lor nu stârni decât râsete. Văzând asta, Calicus dădu ordin să se vândă acțiunile cu nouăzeci de centişori, apoi cu optzeci, cu șaptezeci... El spera să—și recupereze măcar banii, dar când colo, ce să vezi! Nimeni nu vru să cumpere acțiunile, nici măcar atunci când le scăzu prețul la cincizeci de centişori. În acea zi Calicus hotărî să nu mai scadă prețul și să aștepte ziua următoare. În ziua următoare însă, toate ziarele publicară articole care informau despre fuga lui Șmek și a lui Șnapino și fotografiile făcute în momentul în care mulțimea furioasă pătrunsese în biroul unde se vindeau acțiunile gigantice, ca să—și ceară banii înapoi, în alte fotografii se puteau vedea lăzile de metal goale, seiful gol cu ușa larg deschisă, precum și sfoara legată de pervaz pe care coborâseră Habarnam și Iedu.

Firește că nimeni nu știa că domnul Caracatiță îi mituise pe patronii ziarelor să nu publice decât la momentul oportun informații despre fuga lui Șmek și Șnapino. Dar acum, când ziarele anunțară asta, lui Calicus nu—i mai rămânea decât să—și arunce acțiunile la gunoi. Nu le mai voia nimeni nici pe gratis. Pierzându—și aproape întregul capital cu cumpărarea acțiunilor, Calicus se afla, cum se spune, la ananghie. Trebuia să cumpere făină pentru fabrica sa de macaroane, trebuia să—i plătească pe muncitori și, pentru că nu—i ajungeau banii pentru toate, hotărî să reducă salariul muncitorilor: în loc de un ferting pe zi începu să le plătească doar o jumătate de ferting.

Muncitorii se revoltară, deoarece și cu un ferting pe zi abia puteau supraviețui. Ei declarară că își vor părăsi locurile de muncă, în cazul în care Calicus nu le va plăti mai mult. Calicus crezu că muncitorii vor doar să—l sperie și nu le mări salariul. Atunci muncitorii pur și simplu își abandonară lucrul. Fabrica își opri producția, iar Calicus rămase fără nici un fel de venit. Nu voia să le satisfacă muncitorilor revendicările, deoarece știa că, dacă aceștia nu lucrează și nu primesc nici un ban, pur și simplu mor de foame. Într—adevăr muncitorilor le era greu, dar au fost ajutați de muncitorii de la alte fabrici. Ei știau că dacă victoria va fi de partea lui Calicus, și alți fabricanți vor reduce salariile muncitorilor și atunci n—o s—o mai scoată la capăt cu bogăția.

Calicus ar fi vrut să angajeze alți muncitori pentru fabrica sa, dar în Palavrenville toți șomerii știau de conflictul lui cu muncitorii și nimeni nu voia să se angajeze la acest zgârie—brânză.

Văzând că nu are încotro, Calicus se hotărî să meargă într—un alt oraș și să—și recruteze de acolo muncitori pentru fabrică. Citise într—un ziar oarecare că fabricanții le plătesc muncitorilor salariul cel mai mic în orașul San Parazito și că acolo ar fi cel mai mare număr de șomeri. Bucurându—se că a reușit să găsească un oraș în care muncitorii au necazuri atât de mari, Calicus își lăsă toate treburile și plecă în grabă la San Parazito.



CAPITOLUL XXVI. HABARNAM MUNCEȘTE



Situația în care se treziră Habarnam și Iedu era groaznic de ingrată. Nu reușeau nicicum să—și găsească un loc de muncă și fără bani erau pierduți. După exemplul altor șomeri, băteau drumurile de dimineața până seara prin acea parte a orașului unde se aflau magazinele de lux. Când vedeau că în fața magazinului oprește mașina câte unui client bogat, se repezeau să—i deschidă acestuia portiera și să—l ajute să coboare; când bogătașul ieșea din magazin, îl ajutau să—și care cumpărăturile și să le pună în portbagaj. Pentru asta bogătașii îi răsplăteau uneori cu ceva mărunțiș.

Câștigând în felul acesta câțiva bănuți, prietenii noștri puneau deoparte zece centișori pentru dormit, iar cu restul banilor cinau într—o cantină ieftină. În aceste zile rareori reușiră să ia și prânzul, și micul dejun. Iedu zicea că dacă e să mănânce o dată pe zi, atunci mai bine să mănânce seara, înainte să se ducă la culcare, deoarece, dacă își cheltuie bănuții pe mâncare dimineața sau peste zi, spre seară li se face oricum foame și noaptea nu pot dormi.

În Fundăturica lui Mârșăvilă nu mai locuiau la etajul minus doi, ci la etajul minus patru, deoarece acolo un loc de dormit costa nu zece, ci cinci centișori. De altfel, viața la etajul minus patru nu era foarte diferită de viața de la etajul minus doi. Atâta doar că acolo era mai multă mizerie și mai mult zgomot, mirosea mult mai urât, era mult mai strâmt și erau mai multe ploșnițe. Mai puțin era doar aerul curat. În privința șobolanilor, aceștia erau atât de numeroși, încât noaptea era imposibil să cobori din pat fără să—l calci pe vreunul pe coadă.

Iedu, cum se știe deja, se temea foarte tare de aceste animale scârboase. Nu se mai gândea decât la șobolani și vorbea tot timpul despre ei. Noaptea visa adesea că un șobolan îl mușcă de gât și se trezea îngrozit. Vede șobolani și acolo unde nu erau. Până la urmă, într—o noapte, un șobolan chiar îl mușcă de gât. Trezindu—se din cauza durerii groaznice, Iedu țipă sălbatic și aruncă cât colo scârboasa creatură. Gâtul i se inflama imediat atât de tare, încât nu—și mai putu mișca capul. Spre dimineață îi crescuseră temperatura și din acea zi nu se mai putu ridica din pat.

Acum Habarnam umbla singur din magazin în magazin, încercând să câștige mai mulți bani ca să—și hrănească prietenul bolnav. Toți ceilalți locatari ai azilului se străduiau și ei să—i ușureze lui Iedu suferințele. Unii îi aduceau cartofi copti, iar când Habarnam nu reușea să câștige suficienți bani, îi plăteau și locul de dormit. Toți propuneau, care mai de care, metode de tratament. Unii spuneau că pe gâtul inflammat trebuie pusă o compresă rece cu cartof crud ras, alții îi propuneau bolnavului să—i aplice o compresă cu varză fiartă, alții susțineau că trebuie să pună hrean fiert, alții îl sfătuiau să pună argilă pe locul dureros și să—l lege cu o cârpă.

Au fost încercate toate metodele, dar bolnavul se simțea tot mai rău. Din păcate, nimeni nu avea suficienți bani să cheme medicul și nici un medic nu ar fi tratat bolnavul pe gratis.

Curând Habarnam reuși totuși să—și găsească o slujbă permanentă și începu să spere că va câștiga o sumă de bani suficientă ca să plătească tratamentul. Mergând într—o zi pe stradă, văzu pe o clădire o firmă pe care era scris: „Birou de angajare a însoțitorilor pentru câini”. Făcându—și curaj, Habarnam intră pe ușă și se pomeni într—o încăpere în care, pe o bancă lungă aflată lângă perete, stăteau câțiva prichindei. La capătul încăperii, după un perete despărțitor de lemn, se afla un angajat al biroului care vorbea cu cineva la telefon. Așezându—se la marginea băncii, Habarnam îl întrebă pe prichindelul de

lângă el ce sunt însoțitorii pentru câini și pentru ce sunt angajați. Prichindelul îi răspunse:

—Mulți bogătași iubesc câinii, dar nu le place să aibă grijă de ei și angajează alți prichindei care să le poarte de grijă. Acești specialiști în îngrijirea câinilor se numesc însoțitori de câini. Uneori un astfel de însoțitor pentru câini este chemat să se joace cu câțelul, când stăpânii lui se duc la teatru sau la cinema. O astfel de muncă se numește serviciu la cerere. Deseori însă însoțitorii pentru câini sunt angajați într—o casă de bogătași pentru un serviciu permanent. Așa e mult mai avantajos.

—Și e greu să fii însoțitor pentru câini? întrebă Habarnam.

—Depinde ce câine nimerești. Un câine bun n—o să—ți facă nici un fel de probleme: hrănește—l la timp și du—l la plimbare — este tot ce vrea de la tine. Dar există unele javre răsfățate care s—au obișnuit să facă baie de cinci ori pe zi. Așa că dimineață o speli cu apă caldă, pentru că nu suportă apa rece, apoi o ștergi bine, o piepteni cu un pieptenaș ca să nu i se încâlcească blana, îi dai micul dejun, apoi o îmbraci cu o vestuță sau cu o păturică să nu răcească după baie și abia apoi o duci la plimbare. Nici când o plimbi n—ai liniște, trebuie să fii cu ochii—n patru, pentru ca această creatură să nu înhațe pe cineva de picior, că doar asta și vrea, să muște vreun trecător sau să se încaiere cu vreun alt câine. După plimbare o duci la coafor. Acolo i se face manichiura, i se tunde blana, e aranjată și parfumată, de o simți de la un kilometru, ca pe o domnișoară...

—Dar ce, câinii au voie la coafor? se miră Habarnam.

—Cum să nu! confirmă prichindelul. Există saloane de coafură speciale pentru câini. Și nu doar saloane. Există magazine speciale pentru câini, care comercializează fel de fel de delicatese pentru ei, restaurante pentru câini, fast—fooduri și cofetării, săli și terenuri de sport speciale pentru câini, bazine de înot și stadioane. Există câini cărora le place să ia la întrecere pe astfel de stadioane. Pentru asta sunt premiați cu medalii. Există și câini amatori de sporturi acvatice, care participă la concursuri de înot sau joacă polo pe apă. Există însă și câini cărora nu le place să facă sport, dar cărora le place, în schimb, să se uite la întrecerile între câini. Am auzit că la Zdrobilon s—a construit chiar și un teatru pentru câini.

—Așa e, așa e! continuă alt prichindel. Odată am fost la teatrul ăsta. E ceva foarte interesant! Se spune că pe câini îi interesează cel mai mult spectacolele cu detectivi care—i urmăresc pe infractori și care descoperă tot felul de crime. Le plac în mod deosebit piesele în care, alături de detectivi, apar și câini—polițiști. O cunoștință a mea povestea — fapt demonstrat de cercetările medicale — că dispoziția sufletească a câinelui se îmbunătățește considerabil după ce acesta merge la teatru pentru câini sau după ce urmărește o competiție în sala de sport pentru câini. Toată treaba asta trebuie făcută totuși cu măsură, deoarece mersul prea des la competiții canine poate afecta sistemul nervos al câinelui. Unii câini se agită atât de tare când se uită cursele de câini, încât după aceea dorm prost, se smucesc în somn și își pot pierde chiar și pofta de mâncare.

—Și eu am avut grijă odată de un câine care trăia într—o casă de bogătași, se amestecă în discuție un al treilea prichindel. Acest câine avea un medic personal care se îngrijea de sănătatea lui și—l trata de obezitate. Câinele își făcuse obiceiul să doarmă zile întregi și, pentru că asta era dăunător pentru el, doctorul îmi ceruse să—l țin treaz și să nu—l las să doarmă. Trebuia să—l împing tot timpul din pat, iar el se înfuria pe mine și mă mușca fără milă. Doctorul considera că pentru câine e un lucru util, deoarece îl obliga să facă mișcare ca să slăbească. Totuși câinele nu slăbea. În locul lui slăbeam eu și umblam mușcat tot timpul. În cele din urmă câinele a murit din cauza obezității, în ciuda ajutorului medical pe care—l primea permanent.

Tocmai atunci se deschise ușa și în birou intră un pudel mare alb, cu o coamă împletită în codițe și cu un pompon în coadă. El o trăgea de lanț pe stăpâna care era îmbrăcată într—o rochie de voal somptuoasă și purta o pălărie mare la modă care semăna cu un coș cu flori. În urma stăpânei, în birou intră o servitoare care ținea în brațe un câine mic, cu nasul cârn. Câțelul era acoperit din cap până la coadă de cărlionți roșcați.



—Am nevoie de un însoțitor bun pentru cei doi micuți și delicioși cățeluși ai mei, îi spuse doamna funcționarului de la birou, care, văzând—o pe clienta bogată, sări de după peretele despărțitor.

—Poftiți, doamnă! exclamă el, tot numai un zâmbet. La biroul nostru puteți oricând alege însoțitori pentru câini din rasele cele mai variate și mai nobile. Îi aveți pe toți în fața dumneavoastră. Fiecare dintre ei este un adevărat prieten al animalelor, specialist în problemele canine, un entuziast, cum se spune, în creșterea câinilor de apartament. Toți cunosc regulile de bună purtare, au maniere elegante și sunt minunat educați... În picioare, nătângilor! suieră el, întorcându—se spre prichindeii așezați pe bancă.

Aceștia se ridicară ascultători.

—Plecați—vă în fața doamnei!

Toți se înclinară. La fel făcu și Habarnam.

—Dumneavoastră vă rămâne să—l alegeți pe cel care vă place cel mai mult.

—Aici nu e vorba despre mine, spuse stăpâna. Aș vrea ca însoțitorul să fie pe placul micuților mei delicioși... Hai, Roland, i se adresă ea pudelului. Arată—mi, scumpule, cine îți place cel mai mult.

Cu aceste cuvinte, doamna scoase lesa de pe zgarda pudelului. Eliberându—se, pudelul se îndreptă fără grabă spre prichindei și începu să—l adulmece pe fiecare. Apropiindu—se de Habarnam, el se arătă foarte interesat de ghetele lui: le adulmecă îndelung, după care—și ridică capul, îl linse pe Habarnam drept pe obraz și se așeză pe podea în fața lui.

—Nu te înșeli, Rolandik? întrebă stăpâna. Chiar asta îți place?... Atunci hai să vedem ce zice Mimi.

Servitoarea se aplecă și îl lăsă jos pe câinele cel mic. Cățelul se rostogoli cu lăbuțele lui scurte direct spre Habarnam și i se așeză la picioare.

—Priviți, și Mimi l— a ales! zâmbi servitoarea. Habarnam se lăsă pe vine și începu să mângâie câinii.



—Spuneți—mi, domnule, iubiți într—adevăr animalele? îl întrebă doamna pe Habarnam.

—Îmi dau și sufletul pentru ele! recunosc el.

—În cazul ăsta, vă angajez.

Angajatul biroului notă numele lui Habarnam, și, de asemenea, numele și adresa stăpânei pe care, în treacăt fie spus, o chema doamna Mreana, după care spuse că Habarnam trebuie să plătească un ferting pentru serviciul prestat de birou; dacă nu are bani, atunci să—i aducă imediat ce primește salariul. Cu acestea, formalitățile se încheiară, iar Habarnam se retrase în compania celor doi câini, a doamnei Mreana și a servitoarei.

În casa în care trebuia să locuiască acum Habarnam fu instalat într—o cameră luminoasă și spațioasă, ai cărei pereți erau decorați cu fotografiile lui Roland, Miminel și ale altor câini. În mijlocul camerei se aflau trei paturi. Două erau mai mari — în ele dormeau Roland și Habarnam. Al treilea pat era mai mic — în el dormea Miminel. Lângă perete era un dulap cu oglindă, în care se păstrau flanelele, cojoccele, jerseurile, vestuțele, pijamalele, precum și pantalonașii de seară pentru Mimi.

Cea mai mare răspundere pe care o avea Habarnam era să le facă baie câinilor. În acest scop, în casă exista o încăpere specială cu două azi. Una mai mare — pentru Roland, alta mai mică — pentru Mimi. Miminel trebuia îmbăiată de trei ori pe zi: dimineață, la amiază și seara. Roland făcea baie doar dimineața, deoarece, înainte de baie, trebuia obligatoriu să i se despletească codițele și asta lua mult timp. Dacă nu i—ar fi fost despletite codițele, atunci când s—ar fi udat ele s—ar fi încălțit și câinele n—ar mai fi avut o înfățișare atât de elegantă.

După baia de dimineață, câinii trebuiau duși la coaforul canin, unde lui Roland i se împleteau din nou codițele, era tuns la bot și la coadă, recăpătându—și frumusețea pierdută. În acest timp, lui Miminel i se încrețeau cu ondulatorul cârlionții, i se dădea blănița cu briantină, ca să—i lucească frumos, i se dădeau genele cu rimei, o dădeau cu albastru pe la ochi, ca să pară mai mari și mai expresivi. De la coafor câinii se întorceau acasă în compania lui Habarnam, apoi acesta îi conducea direct în dormitorul doamnei Mreana, care se ridica din pat exact la ora aceea. După ce le ura bună dimineața câinilor și îi pupa pe bot, stăpâna îl întreba pe Habarnam cum și—au petrecut noaptea, după care le dădea drumul să ia micul dejun, cerându—i lui Habarnam să fie cât mai atent cu ei.

După micul dejun, Habarnam împreună cu Miminel și Roland se duceau, conform programului, în parcul pentru câini, unde se plimbau și alți câini supravegheați de însoțitorii lor. După plimbare urma a doua baie pentru Mimi, iar Roland se distra prinzând în grădina lăcuste și greieri. Apoi toți trei plecau la restaurantul pentru câini să ia prânzul. După masă câinii se odihneau vreo oră și jumătate, iar Habarnam avea grijă să nu—i piște muștele. După odihnă făceau toți trei plimbarea de după—masă prin oraș. Miminel și mai ales Roland erau mari amatori să hoinărească pe străzi, mai cu seamă prin centrul orașului, unde se puteau uita pe săturate la trecătorii care le ieșeau în cale. Larma mulțimii, zgomotul mașinilor, precum și feluritele mirosuri venite de la trecători și percepute de câini cu simțul lor olfactiv foarte dezvoltat le provocau o plăcere nespūsă, pe care numai câinii o pot avea.

Întorcându—se de la plimbare, câinii făceau gimnastică, adică alergau după Habarnam prin

grădină și săreau peste tufișuri și peste straturile de flori. Astfel de exerciții erau considerate foarte utile pentru buna dispoziție a câinelui, deși ele nu prea îi plăceau grădinarului, în a cărui sarcină cădea îngrijirea grădinii. După gimnastică urma odihna, în timpul căreia Habarnam completa așa—numitul jurnal canin. În acest jurnal se consemnau toate întâmplările cât de cât semnificative și chiar ne semnificative din viața lui Roland și a lui Miminel.

În sfârșit venea vremea cinei, după care—și petreceau timpul în diferite moduri. Dacă doamna Mreana avea o sindrofie, atunci Habarnam îi aducea pe câini în camerele unde erau musafirii, pentru ca aceștia să—i poată admira. Dacă Mreana mergea la teatru, obligatoriu o lua cu ea pe Miminel, pentru că era la modă să—ți cari la teatru căteii de companie.

Toți care apăreau la teatru sau la concert fără câine erau considerați niște sărântoci și lumea își bătea joc de ei. În astfel de seri, în grija lui Habarnam rămânea numai Roland și plecau amândoi la sala de sport sau la bazinul de înot pentru câini, unde se uitau la competițiile canine, sau mergeau la „Fundăturica” lui Mârșăvilă și îl vizitau pe bolnavul Iedu.

Trebuie spus că Habarnam nu uita niciodată de prietenul său bolnav. Nu trecea zi să nu—l viziteze, fie și pentru un minut. De obicei reușea să facă asta în timpul plimbării de după—masă. Când Habarnam lua masa cu câinii, el nu—și mânca toată porția, ci ascundea întotdeauna în buzunar ba un pateu, ba o chifteluță, ba un colțișor de pâine și i le ducea lui Iedu, care era mort de foame.

În prima zi, Habarnam i se adresă doamnei Mreana cu rugămintea de a—i plăti salariul măcar cu o săptămână mai repede, ca să—și ajute prietenul bolnav din azilul de noapte al lui Mârșăvilă. Doamna Mreana îi spuse că acum el locuiește într—o casă de bogătași, în societatea unor câini bine crescuți și nu se cade să fie prieten cu un oarecare Iedu, care nici măcar nu are o casă a lui și locuiește într—un azil de noapte.

—Nu vreau să aud despre nici un Iedu! zise ea. Dacă mai rostești în fața mea ori a lui Roland sau Miminel cuvântul necuviincios „azil”, te concediez. În privința salariului, îl vei primi o dată pe săptămână, și nu înainte, ci după ce a trecut săptămâna.

Într—adevăr, cum trecu săptămâna, stăpâna casei îi plăti lui Habarnam cinci fertingi. Pentru el asta era o mare bucurie. În ziua următoare, în timpul plimbării de după—masă cu câinii, el intră la un spital și chemă un medic pentru Iedu.

Doctorul îl consultă atent pe bolnav și spuse că ar fi mai bine să fie internat în spital, deoarece boala s—a cronicizat. Aflând că pentru tratarea în spital trebuie plătiți douăzeci de fertingi, Habarnam se necăji nespun și spuse că el primește doar cinci fertingi pe săptămână și că i—ar trebui o lună întreagă ca să strângă suma necesară.

—Dacă mai întârziați o lună, bolnavul nu va mai avea nevoie de nici un tratament medical, zise doctorul. Ca să—l salvați, trebuie tratat urgent.

Scoase un creion și o bucată de hârtie și începu să facă niște socoteli.

—Uite, zise el în final. O să vin de două ori pe săptămână și o să—i fac bolnavului injecții. Pentru fiecare vizită o să—mi plătiți câte un ferting și jumătate. Restul banilor se vor duce pe medicamente. Cred că în vreo trei săptămâni reușim să punem pacientul pe picioare.

El scrisese apoi o grămadă de rețete. Erau medicamente pentru uz intern și extern: tot felul de vitamine, antibiotice, unguent pentru gâtul inflammat, precum și streptocid, piramidon și novocaină.

Tratamentul dădu într—adevăr rezultate și peste două săptămâni doctorul îi permise lui Iedu să se ridice din pat, iar peste încă o săptămână spuse că vizitele lui nu mai sunt necesare, deoarece bolnavul s—a însănătoșit de tot, dar că ar trebui să se hrănească mai bine, ca să—și refacă forțele.

A fost o zi foarte fericită atât pentru Iedu, cât și pentru Habarnam. Ei stăteau pe pat în „Fundăturica” lui Mârșăvilă și se lăsau pradă visurilor.

—Acum nu va mai trebui să cheltuim banii ca să plătim medicul și medicamentele, zise Habarnam. Tu vei mânca mai bine și, când o să—ți refaci puterile, o să—ți găsești un serviciu permanent.

—Da, ar fi minunat! zise Iedu, zâmbind fericit.

La picioarele lor stăteau Roland și Miminel și părea că trag cu urechea la discuția celor doi prieteni. În realitate ei nu trăgeau cu urechea la nimic, ci pândeau un șobolan care se ascundea de ei sub pat. Roland era un vânător de șobolani înăscut, de aceea îl însoțea cu plăcere pe Habarnam la azilul lui Mârșăvilă, unde și aerul era parcă impregnat cu miros de șobolani. Când venea cu Habarnam la azil și prindea vreun șobolan, Roland, de obicei, nu—l sfâșia, ci, sugrumându—l ușor, i—l dădea lui

Miminel să se joace puțin cu el. Miminel o lua la goană scoțând un țipăt ascuțit și, ținând șobolanul în dinți, îl punea jos pentru o clipă, prefăcându-se că se uită în altă parte, iar când șobolanul încerca să fugă, îl prindea din nou. Toate astea îi distrau grozav pe locatarii azilului, care așteptau în fiecare zi nerăbdători să apară Habarnam cu câinii săi.



Totuși fericirea lui Habarnam și a lui Iedu nu dură mult. Doamna Mreana observase de mult timp că draga ei Miminel începuse să duhnească a șobolani. Bănuind ceva necurat la mijloc, ea sună la o agenție de detectivi și le ceru să afle unde se duce Habarnam în timpul plimbărilor cu câinii.

Proprietarul agenției îi încredința misiunea unui detectiv experimentat, domnului Lupă, care—l urmări pas cu pas pe Habarnam timp de trei zile, iar pe urmă prezentă un raport amănunțit al acțiunilor lui. Studiind raportul, proprietarul agenției de detectivi îi comunică Mrenei adresa exactă a azilului lui Mârșăvilă și momentul în care Habarnam află acolo cu câinii dați în grijă.

Când primi vestea, doamna Mreana aproape că leșină. Aflând de la servitoare că Habarnam a plecat nu demult la plimbare, ea îl chemă imediat pe detectivul Lupă de la agenția de detectivi și îi ceru s—o ducă împreună cu servitoarea ei acolo unde acesta îl văzuse pe Habarnam cu iubiții ei căței.

Și iată că exact în momentul în care Habarnam și Iedu se lăsau pradă visurilor, iar Miminel se juca cu șobolanul pe care tocmai i—l prinsese Roland, ușa se deschise și în azil apărură doamna Mreana însoțită de servitoare și de detectivul Lupă. Văzându—l pe Roland întins pe podeaua murdară la picioarele lui Habarnam și pe preferata ei Miminel cu scârbosul șobolan în dinți, doamna Mreana scoase un țipăt ascuțit și, dându—și ochii peste cap, se prăbuși pe podea. Detectivul se sperie și, ridicând—o pe Mreana de talie, începu s—o scuture din toate puterile, în timp ce servitoarea o stropea pe față cu apă de colonie. În cele din urmă doamna Mreana își reveni din leșin și, văzând că Miminel se distrează în continuare cu șobolanul, începu să strige:

—Ah, luați—i șobolanul ăla scârbos! Ce dezgustător! Dați—mi—l! Dați—mi—l imediat!

Detectivul Lupă sări în acel moment la Miminel și, luându—i șobolanul pe jumătate mort, i—l întinse amabil doamnei.

—Ce—i asta? Plecați de—aici! țipă Mreana, împingând șobolanul și tremurând din tot corpul. De ce—mi dai animalul ăsta scârbos? Pleacă îți spun!

—Dar chiar dumneavoastră ați spus „dați—mi—l”! Am crezut că vreți șobolanul, bolborosi pierdut Lupă.

—La ce—mi trebuie șobolanul? Am spus dați—mi—l pe Miminel, ce—i în capul dumitale?

Detectivul aruncă șobolanul pe podea și, prinzând—o pe Miminel i—o dădu stăpânei.

—Ah, biata mea cățelușă! Miminelul meu frumos! Începu să bocească stăpâna, strângând—o la piept pe Miminel și sărutând—o drept pe nas. Cine ți—a dat șobolanul ăsta scârbos?... El? Începu să strige, arătând spre Habarnam. El te—a adus în vizuina asta îngrozitoare!... Roland! De ce stai pe podeaua murdară? Nu vezi câtă mizerie e acolo, animal scârbos ce ești? Marș de—acolo imediat! Vino la mine!

Servitoarea îl apucă pe Roland de zgardă și îl trase spre stăpână.

—Să plecăm imediat de aici! continuă să strige Mreana. Aci e mizerie! Sunt microbi! Căinii se pot îmbolnăvi! Iar pe dumneata, animal respingător ce ești, te concediez! țipă ea, adresându—i—se lui Habarnam. Să nu îndrăznești să mai apari pe la mine! Mi—ai plimbat căinii prin toate speluncile! O să te dau în judecată, monstru ce ești!

Ea vocifera până când dispăru după ușă cu căinii ei cu tot. Habarnam nu scoase nici o vorbă în apărarea sa. Ce—ar fi putut să spună?



CAPITOLUL XXVII. SUB POD



Iedu era foarte necăjit din cauza celor întâmplare.

—Toate astea sunt doar din cauza mea! spunea el. Dacă nu m—aș fi îmbolnăvit, nu s—ar fi întâmplat nimic.

—Nu—i nici o nenorocire! îl consola Habarnam. Mie personal nu—mi pare rău deloc că n—o să mă mai întâlnesc cu această nesuferită Mreana. Iar de lucru o să găsim. Nu te necăji!

Iedu se înveseli puțin, iar spre seară în azil se răspândi vestea că a doua zi e așteptată sosirea cunoscutului bogătaş Calicus, care va angaja muncitori pentru fabrica sa de macaroane. Toți locatarii din „Fundăturica” lui Mârșăvilă se bucurară. Mulți dintre ei își pierduseră de mult speranța să găsească un serviciu permanent la fabrică.

—A răsărit soarele și pe strada noastră! spuneau ei. Problemele noastre vor lua sfârșit și ne vom lua adio de la acest azil mizerabil. Să locuiască Mârșăvilă aici cu șobolanii lui cu tot!

Calicus a hotărât să crească producția de paste făinoase, așa se zvonea, de aceea avea nevoie de mai mulți muncitori și, întrucât se știa că San Parazito se află pe primul loc în ceea ce privește numărul de șomeri, el a venit aici. Nimeni nu știa de unde apăruseră în azil astfel de informații, dar în ziua următoare Calicus a apărut într—adevăr în San Parazito. Tot atunci au venit și o sută douăzeci și șapte de camioane care serveau la transportul produselor din paste făinoase și care acum trebuiau să—i transporte la fabrica de macaroane din Palavrenville pe muncitorii angajați de Calicus.

Camionetele pentru macaroane ocupară toată Fundătura Gunoaielor, precum și Strada Mahalalei cu toate ulicioarele ei. Două dintre ele, vopsite într—un portocaliu strălucitor, intrară în curtea hotelului lui Mârșăvilă. Una era un fel de chioșc mobil pentru vânzarea pastelor făinoase. De data asta chioșcul nu avea de vânzare nici un fel de paste făinoase, ci era plin până la refuz cu crenvurști fierbinți și cu pâini ce urmau să fie împărțite prichindeilor nou angajați la fabrică. În cealaltă camionetă se afla chiar Calicus împreună cu administratorul său.

Imediat ce Calicus și administratorul coborâră din cabină, șoferul scoase din mașină o măsuță de lemn cu două scaune și le puse în mijlocul curții. Administratorul luă din servietă un caiet gros pe care scria Jurnalul macaroanelor, îl puse pe masă lângă servietă și începu recrutarea muncitorilor. Toți cei care doreau să se angajeze la fabrica de macaroane se apropiau pe rând de masă. Calicus îl analiza personal pe fiecare, temându—se să nu angajeze vreun șchiop sau ciung, în general, pe cineva fără putere sau bolnav.



—Nu vreau să dau bani unor infirmi, spunea el mereu, cu vocea sa pițigăiată. La fabrica mea toți trebuie să lucreze ca lumea, nu să piardă vremea. Trebuie să înțelegeți că nu mergeți într—o stațiune, ci într—o fabrică de macaroane.

După ce studia prichindelul pe toate părțile, îi trăgea cu toată puterea una pe spinare, de parcă voia să—l doboare, îi scutura mâna energic, de parcă voia să i—o smulgă, nu alta, după care spunea:

—Vă felicit, dragă prietene, cu ocazia angajării! Puteți primi un crenvurșt.

Vânzătoarea din chioșcul mobil îi dădea prichindelului sendvișul cu crenvurșt, iar administratorul îi nota numele în registru și îl punea să semneze că primise crenvurștul. Toată comedia asta cu crenvurștii fusese gândită de Calicus ca să vadă muncitorii cât e el de bun și să lucreze pentru el cât mai bine. Se înțelege de la sine că nu împărțea crenvurștii gratis, ci intenționa să—i calculeze la dublu preț când îi va plăti pe muncitori și astfel să scoată și de—aici ceva profit.

În timp ce—i examina pe prichindei, Calicus intră în vorbă cu unii dintre ei, vrând să le cunoască gândurile și starea de spirit. Când îl văzu pe Habarnam, îl întrebă cu severitate:

—O să instigi la revoltă?

—Cum adică să instig la revoltă? nu înțelese Habarnam.

—Cine ești tu, de îndrăznești să—mi pui întrebări? se înfurie Calicus. E treaba mea să pun întrebări, iar treaba ta e să răspunzi la ele. Când ți se pune o întrebare, trebuie să răspunzi scurt: „Da, domnule. Nu, domnule”. Atât. Ai înțeles?

—Da, domnule, nu domnule, răspunse ascultător Habarnam.

—Hm! mormăi Calicus. Ce—i cu tine, ești tont?

—Da, domnule, nu, domnule.

—Hm! Hm! De fapt, e bine că ești tont. Înseamnă că n—o să—i agiți pe muncitorii din fabrică, n—o să—i îndemni să—și părăsească locul de muncă. Corect?

—Da, domnule, nu, domnule.

—Bine, zise Calicus. Ia—ți crenvurștul.



Când recrutarea se încheie, toți muncitorii fură încărcăți în camioane și scoși din San Parazito. Era deja noaptea târziu, când coloana auto formată din cele o sută douăzeci și șapte de camioane apărură pe străzile din Palavrenville. Calicus își făcuse dinainte planul ca mașinile să intre în curtea fabricii de macaroane, iar pe urmă toți muncitorii nou angajați trebuiau să—și ocupe locurile lângă malaxoare, lângă prese, lângă cazane, lângă cuptoare, lângă rafturile de uscare a pastelor și tăițelilor, adică să se apuce imediat de treabă. Planul ajunsese la urechile muncitorilor care lucraseră acolo înainte. Cineva din San Parazito îi informase în legătură cu angajările făcute de Calicus. Vechii muncitori, care nu voiau să—și cedeze locurile de muncă nou—veniților, ocupară urgent curtea fabricii, închiseră cu

zăvorul poarta și se pregătiră de întâlnire. Când convoiul se apropie de poarta fabricii, prichindeii din curte începură să strige de după gard:

—Fraților, ați fost păcăliți! Nu începeți lucrul! Se folosesc de voi împotriva noastră! Aceasta este fabrica noastră! Nu ne luați locurile de muncă!

Prichindeii sosiți coborâră din camioane și așteptau nedumeriți. Calicus sări și el din cabină.

—Nu—i credeți! Începu el să strige. Sunt niște leneși! Nu vor să lucreze. Vor să primească bani pe degeaba!

—Nu suntem leneși deloc! se striga din spatele gardului. Calicus e cel care vrea să lucrăm pe degeaba, iar noi ne luptăm pentru drepturile noastre. O să vă păcălească și pe voi, dacă o să începeți să lucrați pentru el.

—Ia închideți—le gura! De ce—i ascultați? Deschideți poarta sau vă concediez pe toți! Începu să strige Calicus și sări la poartă.

La poartă se năpustiră în urma lui și câțiva dintre cei sosiți din San Parazito. Ca răspuns la treaba asta, de după gard zburară spre ei bucăți de lemn și pietre. Speriați, cei din San Parazito se retraseră. În acel moment poarta se deschise, muncitorii care ocupaseră fabrica ieșiră și începură să—i lovească pe cei sosiți cu băte, ciomege și cu ce le mai cădea în mână. Cei nou—veniți se împrăștiară îngroziți.

—Stați! striga Calicus. N—aveți dreptul să fugiți. Sunteți datori să lucrați la fabrică! Ce? V—am hrănit cu crenvurști degeaba? Opriți—vă, nenorociților! Trebuie să vă plătiți măcar crenvurștii!

Dar nimeni nu—l asculta. Cei sosiți din San Parazito nu cunoșteau străzile din Palavrenville, așa că bântuiau prin întuneric ca purceii scăpați pe un câmp străin cu varză, iar locuitorii din Palavrenville se năpusteau asupra lor când dintr—o parte, când dintr—alta. Câțiva prichindei îi prinseră pe Habarnam și pe Iedu și, trăgându—i spre râu, îi aruncară în apă.

—Faceți o baie în apă rece. Să vă fie învățătură de minte să—l ajutați pe ticălosul de Calicus! strigară ei.

Habarnam și Iedu fură cât pe ce să se înece și, când ieșiră la mal, băgară de seamă că ghetele lui Habarnam erau în apă, iar Iedu nu mai avea pălărie.

—Asta e cea mai mare porcărie care ni se putea întâmpla! zise Iedu, tremurând de frig. Acum mai lipsește să cădem în labela polițiștilor și să ajungem pe Insula Proștilor.

Cei doi se hotărâră să rămână pe mal până dimineață, iar când se va lumina, să—și caute în râu lucrurile dispărute.

Cum se făcu ziuă, Habarnam și Iedu se dezbrăcară și intrară în apă. Se scufundară până când se învinețiră de frig, dar nu găsiră nici ghetele, nici pălăria. Probabil că fuseseră duse de curent.

Orașul se trezi în curând. Pe chei se iviră trecătorii. Ca să nu dea polițiștii peste ei, Habarnam și Iedu o porniră de—a lungul malului și se ascuseră sub un pod.

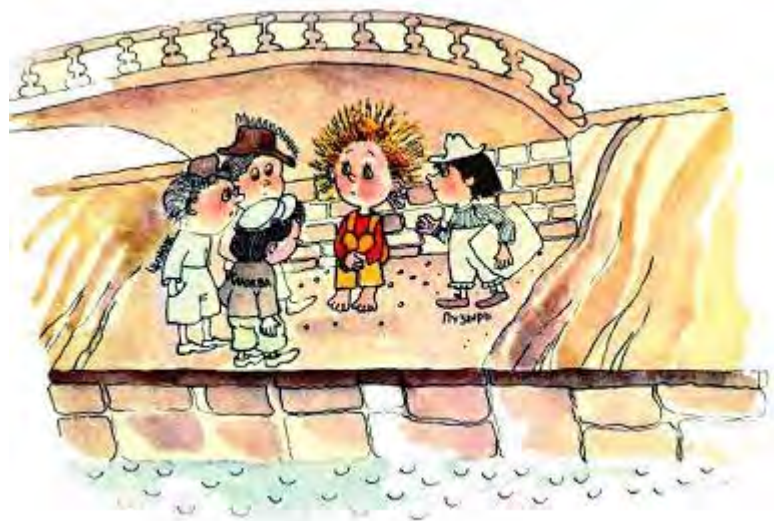
—În halul ăsta nu putem merge în oraș, zise Iedu. O să ne înhațe primul polițist. Mai bine facem așa: tu o să—mi dai pălăria ta și o să rămâi aici, în timp ce eu o să fac rost de ceva de mâncare.

—Mai bine dă—mi tu ghetele tale și stai tu aici, zise Habarnam. Ție ți—e greu să umbli mult, nu te—ai înzdrăvenit încă de tot.

Iedu răspunse că nu—i e greu, dar Habarnam o ținu una și bună. Nu se alese însă nimic de propunerea lui, deoarece ghetele lui Iedu îi erau mici. Așa că Iedu plecă să facă rost de mâncare, iar Habarnam rămase să stea sub pod fără pălărie și desculț.

Plictisit să stea sub pod de unul singur, Habarnam își puse mintea la contribuție ca să găsească ceva amuzant de făcut. Mai întâi, cântă toate cântecelele pe care le știa, apoi dezlegă toate ghicitorile cunoscute, apoi începu să—și aducă aminte proverbe și zicători, cum ar fi: „Pentru unii — mumă, pentru alții — ciună”, „Bate șaua, să priceapă iapa”, „Dacă n—ai pâine, e bun și cozonacul”. E drept că toate astea îi luară puțin timp și el se apucă să înșire în gând diferite întâmplări din viața sa, să—și amintească de toți prietenii și cunoscuții.

Pe negândite, în mintea lui răsări Gogoasă. Habarnam își închipuia că Gogoasă stă tot în rachetă și se întrista că nu—l poate ajuta cu nimic, își aduse apoi aminte că Gogoasă e un mare mâncău.



„Nu cumva să—l ducă asta la vreun necaz! se gândi Habarnam. De nu și—ar consuma toate rezervele până sosesc ajutoarele.”

În curând foamea începu să—l chinuie atât de tare pe Habarnam, încât nu se mai putu gândi la nimic altceva. Prin cap i se învârtea un singur gând: „Unde a dispărut Iedu? De ce nu se întoarce?”

Ca să—și înăbușe foamea, Habarnam începu din nou să cânte, să rememoreze proverbe, să dezlege ghicitori. Spre sfârșitul zilei își pierduse orice urmă de răbdare. Se hotărî să iasă din ascunzătoare și să pornească în căutarea lui Iedu, dar chiar atunci zări sub pod un prichindel. La început Habarnam crezu că e Iedu, dar, uitându—se mai bine, văzu că nu este el.

Între timp prichindelul se apropie și, dând cu ochii de Habarnam, întrebă:

—Ce faci aici?

—Stau, răspunse Habarnam.

—Nu te—am văzut înainte pe—aici.

—Înainte n—am stat aici, explică Habarnam.

—Ești nou, nu—i așa?

—Cum adică — nou?

—Păi nou: înnoptezi pentru prima dată sub pod.

—Ți se pare că înnoptez? se miră Habarnam.

—Atunci de ce—ai coborât aici? Nu ca să—ți petreci noaptea?

—Nu.



Habarnam vru să—i povestească ce i se întâmplase, dar chiar atunci din nou se auziră pași și sub pod mai apărură câțiva prichindei.

—Hei, Acrișor, Brutărel, Nuculeț! strigă primul prichindel. Ia priviți, ciudățelul ăsta a coborât sub pod și zice că n—a venit să înnopteze.

Prichindeii îl înconjură pe Habarnam.

—E cam suspect! zise cel pe care—l chema Acrișor.

—Poate că—i un detectiv deghizat, mârâi Brutărel.

—Să—l snopim în bătaie și în apă cu el! zise Nuculeț.

—Fraților, nu sunt detectiv! încercă să—i convingă Habarnam. Lăsați—mă! Trebuie să—l găsesc pe Iedu.

—Pe care Iedu? întrebă bănuitor Brutărel. Nu—l lăsați, că se duce și le spune polițiștilor că înnoptăm aici.

Habarnam începu să le povestească prichindeilor tot ce li se întâmplase lui și lui Iedu. Prichindeii se lămuriră că spune adevărul.

—Bine, zise Acrișor. În halul în care ești oricum nu poți merge nicăieri. N—ai nici ghete, nici șapcă. Polițiștii o să pună mâna pe tine imediat. Măine îți facem rost de ceva încălțăminte și de—o șapcă și după aia poți să pleci. Iar Iedu ăsta al tău probabil că te—a păcălit.

—Cum m—a păcălit? se miră Habarnam.

—Păi ți—a luat pălăria și a șters—o cu ea. Fără pălărie nu te poți plimba prin oraș, explică Nuculeț.

—Nu, fraților, Iedu nu e cum ziceți voi. E prietenul meu!

—Știm noi cum e cu prietenii! mârâi Brutărel.

Între timp se făcuse seară. Pe pod și pe chei se aprinseseră felinarele. Lumina lor, reflectându—se în apă, ajungea sub pod, așa că acolo nu mai era chiar întuneric.

Prichindeii se pregătiră de culcare. Sus, unde arcurile de fontă ale podului se sprijineau pe stâlpi de piatră, erau multe ascunzători.

Prichindeii scoteau din ascunzători niște zdrențe și își făceau din ele culcușuri. Un prichindel pe care, nu se știe de ce, îl chema Milioncik era chiar proprietarul a două saltele vechi. Pe o saltea dormea, cu cealaltă se acoperea. Un prichindel pe care—l chema Piciu avea o pernă pneumatică. După ce scoase perna dintr—o crăpătură, o umflă cu putere și, punându—și—o sub cap, zise:

—Minunat lucru! Pentru cei care știu despre ce—i vorba, bineînțeles. Prichindelul care—l văzuse

primul pe Habarnam și pe care—l chema Cinteză spuse:

—Și tu trebuie să—ți faci rost de niște lucrșoare. Ține—aici deocamdată.

Și îi aruncă lui Habarnam o legătură de zdrențe. Văzând cât de neîndemânatic își întinde Habarnam zdrențele pe jos, Cinteză zise:

—Învață, frățioare, învață! Cu timpul cred că o să te obișnuiești. E chiar bine să dormi în aer liber. În plus, e bine și că nu sunt ploșnițe. Tare le mai urăsc pe mizerabilele astea! În general, totul ar fi bine dacă n—ar fi sticleții, oftă el. Nu te lasă să dormi sub pod, afurisiții!

În cele din urmă, toți se culcară, iar Piciu începu chiar să sforăie pe perna sa pneumatică.

—Uite ce—nseamnă să dormi comod! făcu Acrișor zâmbind. Brusc se auzi un zgomot. Cineva cobora cu grijă pe pantă.

—Liniște! șopti Nuculeț, ridicându—se de jos. Cineva vine spre noi.

—Vreun sticlete? încercă să ghicească Acrișor.

Toți arătau neliniștiți, în afară de Piciu, care dormea.

—S—o rupem la fugă? întrebă Milioncik, ieșind de sub salteaua sa.

—Îl prindem și vedem pe urmă, răspunse Acrișor.

Prichindeii se ascuseră, făcându—se una cu pământul. O siluetă întunecată se zări pe fundalul râului ce strălucea din când în când în întuneric și începu să coboare sub pod. Imediat ce silueta se apropie, Brutărel și Acrișor săriră, o doborâră și o acoperiră cu salteaua.

—Acum ce facem? întrebă Milioncik, aruncându—se cu toată greutatea peste saltea.

—Îl snopim în bătaie și în apă cu el! dădu verdictul Nuculeț.

—Stați puțin, poate că nu—i sticlete, zise Acrișor. Milioncik bătu cu pumnul în saltea și întrebă:

—Ești sticlete, recunoaște! De sub saltea se auzi un țipăt jalnic:

—Sunt Iedu!

—Fraților, s—a întors Iedu! exclamă Habarnam. Salteaua fu dată imediat la o parte și Habarnam se repezi să—și îmbrățișeze prietenul.

—De ce ai stat așa de mult, Iedule?

—M—am tot învățat pe lângă magazine, pricepi? Am crezut că reușesc să câștig ceva. Dar n—am câștigat nici un centișor. Și eu sunt flămând, și nici ție nu ți—am adus nimic.

—Ia te uită, și noi care am crezut că Iedu a șters—o! se bucurară prichindeii.

Iar Brutărel zise:

—Fraților, n—aveți careva dintre voi o bucățică de pâine? Trebuie să le dăm ceva să mănânce.

Piciu, care abia se trezise și privea nedumerit înjur, scoase din sân un colțișor de pâine. Rupând pâinea în două, el le întinse bucățile lui Habarnam și lui Iedu. Cei doi prieteni începură să înfulece pâinea cu poftă. Prichindeii stăteau în jurul lor și îi priveau zâmbind.

—Priviți, fraților, zise Acrișor, înseamnă că există totuși prietenie pe lumea asta!

Și cuvintele lui le făcură atât de bine tuturor, încât nimeni nu mai vru să se culce. Numai Piciu își lăsă capul pe perna sa preferată și începu din nou să sforăie.

Când în sfârșit cei doi terminară de mâncat pâinea, toți se culcară și adormiră repede. În curând pe chei se stinseră felinarele și sub pod se făcu întuneric beznă. Mașinile treceau tot mai rar pe pod. În cele din urmă circulația încetă de tot. Iar după ce trecu încă o jumătate de oră, lângă pod opri fără zgomot o dubă neagră de poliție cu niște geamuri mici și gratii groase de fier. Din dubă săriră zece polițiști sub comanda polițistului—șef Caft.

—Cinci încoace, cinci încolo! Sub pod toată lumea! Marș! Și nici o vorbă! spuse răgușit Caft, amenințându—i pe polițiști cu un baston electric modern.

Polițiștii se împărțiră în liniște în două grupe. Prima grupă începu să coboare sub pod prin stânga, iar a doua — prin dreapta. Ajungând jos, Caft aprinse lanterna electrică și şuieră:

—Înainte!

Polițiștii își aprinseră și ei lanternele și, luminându—și drumul, intrară sub pod din două părți.

—Stați! hârâi Caft, văzându—i pe prichindeii care dormeau pe jos. Înconju-rați—i!... Pregătiți bastoanele electrice!... Ș—ș—șt! Ridicați—i și nici o vorbă!

Polițiștii se năpustiră din ambele părți asupra prichindeilor care dormeau și îi luară pe sus. Acrișor se trezi primul și, văzându—se în mâinile polițiștilor, începu să strige:

—Fraților, salvați—vă! Sticleții!

În momentul acela primi o lovitură atât de puternică în frunte cu bastonul electric, încât își pierdu cunoștința. Ceilalți prichindei începură să se smucească din mâinile polițiștilor, dar șocurile electrice îi liniștiră într—o clipă. Numai Piciu nu—și pierdu sângele—rece. Smulgând bastonul electric din mâna polițistului Buturugă, el i—l băgă sub nas. Se auzi un trosnet. Între nasul polițistului și baston se ivi o luminiță verde. Buturugă căzu ca secerat, iar Piciu azvârli bastonul electric în polițistul Crispatu care alerga spre el, își apucă perna pneumatică, ajunse dintr—o săritură pe mal și plonja în apă. Polițiștii îl priveau pierduți cum înota, îndepărtându—se rapid de mal.

—La naiba cu el! mârâi Caft. Altă dată o să—l prindem și pe ăsta. Acum marș și nici o vorbă!

Polițiștii îi traseră pe pantă în sus pe prichindeii care se împotriveau cu slabele lor puteri, precum și pe polițistul Buturugă, care nu—și putea reveni după ce se alesese cu șocul electric în nas.

În cinci minute totul se sfârși. Duba poliției plecă, iar sub pod rămaseră o grămadă de zdrențe și două saltele vechi, din care ieșeau paie.



PARTEA A IV—A

CAPITOLUL XXVIII. CÂND A DISPĂRUT RACHETA



Mare îi fu mirarea lui Știetot când, trezindu—se în dimineața în care era programat zborul pe Lună, se uită pe geam și nu văzu naveta spațială. De obicei, când se uita pe geam, vedea racheta înălțându—se deasupra acoperișurilor caselor cu vârful îndreptat în sus, spre cer, ca o țigară gigantică sau ca un dirijabil așezat vertical. De fiecare dată când privea racheta, Știetot îi admira frumoasele contururi care aveau un soi de forță de nestăpânit, ce—o făcea să țâșnească spre înălțimi, spre cosmos, spre necunoscut. Uneori Știetot se trezea intenționat mai devreme ca să nu—l deranjeze nimeni când se desfăta cu această minunată priveliște. Cu mâinile încrucișate pe piept și cu privirea ațintită cutezător spre spațiul cosmic, el stătea lângă fereastra deschisă și visa. Racheta se înălța în fața lui cu învelișul ei din oțel strălucind de parcă s—ar fi scăldat în razele aurii ale soarelui la răsărit. Vânticelul răcoros al dimineții îi bătea direct în față și asta îl făcea pe Știetot să se simtă puternic și plin de viață. I se părea că întreg corpul îi devine ușor și flexibil, iar pe spate îi cresc aripi, în astfel de clipe, lui Știetot îi venea să cânte, să strige, să facă o mare descoperire științifică sau să sară în sus și să zboare pe Lună.

Faptul că, de această dată, Știetot n—a văzut racheta când s—a uitat pe geam avu asupra lui un efect straniu. I se păru că tot ceea ce se petrecuse până acum — și găsirea pietrei lunare, și descoperirea imponderabilității, și construirea navei cosmice — fusese un vis, și că acum, treaz fiind, totul dispăruse ca și cum nici n—ar fi existat.

Bineînțeles că senzația asta dură numai o clipă, deoarece Știetot nu acceptă gândul că visul poate să fie atât de lung și atât de clar. După ce se convinse că ochii într—adevăr nu l—au înșelat, își imagină că racheta ar fi putut pur și simplu să cadă la pământ din cauza vântului sau a unei vibrații a solului. Ieșind imediat din cameră, coborî într—o clipă pe scări și goni spre poartă.

„Ce nenorocire! își zise în gând Știetot. Dacă s—a rupt sau s—a stricat ceva când racheta a căzut?”

Ieși în fugă pe poartă și goni pe stradă cu sufletul la gură. În cinci minute era deja în Orașelul Cosmic, iar un minut mai târziu dădea buzna pe platforma rotundă unde se opri încremenit. Până în ultima clipă, Știetot a sperat să vadă racheta culcată de—a curmezișul platformei. El și—o închipuia aievea stând răsturnată, de aceea îl ului ceea ce văzu. Pe platformă nu era nici o rachetă: nici în picioare, nici culcată, nici întreagă, nici stricată.

Simțindu—și picioarele ca de lemn, Știetot ajunse cu greu la rampa de lansare și cercetă amănunțit zona. Rampa de lansare se dovedi a fi absolut intactă. Totul în jurul ei era în perfectă stare. Pe pământ nu era nici o zgârietură, nici cea mai mică spărtură prin care ar fi putut cădea racheta. Neștiind ce să creadă, Știetot stătea și privea înjur pierdut. Atunci văzu că spre el aleargă Cercelușa și Scrumbiuța. Amândouă erau foarte agitate. Aveau ochii holbați de uimire. Când ajunseră lângă Știetot, vrură să—l întrebe ceva, dar nu reușiră decât să deschidă gura, deoarece, de emoție, nu putură să spună nimic.

Mai întâi, Știetot se uită în tăcere la ele, dar apoi tot el își recapătă cel dintâi glasul.

—Unde e racheta? începu el să strige cu o voce stridentă.

Fără să aștepte răspunsul, o și apucă de umeri pe Scrumbiuța și—o zgâlțâi cu toată puterea.

—Unde—i racheta, vă întreb, le—le—leneșilor?

—Noi nu suntem le—le—leneși! bâigui aproape plângând, Scrumbiuța.

—Atunci, le—leneșelor! se corectă Știetot.

Nefiind în stare să suporte astfel de grosolănii, Scrumbiuța, fără să scoată o vorbă, dădu la o parte mâinile lui Știetot și, ridicându—și cu mândrie capul, plecă de—acolo. Cercelușa își ridică și ea capul cu demnitate, își strânse buzele și se duse după Scrumbiuța. Știetot privi cu nedumerire cum dispar amândouă în căsuța lor aflată la marginea pieței. Abia atunci își dădu seama ce prostie a făcut și fugi după ele.

—Iertați—mă! strigă el, dând buzna în casă. Trebuie să mă iertați. M—am zăpăcit atât de tare, încât mi—am pierdut mințile! Fiți drăguțe și spuneți—mi ce s—a întâmplat cu racheta.

—Nu știm nimic mai mult decât știți dumneavoastră, răspunse Cercelușa. Voiam și noi să aflăm de la dumneavoastră.

—Eu nu știu nimic, își desfăcu brațele neputincios Știetot. Știu doar că n—o mai văd. Înainte o vedeam, iar acum văd că no mai văd, ca și cum cineva ne—a furat—o de sub nas.

—Fiți rezonabil! Cum se poate fura o rachetă? spuse Cercelușa. Racheta e grea!

—Vă înșelați, spuse Știetot. Ați uitat de imponderabilitate. Dacă pornești aparatul de imponderabilitate, atunci racheta își pierde greutatea și poți s—o iei fără nici un efort.

—Dar dacă faci asta, te afli în zona de imponderabilitate și—ți pierzi greutatea. Cum duci racheta în stare de imponderabilitate?

—Dumneavoastră uitați că, pe lângă zona de imponderabilitate, există și zona de ponderabilitate, obiectă Știetot. Aflându—te în zona de ponderabilitate și agățând un cablu de rachetă, poți s—o remorchezi ușor. Nu încape nici o îndoială în această privință. Cred că trebuie să—i interogăm pe locuitorii din zonă, să aflăm dacă n—a auzit cineva vreun zgomot suspect în timpul nopții sau dacă n—a observat cineva furtul rachetei.

În timp ce discutau ei așa, în Orășelul Cosmic începură să se adune prichindeii care voiau să vadă cum își ia zborul naveta cosmică. Văzând că racheta nu mai e la locul ei, toți crezură că lansarea avusese deja loc și că Știetot împreună cu prietenii săi zburaseră spre Lună. Erau foarte necăjiți că nu fuseseră prezenți la startul rachetei interplanetare. Unii erau chiar supărați. Profesorul Telescop, care venise din Orașul Soarelui special pentru asta, spumega de furie.

—E scandalos! striga el. Lansarea a fost fixată pentru ora opt dimineața, iar acum nu e nici măcar șapte. După cum se vede, Știetot a schimbat intenționat ora lansării ca să plece nestingherit.

Soseau alți și alți prichindei.

—Nemernicul ăsta de Știetot a pornit mai devreme! I—ar fi părut rău să ne uităm și noi! striga Telescop. Dacă—l prind, îl fac piftie!



—Ce—i asta? se întrebau prichindeii. Totuși, nu—i frumos! Cine s—ar fi putut gândi că acest Știetot e atât de egoist și de nemernic!

Tocmai atunci îl văzură pe Știetot care ieșea din casă împreună cu Cercelușa și Scrumbiuța.

—Uitați—l pe Știetot! strigă cineva.

Toți alergară spre el. Văzând mulțimea care—i venea în întâmpinare, Știetot se opri, iar Cercelușa și Scrumbiuța chiar dădură să fugă de speriate ce erau. Era însă prea târziu. Mulțimea îi înconjurase.



—De ce n—ai zburat? Unde e racheta? Credeam că ai plecat! strigau din toate părțile.

—Cine a spus că am zburat? întrebă cu asprime Știetot. Cine a putut să spună o asemenea gogomănie?

—Ei, cine?... Noi am spus, pentru că racheta... unde e racheta?... Nu e! gesticulau prichindeii a mirare.

—Dacă racheta nu mai e nu înseamnă cătuși de puțin că eu am zburat! conchise Știetot. Asta—i ori o glumă proastă, ori un gest mârșav, făcut cu un scop pe care nu pot să—l înțeleg. Toată lumea trebuie să dea o mână de ajutor și să se implice în căutarea rachetei. Fiecare dintre voi este rugat să afle dacă cineva a văzut în timpul nopții ceva suspect și dacă există cineva care are informații despre locul unde se află racheta. Vă rog să comunicați rezultatele investigației la comandamentul de investigații, care se va instala în casa Cercelușei și a Scrumbiuței.

Toată dimineața prichindeii nu făcură decât să umble prin oraș și să se întrebe unul pe altul dacă n—au văzut ceva suspect în timpul nopții. Dar toți dormiseră buștean, nimeni nu văzuse și nu auzise nimic. Astfel că toate întrebările au fost zadarnice.

Către amiază apărură totuși o știre nouă: a dispărut Habarnam. Oricât îl căutară, nu—l găsiră nicăieri. În curând, aflară că a dispărut și Gogoasă.

Când i se spuse asta lui Știetot, el își dădu seama imediat ce s—a întâmplat.

—E clar! strigă el, luându—se cu mâinile de cap. Cei doi pierde—vară au urcat noaptea în rachetă și au plecat cu de la sine putere, n—am nici o îndoială.

Imediat, la comandamentul de investigații apărură astronomul Lentilă, care povesti că a urcat noaptea, ca de obicei, pe acoperișul casei sale ca să cerceteze stelele prin telescop și întâmplător a observat pe cer un corp cosmic care a dispărut repede dincolo de orizont. A reușit totuși să vadă că acest corp era o rachetă. La început, s—a gândit că e o rachetă străină și de aceea n—a spus nimănui nimic, dar acum a analizat totul minuțios și a ajuns la concluzia că era racheta noastră, adică racheta cu care Știetot și prietenii săi se pregăteau să zboare pe Lună. După Lentilă, la comandament apărură

prichindelul Cornuleț. Și el povesti că s—a trezit noaptea și a văzut întâmplător pe fereastră cum cei doi subiecți (adică Habarnam și Gogoasă) mergeau pe stradă în direcția Orașelului Cosmic.

Nimeni nu se mai îndoia acum că Habarnam și Gogoasă zburaseră pe Lună. De ciudă, Știetot era gata să—și smulgă părul din cap.

—Cine s—ar fi putut gândi că se va întâmpla una ca asta! se văieta el. E adevărat că din partea lui Habarnam te puteai aștepta la orice mârșăvie, dar din partea lui Gogoasă nu m—aș fi așteptat la așa ceva.

—Dar poate că au făcut—o neintenționat, spuse Scrumbiuța.

—Sigur că da, „neintenționat”, făcu ironic Știetot. Credeți că s—au trezit noaptea așa, pur și simplu ca să nu—i vadă nimeni, și au urcat neintenționat în rachetă?

—Nu, în rachetă au urcat intenționat, acest lucru e indiscutabil, fu de acord Scrumbiuța. Dar butonul l—au apăsă probabil neintenționat sau în glumă. Era suficient să apese butonul, pentru ca racheta să—și înceapă zborul spre Lună.

—E greu de spus cum s—au petrecut lucrurile, numai că pentru asemenea glume nu știu ce—aș fi în stare să le fac! se aprinse Știetot.

—Ce se va întâmpla acum cu Habarnam și cu Gogoasă? se întrebară prichindeii.

—Știm bine ce—o să se întâmple! replică supărat Știetot. O să zboare pe Lună. Sau credeți că racheta se va întoarce înapoi de dragul lor? Nici vorbă!

—Și ce—o să facă pe Lună? Acolo nu există aer, se neliniștiră prichindeii.

—Păi să facă ce vor! răspunse enervat Știetot. Ei sunt singurii vinovați! Nu trebuia să urce unde nu i—a poftit nimeni!

—Oare e bine să judecăm așa? spuse Cercelușa dojenitor. Au făcut o greșală și acum au dat de bucluc. Nu trebuie să—i părăsim la necaz! Trebuie să—i ajutăm!

—Și ce—am putea face? întrebă Știetot. Să—i ajungem din urmă? Dar cu ce? dați—mi voie să vă întreb.

—Păi trebuie să facem altă rachetă, spuse Scrumbiuța.

—Nu—i așa de simplu, răspunse Știetot. Nu mai avem aparatul pentru imponderabilitate. Va trebui să construim o rachetă cu mai multe trepte care ar putea învinge forța de atracție a Pământului.

Știetot avea dreptate. Pentru a învinge forța de atracție a Pământului, racheta trebuia să aibă o viteză inițială înjur de doisprezece kilometri pe secundă, dar pentru a atinge o viteză atât de mare era nevoie de o cantitate de carburant reactiv care ar fi depășit de mai multe ori însăși greutatea rachetei. Astfel că naveta spațială trebuia făcută cu mai multe trepte, adică urma să fie alcătuită din mai multe rachete legate între ele. Prima rachetă, cea mai mare, era umplută complet cu carburant. De ea se lega a doua rachetă, care era și ea umplută în întregime cu carburant. De cea de—a doua se lega o a treia rachetă identică, în sfârșit, venea și racheta în care, în afară de rezervele de carburant, se puneau diversele tipuri de aparatură, dispozitivele de comandă, rezervele de hrană și pasagerii.

Când o astfel de rachetă cu mai multe trepte era pusă în funcțiune, la început se cupla prima rachetă, dar, după ce întreg carburantul din ea se consuma, era detașată de navetă și intra în funcțiune a doua rachetă. Acum greutatea navetei era mai mică și viteza creștea mai repede. Imediat ce se consuma carburantul din a doua rachetă se detașa și aceasta de navetă și cădea. Naveta devenea și mai ușoară. Se cupla a treia rachetă. Astfel, se obținea treptat o viteză suficientă pentru ca ultima treaptă a navetei să ajungă până la Lună din inerție, adică prin oprirea motorului cu reacție. Totuși o cantitate destul de importantă de carburant din ultima rachetă era necesară pentru manevrarea și frânarea navetei în timpul aselenizării, precum și pentru întoarcerea pe Pământ.



În orice caz, oricât de dificilă era această treabă, Știetot, Cercelușa și Scrumbiuța precum și profesorul Telescop se apucară îndată de proiectarea navei cosmice. Nu dormiră toată noaptea, și spre dimineață naveta spațială era proiectată, desigur doar în ciornă, adică sub forma unui desen în creion sau a unei schițe. La propunerea lui Telescop, naveta fu gândită pentru doisprezece pasageri. Luarea în considerare a unui număr mai mare de cosmonauți era imposibilă, deoarece asta ar fi îngreunat foarte mult ultima treaptă, înăuntrul ei trebuind să rămână loc nu doar pentru pasageri, ci și pentru rezerva de piatră lunară ce trebuia adusă pe Pământ la întoarcerea de pe Lună.

La propunerea lui Știetot, ultima treaptă a rachetei trebuia să aibă o dublă comandă, și anume: o comandă pentru zborul în condiții de gravitație și o comandă pentru zborul în stare de imponderabilitate. Știetot spera că, după ce vor ajunge pe Lună, vor descoperi în vreo peșteră zăcăminte de lunită. Dacă vor avea fie și numai o bucată cât de mică de lunită, nu le va fi greu să construiască aparatul de imponderabilitate, lucru ce va ușura extrem de mult zborul rachetei în jurul Lunii și căutarea lui Habarnam și a lui Gogoasă.

După ce terminară schița, Cercelușa și Scrumbiuța plecară imediat spre Orașelul Științific. Acolo se implicase în activitate un întreg grup de ingineri—constructori care începuseră să facă schițe amănunțite pentru diversele subansambluri ale rachetei. Aceste schițe se trimiteau apoi la diferite uzine pentru realizarea pieselor turnate, a pieselor forjate brute, a matrițelor și pentru executarea diverselor aparate necesare dirijării navei spațiale.

Cercelușa și Scrumbiuța îi încredințară inginerului Nit sarcina de a supraveghea executarea tuturor pieselor. În mașina sa de mare viteză care sărea, plutea, zbura și se scufunda, acesta gonea ca un bezmetic prin tot Orașul Soarelui și ajungea la timp oriunde era nevoie de prezența lui. În acest sens Nit era, cum se spune, un prichindel de neînlocuit.

În ciuda măsurilor luate, treaba nu mergea atât de repede cum se dorea, iar Știetot murea de nerăbdare. Pentru el nu era deloc interesant să se ocupe de fabricarea diferitelor subansambluri, cu atât mai mult cu cât specialiștii—constructori puteau face asta mult mai bine și mai repede decât el. Din lipsă de ocupație, Știetot începu să se gândească la fenomenul imponderabilității descoperit de el, încercând să găsească un suport teoretic pentru procesele care au loc în cazul interacțiunii dintre energia emanată de piatră lunară și energia magnetică obișnuită.

De obicei, Știetot își împărtășea gândurile profesorului Telescop, cu care se împrietenise în ultima

vreme. Cu prichindeii se întâmplă adesea așa: la început se ceartă, ba chiar se bat uneori, apoi devin prieteni la cataramă și nu—i mai poți despărți. Așa s—a întâmplat și de această dată. Cei doi savanți nu se despărteau cu zilele unul de celălalt și dezbăteau tot felul de chestiuni științifice. Se întâmpla și acum, desigur, să aibă dispute aprinse, dar nu—și pierdeau respectul unul față de celălalt, fiind conștienți că într—ale științei nu se poate fără polemici. Adevărul, după cum îi plăcea profesorului Telescop să spună, se naște din discuțiile în contradictoriu.

Profesorul Telescop era foarte interesat de Lună și de tot ce era legat de ea, inclusiv de piatra lunară; descoperirea proprietăților acesteia îi dădu posibilitatea lui Știetot să învingă forța de gravitație care la început părea absolut de neînving. Întrucât unica mostră de lunită pe care o aveau la dispoziție pentru experimente fusese dusă înapoi pe Lună din cauza neatenției lui Habarnam, profesorul Telescop era privat de posibilitatea de a cerceta proprietățile pietrei lunare și de aceea îl întreba pe Știetot despre toate observațiile făcute de el în legătură cu strania substanță.

După ce primi unele informații despre acest mineral precum și despre condițiile în care fusese descoperit pe Lună, profesorul Telescop compară o serie întreagă de factori cunoscuți de el din geologie, mineralogie și cristalografie, făcu anumite calcule și ajunse la concluzia că lunita este o substanță foarte răspândită pe Lună și că există în cantități considerabile. Această informație îl bucură foarte tare pe Știetot, care spera că zăcămintele de lunită pot avea diverse întrebuințări atât pe Pământ, cât și pe Lună.

Nici nu se poate spune cât de mare era nerăbdarea lui Știetot și a lui Telescop, cât de mult voiau ei să plece cât mai repede pe Lună și să—și verifice ipotezele, adică presupunerile lor științifice, fără a mai vorbi de faptul că Habarnam și Gogoasă trebuiau neapărat ajutați. Trecură totuși două luni întregi până când primele piese ale rachetei începură să sosească în Orașelul Cosmic. A mai fost nevoie de încă două luni ca aceste piese să fie asamblate, potrivite una lângă alta, înșurubate, lipite și sudate între ele ca racheta să poată fi echipată cu diferite dispozitive și ca toate acestea să fie verificate. Pentru Știetot și pentru profesorul Telescop ultimele două luni zburară extraordinar de repede, deoarece ei participaseră la montarea rachetei și la verificarea tuturor subansamblurilor. Oricine știe că atunci când ești ocupat, timpul trece mai repede.

În curând Știetot putu din nou să admire de la fereastra camerei sale racheta strălucind în soare și ridicându—se falnic pe rampa de lansare din mijlocul Orășelului Cosmic. Primele două trepte ale rachetei semănau cu niște cilindri lunguiți de oțel puși unul într—altul. A treia treaptă era tot un cilindru cu vârful rotunjit și cu un gât lung ca al unei sticle. Iar a patra, adică ultima treaptă a rachetei, părea și ea de departe gâtul unei sticle; aici se aflau cabina cosmonauților, rezervele de alimente și dispozitivele de comandă. Oricine privea racheta din profil se lămurea că nu peste mult timp aceasta își va lua zborul și, învingând forța de atracție a globului pământesc, va goni prin spațiul cosmic.



CAPITOLUL XXIX. ȘTIETOT SE GRĂBEȘTE SĂ VINĂ ÎN AJUTOR



După ce domnul Caracatiță nimici Societatea plantelor gigantice, simți imediat o mare ușurare. Acum era convins că săracii le vor da ascultare bogătaşilor, deoarece nu se vor putea folosi de semințele gigantice, care vor rămâne pentru totdeauna în racheta aflată pe suprafața Lunii. Foarte curând își dădu seama totuși că, dacă locuitorii îndepărtatei planete Pământ au trimis pe Lună o navetă spațială, sunt în stare s—o trimită și pe—a doua. Jurându—și că pe Lună nu va călca picior de pământean cu afurisitele alea de semințe, după cum se exprima chiar el, domnul Caracatiță îi chemă pe cei mai buni astronomi lunari și îi întreabă dacă pot să detecteze cu ajutorul aparatelor astronomice apropierea de Lună a unei nave spațiale.

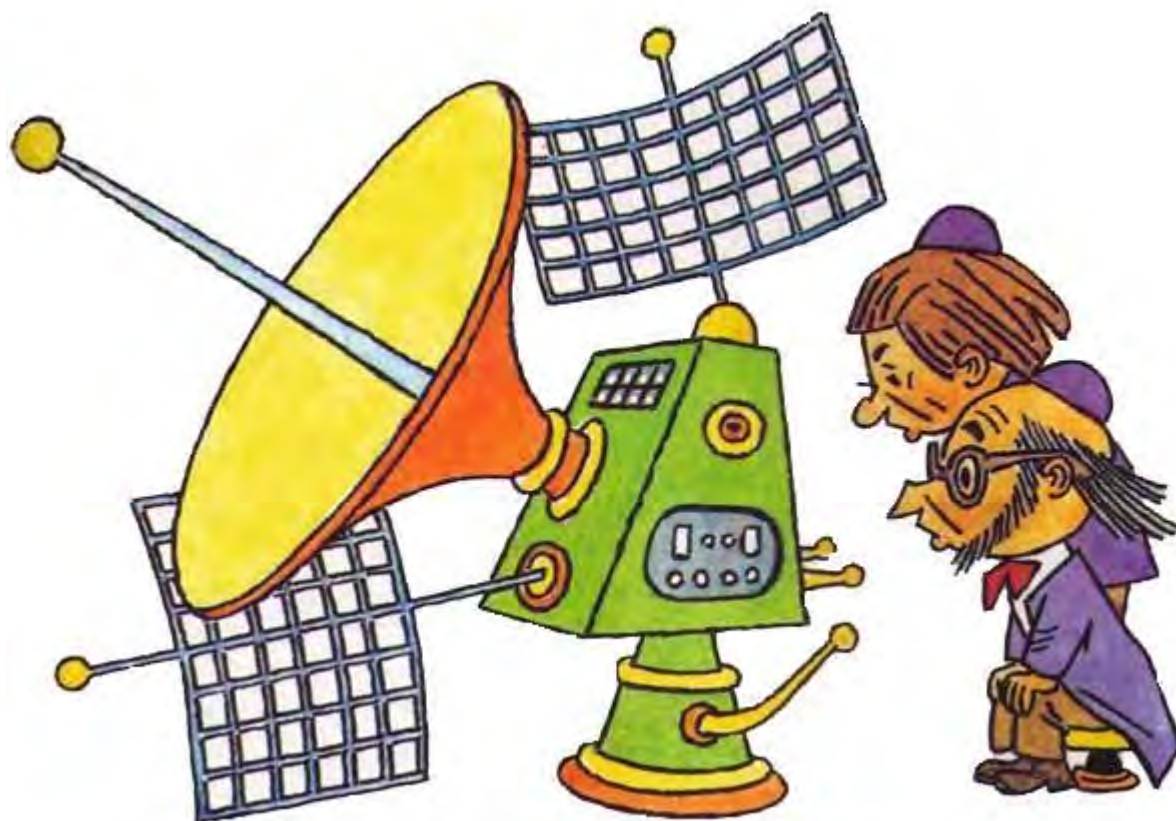
Astronomii spuseră că orice corp cosmic, chiar și unul mic, cum ar fi un meteorit sau o navetă spațială, poate fi detectat cu ajutorul telescopului gravitonal. Cu ajutorul unui alt dispozitiv numit radar gravitonal astronomii pot măsura distanța până la naveta spațială, precum și viteza și direcția ei de deplasare. Toate acestea sunt suficiente pentru a afla momentul și chiar locul aselenizării.

Promițându—le astronomilor lunari o importantă sumă de bani, domnul Caracatiță le ordonă să țină planeta Pământ sub observație permanentă și să—l informeze imediat dacă în spațiul interplanetar va fi detectat vreun corp suspect, vreo navetă spațială, de exemplu. Din acel moment, cel mai performant telescop al observatorului din Zdrobilon fu orientat în direcția planetei care se afla cel mai aproape de Lună, adică, mai exact, în direcția Pământului.

Trebuie spus că telescopul gravitonal nu seamănă deloc cu telescopul optic obișnuit, prin care putem vedea cu ochii noștri stelele sau planetele. Telescopul gravitonal e un dispozitiv complicat semănând cu un televizor prevăzut cu un tub mare lărgit la capăt, care se îndoaie ușor și poate fi îndreptat spre orice parte a cerului lunar. Tubul acesta în formă de pâlnie este ca un fel de rețea din cele mai subțiri fire metalice și are rolul unei antene care recepționează undele gravitaționale sau așa—numiții gravitoni ai unui corp cosmic. Imediat ce această antenă tubulară percepe undele gravitaționale, ecranul se luminează și pe el apare o linie curbă. După gradul de curbare și după poziția ei pe ecran, se poate determina dimensiunea corpului ceresc observat. Când se pornește radarul gravitonal, se primesc imediat informații referitoare la distanța exactă la care se află acest corp, precum și la viteza lui de mișcare.

Din momentul în care principalul telescop gravitonal de la observatorul din Zdrobilon fu orientat spre Pământ, astronomii reușiră să intercepteze câteva obiecte cosmice mici. Nu doar dimensiunea, ci și viteza și direcția lor de deplasare demonstau faptul că erau niște meteoriți obișnuiți. În curând însă, în vecinătatea planetei Pământ fu detectat un obiect care li se păru astronomilor că se comportă cam ciudat. Acest obiect se îndepărta de Pământ, dar viteza lui nu se micșora, ci creștea. Asta venea în contradicție cu legile mecanicii cerești, conform cărora viteza unui corp care se mișcă în apropierea unei planete poate crește numai în cazul în care corpul se apropie de aceasta. Dar întrucât corpul nu se apropia, ci se îndepărta de Pământ, viteza lui trebuia să scadă. Accelerarea mișcării s—ar fi putut explica prin atracția exercitată de o altă mare planetă, dar, deoarece în apropierea Pământului nu exista o altă planetă, se putea presupune că acel corp interceptat era accelerat de o forță internă, adică aflată în interiorul său. Sursa unei astfel de forțe putea fi un motor cu reacție și, dacă așa stăteau lucrurile,

atunci corpul detectat nu era nimic altceva decât o rachetă cosmică.



Continuând supravegherea, astronomii din Zdrobilon se convinseseră că obiectul cosmic care le captase atenția ajunsese treptat la o viteză suficient de mare ca să iasă din sfera de atracție a Pământului. Calculând traiectoria acestui corp ce se mișca în spațiul interplanetar, astronomii se convinseseră că el se îndreaptă spre Lună. Domnului Caracatiță i se comunică imediat acest lucru. El dădu dispoziții să fie continuate observațiile astronomice, după care îl sună pe comisarul—șef de poliție Ruginim și—i spuse că se așteaptă sosirea unei nave cosmice cu prichindei la bord, de care e necesar să se scape cât mai repede, deoarece aceștia intenționează să planteze peste tot semințe gigantice și să—i instige pe cei săraci la nesupunere față de cei bogați.

Comisarul—șef de poliție Ruginitu spuse că se vor lua toate măsurile necesare, dar ceru să i se comunice ora sosirii navei cosmice, locul presupusei aselenizări a cosmonauților și numărul lor aproximativ.

—Toate aceste informații sunt necesare, spuse el, pentru a putea pregăti cum se cuvine întâlnirea cu musafirii cosmici și să—i lovim fără să prindă de veste.

—Voi da ordin ca toate informațiile necesare să vă fie comunicate la timp, răspunse domnul Caracatiță.

Între timp astronomii lunari continuau supravegherea și în curând observară ieșirea obiectului cosmic din sfera de atracție a Pământului. Zborul lui nu era însă foarte precis și o vreme păru că va zbura pe lângă Lună, dar în scurt timp se văzu că și—a încetinit puțin zborul și a făcut un mic viraj, după care direcția lui a devenit mult mai precisă. O astfel de manevră putea fi făcută în cosmos doar de un obiect pilotat, iar astronomii din Zdrobilon nu mai avură nici o îndoială că au de—a face cu o rachetă cosmică, și nu cu vreo cometă sau cu vreun meteorit. Racheta cosmică se afla acum în imediata apropiere a Lunii și, conform indicațiilor aparatelor gravitonale, se puteau determina destul de precis greutatea și volumul acesteia. Analizând datele obținute și făcând câteva calcule, astronomii din Zdrobilon ajunseră la concluzia că în rachetă pot încăpea zece, douăzeci, ba poate chiar treizeci de pasageri. Deocamdată nu se putea preciza locul de aselenizare a navei cosmice, deoarece, după ce se apropiase la o distanță suficient de mică, naveta nu aselenizase, ci începuse să zboare în jurul Lunii. Astronomii își dădură seama imediat că ea căuta locul cel mai potrivit pentru aselenizare și de aceea cosmonauții trecuseră la zborul orbital, adică zborul în jurul Lunii.

Presupunerea astronomilor lunari era corectă. Știetot, Cercelușa și Scrumbiuța se înțeleseseră

dinainte că nu vor aseleniza până când nu vor descoperi pe suprafața lunară naveta cosmică cu care veniseră Habarnam și Gogoasă. Ei știau că această navetă trebuie căutată în regiunea Mării Lunare a Seninătății, dar trebuia să se rotească nu mai puțin de douăzeci de ori în jurul Lunii până să descopere racheta care stătea singuratică pe malul mării încremenite.

După ce mai executară câteva spirale pe aceeași orbită și după ce stabiliră poziția exactă a rachetei, cosmonauții făcură calculele necesare, iar apoi puseră în funcțiune dispozitivul electronic autoreglator, care porni la momentul potrivit mecanismul de frânare. Aselenizarea avu loc cu mare precizie și astfel racheta nou—venită coborî pe suprafața Lunii nu departe de cealaltă.

Alături de Știetot, Cercelușa și Scrumbiuța, echipajul navei era compus din mecanicii Șurubel și Piuliță, profesorul Telescop, astronomul Lentilă, inginerul Nit, arhitectul Cubuleț, pictorul Acuarelă, muzicantul Guslă și doctorul Pilulă. După ce naveta cosmică a aselenizat, Știetot, comandantul ei, le ordonă celor patru cosmonauți, și anume lui Șurubel, lui Piuliță, Cercelușei și Scrumbiuței, să—și îmbrace costumele de cosmonaut și să plece în recunoaștere.

Primul lucru pe care trebuia să—l facă echipa trimisă în recunoaștere era să cerceteze racheta HȘG (așa stabiliseră să fie denumită prescurtat racheta cu care veniseră Habarnam și Gogoasă, spre deosebire de cea de—a doua rachetă, pe care hotărâseră s—o denumească prescurtat racheta CȘS, după numele constructorilor ei principali, Cercelușa și Scrumbiuța).

Punându—și costumele, cosmonauții din echipa trimisă în recunoaștere porniră sub comanda lui Știetot spre racheta HȘG și pătrunseră înăuntru. Cercetând minuțios toate cabinele, compartimentele și celelalte încăperi auxiliare, se convinseră că Habarnam și Gogoasă nu sunt în rachetă, în același timp ei descoperiră că lipsesc două costume de cosmonaut. Nu scăpă atenției echipei nici faptul că toată mâncarea din compartimentul de alimente dispăruse. Asta îi făcu pe Știetot și pe însoțitorii săi să ajungă la concluzia că Habarnam și Gogoasă rămăseseră în rachetă până terminaseră toate rezervele de alimente, după care—și părăsiseră adăpostul și plecaseră în căutarea hranei.

După ce le ceru Cercelușei și Scrumbiuței precum și lui Șurubel și lui Piuliță să verifice atent funcționarea tuturor mecanismelor și să inventarieze reparațiile care trebuiau făcute, Știetot părăsi racheta. Ajungând pe suprafața Lunii, se uită de jur împrejur, încercând să ghicească în ce direcție ar fi putut pleca Habarnam și Gogoasă. Drept în fața lui se întindea o câmpie semănând cu o mare încremenită, cu munți roșii ca focul care se zăreau în depărtare. În dreapta erau niște munți identici, în stânga se întindeau, până la orizont, valuri încremenite. Întorcându—se, Știetot văzu niște munți ce—i aminteau de spuma de săpun sau de niște nori așa cum sunt cei văzuți de pe Pământ, cu imense cristale strălucitoare pe margini. Nu departe de acești munți aducând a nori se vedea un munte uriaș în formă de piramidă sau de con. De la poalele lui spre ridicătura pe care stătea Știetot se întindea o potecă luminoasă și dreaptă ca o rază de soare.

„Dacă, părăsind racheta, au pornit undeva, atunci, fără îndoială că au luat—o pe potecă”, se gândi Știetot.

Ajungând la această concluzie, le dădu imediat ordin prin radiotelefon lui Cubuleț, Acuarelă, Telescop, Lentilă și inginerului Nit să ia echipamentele de cățărare pe munți și să vină în urma lui spre muntele în formă de piramidă.

Cubuleț, Acuarelă, Telescop, Lentilă și Nit își îmbrăcară într—o clipă costumele de cosmonaut. Fiecare își luă cu el un alpenștoc, își prinse la brâu un piolet și un colac de coardă din capron foarte rezistentă, iar Lentilă, pe lângă toate astea, își atarnă în spate telescopul de care nu se despărțea niciodată.

Ieșind din rachetă, Cubuleț, Acuarelă, Telescop și Lentilă porniră pe poteca lunară încercând să—l ajungă din urmă pe Știetot, care plecase înainte. În ceea ce—l privește pe Nit, când ieși din camera de decompresie, el făcu câteva sărituri dezordonate pe lângă rachetă ca și cum ar fi încercat să sară peste ea, după care sări pe potecă cu atâta repeziciune, încât din câteva salturi îl depăși pe Știetot. El știa foarte bine că pe Lună trebuie să—ți cruți forțele și să te miști cu măsură, deoarece aici greutatea corpului e de șase ori mai mică decât pe Pământ. Nit era însă un prichindel care nici pe Pământ nu putea sta o clipă locului. Văzându—se pe Lună, el simți dintr—odată dorința irezistibilă de a alerga, de a sări, de a face salturi și tumbe, de a zbura și, în general, de a face tot felul de nebunii. Acesta era probabil unul dintre efectele micșorării greutății asupra psihicului prichindeilor.

Văzându—l cum sare, Știetot înțelese că făcuse o greșeală luându—l pe Nit pe Lună. Îi dădu

imediat ordin să se întoarcă în rachetă, dar Nit nesocoti ordinul și continuă să facă tumbe.

—În cosmos nerespectarea disciplinei este de netolerat! mârâi nervos Știetot. Îți arăt eu ție, te închid în rachetă și n—ai decât să sari acolo până nu mai poți!

Tocmai atunci Știetot observă lângă potecă cizma cosmică pe care Gogoasă o aruncase din picior atunci când fugise din peșteră în rachetă. Știetot nu înțelese pe moment ce obiect este acesta, dar, ridicându—l, se convinge că e pur și simplu o cizmă de cosmonaut.



Văzând că Știetot a ridicat ceva, Cubuleț, Acuarelă, Telescop, Lentilă și Nit alergară imediat spre el.

—Prietenii, suntem pe calea cea bună! exclamă Știetot, arătându—le cizma. Obiectul găsit de noi demonstrează că Habarnam și Gogoasă au trecut pe—aici. Cizma nu putea să nimerească aici singură. Continuăm căutarea.

Atunci Nit îi smulse lui Știetot cizma, o înfipse în vârful alpenștocului, o ridică și fugi cu ea înainte, fluturând—o ca pe—un steag. Știetot se mulțumi să dea din cap văzând această nerozie.

În scurt timp călătorii ajunseră la peștera formată în coasta muntelui în formă de piramidă. Pătrunzând adânc în peșteră, ei găsiră grota cu țurțuri și hotărâră s—o cerceteze amănunțit. Se împrăștiară toți printre uriașii țurțuri de gheață care atârneau din tavan și, în scurt timp, Acuarelă reuși să găsească a doua cizmă cosmică a lui Gogoasă.

—A doua cizmă! strigă Acuarelă, fluturând cizma găsită. Știetot și ceilalți se grăbiră spre el.

—Cele două obiecte găsite sugerează faptul că imediat îl vom descoperi și pe posesorul acestor cizme, spuse Știetot. Înainte, prietenii!

Toți porniră mai departe și nu peste mult timp ajunseră la tunelul cu fund de gheață. Observând că fundul de gheață al tunelului era în pantă, Știetot le ceru să se lege cu coarda așa cum fac alpiniștii când escaladează ghețarii. Tocmai la timp. Abia își legară coarda de mijloc și porniră la drum, când Nit, care mergea înainte, alunecă pe gheață și, căzând pe spate, o luă la vale rostogolindu—se. Coarda se smuci imediat și îi trase după ea și pe ceilalți.

—Nu vă mișcați! Stați! strigă Știetot. înfige ți alpenștocurile în gheață!

Toți înfipseră vârfulurile de oțel în gheață. Asta îi ajuta să nu cadă. Trăgându—l de coardă pe Nit înspre el, Știetot ordonă ca acesta să fie legat în urma tuturor și să nu i se permită să meargă înainte.

Curând panta tunelului deveni atât de abruptă, încât Știetot se temu să continue coborârea.

—Mai departe nu putem coborî toți, spuse el. Trebuie să—l coborâm pe unul dintre noi pe coardă.

—Coborâți—mă pe mine, propuse Lentilă. Poate o să văd ceva prin telescop.

Cerându—le însoțitorilor săi să sape niște trepte în gheață, Știetot legă între ele corzile de capron și obținu o coardă lungă. Legă unul din capete de mijlocul lui Lentilă și îi ordonă acestuia să coboare cu grijă. Ceilalți cosmonauți stăteau pe treptele de gheață și dădeau încet drumul corzii, fiind foarte atenți să nu le scape din mâini.

Lentilă comunica cu cei rămași sus prin radiotelefon.



—Panta tunelului e tot mai abruptă! striga el. Pereții s—au depărtat... Coborârea devine aproape verticală... Văd în față o lumină... Coborârea a devenit verticală... Atârâ deasupra unei prăpăstii. Jos e ceață. Sunt nori... Văd ceva printre nori...

—Ce vezi? strigă Știetot, arzând de nerăbdare.

—Văd ceva, numai că nu știu ce, răspunse Lentilă. E ceva neclar. O să încerc să mă uit prin telescop.

O bună bucată de vreme nu dădu nici un semn de viață. În cele din urmă strigă:

—Pământ!... Ura! Văd pământ!... Văd un râu! Văd un câmp verde! Văd copaci! O pădure!

Apoi tăcu, dar peste câteva minute i se auzi din nou vocea:

—Ura! Văd case!... Văd o așezare! Ura!

—Ura—a—a! strigară Știetot și Telescop și după ei se luară și ceilalți prichindei.

De bucurie erau cât pe ce să—și sară în brațe unul altuia, dar nu puteau lăsa coarda din mâini. Lentilă strigă:

—Iar sunt nori deși!... Nu se mai vede nimic! E un fel de păclă!... Aici se face foarte cald! Ridicați—mă!

Știetot și prietenii săi îl traseră în sus pe Lentilă. În curând călătorii erau din nou împreună și porniră cu toții spre rachetă. Când ajunseră aici, Știetot organizează o consfătuire de urgență. Lentilă povestește că văzuse jos pământ necunoscut și o localitate. E posibil să fi fost un orașel lunar, dar putea fi și un sătuc. Lentilă nu putea spune cu exactitate, deoarece printre nori văzuse doar o parte din așezare.



—Oraș sau sat, asta nu are importanță, zise Știetot. Dacă există o localitate înseamnă că e locuită și, dacă e așa, trebuie neîntârziat să zburăm într—acolo. Putem zbura cu racheta CȘS. Cred că o să treacă ușor prin tunel.

—De trecut, o să treacă, fu de acord profesorul Telescop, dar cum o să ajungem cu racheta până la tunel? Deși aici greutatea e de șase ori mai mică decât pe Pământ, n—o s—o mișcăm din loc nici dacă ne înhălmăm la ea.

—Ai uitat de imponderabilitate, dragă prietene, zise Știetot zâmbind. Acum avem aparatul de imponderabilitate care e instalat în racheta HȘG.

—Ah, așa e! exclamă profesorul Telescop.

Cercelușa spuse că racheta HȘG este în stare perfectă, nu i s—a întâmplat nimic în timpul aselenizării, toată aparatura funcționează impecabil, în ceea ce privește aparatul de imponderabilitate, și el e în perfectă stare de funcționare.

Știetot ceru să fie adus aparatul și zise:

—Trebuie doar să—l pornim și în jurul rachetei, pe o rază de aproximativ treizeci de pași, va apărea

zona de imponderabilitate. Dacă vom lega de rachetă o coardă cu lungimea de cel puțin patruzeci de pași, vom putea să tragem ușor de capătul ei și racheta va zbura după noi ca un balonaș legat cu un șnur.

—Trebuie totuși verificat, zise Scrumbiuța. Pe Lună zona de imponderabilitate poate fi mult mai mare decât pe Pământ. Aici forța de gravitație e mai mică.

—Așa e! exclamă Telescop.

El făcu imediat niște calcule care arătară că le trebuia o coardă de trei ori mai lungă, adică una de circa o sută douăzeci de pași. Când începură să verifice practic toate acestea, se dovedi că și această cifră trebui mărită încă de două ori. La pornirea aparatului de imponderabilitate, forța de gravitație putea fi simțită numai dacă te aflai la o distanță de aproximativ două sute patruzeci de pași față de rachetă.

În sfârșit, verificarea practică a calculelor se încheie. De rachetă fu legată o coardă lungă de capron, iar Știetot dori s—o remorcheze personal până la peșteră. Luând în mână capătul corzii și îndepărtându—se de rachetă la două sute patruzeci de pași, el ordonă prin radiotelefon să se cupleze aparatul de imponderabilitate. Cercelușa îl cuplă imediat. Pierzându—și greutatea, racheta se desprinsese ușor de pe suprafața Lunii și se ridică în aer.

După cum se știe, când își pierde greutatea, toate obiectele se ridică de obicei (desigur, dacă nu sunt fixate). Însă când se află sub acțiunea forței de gravitație, orice obiect se comprimă sau se turtește măcar puțin. Imediat ce își pierde greutatea, se destinde, se îndreaptă și astfel se desprinde ca un arc de suprafața pe care a stat.

Observând că racheta s—a ridicat la o înălțime suficientă, Știetot trase încetișor de coardă și porni fără grabă pe poteca lunară. Racheta luă o poziție orizontală și pluti ascultătoare pe suprafața Lunii. E adevărat, mai cobora din când în când, dar imediat ce atinge suprafața Lunii, se ridica iar.

Prichindeii aflați în rachetă priveau prin hublouri. Toți se bucurau văzând cum Știetot trage imensa rachetă de coardă fără să facă nici cel mai mic efort.

Dar se bucurară prea repede. Știetot era deja aproape de peșteră și credea că își îndeplinise sarcina, dar în acel moment racheta se lăsă din nou în jos. De această dată, Știetot văzu că ea nu se mai desprinde de suprafața Lunii și simți că—i e greu s—o tragă, iar după câțiva pași, nici nu mai putu s—o miște din loc. Când se convinse că eforturile lui sunt zadarnice, Știetot își zise că prichindeii rămași în rachetă s—au gândit să—i facă o glumă proastă și strigă supărat:

—Hei! Vă arde de glume? De ce ați oprit aparatul de imponderabilitate?

—Aparatul funcționează. Nimănui nu—i arde de glume, răspunse Cercelușa prin radiotelefon.

—Vreau să verific eu însumi.

Știetot se întoarse repede în rachetă și începu să verifice aparatul de imponderabilitate, dar, oricât l—ar fi cuplat și decuplat, imponderabilitatea nu apărea.

—Ce s—a întâmplat aici? făcu îngândurat Știetot. Din două — una: sau energia degajată de lunită s—a consumat...

—Sau ce? întrebă nerăbdător Telescop.

—Sau ce? Sau ce? repetară prichindeii îngrămădiți înjur.

În loc să răspundă, Știetot apucă aparatul și, ieșind din rachetă, fugi înapoi, adică în direcția unde staționase racheta înainte.

—Oprți—l! Probabil că a luat—o raza de supărare! începu să strige Scrumbiuța.

Inginerul Nit și, după el, Telescop săriră din rachetă și alergară să—l prindă pe Știetot.

La distanță de vreo sută de pași de rachetă, Știetot se opri și porni aparatul de imponderabilitate. Simți imediat că apare imponderabilitatea și în acea clipă observă cum Nit și Telescop, care alergau spre el, se desprind de suprafața Lunii și țâșnesc în sus. Văzând fantastica săritură, Știetot opri aparatul de imponderabilitate și, în consecință, Nit și Telescop căpătară din nou greutate și căzură lați pe suprafața Lunii. Dacă asta s—ar fi întâmplat pe Pământ, fără îndoială că amândoi s—ar fi ales cu oase rupte, dar, cum aici forța de gravitație era mai mică, scăpară, cum se spune, numai cu o simplă sprietură.

Văzându—i pe Nit și Telescop că sar în picioare ca și cum nu s—ar fi întâmplat nimic, Știetot făcu cale întoarsă. Toți prichindeii coborâră din rachetă, așteptând să audă ce le va spune Știetot. Dar el nu le spuse nimic. Trecând în goană pe lângă rachetă, el alergă spre muntele în formă de piramidă și porni

aparatul de imponderabilitate. De această dată imponderabilitatea nu apără.

—Ce se întâmplă, Știetot? întrebare prichindeii, alergând spre el. Cum îți explici asta?

—Ce—i de explicat aici? dădu din mâini Știetot. Ați văzut și singuri că acolo, departe, apare imponderabilitatea. Înseamnă că energia degajată de lunită nu s—a consumat. Aici, în apropierea muntelui, imponderabilitatea dispare. Înseamnă că în apropiere se află o substanță care absoarbe energia degajată de lunită și împiedică apariția imponderabilității.

Fără să—l asculte până la capăt pe Știetot, profesorul Telescop sări la el și începu să—l îmbrățișeze.

—Fără îndoială că asta se întâmplă, dragul meu prieten! strigă el. Sunteți un mare savant! Aveți onoarea de a fi descoperit nu numai lunită, ci și antilunita, după cum propun să fie numită această nouă substanță.

—Totuși această nouă substanță încă nu e descoperită, replică Știetot.

—E descoperită, dragul meu, e descoperită! țipă Telescop. Ați descoperit antilunita, ca să zic așa, teoretic. Ne mai rămâne să demonstrăm și practic că ea există. Așa s—au făcut multe descoperiri în știință. Teoria luminează întotdeauna drumul practicii. Fără asta ea nu ar valora nimic!

—Și unde să fie oare această antilunită? întrebă Cubuleț. Unde s—o căutăm?

—Poate să fie undeva sub noi, în interiorul Lunii sau în interiorul acestui munte. Nu întâmplător imponderabilitatea dispare în apropierea muntelui, spuse Știetot.

—Atunci trebuie s—o căutăm! strigă Nit. Trebuie să luăm mai repede lopețile și să începem să săpăm. La ce să mai așteptăm?

—Din păcate, trebuie să vă tai elanul, făcu Scrumbiuța. Spuneți—mi. vă rog, ce—i cu graba asta? Ce vă veni dintr—odată să săpați?

—Păi ca să găsim antilunita, se—nțelege, spuse Nit.

—La ce ne trebuie antilunita?

—Cum „la ce”? Ca să distrugem imponderabilitatea.

—Noi, dragule, nu trebuie să distrugem imponderabilitatea, ci, dimpotrivă, s—o creăm, zise Scrumbiuța. Fără imponderabilitate nu vom reuși să mișcăm racheta din loc și nu vom putea zbura în căutarea lui Habarnam și a lui Gogoasă.

—Habarnam și Gogoasă vor trebui să mai aștepte puțin, răspunse profesorul Telescop. Deși încă nu știm ce folos putem avea de pe urma antilunitei, suntem însă datori să descoperim această substanță extraordinară. Trebuie să acționăm în primul rând în interesul științei. Știința cere sacrificii.

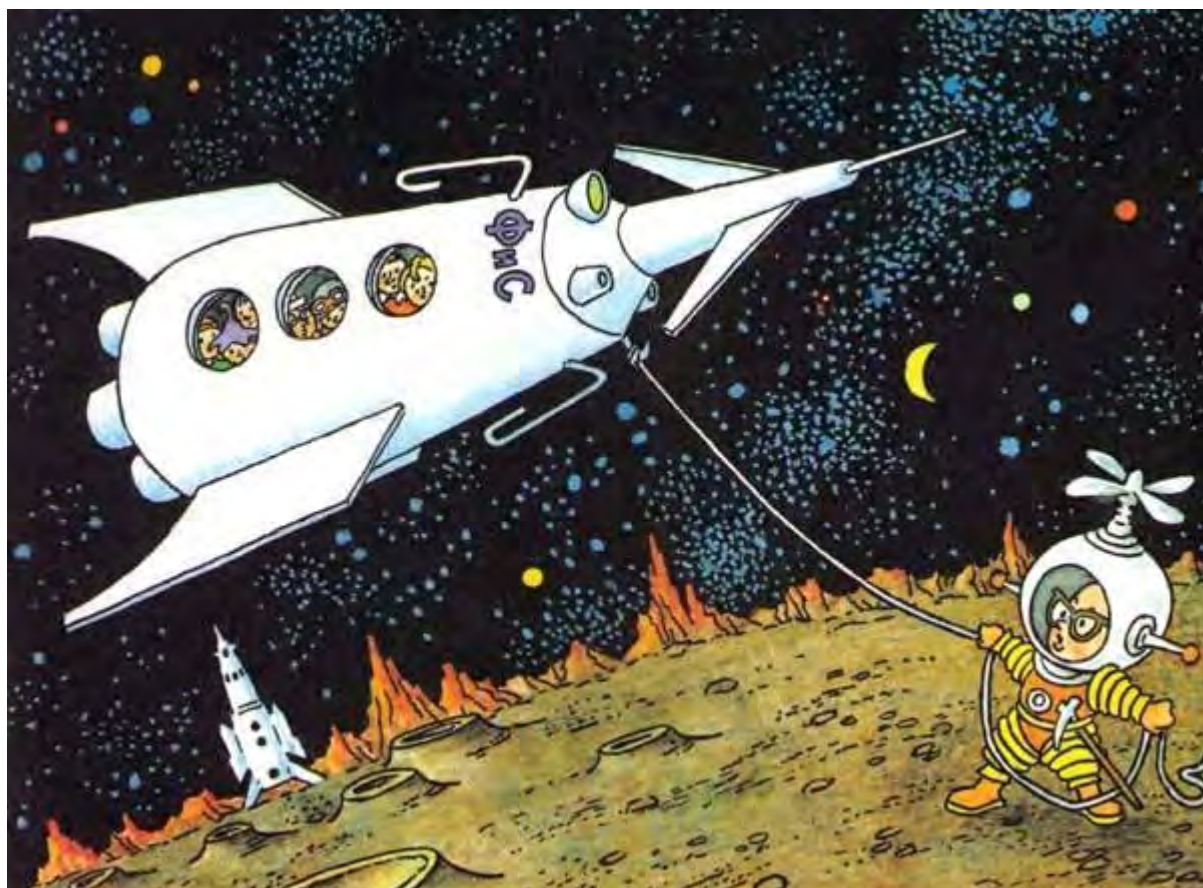
—Ce fel de sacrificii? se amestecă în discuție Cercelușa. Credeți că trebuie să—l sacrificăm pe Habarnam în numele științei?... Așa ceva nu se va întâmpla! Mergem întâi în căutarea prietenilor noștri dispăruți, iar apoi puteți să vă căutați antilunita.

—Uitați—vă la ea! strigă Telescop, arătând cu degetul spre Cercelușa. Antilunita este în aceeași măsură și a dumneavoastră, nu doar a mea. E nepolíticos să vorbiți așa!

—Nepolíticos e să arăți spre altul cu degetul! spuse Cercelușa. Nu se știe unde s—ar fi ajuns cu această discuție, dacă nu s—ar fi amestecat doctorul Pilulă.

—Prietenii! zise el. E trecut de vremea prânzului, unde mai pui că am sărit și peste cină. Protestez categoric împotriva unei asemenea încălcări a regulilor. Pe Lună, la fel ca și pe Pământ, trebuie respectat un program riguros, întrucât alimentația neregulată și lipsa odihnei duc la tot soiul de boli, lucru ce nu e de dorit în condiții cosmice. E timpul să terminăm cu dezordinea, nepăsarea, indisciplina și inconstiența! Acum toți, fără discuții, mergem să cinăm, iar apoi să dormim... Asta v—o spun eu, doctorul Pilulă, și dacă așa am spus, așa va fi, cum am spus eu!

—Corect! aprobă Știetot. încetați imediat orice discuții! Pe Lună disciplina este înainte de toate! Vă rog acum să vă așezați în rând. Mai rejeor! Rejeor! Și tu, Pilulă, intră în rând... Așa! Sunteți gata? Iar acum înainte—marș în rachetă, la masă!



CAPITOLUL XXX. ÎNCEPE LUPTA



Astfel se încheie prima zi pe care Știetot și prietenii lui o petrecură pe Lună. Fiecare cititor își dă seama, probabil, că prin cuvântul „zi” nu se înțelege ziua lunară, care, după cum s—a demonstrat științific, durează cam de paisprezece ori mai mult decât cele douăzeci și patru de ore pământene, ci se înțelege ziua noastră de pe Pământ, care durează, așa cum știm, doar aproximativ douăsprezece ore.

După ce cosmonauții luară cina, părăsiră racheta CȘS și se mutară în racheta HȘG. Doctorul Pilulă spuse că în racheta HȘG condițiile de trai sunt mai bune, întrucât acolo fiecare poate dormi într—o cabină separată, în vreme ce în racheta CȘS trebuie să se îngheșue toată lumea într—o singură cabină cu douăsprezece locuri. E adevărat că doctorului Pilulă i—ar fi fost mai comod să urmărească orice încălcare a regulilor dacă s—ar fi aflat cu toții într—o singură cabină, dar, pentru binele tuturor, el se hotărî să renunțe la confortul personal.

—Nu uitați însă, amenință el, că mă voi trezi din când în când și—mi voi face rondul de noapte. N—o să—mi scape nici un fel de încălcare a regulilor, să știți asta! V—o spun eu, doctorul Pilulă și, după cum știți deja, doctorului Pilulă nu—i place să arunce vorbe în vânt!

Cu acest avertisment, doctorul Pilulă se duse în cabina lui și adormi atât de adânc, încât în cele opt ore destinate somnului nu se trezi nici măcar o dată.

Auzind sforăitul puternic care venea din cabina lui Pilulă, toți prichindeii coborâră din paturile lor și fiecare se apucă de treabă. Acuarelă începu să picteze peisaje lunare. Aștepta de mult să—și scoată costumul de cosmonaut și să redea în culori tot ce avea norocul să vadă pe Lună.

Guslă luă flautul și începu să cânte niște melodii ciudate care i se învălmășeau în cap. Simțind că melodiile îi scapă și nu le poate prinde, el luă o foaie de hârtie, scrise deasupra „Simfonia cosmică” și începu să aștearnă note muzicale. Sufla ce sufla la flaut și începea să scrie, apoi iar sufla, și iar scria.

Ar fi pățit—o el, dacă Pilulă s—ar fi trezit și ar fi auzit toate aceste melodii.

Gândindu—se puțin, arhitectul Cubuleț începu să lucreze la un proiect de amenajare a peșterii lunare ca spațiu de locuit. Conform acestui proiect, intrarea în peșteră urma să fie acoperită de un perete etanș cu o ușă care se închidea ermetic și prin care se intra într—o cameră de decompresie, apoi peștera se umplea cu aer. Pereții și tavanul peșterii urmau să fie placați cu granit sau cu o altă piatră frumoasă. Aproape de peșteră, pe suprafața lunară se montau baterii solare care urmau să producă energia necesară pentru iluminatul și încălzirea încăperii. Interiorul peșterii urma să fie reamenajat treptat: urmau să apară camere, coridoare, săli, subsoluri, lifturi, cabine de telefon, hambare, depozite, laboratoare foto, institute de cercetare științifică, ba chiar o cale ferată sublunară care să facă legătura cu alte peșteri. Proiectul se completa repede cu noi și noi detalii.

Șurubel și Piuliță începură să se gândească cum să aducă racheta în peșteră și s—o lanseze în interiorul Lunii. După o îndelungată analiză, ei se gândiră să—i adauge rachetei o coadă și niște roți pentru ca aceasta să se poată deplasa liber pe suprafața Lunii, precum un proiectil cu reacție pe roți. Singurul lucru căruia nu—i dădeau de capăt era de unde să facă rost de roți pe Lună.

Inginerul Nit, extenuat de atâtea salturi făcute pe Lună în costumul de cosmonaut, nu se apucă de nici un fel de proiecte, hotărând în schimb să clarifice ce avantaje are un prichindel pământean obișnuit aflat pe Lună și ce dezavantaje are. Analizând totul cum se cuvine și făcând un calcul exact, Nit ajunse

la concluzia că, pe Lună, cosmonautul are douăzeci și patru de avantaje și două sute cincizeci și șase de dezavantaje dintre cele mai felurite.



În acest timp Știetot și profesorul Telescop rezolvau o altă problemă, și anume: ce proprietăți trebuie să aibă antilunita nouă descoperită. Pornind de la faptul că această substanță are, în mod evident, proprietăți opuse celor pe care le are lunita, ei ajunseră la concluzia că antilunita este mai curând transparentă decât opacă, e mai degrabă violet sau albastră decât gălbuie, verzuie sau gri—maroniu—zmeurie; conductibilitatea termică este mai degrabă proastă decât bună, conductibilitatea electrică este mai degrabă bună decât proastă. Greutatea ei specifică e mai degrabă mică decât mare, temperatura de topire e mai degrabă scăzută decât ridicată și se găsește în interiorul Lunii mai degrabă la suprafață decât la mare adâncime. Dintre mineralele cu care se poate compara antilunita poate fi amintită înainte de toate lunita, întrucât zăcămintele de lunită pură, interacționând cu forțele magnetice cosmice, ar putea crea starea de imponderabilitate, ceea ce ar distruge stabilitatea straturilor superioare ale Lunii, fapt care în realitate mai degrabă nu se observă decât se observă.

Atât Cercelușa, cât și Scrumbiuța erau serios preocupate cu ce trebuie să facă pentru ca aparatul de imponderabilitate să înceapă să funcționeze în noile condiții. Analizând problema din toate punctele de vedere, ele ajunseră la concluzia că forța de reacție a antilunitei poate fi învinsă numai prin mărirea dimensiunilor aparatului de imponderabilitate, iar pentru asta trebuie găsit un cristal de lunită suficient de mare și un magnet suficient de puternic.

A doua zi, Știetot și prietenii lui reușiră să dezgroape din adâncul peșterii lunare zăcămintele masive

de lunită. Aspectul lor, după cum presupusese profesorul Telescop, indica faptul că în straturile superioare ale Lunii acest mineral nu e deloc o raritate. Alegând cel mai mare cristal de lunită și luând unul dintre cei mai puternici magneți care fuseseră aduși pe Lună cu racheta, prichindeii încercară să construiască un nou aparat de imponderabilitate fără să iasă din peșteră. După cum se așteptau Cerceļuș și Scrumbiuța, imponderabilitatea apără imediat ce apropiară cristalul și magnetul la distanța necesară.

Prichindeii participanți la experiment se desprinseră imediat de fundul peșterii și se înălțară spre tavan. Plutind pe sub el în cele mai diferite poziții, ei încercară în fel și chip să coboare, dar toate încercările lor fură zadarnice. Îmbrăcați cu masivele costume de cosmonauți, ei nu putură să—și controleze mișcările corpului și să folosească forța de reacție pentru deplasarea în spațiu.

Rămaseră toți nedumeriți când văzură că asupra lui Știetot și a profesorului Telescop, din cauze necunoscute, nu acționează imponderabilitatea, iar ei continuă să lucreze jos ca și cum nimic nu s—ar fi întâmplat. Ei mutau aparatul de imponderabilitate din loc în loc, plecau de lângă el în cele mai îndepărtate colțuri ale peșterii ca să verifice cu ajutorul cântarului cu arcuri modificarea forței de atracție în diferite locuri. Prichindeii îi întrebau pe Știetot și pe Telescop de ce asupra lor nu acționează imponderabilitatea, dar ei nu făcură decât să râdă încetșor ca și cum nu auzeau întrebările. După ce se distrară suficient, ei recunoscură că găsiseră antilunita care le permite să—și păstreze greutatea.

Oprind aparatul de imponderabilitate, fapt ce le permise prichindeilor să coboare imediat, Știetot scoase din rucsacul său câteva pietre micuțe. Toată lumea începu să le privească cu interes. Pietrele erau tari și rezistente, semănând cu cremenea, dar, spre deosebire de aceasta, nu erau de culoare gri—închis, ci violet—aprins și în plus aveau o energie care făcea ca ele să se atragă una pe cealaltă la fel cum se atrag obiectele electrizate sau bucățile de fier magnetizate.

Știetot spuse că le—a fost foarte greu să taie pietricelele din bucata imensă găsită în adâncul peșterii, deoarece antilunita este extrem de dură.

—Cum se explică acțiunea antilunitei? De ce permite păstrarea greutateii? Începură să întrebe prichindeii.

—Trebuie să avem în vedere că în condiții de imponderabilitate energia degajată de antilunita creează o zonă în care acțiunea imponderabilității nu se manifestă. E suficient să aveți la voi o bucățică de antilunita pentru ca înjur să se formeze o astfel de zonă și gata cu imponderabilitatea. Priviți. Vom face un experiment.

Știetot le împărți prichindeilor bucățele de antilunită și porni aparatul de imponderabilitate. Toți prichindeii rămaseră pe loc, așa că nimeni nu mai simți acțiunea imponderabilității, în afară de Știetot, care, rămas fără nici o pietricică, se înălță neajutorat în spațiul vid al peșterii.



—Iată! strigă Știetot. Pe fiecare dintre voi antilunita îl protejează de acțiunea imponderabilității. Dacă mă voi apropia însă de unul dintre voi, după toate probabilitățile, voi intra în zona de ponderabilitate și

voi simți gravitația.

Controlându—și cu precizie mișcările, Știetot dădu din mâini și se apropie în zbor de Pilulă, care era în apropiere. Când ajunse lângă el, simți imediat cum forța de gravitație îl trage parcă în jos de picioare.

—Priviți! strigă el. La fel ca voi toți, acum stau ferm pe picioare. Dacă încerc însă să mă îndepărtez de Pilulă...

Știetot făcu un pas într—o parte și, ieșind din zona de ponderabilitate din jurul lui Pilulă, zbură imediat sub tavanul peșterii.

Știetot și prietenii săi își petrecură restul zilei făcând provizii de lunită și de antilunită. O parte din aceste provizii o lăsară în peșteră, o altă parte o încărcară în racheta CȘS. În aceeași rachetă duseră și semințele plantelor păstrate în racheta HȘG.

În dimineața următoare, se decise lansarea rachetei CȘS în interiorul Lunii. În noile condiții acest lucru nu mai era greu de făcut. Instalând la bordul rachetei aparatul de imponderabilitate și protejându—se cu ajutorul antilunitei de acțiunea imponderabilității, cosmonauții aduseră ușor racheta în grota cu țurțuri, iar de—acolo în tunelul de gheață ce pătrundea în adâncul Lunii. Acolo racheta fu instalată pe suprafața de gheață înclinată a tunelului. Fiecare își ocupă locul în rachetă și coborârea începu.

Primul lucru pe care—l făcu Știetot fu să pornească proiectorul principal, situat în partea din față a rachetei, după care decupla aparatul de imponderabilitate. Sub acțiunea propriei greutatei racheta alunecă pe suprafața de gheață a tunelului, luminând drumul înainte. Fără să aștepte ca racheta să atingă o viteză prea mare, Știetot cuplă din nou aparatul de imponderabilitate. Pierzându—și greutatea, racheta continuă să coboare din inerție. Deoarece se atingea de pereții tunelului, frecându—se de ei, ea își încetinea treptat viteza și atunci Știetot decupla iar aparatul de imponderabilitate.

Sub acțiunea forței de gravitație apărute, racheta își accelera din nou mersul.

Treptat, panta tunelului se făcu tot mai abruptă. În curând racheta nu mai aluneca, ci zbura pur și simplu în prăpastie, intrând tot mai adânc în învelișul Lunii. În cele din urmă, învelișul lunar se termină, iar racheta ieși din prăpastie și ajunse în spațiu. Știetot se uită la ceas și notă în jurnalul de bord ora, minutul și secunda ieșirii din tunel, după care opri proiectorul. În jur era deja lumină. Jos totul era acoperit cu o perdea deasă de nori; trecând prin ea, cosmonauții văzură pământul cu câmpiile și dealurile înverzite, brăzdate în toate direcțiile de drumuri drepte, și panglica sinuoasă a unui râu ce se întindea de la un capăt la altul al pământului.

Lentilă, cu ochiul lipit de telescopul său, anunță că vede un oraș la orizont. Acesta însă nu era Zdrobilonul în care nimerise Habarnam, ci era un alt oraș lunar — Fantomas.

Deși Știetot și prietenii săi pătrunseseră în interiorul Lunii prin aceeași deschizătură ca Habarnam și Gogoasă, totuși, din cauză că nucleul intern al Lunii se învârtea neconținut, ei ajunseră într—un alt loc.

Pornind mecanismul de manevră, Știetot aduse racheta în poziție orizontală, după care activă motorul principal și se îndreptă spre orașul ce se zărea în depărtare.

Peste câteva minute racheta se rotea deasupra Fantomasului. Știetot, care nu părăsi nici o secundă pupitrul de comandă, se uita din când în când printr—un binoclu mare în formă de prismă prin care vedea nu numai casele, ci și mașinile, tramvaiele, autobuzele, ba chiar și pietonii. E adevărat că toți păreau neobișnuit de mici: fiecare prichindel era cât un grăuncior de mac. Știetot avea însă o vedere foarte bună și putea să vadă de sus cum prichindeii ies din case, își înalță căpșoarele și le fac prietenește cu mânuțele.

—Ei văd racheta noastră! strigă bucuros Știetot. Ne salută!

În curând prichindeii ieșiți din case umplură trotuarele și străzile. Lui Știetot îi veni mai greu să distingă pe cineva anume în mulțimea aceea și i se păru că toată strada freamătă, clocotește, vuieste.

—Nu pot să—mi dau seama ce fac acolo! strigă el fără să se dezlipească de binoclu.

—Pare că se bat! răspunse Lentilă.

Prin telescopul său care mărea mult mai bine, Lentilă văzu cum pe stradă apăruseră trupe de poliție cu căști de metal strălucitoare. Polițiștii îi împingeau pe prichindeii de pe străzi și îi goneau înapoi în case lovindu—i cu bastoanele.

—Da, da! confirmă Lentilă agitat. Se pare că unii dintre ei îi lovesc pe ceilalți.

Știetot manevră racheta să coboare lin și Lentilă văzu pe acoperișurile caselor polițiști înarmați cu puști. La început se gândi că aceștia au în mâini bastoane, dar în curând își dădu seama că din aceste „bastoane” ies fulgere de lumină și rotocoale albe de fum.



—Au arme! țipă el, ghicind despre ce—i vorba. Trag în cineva!

—„În cineva”! râse ironic Știetot. În noi trag!

Chiar atunci unul dintre polițiști reuși să nimerească racheta. Se auzi o bubuitură. Racheta se cutremură și, pierzându—și direcția, începu să se rotească prin aer. Glonțul nu putuse străpunge învelișul rezistent din oțel, dar cum racheta se afla în stare de imponderabilitate, zguduitura se resimți foarte tare. Din cauza schimbării bruște a direcției, cosmonauții căzură unii peste alții într—o învălmășeală de nedescris.

Știetot își reveni primul și, sărind la pupitrul de comandă, porni mecanismul de manevră. Reuși să oprească repede mișcarea de rotație a rachetei și să—i stabilizeze zborul. După ce se convinse că jos se trage în continuare, mări urgent viteza și scoase racheta din zona împușcăturilor.

Pentru astronomii lunari, apariția navetei cosmice deasupra orașului Fantomas nu era o surpriză. Ei notaseră cu precizie, la momentul potrivit, locul în care avea să aselenizeze racheta.

Din acel moment zeci de telescoape gravitonale amplasate în diferite orașe lunare urmăreau acest punct de pe bolta cerească lunară. Îndată ce domnul Caracatiță aflase că naveta spațială a aselenizat, dăduse imediat ordin să se mărească efectivele poliției în acele orașe în apropierea cărora puteau să apară cosmonauții. Ca efect al măsurilor luate, poliția din Fantomas nu se făcuse de râs, cum se spune, și era pe poziții când naveta spațială se ivise deasupra orașului. Lăsând orașul în urmă, Știetot începu să caute un loc bun pentru aselenizare. Vedea de sus câmpurile cultivate care aveau forma unor mici pătrate și casele minuscule ale locuitorilor de la sate cufundate în verdeața livezilor. Apoi naveta cosmică zbură pe deasupra unei păduri.

Imediat ce pădurea se termină, Știetot descoperi la marginea ei, printre dealuri, o poieniță foarte potrivită pentru aselenizare.

—Iată un loc bun pentru aselenizare, zise el. Aici nu locuiește nimeni și nu vom deranja pe nimeni.

Făcând un cerc deasupra poienii și reducând viteza cu ajutorul motorului de frânare, Știetot întoarse racheta cu coada în jos și începu coborârea. Imediat ce naveta cosmică atinse solul tare, Știetot decupla aparatul de imponderabilitate. Racheta se opri cu partea din spate pe sol și rămase în poziție verticală.

Aselenizarea fu efectuată cu succes.

Cosmonauții ieșiră din cabină unul după altul și, luându—se de mână, strigară de trei ori „ura!”. Erau încântați ca, după o întrerupere atât de lungă, să fie din nou la aer curat, fără costumele de cosmonauți. Picioarele li se afundau în iarba verde plină de flori. Erau uimiți că și iarba, și florile erau uluitor de mici și nu semănau deloc cu cele cu care erau ei obișnuiți pe îndepărtatul Pământ. Ca să privească o floare, trebuiau să se aplece sau să se ghemuiască. Treaba asta îi distra grozav.

Uitându—se în jur, prichindeii observară că și copacii din pădure erau extrem de mici. Nici un copac nu era mai înalt decât o mătură. Cu excepția faptului că erau mici, copacii nu se deosebeau cu nimic de copacii noștri, de pe Pământ. Tocmai asta era lucrul cel mai uimitor. Imaginați—vă un stejar

lunar. Este la fel de rămuos ca al nostru, are același trunchi crăpat și zbârcit, cu aceleași crengi noduroase, cu frunze de aceeași formă, numai că foarte mici; pe el cresc ghinde la fel de mici. Închipuți—vă că un astfel de stejărel crește în camera voastră pe geam, într—un ghiveci, în locul unei plante de apartament și veți înțelege cum arată stejarul lunar, în pădurea lunară, tot miniaturali erau și mestecenii, și pinii, și sălciile plângătoare și toți ceilalți copaci.

Firește, pentru prichindeii noștri, care și ei erau cât un deget de mici, și acești copaci păreau mari, dar, pentru că pe Pământ erau obișnuiți cu copacii de dimensiuni normale, copăceii lunari li se părură caraghioși, deși erau foarte drăgălași. Toți alergau prin pădure râzând tare și strigând:

—Priviți, priviți, un mestecăn!

—Ia uite și—un pin! Priviți, un pin! Ce ace are pe el! Să mori de râs! Ha—ha—ha!

Șurubel găsi sub un plop de munte o ciupercuță cu pălărioară roșie. Se uită îndelung la ea fără să—și dea seama ce ține în mână, ghici în cele din urmă și începu să râdă în hohote:

—Fraților, o ciupercă! strigă el. Asta da, ciupercă! Nu—i invidiez pe lunaticii ăștia dacă au pe—aici asemenea ciuperci.

Știetot spuse:

—Aflați, fraților, că dacă toate plantele de pe Lună sunt atât de mici, atunci semințele pe care le—am adus de pe Pământ li se vor părea lunaticilor o achiziție foarte valoroasă.

—Cred și eu! făcu doctorul Pilulă. Trebuie să ne spună „mulțumesc” pentru ele.

—Deocamdată nu ne spun „mulțumesc”, ci trag în noi cu armele! mârâi Piuliță.

—Nu—i nimic, o să le explicăm și n—o să mai tragă, spuse Scrumbiuța. După prânz, Știetot ceru ca în jurul rachetei să se bată câțiva țărushi și să se lege racheta de ei.

—Locul ne e total necunoscut, spuse el. Probabil că aici bat vânturi puternice. Ne—ar putea răsturna racheta.

—După cum văd eu, aici nu pot fi vânturi puternice, replică Nit Suntem protejați din toate părțile de dealuri, ne aflăm într—o depresiune.

—Nu strică totuși să fim precauți, răspunse Știetot. Poate aici se produc cutremure de pământ sau, mai bine zis, de lună.

Imediat ce ordinul dat de el fu îndeplinit, Știetot ceru ca nu departe de rachetă să fie instalat un seismograf pentru înregistrarea cutremurelor de lună, un gravimetru pentru măsurarea forței de gravitație, un magnetometru pentru măsurarea forțelor magnetice, un termohidrometru pentru înregistrarea temperaturii și a umidității aerului, un anemometru pentru măsurarea vitezei și a direcției de deplasare a vântului precum și un fotometru, un barometru, un pluviometru și alte aparate meteorologice.

Tăind câțiva copaci, prichindeii făcură suporturi pentru toate aparatele, iar pentru anemometru construiă un foișor. Lucrările erau în plină desfășurare, iar doctorul Pilulă se pregătea deja să—și scoată microscopul ca să studieze microuniversul de pe Lună și să descopere microbii patogeni, când Acuarelă observă pe vârful unui deal un detașament de prichindei în uniforme albastre și cu căști strălucitoare de metal pe cap.

În urma detașamentului venea o mașină în care era instalată o cameră mare de televiziune, lângă care stătea un operator TV.

—Hopa — lunaticii! începu să strige Acuarelă, arătând cu mâna i în direcția polițiștilor.

—Ia priviți, polițiștii ne—au descoperit deja! se miră Știetot. Nu—i nimic, poate e mai bine așa. Acum vom putea sta de vorbă cu ei și vom încerca să aflăm ceva despre Habarnam și Gogoasă.

Chiar atunci comandantul forțelor de poliție Bârnă își duse mâinile pâlnie la gură și strigă de departe:

—Hei! Ce naiba căutați aici? Cărați—vă naibii de—aici! Să n—aud vorbă!

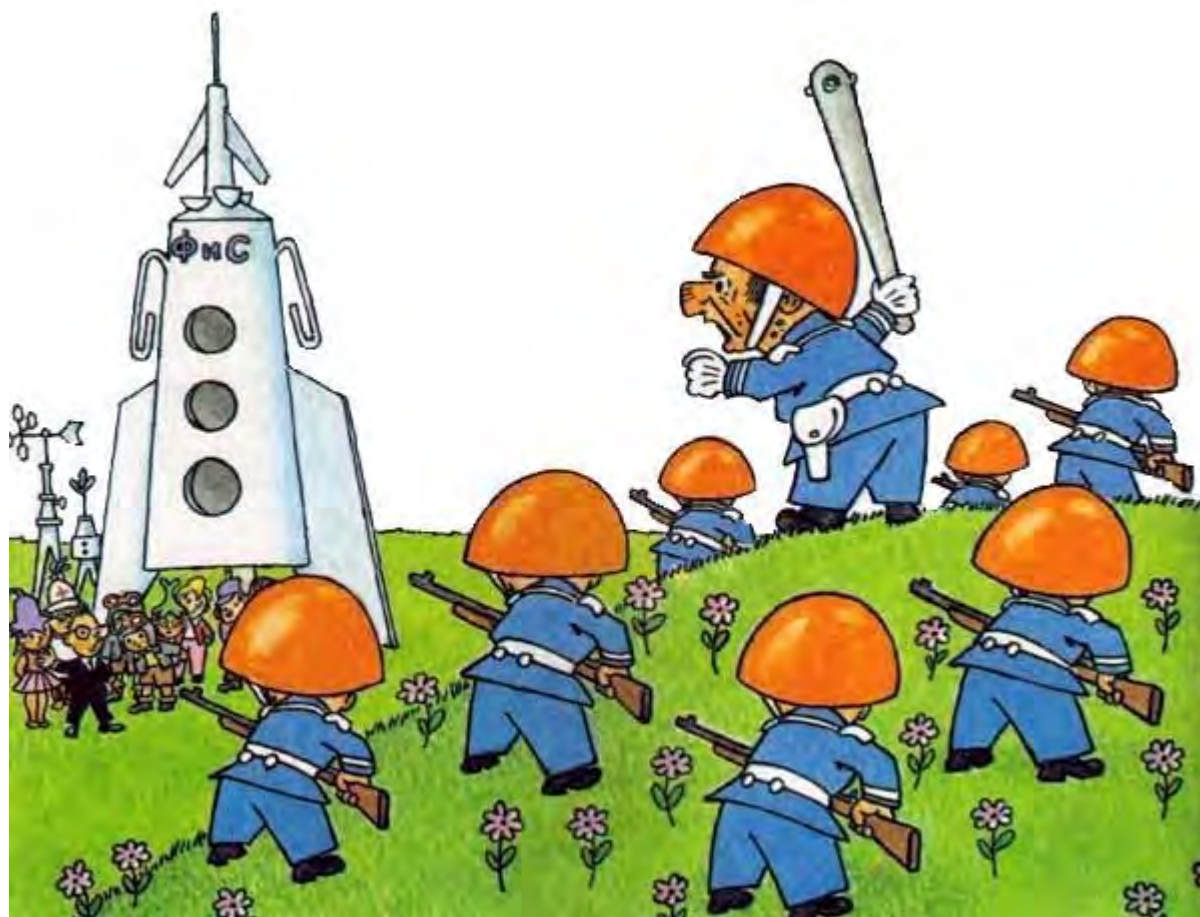
—Trebuie să—i găsim pe Habarnam și pe Gogoasă! le răspunse strigând Știetot.

—Tembelii voștri de Habarnam și Gogoasă nu—s aici! strigă Bârnă.

—Ajutați—ne să—i găsim, iar noi o să vă dăm semințe de plante care cresc pe Pământ, propuse Știetot.

—Zburați cu semințele voastre idioate cât mai departe de—aici! urlă Bârnă cu toată puterea.

—Fără Habarnam și Gogoasă n—o să zburăm nicăieri! răspunse Știetot.



—Dacă nu vă cărați acum de—aici cu racheta voastră cu tot, o să dau ordin să se tragă! strigă Bârnă ieșindu—și din fire. Număr până la trei! Cărați—vă de—aici — unu!... Cărați—vă de—aici — doi!...

Văzând că polițiștii și—au pus armele la ochi, Știetot le comandă prichindeilor:

—Urgent, toată lumea în rachetă! Cercelușa și Scrumbiuța, înainte!

Lăsându—le înainte pe Cercelușa și Scrumbiuța, prichindeii urcară unul după altul în rachetă.

—...Cărați—vă de—aici — trei! strigă între timp Bârnă și flutură bastonul.

Se auziră împușcături. În jur șuierară gloanțele. Nit, care, de obicei, era în fața tuturor, rămase acum în urmă și simți dintr—odată ceva care—i arse mâna puțin mai sus de cot. Știetot, hotărât să urce ultimul în rachetă, văzu cum fața lui Nit se schimonosește de durere, iar pe mâneca albă a cămășii îi apare o pată de sânge care se tot întinde. Apucându—l pe Nit de braț, Știetot îl târî în cabină și, fără a pierde nici o secundă, trânti ușa după el.

Doctorul Pilulă văzu rana lui Nit și se repezi la el cu trusa de prim ajutor. Cercetând rana și stabilind că glonțul i—a străpuns brațul fără să atingă osul, Pilulă opri repede hemoragia și aplică un bandaj pe rană. Nit suportă cu răbdare durerea.

Auzind răpăitul gloanțelor în învelișul de oțel al rachetei, Știetot se uită prin hublou. Polițiștii continuau să tragă haotic.

Când se lămură că gloanțele nu afectează racheta, Bârnă flutură din nou bastonul și strigă:

—Înainte!

Fără a înceta să tragă, polițiștii alergară înainte. Apropiindu—se de rachetă, se năpustiră cu furie asupra aparatelor instalate înjur și începură să le distrugă: sparseră barometrul, făcură bucăți seismograful, ciuntiră cu gloanțele pluviometrul, iar la sfârșit, urcară în foișor ca să spargă anemometrul.

—Ce—i cu barbaria asta? spumega de mânie Știetot. Așteptați numai puțin, vă arăt eu vouă!

Spunând asta, el cuplă aparatul de imponderabilitate. Polițiștii, care nu se așteptau la o ripostă, simțiră în clipă aia că pământul le fuge de sub picioare. Nefiind în stare să înțeleagă ce se întâmplă, ei se învârtău neajutorați prin aer dând haotic din mâini, zvârlind din picioare și răsucindu—se în fel și chip. Mișcările lor erau dezordonate. Când se ciocneau unul de altul, zburau în toate direcțiile, se înălțau în aer, cădeau pe jos, dar, când atingeau pământul, săreau în sus imediat de parc—ar fi fost

niște mingi de cauciuc.

Mașina cu care a venit operatorul TV se ridică și ea în aer. Operatorul zbură din ea și făcu niște tumbe prin aer cu mâinile înțepenite pe camera de filmat.

Tocmai atunci, în ajutorul primului detașament sosi un al doilea detașament de polițiști. Ei goneau la bordul a patru camioane, în fiecare dintre ele aflându—se câte douăzeci și cinci de polițiști. Imediat ce camioanele ajunseră în zona de imponderabilitate, se desprinseră de la pământ și plutiră prin aer întorcându—se cu roțile în sus. Țipând de spaimă, polițiștii se agătau de bord, unii se temeau să nu cadă din mașina răsturnată, alții, dimpotrivă, se grăbeau să sară și se bălăbăneau neputincioși prin aer. Nimeni nu înțelegea ce se petrece. Toți erau cuprinși de groază.

—Acum lunaticii ăștia nesuferiți sunt suficient de speriați. Cred că se poate decupla aparatul de imponderabilitate, spuse Scrumbiuța.

—Mi se pare că e periculos să facem asta, răspunse Știetot. Dacă oprim imponderabilitatea, lunaticii vor coborî pe pământ, iar de sus mașinile vor cădea peste ei și ar putea să omoare pe cineva. Mai bine să așteptăm. Vor ieși la un moment dat din zona de imponderabilitate și, într—un fel sau altul, vor ajunge jos.

Totul se petrecu așa cum spusese Știetot. Vântul îi purtă încet—încet în altă parte pe polițiștii care făceau tumbe prin aer și în scurt timp aceștia dispărură dincolo de pădure cu mașini cu tot.



CAPITOLUL XXXI. SPICULEȚ PRIMEȘTE SEMINȚELE DE PLANTE GIGANTICE



Atacul polițiștilor fu respins și cosmonauții putură, în sfârșit, să răsuflă ușurați. Curând se făcu seară, apoi noapte. Știetot și prietenii săi se culcară, fără să părăsească racheta. Pentru siguranță, prichindeii hotărâră să nu decupleze aparatul de imponderabilitate pe timpul nopții. Asta nu—i împiedică să doarmă bine, deoarece antilunita îi proteja de acțiunea imponderabilității.

Dimineața, imediat ce se treziră și luară micul dejun, fu convocată o consfătuire de urgență.

Știetot spuse:

—Dragi prieteni! Acum trebuie să fim extrem de precauți. Populația de—aici ne—a întâmpinat, nu se știe din ce motiv, cu dușmănie. Eu cred că asta reprezintă rezultatul activității nesăbuite desfășurate de Habarnam și de Gogoășă (mai ales de Habarnam), care au ajuns aici mai repede decât noi și, fără îndoială, au reușit să se prezinte în cel mai rău mod cu putință. Consider că, deocamdată, trebuie să rămânem aici și să nu mai întreprindem alte zboruri, pentru că asta i—ar putea înfuria și mai rău pe lunatici. Ne vom apuca de construcția primului Orașel Cosmic de pe Lună. Vom construi case, vom face un hangar pentru rachetă, vom semăna plante aduse de pe Pământ pentru a ne asigura provizii de aii mente pentru viitor, întrucât nu se știe cât va trebui să stăm aici. Când locuitorii de aici vor vedea că nu facem rău nimănui, vor începe să se poarte cu noi mai amabil și vom putea afla totul despre Habarnam și Gogoășă, despre locul unde se află aceștia.

Propunerea lui Știetot fu aprobată și prichindeii, sub conducerea arhitectului Cubuleț, se apucară de lucru. Șurubel și Piuliță începură imediat să asambleze motocicleta—autoșeniletă universală (un model combi nat cu roți și șenile), pe care o păstrau dezmembrată într—un compartiment special al rachetei. Autoșenileta se putea folosi nu doar pentru transport ci și pentru multe alte lucruri. În ea se aflau un rezervor pentru fierbe rea apei, un burghiu pentru găurit, o mașină de spălat, un plug pentru aratul pământului, o pompă centrifugă cu un pulverizator pentru irigarea plantelor, un aparat de purificare a aerului, un dinam pentru producerea energiei electrice, o stație radio pe unde scurte, un excavator pentru șan țuri și un aspirator. Pe lângă toate astea, roata din față a autoșeniletei se putea înlocui cu un ferăstrău circular care tăia copacii, curăța ramurile, tăia buștenii și făcea scânduri.

Imediat ce Șurubel și Piuliță ajunseră în pădure cu autoșenileta lor, pe șantierul din Orașelul Cosmic începură să sosească unele după altele grinzi, bușteni, scânduri, plăci, stinghii, leături și alte tipuri de cherestea. Nu mai trebuie spus, firește, că toată activitatea se desfășura în condiții de imponderabilitate, fapt ce ușura munca prichindeilor și accelera lucrul.

Văzând că Șurubel și Piuliță au umplut cu cherestea aproape toată platforma de construcție, Știetot le ceru să se oprească din lucru și să se apuce de repararea aparatelor stricate de lunatici. Știetot împreună cu Cercelușa și cu Scrumbiuța erau ocupați cu cercetarea proprietăților lunitei și ale

antilunitei. După ce schimbă cristalele de lunită din aparatul de imponderabilitate, descoperă că mărimea zonei de imponderabilitate este direct proporțională cu mărimea cristalului: cu cât era mai mare cristalul, cu atât era mai mare zona. Cercelușa puse cristalul de lunită între polii magnetului—potcoavă și descoperă că zona de imponderabilitate încetează să se extindă în toate părțile și se extinde numai într—o singură direcție, întocmai ca o rază de lumină.

Aceasta era o descoperire științifică importantă și Știetot spuse că, în viitor, se vor putea realiza aparate de imponderabilitate direcționată și imponderabilitatea se va putea transmite la distanță.

Cercetătorii noștri făcură o serie de experimente cu cristalele de antilunită și descoperă că dimensiunile cristalelor nu au o influență vizibilă asupra capacității antilunitei de a anula imponderabilitatea. Fie că se lua un cristal de mari dimensiuni, fie unul foarte mic, el reușea la fel de bine să—i ajute pe prichindei să—și păstreze greutatea. Scrumbiuța găsi explicația în faptul că energia degajată de antilunită este foarte mare, dar acțiunea ei se limitează la un spațiu restrâns sau, în termeni științifici, se manifestă numai pe distanțe scurte.

Cufundați în experimentele lor, Știetot, Cercelușa și Scrumbiuța nu—l observă pe lunaticul care apăruse de după deal și care se apropia rapid de ei fluturând o hârtiuță în mână. Coborând în fugă de pe deal și nimerind în zona de imponderabilitate, lunaticul își luă pe neașteptate zborul și începu să strige înnebunit de spaimă.

Știetot, Cercelușa și Scrumbiuța se uitară spre locul de unde se auzise strigătul și—l văzură pe prichindel agităndu—se ca un caraghios în aer.



—Încercați să nu faceți mișcări inutile! îi strigă Știetot. Vă venim îndată în ajutor!

Între timp lunaticul zbura din inerție în direcția rachetei aflate în mijlocul poienii. Îl zăriră și prichindeii ocupați cu construcția casei.

—O să opresc imponderabilitatea, iar voi prindeți—l ca să nu se lovească de pământ! strigă Știetot de departe.

Rostind aceste cuvinte, el decupla aparatul de imponderabilitate. Într—o clipă lunaticul zbură direct în brațele lui Acuarelă și Pilulă. Văzând că lunaticul abia respiră, Pilulă îl așeză cu grijă pe pământ sprijinindu—l cu spatele de stâlpul pe care era fixat barometrul și îi vârî sub nas un flacon cu amoniac. Prichindelul inhala amoniac și se strâmbă. Fața i se învioră puțin. Ar fi vrut să spună ceva, dar simți că limba nu—l ascultă și îi întinse lui Pilulă în tăcere o acțiune emisă de Societatea plantelor gigantice, pe care o ținea în mână. Prichindeii se strânseseră într—o clipă în jurul lui și începură să studieze foaia de hârtie pe care erau înfățișați castraveți uriași, pepeni uriași și spice de grâu gigantic. Pilulă întoarse foaia pe cealaltă parte și toți văzură desenul cu naveta cosmică și cu Habarnam în

costum de cosmonaut.



—Fraților, ăsta e Habarnam al nostru! strigă Acuarelă.

—Stați puțin, aici e scris ceva, zise Pilulă și începu să citească ce era tipărit pe cealaltă parte a foii.

Între timp, lunaticul își reveni complet. îi informă pe cosmonauți că îl cheamă Spiculeț și că locuiește în satul Flămânzeni, apoi le ceru niște apă și zise:

—Am citit odată într—un ziar că de pe o planetă străină îndepărtată a sosit la noi o navetă cosmică încărcată cu semințe de plante gigantice, în articol se spunea că cine va cumpăra o acțiune va primi semințe dintr—astea. Satul nostru e sărac, dar am adunat totuși suma necesară și am cumpărat o acțiune. Mulți săraci au cumpărat atunci acțiuni în comun. Bogătașilor nu le—a convenit ca săracii să poată cultiva în scurt timp plante gigantice și, terminând cu sărăcia, să nu mai vrea să lucreze pentru ei. Ziarele au scris pe urmă că nicăieri în lume nu există plante gigantice, că nu există nici o navetă cosmică și că toate sunt născocite de escroci pentru a jefui pe săracii naivi. Toți s—au grăbit să—și vândă acțiunile. Unii dintre prichindeii săraci cred și azi că există semințe gigantice și nu—și pierd speranța c—o să le primească.

Nici unul dintre prichindeii veniți de pe Pământ nu pricepu ce—i cu acțiunile astea și cum pot fi ele cumpărate sau vândute. Dar Știetot, care le știa pe toate, se lămuri imediat și spuse:

—Bine fac săracii că nu—și pierd speranțele. Semințele există și noi chiar le—am adus.

Fața lui Spiculeț se luminea de bucurie.

—Când am văzut în aer racheta, zise el, m—am gândit imediat că ne aduce semințele.

Știetot le ceru prichindeilor să pregătească felurite semințe pentru Spiculeț și se apucă să—l descoasă dacă nu a auzit ceva despre Habarnam și Gogoasă.

—Cum să nu, cum să nu! exclamă Spiculeț. Am auzit multe despre Habarnam. La început se spunea că e un erou curajos, venit în zbor din cosmos. L—au arătat și la televizor. Și la cinema. Se spunea că el ne—a adus semințele plantelor gigantice, că este foarte bun și că vrea să trăim cu toții bine. Apoi, au început să spună că nici vorbă să fie erou, că nu e bun, că n—a venit de niciunde, că e pur și simplu un escroc care a inventat toată povestea cu semințele pentru ca să—i înșele pe săraci și să le ia bănuții. În ziare a început să se scrie că el trebuie prins, trebuie bătut bine și închis.

—Și l—au prins? întrebă Știetot.

—Da' de unde! dădu din mână Spiculeț. A fugit undeva, nu se știe unde. În ultima vreme nici nu s—a mai auzit nimic despre el. Poate că bogătașii l—au aruncat după gratii. N—au nici un interes ca el să umble în libertate și să povestească tuturor despre semințele gigantice. Nu demult s—a scris în ziar că e o crimă nu doar să vorbești despre semințele gigantice, ci și să te gândești la ele, deoarece la noi se trăiește bine și fără semințele astea. Iar cine se gândește la semințe înseamnă că e nemulțumit și trebuie băgat în închisoare.

—Și unde e închisoarea asta a voastră? întrebă Știetot.

—De parcă am avea o singură închisoare! Sunt multe. În fiecare oraș.

În acest timp, prichindeii aduseră un sac plin cu diferite semințe. Știetot îi explică lui Spiculeț cum să planteze semințele și cum să aibă grijă de răsaduri. Spiculeț își puse sacul în spate și se pregăti de plecare.

—Spuneți—le prichindeilor din alte sate să vină și ei după semințe, spuse Știetot la despărțire.

Spiculeț plecă, fredonând un cântec de bucurie. Pilulă zise:

—Acum lunaticii vor veni la noi după semințe, și—i vom întreba ce știu despre Habarnam și Gogoasă. Poate că vom reuși până la urmă să aflăm unde să—i găsim.

—Poate că Habarnam și Gogoasă vin singuri, spuse Știetot. Imediat ce vor afla că a sosit racheta (și vestea se va răspândi repede), ei își vor da seama că am venit să—i salvăm.

—Vor putea veni numai dacă sunt în libertate, zise Scrumbiuța. Dar ce se întâmplă dacă nesuferiții ăștia de bogătași chiar i—au închis?

—În acest caz vor trebui să mai rabde un pic, până vom afla unde—i putem găsi, răspunse Știetot.

Pe neașteptate se auziră niște împușcături. Prichindeii se întoarseră și—l văzură pe Spiculeț, care venea înapoi în fugă. În aceeași clipă, de după deal apărură cinci polițiști. Coborâră în viteză, se opriră ca la comandă și duseră armele la ochi, pregătindu—se să tragă. Știetot îi văzu și porni degrabă aparatul de imponderabilitate. Se auzi o salvă de împușcături. Polițiștii trăgeau nebănuind că—și vor pierde grutatea, și forța de reacție îi aruncă în spate. Ei începură să zboare prin aer cu o viteză foarte mare și într—o secundă se transformară în niște puncte abia vizibile, până dispărură dincolo de orizont.

—Pe viitor o să știți cum e să trageți în prichindei! mârâi furios Știetot.

Văzându—l pe Spiculeț cum se bălăbănea neputincios prin aer, Știetot se grăbi să oprească aparatul de imponderabilitate. Spiculeț se lăsă imediat în jos și, revenindu—și din sperietură, începu să—i înjure de mama focului pe polițiști, numindu—i derbedei, pirați, bandiți, paraziți idioți și dobitoci.

—Mergeam pe cărare și nici n—am ajuns până la pădure, că polițiștii au sărit din tufe, povesti el. Norocul meu că i—am observat la timp și am luat—o la sănătoasa, altfel acum eram la zdup!

—Ce hram poartă polițiștii ăștia? întrebă Scrumbiuța.

—Niște bandiți! zise furios Spiculeț. Bandiți, pe cuvânt de onoare! În mod normal, obligația polițiștilor este să apere populația de hoți, dar în realitate îi protejează doar pe bogătași. Iar bogătașii sunt cei mai mari hoți și ne fură pe noi ascunzându—se după legi inventate de ei. Ia spuneți—mi ce diferență e dacă mă fură legal sau ilegal? Pentru mine e totuna!

—La voi ceva nu e—n regulă! zise Șurubel. De ce vă supuneți polițiștilor și acestor... cum le spuneți... bogătași?

—Încearcă numai să nu te supui, când în mâinile lor e totul: și pământul, și fabricile, și banii, și, în plus, armele! Spiculeț se întrista. Acum o să merg acasă, spuse el, și polițiștii o să pună mâna pe mine și o să mă bage în pușcărie. Și o să—mi ia semințele, asta—i clar! Bogătașii nu vor permite ca vreun prichindel să cultive plante gigantice. După cum se pare, nu ne e dat să scăpăm de sărăcie.

—Nici o problemă, spuse Știetot. Vă dăm un aparat de imponderabilitate. Să încerce numai să vină cu armele lor! Ați văzut cum au zburat cei cinci polițiști?

Șurubel și Piuliță asamblară pe loc un aparat de imponderabilitate pentru Spiculeț și îi arătară cum să lucreze cu el.

—Cum adică? întrebă nedumerit Spiculeț. Vasăzică va trebui să mă mișc mereu dintr—o parte în alta în stare de imponderabilitate?

—Nu, râse Știetot. Vă dăm cristale de antilunită și veți putea lucra ca de obicei. Antilunita vă va proteja de imponderabilitate.

Știetot îi dădu lui Spiculeț un pumn de cristale de antilunită.

—Cei cărora le veți da un astfel de cristal își vor păstra greutatea, chiar dacă vor intra în zona de imponderabilitate, spuse Știetot. Aveți însă mare grijă. Fiți atent ca nici un cristal să nu ajungă pe mâna hoților, adică a bogătașilor sau a polițiștilor ăștora ai voștri. Atâta timp cât secretul imponderabilității nu este descoperit, bogătașii nu vor putea să vă facă nici un rău.

Încercând pe propria piele cum acționează antilunita, Spiculeț se înveseli vizibil.

—Înseamnă că ne măsurăm puterile cu bogătașii! exclamă el. Deși ei nu vor deloc asta, noi tot o să avem plante gigantice. De—aș ajunge odată acasă!

—Urcați în autoșeniletă, îi propuse Șurubel. Eu și Piuliță vă ducem rapid.

Spiculeț le explică pe unde trebuie s—o ia. Toți trei urcară în autoșeniletă. În față, la volan, stătea Șurubel, în spatele lui — Piuliță cu aparatul de imponderabilitate în brațe, iar în spatele lui Piuliță —

Spiculeț, care ținea în mâini sacul cu semințe, strângându—l tare la piept.

După ce văzu că toți s—au așezat, Șurubel porni motorul și apăsă pedala de accelerație. Motorul hurui. Autoșeniletă se smuci din loc. Într—un minut traversă poiana, sări dincolo de deal și, ieșind la drum, goni spre pădurea întunecată ce se zărea în depărtare. Călătorii erau deja aproape de marginea pădurii când, dintr—odată, undeva în față bubuiră din nou împușcăturile.



—Poliția! strigă Spiculeț.

Sări de pe scaun înspăimântat și se lungi în mijlocul drumului cu sac cu tot. Văzând cum stau lucrurile, Șurubel întoarse brusc mașina și o luă înapoi. Împușcăturile bubuiau în continuare. Gloanțele șuierau înjur.

—Pornește urgent imponderabilitatea, măi gură—cască! strigă Șurubel.

Piuliță își reveni la timp și apăsă butonul aparatului de imponderabilitate, împușcăturile se opriră instantaneu.

După ce opri autoșeniletă, Șurubel sări din ea și alergă la Spiculeț, care zăcea în praful de pe drum.

—Ești rănit?

—Se pa—a—re că nu, bolborosi Spiculeț, bâlbâindu—se de frică. După Șurubel veni în fugă și Piuliță. Împreună îl ajutară pe Spiculeț

să se ridice în picioare și îl urcară înapoi în autoșeniletă.

Văzând că Șurubel vrea să meargă mai departe, Spiculeț spuse:

—În—în—încotro vrei să mergi? Acolo, în pădure, sunt polițiștii!

—Liniștește—te! Polițiștii nu mai au nici o treabă cu noi. Nu auzi? Spiculeț ascultă atent. Din pădure se auzeau gemete.



—Vedem imediat ce se întâmplă acolo, zise Șurubel și porni motorul.

Apropiindu—se de marginea pădurii, drumeții văzură printre copaci câțiva polițiști. Aceștia se legănau neputincioși în aer, strigând disperați și agățându—se cu mâinile de ramuri.

—Trebuie să—i scuturăm din copaci, pentru ca vântul să—i poarte cât mai departe de—aici, se gândi Șurubel.

—Corect! aprobă Piuliță. N—au de ce să se învârtă pe—aici! Alergând la un copac în vârful căruia era un polițist, Șurubel se prinse de trunchi și începu să—l scuture.

—Ajutor! urlă polițistul, zbatându—se.

—Te ajut eu imediat! mârâi Șurubel și scutură copacul atât de tare, încât polițistul zbură într—o parte și, înălțându—se, pluti deasupra pădurii ca un balon de săpun dus de vânt.

Aceeași soartă o avură și ceilalți polițiști. Cel mai gras dintre ei, pe nume Grăsone, rezistă mai mult. Văzând că nu—l poate da jos nicicum, Șurubel apucă o armă care plutea și ea în stare de imponderabilitate și, cățărându—se în copac, începu să împungă cu țeava puștii burdihanul lui Grăsone.

—Au! Au! Au! începu să strige îngrozit polițistul. Ce faceți? Aveți grijă! Asta—i o armă!

—Și ce dacă—i o armă? întrebă Șurubel.

—Cum adică ce dacă? Se poate trage cu ea!

—Mare scofală! făcu ironic Șurubel. Vouă vă place să trageți în alții, înțelegând că n—are cum să scape, polițistul cel gras făcu ce făcu și—l lovi pe Șurubel cu piciorul drept în frunte.

—Ah, de—asta mi—ești! strigă Șurubel înfuriindu—se, după care—l împunse cu țeava puștii atât de tare, încât creanga de care se ținea polițistul se rupse.

Luându—și zborul imediat, Grăsone pluti deasupra copacilor pe urmele celorlalți polițiști. Se rostogolea încet prin aer, țipând de spaimă pe toate tonurile, continuând să se țină de creanga ruptă.

—Îți arăt eu ție să mai dai cu piciorul! striga în urma lui Șurubel.

Prietenii noștri parcurseră restul drumului fără peripeții. Nu trecură nici zece minute, când ieșiră din pădure și se apropiară de satul Flămânzeni în care erau câteva bordeie pe jumătate dărâmate. Auzind zgomotul motorului, locuitorii ieșiră din case, dar văzând că se apropie o mașină ciudată, făcură cale—ntoarsă înspăimântați.

—Nu vă temeți, fraților! strigă Spiculeț. Sunt eu! Priviți, am adus semințele!

Recunoscându—l pe Spiculeț, prichindeii se bucurară și înconjurară autoșenileta.

—Unde sunt semințele? strigau unii.

—Ce semințe? strigau alții.

—Uitați—le! Priviți! Semințele gigantice!

Ce urmă apoi nici nu se poate povesti. Toți strigau și săreau în sus de bucurie, dansau. Un prichindel se așează pe pământ, nu se știe de ce, se prinse cu mâinile de cap și izbucni în hohote de plâns.

—De ce plângeți? îl întreabă Șurubel. S—a întâmplat ceva rău?

—Plâng de fericire. Credeam că n—o să mai apucăm să trăim o bucurie ca asta!

Când exaltarea se mai potoli puțin, de Spiculeț se apropie un prichindel pe care—l chema Tufănel și—i zise încetișor:

—Polițiștii au fost pe—aici de dimineață! Prichindeii își amintiră de polițiști și se întristară.

—Da, da! Începură toți să vorbească. Au venit mulți polițiști pe capul nostru. Un detașament întreg. Au întrebat dacă n—a văzut careva dintre noi o rachetă zburând. Când am recunoscut că am văzut—o și le—am spus că tu te—ai dus s—o cauți ca să primești semințele, s—au infuriat îngrozitor. Ne—au spus să stăm în casă și să nu scoatem nasul pe—afară.

—După părerea mea, n—o să ne lase să plantăm semințele gigantice, zise Tufănel.

—Da' nici n—o să le cerem voie! îi anunță Spiculeț. Polițiștii nu ne mai pot face nimic acum. Avem imponderabilitatea.

—Ce imponderabilitate? se interesară toți.

—Să vedeți ce forță are, zise Spiculeț, arătându—le aparatul de imponderabilitate. Cum apăs butonul, forța asta sare imediat din cutie și—i ridică în aer pe toți polițiștii. Stați liniștiți. O să înțelegeți îndată.

Spunând asta, Spiculeț apăsă butonul aparatului și prichindeii simțiră cum le fuge pământul de sub picioare. Se pomeniră în aer și începură să dea desperați din mâini, din picioare, încercând să atingă pământul, dar toate eforturile lor erau zadarnice. Văzând că nu pot ajunge pe pământ, începură să țipe de spaimă și să—i ceară lui Spiculeț să termine cu scamatoriile.

—Prieteni, vă asigur că nu sunt deloc scamatorii! zise Piuliță.

—Da, da, confirmă autoritar Șurubel. Este un fapt științific perfect credibil și nu e vorba de nici un fel de scamatorii.

Spiculeț începu să strige:

—Ia imaginați—vă acum că sunteți polițiști și vreți să mă prindeți. Hai, prindeți—mă!... De ce nu mă prindeți?... Ha—ha—ha!

Văzând că prichindeii n—au deloc chef de râs, deoarece mulți stăteau cu capul în jos și urlau îngroziți, el se grăbi să oprească aparatul de imponderabilitate.

Prichindeii căzură imediat pe pământ și, revenindu—și încet—încet, rămaseră pe iarbă. Toți priveau buimăciți înjur, nefiind în stare să priceapă ce li s—a întâmplat. În cele din urmă, Tufănel se ridică în picioare și zise:

—Da, fraților, ca să vedeți ce forță are imponderabilitatea. Forța asta n—o să le fie pe plac polițiștilor noștri.



CAPITOLUL XXXII. IMPONDERABILITATEA ÎN OFENSIVĂ



Din momentul în care racheta a apărut deasupra orașului Fantomas, posturile de televiziune ale orașelor lunare n—au făcut altceva decât să transmită informații despre acest eveniment important. N—a trecut nici o jumătate de oră, și pe ecrane a fost prezentat un film de televiziune complet montat, cu subtitrare și sonor, în care operatorii reușiseră să surprindă nu doar zborul navei cosmice, ci și mulțimea locuitorilor din Fantomas ieșită pe străzile orașului, precum și pe polițiștii apăruiți pe neașteptate care—i loveau cu bastoanele cu șocuri electrice pe lunaticii absolut nevinovați, îi stropeau cu furtunuri de pompieri cu apă rece ca gheața și aruncau în ei bombe cu gaze lacrimogene.

Spre seară era gata un alt film de televiziune despre atacul detașamentului de polițiști asupra cosmonauților instalați pe un teren împădurit, nu departe de orașul Fantomas. Telespectatorii văzură cum polițiștii deschiseseră focul asupra cosmonauților, iar după ce aceștia se ascunseseră în rachetă, începuseră să le distrugă aparatele științifice amplasate în jurul ei. Ceea ce s—a întâmplat după aceea le produse telespectatorilor emoții și nedumerire. Dintr—odată văzură cu toții că, sub influența unei forțe nevăzute, polițiștii zboară în sus și, pierzând contactul cu pământul, încep să se zbată neajutorați prin aer. Părea că pământul de sub ei se mișcă și le fuge de sub picioare. Polițiștii apăreau pe ecran unul după altul, în poziții care mai de care mai caraghioase, ca luați pe sus de un vârtej. Când văzură cum se dădeau de—a dura prin aer autocamionetele pline până la refuz cu polițiștii nou—sosiți, spectatorii se cutremurară.

În ziua următoare, televiziunea a transmis o conferință la care fuseseră invitați și polițiștii participanți la atacul asupra cosmonauților. Din păcate, nici unul dintre polițiști n—a putut explica clar ce li se întâmplase. Unul povesti că, imediat ce se dăduse ordinul să fie distruse aparatele amplasate în jurul navei cosmice, a spart cu patul armei o mașinărie și se pregătea s—o lovească zdravăn și pe următoarea, dar chiar în momentul acela și—a luat zborul ca o rachetă de semnalizare și, oricât s—a străduit, n—a mai putut să coboare.

Altul povesti că a simțit brusc o lovitură în piept atât de puternică, încât s—a dus de—a berbeleacul, dar n—a căzut pe pământ, ci a început să plutească prin aer ca un balon de săpun. Al treilea spuse că în primul moment i s—a tăiat respirația și a avut senzația că i s—a vârat un căluș în gură, iar când și—a revenit, a văzut că plutește în aer împreună cu ceilalți polițiști. Al patrulea zise că el n—a simțit călușul în gură, ci a simțit că părul i se face măciucă. Temându—se să nu—i zboare casca, el și—a ridicat mâinile, dar s—a răsturnat pe spate și, în loc să cadă pe pământ, a zburat prin aer ca și când ar fi alunecat pe gheață. Al cincilea recunoscă că nu ține minte deloc ce i s—a întâmplat, ci își amintește doar că a zburat prin aer și i s—a făcut atât de greață, încât aproape că și—a pierdut cunoștința.

După el mai luă cuvântul câțiva polițiști care au recunoscut că si lor le—a fost greață de spaimă, iar unul își aminti că și—a simțit corpul neobișnuit de ușor. Mâinile și picioarele parcă îi erau amortite și nu aveau greutate, adică nu simțea deloc că le are. Ceilalți polițiști confirmară imediat că și ei au avut asemenea senzații.



În toiul discuțiilor din studioul de televiziune intrară încă patru polițiști. Întreaga lor înfățișare sugera că au pățit—o rău de tot. Uniformele lor erau ferfeniță și pline de noroi. Unul avea mâna dreaptă pansată până la cot, imobilizată într—un bandaj petrecut peste umăr. Altul avea un bandaj la talpa piciorului stâng. El a fost nevoit să—și scoată cizma din picior și să încalțe în locul ei un galoș. Toți patru aveau capul pansat și din cauza asta căștile abia le mai stăteau pe creștet. Pe lângă toate astea, fiecare avea câte un platură pătrat: ba pe frunte, ba pe nas, ba pe obraji, ba pe ochi.

Clătinându—se, șchiopătând și ținându—se unul pe altul de braț, cei patru polițiști au ajuns până la o bancă liberă aflată într—un colț al încăperii și s—au așezat pe ea.

Moderatorul emisiunii din studioul de televiziune îi văzu pe polițiștii nou—veniți și îi rugă să povestească ce li se întâmplase. Polițistul Țintă, cel mai înalt în grad (tocmai cel cu piciorul lovit), povesti că el împreună cu alți polițiști făceau parte din detașamentul de pază care avea drept sarcină să—i împiedice pe locuitori să comunice cu cosmonauții ca nu cumva aceștia să înceapă tratativele cu ei pe tema plantelor gigantice. Tocmai atunci a apărut informația că un prichindel de undeva de la țară, pe nume Spiculeț, se dusesse deja la cosmonauți, sperând să obțină de la ei semințele plantelor gigantice. Lui Țintă i s—a ordonat atunci să ia sub comanda sa patru polițiști, și anume pe Tușilă, Hapcilă, Putrezilă și Păduchilă și să organizeze o ambuscadă pe drumul pe care Spiculeț trebuia să se întoarcă în satul său.

—Așa s—a și întâmplat, își continuă relatarea polițistul Țintă. În scurt timp pe drum a apărut Spiculeț care se întorcea cu un sac plin, fără îndoială, de semințe gigantice. Lăsându—l să se apropie, ne—am repezit din locul unde stăteam la pândă, dar ticălosul de infractor a început să fugă de noi. L—am urmărit până când am văzut racheta în depărtare. Deoarece era periculos să ne apropiem de rachetă, am ordonat să ne oprim și să tragem în Spiculeț. Dar abia trăseserăm prima salvă, că o forță inexplicabilă ne—a aruncat înapoi și ne—a purtat prin aer cu o viteză atât de mare. Încât căștile de pe cap s—au încins din cauza frecării și au început să fumege, în câteva secunde am ajuns în Fantomas, am zburat pe deasupra orașului și, ajungând într—un loc pustiu, am căzut într—o baltă. Rezultatul a fost că toți cinci ne—am ales cu arsuri de la căștile încălzite; Tușilă, după cum vă puteți convinge și singuri, are mâna rănită; Hapcilă s—a lovit la coloana vertebrală, Putrezilă și—a vătămat organele interne; eu, după cum vedeți, am piciorul rănit; în ce—l privește pe Păduchilă, a suferit arsuri atât de grave, încât a trebuit să rămână în spital.

Cu aceasta polițistul Țintă își termină relatarea. Luând cuvântul la sfârșitul conferinței, profesorul Beta, doctor în fizică, declară:

—Dragi prieteni! Tot ce am auzit constituie o mărturie a faptului că cei sosiți de pe planeta vecină dețin, după toate probabilitățile, secretul imponderabilității. După cum ați putut să vă convingeți și singuri, aceasta este o forță teribilă. Polițiștii aflați în stare de imponderabilitate devin total neajutorați. Ei nu—și mai stăpânesc părțile corpului și nu le rămâne de făcut decât să plutească aiurea încotro îi duce vântul. Cu armele de foc se pot răni doar pe ei înșiși. În sfârșit, dragi prieteni, acum putem respira ușurați. De azi înainte polițiștii nu ne mai pot amenința: nu mai pot nici să ne spânzure, nici să ne împuște, nici să ne bage la închisoare...

În acel moment se auzi pe un ton tăios:
—Marș! Marș!

Cel care rostise aceste cuvinte era inspectorul—șef de poliție Furiosu participant la conferință. Sărind de la locul său, le făcu semn cu degetul celor doi polițiști care stăteau de pază la ușă. Înțelegând ce anume li se cere, polițiștii se repeziră la profesor, îi răsuciră mâinile la spate și îl târără într—o parte a sălii. Când totul se sfârși, inspectorul Furiosu se apropie de microfon și se adresează publicului:

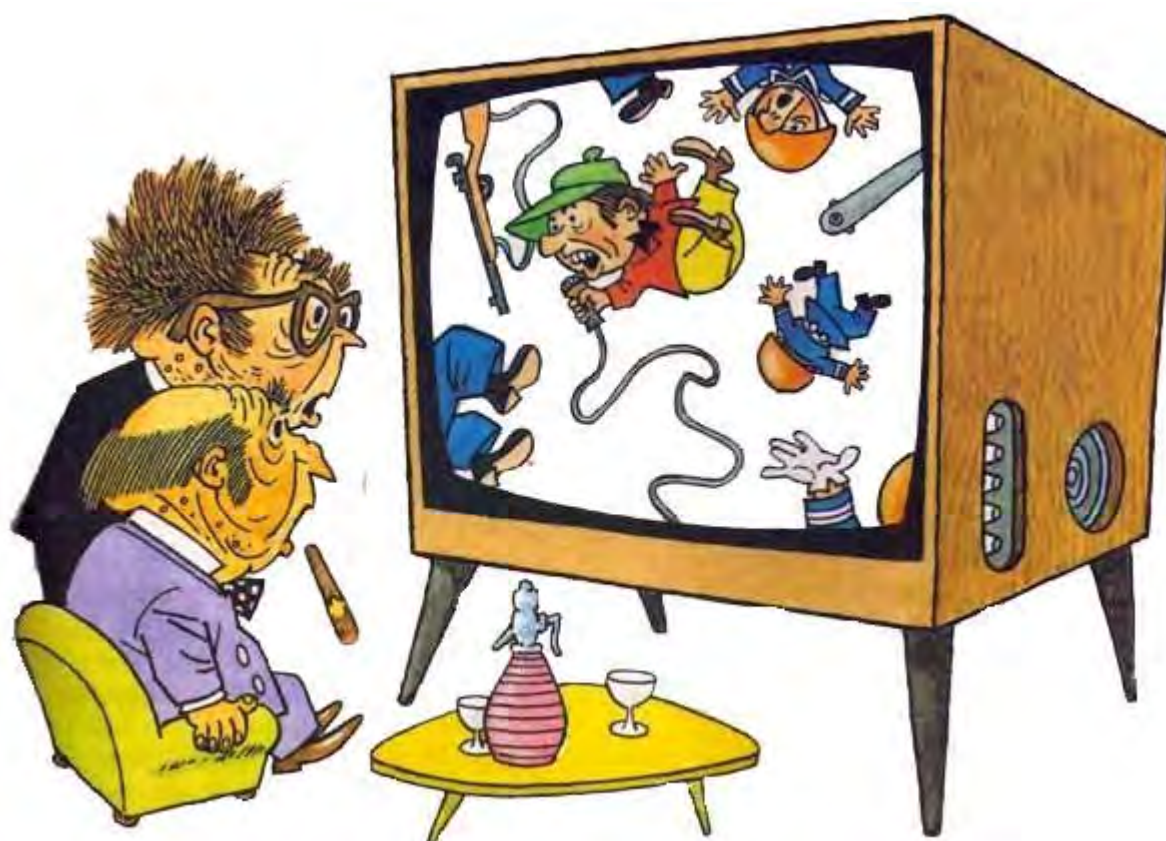
—Stimați telespectatori! Doamnelor și domnilor! Nu intrați în panică, vă rog! Nu s—a întâmplat nimic. Profesorul Beta, doctor în fizică, este arestat pentru răspândirea unor idei nocive și pentru lipsă de respect față de poliție. Acum va ajunge în arest și va avea posibilitatea să își spună oful liniștit cât poștește. Asta să fie învățătură de minte pentru toată lumea. Iar acum liniște și fără discuții! Vă mulțumesc pentru atenție!

Aceasta a fost ultima luare de cuvânt la conferința științifică. La televizor a început să se transmită din nou filmul despre atacul polițiștilor asupra cosmonauților. După terminarea lui a început un alt reportaj. Pe ecran a apărut cunoscutul reporter de televiziune Turuilă cu microfonul în mână.

—Stimați spectatori! a început reporterul Turuilă. Doamnelor și domnilor! Camera noastră de televiziune este instalată în apropierea localității Flămânzeni, ai cărei locuitori au reușit să facă cunoștință cu cosmonauții și să primească de la ei semințele plantelor gigantice. Acțiunile pe care și le—au permis acești bătărași au stârnit dezaprobarea șefului de poliție Dezastru, care consideră că nu avem nevoie de nici un fel de plante gigantice, deoarece bogătașii... adică... Ptiu!... Vă rog să mă scuzați, stimați telespectatori! Deoarece nu doar bogătașii, ci și săracii noștri trăiesc bine fără semințele astea, oricare—ar fi ele...

Reporterul Turuilă își acoperi gura cu mâna, tuși încetișor, apoi se uită înjur și continuă:

—Puțină atenție, domnilor! Îi veți vedea imediat pe săteni... Iată—i. Îi vedeți undeva în depărtare. Vi—i arătăm cu ajutorul teleobiectivului. Sapă pământul cu lopețile și aruncă semințele în pământ. Pesemne că sunt chiar semințele plantelor gigantice... Iar acum vedeți un mare detașament de poliție sub conducerea comandantului superior Vendetă. Iată—! Îl vedeți pe ecranele dumneavoastră! Polițistul—șef Vendetă dă ordin adjuncților săi să împartă detașamentul în grupuri și să se pregătească de asalt. Vedeți cum fiecare grup de polițiști, ascunzându—se cu dibăcie după copaci și tufișuri, ocupă poziții de asalt în jurul satului. În curând vom putea vedea cum vor fi nimicite aceste semințe extrem de dăunătoare, aduse la noi de pe altă planetă, iar locuitorii vinovați de nesupunere vor fi duși la secția de poliție... Imediat racheta de semnalizare va da semnalul și polițiștii se vor arunca în luptă... Priviți cum lucrează sătenii pământul.



Nici măcar nu observă amenințarea care plutește în aer... Iată și racheta de semnalizare. Se înalță sus pe cer și explodează luminând puternic. La semnalul dat, polițiștii năvălesc în sat, ținând armele în poziție de tragere. Priviți cu atenție: sătenii abia acum i—au observat pe poliți: tii care aleargă spre ei. Se uită neliniștiți. Se agită, o iau la fugă!... Dar, ce—i asta?... Ce se întâmplă cu polițiștii?... Nu știu de ce s—au ridicat în aer și fac tumble! Vă rog să mă scuzați, stimați telespectatori! Nu înțeleg ce se întâmplă cu mine! Din câte—mi dau seama, nu mai sunt nici eu pe pământ, m—am ridicat în aer. O forță de neînțeles mă ține în aer. Pesemne că ne aflăm sub influența imponderabilității despre care a vorbit într—una din emisiunile anterioare profesorul Beta. Îmi cer scuze încă o dată, stimați telespectatori! Forța care a pus stăpânire pe mine mă întoarce cu picioarele în sus! Mi se face rău! Cameramanul Zum, care se află pe undeva prin apropiere, se—nvârte în cerc prin aer cu camera sa cu tot și din această cauză, probabil, vedeți doar imagini neclare.



Într—adevăr, telespectatorii vedeau apărând din când în când niște imagini confuze. Ba le apărea brusc pământul cu copacii și casele, ba cerul acoperit cu nori, alteori apărea pentru o clipă corpul vreunui poliți: zbătându—se în aer cu fața schimonosită de groază.
—Stimați telespectatori! continuă reporterul Turuilă. Până când stimatul nostru cameraman Zum restabilește legătura, permiteți—mi să vă descriu în cuvinte ceea ce se întâmplă aici. În fața mea sunt numeroși polițiști care plutesc prin aer. În timp ce unii au o poziție orizontală sau înclinată, alții atârănă

în aer cu capul în jos. De spaimă, toți au ochii ieșiți din orbite. Mulți polițiști fac mișcări bruște și smucite cu mâinile și cu picioarele și se zvârcolesc ca viermii prinși în cârligul de pescuit. Alții, dimpotrivă, au încremenit cu picioarele crăcănate și cu mâinile desfăcute, în această poziție seamănă cu niște broaște îmbrăcate în uniformă de polițist. Câțiva au fost duși de vânt, dar marea lor majoritate se află deasupra satului... Ciudat lucru! Observ că imponderabilitatea nu acționează deloc asupra sătenilor! Ei se află pe pământ tot ca înainte și îi privesc râzând pe polițiștii care mișună prin aer. Ce—ar putea să însemne asta?... Ar putea să însemne un singur lucru: cosmonauții sosiți în zbor le—au dat sătenilor nu doar semințele cosmice, ci le—au împărtășit și secretul imponderabilității, și modalitățile de a o controla și folosi. Pentru polițiști acest lucru poate avea cele mai neplăcute urmări, deoarece acum nu vor mai putea împiedica pe nimeni să cultive plante gigantice.

Reporterul Turuilă tuși iar, tăcu puțin și continuă:

—Atenție, stimați telespectatori! Se aude cum strigă cineva. Polițistul—șef Vendetă este cel care strigă și cere polițiștilor supunere necondiționată, făcându—i prostănaci fără pic de creier, pentru că și—au aruncat armele care plutesc fără rost prin aer. Polițistul—șef Vendetă le dă ordin polițiștilor să recupereze armele și să tragă în săteni. Văd cum domnul Vendetă încearcă să prindă cu mâna o armă care plutește prin apropiere. Iată că a apucat—o și se pregătește să tragă... Pac! Ați auzit împușcătura? Ce s—a întâmplat?... Ați auzit parcă un zgomot de elice. Ceva a trecut pe lângă mine cu un vâjâit puternic. Era însuși polițistul—șef Vendetă care a zburat învârtindu—se în aer ca un ventilator cu patru palete. Viteza cu care a zburat domnul Vendetă a fost atât de mare, încât în două—trei secunde a dispărut dincolo de orizont. În mod evident, forța de reacție în condiții de imponderabilitate e o treabă serioasă. Armele de foc chiar nu trebuie folosite!... Fiți atenți, stimați telespectatori! Vântul alungă detașamentul de polițiști tot mai departe întocmai ca pe un nor întunecat... Operatorul Zum care mă însoțește nu poate relua filmarea. Mașina pe care se află stația noastră mobilă TV s—a ridicat și ea în aer. Din păcate, mașina s—a agățat de un copac și nu putem zbura pe urmele polițiștilor, întrucât microfonul meu și camera TV sunt legate de stație printr—un cablu electric. Dacă se rupe cablul, transmisia noastră se va întrerupe. Între timp rafalele de vânt se intensifică. Abia mai țin microfonul în mâini. Mă tem că nu va rezista cablul...

Nici n—a apucat Turuilă să rostească aceste cuvinte că s—a auzit un pocnet. Ecranele televizoarelor s—au stins brusc. După câteva secunde pe ecrane apărură niște dungi, apoi crainica spuse zâmbind:

—Iar acum, dragi prieteni, vă invităm la dans... Scoateți mobila. Așezați scaunele lângă perete sau scoateți—le de tot din cameră, masa se poate muta în colț...

Se auzi muzica. Pe ecran apărură perechi de dansatori. Deși pe telespectatori nu—i interesa deloc dansul, nimeni nu închise televizoarele. Fiecare spera să înceapă imediat o altă emisiune despre cosmonauți.

Și, într—adevăr, lunaticii nu s—au înșelat. În acele zile, se transmiteau întruna, atât la radio, cât și la televiziune, tot soiul de știri despre cosmonauți, despre plantele gigantice, despre imponderabilitate. Toată lumea a rămas impresionată auzind relatarea despre polițistul Smiorcăitu, care, în stare de imponderabilitate fiind, trăsese cu o armă de mare calibru și, drept urmare, forța de reacție l—a purtat cu o asemenea viteză, încât în câteva zeci de minute a făcut o călătorie în jurul lumii, adică a zburat în jurul nucleului interior al Lunii și a căzut aproximativ în același loc de unde plecase.

Acest zbor amețitor l—a impresionat atât de puternic pe însuși Smiorcăitu, încât bietul de el nu și—a revenit multă vreme, iar când a fost adus în studioul de televiziune și a fost rugat să le povestească telespectatorilor despre călătoria sa în jurul lumii, n—a putut spune nimic cu cap și coadă, ci a repetat întruna:

—Eu, asta, cum l—am... iată cum: pac! Apoi vâjjj! Vâjjj!

Și și—a tot rotit mâinile, fără ca expresia tâmpă să—i dispară de pe chip.

Fața sa a căpătat totuși o expresie mai inteligentă în momentul în care crainicul a anunțat că nu departe de oraș fusese găsită arma de mare calibru a lui Smiorcăitu. Telespectatorii au putut observa fără nici un efort că Smiorcăitu, care stătea la masă, asculta cu interes cuvintele crainicului, iar când în încăperea a fost adusă arma, a sărit de la masă, s—a întins cu tot corpul spre arma sa, și ochii i—au strălucit de bucurie. Dar imediat ce arma a ajuns în mâinile lui, s—a produs o schimbare radicală. Mâinile și corpul au început să—i tremure atât de tare, de ziceai că trece prin el un curent electric, fața

i s—a schimonosit ca de o mare durere și s—a făcut palidă. Buzele i s—au mișcat fără să scoată vreun sunet, arma i—a căzut din mâini, iar el, agitându—și pumnii ca și cum ar fi amenințat pe cineva, a strigat cu o voce înspăimântătoare:

—Niciodată! Auziți? Niciodată!

Apoi a lovit arma cu piciorul, aceasta a zburat într—un colț, iar polițistul, răsturnând câteva scaune, a fugit din studioul de televiziune. De atunci nimeni nu l—a mai văzut niciodată.

Această scenă a produs o puternică impresie asupra telespectatorilor, mai ales asupra polițiștilor care au urmărit emisiunea. Mulți au înțeles pentru prima oară că a sosit, în sfârșit, vremea când nu mai pot să pună mâna pe arme și să tragă la întâmplare fără să fie pedepsiți. Tuturor le era clar că în curând n—o să se mai poată trăi ca înainte.

Unde mai pui că polițiștii se temeau acum și să se apropie de rachetă, darămite să mai și tragă în ea. Sătenii puteau să vină nestingheriți la cosmonauți și să ia semințele plantelor gigantice. Acum ele se cultivau nu doar în satul Flămânzeni, ci și în satele Zdrențarei, Amărășteni, Lihniți, Afundați și în multe altele. Știetot ordonase să li se dea lunaticilor nu numai semințele de care aveau nevoie, ci și aparate de imponderabilitate și antilunită și totodată să li se explice cum să le folosească împotriva polițiștilor.

N—a trecut mult timp și la cosmonauți au venit câțiva muncitori de la Fabrica de macaroane a lui Calicus, care le—au spus că sunt hotărâți să—l alunge pe patron din fabrică și să producă ei paste, fără nici un fel de stăpâni. Ca planul să le reușească, aveau nevoie să declanșeze imponderabilitatea în fabrică, deoarece, în caz contrar, polițiștii le—ar putea sta în cale, ba chiar i—ar putea alunga din fabrică.

Obținând de la cosmonauți aparatul de imponderabilitate și o cantitate suficientă de antilunită, muncitorii lui Calicus au consolidat toate mașinile de întins aluatul, malaxoarele de paste și tăiței, rafturile de uscat, cazanele cu abur, presele și cuptoarele în așa fel, încât toate acestea să poată funcționa în condiții de imponderabilitate. Efectul măsurilor luate a fost imediat. Nici făina, nici aluatul pentru paste nu mai cântăreau acum nimic, iar utilajele lucrau mult mai repede în condiții de imponderabilitate. Datorită acestui fapt producția de paste făinoase a crescut de câteva ori și paste, s—au vândut mult mai ieftin.

Săracii, cărora nu le ajungeau niciodată banii să cumpere de mâncare, s—au bucurat grozav. Ei spuneau că paste, Calicus (pastele erau numite în continuare paste, Calicus, deși acum ele se produceau fără participarea lui Calicus...) și tăiței sunt acum nu doar mai ieftine, ci și mai gustoase. Și asta, după cum a reieșit mai târziu, era absolut adevărat, deoarece aluatul de paste pregătit în condiții de imponderabilitate dospea mai bine, era mai pufos, și asta se simțea în gustul produsului finit.



CAPITOLUL XXXIII. GOGOĂȘĂ SE REPROFILEAZĂ



Din ziua când Gogoășă a început să lucreze învârtind la Roata Dracului, caracterul i se schimbase foarte mult. Înainte trăia fără nici o grijă: mânca și bea, iar în timpul liber dintre mese umbla brambura pe litoral și se dădea în Roata Dracului sau cu paraboloidul marin, fără să—i treacă prin cap să se întrebe ce forță pune în mișcare toate mecanismele respective. Acum însă știa din proprie experiență că nici o Roată Dracului nu se învârt de la sine dacă nu e învârtită de prichindei.

Așa cum s—a spus deja, fiecare Roată a Dracului era un cerc sau un disc montat pe o osie verticală. Acest disc era fixat pe un butoi uriaș ce plutea ancorat nu departe de mal. Butoiul, acoperit în partea de sus de discul respectiv, era cufundat în apă mai mult de jumătate, încât nu se vedea mai deloc. Din lateral părea că uriașul disc de lemn se învârt singur deasupra apei. De obicei, în interiorul butoiului erau doi prichindei, așa—numiții „învârtitori”.

Zile întregi stăteau pe fundul butoiului, chinându—se să apese pârghiile cuplate la osie care puneau în mișcare discul fixat pe ea. Nu e greu de imaginat ce muncă istovitoare era aceasta.

În butoi era și întuneric, și umezeală, și era o zăpușeală, de curgeau apele de pe bieții prichindei—învârtitori. Aceștia își scoteau de pe ei îmbrăcămintea și lucrau numai în șort, dar asta nu—i ajuta cine știe ce. Apa pătrundea prin crăpăturile dintre scânduri și se aduna în butoi. Prichindeii erau tot timpul nevoiți s—o scoată cu pompa; dacă nu reușeau s—o facă, atunci stăteau în apă rece până la genunchi, iar asta era foarte periculos pentru sănătatea lor. Tot timpul tușeau și strănutau, se îmbolnăveau de reumatism, de afecțiuni inflamatorii ale căilor respiratorii, de gripă și chiar de pneumonie.

Gogoășă obosea atât de tare la muncă, încât atunci când ajungea acasă se lungea în pat și se ridica doar ca să îmbuce câte ceva. Nici să mănânce nu—i mai făcea plăcere așa cum se întâmpla înainte. Acum singura lui plăcere era ca, atunci când avea zi liberă, să meargă pe plajă și să se dea în Roata Dracului, cu paraboloidul sau măcar cu banana pneumatică.

—Uite—așa! bodogănea el cu un zâmbet răutăcios. Toată săptămâna i—am învârtit pe toți pierde—vară ăștia, acum să mă învârtă ei pe mine.

În scurt timp însă, observă că îi face din ce în ce mai puțină plăcere să se dea în roată. Satisfacția îi era umbrită de gândul că, în timp ce el se distrează, cineva trudea din greu sufocându—se din cauza lipsei de aer din butoiul întunecos și umed. În cele din urmă acest gând deveni atât de supărător, încât Gogoășă încetă pur și simplu să se mai dea în Roata Dracului.

Îi rămăsese o singură bucurie: să flecărească vrute și nevrute cu Subțirelu, prichindelul împreună cu care învârtea roata. La început Subțirelu îl disprețuia pe Gogoășă din cauza obiceiului său de a se da cu roata. El spunea că această ocupație li se potrivește doar celor bogați, care, fiind niște pierde—vară, nu știu cum să—și consume timpul și banii, în timp ce un prichindel simplu, obișnuit, socotește rușinos să cheltuie pe astfel de mofturi bănuții câștigați atât de greu. Când văzu că pe Gogoășă nu—l mai pasionează ocupația asta prostescă, Subțirelu încetă să—l mai ia peste picior. Acum discuta cu el pe teme serioase, nu mai făcea doar glume, ci îi și dădea să citească câte un ziar sau o carte interesantă.

Odată, în timp ce se întorceau împreună de la muncă, Subțirelu zise:

—Văd că ești un prichindel de treabă și îți pot încredința o taină. Noi avem o societate secretă. Se numește Societatea liberilor învârtitori. Dacă vrei, te pot înscrie și pe tine. Ne întâlnim din când în când, discutăm despre viață, din bani puși la comun cumpărăm cărți bune, ne abonăm împreună la câte

un ziar. De unul singur e greu să pui deoparte pentru ziar, împreună însă e mult mai ușor. Vrem ca toți învârtitorii să fie mai instruiți și mai deștepți.

—Și ce—o să faceți când veți fi mai deștepți? întrebă Gogoasă.

—Vom începe să ne luptăm cu patronii acestor jocuri — Roata Dracului și paraboloidale... Primul lucru pe care vrem să—l obținem este reducerea orelor de program. Suntem foarte obosiți și ne îmbolnăvim tot timpul din cauză că din zori și până—n zori învârtim întruna butoaiile umede și respirăm aer închis.

—Cum îi poți face pe patroni să reducă ziua de lucru?

—Deocamdată e foarte greu, pentru că suntem încă foarte puțini. Dar va veni vremea când vom fi mai mulți și atunci ne vom duce la patroni și le vom spune că nu mai lucrăm pentru ei până când ziua de lucru nu va fi mai scurtă. Vom anunța că facem grevă. Pe patroni îi vom goni în cele din urmă, și atunci vom fi liberi cu adevărat.

—Ce mai încolo și—ncoace, e grozav! răspunse Gogoasă.

El se hotărî să devină membru al Societății liberilor învârtitori. Subțirelu îi făcu cunoștință cu învârtitorii Plătică, Somnu și Șalău, care erau și ei membri ai acestei societăți. În timpul liber se întâlneau, discutau despre diverse lucruri, citeau cărți și ziare interesante și visau să adune bani să cumpere împreună un televizor.

Între timp ziarele publicau știri despre greva de la Fabrica de macaroane a lui Calicus. Pe învârtitorii liberi îi interesa mult cum avea să se termine lupta muncitorilor cu bogătașul Calicus. Însă în curând ziarele începură să publice știri despre sosirea pe Lună a navetei cosmice și despre cosmonauții veniți de pe îndepărtatul Pământ care împărțeau lunaticilor semințe de plante gigantice.

Imediat ce Gogoasă află de sosirea cosmonauților, se gândi că aceștia sunt Știetot și prietenii săi. Vru să se ducă urgent la Fantomas și să pornească în căutarea navetei cosmice care se găsea, după cum se aflase, undeva în împrejurimile acestui oraș. Pe urmă însă, Gogoasă se gândi că o să mănânce probabil o papară zdravănă de la Știetot, pentru că plecase împreună cu Habarnam cu racheta fără să li se dea voie, lăsându—i cu buzele umflate pe ceilalți prichindei care se pregăteau și ei de zbor. Gândindu—se mai bine, Gogoasă hotărî să nu meargă nicăieri, să rămână în Los—Peizanos și să lucreze în continuare la Roata Dracului.

În ziare apăreau noi și noi știri despre cosmonauți, despre semințele gigantice, despre imponderabilitatea cu care poliștii nu puteau nicidecum s—o scoată la capăt. Mare senzație a făcut știrea că muncitorii lui Calicus, aflându—se în stare de imponderabilitate, l—au alungat pe acesta din propria—i fabrică. Numai ce află despre asta, că Subțirelu spuse imediat:

—Ei, dacă am reuși să creăm și noi imponderabilitate! l—am alunga și noi pe patroni, iar roțile ar fi și ele mult mai ușor de învârtit în stare de imponderabilitate.

—Corect! făcu Șalău. Ce—ar fi ca unul dintre noi să meargă la Fantomas să se întâlnească cu cosmonauții? Poate am reuși să facem rost de imponderabilitate!

—Fraților, am tăcut multă vreme, dar acum nu mai pot să tac și am să destăinui secretul. Cred că cei care au sosit cu naveta spațială sunt prietenii mei. Cândva și eu am locuit pe planeta numită Marele Pământ, apoi am venit aici la voi împreună cu Habarnam.

Și Gogoasă le povesti tot ce se întâmplase. Văzând că spune adevărul, Subțirelu zise:

—În cazul ăsta trebuie să mergi de îndată să vorbești cu prietenii tăi. Cred că nu ne vor refuza, când vor afla ce soartă grea avem. Numai că trebuie să ținem totul secret, pentru că altfel mă tem că bogătașii ne—ar putea pune bețe—n roate.

Fără să spună nimănui vreo vorbă, Subțirelu, Plătică, Somnu și Șalău adunară toți banii pe care—i aveau, cumpărară tot felul de alimente și le puseră într—o geantă pentru ca Gogoasă să aibă ce mânca pe drum. Apoi îi cumpărară un bilet de tren până la Fantomas și toți cinci porniră spre gară.

—Important e ca pe drum să nu vorbești cu nimeni, îi dădu Subțirelu ultimele sfaturi lui Gogoasă. Cum se spune, destupă—ți urechile și pune—ți lacăt la gură. Dacă poliștii prind de veste că te duci la cosmonauți, atunci nu vei mai ajunge la ei, ci direct după gratii.



În curând sosi trenul. Luându—și rămas—bun de la prietenii săi, Gogoasă urcă în vagon. Acolo era deja plin de prichindei, dar Gogoasă reuși totuși să—și găsească un locșor pe banchetă. După ce se așează comod, începu să—i studieze pe cei cu care călătorea și să le asculte discuțiile.

În scurtă vreme se lămură că toate discuțiile se învârt în jurul cosmonauților, al plantelor gigantice și al imponderabilității. Unul dintre călători povestea că, de fapt, cosmonauții sunt niște prichindei mai deosebiți, fără păr, cu patru urechi, cu două nasuri, cu un ochi în frunte, care nu respiră prin plămâni, ci prin branhii, deoarece trăiesc în apă, iar când ies pe uscat poartă costume de scafandru și în loc de mâini și de picioare au înotătoare. Gogoasă vru să spună că nu—i adevărat, că și cosmonauții sunt niște prichindei ca toți prichindeii, dar, amintindu—și că Subțirelu îl sfătuisese să tacă chitic, hotărî să nu se amestece în discuție.

Un alt lunatic care ședea nu departe de Gogoasă povestea că imponderabilitatea este o forță care le rupe prichindeilor mâinile și picioarele și le macină oasele, prefăcându—le în pulbere, iar toți cei aflați în stare de imponderabilitate nu mai pot nici să meargă, nici să stea în picioare, nici să șadă, nu mai pot face nimic, pentru că nu mai au nici un os întreg, și că singurul lucru pe care—l pot face e să se târască precum omida sau viermele.

Gogoasă vru din nou să spună că toate acestea sunt minciuni, pentru că el însuși se aflase de nenumărate ori în stare de imponderabilitate și cu toate astea oasele îi sunt întregi și nu se târăște deloc ca un vierme.

Își aminti însă și de data aceasta că nu trebuie să—și dea drumul la gură.

Un al treilea prichindel povestea că parcă citise într—un ziar că plantele gigantice care cresc pe Marele Pământ au într—adevăr niște roade uriașe, că pepenii verzi sunt mari cât un munte, dar că toate plantele sunt amare, ba chiar otrăvitoare, deloc bune de mâncat.

Auzind aceste cuvinte, Gogoasă, care punea la suflet tot ceea ce era legat de mâncare, nu mai suportă și vru să spună că pe Pământ pepenii sunt foarte dulci, dar tocmai atunci intră în discuție un prichindel îmbrăcat într—o haină galbenă, care stătea lângă Gogoasă.

—Dacă toate astea nu—s decât minciuni, fraților? Ziarele scriu câte și mai câte! Celor bogați nu le convine să avem plante gigantice, așa că publică tot soiul de tâmpenii.

—Tu ar fi mai bine să taci, îi spuse un alt prichindel. De unde știi cine călătorește cu noi în vagon? Poate că lângă tine stă un polițist deghizat care aude tot ce spui.



Prichindelul în haină galbenă se uită cu îngrijorare la Gogoasă, care stătea alături. Prinzându—i privirea, Gogoasă izbucni:

—După părerea ta, cine—i polițist deghizat? Eu sunt polițist deghizat? Îți dau eu ție polițist!

—Ce vrei? Am zis ceva despre tine? se dezvinovăți prichindelul.

—Da' despre cine? Am auzit cum ai zis: „Lângă tine stă un polițist deghizat”. Cine stă lângă el? Eu stau! Înseamnă că sunt un polițist deghizat.

—Stați așa, fraților! începu să strige cineva din spate. Avem aici un polițist deghizat! Singur a spus—o! Eu, zice, sunt un polițist deghizat. Asta grăsuț. L—am văzut eu că stă și tace și că ascultă discuțiile altora.

—Țineți—vă gura, fraților! se auzi un strigăt. E un polițist aici cu noi! Se făcu liniște. Tuturor le dispăru pofta de discuții. Tăceau cu toții, uitându—se cu coada ochiului înspre Gogoasă. Se auzea doar zgomotul roților de tren. În cele din urmă cineva spuse:

—Fraților, nu demult am văzut la televizor un polițist ars. Îți era mai mare groaza să te uiți la el, atât de ars era. Îngrozitor, nu alta!

Un alt prichindel se uită încruntat la Gogoasă și întreabă:

—Și ăla era tot un polițist deghizat?

—Nu, răspunse cel care povestea. Nu era deghizat, era în uniformă de polițist, toată făcută ferfeniță, pentru că, atunci când a zburat, polițistul s—a agățat de copaci și de sârmele de telegraf. Se spunea că a tras cu arma în stare de imponderabilitate. Iar când te afli în stare de imponderabilitate nu poți să tragi cu arma.

—Iar la noi un polițist a fost împins din tren în timpul mersului, zise prichindelul de vizavi de Gogoasă.

—Și el era deghizat? întreabă primul prichindel.

—Da, și el era deghizat și grăsuț pe deasupra.

Toți începură să râdă și povestiră care mai de care tot felul de istorioare comice cu polițiști. Gogoasă nu știa dacă să râdă și el cu ceilalți sau dacă era mai bine să tacă, pentru că tăcuse tot timpul, așa că zâmbi strâmb, iar apoi se ridică de pe banchetă și urcă în patul de sus unde nu putea fi văzut de nimeni. Între timp se făcu seară. Călătorii se pregăteau să doarmă. Unii urcau în paturile de sus, alții se așezau pe cele de jos. Gogoasă adormi imediat, dar în timpul nopții se trezi la un moment dat. Amintindu—și că a uitat să ia cina, își scoase din geantă sendvișurile cu cașcaval și salam și începu să le înfulece. În timpul ăsta asculta discuția dintre doi prichindei așezați pe paturile de jos.

—Unde mergi? întreabă unul dintre ei.

—La Fantomas, răspunse celălalt. Dar tu?

—Și eu tot la Fantomas. N—am treabă chiar acolo. Vreau să ajung la cosmonauți.

—Ce treabă ai cu ei?

—Știi, noi, cei din satul nostru, am hotărât să facem rost de semințe gigantice și să le semănăm. M—au trimis pe mine la cosmonauți după semințe.

—Și știi unde să—i găsești?

—Știu. Trebuie să ajung în satul Flămânzeni și aflu acolo. În ziar scria că flămânzenii au fost la

cosmonauți și au făcut rost de semințe.

Gogoasă vru să afle care dintre prichindei merge la cosmonauți. Se uită în jos pe furiș și—l văzu pe prichindelul în haină galbenă.

„Ce bine! își zise Gogoasă. Mă țin după haina asta galbenă și ajung exact unde vreau. Totul s—a aranjat cât se poate de simplu.”

În realitate n—a fost însă chiar atât de simplu. Dimineața, imediat ce trenul ajunsese în Fantomas, Gogoasă coborî din vagon și se luă după prichindelul în haină galbenă, pe care, apropo, îl chema Miez. La început totul a mers uns. Haina galbenă se vedea foarte bine și lui Gogoasă îi era ușor să n—o piardă din vedere prin mulțime. În curând observă însă că Miez se învâрте prin oraș trecând pe aceleași străzi pe care mai fusese. Uneori parcă se ascundea intenționat după colțul vreunei clădiri și, lăsându—l pe Gogoasă să—l depășească, o lua în direcție inversă.

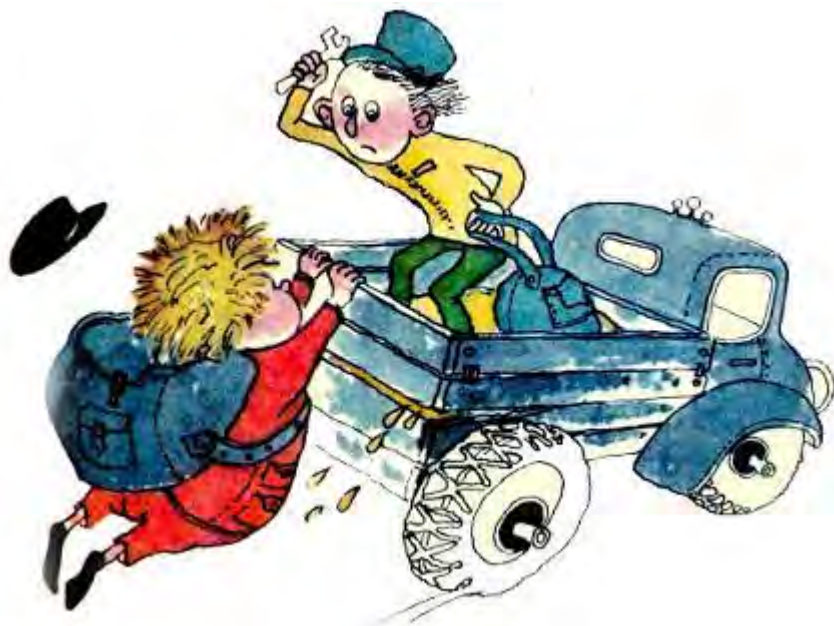
„Ce lunatic neghiob am nimerit! bombănea Gogoasă în gând. Nu știe drumul — să—ntrebe pe cineva!”

În cele din urmă, când Gogoasă era deja epuizat, ieșiră din oraș și o luară pe șosea. Miez, parcă intenționat, mergea repede. Gogoasă rămânea din ce în ce mai în urmă. În curând pe drumetrii noștri îi ajunse o camionetă. Văzând—o încă de departe, Miez îi făcu semn cu mâna. Mașina frână. Gogoasă era mult în urma lor. Miez îl rugă pe șofer să—l ducă până în satul Flămânzeni.



—Bine, urcă în remorcă, zise șoferul.

Văzându—l pe Miez că urcă în mașină, Gogoasă își adună ultimele puteri și începu să fugă. Mașina porni, dar Gogoasă reuși totuși s—o ajungă și se agăță de spatele remorcii. Când văzu asta, Miez apucă o cheie de piuliță din remorcă și începu să—l lovească peste degete pe Gogoasă —Au—au—au! începu să urle bietul Gogoasă. Nemaiputând să suporte durerea, el își desprinsese degetele de pe remorcă și căzu în mijlocul drumului ca un sac de nisip.



—Așa—ți trebuie, polițai afurisit! mormăi Miez. Poate că acum nu te mai ții după mine!

Nu mai trebuie spus că Miez îl luase pe Gogoășă drept polițist deghizat și de aceea încercase prin toate mijloacele să scape de el.

Între timp șoferul mări viteza și mașina dispăru într—o clipă. Nu trecu mult și Miez era deja în satul Flămânzeni și stătea de vorbă cu flămânzenii care—l primiseră cu brațele deschise. Aceștia îi povestiră că au semănat deja semințele gigantice primite de la cosmonauți și—l duseră pe Miez în câmp să—i arate primele cereale răsărite. Bietul Miez începu să plângă de bucurie când văzu micile mlădițe verzi care ieșeau din loc în loc din pământ.

—Nu—i nimic, fraților, că sunt mici, zise el. Așa e datul firii — tot ce—i mare a fost cândva mic.

Aflând că Miez a venit după semințe gigantice, Spiculeț se oferă să conducă la cosmonauți. Erau gata să pornească, însă tocmai atunci Miez îl văzu pe Gogoășă care venea șontâc—șontâc pe drumul spre sat.

—Ia priviți, fraților! făcu speriat Miez. Din nou afurisitul ăsta de polițist deghizat! M—a urmărit încă din tren. Probabil că a auzit când am zis că merg la cosmonauți.

—Îl prindem acu' și—l învățăm minte! zise Spiculeț.

Prichindeii se ascuseră după gard și imediat ce Gogoășă se apropie, se năpustiră cu toții asupra lui. Un prichindel îi trase pe cap un sac gol, un altul îl ridică pe sus de picioare.



—Ce se—ntâmplă, fraților? De ce faceți asta? începu Gogoășă să strige, simțind că e închis în sac. Dați—mi drumul!

—Te—am prins, polițaiule, așa că mai bine taci acum! zise Spiculeț.

—Nu sunt polițai, fraților! Sunt Gogoășă! Sunt cosmonaut! Trebuie să ajung la rachetă.

—Ia uite ce vrea dumnealui! răspunse Miez. Nu—l lăsați, fraților! Țineți—l în sac deocamdată, altfel iar se ia după mine.

—Bine, mergeți împreună cu Spiculeț, iar noi îl închidem în pivniță, zise un prichindel pe nume Cuiuleț.

El legă repede sacul la gură, ca Gogoasă să nu poată s—o ștergă, iar prichindeii rostogoliră prizonierul în pivnița din apropiere. Spiculeț și Miez plecară și auziră încă multă vreme urletele lui Gogoasă care încerca să iasă din sac:

—Nu sunt polițai! Sunt Gogoasă! Sunt cosmonaut! Dați—mi drumul!

Spiculeț și Miez nu făceau decât să zâmbească la auzul strigătelor lui.

Când ajunseră la cosmonauți, Știetot dădu dispoziții ca lui Miez să i se dea semințe de plante gigantice, un aparat de imponderabilitate și o rezervă de antilunită ca să se apere de polițiști, iar apoi începu să—l întrebe dacă n—a auzit ceva despre Habarnam și Gogoasă dispăruți fără urmă.

—Despre Habarnam am auzit foarte multe, răspunse Miez. Despre el s—a scris și în ziare. Dar despre Gogoasă n—am auzit nimic, în afară de faptul că afurisitul ăla de polițist deghizat zicea că el e Gogoasă.

—Ce fel de polițist deghizat? vru să afle Știetot.

—Un tip care se ținea după mine încă din tren, răspunse Miez. Tot timpul era numai ochi și urechi, iar la Fantomas a coborât din tren și m—a urmărit, așa că a ajuns până la Flămânzeni.

—Și unde e acum? întrebă cosmonauții.

—Stați liniștiți, fraților, spuse Spiculeț. L—am vârat într—un sac și l—am ascuns în pivniță.

—Cum arăta? întrebă Știetot.

—Cum să spun..., răspunse Miez. E grasuț. Cu fața ca o clătită...

—Grasuț? țipă Știetot. Poate e Gogoasă al nostru! Auzind aceste cuvinte, Șurubel și Piuliță se repeziră la autoșenileta lor și un minut mai târziu goneau spre Flămânzeni.

Nu trecu nici o oră, că se întoarseră cu Gogoasă. Cosmonauții făcură roată în jurul autoșeniletei. Gogoasă, care încă nu—și revenise după întâlnirea cu Șurubel și Piuliță, stătea în mașină și se uita cu gura căscată la Știetot, la Cercelușa și la Scrumbiuța, la Acuarelă, la doctorul Pilulă și la toți ceilalți cosmonauți. De emoție, nu putea scoate un cuvânt. În cele din urmă zise:

—Fraților! și izbucni în lacrimi.



Cosmonauții îl ajutară să coboare din mașină și începură să—l liniștească, iar el se apropie de ei, îi strânse la piept pe fiecare ștergându—și lacrimile cu pumnul și zicând:

—Fraților! Fraților!...

Mai mult nu putură scoate de la el.

Șurubel și Piuliță povesteau că atunci când îl scosese din sac, mai întâi Gogoasă trăsese un plâns zdravăn, iar apoi tot drumul nu făcuse decât să repete: „Fraților, fraților”, de parcă ar fi uitat că mai sunt și alte cuvinte pe lume.

Doctorul Pilulă spuse că nu e nimic grav, că în curând Gogoasă își va reveni din șoc și va vorbi la fel ca înainte, ca toți prichindeii normali. Trebuie doar să i se dea ceva de mâncare și atunci totul va intra pe făgașul obișnuit.

Într—adevăr, așa se și întâmplă. Gogoasă fu așezat la masă, i se puse în față o farfurie de ciorbă și una de terci. Gogoasă le înfulecă rapid și imediat începu să povestească ce—a pățit: cum a intrat împreună cu Habarnam pe ascuns în rachetă și au pornit spre Lună; cum au ajuns pe Lună și au nimerit în peșteră; cum s—a rostogolit Habarnam în lumea sublunară și el a rămas absolut singur; cum a stat în rachetă până i s—au terminat toate proviziile, rostogolindu—se apoi și el în lumea sublunară și ajungând în orașul Los—Peizanos unde a început să vândă sare; cum mai întâi s—a îmbogățit, iar apoi s—a ruinat, cum a început să lucreze la Roata Dracului și s—a făcut membru al Societății liberilor învârtitori.

—Asta—i tot, fraților. Iar acum am venit la voi să ne dați și nouă niscaiva imponderabilitate. Asta ar ușura munca grea a învârtitorilor și ne—ar ajuta să scăpăm de patronii cei hapsâni, își încheie Gogoasă povestirea.

—Dar ce—i cu Habarnam? Nu te—ai mai întâlnit cu el de—atunci? întrebă Știetot.

—O, Habarnam! făcu disprețuitor cu mâna Gogoasă. Nici nu vreau să pomenesc de el. De fapt, cred că nu mai e nici urmă de Habarnam.

—Nu cumva o fi murit? se întristară prichindeii.

—Dac—ar fi murit n—ar fi atât de—ngrozitor, dar se vede treaba că s—a transformat în berbec! exclamă Gogoasă. L—au înhățat polițiștii și l—au dus pe Insula Proștilor, iar toți cei care ajung acolo se transformă în oi sau berbeci mai devreme sau mai târziu.

—De ce l—au trimis pe Insula Proștilor?

—Pentru că a făcut comerț cu aer.

—Cum adică a făcut comerț cu aer? se mirară toți.

—Ei, așa se spune. Când cineva vinde ce nu are, se spune despre el că vinde aer. Habarnam începuse să vândă semințele gigantice pe care nu le avea, așa că a fost pedepsit pentru asta. Așa a scris în ziar.

—Ascultă, Gogoasă, n—am putea totuși să—l salvăm cumva pe Habarnam? întrebă Scrumbiuța. Poate că nu s—a transformat încă în berbec sau în oaie. Nu putem să—l abandonăm la necaz!

Gogoasă căzu pe gânduri. Apoi zise:

—N—aș putea să mai primesc o farfurie de terciuleț? Poate c—o să—mi rină vreo idee.

I se aduse repede o farfurie de terci. O mancă și zise:

—Mi—a venit ideea: capturăm una dintre navele cu care sunt duși lunaticii pe Insula Proștilor. Aceste nave trec de obicei pe la noi, prin Los—Peizanos. Pe lunatici îi eliberăm, ei ne vor mulțumi pentru asta, iar noi ne ducem să—l salvăm pe Habarnam.

—Tu știi unde e Insula Proștilor? îl întrebă Știetot pe Gogoasă.

—Stai liniștit, răspunse Gogoasă. Luăm cu noi un bătrân lup de mare, avem mulți în Los—Peizanos. Chiar am o cunoștință, căpitanul Velă, care acum e șomer. Nu—i nici o problemă! Corabie să fie, căpitani se găsesc!



CAPITOLUL XXXIV. HABARNAM PE INSULA PROȘTILOR



Ceea ce povestise Gogoasă despre Habarnam era adevărat. În orice caz, era adevărat că ajunsese pe Insula Proștilor. După ce patrula de poliție îi reținuse pe Habarnam, Iedu, Acrișor, Mezinu, Cinteză și pe ceilalți prichindei, toți aceștia fuseseră încărcăți în mașina poliției și transportați în orașul Los—Peizanos. Acolo fuseseră duși în cala unei nave unde mai erau vreo trei sute de nefericiți ca ei. Mulți dintre aceștia plâneau în timp ce—și luau rămas—bun de la ținutul natal. Văzându-i pe ceilalți, Habarnam începu și el să plângă, dar un prichindel grăsuț care n—avea nimic pe el de la brâu în sus se urcă pe un butoi gol aflat la mijlocul calei și începu să—i liniștească pe ceilalți. N—avea cămașă și era desculț, în schimb avea pălărie de paie și un șal de lână înfășurat în jurul gâtului.

—Fraților! vorbi el, întinzându—și mâinile înspre prichindei. Ascultați—mă, fraților! Nu trebuie să plângem. După ce să ne pară rău? Nu avem după ce să ne pară rău, iar acolo unde ne ducem măcar vom fi sătui. Veți vedea: dacă nu vom avea grija mâncării, o vom scoate cumva la capăt. Nu trebuie să ne pierdem speranța! Și pe Insula Proștilor trăiesc prichindei! Poate că nici nu—i adevărat că ne transformăm în berbeci. Cine—a zis că—i adevărat? Câte nu vorbește lumea! Vom trăi și vom vedea.

—Exact, exact, vei trăi și vei vedea cum te transformi în berbec! bombăni Iedu.

—Tu să taci! se burzuluiră la Iedu niște prichindei. El te îmbărbătează, iar tu îi dai întruna cu berbecii!

—N—am nevoie să fiu îmbărbătat.

—Dacă n—ai nevoie, lasă—i pe cei care au. Pleacă de—aici, până n—o iei pe coajă!

Iedu se supără și se trase mai la o parte. Prichindelul dezbrăcat de la brâu în sus își continua între timp discursul, folosind aproape după fiecare cuvânt două dintre expresiile lui preferate: „Vom trăi și vom vedea” și „Dacă nu vom avea grija mâncării, o vom scoate cumva la capăt”.

Acest discurs a fost foarte liniștitor pentru bieții lunatici. Încet—încet se resemnă și încetară să mai plângă. Se înveseliră cu toții și începură să vorbească. Din toate părțile se auzeau aceleași cuvinte:

—Vom trăi, fraților, și vom vedea! Dacă nu vom avea grija mâncării, o vom scoate cumva la capăt!

Numai Iedu stătea încruntat:

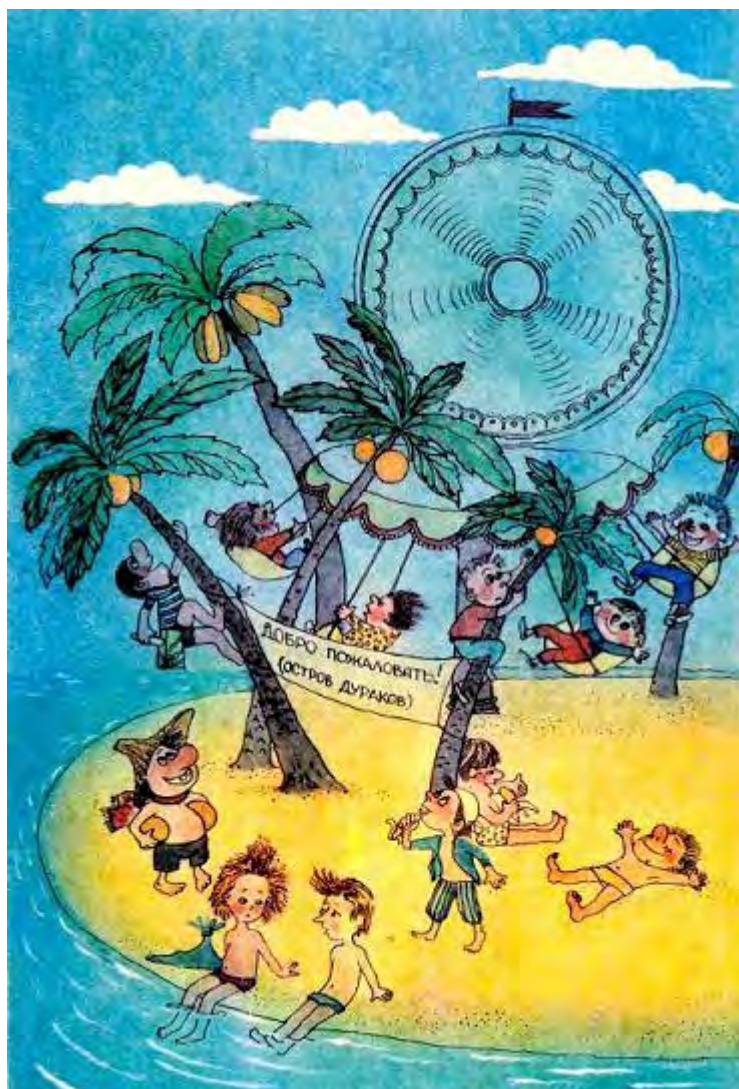


—Asta da consolare! mormăia el. Și berbecul o scoate la capăt dacă e sătul! Trebuie să fugim de—aici.

—Cum să fugim? întrebă Habarnam.

—De—aici n—ai cum să fugi, bineînțeles, dar când ajungem pe insulă nu trebuie să stăm cu mâinile—n sân, ci să facem o barcă și să fugim.

În curând nava s—a desprins de mal și a început să plutească. Drumul a fost lung și greu. Două zile și două nopți nava a tot plutit pe valuri. Prichindeii care nu mai văzuseră marea de—aproape se temeau că nava o să se scufunde și o să se ducă la fund. În tot timpul ăsta n—au putut să doarmă o clipă, iar la sfârșitul călătoriei abia se țineau pe picioare. În cea de—a treia zi nava a intrat în sfârșit într—un golfuleț retras, liniștit și prichindeii, secătuiți de puteri, au fost debarcați din cala umedă și întunecată.



Bieții prichindei scoaseră țipete de bucurie când văzură malul verde pe care creșteau palmieri, piersici, bananieri, cocotieri și portocali. Era o mare bucurie că acum puteau călca pe pământul tare fără să simtă cum se clatină totul sub ei. Cu țipete sălbatice și cu chiuțuri dădură năvală pe mal și, luându—se la întrecere, alergară spre copaci. Acolo începură să sară și să danseze de bucurie, să rupă banane și curmale, piersici și portocale și să doboare cu bețele nuci de cocos din cocotieri. După ce mâncară pe săturate, se apucară să se dea în leagănele aflate în număr mare printre copaci, să se învârtă în carusele și în Roata Dracului, să coboare pe toboganele drepte și în spirală.

Pe neașteptate se auzi un clopot sunând. Fără să stea mult pe gânduri, prichindeii se repeziră în direcția de unde se auzise sunetul și văzură clădirea cantinei cu ferestre mari și larg deschise. La ușă era un bucătar cu bonetă albă care îi chema pe toți la masa de prânz. De mâncat, nu voia nimeni să mănânce, pentru că toți se saturaseră cu fructe. Prichindeii stăteau nedumeriți lângă intrare, dar chiar atunci se auzi un sunet venit din cealaltă parte. Ca la comandă se buluciră într—acolo și văzură clădirea cinematografului tapetată de sus până jos cu afișe color. Pe cel mai mare dintre afișe scria cu litere uriașe: „*Crimă pe fundul mării sau Semn sângeros*. Un nou film captivant din lumea interlopă: crime, jafuri, înecați, aruncați sub tren și sfâșiați de fiare sălbatice. Doar la cinematograful nostru. Grăbiți—vă să—I vizionați!”

Gândindu—se că filmul începe imediat, prichindeii dădură buzna să—și ocupe locuri. Nu apucară bine să se așeze, că lumina se stinse și pe ecran începură să fugă și să se vânzolească tot soiul de persoane suspecte cu măști și fără măști, cu bricege, cuțite, pumnale și pistoale în mâini. Imediat apărură niște polițiști înarmați până—n dinți. Se urmăreau unii pe alții folosindu—se de toate mijloacele de transport posibile: automobile, autobuze, elicoptere, avioane, trenuri, iahturi, vapoare, submarine. În fiecare clipă cineva cădea, se rostogolea, cădea în apă, se îneca sau îneca pe cineva, erau bătați cu orice se nimerea și împușcături de pistol sau de mitralieră. Sărmanii spectatori țipau de spaimă uitându—se la toate aceste orori.

La un moment dat zgomotul din sală se făcu tot mai slab și treptat se stinse cu totul. Prichindeii, istoviți de lunga călătorie, adormiră unul după altul pe locurile lor, fără să aștepte sfârșitul filmului. Trebuie spus că locurile din cinematograful erau niște fotolii confortabile, cu spătarul rabatabil așa cum au scaunele dintr—un autocar. Rabatând spătarul, puteai să dormi foarte comod, ca în pat, și fără să ieși din cinematograful. Toți erau atât de obosiți, că dormiră toată ziua și toată noaptea și se treziră abia în dimineața următoare.

Când auziră clopotul care anunța micul dejun, prichindeii săriră în picioare și se grăbiră spre cantină. După ce mâncară cu poftă, ieșiră în fugă din cantină și începură să se joace de—a v—ăți ascunselea, de—a prinselea sau să joace capra și alte jocuri interesante. Unii prichindei fugiră la leagăne și carusele, alții se întoarseră la cinema, unde filmele începeau de dimineață, mai exact imediat după micul dejun.

Fugărindu—se unul pe altul printre portocali, prichindeii descoperiră printre copaci o poiană cu un teren mare, dreptunghiular pentru jocul cu bile. Tot aici descoperiră un set întreg de ciocane de lemn cu mânere lungi și o pereche de bile, adică tot ce trebuie pentru acest joc captivant. Trebuie spus că „bilă” înseamnă pentru lunatici o bilă de lemn mare cât capul unui prichindel. Pentru acest joc sunt necesare două astfel de bile, una neagră și una albă. Jucătorii se împart în două echipe. Prima echipă, înarmată cu ciocane de lemn, conduce bila albă pe tot terenul, încercând s—o introducă într—o gaură aflată în centrul acestuia, dar în același timp, nepermițând celei de—a doua echipe să introducă acolo bila neagră. Se înțelege că iese câștigătoare echipa care a reușit prima să—și introducă bila în gaura respectivă. La prima vedere, acest joc simplu este într—adevăr foarte captivant și se bucură de o mare popularitate printre lunatici. Ca orice joc, și acesta presupune reguli, tactică și strategie. Regulile constau în aceea că jucătorii nu au voie să se lovească unii pe alții cu ciocanele de lemn dându—și peste picioare și în cap; în rest, se permite orice: poți să oprești bila călcând pe ea cu piciorul, poți s—o scoți de pe teren, poți să—ți împingi adversarul cu umărul sau cu mâna. Tactica și strategia constau în următoarele: căpitanul echipei își poate împărți jucătorii în două tabere: cea a atacanților și cea a apărătorilor. Sarcina atacanților este să introducă bila adversarilor în gaură; sarcina apărătorilor este să își apere bila de jucătorii adversi. Uneori căpitanul își împarte clipa în tabere egale, acest sistem numindu—se „6 la 6”. Uneori el conferă necesar să aibă șapte atacanți și doar cinci jucători în apărare. În acest caz sistemul de joc este „7 la 5”. Există și sistemul „8 la 4”, precum sistemul „12”, adică atunci când căpitanul nu—și mai împarte echipa atacanți și apărători. E adevărat, în acest caz jucătorii stabilesc dinainte cine va juca în apărare și cine în atac, dar în timpul jocului își schimbă rolurile pentru a—și deruta adversarii. Se înțelege de la sine că jocul este cu atât mai interesant, cu cât strategiile aplicate sunt mai multe.



Imediat ce prichindeii au descoperit terenul de joc, s—au și format patru echipe, numai că, neputând toate patru să ia parte la joc, au jucat doar două, iar celelalte două și—au așteptat rândul. E adevărat că în prima zi prichindeii n—au putut emite mari pretenții, în schimb în dimineața următoare s—au trezit mai devreme și au ocupat terenul pentru întreaga zi. Începând de atunci au jucat bile doar cei care se trezeau mai devreme și ajungeau pe teren înaintea celorlalți. Până la urmă, cei mai pasionați jucători hotărâră să nu mai părăsească terenul nici noaptea și să doarmă aici. Puteau s—o facă liniștiți, cu atât mai mult cu cât clima de pe Insula Proștilor e foarte caldă: aproape că nu sunt ploii și se poate dormi sub cerul liber. Astfel, rămaseră doar două echipe de jucători care jucau de dimineață până seara fără să apuce să—și tragă suflul, cum se spune.

Între timp, toți ceilalți prichindei se împărțiră în funcție de interese, dacă se poate spune așa. În

afară de bilomani, mai erau caruselomani, rotomani, căprarii, cinefilii, cartofoarii și dominoiștii. Nu e greu de ghicit că prichindeii caruselomani erau cei care se învăteau în carusele zile întregi, iar rotomani erau cei care preferau să se dea cu Roata Dracului. Căprarii erau, bineînțeles, cei care nu voiau nimic altceva decât să sară capra. Dominoiștii stăteau toată ziua la mese și țâcăneau cu piesele de domino, jucând „țapul”. Cartofoarii, în grupuri de câte patru, ședea pe iarbă și jucau cărți, mai ales „popa—prostu”. În sfârșit, cinefilii stăteau de dimineața până noaptea la cinematograful și vedeau tot soiul de filme. Nu mai trebuie spus că această monotonie a preocupărilor slăbea capacitățile intelectuale ale prichindeilor, pregătind încetul cu încetul trecerea lor spre starea de animal.

Se considera, între altele, că vizionarea filmelor e o activitate intelectuală, adică mai utilă minții decât jocul cu bilele sau „țapul”. Era însă o greșeală, deoarece conținutul filmelor era prea stupid pentru a hrăni în vreun fel mintea. Văzând zi de zi personajele din filme alergând, sărind, căzând, rostogolindu—se și trăgând cu pistolul, puteai doar să te tâmpești, în nici un caz să te faci mai deștept.

Trebuie spus că Habarnam și Iedu nu făceau nici ei excepție și stăteau zile întregi în cinematograful nemișcați în fotolii și se zgâiau la ecran, într—o seară simțiră deodată că le—a înțepenit spatele din cauza lipsei de mișcare și că nu se pot îndrepta, așa că nici unul, nici celălalt nu s—au putut ridica din loc. Speriindu—se groaznic, Habarnam și Iedu avură totuși ideea să sară cumva din fotolii și, fără să—și îndrepte spatele, ieșiră în patru labe din cinematografia aer. Târându—se în patru labe pe iarbă, își îndreptară cumva spinarea și se ridicară în picioare. O vreme se uitară buimaci unul la altul fără să înțeleagă ce se întâmplă. În cele din urmă, Habarnam se deșteptă și zise:

—Ascultă, Iedu, când ne facem barca?

—Ce barcă? întrebă Iedu nedumerit.

—Păi nu știi ce—i aia o barcă? E obiectul acela cu care plutești pe apă.

—Și de ce să plutim pe apă?

—Așa mă gândesc s—o ștergem de pe Insula asta a Proștilor.

—A, asta era! Păi atunci de mâine începem să facem barca.

A doua zi însă uitară că aveau de gând să facă barca și încă de dimineață fugiră să se dea în leagăne, în carusele și pe tobogane. Erau atât de prinși cu aceste activități, încât iar le—a zburat din cap orice gând să fugă de pe insulă. Zilele treceau la fel ca înainte. E adevărat, odată, spre sfârșitul unei zile, Habarnam și—a amintit și a spus:

—Vai, Iedu, simt că ne transformăm în berbeci!

—Da' de unde! dădu Iedu din mână. Până acum nu ne—am transformat și nici de—acum înainte nu ne vom transforma. Cine a zis așa ceva? Nimeni n—a zis. Vom trăi și vom vedea.

—Să nu fie târziu când vom vedea.

—Atunci bine, mâine începem să facem barca.

Dar „mâine” a trecut din nou și totul a rămas neschimbat. Iedu, prins cu legănatul, rotitul, învărtitul și toate celelalte distracții, nici nu mai voia s—audă de fugă. Numai ce deschidea Habarnam gura să zică ceva de barcă, că Iedu dădea grăbit din mână și striga:

—Mâine!

În cele din urmă, Habarnam încetă să mai pomenească de barcă.

Într—o zi cei doi prieteni o zbughiră de dimineață la carusel și se învărtiră atât de mult cu el, că Habarnam simți că amețește și se prăvăli la pământ. Ridicându—se cu greu în picioare și clătinându—se de parc—ar fi fost beat, se apucă să hoinărească prin crângul de portocali. Vedea totul ca prin ceață. După o vreme ieși din crâng și văzu în depărtare un gard solid de lemn, vopsit cu albastru. Fără să înțeleagă cum a ajuns aici, Habarnam se opri și deodată auzi niște sunete ciudate venind de după gard:

—Be—e—e! Me—e—e!



Vrând să afle cine scoate astfel de sunete ciudate, Habarnam se apropie de gard și vru să se uite prin vreo crăpătură, dar nu reuși, deoarece scândurile erau prinse foarte strâns. Fără să stea pe gânduri, el se prinse cu mâinile de scânduri și se cațără pe gard. În fața lui se întindea o pajiște verde, nu departe curgea un izvor, iar dincolo de el se vedea pădurea. Pe pajiște, grupată compact, păștea o turmă de oi albe. Doi câini roșcați și lățoși le păzeau. Imediat ce vreo oaie se desprindea de turmă, câinii se repezeau spre ea lătrând și o goneau înapoi.

Lângă gard, nu departe de Habarnam se înălța, întocmai ca un stog de fân, o grămadă de lână de oaie. Câțiva prichindei stăteau pe vine lângă grămada de lână și, înarmați cu niște foarfece mari, tundeau oile. Bietele animale stăteau întinse la pământ, supuse, cu picioarele legate și fără să scoată nici un sunet. Când termina de tuns oaia, prichindelul o dezlega și, apucând—o cu mâna pe dedesubt, o așeza în picioare. Din cauză că stătuse cu picioarele nemișcate, oaia pornea șontâc—șontâc înspre turmă. Fără șuba ei miștoasă, părea foarte slabă și atât de comică, încât Habarnam abia se ținu să nu râdă când o văzu. Între timp oaia se opri și, întorcând capul într—o parte, behăi jalnic.

—Be—e—e!

„Ia uite cine strigă aici!” își dădu seama Habarnam.

Gândul ăsta îl făcu să nu se simtă în apele lui.

Chiar atunci se auzi zgomotul unui motor și Habarnam văzu că de grămada de lână se apropie o camionetă. Prichindeii se opriră din tuns și începură să încarce lână în mașină. Șoferul ieși din cabină și, văzându—l pe Habarnam, dădu vesel din mână:

—Hei, și tu vrei aici? începu el să strige. Așteaptă, în curând te vor tunde și pe tine! Ha—ha—ha!

Râsul acesta îi dădu fiori lui Habarnam. Într—o clipă își aminti tot ceea ce se povestea despre ce li se întâmplă bieților prichindei pe Insula Proștilor. Mănat de spaimă, se lăsă să alunece de pe gard și, fără să—și simtă picioarele, o luă la fugă în direcție opusă.

—Stați, fraților! începu el să strige când ajunse la prichindeii care se dădeau în carusele. Stați! Trebuie să fugim cât mai repede!

Văzând că nimeni nu—l ascultă, Habarnam îl apucă pe Iedu de guler și îl trase de pe carusel. Sărmanului Iedu i se învârtea capul de—atâta carusel și se așeză sprijinindu—se cu mâinile de pământ. Oricât îl trăgea de guler în sus Habarnam, el continua să stea în patru labe, scoțând tot felul de scâncete.

—Iedu, dragule, trebuie să fugim, scumpule! începu Habarnam să strige disperat.

Iedu se uită la el cu o privire tulbure și spuse cu limba împleticită:

—Ascultă, Habarnam, atât de mult m—am în—vâr—vâr—vârțit, că nu mai pot zice nici „me—e—e”.

După ce bâigui aceste cuvinte, se puse pe—un râs bezmetic, apoi se târî în patru labe și începu să strige tare:

—Be—e—e! Me—e—e!

—Iedu, dragule, nu face asta! Nu face asta! îl imploră Habarnam. Apucându—l de mână pe smintitul de Iedu, Habarnam fugi cu el spre mare. I se părea că Iedu e gata să se transforme în berbec și că nimic nu—l mai poate salva. În curând ajunseră la marginea crângului de palmieri. Printre trunchiurile rare ale copacilor strălucea suprafața scânteietoare a mării. În depărtare se vedea debarcaderul cu un catarg înalt în vârful căruia un steag flutura în vânt. Adunându—și ultimele puteri, Habarnam alergă la malul mării și când ajunse căzu epuizat pe nisip. Măinile i se descleștară și își pierdu cunoștința.

Trezindu—se pe malul mării, Iedu se uită o vreme nedumerit împrejur. Un vânticel rece dinspre mare îl învioră și capul încetă să i se mai învârtă. Treptat înțelese că nu e în carusel, ci pe malul mării. Lângă el cu mâinile desfăcute în lături stătea întins Habarnam. Acesta avea ochii închiși. „Doarme”, își zise Iedu.



Și începu să se uite la valurile care se spărgeau ritmic de malul nisipos și abrupt, șuierând și vuind, iar apoi, stingându—se treptat, se retrăgeau din nou în mare. Nu se știe cât ar mai fi stat Iedu să admire valurile dacă n—ar fi remarcat în depărtare o mică pată întunecată. La început i se păru că o pasăre planează deasupra mării, dar pata se apropie treptat și în curând se văzu clar că nu e o pasăre. Lui Iedu i se păru că e ba dirijabil, ba un avion, dar trecu încă puțin timp și se convinse că era un vapor.

—Ce minune—o mai fi și asta! făcu uluit Iedu. De când zboară prin aer vapoarele?

Începu să scuture umărul lui Habarnam. Văzând că acesta nu se trezește, Iedu se sperie îngrozitor și începu să—l stropască pe față cu apă rece. Asta îl aduse pe Habarnam în simțiri.

—Unde sunt? întrebă el, deschizând ochii.

—Uită—te — un vapor! începu să strige Iedu.

—Unde e? întrebă Habarnam ridicându—se și cuprinzând marea cu privirea.

—Păi nu acolo. Uite sus, arată Iedu cu degetul.

Habarnam își ridică privirea și văzu plutind în aer un vapor cu țevi, catarge, ancore și bărci de salvare agățate deasupra punții. Habarnam era mut de mirare. Vaporul se apropia, făcându—se tot mai mare. Deja se vedeau prichindeii la bord. Încremenți de spaimă, Habarnam și Iedu se uitau la uriașul care se apropia de ei. De speriat ce era, Iedu căscă gura fără să vrea și își holbă ochii. Voia să spună ceva, dar cuvintele îi înghețaseră undeva înăuntru. În cele din urmă reuși să bolborosească:

—Ce—i asta?... De ce...?

—Imponderabilitatea! țipă deodată Habarnam. Nu—i nimeni altcineva decât Știetot. Știam eu că va veni să ne salveze! Ura!

Își aruncă în sus pălăria și începu să țopăie pe mal de bucurie.

Între timp vaporul făcu un arc deasupra debarcaderului și se lăsă ușor pe apă. Habarnam și Iedu, ținându—se de mâini, începură să fugă spre debarcader. Abia puseră piciorul pe scară, când văzură cum din vapor coboară Știetot, doctorul Pilulă, Șurubel, Piuliță, Gogoasă și câțiva lunatici necunoscuți. De emoție, lui Habarnam începu să—i bată inima, gata—gata să—i sară din piept și, neîndrăznind să

mai facă nici un pas, se opri și își spuse:

„Se pare că urmează să fiu muștruluit!

Însoțit de ceilalți prichindei, Știetot se apropie de Habarnam.

—Salut, zise el, întinzând mâna.

—Bine, dragii mei, n—ai putut veni mai repede? făcu Habarnam fără să răspundă la salutul lui Știetot. Noi am așteptat, am tot așteptat, mai că nu ne—am transformat în berbeci, dar nici nu v—a păsat! Cică se numesc salvatori!

—Cu tine, prostănacule, nici nu vreau să mai vorbesc după una ca asta! răspunse supărat Știetot.

—Mai bine—ai zice „mulțumesc” că am venit măcar acum, zise doctorul Pilulă. Cum te simți?

—Bine.

—Atunci marș imediat pe vapor, că aici aerul e foarte nociv, așa se zice. Nu poți sta multă vreme.

—Păi încă puținel cred că se mai poate, zise Habarnam. Pentru că trebuie să—i salvez și pe ceilalți prichindei. Am fost aduși mulți aici pe insulă!

—Putem face asta și fără tine, zise doctorul Pilulă.

—Nu, nu, fraților, fără mine ați putea încurca lucrurile sau ați putea uita pe cineva. Eu trebuie să—i găsesc pe toți. Și mai e ceva: n—aveți un aparat de imponderabilitate în plus?

—Pentru ce? întrebă Șurubel.

—Ia ascultați la ce m—am gândit, răspunse Habarnam. Îngropăm pe insulă aparatul de imponderabilitate ca să se formeze o zonă de imponderabilitate. Aerul de deasupra acestei zone nu va mai cântări nimic și va începe să se ridice, iar în locul lui va veni aer curat dinspre mare. Astfel atmosfera de pe insulă se va purifica și nimeni nu se va mai transforma în oaie.

—Ia te uită, făcu entuziasmat Piuliță, Habarnam al nostru s—a făcut inventator.

—Păi ce crezi? în ultimul timp m—am făcut îngrozitor de deștept. Iar metoda de purificare a aerului am inventat—o încă de când am venit încoace cu vaporul. În cală, înțelegi, n—aveam ce face, așa că am început să inventez tot felul de lucruri.

—Păi e în regulă, răspunse Șurubel. Un aparat de imponderabilitate se găsește și pentru tine. În afară de asta, văd că ai nevoie și de ghețe. Astea le vei primi pe vapor, acum condu—ne și arată—ne unde sunt prichindeii până nu se transformă vreunul dintre ei în berbec.



CAPITOLUL XXXV. TIMPUL MARILOR SCHIMBĂRI



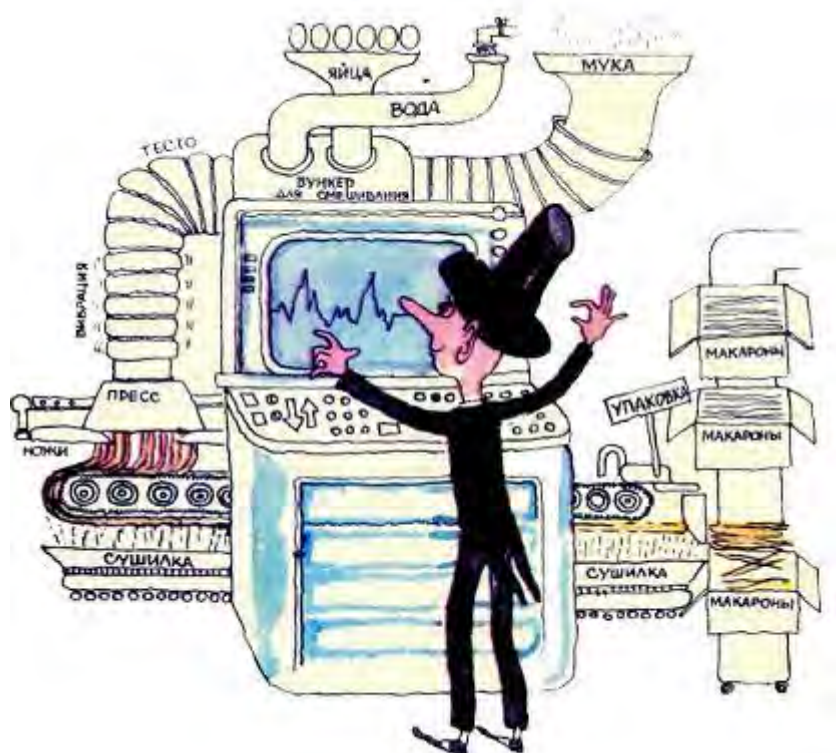
După ce Calicus fusese alungat din fabrică de muncitorii săi cu ajutorul aparatului de imponderabilitate, toată lumea vorbea numai despre asta. Muncitorii de la alte fabrici au venit și ei la cosmonauți, iar când s—au întors la fabricile lor, au aplicat și ei cele aflate despre imponderabilitate, în unele fabrici muncitorii au prins atât de mult curaj, încât fără să folosească aparatul de imponderabilitate au luat puterea în mâinile lor și i—au alungat pe patroni.

Poliția era atât de speriată de tot ceea ce se întâmpla, că a încetat să mai ia măsuri împotriva muncitorilor. Mulți polițiști și—au aruncat armele și pistoalele, și—au îngropat vestoanele și căștile de polițiști și, îmbrăcându—se ca prichindeii obișnuiți, s—au angajat să lucreze în fabrici. Spuneau că e mult mai plăcut să muncească decât să zboare prin aer în stare de imponderabilitate și să—și spargă capul, să se ardă, să se rănească sau să se schilodească.

Muncitorii erau acum mult mai bine plătiți pentru munca lor, deoarece nu mai trebuia să dea bogătaşilor o parte din câștigul lor. Prețul produselor a scăzut foarte mult. De aceea toată lumea a început să se hrănească mai bine și să cumpere mai multe produse. Întrucât cererea era tot mai mare, fabricile au început să mărească producția, iar pentru asta aveau nevoie de mai mulți muncitori. În scurt timp n—au mai existat șomeri, deoarece toți cei care voiau să muncească găseau un loc de muncă.

Acum nimeni nu mai voia să—i slugărească pe bogătași. Plecau de la ei și servitoarele, și menajerele, și spălătoresele, și portarii, și parchetarii, și, în primul rând, bucătarii. Toți bucătarii și bucătăresele preferau acum să lucreze în cantine și restaurante în care—și erau ei înșiși stăpâni. Locurile unde se putea mânca deveneau tot mai numeroase și mulți nu mai voiau acum să gătească acasă. Toți aveau bani să mănânce la restaurant sau să—și aducă mâncarea de la cantină.

Sărmanul Calicus, care își pierduse tot capitalul încă înainte să—și piardă fabrica, nu știa ce să facă acum. La început a mers să mănânce pe la cunoștințe, dar pe urmă s—a convins că acestora nu le face prea mare plăcere și în cele din urmă a început să lucreze la fosta sa fabrică de macaroane. Nimeni nu l—a împiedicat s—o facă. Se știa că—i place afacerea cu macaroane și toată lumea spera că va lucra corect și conștiincios.



După ce a lucrat câteva zile la rând la malaxor, i s—a dat de lucru la presa de macaroane. Aici el trebuia să urmărească atent cum ies din presă mănunchiurile nesfârșite de macaroane în formă de tubulețe, să le regleze consistența și grosimea. Dacă aluatul era prea lichid — și asta se vedea imediat după grosimea tubulețelor —, le semnală celor de la malaxor să adauge făină, iar dacă aluatul era prea gros, le semnală să adauge apă. Imediat ce tubulețele atingeau lungimea necesară, Calicus apăsa un buton ce acționa un cuțit electric care le tăia, iar ele cădeau într—un cazan cu aburi, unde erau pătrunse de aburul umed și fierbinte, după care ajungeau pe o bandă rulantă cu care erau transportate la mașina de uscat. După ce lucră la presa de macaroane o săptămână, Calicus se gândi că la presă trebuie pusă o rotiță cu o ieșitură în afară. În timp ce se învățea, din când în când ieșitura rotiței apăsa pe buton și cupla automat cuțitul electric. Astfel, Calicus nu mai trebuia să apese butonul de fiecare dată când macaroana atinge lungimea dorită și putea să lucreze nu la una, ci la două prese deodată. El spunea că nu se va opri aici și că va face ca mașina să regleze automat consistența aluatului de macaroane și să adauge singură apa sau făina de care ar fi nevoie. Acum, nevoit să lucreze, Calicus a înțeles cât de important este să—i ușurezi muncitorului munca. În general îi plăcea să lucreze, cu atât mai mult cu cât în preajmă erau tot timpul prichindei cu care putea să vorbească, să glumească sau să se sfătuiască.

Adeseori, când își termina ziua de lucru, cumpăra o chiflă mare și cu ea sub braț se ducea să se plimbe prin Grădina Zoologică. îi plăcea foarte mult să se uite la animale, mai ales la păsările care pluteau pe apă. Când vedea rațele plutind în mijlocul iazului, râdea de bucurie și striga:

—Uitați—vă, rațe! Rațe!

Și începea să arunce bucăți de chiflă la marginea iazului. Rațele veneau imediat la mal și începeau să ciugulească hrana. Cu timpul se obișnuiseră atât de mult cu asta, că îl recunoșteau pe Calicus și, văzându—i de departe jobenul negru, se îndreptau spre mal, ceea ce—l înduioșa pe Calicus. După ce le dădea rațelor o jumătate de chiflă, avea obiceiul să le spună:

—Acum mergeți, drăguțelor, înotați, vă mai aduc și mâine.



Și se ducea în sectorul în care erau puii de animale. Acolo dădea restul de chiflă unor ursuleți și, dacă în apropiere nu era multă lume, îi cerea paznicului permisiunea să mângâie animalele. Paznicul îl lăsa uneori. Atunci Calicus sărea peste gard, mângâia toate animalele rând pe rând și, sărutând la despărțire vreun ursuleț drăguț, pleca acasă foarte fericit.

În zilele libere mergea cu vreunul dintre noii săi prieteni în afara orașului — la pădure sau undeva lângă vreo apă. Acolo respira aer curat, asculta cântecul păsărilor, se uita la floricele. Cu timpul își aminti denumirea multor flori, acestea nemaifiind pentru el doar flori albastre, roșii sau galbene, ci flori de nu—mă—uita, mușetel, nuferi, lăcrămioare, clopoței, gălbenele, viorele, pădării, albăstrele, zambile—struguraș sau panseluțe. De când Calicus a început să le spună pe nume, florile îi erau mai apropiate și mai dragi și se bucura grozav să le vadă.

—Ce minunată e lumea! spunea el. Ce frumoasă e natura! Înainte nu vedeam nimic din toate astea — nici florile, nici iarba, nici păsărelele cele drăgălașe, nici râul cu malurile lui minunate. Niciodată n—am avut timp. Mă gândeam doar cum să fac mai mulți bani, pentru toate celelalte nu—mi mai rămânea timp, să fiu al naibii dacă mint! Acum știu însă că nu banii sunt adevărata valoare, ci toată această frumusețe din jur pe care nu poți s—o ascunzi în buzunar, s—o mănânci sau s—o închizi într—un cufăr.

Mulți bogătași, care își pierduseră cu fabricile și veniturile, au fost nevoiți să meargă să lucreze, dar în cele din urmă au înțeles că e mult mai bine să muncești decât să stai zile și nopți tremurând pentru capitalurile tale, pierzându—ți somnul și pofta de mâncare și gândindu—te doar la cum să—i înșeli pe alții și să nu—i lași să te înșele ei pe tine.

Erau însă și bogătași care, deși își pierduseră uzinele și fabricile, își păstrasera totuși capitalurile. Muncitorii considerau că acești bani aparțin de drept poporului, deoarece bogătașii îi agonisiseră în mod fraudulos, obligându—i pe alții să lucreze pentru ei. De aceea muncitorii au dat ordin ca toți banii agonisiți pe nedrept să fie strânși într—o casă de bani comună și să se construiască cu ei teatre, muzee, galerii de artă, stadioane, bazine de înot, spitale și vaporașe de croazieră.

Cei bogați au fost nevoiți să restituie capitalurile. Unii dintre ei au trișat însă și au ascuns o parte din bani. Printre trișorii de felul acesta se număra și Caracatiță, celebrul proprietar de manufacturi. Nimeni nu știa cu exactitate câți bani are. De aceea și—a permis să—și dea doar o jumătate din capital, iar pe cealaltă să și—o păstreze. Se gândea că, având bani, va putea trăi ca înainte fără să muncească.

Nu prea se poate totuși să trăiești fără să muncești și să fii în același timp cinstit. Fiecare prichindel are nevoie de serviciile altora deci și el trebuie să facă ceva pentru ceilalți. Caracatiță dorea ca lucrurile să se aranjeze în așa fel, încât el să nu facă nimic pentru alții, dar alții să facă totul pentru el. În primul rând avea nevoie de cineva care să—i pregătească prânzul, dar, pentru că toți servitorii plecaseră, el mergea să ia masa la cantină. La început i s—a servit masa, dar într—o bună zi a venit la el bucătarul—șef și i—a spus:

—Știți, noi lucrăm pentru dumneavoastră, vă preparăm tot soiul de mâncăruri, dar dumneavoastră nu faceți nimic pentru noi, nu lucrați nicăieri, doar mâncați.

—Bine, dar eu plătesc pentru mâncare, obiectă Caracatiță.

—De unde aveți bani dacă nu lucrați nicăieri? înseamnă că n—ați înapoiat toți banii pe care i—ați câștigat pe spinarea poporului.

Evident, Caracatiță n—a putut recunoaște că ascunsese o parte din bani, așa că a spus:

—Ba da, i—am înapoiat. Mi—au rămas doar câțiva fertingi pe care i—am cheltuit deja, iar acum urmează să lucrez.

Din ziua aceea, el se hotărî să nu mai meargă la cantină și își cumpără de la magazin ouă, cartofi și

tot soiul de alte alimente pe care le duse acasă. Jumătate din ouă le sparse pe drum, iar din restul vru să—și facă o omletă, dar de nepriceput ce era, omleta i se arse în tigaie. Atunci se apucă să—și facă niște cartofi, dar i—a lăsat să fiarbă prea mult, așa că rezultatul a fost ceva absolut necomestibil, asemănător cleiului folosit la lipirea tapetului. Pe scurt, de orice s—ar fi apucat ieșea de fiecare dată altceva decât ar fi trebuit și numai ce trebuia să iasă nu ieșea nicicum. Tot ce pune la fiert era la final o mâncare fie nefiartă, fie răsfartă, iar ceea ce prăjea mânca apoi fie neprăjit suficient, fie prăjit prea mult, adică mâncarea era ori nefăcută, ori arsă. Din cauză că mânca astfel de mâncăruri, îl dureau deseori burta, iar asta—l făcea să fie ca un câine turbat.

Casa lui arăta, cum se zice, ca o cocină, deoarece acum nu avea cine să facă curățenie, iar lui Caracatiță îi era lene să dea cu peria și cu mătura. În plus, nu—i plăcea să spele vasele. După micul dejun, prânz sau cină, pune vasele pe jos, undeva într—un colț, iar a doua zi lua din dulap altele curate. Pentru că avea vase multe, în scurt timp toate colțurile casei erau ticsite de cești murdare, farfurioare și pahare, linguri, furculițe și cuțite, farfurii, castroane, sosiere, ceainice, cafetiere, latiere, salatiere, carafe, cutii vechi de conserve și sticle de toate formele și mărimile. Pe mese, pe pervazuri și chiar pe scaune se îngrămădeau oale pline de funingine, ceaune, cratițe, căzănele, tăvi, tigăi cu resturi de mâncare alterată. Pe jos erau coji de lămâie și de portocale, de banane, de ouă, de nuci, resturi de hârtie, pungi goale, coji de pâine uscate și acoperite de mucegai verde, cotoare de măr, oase de pui, cozi și capete de scrumbie. Trebuie spus că tot felul de cozi și de capete, ba chiar schelete de pește puteai găsi nu numai pe jos, ci și pe scaune, pe mese, pe dulapuri, pe pervazuri, pe rafturile de cărți și pe spătarele paturilor și fotoliilor.

Toate resturile alimentare aflate acolo din abundență miroseau îngrozitor și atrăgeau roiuri de muște. Domnul Caracatiță stătea în mizeria asta sperând că noua orânduire nu va rezista mult, că treptat se va reveni la ceea ce fusese înainte și că servitorii se vor întoarce la el ca să—i facă ordine și curățenie în casă. Timpul însă trecea, nu se producea nici o schimbare, iar domnul Caracatiță continua să spere fără să observe că stă în mizerie până—n gât.

Dar, cum se spune uneori, o nenorocire nu vine niciodată singură. În scurtă vreme, lui Caracatiță i se terminară rezervele de cărbune, și, cum trebuia să facă focul cu ceva, începu să ardă mobila. Pe lângă mormanele cu mizerii de tot felul, pe jos erau acum stofe de mobilă rupte de pe divane și fotolii, arcuri și bucăți de pâslă scoase din ele, bucăți de canapele, dulapuri cu oglinzi și scaune. Una peste alta, totul arăta ca și cum în casă ar fi explodat o bombă sau s—ar fi dat o bătălie.

Caracatiță parcă nici nu observa dezastrul făcut de el. Din când în când ieșea din casă pentru a—și reînnoi rezervele de alimente. Nu—i era ușor s—o facă, deoarece îl cunoștea toată lumea: era fostul miliardar, președintele Marelui Cartel, proprietarul a numeroase fabrici de zahăr și al renumitelor manufacturi Caracatiță. Până nu demult, fotografiile lui apăreau aproape zilnic în presă. Era suficient să se arate într—un magazin, că vânzătorii și vânzătoarele începeau imediat să râdă de el și să facă tot felul de glume la adresa lui; unii îi spuneau pur și simplu că e timpul să nu se mai încăpățâneze și, în loc să trăiască din banii furați, să se ducă undeva să muncească și să devină un prichindel cinstit.

—Încercați să vă corectați, domnule Caracatiță, i se spunea. Dacă veți continua să trăiți pe spinarea altora, n—o să vă mai vindem nimic.

Drept răspuns Caracatiță obișnuia să tacă și să fornăie mânios pe nas sau spunea că el nu e Caracatiță, ci altcineva, ceea ce stârnea noi glume din partea vânzătorilor. Toate acestea îl supărau nespun pe Caracatiță, și cum ironiile pe seama lui nu încetau, ci erau pe zi ce trecea tot mai răutăcioase, hotărî să iasă afară cât mai rar posibil și doar în cazuri de extremă urgență.

Într—o seară în care Caracatiță era acasă, bătu cineva la ușă. Când coborî scările și deschise, Caracatiță văzu la lumina felinarului din stradă un prichindel cu fața smeadă, cu pomeții pronunțați, cu o mustăcioară neagră și îngrijită, cu o barbă neagră ascuțită la vârf și cu niște ochi negri înguști ce căutau cu vioiciune în toate părțile.

Fața vizitatorului i se păru lui Caracatiță complet necunoscută, dar când nou—venitul spuse că se numește Șnapino, Caracatiță își aminti că auzise undeva acest nume.

Invitându—l înăuntru pe Șnapino, Caracatiță spuse:

—Cred că numele dumneavoastră mi—e cunoscut. Nu—mi puteți aminti unde ne—am întâlnit?

—Ne—am întâlnit? Nu, răspunse Șnapino, uitându—se mirat la mormanele de gunoi, la resturile de mobilă și la scheletele de pește. Am avut doar ocazia să vă fac un serviciu când ați dorit să scăpați de

Societatea plantelor gigantice.

—Ah, așa este! exclamă Caracatiță. Țin minte însă că n—a fost chiar ieftin acel serviciu: trei milioane de fertingi, dacă nu mă înșel.

—Nu trei, răspunse calm Șnapino. A fost vorba despre două milioane. De fapt, una peste alta, nu m—am ales cu nimic din milioanele alea, deoarece dobitocul de Calicus mi—a ars una în cap cu bastonul, iar javrele astea două, Șmek și Crab, m—au abandonat în pădure și au dispărut cu toți banii. De atunci cutreier lumea încercând să—l găsesc pe Șmek, iar acum m—am hotărât să vin la dumneavoastră, sperând să aflu unde l—aș putea găsi pe celălalt dobitoc, pe Crab.

—Din păcate nu vă pot satisface curiozitatea, deoarece Crab a întins—o de mult, luând cu el cam un milion din banii mei, răspunse Caracatiță.

—În cazul ăsta, n—ați putea să—mi dați ceva de mâncare, că, de nu—mi potolesc foamea, aș putea comite o crimă: de dimineață n—am mâncat nimic, explică Șnapino.



—Pot să vă servesc doar cu omletă, mormăi sec Caracatiță. După ce merse cu musafirul în bucătărie, Caracatiță crăpă câteva scaune și aprinse focul, după care sparse un ou, dar, în loc să—l pună în tigaie, și—l puse pe pantaloni. Gândindu—se că, dacă treaba continuă așa, n—are să mai mănânce deloc, Șnapino luă ouăle și se apucă singur de treabă. Alegând o tigaie mai mare, făcu o omletă gigantică din douăzeci de ouă și se așezară la masă amândoi. Caracatiță mânca și lăuda întruna omleta, spunând că de multă vreme nu mai mâncase ceva atât de bun.

Gândindu—se că Șnapino i—ar putea fi de folos, pentru că putea merge la cumpărături și putea să—l ajute la gătit, Caracatiță îi propuse acestuia să locuiască la el. Șnapino acceptă, iar de—atunci viața lui Caracatiță începu să fie ceva mai organizată. Șnapino își asumă în întregime aprovizionarea cu alimente, iar mesele le pregăteau împreună, de fapt Caracatiță făcea munca brută, adică „făcea” lemne din mobilă, aprindea focul în sobă, curăța cartofii, ceapa, sfecla, frământa aluatul; Șnapino dirija totul și urmărea calitatea preparării mâncărilor.

În afară de gătit, Șnapino avea și grija curățeniei.

—Domnule dragă, în camera asta s—a adunat cam multă mizerie, îi spuse el odată lui Caracatiță. Nu merită totuși să facem curat. Ne mutăm pur și simplu în altă cameră și când o umplem de mizerie și pe ea ne mutăm în a treia, apoi în a patra și tot așa până murdărim toată casa, pe urmă mai vedem noi.

Pentru că le era lene să mai facă încă o dată focul, iar noaptea era frig, Șnapino născoci dormitul în cufere, nu în pat. Luându—și pernele cu ei în cufere și închizându—se cu capacul, puteau încălzi aerul

cu respirația și puteau dormi fără să simtă frigul.

Atât pentru Șnapino, cât și pentru Caracatiță cea mai mare plăcere era ca seara, după ce—și terminau treburile de peste zi, să se așeze la televizor și să blesteme noua orânduire. La televizor îi puteai vedea adesea pe muncitorii care acum conduceau singuri fără șefi fabricile și uzinele. Foarte interesant era că în multe locuri procesele de producție se desfășurau acum în stare de imponderabilitate. Caracatiță și Șnapino socoteau fără să vrea ce avantaje ar fi putut avea cei bogați dacă ar fi avut ei imponderabilitatea, și nu muncitorii, iar asta pur și simplu îi scotea din fire. Cel mai tare îi enervau discuțiile despre plantele gigantice care, e adevărat, nu creșteau în câteva zile, ci în câteva ore. Nu trecea o zi să nu vezi la televizor castraveți gigantici copti, roșii, varză, sfeclă, pepeni verzi și galbeni, plante semănate pe pământurile confiscate de la cei bogați. Nici lui Caracatiță, nici lui Șnapino nu le căzu bine când văzură uriașele spice de grâu:

—Uite, uite, asta ne—a adus pieirea! spunea Caracatiță împrôșcând cu salivă și amenințând cu pumnul spre ecranul televizorului.

—S—a terminat, dădea trist Șnapino din mână. Acum nu mai e nici o speranță să ne mai întoarcem la ce—a fost!

La un moment dat, crainicul anunță că în scurt timp va urma o transmisiune din Orașelul Cosmic construit de cosmonauți. Caracatiță și Șnapino abia stăteau locului, atât de mare le era nerăbdarea de a—și vedea dușmanii. În sfârșit, pe ecran apărură Știetot. El îi prezentă telespectatorilor pe prietenii săi cosmonauți cu care venise pe Lună, apoi arată câteva căsuțe confortabile pe care și le construiseră aceștia. Spectatorii au putut vedea chiar și interiorul unei astfel de căsuțe. Pe urmă au fost prezentate diferite aparate, iar Cercelușa a vorbit despre activitatea științifică desfășurată de cosmonauți pe Lună. Acuarelă le arată lunaticilor câteva peisaje terestre pe care le desenase chiar aici și povesti prin ce se deosebește viața de pe Marele Pământ de viața de pe Lună. După el luă cuvântul Guslă, care cântă la flaut câteva melodii pentru a—i familiariza pe lunatici cu muzica prichindeilor terestri.

După momentul muzical, telespectatorii au putut vedea o grădină experimentală cu plante care dădeau în copt, printre care ieșeau în evidență mai ales pepenii gigantici.

Știetot spuse că toate plantele au crescut nu mai puțin, ba chiar ceva mai mult decât cresc de obicei pe Marele Pământ, ceea ce se poate explica prin forța de gravitație care pe Lună este mai mică. În spatele grădinii era un lan de grâu pe care inițial lunaticii l—au confundat cu o fantastică pădure gigantică. La final, telespectatorilor li s—a prezentat racheta cosmică cu care a fost efectuat acest zbor interplanetar fără precedent. Racheta nu mai era sub cerul liber ca înainte, ci se afla într—un hangar special, construit în spatele lanului de grâu.

Imediat ce văzu racheta, Caracatiță se făcu negru de furie:

—Toate ni s—au întâmplat din cauza blestematei ăsteia de rachetă! șuieră el. Dacă aș fi avut dinamită, aș fi aruncat—o în aer fără pic de regret! Dacă nu era racheta asta, totul ar fi fost ca înainte, am fi trăit așa cum am fi vrut, în loc să stăm aici și de dimineața până seara să avem treabă cu gătitul ăsta nesuferit!

—Am eu dinamită, adică pot face rost, spuse Șnapino.

El începu să—i povestească lui Caracatiță că avusese cândva un magazin cu mărfuri de diferite calibre unde vindea arme, pistoale, praf de pușcă, piroxilină, dinamită și alte substanțe explozibile.

—În cele din urmă mi—am vândut magazinul, spuse Șnapino, dar pentru că eram silit să plec în grabă din Zdrobilon, n—am reușit să scot toată marfa, iar în ascunzătoarea din depozit mai am câteva butoaie cu praf de pușcă și două cutii cu o dinamită de excepție. Sunt convins că până în ziua de azi nimeni n—a aflat de ascunzătoare. Dar noi putem ajunge la ea, trebuie doar să mergem la Zdrobilon.

—Chiar mâine mergem! strigă Caracatiță sărind nerăbdător de pe scaun. Le—arăt eu lor! Nu mai suport! Îi arunc în aer pe toți!

Între timp transmisiunea din Orașelul Cosmic se terminase și se transmitea un nou film de comedie despre un fost bogătaș care nu voia să lucreze și, pentru că fusese refuzat să mai fie servit la cantină, acesta hotărâse să—și gătească singur, numai că toate strădaniiile sale nu duceau la nimic. Ouăle pe care le cumpăra le pune pe scaun, apoi se așeza pe ele, pachetul de unt îl scăpa pe jos, apoi călca pe el și, alunecând, cădea și se agăța cu mâna de ceainicul cu apă fierbinte pe care și—o vărsa direct pe chelie. Toată seara s—a chinuit prin bucătărie să—și facă de mâncare și în cele din urmă s—a așezat într—un cufăr gol unde a adormit. Dimineața s—a dus într—o fugă să se angajeze undeva.

—Ce—i asta? țipă indignat Caracatiță. Asta—i chiar despre mine! Cum au îndrăznit? Au uitat cine sunt? Doar eu sunt cineva! Eu sunt Caracatiță! Ia să—mi fi picat ei în mâini înainte! I—aș fi terminat! Dar acum cine sunt eu? Vă întreb, cine? Pentru ei eu sunt un nimeni, pentru că totul s—a dus naibii! Înainte îmi dădeau și de mâncare, mă și îmbrăcau, mă și îmbăiau, îmi așterneau și patul, mă și plimbau, suflau și cel mai mic fir de praf de pe mine, adunau după mine toată mizeria, aveau grijă de mine în toate felurile, ce mai! Iar acum trebuie să am singur grijă de mine, trebuie să fac singur totul! Vă întreb, de ce? De ce? Înainte toată lumea mă cinstea și mă respecta pentru bogăția mea, mă linguseau, se plecau în fața mea până la pământ, iar acum râd toți de mine, ba încă mai fac și filme de comedie! E revoltător! Nu mai suport! Le—arăt eu lor! Pentru asta am să—i fac bucățele! Țândări îi fac! Unde—i dinamita? Dați—mi dinamita! Chiar mâine mergem după dinamită!

Multă vreme a ținut—o tot așa. Șnapino l—a silit să se liniștească și, după ce i—a promis că a doua zi vor merge chiar de dimineață după dinamită, l—a pus în cufăr să doarmă.



CAPITOLUL XXXVI. SPRE PĂMÂNT



Trecuseră câteva zile bune de când Habarnam a ajuns împreună cu prietenii săi în Orașelul Cosmic. Aici totul îi plăcea foarte mult. După ce se trezea dis—de—dimineață, se ducea imediat în grădină și se plimba printre straturile de sfeclă, morcovi, castraveți, roșii, pepeni sau hoinărea printre spicele uriașe de grâu, secară, mei, hrișcă, orz și ovăz din care ies niște crupe grozave cu care se face un terci de ovăz foarte gustos.

—Aici totul e aproape ca la noi, în Orașul Florilor, spunea Habarnam. Numai că în Orașul Florilor e un pic mai bine. Aici parcă totuși lipsește ceva.

Într—o dimineață Habarnam se trezi într—o dispoziție destul de proastă. Nu—l dorea nimic, dar avea senzația că e teribil de obosit și că n—are putere să se ridice din pat. Se apropia însă ora pentru micul dejun, așa că se ridică cum—necum, se îmbracă, se spală, dar, când se așeză la masă, simți că n—are deloc poftă de mâncare.

—Ia te uită ce chestii ți se pot întâmpla aici pe Lună! bombăni Habarnam. Când vrei să mănânci, n—ai ce mânca, iar când ai ce mânca, nu vrei să mănânci!

După ce—și termină cu chiu, cu vai porția de mâncare, puse lingura pe masă și se duse în curte. Peste un minut toată lumea îl văzu că se întoarce. Avea o față speriată.

—Unde—i soarele, fraților? întrebă el nedumerit, uitându—se în jur.

—Măi Habarnam, tu ești cam prost, îi răspunse zeflemitor Știe—tot. Ce soare vrei, când aici suntem pe Lună, mai exact, în Lună.

—O, am și uitat! spuse Habarnam ca trezit din vis.

După această întâmplare, el se gândi toată ziua la soare, la prânz nu mancă mai nimic și doar spre seară se mai liniști. A doua zi dimineața o luă de la capăt.

—Unde—i soarele? se smiorcăia el. Vreau să fie soare! În Orașul Florilor aveam întotdeauna soare.

—Ia mai termină cu prostiile, drăguțule! îi spuse Știetot.



—O fi bolnav? făcu doctorul Pilulă. Poftim, o să—l examinez. După ce—l târî pe Habarnam în cabinetul său, doctorul Pilulă începu să—l studieze cu atenție. După ce—i examina urechile, gâtul, nasul și limba, Pilulă dădu din cap nedumerit, apoi îi ceru lui Habarnam să—și scoată cămașa și începu să—l bată cu un ciocănel de cauciuc pe spinare, pe umeri, pe piept și pe burtă, ascultând tot felul de sunete. Se vede treaba că nu auzea ce trebuia, pentru că Pilulă se încrunta tot timpul, ridica din umeri și scutura din cap. Apoi îi ceru lui Habarnam să se întindă pe spate și începu să—l apese cu palmele pe burtă în diferite locuri, întrebându—l:

—Aici doare?... Nu doare?... Dar aici?...

Și de fiecare dată dădea trist din cap. În cele din urmă, îi măsură lui Habarnam temperatura, pulsul și tensiunea arterială și apoi îi ceru să rămână în pat, iar el se duse la prichindei și le spuse încetișor:

—Nenorocire, fraților. Habarnam al nostru e bolnav.

—Ce—l doare? întrebă Scrumbiuța.

—Tocmai asta—i, că nu—l doare nimic, dar cu toate astea e grav bolnav. Are o boală foarte rară. De boala asta suferă prichindeii care au stat prea mult timp departe de locurile lor natale.

—Nu mai spune! se miră Știetot. Înseamnă că trebuie tratat.

—Cum să—l tratezi? făcu doctorul Pilulă. Pentru boala asta nu există medicament. Trebuie să se întoarcă pe Pământ cât mai degrabă. Numai aerul ținutului natal îl poate ajuta. Astfel de bolnavi sunt foarte triști când sunt departe de țară și lucrurile se pot termina prost pentru ei.

—Trebuie să plecăm acasă? Asta vrei să spui? întrebă Știetot.

—Da, și cât mai repede, confirmă doctorul Pilulă. Cred că dacă pornim la drum chiar astăzi, reușim să ajungem cu Habarnam pe Pământ.

—Trebuie să plecăm chiar astăzi. Nu mai avem de ce sta pe gânduri, spuse Cercelușa.

—Cum facem cu Gogoasă? întrebă Știetot. Doar a rămas în Los—Peizanos cu învârtitorii lui. Nu—l putem abandona aici de unul singur.

—Eu și Piuliță mergem chiar acum după el cu autoșenileta, spuse Șurubel. Spre seară ajungem acolo, mâine—dimineață pornim înapoi. La amiază suntem aici.

—Înseamnă că fixăm zborul pentru mâine, spuse Știetot. N—avem cum mai devreme.

—Păi ce să zic, cred că Habarnam rezistă până mâine, spuse doctorul Pilulă. Dar voi, fraților, nu pierdeți nici o clipă, mai zise Pilulă uitându—se la Șurubel și Piuliță.

Aceștia scoaseră imediat mașina din garaj, îl luară cu ei pe Iedu pe care—l învățaseră s—o conducă și toți trei porniră spre Los—Peizanos. Doctorul Pilulă se grăbi să—i comunice lui Habarnam că s—a hotărât plecarea acasă. Această veste îl bucură foarte mult pe Habarnam, care sări imediat din pat și zise că primul lucru pe care—l va face când va ajunge acasă va fi să—i scrie lui Ochi—albaștri o scrisoare, deoarece îi promisese asta cândva, iar acum îl muștră conștiința că nu și—a ținut promisiunea. După ce hotărî să—și îndrepte greșeala, se înveseli brusc și începu să cânte.

—Fiți liniștiți, fraților! zise el. În curând vom vedea soarele! Doctorul Pilulă îi spuse să nu se agite, deoarece organismul îi e slăbit din cauza bolii și trebuie să se menajeze.

În scurtă vreme bucuria lui Habarnam se stinse ușor, locul ei fiind luat de nerăbdare.

—Când se întorc Șurubel și Piuliță? îl sâcăia el întruna pe Pilulă.

—N—au cum să vină astăzi, dragule. Vin mâine. Mai rezistă cumva, iar acum mai bine întinde—te și dormi un pic, încerca să—l convingă doctorul Pilulă.

Habarnam se întindea în pat, dar după un minut izbucnea:

—Și dacă nu vin mâine?

—Vin, dragule, vin, îl liniștea Pilulă.

În acele zile în Orășelul Cosmic veniră în vizită astronomul Alfa și lunologul Omega, împreună cu doi fizicieni, Cuantă și Chenar. Toți patru veniseră special ca să studieze racheta cosmică și costumele de cosmonaut, pentru că se pregăteau și ei să construiască o rachetă și să zboare spre Pământ. Acum, când se descoperise secretul imponderabilității, zborurile interplanetare le erau accesibile și lunaticilor. Știetot hotărî să le dăruiască savanților lunari planurile după care fusese făcută racheta și resturile de lunită și antilunită. Alfa spuse că savanții lunari vor avea grijă de Orășelul Cosmic și că vor construi aici un cosmodrom cu o pistă de aterizare pentru navele cosmice care vor veni pe planeta lor și de pe care rachetele lor vor decola spre alte planete.

După ce cosmonauții au luat hotărârea să se întoarcă pe Pământ, Știetot, Cercelușa și Scrumbiuța s—au dus în hangar să facă o verificare atentă a tuturor mecanismelor și echipamentelor rachetei. La verificare au participat Alfa și Omega, precum și Cuantă și Chenar. Pentru ei acest lucru a fost deosebit de util, pentru că au avut practic posibilitatea de a se familiariza cu construcția rachetei. În plus, s—a stabilit ca Alfa și Omega să zboare cu racheta împreună cu cosmonauții. După ce ar fi atins suprafața Lunii, cosmonauții ar fi urmat să se mute în racheta HȘG, iar Alfa și Omega să se întoarcă înapoi în Orășelul Cosmic cu racheta CȘS.

Verificarea mecanismelor rachetei le luă cosmonauților toată ziua și se termină abia spre seară.

După ce tăcu ultimele verificări, Știetot spuse:

—Acum racheta e gata de zbor. Mâine—dimineață cuplăm aparatul de imponderabilitate și ducem nava cosmică pe platforma de start. Iar acum — la culcare. Înainte de zbor trebuie să ne odihnim bine.

După ce ieșiră din hangar și închiseră porțile cu cheia, cosmonauții porniră spre Orășelul Cosmic. Nu apucară să ajungă prea departe, când de după gard se ițiră două capete cu măști negre. O vreme statură în tăcere la gard fornăind ușor pe nas. În cele din urmă un cap vorbi cu glasul lui Șnapino:

—În sfârșit s—au cărat, înghiți—i—ar pământul!

—Nu, nu. Las' mai bine să sară în aer! mormăi celălalt cap, cu glasul lui Caracatiță.

Într—adevăr cei doi erau Caracatiță și Șnapino. După ce mai așteptară puțin și se convinseră că nu e nimeni prin apropiere, Șnapino spuse:

—Hai, sari gardul. Ți dau eu cutia cu dinamită.

Gâfâind, Caracatiță se cațără pe gard și sări în partea cealaltă. Șnapino ridică cutia de la pământ și i—o dădu lui Caracatiță peste gard. Caracatiță ridică mâinile încercând s—o apuce. Dar cutia se dovedi foarte grea. Caracatiță nu reuși s—o țină și căzu cu tot cu ea la pământ.

—Ce faci? șuieră Șnapino. E dinamită, nu—s macaroane. Dacă explodează, nu mai rămâne nimic din noi!

Se cațără și el pe gard, așa cum făcuse și Caracatiță și, ajuns în fața hangarului, încercă să deschidă porțile.

—E închis! mârâi el furios. Va trebui să săpăm un tunel.

După ce aprinseră lanterna și se apropiară de perete, cei doi răufăcători scoaseră din buzunare niște cuțite și începură să sape pământul.

Prichindeii din Orășelul Cosmic dormeau deja de mult. Nimeni nu se aștepta la nimic rău. Toată lumea dormea, numai Știetot și profesorul Telescop erau treji. Ei erau ocupați cu calcule matematice: trebuia calculată traiectoria zborului navei cosmice, pentru ca, atunci când aceasta se va ridica, să nimerească exact în deschizătura prin care se putea ajunge pe suprafața Lunii.

Era mult trecut de miezul nopții când Știetot și profesorul Telescop își terminară calculele și se duseră la culcare.

După ce se dezbracă, Știetot stinse lumina, se așeză în pat și tocmai voia să—și tragă pătura pe el, când se auzi o explozie. Pereții camerei se cutremurară, de pe tavan căzu cu zgomot tencuiala, geamurile zburară, iar patul în care era Știetot se răsturnă și acesta căzu jos. Profesorul Telescop, care dormea în aceeași cameră, era și el pe jos. Înfășurându—se în pătură, Știetot ajunse dintr—un salt în curte și se uită la flăcările și fumul ce se ridicau în aer.

—Racheta! Acolo e racheta! îi strigă profesorului Telescop, care venise după el.

Merseră înainte fără să dea atenție bucăților de copaci ce cădeau de sus și, alergând spre locul unde era hangarul, văzură un morman de dărâmături fumegând. Ceilalți prichindei fugeau și ei într—acolo.



—Aici a avut loc o explozie! Cineva a aruncat racheta în aer! Începu să strige Știetot cu vocea gătită de emoție.

—E clar că sunt polițiști! exclamă Cuantă. S—au hotărât să se răzbune!

—Cum mai zburăm înapoi? întrebă prichindeii.

—Poate reușim să reparăm racheta? spuse Omega.

—Cum s—o reparăm? Poate că n—a mai rămas nimic din ea, răspunse Cercelușa.

—Liniște, fraților! spuse Știetot, care își revenise primul. Trebuie să scăpăm de—ndată de toate resturile acestea și să vedem ce—i cu nava cosmică.

Prichindeii se apucară de treabă. Spre dimineață locul era curățat și toată lumea văzu că forța exploziei răsturnase racheta. Coda era pur și simplu retezată, un motor fusese distrus și geamurile hublourilor se spărseseră.

—Pagubele astea nu pot fi reparate nici în două săptămâni, spuse îngrijorat Știetot. Trebuie să amânăm zborul.

—Nici vorbă! Nici vorbă! Nici să nu îndrăznești să te gândești la așa ceva! Habarnam nu va rezista două săptămâni. El trebuie transportat chiar azi.

—Tu nu vezi? făcu Știetot arătând cu mâna spre racheta distrusă.

—N—am putea ajunge pe suprafața Lunii doar în costumele de cosmonauți? întrebă Scrumbiuța. Costumele noastre sunt adaptate pentru zbor în condiții de imponderabilitate. După ce ajungem pe suprafața Lunii, ne instalăm în racheta HȘG și zburăm pe Pământ.

—E o idee bună! se bucură Știetot. Dar oare costumele nu sunt distruse? Doar au rămas în rachetă!

Cercelușa și Scrumbiuța se repeziră spre cabina rachetei și apăsă butonul care punea în funcțiune electromotorul ce deschidea ușa camerei de decompresie. Motorul însă nu funcționa și ușa rămase închisă.

Atunci, inginerul Nit, refăcut complet după rănilor suferite, intră în interiorul cabinei prin hubloul spart și deschise ușa compartimentului unde erau costumele de zbor.

—Fraților, costumele sunt întregi! strigă el, după ce se convinse că acestea n—au fost afectate.

—Ura! strigară bucuroși prichindeii.

Inginerul Nit reuși să repare electromotorul și să deschidă ușa camerei de decompresie. Prichindeii scoaseră repede costumele pentru a le verifica cu atenție.

Către amiază sosiră în Orașelul Cosmic Șurubel, Piuliță, Iedu și Gogoasă, iar cosmonauții începură pregătirile de zbor.

Vestea despre plecarea cosmonauților se răspândi repede printre flămânzeni și tot satul veni să—și ia rămas—bun de la prietenii lor cosmonauți.

—Vă facem cadou toată grădina experimentală și toate plantațiile din jurul Orașelului Cosmic, le spuse Știetot flămânenilor. În curând recolta va fi coaptă și o veți putea culege. Nu veți putea face singuri

acest lucru, dar îi veți chema pe prichindeii din satele vecine să vă ajute. Împreună vă va fi mai ușor. Și încercați ca în continuare să cultivați cât mai multe plante gigantice. Când acestea se vor răspândi pe toată planeta voastră, atunci nu veți mai avea probleme.

Flămânzenii plângeau de bucurie. Îl îmbrățișară pe Știetot și pe ceilalți prichindei. Iedu era și el foarte bucuros, pentru că Șurubel și Piuliță îi dăruiseră autoșenileta.

—Ce păcat, îi spuse Iedu lui Habarnam. Aici acum începe adevărata viață, iar tu pleci!

—Nu—i nimic, zise Habarnam. Mai venim încoace și veți veni și voi la noi. Eu nu mai pot rămâne aici. Îmi doresc foarte mult să văd soarele.

Imediat ce—și aminti de soare, lui Habarnam începură să—i curgă lacrimi din ochi. Îl lăsară toate puterile și se prăbuși la pământ. Doctorul Pilulă veni într—o fugă și, văzând că Habarnam are ochii închiși, îi dădu repede să miroasă amoniac. Habarnam își reveni, dar era foarte palid.

—Cum zburăm noi cu tine? își făcu doctorul Pilulă probleme. Trebuie să stai în pat, nu să zbori în spațiu. Nu știu cum ajungi tu pe Pământ în starea asta!

—Nu—i nimic, spuse Șurubel. Piuliță și cu mine luăm fotoliul—balansoar și—i punem roțițe. Îl vom duce pe Habarnam în acest fotoliu, ca să nu facă efort.

Așa și făcură. Imediat ce fotoliul fu gata, Știetot dădu comanda ca toată lumea să—și pună costumele. Prichindeii începură imediat să se îmbrace, iar Cuantă și Chenar îl îmbrăcară pe Habarnam.

Trebuie să spunem că aceste costume de cosmonaut se deosebeau de cele pe care le folosiseră Habarnam și Gogoasă. Deasupra căștii ermetice era fixat un mic electromotor cu o elice cu patru pale care semăna cu un ventilator. În timp ce se rotea, elicea îl ridica pe cosmonaut în aer. Înclinându—și corpul într—o parte sau într—alta, cosmonautul putea zbura în orice direcție. În afară de asta, elicea putea acționa și ca o parașută. La căderea de la mare înălțime, cosmonautul putea cupla electromotorul, iar elicea, care începea să se rotească cu mare viteză, încetinea imediat căderea.

După ce costumele fură îmbrăcate, Știetot ordonă tuturor să se lege de coarda lungă de capron pregătită din timp. Toți executară imediat ordinul. Cuantă și Chenar împreună cu Alfa și Omega îl așezară pe Habarnam în fotoliul—balansoar, îl prinseră cu centuri ca să nu se răstoarne și legară fotoliul de coarda de capron.



În sfârșit, toate pregătirile erau gata. Cosmonauții își prinseră la brâu alpenștocurile, pioleții și ciocanele geologice și se aliniară cu toții. Primul era Știetot. Acesta cuplă aparatul de imponderabilitate pe care—l avea fixat pe spatele costumului de cosmonaut și apăsă butonul

electromotorului. Se auzi un zumzăit ușor. Era elicea care începea să se învârtă. Pierzându—și greutatea, Știetot se ridică lin în aer, trăgându—i după el și pe ceilalți cosmonauți.



Lunaticii priveau uluiți cum cosmonauții se înălțau în aer unul după altul. Apoi începură cu toții să strige, să fluture din mâini, să bată din palme și să—și arunce șepcile în aer. Câțiva chiar săreau pe loc de agitați ce erau. Mulți plângeau.

Între timp cosmonauții se înălțau tot mai sus și mai sus. În scurt timp se transformară în punctulețe care abia se zăreau, iar în cele din urmă dispărură cu totul. Lunaticii stăteau însă pe loc de parcă sperau ca musafirii de pe îndepărtata planetă Pământ să se întoarcă și să—i mai vadă o dată. Trecu un ceas, apoi trecură două, ba chiar trei. Prichindeii lunari își pierdură speranța că—și vor vedea din nou prietenii.

Și, într—adevăr, nu mai aveau ce să aștepte. Cosmonauții își croiau drum prin tunelul de gheață înclinat, aflat în învelișul Lunii. Aici aerul era extrem de rarefiat, de aceea elicea nu funcționa la capacitatea normală, însă cu ajutorul pioleților cu care se înarmaseră, cosmonauții reușiseră să învingă toate obstacolele și să pătrundă în grota din peștera prin care se ieșea pe suprafața Lunii.

Aici Știetot hotărî să—i împartă pe cosmonauți în două grupuri. Primul grup trebuia să meargă în față și, fără să piardă nici o clipă, să înceapă verificarea rachetei. Trecuse multă vreme de când racheta HȘG era pe suprafața Lunii, așa că putea să fie avariata de meteoriți, ca să nu mai vorbim de faptul că un zbor cosmic nu se poate face fără verificarea atentă a modului de funcționare a tuturor aparatelor și mecanismelor. Știetot hotărî să facă parte din primul grup, împreună cu profesorul Telescop, Cercelușa și Scrumbiuța. Celorlalți le ceru să rămână deocamdată în peșteră și să adune cristale de lunită și

antilunită, din care să facă rezerve ca să le ducă înapoi pe Pământ.

Doctorul Pilulă spuse că Habarnam se simte foarte rău și că trebuie dus de—ndată la rachetă, unde putea să se elibereze de costumul de cosmonaut care era foarte greu. Dar Știetot spuse:

—Acum a început noaptea lunară. Soarele a apus și pe suprafața Lunii e foarte frig. Dacă racheta a suferit avarii, atunci nu se poate sta în ea fără costum. Deocamdată mai bine stați cu Habarnam în peșteră. Aici e totuși mai cald. Dacă vom vedea că racheta e în stare bună, vă comunicăm și îl aduceți imediat acolo.

După ce dădu dispoziții ca nimeni să nu iasă din peșteră ca să nu fie afectați încă o dată de acțiunea razelor cosmice, Știetot porni însoțit de Cercelușa, Scrumbiuța și profesorul Telescop.

Unii își imaginează că, atunci când pe Lună e noapte, e foarte întuneric și nu se vede nimic, dar nu—i adevărat. Luna e luminată de Pământ exact așa cum, într—o noapte cu lună, Pământul nostru e luminat de Lună. Globul terestru este însă semnificativ mai mare decât cel lunar, și din această cauză lumina dată de el e mai puternică. Dacă de pe Pământ ni se pare că Luna nu e mai mare decât o farfurie, de pe Lună Pământul pare cât o tavă mare și rotundă. Știința a arătat că lumina Soarelui reflectată de Pământ și care luminează Luna este de vreo nouăzeci de ori mai puternică decât lumina cu care Luna luminează Pământul. Acest lucru înseamnă că, în acea parte a Lunii de pe care se vede Pământul, noaptea poți liniștit să scrii, să citești, să desenezi sau să faci o sumedenie de alte lucruri.

Imediat ce Știetot și însoțitorii săi ieșiră din peșteră, văzură deasupra lor cerul negru și nesfârșit, cu miriade de stele scânteietoare și cu un disc uriaș ce dădea o lumină albă strălucitoare, ba chiar ușor albăstrui. Acest disc era tocmai Pământul nostru, care, de data aceasta, nu avea formă de seceră sau de semilună, ci era un cerc întreg, deoarece Soarele îl lumina din față, nu din lateral.

Luminate de discul terestru, suprafața Lunii și munții ce se vedeau în depărtare aveau o culoare roșiatică — de la vișiniu—deschis până la purpuriu sau roșu—închis —, iar tot ce era în umbră, tot ce se afla în locuri unde nu pătrundea lumina, inclusiv micile crăpături de sub picioare, toate acestea erau de un verde—smarald strălucitor. Asta se explică prin faptul că suprafața rocilor lunare are proprietatea de a lumina sub acțiunea razelor cosmice invizibile. Oriunde și—ar fi îndreptat privirea, cosmonauții puteau observa un fel de concurență între două culori, roșu și verde, și doar racheta care se vedea undeva departe era colorată într—un albastru strălucitor, de parcă era o bucată de cer azuriu, așa cum e cerul pe Pământ primăvara.

Cosmonauții rămași în peșteră hotărâră să nu piardă vremea și se apucară să extragă lunită și antilunită. Pioleții și ciocanele geologice loveau la unison stânca. De fapt, loviturile nu se auzeau, pentru că sunetul, așa cum știe toată lumea, nu se propagă în vid.

Prichindeii lucrau intens cam o oră. La scurt timp, Știetot dădu prin radiotelefon dispoziție ca Habarnam să fie transportat la rachetă. Știetot comunică și faptul că racheta n—a fost avariata de meteoriți, că este în stare bună și că e etanșă, însă multe mecanisme trebuie reglate, iar acumulatorilor trebuie să li se schimbe electrolitul și să fie încărcăți. Pentru toate acestea era nevoie de nu mai puțin de douăsprezece ore, așa că Știetot ceru ca timpul rămas să fie folosit pentru extragerea și încărcarea în rachetă a lunitei și antilunitelor.

Doctorul Pilulă, fără să mai piardă nici o secundă, porni la drum împingând fotoliul—balansoar pe care stătea Habarnam îmbrăcat cu costumul de cosmonaut. Când Pilulă ajunsese în cele din urmă la rachetă, Habarnam era atât de slăbit, că nu se putea ridica din fotoliu și trebuia să fie dus pe brațe. Pilulă reuși să—l ducă în rachetă cu ajutorul lui Știetot, al Cercelușei și al Scrumbiuței. Aici îi scoaseră costumul și îl întinseră pe patul din cabină.

După ce se eliberă de costumul cel greu, Habarnam simți o oarecare ușurare și chiar încercă să se ridice din pat, dar treptat puterile îl părăsiră din nou. Se simțea atât de slăbit, încât îi era greu să facă și cea mai mică mișcare.

—Ce boală mai e și asta? se întreba Habarnam. Parcă sunt de plumb și de trei ori mai greu decât ar trebui.

—Nu se poate, îi răspunse Știetot. Ești pe Lună și ar trebui să fii nu de trei ori mai greu, ci de șase ori mai ușor. A, dacă ai fi nimerit pe planeta Jupiter, atunci într—adevăr ai fi cântărit de trei ori mai mult sau mai exact de 2,64 de ori mai mult decât pe Pământ. În schimb pe Marte ai fi cântărit de trei ori mai puțin. Iar dacă ai fi ajuns pe Soare...

—Bine, bine, îl întrerupse doctorul Pilulă. Nu—l chinui cu cifrele astea. Mai bine ocupă—te de cele

necesare ca să pornim la drum cât mai repede.

Știetot plecă și împreună cu Telescop verifică funcționarea calculatorului de bord. În câteva ore, toate mecanismele erau verificate, dar racheta nu putea decola până când nu se încărcau acumulatorii de care depindea buna funcționare a tuturor aparatelor și motoarelor.

Doctorul Pilulă nu se mișca de lângă Habarnam. Văzând că puterile lui Habarnam scad și el nu știe ce să facă, deveni foarte nervos. E adevărat însă că imediat după cuplarea aparatului de imponderabilitate și decolarea rachetei, starea lui Habarnam s—a îmbunătățit simțitor.

Dar nu pentru multă vreme. în curând, el începu să se plângă că îl apasă gravitația, deși, bineînțeles, nu putea fi vorba de gravitație, deoarece și el se afla în stare de imponderabilitate ca toți prichindeii. Doctorul Pilulă înțelegea că aceste senzații dureroase sunt urmarea unei stări psihice depresive și încerca să—i abată lui Habarnam gândurile sumbre, vorbindu—i blând și spunându—i povești.

Toți ceilalți prichindei treceau prin cabină și își aminteau povești pe care să i le spună lui Habarnam. Se gândeau ce—ar putea face ca să—l ajute.

După o vreme toată lumea observă că pe Habarnam nu—l mai interesa ce se întâmplă în jurul lui și nu mai asculta ce i se spunea. Privirea îi rătăcea abătută pe tavanul cabinei, buzele lui uscate șopteau ceva ce nu se putea distinge. Doctorul Pilulă își încorda toată atenția, dar nu putu să înțeleagă nici un cuvânt.

În scurt timp Habarnam închise ochii și adormi. Respira greu, la fel ca înainte. Avea o respirație șuierătoare. Obrajii îi ardeau de febră. Treptat respirația i se liniști. Respira tot mai slab și mai rar. În cele din urmă lui Pilulă i se păru că Habarnam nu mai respiră. Simțind că ceva nu e în regulă, îi apucă mâna: pulsul era aproape imperceptibil și foarte rar.

—Habarnam! strigă Pilulă speriat. Habarnam, trezește—te!

Dar Habarnam nu se trezi. Pilulă îi vârî degrabă sub nas flaconul cu amoniac. Habarnam deschise încet ochii.

—Nu pot să respir! șopti el cu dificultate.

Văzând că Habarnam închide din nou ochii, doctorul Pilulă începu să—l scuture de umăr.

—Habarnam, nu dormi! strigă el. Trebuie să lupți pentru viață! Auzi? Nu te lăsa! Nu dormi! Trebuie să rămâi în viață, Habarnam! Trebuie să rămâi în viață!

Văzând că fața lui Habarnam e cuprinsă de o paloare ciudată, Pilulă îl apucă iar de mână. Pulsul nu se simțea. Pilulă își apropie urechea de pieptul lui Habarnam. Bătăile inimii nu se auzeau. Îi dădu iar să miroasă amoniac, dar asta nu avu nici un efect.

—Oxygen! strigă Pilulă lăsând la o parte flaconul cu amoniac. Șurubel și Piuliță apucară o pernă de cauciuc și merseră degrabă în compartimentul unde erau baloanele de oxygen, iar Pilulă, fără să piardă vreo secundă, începu să—i facă lui Habarnam respirație artificială.

Prichindeii adunați la ușa cabinei urmăreau neliniștiți cum doctorul Pilulă îi ridica lui Habarnam mâinile și apoi i le lăsa în jos, apăsându—i—le tare pe piept. Se oprea din când în când pentru o clipă și, lipindu—și urechea de pieptul lui Habarnam, încerca să—i asculte bătăile inimii, apoi continua să—i facă respirație artificială.

Nimeni nu putea spune cât timp a trecut. Tuturor li se păru că a trecut o eternitate. în sfârșit, lui Pilulă i se păru că aude respirația lui Habarnam. Pilulă ascultă cu atenție, dar continuă să—i ridice și să—i coboare pacientului mâinile, până se convinse că acesta a început din nou să respire. Văzându—i pe Șurubel și Piuliță cu perna cu oxygen, Pilulă le ceru să dea încet drumul oxygenului din tub în zona gurii lui Habarnam. Prichindeii observară ușurați cum paloarea aceea îngrozitoare începe să dispară de pe fața lui Habarnam. în sfârșit, acesta deschise ochii.

—Respiră, respiră, Habarnam, îi spunea blând doctorul Pilulă. Acum respiră singur, dragule. Respiră mai adânc. Și nu dormi, dragule, nu dormi! Mai rabdă puțințel!

Pilulă ceru ca pacientului să i se mai administreze o vreme oxygen, iar el începu să—și șteargă fața transpirată cu o batistă. Tocmai atunci unul dintre prichindei se uită prin hublou și spuse:

—Uitați—vă, fraților, Pământul e aproape!

Habarnam vru să se ridice să se uite, dar de slăbit ce era nu putea să—și miște capul.

—Ridicați—mă, șopti el. Vreau să mai văd măcar o dată Pământul!

—Ridicați—l, ridicați—l, încuviință doctorul Pilulă.

Cercelușa și Scrumbiuța îl luară pe Habarnam de mâini și îl duseră la hublou. Habarnam privi prin

el și văzu Pământul. Acum acesta nu se vedea ca de pe Lună, ci arăta ca un glob uriaș cu niște pete luminoase — continentele, și cu altele întunecate — mările și oceanele. În jurul globului terestru era o aureolă care învăluia întreg Pământul ca o pătură caldă, moale, pufoasă. În timp ce Habarnam se uita, Pământul se apropia vizibil, iar globul terestru nu mai putea fi acum cuprins în întregime cu privirea.

Văzând că Habarnam e obosit și respiră greu, Cercelușa și Scrumbiuța îl duseră înapoi în pat, dar el spuse:

—Îmbrăcați—mă!

—Bine, bine, spuse doctorul Pilulă. Odihnește—te puțin. Te îmbrăcăm imediat.

Cercelușa și Scrumbiuța îl așezară pe Habarnam pe pat, îi traseră pe el pantalonii de un galben canar, îi puseră cămașa portocalie și șosetele și—l încălțară cu ghetete, iar la urmă îi legară la gât cravata verde, ba chiar îi puseră pe cap pălăria preferată, de culoare albastră.

—Acum duceți—mă! Duceți—mă! șopti Habarnam cu voce stinsă.

—Unde să te ducem, dragule? se miră Pilulă.

—Pe Pământ! Mai repede!... Trebuie să ajung pe Pământ! Văzând că Habarnam începe iar să respire sacadat și că tremură tot, Pilulă spuse:

—Bine, bine, acum, dragule. Duceți—l în cabină.

Cercelușa și Scrumbiuța îl scoaseră afară. Doctorul Pilulă deschise cabina liftului și toți patru coborâră în partea din spate a rachetei. După ei coborâră Șurubel și Piuliță, profesorul Telescop și ceilalți prichindei. Văzând că Cercelușa și Scrumbiuța s—au oprit lângă ușă, Habarnam începu să se neliniștească:

—Duceți—mă, duceți—mă! Ce faceți?... Deschideți ușile!... Pe Pământ! șopti el trăgând lacom aer în piept.

—Acum, dragule, așteaptă! Deschidem imediat, răspunse Pilulă încercând să—l liniștească pe Habarnam. Îl întrebăm acum, dragule, pe Știetot dacă putem deschide ușa.

Și chiar atunci, în megafon se auzi, parcă drept răspuns, vocea lui Știetot, rămas la postul său în cabina de comandă.

—Atențiune! Atențiune! Începem aterizarea. Pregătiți—vă pentru gravitație! Toată lumea se pregătește pentru gravitație!

Prichindeii, fără să apuce să se gândească la ce urma să se întâmple, simțiră pe neașteptate gravitația care acționa asupra lor întocmai ca o izbitură care—i doboară din picioare. Șurubel și Piuliță fură primii care—și dădură seama ce s—a întâmplat și, sărind în picioare, îl ridicară de pe podea pe Habarnam cel bolnav, iar Pilulă și Telescop le ajutară pe Cercelușa și Scrumbiuța să se ridice.

Nu reușiră bine prichindeii să se obișnuiască cu gravitația, că urmă a doua izbitură și toți se pomeniră din nou pe jos.

—Pământ!... Pregătiți—vă de coborâre! se auzi vocea lui Știetot. Deschideți ușile camerei de decompresie.

Profesorul Telescop, care era cel mai aproape de ieșire, apăsă hotărât butonul. O rază de soare scânteie prin ușa deschisă.

—Duceți—mă! Duceți—mă! strigă Habarnam și întinse mâinile spre lumină.

Șurubel și Piuliță îl scoaseră din rachetă și începură să coboare scara metalică. Lui Habarnam i se tăie respirația când văzu deasupra capului cerul albastru, norii albi și soarele care strălucea în înalt. Aerul curat îl ameți. Totul începu să plutească sub ochii lui: și pajiștea verde cu păpădiile galbene, mușetelul cu petale albe și clopoțelii albaștri ce împeștrău iarba de culoarea smaraldului, și copacii cu frunzele tremurând în vânt, și oglinda argintie a râului ce strălucea albastră în depărtare.

Văzând că Șurubel și Piuliță calcă deja pe pământ, Habarnam începu să se agite:

—Puneți—mă și pe mine! începu el să strige. Puneți—mă pe pământ. Șurubel și Piuliță îl așezară cu grijă cu picioarele pe pământ.

—Acum duceți—mă! Duceți—mă! țipa Habarnam.



Șurubel și Piuliță începură să—l ducă încetișor sprijinindu—l cu grijă de mâini.
—Iar acum lăsați—mă! Lăsați—mă! Vreau singur!

Văzând că Șurubel și Piuliță se tem să—l lase, Habarnam începu să se smucească din mâinile lor și chiar încercă să—l lovească pe Piuliță. Cei doi îl lăsară. Habarnam făcu câțiva pași șovăitori, dar imediat se prăbuși în genunchi și, căzând cu fața în jos, începu să sărute pământul. Pălăria îi zbură de pe cap. Din ochi i se rostogoliră lacrimi. Și șopti:

—Pământul meu drag! N—am să te uit niciodată!

Soarele roșatic îl încălzea blând cu razele sale, un vânt răcoros îi zburlea părul, de parcă l—ar fi mângâiat pe cap. Iar Habarnam își simțea pieptul plin, prea plin. Nu știa cum se numește acest sentiment, dar știa că e plăcut și că altul mai bun pe lume nu—i. Se lipi cu pieptul de pământ întocmai ca de—o ființă dragă și apropiată, simțind cum își recapătă puterile și boala dispărea de la sine.

În cele din urmă, vărsă toate lacrimile pe care le avea și se ridică de jos, apoi începu să râdă vesel văzându—și prietenii prichindei cum salută bucuroși Pământul natal.

—Gata, fraților, asta—i tot! strigă el vesel. Acum putem porni în altă călătorie!

Așa era prichindelul ăsta pe nume Habarnam.

